Editor Ondřej Jireš

Antologie z cyklu
Fantastická historie

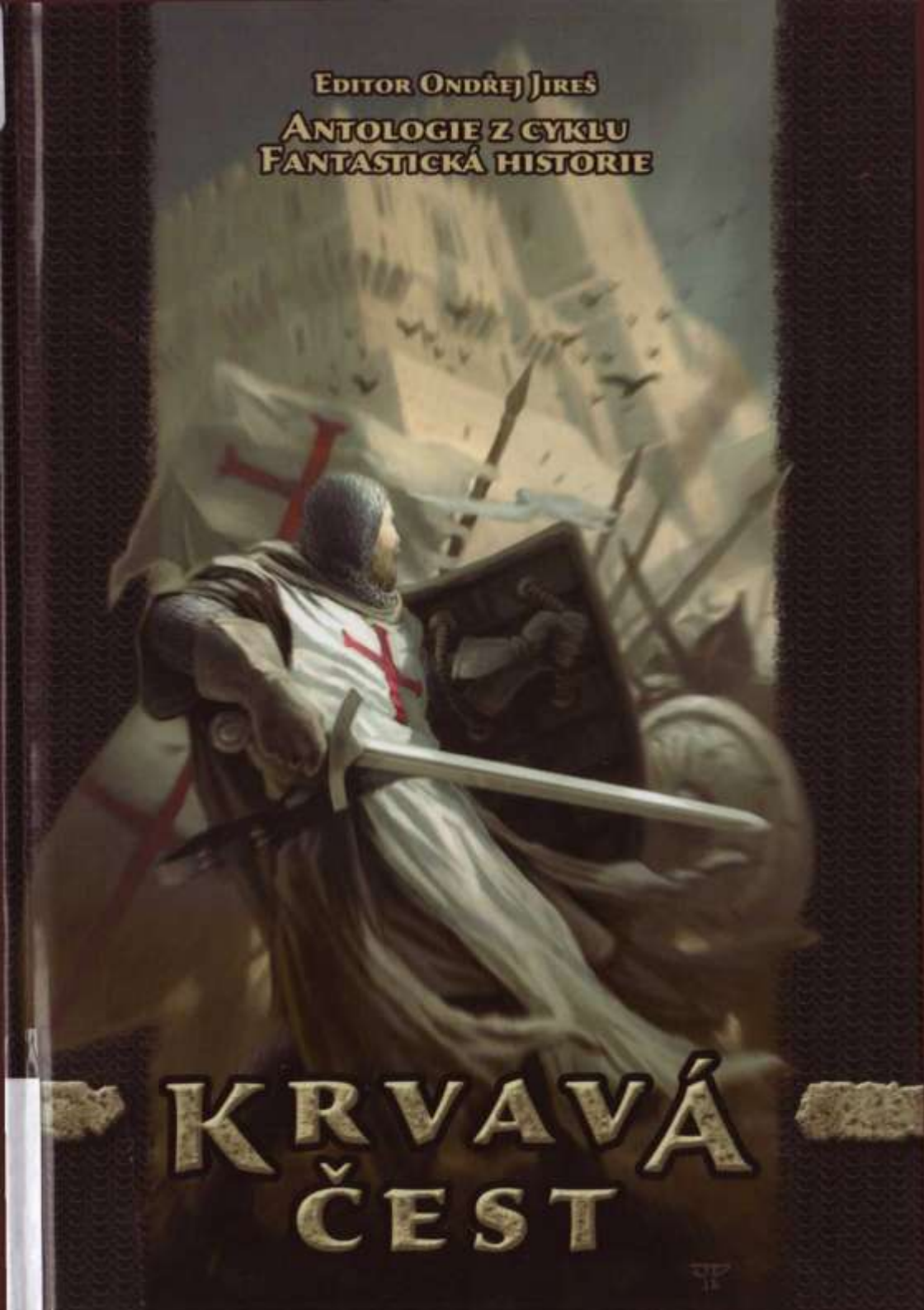

Krvavá čest

KRVAVÁ ČEST

Vrcholný středověk se nesl ve znamení náboženských a světských válek, morových epidemií a dalších pohrom biblických rozměrů. V této temné době měli být nositeli ctnosti a mravů rytíři, ti však povětšinou hájili jen vlastní krvavé zájmy. Tyto motivy se zrcadlí v povídkách akčních i hororových, poetických i dobrodružných. Odhalte pod rouškou dějin silné příběhy dávných hrdinů!

Antologie Krvavá čest spojuje nové fantasy povídky výrazných osobností domácí scény do barvitého obrazu vrcholného středověku. Vedle textů Leonarda Medka, Pavla Renčína a dalších zde najdete také novelu Martina D. Antonína z prostředí templářských tažení na Blízký východ.

Povídková antologie Krvavá čest je dalším příspěvkem do volného cyklu Fantastická historie, který spojuje velkolepou tradici české historické prózy s moderním přístupem současných tvůrců podivuhodného žánru fantasy.

TRIFID

mediální partner:

pevnost

MĚSÍČNÍK O FANTASY, SCI-FI A HORORU

„Veličenstvo, koně nás dále neunesou! Máme poslední naději – znovu zaútočit!“ vykřikl Gerard z Ridefortu. „Jinak budeme muset sesednout a bránit se zde!“

Většina vojáků sledovala šikující se rytíře hraběte Raymonda lhostejně a nijak je nepovzbuzovala. Neviděla v útoku smysl.

Poté se však ve třmenech vztyčil Renaud z Châtillonu a zvučným hlasem vykřikl: „Hrabě Raymond uspěje! Prorazí nám cestu k vodě! Pravý kříž je vztyčen nad našimi hlavami – neprohrajeme!“ A křičel dál. Jezdil mezi vojáky, neúnavně křísil jejich bojového ducha a Frankové podpořeni jeho příkladem skutečně mírně ožívali. Jásání se sice neozývalo, to věru ne – ale mnozí v duchu pocítili novou naději.

Ukázka z povídky „Saladinova lampa“, jež se stala předlohou pro obraz na obálce.

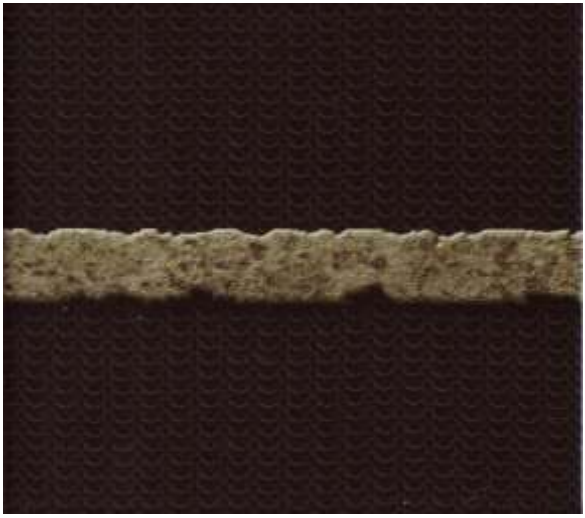

Do antologie Krvavá čest přispěli:

Martin D. Antonín
Jan Č. Galeta
Vilma Kadlečková
Leonard Medek
Alexandra Pavelková
Pavel Renčín

Následující díl cyklu Fantastická historie:

TRITON

Fantastická historie

KRVAVÁ ČEST

Fantastická historie

KRVAVÁ ČEST

Martin D. Antonín,
Jan Č. Galeta, Vilma Kadlečková,
Leonard Medek, Alexandra Pavelková,
Pavel Renčín

Editor Ondřej Jireš

TRITON

Cyklus antologií Fantastická historie:
Písně temných věků (vyjde 2013; první vydání 2005)
Krvavá čest (2012)
Memento mori (2009)

Další antologie Ondřeje Jireše v nakladatelství Triton:
Čas psanců (2004, upravené vydání 2008; fantasy a sci-fi)
Legendy české fantasy (2006; příběhy ze známých cyklů)
Pod kočičími hlavami (2007; městská fantasy; spol. A. K. K. Kudláč)

© Ondřej Jireš (ed.), 2012

© Martin D. Antonín, Jan Č. Galeta, Vilma Kadlečková, Leonard Medek, Alexandra Pavelková, Pavel Renčín, 2012

© Stanislav Juhaňák – Triton, 2012

ISBN 978-80-7387-619-7

Předmluva

Ondřej Jireš

S dobou vrcholného středověku bývá zpravidla spojována představa o spravedlivých rytířích a rytířské cti. Realita tehdejší doby byla ovšem mnohem krutější a ona čest byla více krvavá než romanticky „rytířská“.

V knize *Krvavá čest* se setkávají povídky a novely, které mají překvapivě hodně společných motivů. Takovým motivem je především souboj různých podob víry (křesťanství vs. pohanství) či boj proti ďáblu, ať už ve smyslu přeneseném, anebo doslovném. Boj s ďáblem je ostatně silným motivem i v knize *Memento mori,* která také spadá do volného cyklu povídkových antologií *Fantastická historie* a vypráví o následném historickém období. Ďábel byl totiž ve středověku silným tématem, které rezonovalo v myslích tehdejších lidí a kterému se při psaní o této dějinné epoše téměř nelze vyhnout.

Svou vizi dob minulých vám představí šestice domácích autorů. Jedni patří mezi populární spisovatele, druzí k tomu mají výrazně nakročeno. Až na jednu výjimku se jedná o zcela nové texty, napsané přímo pro tento projekt. Tou výjimkou je povídka Alexandry Pavelkové *Řeka,* která původně vyšla v prvním vydání antologie *Písně temných věků.* V novém vydání se již tato povídka neobjeví. Přeřadil jsem ji v rámci cyklu *Fantastická historie* právě do *Krvavé cti,* protože sem jednoduše lépe zapadá.

Pro cyklus *Fantastická historie* je středověk uzavřenou kapitolou. Knihy *Písně temných věků, Krvavá čest* a *Memento mori* přinášejí celkem dvacet povídek a novel, které tvoří pestrou směsici příběhů, hrdinů, kultur a osudů. Vše podstatné je řečeno.

Historická fantasy je fascinující žánr. Na jednu stranu představuje lidské dějiny v realistické podobě, na druhou stranu je zábavnější a hravější než klasická historická beletrie, a to právě díky fantasy prvkům. Historická fantasy není nudnou učebnicí dějepisu, ale lákavou zábavou, která umí poskytnout i poučení. O to více můžeme kvitovat, že právě tímto žánrem se zabývá tolik vynikajících českých a slovenských spisovatelů. I tak mě ale vždy láká oslovit i takové autory, v jejichž tvorbě je tento žánr novinkou. Tentokrát schopnost poprvé napsat podnětnou historickou fantasy dokázala Vilma Kadlečková. Sám jsem zvědavý, kdo to bude příště, až přijde na řadu novověk.

Přeji všem čtenářům, aby noční můry středověku neopustily stránky těchto knih.

Leonard Medek

Život za život

*Úvodní povídku antologie napsal populární autor dobrodružné fantasy Leonard Medek (*1962). Do širšího povědomí vstoupil úspěšným románem Stín modrého býka (Straky na vrbě, 2001), který napsal společně s Františkou Vrbenskou. Jedná se o historickou fantasy, jež se odehrává na našem území v období Keltů. Tomuto žánru se nadále věnuje v řadě povídek a zahrnout sem můžeme také čtenářsky velmi oblíbenou dobrodružnou sérii Dobrodruh, jejímž dějištěm je svět na počátku minulého století. Medek jednoznačně patří mezi řemeslně nejzdatnější současné spisovatele dobrodružné literatury a svou pečlivost, smysl pro detail a nápaditost jako by přenesl ze svého zlatnického povolání. Přestože se autorsky podíval i do jiných žánrů, právě historická fantasy zůstává nadále jeho doménou.*

Povídka Život za život *se odehrává na Děčínsku na začátku dvanáctého století v době, kdy rod Vršovců pomalu mizí z dějin českých zemí vytlačován vládnoucími Přemyslovci. Je to také období, kdy daleko na severu končí nadvláda Vikingů, jimž patřila předešlá staletí. Autor originálně protknul osudy posledních Vršovců a posledních Vikingů do příběhu o nezvyklém spojenectví, které slibuje naplnit vlastní zájmy příslušníků obou tak odlišných kultur.*

Život za život

Leonard Medek

1. Poslední drakkar

Roubený kostelík hořel jedna radost; jeho sosnové klády proschly žárem lét i mrazem zim a nyní se v hukotu rudo-oranžových plamenů ochotně měnily ve větrem roznášené jiskry a smolný dým.

„Tak, teď už se kněžík zaručeně zimou netřese," zasmál se Snorri Svartbard a založil si ruce v bok. „Vlastně by nám, červ jeden, měl být vděčný. Má pohřeb hodný krále."

„Jo, jenže teď už taky celý kraj ví, že jsme tady," podotkl Atli Grendel suše. „Ten oheň musí být vidět na kolik mil."

„No a?" opáčil Snorri. „Rybáři na řece o nás stejně už dávno dali zprávu. Nebo myslíš, že si Fáfna nevšimli, když plul kolem jejich chýší? Kuurova moc," ohlédl se a ztišil hlas, „stačila na to, aby nás protáhl okolo Magadoburgu, ale už na nic víc. Od rána plujeme bez krytí, pokuďs to ještě nepostřehl."

„Tím spíš bychom se neměli zbytečně zdržovat," zabručel Čtyřprstý Einar. „Sice bych vsadil i ten palec, co nemám, že Fáfnir běží po vodě rychleji než kterýkoli z těch jejich plochých člunů, jenže než se doopravdy rozletí, chvíli mu to trvá. A taky," dodal znechuceně, „nezapomínejte na jezdce. Krajina je tu plochá jako stůl a cesty po ní jistě přímé, jako když šípem střelí, ale řeka se kroutí hned sem a zase tam. Můžou nás zaskočit, ani se nenadějeme."

„A říkám snad, že tu hodlám prolenošit den?" Snorri naposledy přeměřil očima šlehající plameny a spokojeně kývl. „Pozdravili jsme zemi, jak bylo slušno, a víc nám není třeba. Pojďme!"

* * *

Plavili se po Elbě třetí den; od dlouhého, pozvolna se zužujícího ústí, kde museli prvého večera pokradmu proklouznout okolo opevněného přístavu Hammaburg, dál na jihovýchod, kam je vedlo říční koryto. K jejich štěstí celé dny vál stejnoměrný západní vítr, takže štíhlá loď s vysoce zdviženými vazy a dračí hlavou na přídi neochvějně klouzala vpřed, proti línému toku jen o málo pomaleji, než by za stejně příznivého větru dokázala na moři; dokonce ani střídání přílivu a odlivu nemělo valný vliv na její rychlost, byť se v této rovinaté krajině projevovalo hluboko do vnitrozemí.

Neviděni míjeli řídce roztroušené rybářské vesničky a občasné tvrze, dokud se vpodvečer nedostali na dohled magadoburských věží. Obeplout toto druhé velké město však nebylo tak snadné, jako tomu bylo u Hammaburgu, zdaleka ne.

Magadoburg, tržní město a zároveň pevnost na důležitém elbském brodu, se rozprostíral nejen na břehu, nýbrž zasahoval i na bližší z obou říčních ostrovů, a hlídky na jeho hradbách střehly na všechno, co se na vodě i na souši hnulo… Navíc to bylo biskupské sídlo, místo prostoupené mocí Ukřižovaného. Poločlověk Kuura doslova cedil krev, když zvedal z vody mlhu, aby je skrze to nebezpečné hrdlo dostal. Ovšem to už nechali za sebou. S jitrem vpluli do panenské země, dále, než kam – nakolik bylo známo – před Fáfnem pronikla jakákoli jiná severská loď, a když Snorri spatřil nedaleko břehu šindelem zastřešenou vížku křesťanské modlitebny, rád přistál a uctil v nové zemi její staré duchy. Byl si jist, že jejich pomoc v budoucnu budou potřebovat – a upálit kněze zaživa přímo v jeho proklatém kostele byla ta nejlepší oběť, jakou jim mohl složit…

Prozatím se zdálo, že jsou síly země spokojeny. Vítr, už předtím příznivý, ještě o něco zesílil, takže čtvercová plachta zůstávala setrvale vyklenutá jako naplněný břich, a nakonec snad ani nevadilo, že nyní Fáfnir pluje nezahalen.

Obyvatelé poříčních vísek tak jako tak prchali, když zahlédli na vodě dlouhé, své zkušenosti cizí plavidlo, a co se týče zbrojných jezdců, jichž se tak obával Einar… Potřikráte během

odpoledne spatřili jízdní hlídky; pokaždé je zpovzdálí sledovaly, dokud si nebyly jisty, že drakkar nepřistává a pílí dál mimo jejich území, a pouze jednou přiletěl varovný šíp, když zbrojenci měli dojem, že se loď příliš přiblížila jimi střeženému břehu.

Zkrátka, plavba ani nemohla ubíhat líp a Snorri si spokojeně broukal, když od kormidelního vesla mhouřil oči na lesknoucí se hladinu. Samozřejmě ta pohoda nevydrží věčně; to věděl. Ale prozatím šlo všechno dobře a člověk musí užívat, dokud mu osud přeje.

* * *

Do večera urazili od požářiště jistě dalších dvacet mil, jestli ne víc; i dobrý chodec by na tu dálku potřeboval aspoň dva dny. Před západem slunce vyvázali Fáfna k nevelkému ostrůvku, kde si na naplaveném dřevu uvařili večeři, a pak zase pospíchali dál. Snorriho u kormidla vystřídal křivoústý Ivar, bystrooký Ragnvald se postavil na příď, aby vyhlížel zákruty toku a nánosové mělčiny, ale dokud zůstane noc natolik jasná, aby rozeznali vodu před sebou, nebylo důvodu, proč se zastavit – neustálý pohyb jim byl ochranou právě tak jako štíty zavěšené na bocích lodi.

Přesto si Snorri oddechl, když se za houstnoucího šera nadzvedla jedna z palubních desek a Kuura, bělejší než jindy, vylezl z úkrytu. Že strávil celý den pod palubou, bylo obvyklé, ale dnes tam zůstal nápadně dlouho.

„Jak je?“ zeptal se Snorri polohlasně a přistrčil mu misku s vystydlým jídlem.

„Už mi v tomhle století bylo i líp,“ zavrčel poločlověk, vytahuje zpoza opasku tisovou lžíci. „Co bys taky čekal… Ale lepší se to. Je to dobrá krajina, tady,“ nasál vzduch jako větřící pes. „Taky tu sice cítím působení těch z Říma, ale v lesích lidé pořád obětují starým bohům. To je poznat. Ještě je odkud čerpat sílu; brzy budu v pořádku.“

„To rád slyším," pokývl Snorri. „Bude to dojista dlouhá pouť, než nalezneme střed světa… Zatím to jde dobře, ale určitě budeme brzo potřebovat jak tvoje kouzla, tak tvoje paže v boji."

„Hm," udělal Kuura lhostejně a věnoval se kaši. Teprve, když ji všechnu spořádal, projevil opět zájem o širší svět.

„Co tam vidíš, Svartbarde?" zeptal se s lehkým posměchem kapitána, zadumaně civějícího do černé vody.

„Ale… Vlastně nic," pokrčil rameny Snorri. „Jenom si tak říkám… Fáfnir je nejspíš první langskip, který tyhle břehy spatřily…"

„A taky poslední," skočil mu do řeči poločlověk. „Svět by se musel obrátit nazpátek, aby se dračí lodě vrátily. A co má být?"

„A tak si říkám," opakoval kapitán, jako by jej neslyšel, „zapamatuje si nás ta řeka? Bude budoucím pokolením šeptat naše jména? Anebo zapadnou, jako když se písek sype mezi prsty?"

„Chachacha! Svartbard má básnivou náladu!" rozesmál se Kuura. Potom zvážněl: „Tekoucí voda si pamatuje málo, Snorri. Jenom to, co se stalo výš proti proudu, a i to jenom tak dlouho, dokud se v tůních všechna nevymění. A co se téhle vody týká…"

Nahnul se přes bort a svěsil ruku do vlnek, narážejících na klinkrový bok. Když se narovnal, tvářil se zamyšleně.

„Tahle voda si pamatuje vraždění," řekl tiše. „Spoustu krve, která smáčela její břehy…"

„Válka?" zdvihl obočí Snorri.

„Ne. Vraždění. Rány do zad a přepady za tmy." Kuura se zahleděl do tmy před přídí. „Už je to nějaký čas, možná ještě před zimou, a stalo se to daleko před námi," pokračoval, „ale ta rána se nezaceluje. Buďme bdělí, Svartbarde. Plujeme do míst, kde se dosud brousí dýky."

2. Tábor na skalině

„Neměl bys těm plamenům dovolit šlehat tak vysoko, můj pane," pravil starší muž svému druhovi. „Někdo může záři zahlédnout a…"

„…a kdybych se je pokusil přidusit, tvrdil bys, že nízký oheň je nebezpečný, protože víc kouří," ušklíbl se mladší, choulící se i přes teplý dubnový den v upnutém, kožešinou podšívaném kabátci. „Znám tě celý svůj život, Síbo. Kdyby sis na nic nestěžoval, nebyl bys to ani ty, a kdyby sis neměl na co stěžovat, uschnul bys jak tahle tráva… Jen nech oheň hřát. Kdo by se sem mohl zatoulat? Jedině někdo z Bořejovy čeledi. A Bořej mne nezradí."

„Ale v Ďačíně tě nenechal."

„Ne." Mladší muž vstal a nastavil dlaně nad ohniště. „Nemohl mne u sebe ponechat, když Svatoplukovi psi dnem i nocí slídili po každém z Vršova rodu… Už jsme o tom mluvili mockrát, Šíbo. Bořej mi osvědčil věrnost více, než jsem směl čekat, když nám poskytl potraviny a ukázal úkryt. Mnohý jiný by před námi zavřel vrata – a my abychom byli rádi, kdyby alespoň zapomněl, že jsme tamtudy šli."

„No, a tak jsme tedy ze samé dobroty celou zimu nuzovali, místo abychom vyhledali tvou přízeň v Lužici nebo v Polště," zahudral Šíba nesmířeně totéž, co tak jako tak opakoval celé měsíce. „Mohli jsme pobývat v teplé tvrzi, a zatím… Což o mne, mně to nevadí, ale tvoje zdraví v tom studeném kameni povážlivě utrpělo. Vždyť ještě teď se celý třeseš."

Druhý odmítavě mávl rukou. „Do Polště?" řekl. „Ke Křivohubému? Pod Boleslavovými křídly bychom se pomsty nedočkali."

Síba se zpod šedivého obočí rozhlédl po okolí. „A tady," protáhl významně, „tady se jí snad dočkáš?"

Jeskyni, zapadlou v bludišti pískovcových skal, včera bozivědíproč opustili a přesunuli se sem, na hranu útesů; z jedné strany měli borový les, z druhé třicet sáhů kolmého srázu k labské hladině, foukalo tu a byli tady nehezky na očích. Navíc, chtěli-li vodu – a bez ní se žít nedá –, museli pro ni až

tam dolů, jiná tu nebyla… Spatné místo pro táboření, ještě horší pro útěk, kdyby je snad zaskočili – jenže mladý Kuneš trval na tom, že chce právě sem a nikam jinam. Na obětní skálu, kde, jak se říkalo, kdysi Lužané udržovali žertevný oheň a odkud shazovali panny jako nevěsty říčnímu bohu. Ten zvyk skončil, když ďačínské poříčí nadobro opanovali Češi, ale zlá pověst přetrvala.

Být to na Síbovi, tábořili by kdekoli jinde, jen ne zde; na jeho názor ovšem Kuneš stejně nikdy nedal. A snad měl i proč. „Ano," odpověděl totiž s jistotou. „Právě tady se jí dočkám."

* * *

Den míjel; pro Kuneše pomalu, Síbovi celkem rychle. Neboť zatímco Kuneš pouze posedával u ohně, udržoval plameny živé a shlížel na řeku, starý služebník měl práce ažaž. Napřed musel zajistit, aby u ohniště byla shromážděna dostatečná zásoba dřeva, potom přichystat z větví přístřešek, kdyby snad začalo pršet, a nakonec jej Kuneš ještě vyslal na lov, ačkoli přinejmenším na příští den měli jídla dost…

„Dost pro nás, ale ne pro nikoho dalšího, Síbo," tvrdil. „A nadto jenom mouku a trochu sádla, abychom mohli kaši omastit… To je málo. Potřebujeme zvěřinu, čím víc, tím líp; kdybych mohl, šel bych s tebou, ale jeden z nás tu musí zůstat na stráži. Jen běž a přines něco pořádného!"

Tím měl Síba na dobré tři hodiny o zábavu postaráno. Ne že by snad bylo těžké vyslídit zde zvěř – vody bylo ve skalách málo a cestiček k ní taky poskrovnu, takže stačilo jenom usadit se s lukem na příhodném místě a číhat. Horší bylo potom úlovek dopravit nahoru do tábořiště. O to horší, že Síbovi jako naschvál nepřišla první do rány štíhlá srnka, ale zavalitá, smolnými štětinami ježatá bachyně. Ač ji vyvrhl hned na místě, stejně mu zbývalo naložit si na hřbet skoro tolik, jako by na skálu vynášel chlapa… A Síba, se svými šesti desítkami let v zádech, už dávno nevládl takovou silou jako za mlada.

Mladého pána našel po návratu tak, jak ho opustil, zachumlaného v kožichu a s dlaněmi nastavenými ohni. Ani on však mezitím nezahálel: u paty balvanu, trčícího nad okrajem

útesu, ležela hromádka popela, ohořelých větviček a zbytečků spálených stuh, která zde dopoledne dozajista nebyla…

„Prosil jsem les, aby ti dopřál zvěře," řekl Kuneš, když si všiml, kam se Síba dívá. „A jak vidím, les nám vyšel vstříc…"

Síba mlčky shodil maso vedle ohniště, přiklekl a začal je seřezávat na plátky. Ať už se je rozhodnou nasolit, vyudit nebo rovnou upéct, udělat se to muselo stejně a od mladého Vršovce se sotva dalo čekat, že by se k této ženské práci snížil… V duchu si ale starý služebník umiňoval, že on z téhle divočiny nepojí. Kuneš o tom, proč obětoval, možná řekl pravdu a možná ne, leč od těch sil, které jediné mohl na takovémto místě vzývat, Síba nepřijme ani sousto.

* * *

Jak se slunce sklánělo k západu, Kuneš stále častěji vstával od ohně a shlížel do říčního údolí; nedlouho předtím, než se dotklo borovic nad protějšími skalinami, čím dál neklidnější zůstal na okraji útesu natrvalo. Ošíval se, popotahoval kožešinou podšité rukávy přes konečky prstů, podupával či přecházel sem a tam, ale oči nespouštěl s šeřící se úžlabiny… A potom, v době, kdy rudý nebeský kotouč již zpola utonul za rozsochatými stromy, se jeho čekání naplnilo.

„Jsou tu, Síbo, jsou tu!" křikl přeskakujícím hlasem. „Konečně! Honem, Síbo, nalož na oheň, ať nám nevyhasne, a poběž! Musíme dolů, abychom je nepropásli!"

Seběhlo se to tak rychle, že staroch ani neměl kdy se mrknout, co že to jeho pán tak vítá; sotva přihodil do plamenů náruč větví, již se společně řítili strmou stezičkou, křivolace sestupující mezi skalisky do boční rokle a pak na kluzký břeh majestátní Laby. Tam teprve Síba spatřil, co vlastně připlouvá – a věru že si musel protřít oči, zda jej neklamou, neboť na něco takového v celém jeho dlouhém životě ještě nehleděly.

Byla to loď, ovšemže, ale jaká loď! Síba pamatoval úzké, z jediné klády dlabané člunky starých rybářů, znal i novější, smolou utěsněné pramice těch současných i velké ploché prámy německých kupců, ovšem toto… Proti labskému proudu se důstojně šinula štíhlá lodice s nezvykle klenutými boky,

podél nichž se pod řadami pestrých kulatých štítů v neměnném rytmu zdvihaly pavoučí nohy dlouhých vesel. Samotné veslaře vidět nebylo, ti byli skryti právě za oněmi štíty, pouze na špici Síba rozpoznával za svislým trámcem vysoko vzepjaté přídě nejasný mužský obrys. Tomu rozuměl, jestliže loď plula i teď, když už se pomalu snášela tma, někdo musel vpředu dávat pozor. K čemu byl ale dobrý ten stožár uprostřed? Vlajka na něm žádná nevisela, pouze dlouhá příčná tyč, omotaná nějakou látkou… Účel tohohle zařízení Síba nechápal; vzdáleně se podobalo vahadlu u studny, jenomže copak někdo potřebuje na řece vahadlo?

Kuneše podivný vzhled lodice netrápil, stejně jako se ani nepokoušel ujistit, zda ti cizinci – neboť cizinci to být museli – přišli v dobrém, či nikoli. „Ha-hééééj!“ volal. „Ha-hééééj! Čekám na vás! Přistaňte a pojďte se mnou!“

Loď zpomalila, stočila se a zamířila ke břehu. Nepřirazila k němu ale, zastavila se asi na třicet kroků od něj: dost blízko na to, aby si připlouvající i v tom šeru Kuneše prohlédli, a přitom dostatečně daleko, aby se několika záběry vesel vzdálila od každého hrozícího nebezpečí… Teď už bylo poznat, že onu vysokou příď korunuje vyřezávaná hlava jakéhosi patvora, snad psa, snad hada, a také, že k muži pod ní se právě připojil druhý, zarostlý obr v šišáku a železnými plátky pošité kytli.

„Kdo jsi? A co chceš?“ zakřičel. „Jestli je to léčka, budeš první, čí krve se dnes nachlemtají nifelhelští psi!“ Mluvil zpola německy, zpola nějakým jiným, ale hodně podobným jazykem; rozumět mu s trochou snahy bylo. A luku s nasazeným šípem, jímž mířil přímo na Kunešovu hruď, ještě lépe.

„Jsem Kuneš, vladyka z Vršova rodu,“ odpověděl Šíbův pán plynnou saskou němčinou. „Toho času v nouzi, ale i tak jsem vás přišel pozvat na večeři. Oheň tam nahoře už hoří, maso se dopeče co nevidět – a lepší místo k nocování stejně nenajdete.“

3. Had závisti

Čerstvou zvěřinu cizinci zřejmě dlouho neokusili; to bylo poznat už z toho, jak dychtivě se každý vrhal na vyměřený díl. A že jich bylo přes dvě desítky, pečená prasnice sotva stačila…

Přirozeně nahoru nepřišli všichni najednou, na to byli příliš opatrní. Vždy nejméně polovina zůstávala u lodi, a i když se záhy zařídili jako doma, a dokonce si dole v soutěsce založili vlastní oheň, Síba neviděl, že by některý byť na okamžik odložil zbraň. Byli jako vlci, ostražití a kdykoli připravení vycenit zuby a trhat a rvát… Přesto přijali Kunešovo pozvání až kupodivu ochotně, málem jako by byli předpokládali, že k podobnému setkání může dojít. Jako by věděli, že na ně někdo bude čekat, stejně jako Kuneš věděl, že připlují… Přitom se navzájem neznali, mladý Vršovec se na cizince díval stejně zvědavě jako sám Síba, a oni na ně zrovna tak.

Když už z bachyně zbývala nad ohništěm sotva páteř s posledními kousky připálené pečeně, černovousý vůdce si otřel hřbetem ruky mastné pysky a spokojeně říhl. „Dobrou krmi jsi nám přichystal, člověče," zabručel, „ale takovéhle jídlo by chtělo zapít něčím onačejším. Voda, ta je leda pro žáby."

„Lituji," odpověděl Síbův pán omluvně. „Mohu nabídnout jen tolik, co dá les – prozatím. Už zítra bude lépe… Anebo nebude. To záleží na vás."

Černovousý zúžil oči: „A jsme u toho, co? Nehostíš poutníky zadarmo; dokonce ani tehdy, když jsi sám zdarma nabyl."

Mladému Kunešovi ta příkrá slova po chuti nebyla, to bylo poznat, ale než stačil něco namítnout, vůdce cizinců jej zarazil vztaženou dlaní.

„Vyčkej," řekl. „Ať už nám chceš nabídnout cokoli, nebudu o tom rozhodovat sám. Mí pobočníci to musí vyslechnout rovněž." Pootočil hlavu a nijak hlasitě, spíš jen polohlasem hodil přes rameno dvě jména: „Atli! Kuuro! Potřebuji vás."

Ze stínů okamžitě vyšel muž; vysoký, statný, svalnatý a černý jako uhel. Síba už ho předtím u ohně viděl, a ačkoli někoho takového spatřil poprvé, slýchal, že podobní slouží jako otroci i u císařského dvora… Kde se ale tento vzal v té divoké

chásce, bylo záhadou. Tihle od císaře určitě nepřišli, tím si byl staroch jist.

Černoch přistoupil k ohni, poklidně usedl a stejně rozvážně si přes kolena položil olbřímí sekeru. Teprve pak si Síba všiml, že po druhém černovousově boku již sedí jiný; jak a kdy ten přišel, to nepostřehl. A byť černý jej přespříliš z míry nevyvedl, vzhled tohoto třetího byl takový, že ho rázem obešel mráz. Černý i přes tu barvu vypadal jako člověk, víceméně. Ovšem tenhle… Síba raději stočil pohled stranou. Dívat se do očí, jaké měl ten cizinec, sotva mohlo přinést něco dobrého.

„Atli Grendel, Kuura Hornalainen," představil je náčelník. „Já jsem Snorri; Snorri Svartbard mi říkají. A ty… Říkals, že jsi jarl, a tvůj oděv tomu odpovídá. Nebo spíš odpovídal – kdysi. Protože tys psanec, což? A už dlouho."

Kuneš se ošil; nerad slyšel pravdu vyřčenou tak bezohledně. Pak tiše přisvědčil. „Ano, jsem psanec," přiznal. „My všichni z Vršova rodu – všichni, kdo přežili – jsme nyní psanci. Štvanci ve vlastní zemi… Ale my se vrátíme, u všech běsů temnot!" vybuchl. „Vrátíme se a donutíme ty pražské psy nachlemtat se vlastní krve, nebo ať se nejmenuji Kuneš!"

Kuura se pohnul. „Jenže zatím… Zatím mají ti druzí navrch, že?" zeptal se. „Někdy před poslední zimou dali oni napít krve vám. A důkladně."

Síba na něj nechtě znova pohlédl – a znovu se otřásl. Takové rysy prostě nemohly přináležet skutečnému člověku, ať už z jakékoli ciziny. Ten tvor musel být vil – vil anebo něco ještě horšího. Bílý jako sníh, s tváří, jíž sice nebylo možno upřít jakousi chladnou sličnost, ale zároveň s krutými tahy vlka zabijáka… A ty oči. Dvě šikmé, černé štěrbiny, skoro postrádající bělmo, tůně prázdnoty, v nichž chvilkami probleskovaly rudé zášlehy pekelného ohně…

Kuneš jako by tu cizotu nepozoroval. „Ano, je to tak," řekl. „Rozumějte, tato země – odsud na východ a na jih, na kolik dní cesty – celá uznává jako vládce knížata z Přemyslova rodu. I my je uznávali. Jenomže kraje tady podél Laby jsou odpradávna naším dědičným údělem, ne jejich. Přemyslovi potomci tu směli vykonávat vládu pouze naším

prostřednictvím, a s tím se nikdy nedovedli smířit. Tím spíš, že právě naše země zahrnuje nejúrodnější díl knížectví… Had závisti odjakživa hnízdil v jejich srdcích. To proto…“

„Zadrž!“ přerušil jej Svartbard. „Chci mít jistotu, že jsem ti správně rozuměl. Můžeš ještě jednou zopakovat, cos povídal teď naposled? To o tom hadovi?“

Kuneš mu – poněkud udiveně – vyhověl, načež černovousý rozvážně pokývl. „Tak jsem slyšel dobře,“ zabručel. „Dobrá, pokračuj.“

„No zkrátka, Přemyslovci chtějí mít všechno,“ navázal mladý Vršovec, „a my pro ně – ač jsme se jim zavázali přísahou a ač jsme proti ní nikdy nepohnuli stéblem – vždycky byli jako tříska pod nehtem. Potřikráte proti nám pod falešnou záminkou zvedli meč –třikráte ve čtyřech pokoleních, proklatci! – a teď naposled nás vyhubili skoro všechny. Kdož přežili, většinou prchli na sever, k polskému knížeti. Doufají, že tam se jim povede líp… Já ale zůstal tady. Protože v Polště, u Boleslava, bych nemohl učinit nic. Zde se mohu pomstít… Pokud mi ovšem pomůžete.“

„Rozumím,“ opět kývl Svartbard. „Jsi jako liška; ukrýváš se v lese, ale pořád číháš blízko kurníku… Nu, slyšeli jste to stejně jako já, bratři,“ obrátil se ke svým druhům. „Co myslíte – bylo to znamení?“

Černý si zřejmě úplně jistý nebyl, nicméně ten druhý důrazně přisvědčil. „Docela určitě,“ řekl a podivně se usmál. „Padla zvláštní slova na zvláštním místě. Nemohlo to být jinak.“

Náčelník na něj ostře pohlédl, ale Kuura si jej už nevšímal. Sestrkával odhořelé větvičky zpět do ohniště a tvářil se docela spokojeně. Snorri tedy opět přenesl svou pozornost na hostitele.

„Dobrá, jarle,“ protáhl. „Ty chceš svou pomstu a potřebuješ paže s meči. Tomu rozumíme. Nu, proč ne. Jestli z toho kouká nějaká kořist…“

„Čeho se zmocníte, je vaše,“ pravil Kuneš kvapně. „A nemusíte se bát, zkrátka nepřijdete… Jak jsem říkal, náš

úděl byl bohatý. A i když Přemyslovci mnohé odvezli, zbylo toho dost, co ještě nestačili pobrat.“

„No dobře, dobře,“ mávl Svartbard rukou. „Nakonec, to není to hlavní… Pověz, muži – slyšels někdy o jeskyni ve středu světa?“ zeptal se překvapivě.

„Já… Ne, neslyšel.“

„Tak poslyš, příteli. Je jeskyně kdesi pod středem světa, a v té jeskyni leží spoutaný bůh. Zajali ho zradou, jinak by se jim to ani nepovedlo, a spoutali jej střevy jeho vlastního syna, protože ta jediná jej mohla udržet. Nad hlavou onoho boha visí obrovský had, který mu neustále ukapává do tváře žíravý jed… Znáš takovou pověst?“

„Ne, neznám,“ opakoval Kuneš udiveně.

„Nu, zato my ji známe,“ odvětil Svartbard chmurně. „Jméno onoho hada je Závist – závist, již vůči tomu našemu cítili ostatní bohové… To je důvod, proč půjdeme s tebou, ne kořist, kterou nám to vynese. Jen nám pověz, kam.“

4. Ďačín

Ďačínský Bořej plnil své povinnosti zodpovědně; konečně velitel hradiště, posazeného na křižovatce stezek spojujících Čechy s nedobrými sousedy, ani nemohl jinak. Na severu německé Sasko, na severovýchodě Lužice, a obojí nepřítel. Vždyť jak je to dlouho, co Lužané a Poláci naposled překročili průsmyky s nahými meči? Sotva rok.

Pravda, na podzim předtím táhl naopak kníže Svatopluk do Polště, aby dal Boleslavovi pocítit svůj hněv nad tím, že poskytl přístřeší jeho sokovi Bořivoji, leč i tak – na téhle hranici nebyl klid nikdy. A co se týkalo Sasíků, Svatopluk sice stejně jako před ním Bořivoj a ještě dříve Břetislav uzavíral s Jindřichy všelijaké smlouvy, ale stejně se nikdy nevědělo, kdy jim ten současný, toho jména Pátý, třeba jen náznakem, na zkoušku, povolí uzdu… Bořejovi muži nesměli polevovat v bdělosti.

Připlouvající plavidlo ohlásila hlídka na plochém temeni Stolce dávno předtím, než je vesla dopravila na dohled

ďačínského brodu, a Bořej měl kdy se připravit na jeho přivítání. Kupeckým prámem už od pohledu nebylo, zato posádku tvořili samí ozbrojenci; ať tedy šlo o loupežný vpád anebo o nezvyklou dopravu zvolivší poselstvo, Bořej musel ukázat, že Svatoplukovo knížectví své hranice hájí. A brod byl tím nejlepším místem, kde cizí loď zaskočit. Jedna četa lučištníků se ukryla ve vrboví pod skalami na levém břehu, druhá na pravém zaujala postavení při ústí Pulšnice; silný řetěz, napjatý nad vodou s jedné strany na druhou – obvykle sloužící jako opora v proudu těm, kdož přecházeli brodem –, pak zaručoval, že lodice, byť seberychlejší, z pasti nevyklouzne. Musela zastavit, to jinak nešlo; a jestliže Bořeje nepřesvědčí o mírumilovnosti svých úmyslů, zde její pouť skončí –tak, nebo onak.

Loď, poháněná desítkou vesel, se proti proudu šinula pomalu. Střelci ve vrbinách už zdáli sledovali, jak se dere sevřením pískově žlutých skal, a pak, když se u Podmoklí, kde do Laby zleva přitéká potok, dostala do otevřenějšího prostoru, jak se do ní z boku opřel vítr a začal ji tlačit ke pravému břehu. Tehdy cizí plavci, místo aby zabrali ještě víc a snažili se lodici přitočit proti větru, udělali něco, co ďačínští dosud nespatřili: zadní dva nechali vesla vesly, přiskočili ke stožáru a spěšně rozhalili látku, nakasanou na příčné tyči. Tu pak lanem vytáhli vzhůru, a ukázali tak ďačínským očím zkrouceného černého draka, namalovaného na onom velikém plátěném čtverci… Bořej zprvu myslel, že to má být praporec, a jen se divil, proč je tak nepřiměřeně široký; až po chvilce si uvědomil, že lodice se pod povětřím vzdutou plachtou najednou pohybuje o hodně rychleji…

„Takhle se to prý dělá na moři," poznamenal Tomš Půlněmec, Bořejův náměstek. „Slyšel jsem o tom, když jsem byl s vladykou Vratislavem v Míšni… Není to špatný nápad: podívej, jak se žene."

„Hm," zabručel Bořej nepřítomně. „Jestli budou chtít prorazit, řetěz je stejně zastaví. Pojď, je čas, abychom se ukázali."

Okázale předstoupili na volný břeh, oni dva a za nimi – neméně okázale s šípy na tětivách – tucet střelců. Na lodi zatím nikdo nedal najevo, že by si jich všiml, dál hbitě klouzala podél protější strany, ke brodu s řetězem a k vrbinám, kde se dosud ukrývala druhá polovina Bořejových střelců. Těsně před vrbami ale najednou zazněl hrdelní rozkaz, vesla se zvedla a zmizela, vtažena dovnitř, současně ti u otěží cosi provedli s nastavením plachty, muž u kormidla nalehl na řídící páku a celá loď, takto zblízka přinejmenším dvakrát tak dlouhá než největší kupecký prám, se majestátně stočila a takřka nezmenšenou rychlostí namířila přímo proti čekajícím ďačínským.

Rozbije se o břeh! blesklo užaslému Bořejovi myslí, jenže vzápětí již poznal, že se mýlí: lodice se neřítila na ně, jak se zprvu zdálo, ale vedle, do úzkého pulšnického ústí. Její příď, vysoká a zakončená vyceněnou tlamou stejného draka, jaký zdobil plachtu, rázně rozčísla sítí, klenuté boky odtlačily vysoké stvoly stranou a dno zaskřípělo na písku; mohutná loď setrvačností popojela ještě asi desítku sáhů, než docela uvízla a znehybněla v mírném proudu, který ji sice možná časem zase uvolní a vynese zpět do hlubší labské vody, leč prozatím pouze neškodně omýval dřevo jejího trupu.

Cizinci se teď nacházeli sotva čtyřicet kroků od ďačínských, ve vzdálenosti, na jakou dobrý lučištník nemine, a Bořej si je konečně prohlížel zblízka. Nelíbili se mu, a nelíbilo se mu ani tohle postavení. Protože zatímco ti v lodi se kryli za velikými štíty na jejím boku, jeho vlastní lidé zůstali nechráněni. Pulšnický břeh byl holý, vroubený namísto stromů pouze rákosinou, a ti druzí je nyní měli jako na okříně…

„Luky dolů," sykl proto. „Nikdo jim nedejte příčinu k boji, u Velese! Pomalu se přesuňte tamhle doprava, abyste jim kdyžtak odřízli cestu zpátky, ale nic víc zatím nedělejte… Tomši, Vnislav na protější straně už nám není nic platný. Teď ho potřebujeme tady, v jejich zádech. Nu a já," narovnal se a popotáhl plášť, aby byla dobře vidět honosná stříbrná spona na pravé straně prsou, „já si s nimi půjdu promluvit. To nám dá trochu času."

Kráčel k lodi a s každým úderem srdce očekával šíp; doufal sice, že cizinci budou chtít napřed vyslechnout, s jakou za nimi přichází, ale nevsadil by na to ani žabí chlup. Vlastně nevěděl, co od nich čekat… Kupci to nebyli; nevypadali tak, ani se tak nechovali. Jindřichovo poselstvo? Snad, jenže zase – takový posel a jeho družina by si dali záležet, aby každý už zdálky viděl, jaká moc a majetek za nimi stojí. Leštěné pancíře, zlatem a stříbrem krumplované řemení, aksamitové pláště… Tihle lidé – až na tu neobvyklou lodici – nijaké bohatství na odiv nedávali. Kromě bohatství železa: kroužkové košile, meče, dýky, přilby… Zbrojná smečka to byla, drancíři a nájezdníci. Lapkové, docela určitě… Jenomže ani to nesedělo. Na pořádný nájezd – udeřit, získat kořist, vrátit se – by museli být třikrát silnější, přinejmenším. Takováhle hrstka nemůže přežít první střet s kteroukoli hraniční posádkou, na to jich je příliš málo. I když té jeho zrovna pěkně zamotali hlavu… Prozatím. Tak co vlastně chtějí?

Zastavil se deset kroků před břehem a zvedl hlavu. „Kdo jste?“ zavolal německy. „Co chcete? Tady už jste v zemi knížete Svatopluka. Nemůžete dál, dokud neprokážete přátelské úmysly!“

Za štíty se kdosi nepříjemně, hrdelně zasmál; nato se ozvalo několik tlumených slov a nad okraj lodi se zvedla vyhublá, šedovousá postava.

Bořej strnul. Právě dostal odpověď na otázku, kterou si zapomněl položit – jak je možné, že cizinci, kteří zde nikdy nebyli, tak snadno objevili zarostlý a takřka neviditelný pulšnický výtok…

„Buď zdráv, Bořeji,“ řekl Síba posmutněle. „Raději bych se s tebou setkal jinak, ale… Není to moje vůle. Přináším ti vzkaz od vladyky Kuneše – než uděláš cokoli nerozvážného, máš pohledět tam vzhůru. Zbytek prý už pochopíš sám.“

Bořej stočil zrak, kam starý služebník ukazoval. Nalevo od nich se nad Labu i Pulšnici zvedala strmá skála, korunovaná ďačínským hradištěm; příliš vysoko i daleko, než aby odsud zjistil, co se uvnitř děje, ale jednu věc poznal okamžitě. Z kolové hradby visel vyšívaný pruh látky, který tam nebyl,

když před třičtvrtěhodinou hradiště opouštěl: žlutý praporec s vyobrazením sekery…

Znamení Vršovců.

Bylo to trapně prosté, ovšemže, a Bořej směl nanejvýš polykat kletby a žluč. Tak snadno se nechat ošálit! Samozřejmě že těch drancířů bylo víc. Na lodici jich připlulo pouze tolik, kolik bylo třeba, aby ji dokázali vyvést proti proudu; ty ostatní Kuneš pokradmu protáhl lesními stezičkami. A zatímco většina ďačínské zbrojné čeledi měla u řeky oči jen pro neznámé plavidlo, cizí hrdlořezové za jejími zády proklouzli k otevřené bráně, bez velkého rozruchu pronikli dovnitř a vzali si celé hradiště za rukojmí…

A Bořejovi nezbylo, než se podvolit. Mnozí jeho muži měli za hradbou ženy, někteří i děti; to za prvé. Za druhé, Kuneš, byť i přivedl cizáky, dával okatě najevo, že cokoli činí, činí jménem Vršova rodu – a půlka Bořejových zbrojenců pocházela z osad a tvrzí ležících odedávna pod vršovskou korouhví… Nebylo divu, vždyť celé povodí Ogry a Laby, od Zátce a Lúní na západě po Lubici a Vraclav na východě, to všechno byla jejich zem, a kde jim nepatřila dědickým právem – jako v Lutoměřicích a v Ústi –, tam na ní seděli alespoň jako knížecí správcové. Tedy až do loňska… Jenže stará věrnost přežívala a Kuneš to věděl stejně dobře jako Bořej. „Složte zbraně," řekl ďačínským, když hradiště obsazoval, „složte zbraně a vzdejte se. Nebažím po vaší krvi, mám jiného a většího nepřítele, a ostatně za dva nebo za tři dny odtáhnu dál. Do té doby budete pod petlicí, to nelze jinak, leč můj spor není s vámi. A pakliže se, až budu odcházet, někteří z vás rozhodnou vyslyšet své závazky k našemu rodu a posílit můj houfec… Nu, vy víte, že dovedu být vděčný."

Někteří se ovšemže ptali, co zatím bude s jejich manželkami; na to nerudně opáčil, že svým spojencům slíbil maso a medovinu, nikoli ženské, a že co se jeho týče, k žádnému násilí nemusí dojít… Porozuměli. Nechali se nahnat do stodoly, jedni smířeně, druzí se zamračenými obličeji, leč bez odporu, a Kunešova vláda nad Dačínem byla dovršena, aniž by kdokoli zvedl zbraň.

5. Medovina k masu

Co Bořeje nejvíce udivovalo, bylo, že Kuneš zřejmě drží slovo. Cizinci – nyní již věděl, že to nejsou Sasíci, nýbrž nějaký vzdálenější, dosud neznámý pronárod – se ovšem na hradišti zařídili po svém: uprostřed dvora zapálili vatru, bezohledně živenou jakýmkoli kusem dřevěného vybavení, který jim přišel pod ruku, na ní si opékali rovnou čtyři vepře najednou, ze sklípku vyvalili soudky piva i medoviny a samozřejmě také prošmejdili všechny truhly; ženské ale nechávali na pokoji. Poplácávali je, když se od nich nechávali obsluhovat, občas některý nějakou k sobě jako žertem přivinul, nicméně mocí si jejich povolnost nevynucovali…

„Taková je dohoda," potvrdil Bořejovi starý Síba. „Když některá svolí sama, je to její věc, ale dokud jsme na vršovském území, žádné znásilňování… Vladyka si nechce proti sobě popudit vlastní lidi a tamti to pochopili. Vždyť je jich sotva třicet, s takovou se na Pragu pustit nemohou. Ba ani na Lutoměřice; než se vydáme dál, je třeba, aby se k nám připojili další."

„Na ja," pokývl hlavou Tomš, „Lutoměřice, to jsou tři stovky zbrojných knapů za dvojitým kolím. Dokud s Kunešem nepůjdou taky alespoň tři sta, vyláme si na nich zuby… Vlastně myslím, že si je vyláme i tak," dodal mstivě.

Seděli na lavici před koňskou stájí, všichni tři ďačínští velitelé, jež se Kuneš z opatrnosti neodvážil zavřít s prostými vojáky pohromadě, a Síba, který se jim jediný uvolil dělal společnost; pár kroků od nich si vedle napájecího žlabu podávali roh s pivem dva vousáči, zjevně vyčlenění, aby na ně dohlédli, ale jinak si jich nikdo nevšímal. Mladý Vršovec se zdržoval u ohniště, nejspíš aby si zachoval své spřežence pod dohledem, dva muži přecházeli po ochozu, a ještě dva, nakolik si Bořej všiml, zůstali u lodi. Nakonec, uvážil-li všechny okolnosti, byli ti cizáci pěkně drzá a bezstarostná cháska…

„A ty jsi na čí straně, Síbo?" zeptal se. „To se ti v hrdle nepříčí, přivést do Čech cizí drancíře?"

„Příčí nepříčí," povzdechl si starý, „co nadělám? Má věrnost patří Vršovu rodu; vždycky mu patřila. Zůstal jsem s panem Kunešem, když nás všichni ostatní opustili, a už nemohu jinak… A nezapomeň, pane, že my s křivdou nezačali. Ta vina lpí na Svatoplukovi; nesmí se divit, jestliže nyní žádáme jeho krev."

„Kněz Přibík by řekl, že krví krev nesmyješ," zabručel Vnislav. „A vůbec, v celém tom vašem tažení není rozumu, ani co by ryba zazpívala. Kuneš měl odejít do Polště a tam, za hranicí, dát dohromady pořádný houf. Tisíc duší, dva tisíce… Teprve potom se mohl o něco pokusit, ale takhle? Vždyť je to pro smích. Než vás bude dost, abyste se obořili i jen na Usť, už o vás budou v Praze vědět… Týden, nejvýš dva týdny, víc tomu bláznovství nedávám. Za dva týdny vás všechny budou žrát vrány a Kuneše nechá Svatopluk rozčtvrtit jako zrádce, tak je to."

Síba neodpověděl. Že je to pravda, musel s jistotou tušit i on.

* * *

Odpoledne se chýlilo k večeru bez valné změny. Cizinci u ohně byli stále hlučnější, někteří i trochu vrávorali, také jejich chování k ženám začalo být dovolenější než dřív, nicméně dohodnutou zápověď zatím žádný neporušil. Přesto si Bořej dělal starosti, zdali to tak vydrží: až vypitá medovina ulije poslední jiskry rozumu – a viděl tři čtyři, kteří k tomu neodvratně směřovali –, chtíč dá zapomenout na obezřetnost i sliby a násilí na sebe nedá dlouho čekat…

Zatím se jejich hlídačům už znelíbilo místo u žlabu. Nebylo divu, sednout si tam v blátě nebylo kam, a když si člověk pohověl tak, že se opřel přímo o koryto, dojista si za chviličku promáčel zadnici; Bořeje tudíž nijak neudivilo, že ti dva nakonec prostě došli přímo k nim a přimáčkli se z kraje na dlouhou lavici… Aby si při tom nepřipadali hloupě, museli samozřejmě zajatcům nabídnout k pití i svůj roh. A od toho byl už jen krůček k tomu, aby se rozpředl i zprvu váhavý rozhovor.

Bořej to vítal, čím víc mu toho nepřátelé o sobě prozradí, tím lépe. A že celkem dobře znal saskou němčinu – to tady v pohraničí vlastně ani jinak nešlo –, stejně jako předešlého dne Kuneš i on zjistil, že s trochou snahy se domluví docela dobře…

„Kde jsme se tu vzali?“ vykládal mu ochotně ten hovornější, chlap, který se představil jako Olgerd Thorleifsson. „Vlastně docela náhodou, připluli jsme, protože hledáme… No, po tom ti může hovno být, co hledáme. To je naše věc. A hledáme to, protože… No, každý z nás má vlastní důvod. Třeba tamhle Harald Slangtand,“ mávl rukou k ohni. „Slangtand se mu říká, protože otrávil kvůli dědictví vlastního bratrance. Smůla byla, že mu na to přišli – a Harald musel k nám, jiní by ho nepřijali.“ Olgerd si přihnul a vrátil roh druhovi. „Anebo Grendel,“ pokračoval. „Grendela sis určitě všiml, toho si všimne každý… No, tak ten se vlastně jmenuje Atli Eiríksson. Grendel mu ale začal říkat už jeho táta, starý Eirík. A proč? Protože jeho máma, teda jako Atliho, byla sice černá, ale jinak nádherná ženská, když si ji přivezl – odněkud z jihu, jestli si dobře vzpomínám. Jo, od Maurů to bylo… No a potom? Sotva porodila, začala se obalovat sádlem a do půl roku z ní byla obrovská tlustá černá příšera. Proto Grendel a Grendelova matka… Myslím ale, že ona ten vtip nikdy nepochopila, že jo.“

Co se toho týkalo, Bořej jej nechápal rovněž; vyrozuměl sice, že je řeč o cizinci s černou kůží, leč jádro historky mu unikalo. Ostatně jméno „Slangtand“ mu dalo také trochu přemýšlení, než přišel na to, že jde o německé Schlangzahn, „Hadí zub“… Jedno už však chápal jasně: ti lidé byli vyvrženci. Štvanci, stojící mimo zákony své domoviny…

„Anebo takový Kuura,“ nedal se zastavit neúnavný Olgerd. „Viděls už Kuuru? No jasně, neviděl, vždyť je ještě den… Ale jen počkej, slunce už zalezlo, určitě dorazí co nevidět. A… A při Fenriho řiti, co jsem říkal? Vidíš, tam jde!“

Bořej se ohlédl. Muž, který právě stanul v bráně, na první pohled nepůsobil nijak nápadně… Ale jenom na ten první. Nejpozději při druhém člověka musela zarazit jak jeho chorobná bledost, tak prapodivná barva vlasů – rezavých,

a přitom zároveň do zelena, jako listí, když je v předzvěsti podzimu pokroutí srpnový žár. To, a pak jeho křehká vyzáblost: ačkoli měl na výšku jistě víc, než sám Bořej, masa na kostech nesl sotva tolik jako desetiletý chlapec…

Než vešel, na chvilku postál mezi vrátněmi a s pozvednutým nosem se pomaloučku rozhlížel; Bořej by skoro byl řekl, že větří. Od ohně na něj volali, ať se jde napít, ale on jenom zavrtěl hlavou… Potom vyrazil přes nádvoří, dlouhými, rychlými kroky, ale přesto jaksi klouzavými, jako by se spíše vznášel anebo tančil, než šel, a zprudka se zastavil těsně před kruhem popíjejících mužů.

„Jsou zde krysy, vy je necítíte?“ pronesl zvučně a jaksi zlobně. „Ty a ty,“ ukázal na dva nejbližší, „pojďte se mnou! Odlovíme tu chamraď!“

Poslechli beze slova; ba věru, hbitost, s jakou vstali, vnukla Bořejovi dojem, že přes okázalou srdečnost mají ostatní z podivného Kuury zřetelný strach. Vedl je dozadu, k roubené haluzně čeledníku, a za okamžik všichni tři zmizeli v dokořán otevřených dveřích. Udivený Bořej napjatě napínal uši, co se bude dít; Kunešovi cizinci nejspíš byli překvapeni úplně stejně, protože povyk kolem ohniště ztichl a pohledy všech se stočily stejným směrem jako jeho.

Napřed uslyšeli ženský výkřik, pak druhý; nato nějaké nadávky, příliš tlumené, než aby bylo poznat, v jakém jazyce byly proneseny, byť hněvivý tón zazněl zřetelně; hřmot, jako když se něco kácí, a nakonec ještě jedno pištivé zakvílení… Vzápětí vyšli oba Kuurovi průvodci ven, rozchechtaní vlekli mezi sebou jako černý pytel kohosi dalšího, a za nimi vykráčel dlouhý Kuura s prázdnýma rukama, nicméně se spokojeným, pohrdlivým úsměškem. Bořej mimovolně vstal a hrnul se k ohni; Tomš a Vnislav zrovna tak. Přibík! Vedou kněze Přibíka! Tam se tedy schovával, proto jej Bořej od návratu do hradiště neviděl: zašil se do čeledníku k ženským…

„Zalezl pod postel a myslel, že ho tam nevyčenichám,“ vrčel Kuura. „Zbabělec… Ale poslyš, jarle,“ namířil kostnatým prstem na Kuneše, „tos nám neřekl, že tady kazí vzduch jeden z těchhle tchořů!“

Mladý Vršovec rozhodil rukama: „Nevěděl jsem o tom. Musel sem přijít někdy během zimy, zatímco já trčel v lese. Ale," zachmuřil se náhle, „jestli je tu dlouho, bozi vědí, jaké škody zatím napáchal... Kdys přijel, černý? A cos dělal celou tu dobu?"

Přibíkovi, nevysokému a zavalitému, zjevně nebylo v sevření ozbrojených kolohnátů volno, přesto se sebral k odpovědi. „Přišel jsem do Dačína po svátku Zvěstování Panny Marie," řekl mírně, „a činil jsem, jak mému stavu přísluší – šířil jsem slovo Boží a velebil slávu Páně."

Kunešovi se nezavděčil. „Zvonils? A cákal vodou všude, kams vkročil?"

„Nezvonil," zavrtěl smutně hlavou kněz. „Pánu budiž žalováno, nemáme dosud zvon pro důstojnou kap..."

„Aspoň že tak," uťal jej vladyka. „A naproti, na Stolci, jsi byl? Takys tam něco tropil?"

Kněz zvedl oči k plochému temenu hory, výhrůžné černé pod temnící se oblohou. „Na Stolci?" opakoval. „V lese? Ne. Jen dole u studánky. Lidé mi říkali, že tamější voda je léčivá, tak jsem ji posvětil ve jménu Božím, ale..."

„A v jeskyni ne?"

„V jeskyni? V jaké jeskyni?"

„Takže o té ses zatím nedoslechl." Kuneš si viditelně oddechl. „Víš, cos doopravdy provedl, kněži? Jsi vrah. V pýše své víry jsi zahubil vílu, která v té studánce žila, a proto ta voda už nikdy nebude taková jako dřív. Kdo ví, možná časem i vyschne docela. A to jenom proto, že šlapeš, kam nemáš, a nectíš staré pořádky... Co s ním chcete udělat?" obrátil se na své spojence.

„No, posledního takového jsme upálili v jeho vlastní svatyni," prohrábl si černé vousy jejich vůdce. „Tady ale žádnou nevidím... Asi ho jenom oběsíme. Nebo bychom ho mohli přitlouct na vrata," rozzářil se. „Pro čest našeho boha by sice bylo lepší, kdyby zemřel ohněm, jenže..."

Vladyka ho umlčel pozvednutou paží. „Dobrá," řekl. „V tom se shodujeme. Je to škůdce a jako s takovým je s ním třeba naložit. Ale ne hned. Ať alespoň ve smrti prospěje něčemu

dobrému… Zatím ho svažte a dobře pohlídejte," přikázal. „V noci ho vezmeme s sebou… Tam. Zpátky už ne."

6. Trávový kruh

Z toho, co se Bořej o cizincích dověděl a co sám viděl, usoudil, že je to pěkně nespořádaná tlupa. Jistěže, u vesel pracovali jako jeden a v boji asi taky šik udrží, ale jinak… Ve chvílích zahálky si o nějaké kázni nenechali ani zdát. Stráž konali ledabyle, neustále si zabíhali k ohni pro kus masa nebo nabrat do rohu další medovinu, a ďasa se starali o to, že přidělené místo zůstává pro tu chvíli neobsazené. Zjevně se cítili naprosto v bezpečí a jediné, čeho se báli, bylo, aby nepřišli o svůj díl hostiny. Vlastní družině by Bořej podobné jednání netrpěl a velmi se divil, že jak Kuneš, tak černovousý vůdce to nechávají být. Jemu to nicméně vyhovovalo. Za dlouhého odpoledne měl dost času, aby v mysli probral své muže jednoho po druhém a zvážil, kteří budou ochotni se přiklonit k vršovské sekyře a kteří zůstanou věrni Přemyslovu stolci. Prvých bylo znepokojivě mnoho, leč i tak zbylo těch druhých dost, aby stálo za to je zvednout k boji.

Čekal tedy. Navenek pokojný a odevzdaný osudu, nespouštěl z nepřátel oči. A byl si čím dál jistější, že jeho okamžik přijde.

* * *

Dvě hodiny po setmění se vetřelci začali sbírat. Nijak zvlášť spěšně, bylo znát, že se jim od ohně nechce, ale přesto se zanedlouho dal dohromady oddíl, čítající dobře polovinu jejich počtu, a v čele s Kunešem a černobradým náčelníkem vyrazil do noci. Kněze Přibíka, spoutaného a opatřeného pořádným roubíkem, odvlekli s sebou, a Bořeje, byť pro novou víru nehoroval a Kristova věrozvěsta v Dačíně trpěl pouze proto, že nemohl jinak, zamrazilo, když pomyslel na to, jaký osud jej asi čeká.

Velení v hradišti převzal Atli, ten kudrnatý s temnou kůží. Jestliže z černobradého si muži dělali pramálo, z Atliho Grendela už vůbec nic. Na ochozu kolové hradby zůstal jediný, u stodoly a u čeledníku žádný; všichni se sesedli u ohně. Včetně těch, kteří měli hlídat Bořeje, Vnislava a Tomše – byli-li vůbec tací. Povídavý Olgerd i jeho nerudný společník se vytratili s Kunešovým houfem, ale na jejich místo už nikdo nepřišel. Lépe si to Bořej ani nemohl přát.

K hostině jeho ani jeho pobočníky nikdo nezval, do obytných budov měli přístup odepřen; museli si tedy ustlat buď ve stáji, anebo pod hvězdami. Okatě se rozhodli pro to druhé – vynosili si na trávu několik náručí sena, natáhli se na nich a přikryli se plášti…

Tak to alespoň od ohniště vypadalo. Jenže zatímco pod krajními plášti skutečně leželi lidé, ten Bořejův halil pouze vyčnívající boty a načechrané seno. Dačínský velitel byl pryč.

* * *

Vytratil se přes stáj. Okénka měla malá a stejně jako vrata obrácená do nádvoří, ale vzadu ústil při zemi deskou zakrytý otvor, umožňující čeledi vymetat starou podestýlku rovnou na hnojiště. Díra to byla dost velká, aby se jí protáhl i mnohem zavalitější chlap nežli štíhlý Bořej, a jedinou nevýhodou bylo těch prvních několik kroků, kdy se bosýma nohama musel brodit hnojem…

Potom už to bylo snadné. Tiše proběhl podél stáje, zabočil za seník, stínem obešel měsícem zalitou proluku a už stál u zadní stěny ústředního srubu. Sem Kuneš a jeho spřeženci naskládali zabavené zbraně, jenže polovička z nich odtáhla kdoví kam, druhá chlastala na nádvoří, a že pro jistotu pečlivě pozavírali všechna okna? Bořej se skoro rozesmál: nejsnáz se přece člověk vloupá do vlastního domu…

Zde to platilo rovněž. Druhá okenice od rohu byla ta, za kterou Bořej spával; počasím se pokřivila a celou zimu zpod ní nehezky čišelo, nyní však děkoval bohům, že ji dosud nevyměnil. Když zapáčil, odtáhl ji od stěny natolik, aby prsty druhé ruky dosáhl na dřevěnou petlici, která ji zevnitř

zajišťovala. Dovnitř se dostal stejně lehce, jako by byl vstoupil dveřmi.

Musel se zde ovšem pohybovat potmě a opatrně, ale to mu nevadilo. Byl doma; věděl, kde co hledat. Jiný pár škorní místo těch, jež nechal před stájí, luk, toulec se šípy, dlouhou dýku… Kdyby vyšel do hlavní síně, někde by tam našel i hromadu zabavených zbraní a v ní svůj nebo cizí meč, jenže se nechtěl zdržovat. Až vypustí chlapy ze stodoly, dojdou si pro ně společně; co měl, zatím bohatě stačilo.

Opustil dům opět oknem a pokračoval. Obešel čeledník, dnes vyhrazený ženským, proplížil se napříč další proluky a byl za stodolou. Její zadní, nehlídaná vrata měl přímo před sebou; stačilo k nim dojít a otevřít je. Učinil krok, druhý, třetí…

Při čtvrtém se bezhlese zajíkl a klesl jako podťatý.

* * *

Připadal si, jako by šlápl do nezakryté studny; v uších mu hučelo a před očima vířily černé hvězdy. Bolest necítil, avšak pohnout se nemohl. Ani neuzdvihl vlastní údy… Šíp v zádech, to bylo první, co ho napadlo. Leč jak jej prvotní mrákoty přecházely, uvědomoval si, že tak to není. Šíp při zásahu udeří, ale nic takového přece nepostřehl. Ba ani před pádem nezakopl. Prostě ho jen naráz opustila všechna síla…

Zrak se mu pomalu projasňoval. Ležel na břiše, s rukama rozhozenýma, tváří v hlíně; vrata, k nimž mířil, se černala kousek před ním, jenže výhled mu z valné části clonila již dosti odrostlá tráva… Soustředil se. S tou travou nebylo něco v pořádku, cosi tu bylo špatně. Ale co? Upíral pohled na měsícem postříbřená stébla – a najednou mu to došlo. Některá se křížila podivným způsobem, jinak, než tráva obvykle roste; a bylo to tak proto, že kdosi vzal vždy tři nebo čtyři sousedící a svázal je v uzel. Nedokázal otočit hlavu, aby se podíval, kam ta řada směřuje, nicméně ani nemusel. Byl to nepochybně kruh, čarodějný kruh, a on se do něj lapil jako kuna do sklopce…

Ze střechy stodoly se snesl štíhlý stín a přidřepl u něj. „Věděl jsem, že některý z vás tří přijde," řekl klidně. „Jen jsem netušil, který… Ukaž, ať se na tebe podívám."

Natáhl dlouhou ruku, uchopil Bořeje za vlasy a zdvihl mu hlavu, aby mu popatřil do obličeje; tak ovšem ďačínský velitel poznal i jeho. Byl to Kuura, ten bledý – a že ho nyní Bořej poprvé viděl zblízka, otřásl se při zjištění, čím ten tvor doopravdy je…

Kuura si ho měřil nelidskýma očima. „Takže ty jsi z nich nejodvážnější," zabručel. „Nebo nejzodpovědnější. Nezáleží na tom, z jakého kořene vyrůstá lidská statečnost. Hlavní je, že ji máš. A já potřebuji statečného muže."

Tenkými prsty rozvázal první trávový uzlík. „Čeká nás výprava," oznámil Bořejovi. „Já jsem tu cizí, nevyznám se. Ukážeš mi cestu."

Jak rozplétal jeden uzel za druhým, Bořejovi se vracela síla; už se dovedl pohnout a posléze i pozvednout do kleku. „Já… Nesloužím běsům," zasípěl.

Kuura netrpělivě potřásl hlavou. „Nemáš na vybranou. Tady a tam" – mávl ke stodole a k čeledníku – „jsou zavření tvoji lidé. Není v našem zájmu jim ublížit, ale…" Zlomyslně se zašklebil: „Nechceš přece, aby oni platili za tvůj vzdor, že ne? No vidíš, my také ne. Takže nekušni a pojď."

Uvolnil poslední uzel, chytil zajatce za rukáv kazajky a trhnutím mu pomohl vstát.

„A jestli tě to uklidní," dodal, „nejsem to, čemu říkáš běs. Ne docela."

7. Do temnot noci

Atli Grendel čekal u brány. „Takžes měl pravdu," řekl bez překvapení, „jeden to opravdu zkusil." Podal každému po krátké dýce a popřál: „Vraťte se šťastně, Kuuro."

Bořej se podivil. Vlastní zbraně ho Kuura přinutil odložit, a teď mu dávají jinou? Avšak nějakou zvláštní, s nezvyklým tvarem i váhou… Povytáhl trojúhelníkovou čepel z pochvy: v měsíčním světle se zabělal stříbrnozelený kov.

„Bronzová," poznamenal Kuura. „Lidé takové používali, než se naučili opracovat železo… Dávno." Netrpělivě škubl ramenem: „Pojď. Máme zpoždění."

Jakmile vyšli do luk, obklopila je mlha – zprvu jen v nízkých, přerývaných šlojířích, leč směrem k lesu bytněla a houstla a na jeho okraji se už zvedala jako mléčná zeď. Kuura nicméně skrze ni kráčel s jistotou a tak rychle, že mu Bořej taktak stačil.

Nezpomalili ani v temnu mezi stromy; Bořej klopýtal a viděl sotva na krok, ale cizinec rázoval jako v nejsvětlejší den. O to neočekávanější bylo, když se zastavil. Bořej do něj málem vrazil, jenže Kuura – který těma běsíma očima nejspíš viděl ve tmě, Morana aby ho vzala – mu jednou dlaní sevřel rameno, druhou mu přitiskl na ústa a znehybnil jej dřív, než se jejich těla dotkla.

„Teď tiše, člověče," zasyčel mu do ucha. „Ať nás nezpozorují!"

Bořej zprvu nevěděl kdo, vzápětí je však uslyšel také: tlumené mrzuté hlasy, cinkání kovu, zapraštění sešlápnuté větve… Vepředu byli lidé, a spíš větší houf. Ale kdo? Nějací noví nepřátelé? Nebo jsou to ti, jež odvedl Kuneš? To se nabízelo nejspíš, jenže – proč by, u Velesa, cizí běs stopoval vlastní společníky?

Kuura ho o tom nenechal dumat. „Míří do jeskyně skalních svartálfů," pošeptal mu, „my tam ale musíme být dřív. Kudy se máme dát?"

Bořej polkl. Neznal slovo, které běs použil, snadno však uhodl, co míní. Tam tedy jdou? A právě dnes? No ovšem, odpověděl si vzápětí, kdy jindy by to také mělo být… Srdce mu stiskla železná pěst strachu. Nechtěl tam jít, rozhodně ne nyní, v čase rovnodennosti. Zároveň si ale uvědomoval, že se tomu nevyhne: když už svolil, že s běsem půjde, nevyvlékne se z toho. Protože i kdyby ji zapřel, Kuura si cestu dojista najde. A jeho tam odtáhne s sebou.

„Je to na severní straně, kousek pod vrcholem," hlesl. „Ale… Nevím, kde jsme my." To byla pravda, poté, co vstoupili do lesa, dávno ztratil přehled, kudy ho běs vede. Jediné, čím si byl

jistý, bylo, že jsou někde na úbočí Stolce, a snad stále ještě na jižním nebo východním boku… V té mlze a tmě nic nepoznával.

„Dobře," stiskl mu Kuura rameno, „to mi stačí. Raději se mne chytni za opasek. Budeme spěchat."

A co jsme teda dělali doteď? napadlo Bořeje. Poslušně však sevřel v pěsti běsův řemen – a dobře udělal. Neboť jestliže předtím skoro běželi, nyní letěli jako vítr. Kuura, jistý jako kočka, se hnal křovinami po sotva znatelných srnčích stezičkách, šikmo proti svahu, a Bořej za ním vlál jako kus hadru, sotva se dotýkaje nohama země…

Jako vítr: stejně rychle, stejně tiše. Nevyvalili kámen z mechu, neškobrtli o kořen, nezlomili ztrouchnivělý klacek; větve křovin jako by samy uhýbaly stranou. Bořej za celou dobu neslyšel víc než toliko hučení krve v uších a vlastní sípavý dech… Považoval se za zdatného chlapa, ale tenhle běh mu dal co proto; když Kuura konečně stanul, padl na všechny čtyři a funěl jako uhnaný pes.

Na Kuurovi se pekelný úprk nijak neprojevil, klidně stál, pomalu otáčel hlavu a opět se zdálo, že větří. „Je to tamhle, že?" máchl vpravo. „Dvergrir ven příliš nechodí, ale odtamtud vane jejich pach…"

Bořej se rozhlédl. Tady nahoře nebylo po mlze ani památky, vůkol se rozlévala čistá jarní noc. Nad nimi se klenulo hvězdami poseté nebe, okolo se černaly střapaté paže borovic i ostré obrysy skal. „Tam," potvrdil. „Ten osamělý útes… Hned za ním."

Kuura přikývl. „Dobře," řekl. „Takže teď… Cítím u tebe ještě nějaké železo, člověče. Zbav se ho. Schovej si ho – třeba sem. Až vyjdeme, zase si ho vezmeš; tam u nich ale žádné mít nesmíš. A já…" Dvěma dlouhými kroky zmizel v houští. Když se za okamžik opět vynořil, v každé dlani cosi nesl. „Veverku bys asi neuhlídal, co?" prohodil. „Tak si vem tohle… A nezamáčkni to."

Bořej přijal, co mu podával: bylo to ptáče, sotva vylíhlé, droboučké holátko.

„Co s ním?" zeptal se překvapeně.

Odpověď nedostal. Kuura se pouze uchechtl a postrčil jej k jeskyni, to bylo všechno.

8. Podzemní lid

Kuneš se vztekle mračil, byť příkrá slova si nechával pro sebe. Potřeboval ty severské spojence, přinejmenším ještě nějaký čas, a nemínil je předčasně popudit, avšak nyní mu vážně míchali žlučí.

Courali se, strašlivě se courali, vlekli se jak strhané herky. Jeden by skoro řekl, že ho zdržují schválně: napřed, sotva vyrazili z brány, si Svartbard vzpomněl, že se napřed musejí podívat k lodi, a celá skupina se vlekla dolů k řece, a potom, když konečně vyrazili na opačnou stranu, se snesla mlha a všichni se v ní plouhali jen co noha nohu mine…

Samozřejmě, i on sám ledva poznával správnou stezku, a také je zdržoval onen Kristův kněz. Jenže i přesto – za obvyklých okolností by výstup od hradiště k jeskyni trval nanejvýš půl hodiny, kdežto oni se sem táhli skoro třikrát tolik.

Nu, naštěstí už byli skoro na místě. V posledních chvílích se ta sedmkráte prokletá mlha rozptýlila, a když se podíval proti stráni, viděl už nad sebou nezaměnitelný tvar Morného prstu; říkali mu tak, protože jako hrozící ukazovák osamoceně trčel před ostatními skalami, i proto, že se zvedal přímo u jeskyně: ukazoval cestu, nebo před ní varoval, to ať si každý vybere sám. Pro Kuneše rozhodnutí padlo, když Svatoplukovi vrazi pozvedli nože proti jeho rodu. Za mrtvé Vršovce musí být zaplaceno – a pokuta budiž taková, jakou si Přemyslův potomek nesvede představit ani v nejčernějších snech…

* * *

V jeskyni pochopitelně panovala tma, sem světlo hvězd nedosahovalo. Na samém krajíčku ještě jakžtakž vidět bylo, ale už po třech krocích si Bořej připadal jako slepý…

A coby slepce jej také Kuura vedl. „Hlavně si hlídej to pískle," řekl mu, „ostatní nech na mně" – a vzal jej za rukáv a táhl do černé hloubi stejně rázně, jako předtím prolétli lesem.

I tak kráčeli dlouho. Ve dne – a koneckonců i po většinu nocí – se tak daleko nikdo nedostal, to se jeskyně jevila pouze coby asi patnáct kroků hluboká chodba. Dačínští ale věděli, že někdy – ve zvláštních nocích rovnodenností a slunovratů – vede jeskyně mnohem dál, do míst, kam je člověku lépe nevstupovat… Bořej však kupodivu necítil strach. Měl by se bát, bát jako nikdy v životě, leč namísto toho jej opanovaly zčásti údiv, jakési zmatení z toho, kam a do čeho se dostal, a zčásti otupělá lhostejnost. Jako by tím, že se podvolil cizímu, nelidskému Kuurovi a že se jím nechal zavléct až do těchto míst, ztratil s vůlí i zájem o to, jak se bude jeho osud odvíjet dál… Nechal se vést, to bylo všechno; nic víc, nic míň.

A když se před nimi rozsvětlilo a chodba vyústila v klenutý, jiskřivými krystaly vydlážděný dóm, jen zamžikal a hleděl na tu krásu sotva s o málo větším úžasem, než by se díval na rozkvetlou louku.

„Vy zůstanete tady," řekl Kuneš před jeskyní. „Dovnitř půjdu jen já – a on."

Snorri Svartbard přikývl; tak to přece bylo domluveno. Nebylo třeba opakovat, na čem se dávno dohodli… *No, jarle, máš sevřenou řiť, což?* usoudil. Není divu, jestli jsou vaši álfové stejní jako naši, budeš rád, když se vrátíš s hlavou na krku a obrácenou nosem napřed… Nechal si ale tu myšlenku pro sebe. „Železo?" zeptal se stručně.

Vršovec ještě jednou přejel rukama po oděvu. „Nic," odpověděl. „Žádné nemám."

„A on?" Bylo příznačné, že se žádný nepokusili Přibíka pojmenovat, dokonce se vyhýbali i slovu kněz.

„Ten je v pořádku," ozval se Čtyřprstý Einar. „Sám jsem ho prohledal."

„Dobrá," kývl znovu Snorri. „Takže…"

Zapálili cínovou lucernu a Kuneš si ji pověsil na krk. Nebylo to právě nejpohodlnější a určitě jej už za chvilku bude pálit do

prsou, jenže jinak to nešlo; ruce potřeboval volné pro jiné věci. Do jedné mu Einar vtiskl oštěp s bronzovým hrotem, druhou – nebo i oběma, kdyby se vzpouzel – bude postrkovat Přibíka. Protože tam uvnitř už mu Svartbardovi muži nepomohou, tam se bude muset postarat sám…

Nicméně pro tuto chvíli měl vše, co potřeboval. Popadl kněze za kutnu, smýkl jím dopředu a bez ohlížení vstoupil do temné chodby.

* * *

„Nic nejez, nic nepij, nic si tu neber," doporučil tiše Kuura. Bořej nepřítomně přitakal, ta rada odpovídala tomu, co sám o jeskyni slýchal. Prozatím očarovaně zíral na poklady před sebou; než se ale stačil pořádně rozhlédnout, běsí muž vedle něj se zasmál a tleskl – a najednou to šlo ráz na ráz.

Kdovíodkud se vzaly, zleva i zprava se vyrojily desítky stínů. Nevysoké, nezřetelné, míhaly a hemžily se s šeplavým štěbetáním kolem nich, až je obklopily těsným, neprodyšným kruhem… Kuura se sklonil a cosi naléhavě zarepetil podobně, jako švitořily ony; stíny ztichly, načež se zvolna a – jak Bořejovi připadalo – nepříliš ochotně rozestoupily. V jejich shluku se před oběma návštěvníky otevřela ulička: nikoli do osvětlené dvorany vpředu, nýbrž k černému ústí odbočující chodbičky…

„Pojď," řekl Kuura, „už jsme skoro tam."

Vedlejší chodba byla stísněná a nízká; dvakrát se zalomila, chvilku stoupala a pak do ní znovu dopadlo světlo. Okrouhlé otvory po pravé ruce směřovaly jako okna zpět do hlavního sálu, chodba jej obtáčela jako nepříliš vysoký ochoz. Kuura Bořeje vedl ještě chvilku, než usoudil, že jsou na příhodném místě, a tady teprve si Ďačíňan mohl doopravdy prohlédnout, jak to podzemní sídlo vypadá.

Dvorana se rozprostírala na sta kroků sem i tam, prozářená, jako by do ní dopadal přímý sluneční svit, a její strop se zvedal výš, než kam by dosáhly i nejvyšší topoly. Díry ve stěnách prozrazovaly další chodby a ochozy, podobné tomu jejich; všechno dohromady to napovídalo mnohem větší rozloze, než co se do hory mohlo vejít. Ale byly tu i jiné doklady, že se

nacházejí za hranicemi obvyklého světa – to kamení, například. Skály Stolce byly pískovcové, jako všude v kraji. Jenže zde se to blýskalo červenými, zelenými, modrými, žlutými i nafialovělými krystaly, mezi nimiž vyrůstaly květiny prapodivných barev a tvarů. Až když na ně Bořej chvíli zíral, uvědomil si, že jsou kovové: ze zlata, ze stříbra, z mědi a snad i z nějakých jiných kovů, které neznal. Jedině železo tu chybělo…

Uprostřed se tyčil široký kruh vysokých kamenů. Ty jediné zůstávaly matné; vlastně jako by sem vůbec nepatřily. Bořej věděl, že západně od Laby – nejvíc podél Ogry, ale i leckde na jih až k Praze – semo tamo takový kámen odpradávna stojí; lidé k nim kladli obětiny, aby si usmířili místní duchy, ovšem kdo a kdy je vztyčil, nikdo nepamatoval. Ty však byly osamocené, daleko jeden od druhého, zatímco zde se jich vypínal celý tucet. Každý vyšší než dospělý muž, každý zlověstně temný jako havran v zasněženém poli; Bořej netušil proč, nicméně při představě, že by měl mezi ně vstoupit, mu srdce sevřel ledový spár.

„Ano, tady to bude dobré," zabručel Kuura. „Odsud uvidíme a uslyšíme, aniž bychom byli sami na očích. A to mi připomíná…" Pootočil se, přidržel si Bořeje za týl a tvrdě přitiskl svá ústa na jeho. Voják ztuhl odporem, když mu běsův jazyk proklouzl mezi rty a zuby a dychtivě se otíral o jeho vlastní – kdyby mu totéž učinila žena, bylo by to něco jiného, ale od chlapa? Pokoušel se odtáhnout, leč Kuura jej svíral pevně.

Stejně náhle, jako onen násilný polibek přišel, i skončil; to ale nebylo všechno. Než běs Bořeje pustil, ještě mu přejel jazykem obě uši a olízal oční víčka. „Sklapni," sykl, když se velitel nadechl k rozhořčeným námitkám. „Teď vidíš, slyšíš a rozumíš; jestli tu máš být co platný, někdo to udělat musel. Když ne já, tak některý z tamtěch," pokynul do sálu. „Dal bys snad radši přednost jim?"

Bořej tam pohlédl. A zalapal po dechu.

* * *

Lucerna na prsou pálila hůř, než Kuneš očekával, a Přibík samozřejmě zdržoval, jak mohl. Klopýtal, vrávoral, několikrát i upadl; to bylo nejvíc pro zlost, protože s rukama svázanýma za zády vstával těžce a Vršovec mu pokaždé musel pomoci. Věru, kdyby toho holomka nepotřeboval živého, dávno by mu po takovém pádu přišlápl krk…

Ale nic netrvá věčně. Na okraji prosvětlené dvorany Kuneš s ulehčením lucernu odložil a zatřepal horkou látkou haleny, aby pod ni dostal chladnější vzduch. „Zíráš, co?“ zašklebil se na vyjeveného kněze. „Něco takového Svatopluk v Praze nemá, ba ani císař v Německu se nepyšní takovým palácem. Vlastně nikdo z lidí.“

Přibík pod roubíkem cosi zahuhlal. Co, to Kuneš nerozpoznal, a ani ho to nezajímalo.

„No, mizero, ještě pár kroků,“ pobídl jej. „A pak uvidíš ještě větší divy.“

* * *

Stíny, jež je obklopily v ústí sálu, nyní v Bořejových očích nabraly zřetelnou podobu. Tři čtyři pídě vysocí, polonazí, vlasatí tvorové; tak vypadala většina z nich. Vlastně se až na tu velikost příliš nelišili od lidí, byť rysy tváří připomínali spíš lišky, lasičky a jiné drobné dravce. Velitel věděl, co jsou zač: jeho lid je znal jako škriaty, zatímco běsí muž o nich hovořil jako o svartálfech a dvergrech. Zato když pohlédl za stojící kameny…

Uvnitř kruhu zelo ústí propasti a v něm se převalovala duhová mlha – nebo možná kouř, těžko říci. Pableskovala odstíny barev, jaké Bořej jaktěživo nespatřil, a pod jejich snětivými zášlehy jako by se pomalu převalovaly nestvůrné, nezřetelné stíny. Marně napínal oči, aby rozeznal něco víc, a byť v hloubi duše věděl, že spatřit je naplno znamená neodvratné šílenství, nedokázal odtamtud odtrhnout zrak…

Kuura mu nevybíravě vrazil loket pod žebra. „Prastarých si moc nevšímej, nebo si oni všimnou tebe,“ zamumlal. „Tamhle se koukni, to tě má zajímat.“

Bořej, mnoucí si naražený bok, pohlédl naznačeným směrem. Vršovský vladyka se spoutaným Přibíkem právě vstupoval do velké dvorany; škriati křepčili okolo nich, vyplazovali na ně jazyky, vystrkovali zadnice i různé údy a činili i jiné posměšné posunky, leč ti dva kráčeli, jako by je vůbec nevnímali. Zastavili se až před černými kameny, kde Kuneš, levicí přidržuje kněze, pozvedl oštěp s bronzovým hrotem. „Zjevte se, děti země!“ provolal. „Vím, že jste tu. Vyzývám vás!“

Ďačíňan mžikl. Jsou přece všude kolem něj. Cožpak je nevidí?

„Při kameni a vodě, při plameni a větru!“ zakřičel znovu Kuneš. „Zde stojím, děti země! Zjevte se!“

Skriati doskotačili a němě se shlukli těsnějším kruhem.

„Při skále a řece, při noci a měsíci, při životě, který nesu! Do třetice vás volám – děti země, ukažte se!“

„Při životě, který neseš!“ vyvřískl jeden z mužíků, vyskočil Kunešovi na prsa, přidržel se jeho haleny a kluzkým jazykem, dlouhým jako kozí, mu rychle po řadě udělal totéž, co před chvílí Kuura Bořejovi. Poté hbitě sjel zpět dolů, poodstoupil a potměšile se uklonil: „Nuže vítej! Vítej v říši Bezeslunce!!!“

9. Zákon

„Při životě, který neseš…“ Bořej si až zpětně uvědomil, že škriat vladykovi odpověděl vlastní řečí. Nyní mu totiž již nezněla jako ptačí štěbot: jasně rozeznával jak slova, tak jejich význam, stejně jako kdyby byla pronesena česky. Neměl ale kdy nad tím dumat. Běsí muž jej sem přivedl, aby se stal svědkem Kunešova počínání, a ať již tím sledoval cokoli, Bořejův zájem byl prozatím shodný.

Způsob, jakým se teď Vršovec rozhlížel po mužíčcích okolo sebe – a jak bezděky couvl, když pohlédl před sebe mezi stojící kameny –, napovídal, že o ničem z toho předtím opravdu nevěděl. Dokud mu jeden z nich jazykem nepřejel po očích, neviděl je… A já vlastně také ne, pochopil Bořej. Tam v chodbě

to byly jen mihotavé stíny a tady, v plném světle, jsem si jich nevšiml, dokud… Dobrá, takže v tom to vězí. A co dál?

Jedno se Vršovcovi upřít nedalo – ani tváří v tvář nelidským tvorům neztratil sebejistotu. A pokud ji ztratil, hodně rychle ji znovu našel. „Kdo je váš vládce, děti země?“ zeptal se příkře. „Jsem pánem svého lidu; jen s pánem mohu jednat.“

Mužík, který prvý Kuneše oslovil, zmizel, odstrčen rukou jiného, bělovousého a o hlavu vyššího než ostatní. „Nemáme vládce, pyšný člověče,“ odpověděl. „Spokojíš-li se se mnou, já jsem nejstarší. To ti musí stačit.“

Kuneš pokrčil rameny: „Jsi-li dosti mocný…“

„Nejsem o nic mocnější než nejmenší z mých bratrů,“ odvětil škriat, „a oni všichni dohromady nejsou mocnější než já. Naše síla je nedělitelná. Je-li ti to málo…“ Bez úsměvu pokynul ke kruhu: „Vždycky můžeš vykřičet svou výzvu Odvěkým. Nebo ji jenom zašeptat; uslyší tě tak jako tak. Ale až ti odpovědí – nám to nevyčítej.“

Vršovec se ke kamenům ani nepodíval. „Nejsi moc vstřícný, starý,“ zavrčel. „Víš stejně jako já, že musíte splnit přání tomu, kdo k vám nalezne cestu. Bez výjimky.“

„Takový je zákon,“ souhlasil bělovousý. „Tak platíme za to, že jsme a co jsme… Leč ti, kdo sem přijdou, musí zaplatit rovněž. Nic není zadarmo.“

„Vím. A znám cenu.“ Kuneš se drsně zasmál a postrčil svázaného Přibíka, až padl na kolena. „Teď, nebo potom?“ pozvedl oštěp.

„V pravý čas,“ odtušil mužík chladně. „Jak zní tvoje přání? Vyslov je.“

Kuneš se mu tvrdě zahleděl do očí. „Chci, aby Přemyslovi dědici vykrváceli,“ řekl, „chci, aby byli vyhubeni ohněm a ostřím tak, jako oni chtěli vyhubit nás… Chci, aby kníže Svatopluk umíral v krvi a bolestech – a chci, aby to byla moje zbraň, která ho skolí!“

Bělovousý se ušklíbl: „Chceš toho příliš; ani my ti nemůžeme dát všechno. Ale budiž.“

Zvedl paže a s lehce zakloněnou hlavou přivřel víčka, ostatní škriati to udělali po něm. Chvilku tak všichni mlčky setrvali, potom bělovousý jako na souhlas pokývl a spustil ruce.

„Přemyslovci zaniknou," oznámil. „Nebude to naráz, leč zatímco tví rodní budou prospívat, jejich strom uschne, vysílen bratrovraždami a nesvorností, až nezbyde nikoho. Tak je to dáno ve větrech osudu, tak je předurčeno v kořenech hor."

„Ale…" zamračil se Kuneš.

„S tím se spokoj, muži z Vršova sémě," umlčel jej škriat. „Není v tvojí ani naší moci to změnit nebo učinit víc. Avšak co se týče tvého hlavního přání…" Ukázal na vladykův oštěp: „Udělej to, nelítostný člověče. Teď. Ne tady, nýbrž tam – ať umírající tělo pohltí Odvěcí. A vyřkni v tu chvíli jméno svého nepřítele!"

Vršovec nezaváhal. Popadl Přibíka, smýkl jím mezi nebližší dva stojící kameny, napřáhl se a s výkřikem „Svatopluk!" mu zarazil široký list oštěpu do měkkého břicha; kněz vykulil oči, víc překvapeně než bolestně, jenže to už Kuneš zvedl Přibíka na hrotu zbraně jako balík sena na podávkách. Kněz, jemuž vlastní váha tlačila bronzový břit hloub a hloub do těla, se rozeřval tak, že to už ani pevně zavázaný roubík nedokázal ztlumit – a ječel ještě, i když vladyka skoro pohrdavě dřevec sklonil a nechal krvácejícího muže sklouznout dolů, do hlubiny plné kypící mlhy a hladových stínů…

Bělovousý přistoupil ke Kunešovi, vztáhl drobnou ručku a vzal mu oštěp z dlaně. „Dívej se," řekl a přejel prsty zakrvácené ostří. Roztíraná krev mizela, jako by se do bronzu vsakovala, avšak zelenavý povrch zároveň měnil barvu, až celá hlavice oštěpu zmatněla havraní černí. „Vidíš? Nyní si ten kov pamatuje. Tvoje vůle je jeho vůlí; nespočine, dokud nezhubí onoho muže, ať je to, kdo je to, a ať je, kde je. Tumáš, vem si ho."

Kuneš zbraň vítězoslavně zvedl. „Díky!" zvolal. „Teď vím, že nemohu prohrát! Smrt Svatoplukovi! Díky!" Měl, co chtěl, a obracel se k východu. Skriati mu ale zastoupili cestu.

„Neděkuj, dokud jsme neskončili," zašklebil se výsměšně bělovousý. „Nic není zadarmo, pamatuješ? Ještě zbývá vyřídit jistou maličkost…"

„Ano? Co ještě?" utrhl se vladyka. Oštěp teď svíral pevně, jako by se bál, že mu ho podzemní bytosti chtějí zase vzít.

„Znáš pravidlo," pravil studeně škriat. „Život za život. Aby odsud jeden mohl vyjít, druhý musí zahynout… Takový je zákon."

„Ale vždyť přece…" Kuneš se zmateně ohlédl. Propast, do níž před chvilkou svrhl Přibíkovo tělo, se otvírala sotva tři kroky za jeho patami.

„Jeho život už nic neznamená," zavrtěl hlavou bělovousý. „Ten jsi dal za Svatoplukův."

„Ale…" namítl znovu Vršovec.

„Žádné ale," stál na svém škriat. „Žádals a my ti museli vyhovět, tak jest. Mohls chtít poklady a my bychom ti je byli dali; mohl sis přát sílu, moudrost nebo jenom radu a dostal bys je rovněž. Život se však platí zase jen životem – musíš jeden dát, abys jiný dostal. My ti umožnili tu výměnu provést, tím jsme se svého závazku zprostili. Leč tvůj stále zbývá: chceš-li se

vrátit do světa lidí, musíš zaplatit. Nuže – kde je život, kterým se vykoupíš?“

10. Oběť svítání

Bořej vyšel z jeskyně škriatů ven, zpátky do světa, kde roste tráva a větrem ševelí stromy, za rozednění. Zhluboka nadechoval vzduch vonící borovým jehličím a lačnýma očima vzhlížel k blednoucímu nebi. Moc nechybělo a už bych byl tohle všechno nikdy neuviděl, říkal si. Vlásek, pouhý vláseček, a… Po zádech mu přejížděl mráz, když si to znovu vybavoval.

* * *

Dokud on a Kuura zůstávali na ochozu, škriati si jich nevšímali. Jako by tam ani nebyli: v klidu mohli sledovat vše, co se v podzemní dvoraně dělo, a kdyby se ve svém úkrytu pustili mezi sebou do boje, rozdělali si vatru anebo metali kozelce, podzemním mužíkům by to nejspíš bylo jedno. Změna nastala, jakmile se obrátili k odchodu – sotva učinili tři kroky, dosud prázdná chodba se zaplnila. Kde se vzalo, tu se vzalo, vyrojilo se před nimi dobře čtyřicet běsíků a mlčky jim zastoupilo cestu.

„Copak?“ protáhl Kuura. „Něco chcete? Jestli ano, řekněte si – ale rychle. Spěcháme.“

Řada se trochu zavlnila a dopředu se procpal jeden, o něco větší než ostatní; Bořej by nedal nic za to, že je to tentýž bělovous, který předtím jednal i s Kunešem.

„Nemůžete jen tak odejít,“ zasyčel. „Znáte pravidla – ty zvlášť bys je měl znát. Cena je pro všechny stejná.“

„Ach tak.“ Kuura se stále vesele šklíbil. „Život za život, což?“

„Ano, život za život,“ potvrdil vážně škriat – a v tu chvíli to Bořejovi došlo. Ze dvou jen jeden se smí vrátit; Vršovec kvůli tomu s sebou přivedl Přibíka, a Kuura…

A Kuura…

Vykřikl a obrátil se na útěk, avšak Kuura byl rychlejší. Chňapl dlouhou paží, nečekanou silou ho popadl za rameno a strhl zpět.

„Hlupáku," uchechtl se, „kam běžíš? Za námi jsou také – a i kdyby ne, tady stejně není kam se dát. Toto je jejich říše, cestu ven nenajdeš… Ostatně se bojíš zbytečně. Dívej se."

Bezstarostně se od něj odvrátil a znovu se dal do řeči s bělovousým.

„Tak život za život, říkáš? Dobrá, máš ho mít!" zasmál se. Ukázal dlaň a najednou na ní držel rozespalou veverku – tu veverku, kterou polapil v houštinách před jeskyní. „Vidíš? Mám život na vykoupení… A tady vám ho dávám!"

Sevřel zvířátko pevněji, zvedl druhou ruku, jako kdyby je chtěl pohladit, a jediným škubnutím mu utrhl hlavu. „Život za život," opakoval, nyní již bez posměchu. Hodil škubající se tělíčko i drobnou hlavičku před sebe, až krev postříkala nejbližší škriaty, a strčil loktem do Bořeje. „Teď ty," zabručel.

Tehdy se Bořej vyděsil znovu. To pískle! Úplně na ně zapomněl. Aby je nemusel stále držet, strčil je do brašny, ale pak si už neohlídal, jestli je náhodou nezamáčkl. Pokud už nedýchá…

Avšak ptáče žilo. Píplo, když je vytáhl z temného úkrytu, a dojemně se mu chvělo v dlani. Ďačíňan zaváhal: má snad tomu bezmocnému tvorečkovi také ukroutit hlavu jako běsí muž? Musí téci krev? Nevadilo mu zabít, nicméně tohle mu připadalo nějak… ne docela správné. Krutost nemá být stavěna na odiv.

Kuura jako by mu četl myšlenky. „Jakkoliv," šeptl. „Prostě to udělej."

Bořej přikývl, nadechl se a pevně stiskl ptáčka v pěsti. „Život za život," slyšel se říkat, zatímco mu pod prsty křupaly droboučké kostičky…

Podzemní mužíci na ně dál pohlíželi nepřívětivě, ale cestu uvolnili. Kuura a Bořej prošli a zamířili k východu – a sotva před sebou uviděli světlo šírání, za nimi to hromově zapraštělo a skála se zavřela.

* * *

Takže toto bylo za ním. Vyvázl. Jenže slunce už stálo za východními kopci – a než vystoupí nad obzor, zbývalo ještě leccos vyřídit…

Nazpět se přesto pustil oklikou; nikoli po pěšinkách, kudy v noci na Stolec vystoupili on a běsí muž, nýbrž stezkou, kudy dorazil Kuneš s cizinci. Nejen proto, že to bylo pohodlnější. „Budou tam někde čekat," řekl mu běsí muž. „Tak je to domluveno."

A vskutku, neseběhl ještě ani sto kroků a najednou před něj skočil zavalitý zarostlý chlap.

„Prr, člověče," napřáhl výhružně meč. „Nespěchej tolik. Kde je Kuura?"

„Tam, nahoře." Bořej netrpělivě máchl paží. „A spěchat musíme. Není čas."

„Ne tak zhurta. Jestli je Kuura v pořádku, určitě ti pro nás dal nějaké slovíčko… Tak sem s ním! A rychle!"

Někde za Bořejovými zády praskla suchá větvička. Velitel se ani nemusel ohlížet: číhali tu dva. A teď ho mají mezi sebou.

„Povídal," nadechl se, „povídal – řekni jim, ať neváhají, protože zrada cválá jako osminohé hříbě. Je tohle to, co chcete slyšet?"

„Zrada rychlá jako Sleipni?" Chlap se zamračil. „Ne, tak to právě slyšet nechci. Ale když už se stalo…" Sklonil meč a prudce jej vrátil do pochvy. „Jestli Kuura vzkázal tohle, asi bychom si vážně měli přichvátnout. Kde zůstal on? V jeskyni?"

„Ano. Došel se mnou až k východu, ale pak najednou prohlásil, že už je příliš pozdě. Že musím jít sám."

„Myslel jsem si to." Chlap jediným pohybem svlékl těžký vlněný plášť. „Tu máš, Uffi," hodil jej tomu za Bořejem, „dones mu ho. Víš, co dělat… A ty, člověče – jak se jmenuješ?"

„Bořej."

„Dobrá, já jsem Einar. Čtyřprstý Einar," ukázal levici se zmrzačeným palcem. „My teda budeme spěchat. A cestou mi pověz, co se tam nahoře vlastně stalo."

* * *

Chvátali z kopce, chvilku během, chvilku jen rychlou chůzí, a Bořej Einarovi stručně – a útržkovitě, jinak to v tom kalupu nešlo – vyprávěl, čeho byl svědkem.

„Tak takhle teda," zafuněl Čtyřprstý, když se ďačínský velitel dobral na konec. „No dobře. Sluníčko" – zvedl zrak ke střapaté linii lesů, korunujících východní vrchy – „vykoukne tak za čtvrt hodiny. A naši," zaposlouchal se, „naši jsou hned někde tuhle. Nedošli ani do té vaší skally… Slyším je tam za křovisky. Podíváme se."

Najednou nespěchal. Tiše se proplížil vzrostlými lískami a zastavil se před jejich poslední řadou; odsud už bylo vidět na otevřenou louku, skloněnou k hraně dolů spadajícího útesu, a obrácenou na východ proti témuž chlumu, nad kterým on sám před chvílí zkoumal postup přicházejícího dne.

„Jsou tu," zašeptal spokojeně, když vykoukl mezi větvemi. „Všichni do jednoho… Taky vyhlížejí východ slunce. Kdopak jim to asi poradil, hm? Nemusel bych počítat ani do dvou, abych ukázal prstem… Ale ty," obrátil se na Bořeje, „tebe by teď už neměl nikdo zahlídnout. Počkej tady, zbytek je na mně."

Rozhrnul lískové pruty, prosmekl se ven a pomalu se loudal ze svahu, cestou si upravuje oděv. Kdyby se někdo ohlédl, musel by si myslet, že se nahoře zdržel jenom za potřebou…

Jenže oni se neohlíželi. Stáli v jednom houfu kousek nad útesem; Bořej v bledém světle rozpoznával uprostřed černobradého vůdce, vedle něj Kuneše a okolo ještě několik jiných, jež si zapamatoval z odpoledního hýření v hradišti. Vespolek polohlasně rozprávěli, někdo se dokonce právě koňským řehotem zasmál, všichni však alespoň zpola soustředili pozornost k východním vrchům.

Einar k nim došel, jako oni mrknul po červenavém proužku nad obzorem a bodře plácl černobradého po rameni. „Vypadá to na krásný den, Snorri," zahalasil. „Teď je sice ještě chládek, ale jak se sluníčko ukáže, hned se do nás opře Baldurovým šípem… Ještě nám bude horko, povídám."

Černovous se po něm otočil: „Říkáš to, jako bys měl nějaký úmysl," prohodil.

„No, já jen, že je hloupé postávat tu takhle nasucho s okoralým jazykem," odvětil Čtyřprstý. „Až se na nás to žhavé oko támhleodtud podívá, měli bychom ho řádně přivítat. Poslat dokolečka pěkně vrchovatou Sigmundssonovu číš."

„Připít na nový den a na nová vítězství? To není marný nápad, Einare. Tvůj rozum sice snese vajíčko jen zřídka, ale když už, tak to stojí za to!" Černý Snorri odvázal od opasku veliký, stříbrem okovaný tuří roh a pozvedl jej v dlani. „Připít z čeho máme, chlapci!" zvolal. „Teď jen ještě – máme taky čím?"

„No – já mám v lahvici ještě trochu medoviny," ozval se jeden.

„A já v měchu pár hltů vína!" přidal druhý.

„Dobrá, sem s tím! Smícháme to, ať to má říz! A pospěšte si, slunce vyleze co nevidět!"

Cizáci se rázem stáhli k naplňovanému rohu, jako se včely slétají ke kvetoucímu keři, a Bořej v láskách zavrtěl hlavou. Bohové, říkal si, čas uplývá a oni se nestarají než o ten chlast. Cožpak netuší, co jim hrozí? Náhle se zarazil. Přípitek přece navrhl Einar, a ten už to věděl; věděl, jakou smlouvu Kuneš se škriaty uzavřel, aby ho propustili. To ovšem znamenalo, že... Bohové, zopakoval v duchu, stárnu a nemyslí mi to. Anebo jsem po té noci unavenější, než se mi zdálo. Vždyť je to jasné...

Podíval se po Kunešovi. Vladyka zůstal, kde byl, takže nyní stál trochu opodál hloučku těch ostatních; navenek se stále zaobíral oštěpem, ale Bořej nepochyboval, že ve skutečnosti jedním okem potajmu sleduje své spojence a druhým východní obzor. Tam už se borovým hřebenem prodíral palčivý sluneční svit: dole, kde se nacházeli Vršovec a cizáci, po něm dosud nebylo stopy, nicméně ďačínského velitele již bodal do očí a les výše na stolečkem svahu už nepochybně zaplál zlatými odlesky... Na spodek louky dosáhne, než se naděješ.

Tam dole černobradý konečně smísil oba nápoje v rohu ke své spokojenosti. „Zavázali jsme se ti službou a podle důstojenství bys měl první pít ty," přikročil ke Kunešovi, „ale u nás máme ještě jiný zvyk. Ten říká, že první má pít ten, kdo pití nabízí. To proto, aby dokázal, že není otrávené... Trochu

hloupý zvyk mezi těmi, kdož si navzájem důvěřují, ovšem jeho dodržení rozhodně důvěru neoslabí. Tudíž… Vida, je to tady," mávl volnou rukou na trávu, po níž se k nim sunul zlatý pás. „Nuže, na co připít? Jak už jsem řekl – pijme na vítězství, jež nám přináší tento den! Ať je naše kořist dobrá a naše přátelství požehnané!" Zvedl roh do výše, zřejmě k pozdravu nebeským božstvům, a zhluboka si zavdal. „Teď ty, jarle," podal pak roh Kunešovi. „Jsi na řadě."

Bořej měl dojem, že vladyka zaváhal, než jej přijal – leč možná to bylo opravdu jen zdání. Odmítnout stejně nesměl, ne, když ty muže potřeboval jako spojence… Třebas jemu, vznešenému příslušníku Vršova rodu, připadalo sprosté míchat víno s medovinou, třebas se tuří roh nemohl rovnat stříbrným a zlatým pohárům, na jaké býval zvyklý, všichni jej sledovali; musel přípitek vrátit…

„Dobrá tedy! Na pomstu! Ať Svatopluk nepozná klidu, dokud ho nedoženeme!" zvolal a pozvedl roh stejně, jako to předtím viděl u černovouse.

V tom okamžiku se to stalo. Ačkoli Kuneš sám zůstával ve stínu, na dlaň s rohem dopadlo sluneční světlo – a mladý Vršovec vyjekl a zavrávoral, jako by jej zasáhl meč. Stále křiče, kymácel se sem a tam, podoben osamělému stromku ve vichřici, a Bořejovi připadalo, že se pozvolna zmenšuje…

Jenže se nezmenšoval. Cizáci, nejspíš sami poděšení, od vladyky spěšně poodstoupili a Ďačíňan to najednou viděl jasně. Kuneš se propadal – země pod jeho nohama se rozestoupila, otevřela se co lačná ústa, a postupně jej pohlcovala, kousek po kousku, jako když had polyká žábu. Vršovec ječel, vzpíral se, bojoval, ale jeho odpor byl marný; moc, jež si pro něj sáhla, byla nekonečně silnější než sebezdatnější muž. Ocitl se v jejím sevření po kotníky, pak po kolena, po stehna, po pás…

Tak, jak se se stoupajícím sluncem nížila jeho záře, klesal Kuneš do zemských temnot. Křik umlkl, když mu hlína naplnila ústa, a krátce nato zmizely pod trávou a drny i zoufalé, prosící oči. Pouze paže, vztyčené nad hlavu, ještě nějaký čas vyčnívaly do světa živých, leč postupně se ponořily i ty; zmizely lokty, předloktí, dlaně, a nakonec – podobny prchajícím

červům – zajely do země i zoufale se kroutící prsty. Kuneš byl pryč a vše, co po něm zůstalo, byla povadlá, mrtvá tráva v místě, kde zmizel, a osiřelý roh a oštěp.

11. Jeskyně ve středu světa

„Chceš-li se vrátit do světa lidí, musíš dát zákonnou cenu," řekli Kunešovi škriati a mladý Vršovec se dlouho nerozmýšlel. Zeptal se, musí-li platit okamžitě; odpověděli, že nikoli. Tuto noc, to ano, s prvním slunečním paprskem lhůta vyprší. Do té doby ale má kdy určit za sebe náhradu…

„Zde vem jeden z našich květů," podal mu bělovousý stařešina zlatou růži, „ten nám ukáže, koho vzít. Vol ale opatrně – pamatuj, že ten, kdo zaplatí, nezemře jen tak. Připadne Odvěkým," pokynul k propasti, „a ti budou jeho tělo i duši cupovat a trávit po tisíc tisíců let… Měj to na paměti, pyšný člověče."

A nyní bylo po všem. Země si vzala, co jí patřilo… Snorri Svartbard se shýbl, zvedl upuštěný roh a obrátil jej. Vylil se zbyteček vína s medovinou a s nimi vyklouzla ven i kovová květina – než však stačila dopadnout na zem, ztratila ve slunečním svitu lesk a rozsypala se v obláčku rzivého prachu.

„Alfí zlato," ušklíbl se Snorri kysele. „To se dalo čekat. Ani tuhle odměnu za všechnu tu námahu nedostaneme."

Bořej, jenž teď, kdy už nebylo proč se skrývat, sešel k ostatním, zdvihl oštěp. Dosud si uchovával černou barvu, takže jeho bronzová hlavice vypadala spíš jako ze železa; z jedné strany listu ji zdobila jednoduchá rytina kance, z druhé medvěda. Tak tohle mělo zabít knížete, pomyslel si. Dobrá, tím to končí.

Přistoupil k okraji útesu. Dole se ve vánku vlnil hluboký bukový les; široké údolí, kudy nevedly cesty a kam sotva někdo přijde. Vyvážil oštěp v dlani, rozmáchl se a hodil. Prastará zbraň opsala dlouhý, vysoký oblouk a pak beze stopy zapadla v korunách daleko odsud.

Bořej za ní hleděl, dokud mu Einar nepoklepal na rameno. „Pojď," řekl mu. „Byla to dlouhá noc, je na čase se trochu vyspat."

* * *

Kuuru Bořej znovu uviděl až večer. „On je z půlky álf," pověděl mu Einar, když se na něj ptal, „a je jako to jejich zlato. Taky nesnáší sluníčko." Tudíž přes den se běsí muž schovával tam, kam na něj slunce nemohlo. Přišel, když už jeho druzi seděli u večeře – opět při ohni na nádvoří, jak jinak, a opět se spoustou hluku a piva a medoviny, jen dnes bez Kuneše.

Bořej, Síba, Tomš Půlněmec a Vnislav stejně jako včera přihlíželi od stáje. Kuura, poté, co se pozdravil se svými, zamířil přímo k nim. „Tak jak to tady dnes šlo?" zeptal se s obvyklým úšklebkem.

„Docela dobře," odvětil ďačínský velitel, „tedy až na to, že většina našich pořád ještě trčí ve stodole… Prý že to tak bude lepší, povídal Snorri, že kdyby se vaši a naši dostali dohromady, že by v někom mohla vzkypět žluč a ještě by tekla krev. Nu, snad má pravdu, ale ti chlapi tam pochopitelně trnou o své ženské tady – a já taky. Pokud se některý z vašich zapomene…"

„Ani se jich nedotknou," ubezečil ho Kuura. „Máme před sebou ještě dlouhou pouť, nestojíme o to, aby nás pronásledoval celý kraj. Radši bychom proklouzli bez rozruchu."

„Snad. Ale stejně budu klidnější, až vám uvidím záda."

Kuura se zasmál: „To každý, člověče. I doma jsou z nás nesví… A budou ještě víc, jestli dokončíme, co jsme si předsevzali, a vrátíme se."

„Proč?" podivil se Bořej. „Jste vyvrženci, to už vím. Ale nepřipadá mi, že by vás bylo tolik, aby si s vámi neporadili… Nebo snad ano?"

„Ne, máš pravdu, je nás jen hrstka. Jenže o to větší máme cíl." Kuura náhle zvážněl: „Víš, tam někde" – máchl neurčitě směrem k jihovýchodu – „daleko, v samém středu světa, je ukrytá nepřístupná jeskyně. Do ní ostatní bohové uvrhli toho našeho, uvěznili ho, protože byl lepší a chytřejší než oni… My

se vydali na cestu, abychom ho osvobodili. Buď se nám to podaří, nebo zahyneme, jiná volba není."

„To je… Hm…" Bořej chvíli hledal správné slovo. Ještě včera by byl soudil, že ti lidé jsou šílenci. Dnes si tím nebyl tak jist. „To je… smělý záměr, řekl bych. Ale – jestliže máte před sebou takový úkol, proč jste se zapletli s Kunešem? Pro vás přece nic neznamenal."

„Ten váš jarl…" Kuura zavrtěl hlavou. „Oslovil nás správnými slovy, byli bychom mu pomohli, kdyby s námi jednal čestně. Jenže byl hloupý, rozehrál velkou hru, a přitom nevěděl, jak ji hrát. Tam nahoře… Mohl se vykoupit stejně snadno jako my. Jenže on místo toho tu álfí růži okamžitě podstrčil našemu náčelníkovi. Snad si myslel, že když přijdeme o původního vůdce, tím spíš ho budeme poslouchat. Blázen."

Bořej zamyšleně přikývl. Pak jej něco napadlo. „A my… Proč jsme tam vůbec šli? Cožpak jste věděli předem, že vás zradí?"

Kuura udělal odmítavý posunek. „Nevěděli. Jenže jednat se svartálfy, to nikdy není jen tak. A my… My jsme tím, kým jsme. Uctíváme Lokiho, pána ohně. Třeba toho kněze včera, toho bychom raději upálili. Protože Lokimu se přinášejí oběti v ohni a protože by pak byl svět čistší. Jenže Loki je víc než to. Je také bohem přetvářky a lsti. Což znamená, že nikdy úplně nevěříme nikomu, kdo není jedním z nás – a že spíš ošálíme, než bychom se nechali ošálit."

Bořej o tom chvilku dumal. „Nu, čeká vás skutečně ještě dlouhá cesta," řekl nakonec. „Nevím, kde leží střed světa, ale myslím, že tady u nás to není. A s tou lodí, s tou už se daleko nedostanete."

„To my víme. Směřujeme proti proudu, dřív nebo později přijde chvíle, kdy už Fáfnir nepropluje. Potom ho spálíme a dál půjdeme pěšky, to je jednoduché."

„No, a až tam jednou dorazíte…" Bořejovi to ještě vrtalo hlavou: „Říkals, že ti ostatní bohové jsou proti tomu vašemu. Cožpak ho nehlídají? Vždyť…" Bezmocně rozhodil rukama.

„Ale kdepak." Kuura se opět uchechtl, tentokrát však bez veselí. „Ti mají jiné starosti. Však se podívej kolem sebe. Od jihu přicházejí kněží Ukřižovaného, tady už je přece máte taky.

Kam přijdou, tam ničí staré pořádky, a náš svět se postupně hroutí. Už proto musíme Lokiho osvobodit. Jedině on je snad dokáže zastavit. A jestli ne… Svět, který známe, skončí. Toto je Ragnarok – nastal skoro nepozorovaně, jenže už začal. Vypadá jinak, než věštci slibovali, ale není o nic méně strašný."

„Aha." Bořej rozuměl jen způli tomu, co běsí muž říká, ale pokýval hlavou. „Odplouváte zítra, což?"

„Hned ráno. Tady už jsme se zdrželi až dost."

„Nu, tak tedy…" Povzdechl si a podal Kuurovi ruku: „Hodně štěstí. Zdá se, že ho budete potřebovat."

Epilog

Přesně o půl roku později, právě o podzimní rovnodennosti, se kníže Svatopluk nacházel v Polště, táhl tam na vojenskou výpravu spolu s králem Jindřichem. Za večerního šera se k němu na cestě přihnal neznámý jezdec, proklál jej a bez úhony prchl.

Nikdy nebyl dopaden, nikdy se nezjistilo, kdo to byl. Hádalo se pouze, že na knížete zaútočil některý z uprchlých Vršovců…

Jen jedno se vědělo jistě: vraždu spáchal oštěpem. Starým loveckým oštěpem, jehož černou hlavici zdobila z jedné stany podoba medvěda a z druhé kance… Ten však do rána zmizel také. Nikdo si nevšiml, že by jej někdo odnášel, nikdo si nepamatoval, že by s ním cokoli dělal. Přesto byl pryč – jako by ho pohltila země.

Autorova poznámka

Téměř všechny použité zeměpisné názvy jsou historické (včetně tvarů Laba a Elba). Jedinou výjimku tvoří „Stolec“, kde starý slovanský název nebylo jak dohledat. Na nynějších mapách se tento pověstmi opředený vrch dosti uměle jmenuje „Stoličná hora“, místní obyvatelé mu odedávna říkají „Kvádrberk“; trpasličí jeskyni na něm ale nehledejte, podle jedné z oněch pověstí se její vchod samovolně zavalil už před několika staletími.

Martin D. Antonín

Saladinova lampa

Pokud jste po Krvavé cti *sáhli především proto, že si chcete přečíst „něco o templářích“, kteří opanovali přebal knihy, dočkáte se jich právě teď, v rozsáhlé novele Martina D. Antonína (*1978). Autor patří společně s Pavlem Renčínem a Janem Č. Galetou mezi mladší generaci spisovatelů, kteří publikují od nástupu nového století. Antonín má na svém kontě několik povídek, ale velké obliby se dočkaly jeho delší texty. Mezi nejlepší kusy patří novely* Těžký život sférozpytce *(in:* Kostky jsou vrženy; *Straky na vrbě, 2005),* Il secondo movimento *(in:* Město přízraků; *Straky na vrbě, 2009) či* Drakobijce *(in:* Legendy: Draci; *Straky na vrbě, 2010). Debutoval povedeným románem ve stylu klasické fantasy* Křivé ostří *(Straky na vrbě, 2004). Svůj skvělý smysl pro humor nechal vyznít v parodickém románu Zelená (Straky na vrbě, 2008) a sérii* Daemonica *(zatím dva romány z let 2010 a 2011). Zvláště* Daemonica *je však přijímána poněkud kontroverzně.*

V následující novele Antonín rozehrává epický příběh o českém rytíři, kterého do Svaté země nepřitáhnou templářské povinnosti, ale domnělé dědictví tamní půdy. Jeho osudy jsou však natolik provázané s osudy rytířů Templu, že mu nakonec nezbývá nic jiného, než nést na hrudi červený kříž. Rodinné spory se tak změní ve spory náboženské a bez boje vyřešit nepůjdou.

Saladinova lampa

Martin D. Antonín

1. Stalo se v květnu léta Páně 1187

„Proč meškáte, synové kříže? Proč se přetvařujete vy, kterým nechybí ani síla tělesná, ani statky pozemské? Vezměte na sebe znamení kříže a papež, náměstek toho, jemuž bylo řečeno: ‚Cožkoli bys rozvázal na zemi, budeť rozvázáno i na nebi', vám udělí plné odpuštění všech hříchů, z nichž se se zkroušeným srdcem vyznáte. Přijměte nabízený dar a pospěšte předejít jeden druhého k nenávratné možnosti odpuštění…"

Bernard z Clairvaux, Výzva k české účasti na křížovém tažení

Nad vlnami Středozemního moře zaburácel smích.

„Co že se ti stalo?" vyprskl Marcel z Cherbourgu, mistr řádu chudých rytířů Krista a Šalomounova chrámu. Plácl přitom svou medvědí tlapou Drslava Hrota přes záda takovou silou, že překvapený rytíř div nepřepadl přes lodní brlení do vody.

„Můj sluha mi v Cařihradu pláchl se všemi penězi," zopakoval mladý Čech škrobeně, když znovu nabral dech. Sám sice nebyl žádný střízlík, ale vedle templářovy ohromné figury se ztrácel jako David vedle Goliáše. „Bylo mi řečeno, že by si měl rytíř putující do Svaté země přivézt dostatek peněz na dva roky života, aby zpočátku nestrádal. Tolik jsem neschrastil, ale přesto jsem vyrazil. Musel jsem za sebou nechat úplně všechno – rodinnou tvrz Hrot, polnosti u Světlé, lesy…"

Zhluboka si povzdychl: „A teď kvůli té líné proradné svini nemám ani na píci pro koně!“

Marcel z Cherbourgu ho vyslechl s tichým pochechtáváním.

U všech svatých! Proč se mi ten ryšavý pazneht směje? Měl jsem ho za dobráka od kosti…

Hovořili spolu francouzsky, jazykem, který se Drslavovi stal takřka druhou mateřštinou. Proto si byl jistý, že nemohl nechtěně vyslovit něco vtipného – Marcelova rozjařenost tomu však nenasvědčovala.

„Okradl mě, mistře!“ rozhodil Čech rukama. „Je ze mě nuzák!“

Templář se na něj dlouze podíval, ze všech sil se pokusil přestat smát – načež opět vybuchl v ještě halasnějším záchvatu veselí.

Já toho Frantíka snad… Ne. Klid. Nenech svou horkou hlavu, aby tě dostala do potíží, ještě než vystoupíš na břeh!

„Doufám, že toho nežita v lidské podobě kvůli těm penězům zamordují v nějaké temné řecké uličce. To by mu patřilo,“ zavrčel alespoň pomstychtivě. „Tři měsíce ho živím – a takhle se mi odvděčí!“

Marcel z Cherbourgu se konečně uklidňoval: „Promiň… ha ha… promiň mi, příteli Hrote, neměl jsem se smát – ale kdybys jen tušil, jak podobný osud sdílíš s mnohými členy našeho řádu! Jen chvilku předtím, než jsi mi to řekl, jsem právě v duchu přemítal: ‚Schválně, dluhy, nebo láska?‘ A bylo mi to jasné! Ty kdybys nějakou chtěl, jistě ti neodolá, příteli – proto to musely být peníze!“

Drslav se zamračil. Templářský mistr se mu právě pokusil zalichotit. *Takže to zkusí zas. Nikdy se neunaví.*

A skutečně. Marcel z Cherbourgu se k němu naklonil a s naléhavým výrazem nasadil vážný tón: „Cožpak to nevidíš? Je to jen další znamení – přijmi kříž! Bůh tě zbavil prostředků, aby ti ukázal cestu! Řekni ano a ještě dnes tě vezmeme mezi sebe! Urození muži znalí meče jsou mezi námi vždy vítáni!“

Drslav se pokoušel přestat mračit. Už byl verbován potřetí. Stále nechápal, proč si ho Marcel tak oblíbil, ale ryšavý Francouz se od něj po celou dobu plavby takřka nehnul. *Že by*

si mě pamatoval z nějakého turnaje? Tehdy jsem občas udělal slušný dojem – ale je to už pěkných pár let…

„Jsem za tvou nabídku vděčný, mistře, ale odpověď zní stále ne," odmítl co nejzdvořileji. „Za víru pozvednu zbraň rád, ale o své budoucnosti mám jasno. Dokud nezaručím klid otcově duši, nejsem pánem svého osudu. Prosím… už mě nepřemlouvej."

Tu poslední větu si mohl odpustit. Stejně nikdy nezabrala.

Marcel chvíli mlčel a naslouchal šplouchání vln rozrážených lodní přídí. Snad zvažoval, zda skutečně vyslovit to, co ho napadlo a nakonec své přirozené výřečnosti podlehl: „Pánem osudu… Hlavně však nejsi pánem otcova údělu, což?"

Myslel to jako přátelské popíchnutí, ale ta poznámka Drslava rozzuřila – zvlášť proto, jak blízko pravdy se trefila. „Mysli si, co chceš, templáři," zasyčel ledově, „ale že mě zrovna jeden z *vás* zkusí osočit z chamtivosti…"

Ještě si všiml, jak mistr Marcel zbrunátněl, ale to už se k němu otočil zády a rázoval pryč do kajuty, kterou původně sdílel se svým sluhou. Nějak ho na vyhlížení Akkonu už přešla nálada. Klesl na kolena vedle pryčny a začal se modlit za spásu otcovy duše.

Nic jiného pro ni zatím udělat nemohl – ale už brzy…

O pár minut později za ním však Marcel do kajuty vrazil.

Drslavova první myšlenka patřila meči odloženému na pryčně. Druhá ho varovala, že na použití zbraně nemá ani místo, ani čas.

Teprve ta třetí shledala, že Marcel netřímá v ruce zbraň. Jeho prudký vpád nebyl útokem – to jen nečekané zhoupnutí lodi vrhlo templářského mistra do dveří.

Už nevypadal vztekle – právě naopak.

„Drslave, Akkon je na obzoru a já nehodlám dopustit, abychom se rozešli ve zlém. Vysvětli mi svá slova! Proč viníš řád z hamižnosti?"

Český rytíř se v duchu podivil nad zvláštně úpěnlivým výrazem obrovitého Marcela – od takového válečníka by opravdu čekal spíš meč mezi žebra –, ale vyhověl mu.

„Opravdu nevíš? Všude po Evropě o vás kolují historky, které si utahují z chudoby ve vašem jméně."

„Historky? Jaké historky?"

„No… Co třeba jak váš velmistr spatřil průlom v hradbě Askalonu a vrhl se vpřed s pouhými čtyřiceti rytíři, jen aby bídně zhynul v obklíčení saracénských obránců? Bídně – a *zbytečně,* protože všem ostatním pánům zakázal jej s jejich družinami následovat, jen aby největší díl kořisti připadl jemu?!"

Marcel se zakabonil: „Takhle se to povídá? Budiž proklety zlé jazyky těch, kdo podobné lži šíří! Bernard z Tremelay zemřel jen proto, že se ti zrádní baroni neodvážili do průlomu za ním! A teď svou zbabělost omlouvají pomluvami…"

„No dobrá… ale co ten saracénský vůdce, který prchal z Egypta před dalšími nevěřícími a padl vám do rukou? Prý se od vás chtěl nechat pokřtít a sloužit našemu Pánu – a vy jste ho přesto raději prodali zpět za tučné výkupné jeho nepřátelům, kteří ho nechali zmrzačit a rozsápat rozlíceným davem! Dali jste přednost penězům před spásou jeho duše!"

Tohle už Marcela vyloženě ranilo: „Jak nám může někdo klást za vinu, že jsme nevěřili proradníkovi, který zradil své přátele? Všechny jeho sliby byly plané! Křest by pro něj znamenal jen koupel bez mýdla! A že jsme přijali výkupné od Saracénů, jako by nám byli rovni? To zde dělá každý – a oni je zas přijímají za naše zajatce. Cožpak doma v Evropě nikdo nechápe, jak náročné je zbrojit, šatit a živit rytířské vojsko? Navíc – každý nečistý dinár, který od muslimů získáme, očistíme plamenem víry a využijeme pro dobro všeho křesťanstva!"

Na to už Drslav neměl odpověď a v hádce neviděl smysl. Pokrčil rameny: „Omlouvám se tedy, mistře. Uvěřil jsem babským tlachům. Neměl jsem právo templáře nařknout z touhy po mamonu."

Marcel z Cherbourgu se okamžitě rozzářil: „Přijímám! Umíš být i kajícný, Drslave – to obdivuji! Nemnoho rytířů ‚trpí' touto ctností. Opravdu by ses nám hodil… ale dobrá, znám již tvou odpověď. Běž a najdi panství svého otce…" Najednou se mu na

rtech usadil šelmovský úsměv: „Ale už se brzy setmí a pochybuji, že chceš z Akkonu vyrazit na noc. Dovol mi prokázat, jak se templáři starají o poutníky! Najdeme ti pohodlné lože – a dobrou večeří přece také nepohrdneš?!“

Drslav chvíli váhal, ale nakonec přikývl.

Templářský mistr mu spokojeně pokynul na rozloučenou a odspěchal udílet rozkazy svým sluhům, seržantům a nově zverbovaným bratrům, které přivážel z Byzance.

Nebylo jich mnoho.

O chvíli později již Drslav Hrot, bývalý pán ze Světlé, stál na palubě se všemi svými věcmi. Nepočítal-li zbraně a zbroj, zbyl mu skutečně skrovný raneček. Opět ho z toho jímala zlost.

Místo zuřivého supění však raději obdivoval blížící se město Akkon. Samozřejmě, že s krásou Cařihradu se srovnávat nemohlo, ale pro rytířovy středoevropské oči představovalo další z mnoha divů nad divy. Pobřeží obsypané maličkými zářivě bělostnými domky, štíhlé věžičky minaretů, nespočet barevných kopulí i důmyslnou arabskou kaligrafií zdobené zdi majestátních *íwánů* – a mezi tím vším se hrozivě tyčila ohromná templářská pevnost, hranaté monstrum vypínající se nad přístavem jako neustálá připomínka křesťanské přítomnosti…

Přístav Akkon představoval pro křižácké státy ve Svaté zemi ideální přístupový bod z moře a spojení s byzantským i evropským zázemím. Drslav věděl, že jej legendární první jeruzalémský král Balduin I. dobyl už na počátku století. Akkon býval prosperujícím obchodním centrem již v dobách Féničanů, ale v posledních dvaceti letech se stal největším přístavem východního Středomoří a hlavním zdrojem financí Jeruzalémského království.

Pevnost rostoucí do stále neuvěřitelnější výšky přitahovala zrak s mlčenlivou nesmlouvavostí, ale rytířovy myšlenky dlely jinde. Během cesty mu mistr Marcel pověděl vše, co se o jeho otci doslechl. Mladému Čechovi to nedávalo klidu. Pokud templář mluvil pravdu, nemusela Drslava čekat náprava rodové cti, ale bratrovražda.

Couvnout však nehodlal.

Dlouho si myslel, že otci návrat do Palestiny nikdy neodpustí. Poslední vzpomínka na muže, který mu dal život, ho pokaždé přinutila klít: Jaromír Hrot se loučí s rodnou hroudou, čerstvými hroby své ženy a nedonošené dcery i s celým zbytkem rodiny takřka s nadšeným úsměvem. Drslavovi a jeho dvěma starším sestrám málem ani nepokyne – nechává je tchánovi a bratrovi spolu s celým rodinným sídlem a pobízí koně ostruhami, jen aby už byl pryč, na cestě do daleké Svaté země, zpět u své dávné lásky, po níž nikdy nepřestal toužit… a od níž ho povinnost k manželce v českém království jen zdržovala.

Na peklo, které si během křížové výpravy před dvanácti lety prožil pod velením Vladislava II., tehdy ještě knížete, již očividně zapomněl. Zřejmě ho nezkrušilo ani zdaleka tolik jako plnění jeho manželských, rodičovských a šlechtických povinností.

„Však ani poprvé jsi jistě neodjel kvůli potírání nevěřících, otče. Chtěl jsi jen uniknout ze života, který ti Bůh ví proč nebyl dost dobrý…“

Otcův útěk zasadil čtyřletému Drslavovi hlubokou ránu, která se už nikdy neuzdravila. Přesto Jaromírovi vděčil alespoň za jedno – díky jeho známostem ze Zámoří se stal pážetem na francouzském panství rodu Châtillon, kde se naučil mravům dvorským i válečným, vysloužil si ostruhy a získal jistý věhlas na turnajích po celé severní Francii. Poté se s několika vlastními koňmi a ve skvělé zbroji hrdě vrátil do Čech – které se mezitím opět staly knížectvím, neboť Vladislav II. dědičnost svého titulu neobhájil – a zděšeně zjistil, co zbylo z rodové pokladny.

Strýcův přístup ke spravování rodinných držav byl přinejmenším lehkovážný. Obě starší sestry se nakonec musely provdat za obyčejné kupce, aby se zachránily před bídou – a kdyby se strýc nestihl dřív upít k smrti, nezůstal by mladému rytíři ani samotný Hrot. Drslav šest let dělal, co mohl, aby jeho

rodové jméno opět získalo zvuk mezi skutečnou šlechtou, ale byla to předem prohraná bitva.

Zpráva o otcově smrti ho zastihla ve chvíli, kdy již dlužil mnohem víc peněz, než kdy mohl splatit, a čelil vyhlídce na zimu bez zásob. Neváhal, spálil za sebou všechny mosty a vyrazil do Palestiny.

Jaromírovi se totiž napodruhé ve Svaté zemi vedlo nadmíru dobře. Za své služby získal od rodu Châtillonů panství v Zajordánsku, na němž se nacházelo hned několik vesnic jakobitů – a Drslav se nyní hodlal ujmout svého dědictví.

V cestě mu stála jen jediná překážka – plod ďáblova lůna.

V dopise, který mu poslal Diviš z Moučnic, otcův nejbližší přítel a spolehlivý druh ve zbrani, měl ten plod i jméno.

Aram – jeho nevlastní bratr.

Nepřipouštěl si pochybnosti. Byl v právu – tak jako tak!

Zpočátku pevně věřil, že syn Saracénky je to samé jako démon z pekel, a tak se nijak nerozpakoval přemýšlet o jeho zprovození ze světa. Když se o tom však před několika dny zmínil před mistrem Marcelem, dočkal se nepříjemného překvapení. Nejenže ho jeden z templářů, bojovníků Kristových, málem začal přemlouvat, že všichni nevěřící nejsou jen proradní psi zasluhující krutou smrt a věčné zatracení – Marcel dokonce tvrdil, že Aramova matka nemůže být Saracénkou, ale jistě jedině dobrou křesťankou!

Templářský mistr si tím sice nebyl jistý, protože Jaromíra potkal jen jednou, kdysi – bojoval po jeho boku během nešťastného pokusu o obléhání Damašku, které tolik roztrpčilo francouzského krále Ludvíka –, ale v dopise od Diviše stálo, že se Jaromír podruhé oženil. Marcel proto přesvědčeně tvrdil, že muselo jít o křesťanskou ženu, protože Jaromírův lenní pán choval k muslimům nesmiřitelnou nenávist a sezdání svého leníka se Saracénkou by nesnesl. Než by baron Renaud z Châtillonu schválil svému poddanému obcování s nepřítelem, jistě by ho raději zabil.

Snad ještě znásilnění během rabování dobytého města, to ano… ale manželství?

Nikdy.

Drslav tomu zatím zcela neuvěřil. Marcel dle jeho názoru naivně podceňoval sílu pohanské černé magie. *Co se tváří jako křesťan, nemusí jím být…* Stále očekával, že na panství svého nebožtíka otce nalezne pelešnické hnízdo Saracénů špinících jméno rodu Hrotů.

Nicméně pokud se Aram skutečně považuje za dobrého křesťana, pak je jeho povinností ustoupit staršímu bratrovi a předat mu otcovu pozůstalost. Neučiní-li tak, plive na Boží zákon a zasluhuje smrt.

Pokud to bude třeba, vykoupu celé to léno v krvi. Marcelovi řekl, že se hodlá přesvědčit, že je jeho mladší bratr dobrým člověkem a ponese otcův odkaz se ctí. Nebyla to lež. *Aram otcův odkaz nepošpiní.*

Loď přirazila k molu a byzantští námořníci přeskočili hrazení, aby ji přivázali. Podezřívavým zrakem si prohlíželi muslimské rybářské bárky i křesťanskou rytířskou hlídku, která k nim přijížděla z města – mezi Cařihradem a Zámořím již několik let nepanovaly právě nejpřátelštější vztahy. Protikřesťanská zvěrstva minulého císaře sice skončila s jeho smrtí, avšak jeho nástupce nápravu zjednat nedokázal. Konstantinopoli definitivně docházel dech – takřka zbytečná, ale o to strašlivější porážka od seldžuckých Turků u Myriokefalu jí zlomila vaz. Nyní se nad ní již slétali supi a důvěry zbývalo poskrovnu.

Drslav byl s vyloďováním rychle hotový. Zbyl mu pouze jeho bitevní oř, ušlechtilý destrier z nejlepšího francouzského chovu – o jezdeckého koně ho též okradl ten bídák, jemuž příliš věřil…

Plánoval destriera prodat, aby měl alespoň něco do začátku. Nabídl ho Marcelovi.

„Nepřichází v úvahu!“ pohoršil se okamžitě templářský mistr. „Je příliš nádherný! Druhé takové zvíře už možná nikdy nezískáš, příteli Hrote, tak se ho nezbavuj – a krom toho odmítám připustit, aby se muž rytířského stavu dopravoval ke svému cíli na mule!“

Vzápětí Drslavovi zapůjčil velmi velkodušnou částku sedmdesáti dinárů.

Skutečně dělá vše pro to, abych se k němu musel vrátit… ale ‚noli equi dentes inspicere donati' – darovanému koni…

„Omlouvám se, povinnosti mě ještě nějakou tu hodinku zdrží," oznámil mu Marcel hned poté, „ale neváhej jet napřed. U hlídky se za tebe zaručím. Do našeho hostince se dostaneš…" a začal vysvětlovat cestu.

Po prvních deseti větách se Drslav ztratil. „V pořádku, mistře, raději už dost. Já to nějak najdu."

„Opravdu?"

„Jistě. Tohle město přece patří nám křesťanům, ne? Paříž jsem měl v malíčku hned. Nebude to těžké."

„Jak tedy myslíš, příteli Hrote," začal se Marcel opět nepochopitelně pochechtávat. „Provázej tě Bůh."

Drslav dal moři velmi úlevné vale a vedl svého oře na východ skrze město. Krátce poté už důvod mistrova pobavení pochopil –města doma na Západě byla v porovnání s těmi ve Svaté zemi jen mrňavými vesnicemi. Snažil se v tom zcela cizím prostředí neztratit, ale nebylo to snadné. Úzké uličky mezi domy nezvyklých tvarů ho vodily kolem dokola, jeho smysly mátlo příliš mnoho podivných věcí – od neznámých rostlin a stromů přes lidi exotického vzezření v neobvyklém ošacení až po odlišnou vůni vzduchu… Brzy mu z toho šla hlava kolem.

K dovršení toho všeho potkával dokonce i Evropany, kteří místním krajem ‚načichli' – nebýt jejich tváří, nelišili by se od muslimů ani ošacením, ani šperky, ani chováním. Mnozí mířili do lázní, toho podivně ďábelského východního výmyslu, další si nechali do oken zasazovat skleněné tabulky… a pak dokonce narazil na mešitu, v níž právě probíhala muslimská bohoslužba!

„Tohle tu dovolíme? Bože na nebesích!"

Takhle si křižácké město nepředstavoval. Akkon vůbec nevypadal jako jedna z nejmocnějších výsep křesťanství ve Svaté zemi. Spíš připomínal muslimské město, které spolklo

pár křižáků, pořádně je přežvýkalo a vyplivlo je obalené svým bezvěreckým hnusem.

Už se nedivil, že se Marcel z Cherbourgu o Saracénech vyjadřoval tak smířlivě.

„Nakazili se tu. Všichni se tu nakazili. Jako otec."

Odehnal dotěrného pouličního prodavače vody, znechuceně obešel kroužek kuřáků hašiše a pak před sebou zahlédl několik obchodů, které jako by ho zničehonic vrhly zpět do Evropy. Zakroutil hlavou: „Jen Židé jsou všude stejní."

Prošel kolem další mešity – tentokrát přestavěné na křesťanský kostel. Měl už jen mlhavý pojem o tom, kde je moře. Přes změť domů neviděl akkonskou citadelu a definitivně se ztratil. Naštěstí vedle kostela zahlédl hospic, před nímž o čemsi rokoval hlouček rytířů. Soudě dle černých křížů na bílém poli, které se jim skvěly na hrudích i na štítech, náleželi k řádu sv. Jana.

„Messieurs?" oslovil je zdvořile. „Vyznáte se tu?"

Nejprve vzhlédli popuzeně, ale když uviděli jeho oře, zbroj a štít se špičatým znakem rodu Hrotů, usmáli se. Začali na něj mluvit německy, plácat ho po ramenou a ukazovat mu dovnitř.

„Bože Všemohoucí, oni tady asi opravdu potřebují každého muže…"

Trochu německy naštěstí uměl. Když johanité pochopili, že se k nim nepřišel přidat, jejich výraz ochladl. Když pochopili, že míří k templářům, začali se dokonce mračit – ale cestu mu ukázali.

Pak už bloudil jen chvilku.

2. Podivné mravy

„Sluší se, aby žena žila pod botou muže."
Turecké přísloví

Marcel tu budovu nazýval hostincem. Podle Drslava to byl palác. Sice napůl prázdný, s většinou rozsáhlých sálů přeměněných na stáje a na noclehárny pro chudé poutníky

sbírající sílu na poslední část cesty k Božímu hrobu – ale palác. Než ho zabrali templáři, jistě patřil nějakému muslimskému velmoži vlastnícímu mnoho karavan…

… takže si ta budova rozhodně polepšila. Teď na jejích stěnách alespoň visí kříže.

Český rytíř s úlevou zjistil, že se mu o oře postarají křesťanští štolbové, a ponechal ho v jejich péči. Když vzápětí usměvavý francouzský krčmář s obrovským vousem uslyšel jméno mistra Marcela, hned Drslava uvedl do nejzdobnější části sálu k masivnímu dřevěnému stolu, který v jinak spartánsky zařízené místnosti působil velmi nepatřičně. Zřejmě sem společně s vyřezávanými lavicemi doputoval z Evropy – všechny ostatní tabule nebyly ničím víc, než dlouhými prkny položenými na dřevěných kozách.

Uprostřed sálu se na rožni nad otevřeným ohněm otáčely čtyři vepřové pečínky kořeněné exotickými bylinami a plnily místnost směsí nesmírně příjemných vůní. K večeři už se sešlo dobrých třicet jiných rytířů – Drslav si hned připadal, jako by se ve Francii opět účastnil turnaje. Pod dojmem vzpomínek na staré dobré časy se rozhodl plácnout přes kapsu, nechal si nařezat plnou misku masa a zvědavě se zahleděl na sudy vyskládané u zdi.

„Na ty nekoukej, pane," usmál se hostinský spiklenecky. „Pro přátele řádu tu máme lepší pití!"

Nelhal. Než Marcel z Cherbourgu konečně dorazil, Drslav Hrot už vnímal Akkon úplně jinýma očima.

„Ale ale, zdá se, že pan ze Světlé už přišel naší pohostinnosti na chuť!" zahlaholil templářský mistr vesele, když vedle něj s úlevným vzdychnutím dosedl na lavici. Protáhl si záda unavená celodenním nošením zbroje a mávl na krčmáře. „Co říkáš teď, příteli? No nežijeme si tu ve Svaté zemi jako králové? Pravda, strávíme většinu dne na kolenou v modlitbách, ale i Bůh ví, že si rytíř musí občas oddychnout!"

Drslav na něj zamžoural a také se zasmál. Zdvořilou zdrženlivost utopil někde v polovině šesté číše skvělého

ohnivého vína ze středoitalských vinic. „Cherbourgu, kdy už to vzdáš? Já se pro řeholní slib nenarodil!“

„A pro co ses narodil, rytíři?“ ozval se z druhé strany stolu kousavý hlas. „Pro lásku?“

„Vypadám snad jako nějaký prašivý *minnesänger?“* odsekl Drslav dřív, než na nově příchozího posměváčka zaostřil. „Má ti můj meč něco zazpívat?“

„Jen do toho – vždy si rád poslechnu milostnou píseň opilé zbraně!“ Marcel se nezřízeně rozchechtal.

Drslav v tu chvíli málem vyskočil a tasil, ale na rameno mu dopadla Cherbourgova medvědí tlapa a zatlačila ho zpět na lavici. „Jen… hahahá… klid… cháchá…“

Templář výbuch svého smíchu ještě chvíli nedokázal ovládnout, a tak český rytíř zamračeně zíral přes stůl, aniž by si byl s neznámým pánem představen. Vztek v něm bublal a neopadával. Dobře si uvědomoval, že jeho protějšek sice nepřišel oblečen ve zlatě a drahých kamenech, ale krčmář se mu klaněl tak hluboce, že svým vousem zametal podlahu. Templářský mistr s sebou zřejmě přivedl nějakého vlivného velmože.

Drslavovi to bylo jedno. *I kdyby to byl sám jeruzalémský král, nenechám se od něj jen tak urážet!*

„Můj pane,“ dokázal ze sebe konečně Marcel z Cherbourgu vypravit, „toto je ten rytíř, o němž jsem ti vyprávěl – pan ze Světlé, Drslav Hrot. Drslave, právě jsi vyzval na souboj Baliana z Nábulu a Ibelinu.“

Dies ater!

Hněv českého rytíře okamžitě vyhasl. *Sám král to není – jen jeho strýc!*

„Omlou… omlouvám se, pane…“

„Ale no tak! Já přece umím pochopit žert!“ zasmál se Balian a spiklenecky na něj mrkl. „Krom toho – opravdu netoužím změřit síly s mužem, který porazil samotného Guillauma Maréchala!“

Drslav překvapeně zamrkal. Pak se obrátil na Marcela. *Tak odtud vítr vane…*

„Ty jsi tam byl? V Compiégne, před deseti lety?“

Templářský mistr hrdě přikývl: „Ano, viděl jsem váš souboj! Úžasné! Zanechalo to ve mně hluboký dojem. Guillaume se před několika měsíci stal laickým bratrem templu a několikrát jsem ho opět viděl, jak se činí v bitvě. Věk jeho ostří vůbec neztupil, to vám povídám – a s dalším takovým válečníkem v našich řadách poženeme nevěřící až k branám Medíny! Drslave! Prosím! Neodmítej mě už!“

Balian z Ibelinu se zasmál a potměšile utrousil: „Jen odmítni, rytíři. Už dlouho jsem neviděl templáře o něco prosit a rád si to ještě chvíli užiji.“

Marcel se uchechtl: „Jak se tak koukám na jeho výraz, nebudeš zklamán – a já opět ano.“

Český rytíř se skutečně mračil: „Nezasloužím si ani vaši chválu, ani váš obdiv! Maréchal je nedostižný bojovník a já měl prostě štěstí. Nastoupil do turnaje s horečkou, stěží mě viděl – a stejně jsem měl co dělat, abych nedostal strašlivý výprask… jako při všech našich ostatních střetnutích!“

„Ach, zase ta tvoje skromnost, příteli Hrote,“ zasmál se Marcel. „Já to tehdy viděl. Bojoval jsi jako lev!“

„Měl jsem dobrý den…“

„A uměls ho využít!“

Drslav už raději mlčel a opět sáhl po číši.

Pánovi z Ibelinu již zvolna táhlo na padesátý rok, ale v konverzaci, přátelství i pití si vedl se zdatností bujarého mladíka. Netrvalo dlouho a Drslav si ho oblíbil; chmury se rozplynuly, číše vína se vyprazdňovaly jakoby zázrakem a u stolu zavládlo halasné veselí.

Pak najednou jako když utne. Marcel naléhavým pohybem oba své společníky utišil a vstal. Do krčmy totiž pevným a jistým krokem zkušeného válečníka vstoupil muž, jehož tmavé vlasy prokvétaly počínajícími šedinami. Na hrudi nesl rudý kříž templu a mistr mu spěšně zamířil v ústrety.

„Co je to zač?“ zašeptal Drslav přesně tím druhem opileckého šepotu, který je slyšet i na druhém konci města. „Nese se jako…“

„... jako sám velmistr řádu chudých rytířů Krista, Gerard z Ridefortu," utnul ho Balian z Ibelinu přátelsky. „Ty se dnes zřejmě pokoušíš popudit každého mocného muže, na kterého narazíš, že? Ale tohohle si raději nerozházej. Možná je to tvůj budoucí představený!" Při pohledu na Drslavovu otrávenou tvář se usmál: „No dobrá, už ten žert nechám být – ale i když se templářem nestaneš, udržovat s nimi dobré vztahy je ve tvém zájmu. Říkals přece, že tvůj lenní pán bude Renaud z Châtillonu? Ten je s velmistrem Ridefortem jedna ruka."

Drslav zamyšleně přikývl. *Ještě jsem své panství ani neviděl, a už abych začal s politikou...*

„Jedna neuvěřitelně zbrklá, nenávistná a nesnášenlivá ruka..." zamumlal si Balian spíš už jen pro sebe. Bylo očividné, že navzdory svým střízlivým slovům také nevidí velmistra dvakrát rád. „Co asi ten intrikán zase chystá...? A kdo to s ním přišel? On a muslim pod jedinou střechou, aniž by tekla krev?"

Tiše sledovali, jak Marcel uctivě zdraví svého představeného, načež se s neuměle skrývanou nechutí obrací k velmistrovu společníkovi – jakémusi blahobytně vyhlížejícímu Arabovi s dlouhým naolejovaným knírem. Saracén měl na sobě šat, který si svou bohatostí nezadal se sultánským hávem, a na první pohled budil dojem neškodného obchodníka – v jeho úsměvu však chyběla upřímná vřelost a z očí čišel chlad.

Ještě zvláštněji však na mladého rytíře zapůsobila žena, která do krčmy vstoupila drobnými krůčky hned za Arabem a potichu se mu držela za zády. Podřízeně skláněla hlavu, ale nebyla v tom plachost. Když na okamžik zvedla hluboké hnědé oči a krátce přelétla místnost pohledem, Drslavovi neuniklo pohrdání, s nímž si večeřící a popíjející křesťany prohlížela.

Ta hrdost! I ve špinavých hadrech by vypadala jako královna!

Hadry na sobě rozhodně neměla. Podle vlasů zakrytých vyšívaným šátkem a tváře skryté za jemným závojem vyznávala islám. Překrásné výšivky na hedvábném šatu z ní činily buď Arabovu ženu, nebo dceru. „Kdo je to?" uniklo českému rytíři

dřív, než se stačil zarazit. *Ptát se po saracénské ženské? Co to do mě vjelo?*

„Nevím," mračil se Balian. Zamyšleně upil. „Vidím ho poprvé."

Naštěstí nepochopil, na koho se ptám.

Nebylo divu. Nikdo z mužů v místnosti zahalené ženě nevěnoval pozornost.

U nás jsou ženy obletovány a opečovávány… tady jako by nebyly.

„Tohle se mi nechce líbit…" zamručel Balian. Sledoval, jak Marcel odvádí velmistra i jeho ‚hosty' do tišší části krčmy, stranou ostatních. „Ale snad se mýlím. Kdyby Ridefort zamýšlel něco nekalého, jistě by s tím dělal větší tajnosti. Aáá… právě jsme přišli o hostitele. Připíšu si to na seznam příkoří, za která mi velmistr jednou zaplatí."

Marcel zřejmě dostal příkazem vyřídit cosi ve městě. Než z krčmy odešel, stihl na své přátele pouze nešťastně kývnout a omluvně rozhodit rukama.

„Snad se ještě vrátí," pokrčil Balian rameny a vrátil se pohledem k neznámému Arabovi. „Možná tuším, kdo by to mohl být. Ten tajemný a pohádkově bohatý Saleh. Prý je to příbuzný samotného Saladina – a prý k nám utekl, protože ho sultán odsoudil k smrti. Tady v Akkonu se mu každopádně daří; jeho svatební dary pro královnu i krále byly impozantní – tak dokonalou zlatnickou práci jsem ještě neviděl. Skoro bych uvěřil těm řečem, že je stvořil s pomocí černé magie…"

Drslav si znepokojeně poposedl tak, aby k tlustému Saracénovi nezůstal zády. „Jestli je to čarodějník, proč jste ho už dávno…"

Balian se uchechtl: „Ale no tak. Kdybychom zabíjeli každého muslima, kterého křesťan nařkne z černokněžnictví… ne, počkat – to vlastně děláme. Velmi výnosné."

K řečem o černé magii – černý humor.

„Ale když je Saleha ochoten tolerovat sám velmistr Ridefort, nejspíš na tom nic nebude," dodal velmož vážněji. Povzdychl si: „Závistivé a zlovolné fámy. Každý z nás to zná. Co já jsem se o sobě doslechl, když jsme se pokoušeli prosadit mého

slabošského zetě na trůn místo té intrikánky Sibyly, a co o tom zženštilci slýchám dodnes… i když to je nejspíš všechno pravda…“

Pán z Nábulu a Ibelinu se začal tvářit tak znechuceně, že se ho na to Drslav raději víc nevyptával. Zaujalo ho něco jiného: „Takže tvůj synovec už není králem?“

Nálada u stolu definitivně ochladla. „Ne,“ zachmuřil se Balian. Vypadal, jako by ho zasáhla hodně bolestná vzpomínka. „Nesl jsem Balduina V. na korunovaci na ramenou, abych ukázal, že má síla i síla mého rodu je navždy jeho… ale vystačila mu stěží rok. A jen to churavé dítě zemřelo, tahanice o trůn pokračovaly.“

Než mluvil dál, s temným výrazem vyprázdnil svou číši. „Právoplatnou následnicí byla má nevlastní dcera, ale Balduinova matka Sibyla se nechtěla loučit s mocí. Shromáždila kolem sebe nejbojovnější šlechtice, mezi nimi velmistra Rideforta i tvého budoucího pána z Châtillonu, a nechala se korunovat. To na trůn nakonec vyneslo jejího manžela, Guye z Lusignanu, a i v Evropě jsi jistě slyšel, jak ‚skvělým‘ vládcem ten dokáže být…“

Balian mluvil hlasitě a bylo mu jedno, kdo naslouchá. Poblíž sedělo několik rytířů a někteří se mu mračili do zad, ale nikdo se neodvážil namítnout ani slovo.

Možná si mysleli to samé.

Drslav zavrtěl hlavou: „Slyšel jsem, že nějaký Guy z Lusignanu před mnoha lety podle přepadl a zabil Maréchalova strýce…“

„To je on,“ přikývl Balian. „I když si tak našeho slovutného panovníka dnes už nedovedu představit.“ Naklonil se k Drslavovi blíž a konečně alespoň trochu ztišil hlas: „Stal se z něho mírumilovný vládce, který rád s každým vychází po dobrém. Téměř nic neodmítá a všem se pokouší vyhovět – naneštěstí hlavně těm, kteří křičí nejhlasitěji a nejnenávistněji. V dobách míru by mohl být skvělým králem, nebo ještě lepším mnichem, ale tady a dnes? To kvůli němu jsme opět ve válce se Saladinem – protože nedokázal udržet Châtillona na uzdě!

Kdyby jeho sňatek se Sibylou alespoň zajistil Jeruzalému větší podporu z Evropy… ale z toho nic nebylo a nebude.“

Na chvíli se odmlčel a kroutil hlavou, jako by tomu dodnes nedokázal uvěřit. „Když jsme tehdy s hrabětem Raymondem z Tripolisu zjistili, jaký osud zemi čeká, odmítli jsme se tomu šílenství podvolit a raději nabídli korunu mému zeti. Jenže on utekl a rozjel se do Jeruzaléma, aby tam před Sibylou a Guyem poklekl! Nezdara jeden! Nebýt jeho zbabělosti, právě by sis vybíral stranu v občanské válce – to mi věř!“

Drslav nevěřil svým uším. „Jak mohou být mocní ve Svaté zemi stejně malicherní jako v Evropě?“ vyhrkl okamžitě. „Na všech stranách vás obklopují ďáblové – a vy se hašteříte mezi sebou? Nikdy by mě nenapadlo…“

„Co? Cožpak tu také nejsi, abys získal slávu, moc a bohatství?“ ušklíbl se Balian cynicky. „A není snad pochopitelné, že ti, kterým se to už povedlo, se v tom snaží zabránit všem nově příchozím –protože nestojíme o války, které naše zisky ohrozí?“

„Já přišel bojovat za Krista!“ rozhorlil se Drslav. „Vrátit jeho rodnou zemi do rukou křesťanství!“

„A přesto jedeš zdědit své panství, místo aby ses přidal k templářům…“ ťal Balian do živého. „Ale žádné strachy. Châtillon už jistě chystá další šílený plán, jak proti nám poštvat Saladina a celý Orient, a na tebe v něm nezapomene. Ani se nenaděješ a budeš se brodit v pohanské krvi… a oni v naší…“

Hořkost, s níž to Balian pronesl, otupila osten Drslavova hněvu. „Ten Châtillon ti nejspíš hodně leží v žaludku.“

„A já zas jemu,“ uchechtl se velmož. „Ne tolik jako Raymond, ale… ale dost chmur, pane ze Světlé! Dnes jsem se přišel bavit! Zítra zas musím jít a zabránit našemu vznešenému králi Guyovi udělat vše, co templářům a Renaudovi z Chatillonu na očích vidí – ale teď popijeme!“

Drslav se nenechal pobízet dvakrát a pozvedl číši.

* * *

Marcela se nedočkali. O hodinu později Balian dopil a vstal. Popřál Drslavovi hodně štěstí a odešel.

Český rytíř s vínem osaměl. Už se připozdívalo a také by klidně šel na kutě, ale bez Marcela nevěděl, kam se vlastně uložit. Krčmář také někam zmizel a zatím se nevracel…

Drslav čekal a bloudil zrakem po stále prázdnějším sále. Nakonec mu oči ulpěly na stole, u něhož velmistr Gerard z Ridefortu ještě stále seděl se svými muslimskými hosty – a na té zvláštní ženě.

Za *celý večer nepronesla jediné slovo. Jen tam poslušně sedí a hledí do země. A přesto…*

Přesto z ní měl pocit, jako by měla každou chvíli vybuchnout vzteky.

Jaký příběh se za tím asi skrývá?

Náhle se podívala přímo na něj. Zvedla hlavu a blýskla hnědýma očima – jako by ho vybízela k souboji. *Ztepilá lvice řvoucí bezhlasou výzvu drzému zvědavému opičákovi…*

Hřbet Salehovy dlaně ji srazil z lavice na zem. „Ty sedět a čekat!“ zasyčel Arab zlostnou a hrůzně zpotvořenou francouzštinou. „A ty hledět se sebe, cizinec, nebo litovat!“

Zahalená žena si ihned sedla zpět a poslušně sklonila hlavu, ale než si upravila závoj, Drslav v koutku jejích jemně vykrojených rtů zahlédl krev.

Než si uvědomil, co vlastně dělá, už byl na půli cesty. Nepřemýšlel nad tím. *Ten špinavec uhodil dámu!*

Ohnivé víno dělalo své. Hrnul se proti Salehovi se zaťatými pěstmi. Tlustý Arab hněvivě vykřikl, vyskočil na nohy a ustupoval s rozpřaženýma rukama: „Ty couvnout, nebo já tebe sežehnout!“ Zahalená žena nevěřícně sledovala, co se to kvůli ní děje.

Velmistr Gerard z Ridefortu vypadal náhlým výbuchem svého hosta stejně překvapený jako zbytek krčmy, ale jednal rychle. Mávl na dva postarší templáře u vedlejšího stolu: „Johne! Jacquesi! Zbavte nás toho opilce!“

Bližší z obou templářů nevzrušeně tasil.

Drslav tlačil Araba do kouta: „Teď budeš polykat krev ty! Takhle v Čechách učíme hnojokydy úctě k dá –“

Jedna rána hlavicí meče do zátylku a najednou byla tma.

* * *

Drslav po všem tom víně smířeně očekával, že se ráno probere se strašnou bolestí hlavy, ale tohle… *Kde to jsem?*

Něco malého a čtyřnohého mu přeběhlo jen pár pídí od nosu. Přestal si ohmatávat bouli na temeni a opile zamžoural na nebe. Svítila na něj trochu jiná souhvězdí, než byl zvyklý. A domy, které se kolem něj tyčily, také vypadaly podivně…

Zato probrat se uprostřed noci na dlažbě před krčmou s pořádnou motolicí, to celkem dobře znal. Hned zatápal po opasku a zaklel. Meč a dýku sice měl, ale jeho měšec byl o poznání lehčí.

Hostinský si jistě vzal víc, než mu náleželo… ale na druhou stranu, ne o moc. A ani mě nezkopali. Aspoň že tak.

To něco čtyřnohého se vrátilo a začalo mu očichávat obličej. Zařval na to: „Huš!“

Už se to nevrátilo.

Trochu se zmátořil. Začínal se rozpomínat. *Nechránil jsem si záda. A zaútočil na hosta velmistra templářského řádu… Tak už je to tu! Potíže! Ta moje horká hlava!*

Ale neprobral se v žaláři. To už rozhodně něco znamenalo. Možná nebylo tak zle. *Teď jen najít nějaký jiný nocleh. Ráno se sem vrátím pro koně a zbroj…*

Ne. Zas tolik jim nevěřím! Jdu si pro ně hned!

Vstal. Podíval se oknem do sálu krčmy. Hosté tam ještě byli. Velmistr Ridefort a ten tlustý prašivec také. *Asi jsem tu ležel jen chvilku.* Nerozpakoval se, vešel dovnitř a zamířil ke stolu, u něhož prve seděl. Vak s jeho věcmi ležel tam, kde ho nechal.

S *tou templářskou hamižností to asi opravdu nebude tak žhavé.*

Snažil se tvářit lhostejně a nedívat se napravo nalevo, ale nevydržel to. Zalétl pohledem k Salehovi. Saracén ho sledoval a nepokrytě se mu vysmíval.

Ty mizero, já bych tě nejraději…

„Johne! Jacquesi! Napoprvé to zřejmě nepochopil!“

Merdel Ne! Já chci jen své věci!

Než však přinutil ztěžklý jazyk k poslušnosti, oba templáři vstali a vyrazili proti němu. „Tentokrát mu to do té jeho tvrdé české palice natlučeme pořádně."

Drslav vycouval ze dveří. Rytíři vyšli za ním.

Saleh se rozesmál na celou krčmu.

Na ztichlé ulici kromě nich nikdo nebyl.

„Šel jsem si dovnitř jen pro věci," zkusil to Drslav ještě po dobrém. „Nechápu sice, proč toho pohanského vředa chráníte, ale už ho nechám."

„Tak on už váženého hosta našeho velmistra milostivě nechá, Tarmonte!" zasmál se Jacques. Jeho plnovous měl sytě černou barvu a vysoké čelo zbrázděné hlubokými vráskami. Podle přízvuku mohl pocházet odněkud z Flander. „Co ty na to?"

Hubený rytíř se slámově žlutými vlasy a vousy vypadal spíš na Dána než na Angličana. „Já na to, že tentokrát je můj, ale nechce se mi běhat – takže jestli *milostivě* vezme nohy na ramena, zůstanou mu kosti v celku."

Oba se zřejmě skvěle bavili. Nejspíš je ani nenapadlo, že by se ten pijan mohl bránit – a i kdyby, neděsilo by je to. Vypadali, že už zažili pěknou řádku bitev. Pod templářskými suknicemi nosili kroužkovou brň a Jacques Drslava převyšoval víc než o půl hlavy. John byl sice trochu nižší a opravdu celkem vyzáblý, ale o to působil sebevědoměji. Ledabylým, ale velmi významným gestem položil dlaň na jílec meče.

„Takže zmizíš po dobrém, nebo tě odtud budou odnášet rovnou do špitálu?"

„Chci jen své věci."

„Chtít můžeš – ale jedině nedostat na pamětnou. Vypadni, než tě zase pošlu do hajan!"

„Opravdu?" zavrčel Drslav. „To těžko. Teď k tobě stojím čelem!"

„Slyšíš toho tlučhubu, Jacquesi? Že si ale věří!" Začali se mu smát. Také se usmál.

„Když zuřím, dělám chyby – ale teď jsem klidný. Jdu dovnitř. Buď pojďte se mnou a klidně si mě hlídejte, nebo si doneste pochodeň. Po tmě by se vám zuby nehledaly nejlíp."

„Už mám toho ožraly po krk, Jacquesi. Asi ho…"

Drslav pohnul rukou. Jen náznak sáhnutí po jílci meče. John se pokusil tasit rychleji – ale dva kroky a Čech už byl u něj. Levačka odvedla pozornost, pravačka zachytila zápěstí ruky tahající meč a trhla vzhůru. Johnovy zuby hlasitě cvakly.

Překvapený templář si vrazil do brady hlavici vlastní zbraně – a do krku příčku. Plnou silou svou i Drslavovou. Oči se mu protočily k nebi, chytil se rukama za hrdlo a poroučel se k zemi.

Čech trhl podruhé a Johnův meč byl jeho. To už se na něj rozlícené obořil Jacques. Jeho druh mu však překážel. Mohl kolem něj pouze bodnout. Drslav to čekal; už byl dávno v pohybu – prosmýkl se kolem výpadu a hrot ohrozil jen vzduch daleko za ním. Volnou rukou chytil soupeřův meč za příčku, podsunul hlavici své zbraně pod prsty svírající rukojeť, zapáčil – a Jacques zaúpěl bolestí. Prstní kůstky měl jako ve svěráku. Pustil zbraň.

Drslav do třetice zaúřadoval hlavicí.

Tentokrát doprostřed čela.

Jacquesovi se podlomila kolena. Téměř se skácel, ještě se přizvedl, ohnal se pěstmi do prázdna – a pak konečně spadl.

To už si Drslav se zájmem prohlížel ukořistěné zbraně. Příliš ho nezaujaly. Hodil je vedle mrákotných a nesourodě blekotajících templářů.

„Takhle jsem na turnajích během tří let zajal třicet sedm urozených soupeřů a získal jejich koně, zbraně i zbroj – ale Kristovým bojovníkům protentokrát výkupné odpustím…"

Překročil je a zamířil do krčmy. „Aspoň si příště dvakrát rozmyslíte, než nazvete Čecha opilým."

Když vstoupil do sálu, všichni na něj zírali. Zřejmě souboj sledovali z oken. Krčmář před ním ustupoval s otevřenou pusou, velmistr Ridefort se rozzuřeně mračil, Saleh rytíře pozoroval zlověstně přimhouřenýma očima a ta žena…

Ne, potřetí už stejnou chybu neudělám.

Takže se jejím směrem ani nepodíval. A ihned zvedl prázdné ruce a nahlas prohlásil: „Nemám zlých úmyslů! Jdu si jen pro své věci!“

Příliš to nezapůsobilo. V sále sedělo přinejmenším deset dalších templářů a velmistr vypadal, že je každou chvíli pošle bránit řádovou čest.

„No tak – jsme přece vyrovnáni! Jednou jsem ležel já, jednou oni!“ Nevypadalo to nadějně. Drslav si povzdychl. „A pokud jsem tě urazil, pane, tady. Přijmi malou podporu boje za víru.“

Rozvázal měšec a vysypal před velmistra takřka všechny peníze, které mu zbyly. Nechal si jen pár dinárů. Byla to velmi krásná hromádka. *Nějak se bez nich obejdu. Však mě čeká celé panství.*

„Doufám, že to nepovažuješ za neomalenost, pane.“

Zamračený velmistr Gerard z Ridefortu ho sice neuznal za hodna jediného slova, ale mávl na krčmáře o dolití své číše a okázale se vrátil k hovoru se Salehem.

Asi bych se měl smát. Uklidnil jsem templáře jejich vlastním zlatem. Ale já to jednou Marcelovi splatím!

Drslav sebral svůj vak, vyptal se krčmáře na nejbližší nocleh, ujistil se, že bude dobře postaráno o jeho oře – a s úlevou to místo konečně opustil.

Takové potíže kvůli ženské – a ani nevím, jestli je krásná!

Venku prošel kolem klečícího Johna, kterému Jacques svítil na hledání ztraceného zubu.

„Dobře děláš,“ pochválil ho trochu škodolibě. „Co kdyby ho našla nějaká saracénská čarodějnice a uřkla tě, aby se ti nedařilo v boji?“

Zamračené pohledy obou templářů ho ještě dlouho hřály v zádech.

Věřil, že tentokrát se neztratí.

Samozřejmě by se mýlil – ale ani to nestačil. Ušel ztichlými akkonskými ulicemi stěží dvě sta kroků, když za sebou uslyšel hlasitý křik.

Ale ne. Ať se mě to netýká. Prosím…

Jenže to už za ním zapleskaly bosé ženské nohy a zpoza rohu vyběhla ta neznámá ve zdobeném šatu. Sotva ho uviděla, zamířila přímo k němu.

Takže jsem ty peníze vyhodil zbytečně. Dáme si to znovu.

Přesto ho ani na okamžik nenapadlo, že by ji mohl ignorovat. Pohled jejích očí mu prve připomněl exotickou kočkovitou šelmu, kterou kdysi spatřil v královském zvěřinci – zoufalou, lapenou, bojující předem prohraný boj s plíživou netečností…

Zkusil ji oslovit: „Co ti udělal tentokrát, paní?“ – ale najednou se k němu otočila zády, směrem zpět ke krčmě, a něco vzdorně vykřikla. V tu chvíli se objevil i Saleh. Zamával na ženu jakousi mosaznou nádobou, ukazoval na její hrdlo a tím odporně syčivým hlasem cosi rozkazoval.

Rytíř jim nerozuměl ani slovo. Nevěřícně sledoval, jak se před ním hádají a najednou si ho nevšímají. Rozlícený Arab dál ukazoval na nádobu – zahalená žena odpovídala pouze krátce, stále stejně neústupnou větou.

Když po chvilce Arab přestal křičet, chytil nádobu oběma rukama a s krutým úšklebkem začal cosi mumlat, Drslav si odkašlal a už celkem popuzeně oznámil: „Nebudu se vám plést do rodinných záležitostí. Sbohem.“

Žena však zničehonic začala zoufale naříkat. Bědovala, jako by jí někdo zabodl dýku do dlaně a začal s ní nemilosrdně otáčet. Vrhla se k rytíři, ukryla se za ním jako za štítem, prosebně *česky* špitla: „Pomoz, prosím!“ – a pak už jen dál ječela bolestí.

Drslav však jasně viděl, že se jí nic neděje. Rychle mu s tou pomatenou Saracénkou docházela trpělivost. Měl chuť oba muslimy odstrčit stranou, prostě je ignorovat a jít.

Ale ta čeština? Co to mělo znamenat? Zná snad od nás někoho?

„S čím ti mám pomoci?“ zeptal se také česky. „O co tady jde?“

„On na mě nemá právo!“ zakvílela mezi výkřiky bolesti a klesla na kolena. „Vězní mě!“

Drslav jen v duchu zaklel. *A je to v téhle šílené zemi vůbec zločin?*

Přesto nemohl jinak. Zvedl ruce: „Tato dáma je pod mou ochranou! Nech ji být, nebo…“

Arab však jen cosi drmolil nějakou hatmatilkou a výhružně se k němu blížil. Oči se mu horečnatě leskly, mával nádobou jako páže svým prvním mečem a zničehonic vypadal větší. Jako by rostl a mohutněl. A sbíral se kolem něj temný stín…

Žena křičela stále úpěnlivěji.

Drslav se zamračil. *Nečistá kouzla! Mne však chrání Hospodin! Saracénské kejkle mi neublíží!*

Jenže Saleh mu zíral přímo do očí a bodnutí jeho pohledu působilo rychleji než škorpiónův jed. Svět se podivně roztočil. Český rytíř se zapotácel, zrak se mu rozostřil, chtělo se mu spát, hlava klesla na hruď…

Arab se vítězně zachechtal.

Tak to ne!

Drslava zaplavil vztek. Rychlý krok vpřed, plácnutí do rukou – a ta divná nádoba vyletěla do vzduchu, rytíři obloukem za hlavu. Černokněžník zuřivě zaječel a zcela zbytečně za ní povyskočil. Čech mu vrazil pohlavek a poslal ho k zemi. Pak se usmál: „Snad ti to nebude chybět?“

Saleh se zamotal do své róby, na okamžik připomínal nadskakující naducanou podušku, vřeštěl jak rozlícený opičák – ale vzápětí už opět stál. Výraz jeho tváře udusil rytíři smích v hrdle.

Proč ho podceňuji? Měl jsem ho praštit pořádně! Rychle!

Saracén zvláštním způsobem sáhl do vzduchu. ‚Cosi‘ uchopil. Z obou stran to mrštil útočícímu Drslavovi do obličeje.

Ta bolest byla strašlivá. Rytíři se kolem očních bulev sevřely čelisti rozžhavených kleští a začaly mu je trhat z hlavy.

Nevidím!

Asi řval. Nebyl si jistý.

Ale Bůh stojí při mně! Nepodlehnu!

Kouzlo opadlo. Zrak se mu vrátil, ale bolest odeznívala jen zvolna. Třeštil oči, pokusil se hmátnout Salehovi po krku, místo toho však už jen zavrávoral, ztratil rovnováhu a padl

nazad. Arab se nad ním vztyčil s nesmírně nenávistným výrazem a zahnutou dýkou v ruce. Rozpřáhl se.

„Mastičkáři! Zloději!“

Zahalená žena už nenaříkala. Svírala nádobu pevně v rukou a vítězoslavně se smála.

Saleh vytřeštil oči, šokované zalapal po dechu a vzápětí před ní padl na kolena do prachu a pouliční špíny. Prodřel si při tom svůj krásný háv, ale vůbec si toho nevšímal. Když se pak za ní ponížen plazil a zřejmě prosil o odpuštění, zanechával na vyčnívajících kamenech skvrnky krve – ale ani na tom mu nezáleželo.

Prosil dál. Po chvíli už naříkal snad ještě hlasitěji než prve mučená žena.

K ničemu mu to nebylo. Osvobozená paní se naposledy uchichtla, se zvláštní škodolibostí tleskla a zmizela.

Společně s ní se rozplynul i Salehův nákladný šat a četné šperky. Do shnilé, velbloudí močkou nasáklé bederní roušky oděný tlusťoch upřel vyčítavý pohled k nebi a sklesle umlkl.

Drslav se mezitím vyškrábal na nohy. Opíral se o zeď, ztěžka oddychoval a mnul si zmučené oči.

A pak tasil meč a vyrazil: „Ty zatracený ďáble!“

Saleh se k němu otočil a v očích mu pomstychtivě blýsklo. Opět sáhl do vzduchu. Pěst mu zahořela temnotou. V tu chvíli vypadal, že si všechnu svou zlost a zklamání hodlá vybít na českém rytíři. Odulé rty mu zkřivil zcela šílený úsměv.

„Co se to tu děje?“ zařval Marcel z Cherbourgu, který společně s Johnem z Tarmontu a Jacquesem z Diksmuide přibíhal směrem od krčmy. „Dost!“

Cernokněžníkův temný spár v mžiku vypadal jen jako ruka zvednutá v zoufalém obranném gestu a Salehova tvář představovala ztělesnění bezmoci a hrůzy. „On chce já zavraždit! Pomozte!“

„Zplozenče pekel!“ zařval Drslav a dál se na něj řítil. „Satanášův ocase!“

John a Jacques nezaváhali. S tasenými meči vyrazili proti českému rytíři.

Zase? Buď jsou tak odvážní, nebo hloupí!

„Nechte toho!“ zahromoval Marcel plnou silou svých mohutných plic. „Příteli Hrote – vzpamatuj se!“

Drslav se zarazil na poslední chvíli. Málem už si k tomu lstivému ďáblovi prosekával cestu skrz služebníky Boží.

Sklonil čepel k zemi a ustoupil. John a Jacques se rozdělili, aby na něj každý útočil z jedné strany.

„Řekl jsem dost!“ okřikl je Marcel. „Už žádný boj!“

„Ale pane, vždyť chtěl zabít velmistrova hosta…“

„A jistě pro to měl dobrý důvod,“ odtušil templářský mistr. „Nejspíš se za nás pokoušel smýt špínu z našeho štítu.“ Věnoval Salehovi nesmírně pohrdavý pohled. „Kéž by tě náš pán viděl teď, takto nahého – snad by se mi ho pak konečně podařilo přesvědčit, že jsi jen zrádná opuchlá ropucha, která po řádu roznáší bradavice…“

Saleh se povýšeně narovnal, zvedl bradu a zcela Marcela ignoroval. Obrátil se k Johnovi z Tarmontu: „Vy vyřídíte pánovi z Ridefortu, že my jsme dohodnuti. Stane se, jak on žádal.“

„Spolehni se.“

Černokněžník vrhl poslední zlostný pohled na Drslava. Pak odkráčel tak důstojně, jak jen bosý a polonahý dokázal.

Marcel z Cherbourgu ho sledoval, dokud mu nezmizel z očí, a pak se nahněvaně zahleděl na své templáře: „Nevím, co se to tu vlastně dělo, ale rád si poslechnu vysvětlení.“

„Pane, tenhle přivandrovalec…“

„Ne od tebe, bratře Diksmuide!“ zakroutil Marcel hlavou káravě. „Podá mi ho můj dobrý přítel Drslav Hrot – a pak z toho pro vás dva vyvodím důsledky. Vůbec se mi nelíbí, jak nadšeně tasíte zbraň proti dobrému křesťanovi.“

Nechal svá slova zapůsobit. Tváře obou templářů ztuhly

„Teď o tom běžte přemýšlet při modlitbách. Ten vzkaz velmistrovi zapomeňte – předám ho sám.“

Drslav si nemohl pomoci – když viděl Johna a Jacquese odcházet s výrazem spráskaných psů, cítil jisté uspokojení.

Tohle bych do ‚dobráka’ Marcela neřekl… Hm. Ale pořád nevím, jestli je ta ženská krásná!

„... a když jsem dorazil ke krčmě, uslyšel jsem hluk boje a bratři už vybíhali, tak jsem se přidal," dořekl Marcel na cestě zpět ke krčmě. „Málem jste se kvůli tomu špinavcovi zabili. Skutečně šťastná náhoda, příteli, že?"

„Šťastné by bylo, kdyby ses vrátil o hodinu dřív a zabránil tomu poprvé..."

Cherbourg ho poplácal po zádech: „Jen žádný strach. Snadno to urovnám. Jsme bojovníci, žádné ovce – jednou ti za tu drsnou lekci poděkují! Ale mrzí mě, že jsem to neviděl..."

Drslav mávl rukou, aby se o tom už nemluvilo. „Ta zvláštní žena na mě promluvila mým rodným jazykem, ale na krajanku rozhodně nevypadala. Znáš ji?"

„Saleh ji všude vodí s sebou, ale nikdy ji ani nepředstaví."

„Hm. A proč vlastně velmistr Salehovi naslouchá?"

„To kdybych věděl!" posteskl si Marcel smutně. „Znám jeho temnou pověst a důrazně jsem před ním pana z Ridefortu varoval –jenže jsem ten důraz asi trochu přehnal. Velmistr je nesmírně zbožný a hrdý muž, pochopil má slova jako nedůvěru a urážku a strašně se na mě rozzlobil. Od té doby jsem velmi často posílán ‚vyřizovat důležité úkoly'..."

„Musíš mu říct, že mě zkusil zabít temnými čárami!"

Marcel se nešťastně zašklebil: „Řeknu. A nejspíš tím konečně dosáhnu svého odvelení do pevnosti Crac de l'Hospital, aby od mých řečí měl pokoj. Ale řeknu, spolehni se."

Drslav pořád nemohl pochopit, proč mu Marcel tak věří a proč se mu tolik snaží být dobrým přítelem. *Možná je to prostě hodný člověk...?*

To by byl v mém životě první.

Spaní v poutním hostinci bylo po lodní kajutě příjemnou změnou. Konečně se nehoupala podlaha.

V noci se mu zdál sen. I když to vlastně ani sen nebyl.

Jen se ráno probral s pocitem, že mu v uších chřestí spousta kovových penízků.

Zdálky k němu dolehla ozvěna zvonivého ženského smíchu.

* * *

Bránil se sveřepěji než na svém posledním turnaji. Pomyšlení na prohru nesnesl.

„Ne, mistře, skutečně od tebe žádné další peníze nepřijmu! A ten dluh mi nesmíš odpustit! Možná se teď u mě penězům dvakrát nelíbí, ale brzy se to změní – a pak ti všechno splatím!“

„Ale…“

„Nenuť mě tady přísahat!“

Marcel z Cherbourgu si odevzdaně povzdychl. „Tak mi alespoň dovol, abych ti poskytl průvodce. Pro našince je zdejší kraj nesmírně matoucí…“

I to Čech odmítl. Už tak se mistrovi cítil příliš zavázán. „Viděl jsem mapu. Zajordánsko je odtud třicet mil východně a trochu na jih, stačí překročit Jordán, že?“

„Tak se dostaneš ke Galilejskému jezeru do nejsevernějšího cípu panství Renauda z Châtillonu, to ano, ale Zajordánsko se od jezera táhne daleko na jih. Nevím, kde tvůj bratr sídlí.“

„Nějak se doptám.“

„Jak tedy myslíš, příteli Hrote,“ vzdal Marcel svou dobrou vůli. „Provázej tě Bůh. A když ti to nevyjde podle tvých představ,“ uchechtl se významně, „sejdeme se v pevnosti Crac de l’Hospital!“

On si s tím rekrutováním prostě nedá pokoj…

Drslav se rozloučil a vyrazil. A samozřejmě v Akkonu opět zabloudil. Ale nějak se doptal.

O půl hodiny později konečně vyjel z města.

Jestli měl z Akkonu pocit, že muslimové válku o Svatou zemi neprohrávají, venkov ho v tom ještě utvrdil. Saracéni si tu žili, jako by křižáci ani nepřišli. Jen zřídka zahlédl v osadách kostely či synagogy – všude samé mešity. Kroutil nad tím hlavou.

„Mnoho nás sem přišlo vládnout – ale příliš málo žít.“

3. Žíznivý den

„Non nobis, Domine, non nobis, sed Nomini Tuo da gloriam!“

„Ne nám, Pane, ne nám, ale svému jménu zjednej slávu!“

Válečný pokřik templářského řádu

Měl pocit, že z něj žhavé sluneční paprsky vysuší samotnou duši.

První den ještě přežil – i první noc pod cizím nebem provázenou cizími zvuky –, ale hned následujícího rána trpce vzpomínal, jak v Akkonu zahnal toho prodavače vody. Už jemu podobné nepovažoval za vyděračské šejdíře. V tomhle počasí nedokázal s vodou šetřit. Zásoba, kterou považoval za postačující na několik dní, se do něj takřka vypařila; třetímu měchu se podíval na dno krátce po poledni. Tehdy si ještě takřka bez obav říkal, že se přece nic neděje – avšak od té chvíle už ve vyprahlé krajině na cestě do Zajordánska nacházel místo potoků jen samá vyschlá koryta.

Navíc se zřejmě někde špatně rozhodl a sjel z cesty – projížděl nehostinnou oblastí bez jediného obyvatele. Ani nevěděl, zda stále míří na jihovýchod; nebyl si jistý, zda tady ve Svaté zemi putuje slunce po obloze stejně. Míjel jen občasné pokroucené borovice a suše šustící křoviska. Zatím si ještě říkal, že jistě dojede k Jordánu a všechno bude v pořádku, ale přesto se už v duchu modlil o pomoc.

Náhle v dálce zahlédl několik statných cypřišů a zajásal – tak vysoké stromy musely znamenat vodu. Chtěl pobídnout koně, ale ten už tam dávno mířil sám.

Za cypřišovým hájem se krčilo několik domků. Do vesničky nevedla žádná cesta, což bylo podivné – a na několika malých políčkách nikdo nepracoval. Jediný větší dům se tyčil uprostřed, ale nevypadal jako hostinec. Spíš jako menší šlechtické sídlo – alespoň podle počtu barevných kopulí. Ani jedno zvíře.

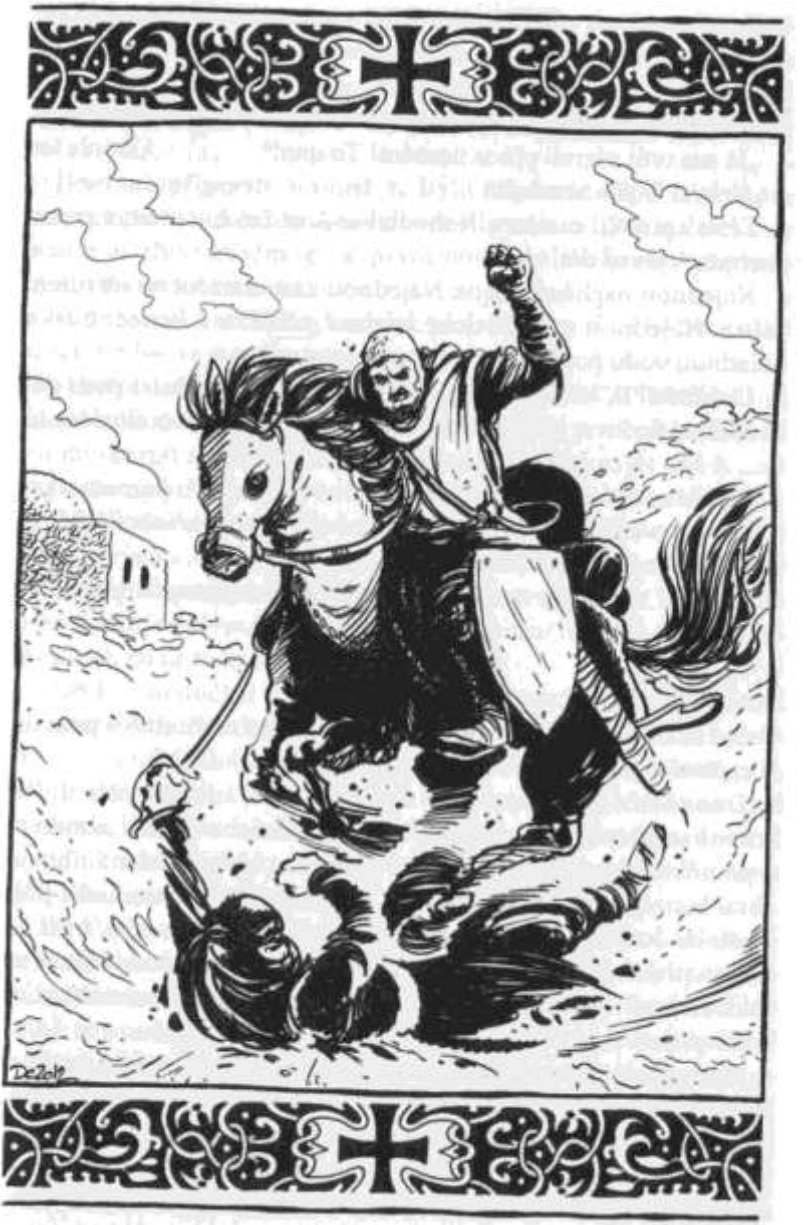

Studna byla uprostřed vsi. Jen několik kroků od klenutého vstupu do tichého paláce. Drslav uvolnil meč v pochvě a přijel k ní velmi pomalu a ostražitě.

Nikde ani živáčka.

Měl pocit, že když je tu voda tak vzácná a prodává se na ulicích, tak by pití bez dovolení mohl majitel považovat za krádež. Nikde však neviděl nikoho, koho by o ni mohl požádat. Mohl sice vykřiknout a upozornit na sebe, ale to se mu příliš nezamlouvalo. Nevěděl totiž, koho – nebo *co* – by na sebe upozornil…

Vrátek studny strašlivě skřípal.

Drslav se zamračeně rozhlédl, zda někoho nevylákal, ale nikde se nic nehýbalo. V tu chvíli si uvědomil, že už má hrdlo tak vyprahlé, že by mu nějaký popuzený statkář byl ukradený. Zvlášť pokud to bude muslim.

Jestli si na mě nepřivede přesilu, doplním si vodu klidně pod pohrůžkou meče, hodím mu dinár a s čistým svědomím odjedu.

Znovu tedy rozskřípal vrátek a vytáhl plné vědro ven. Ve vísce stále vládl klid. Rytíř pokrčil rameny, opět studnu přiklopil a s úlevou se chystal uhasit žízeň.

Nejprve však vodu postavil před svého oře. Tak ho to jako panoše vždy učili: ‚Postarej se o koně a on se postará o tebe!‘

Zvíře se sklonilo k vědru, ale jen si odfrklo a odvrátilo se. „Copak ti přelétlo přes nos?“

Drslav se mu pokusil vodu vnutit. Oř popuzeně zaržál a zvrhl ji kopytem. *Merde! Copak je zkažená?*

Sebral vědro a přičichl ke zbývající vodě. Zamračil se. Byla křišťálově čistá a neuvěřitelně lákavá. Zíral do vědra a ani si nevšiml, že jej už zvedá k ústům. Jakási předtucha ho varovala, že by to neměl dělat, ale její hlásek byl tichý, stěží slyšitelný. Měl pocit, jako by se na něj z rozkomíhané hladiny upíraly dvě pichlavé oči a velely mu pít…

… a pak se k nim přidaly další.

Někdo za mnou! Past!

Švihl vědrem. Černý stín se přikrčil – jen ho zmáčela rozlitá voda – ale to už dopadla i Drslavova pěst. Před tou neznámý

uskočit nestačil. Tvrdé klouby se srazily s vousatou bradou. Vychrtlý beduín padl naznak. Společně s krví ze sebe vyplivl příval nadávek a kleteb.

Kde se tu vzal? Proč jsem ho nevnímal?

Další tři stínům podobní beduíni se zvedli z míst, kde se nebylo možné schovat. Jako by vyrostli ze samotné země. V rukou se jim objevily široké zahnuté čepele. Zbraň toho čtvrtého ležela u rytířových nohou, ale tasil místo ní dlouhý nůž.

Drslav ho nakopl do slabin, vyskočil na koně a ujížděl pryč.

Kdo ví, kolik by jich na mě ještě vyskákalo!

Jeden beduín se vrhl koni do cesty. Jako by mu nezáleželo na životě. Mával rukama, řval a pokoušel se zvíře splašit. A pokud to nedokáže, seknout mu po nohou.

Obrovský bitevní oř projel přímo přes něj a zadupal si na něm podkovami.

Rytíř tryskem opouštěl vesnici. Klapot kopyt náhle přehlušilo hlasité zapraskání – to se po zdech paláce rozeběhly hluboké pukliny. Vzápětí se k zemi poroučela první tenká vížka, pak se propadla hlavní kopule… a nakonec to spadlo všechno.

Beduíni zmizeli. Víska se propadla do země. Drslav se ohlédl. Bylo mu jasné, komu patřily ty pichlavé oči na hladině vody, a pokoušel se jejich majitele někde zahlédnout.

A skutečně. Chvíli si myslel, že ho jen mámí zrak spletený oblaky zvířeného prachu, ale pak už si byl jistý: ten rozložitý stín hrozící vzteklou pěstí mohl patřit jedině Salehovi. Zastavil a s otčenášem na rtech si poslechl, co na něj černokněžník zdálky volá.

„Zloděj! Vrátiš ty já, co já patří!“

„Já ten tvůj zázrak přece nemám! To ona!“

„Vrátiš! A pak zemřeš!“

Drslav pokrčil rameny. Nehodlal ztrácet čas hovorem s pomatencem. Vyrazil dál.

Najednou nacházel cestu. Najednou zase narážel na obydlená místa. Najednou uslyšel tiché zurčení potůčku a konečně srkal chladnou vodu popraskanými rty.

Uvědomil si, kolik práce si Saleh s tou neuvěřitelnou pastí dal. Musel ho sledovat z Akkonu, svést ho z cesty, vystavět iluzi vesnice… *A kdo ví, co byli zač ti beduíni?*

Saracénskému mágovi zcela očividně nešlo jen o pomstu – potřeboval ho živého. Při pomyšlení, že by se skutečně napil z té podivné studny, běhal Drslavovi mráz po zádech.

Šílenství! Už nikdy se tu nebudu míchat do rodinných sporů!

* * *

Večer se na Drslava usmálo štěstí. Bylo to neuvěřitelné – pomalu si začínal myslet, že tu snad česky mluví každý druhý.

Ono se už i celé odpoledne a podvečer obrátily k lepšímu. Postupně se přestal neustále ohlížet, zda ho Salehovi muži nestíhají, a po několika hodinách usilovné jízdy na předpokládaný jihovýchod konečně narazil na známky civilizace. Za pouhou další půlhodinku dorazil po kamenité cestě do malé francké vísky, v níž ke svému příjemnému překvapení zjistil, že si během bloudění zas až tolik nezajel – nebyl daleko od Nazaretu – a dočkal se velmi vlídného přijetí.

Rozhodl se přijmout uctivou nabídku a najíst se v místním hostinci. Nejspíš i přespat. V měšci mu sice cinkalo jen těch pár dinárů od mistra Marcela, ale jedna noc pod širým nebem v úplně cizí zemi mu stačila. Pod hrozbou neznámého nebezpečí jak ze strany šelem zvířecích, tak i těch zlovolnějších, lidských, se vlastně vůbec nevyspal a únava ho začínala zmáhat.

Tak podivnou krčmu ještě neviděl. Usadili ho do samých polštářů za maličký stolek vyřezaný z jakéhosi dřeva, které rytíř neznal. Místnost rozdělovalo mnoho poloprůhledných závěsů.

Připadám si jako v nějakém vykřičeném domě - ale tady je to zřejmě obvyklé.

Jídlo mu připravoval muslim. Bylo to jehněčí. Drslav si vzpomněl na Saleha a jen s vypětím vší síly vůle nepřinutil někoho ochutnat dřív, než sám spolkl první sousto – ale jeho obavy byly liché. Jídlo otrávené nebylo.

Zato velmi chutné. Když si však poručil víno, francký hostinský se jen omluvně usmál a přinesl mu kozí mléko. „Vínu by se tu určitě skvěle dařilo, pane, ale ti moji saracénští mizerové odmítají mít s kvašením cokoli společného. U jiných možná pochodíš, ale já se s nimi škorpit nechci. Za to mi to nestojí."

Drslav pokrčil rameny a s těžkou duší se chystal víno oželet.

Tehdy však do vísky přijel ten zvláštní mužík. Přicestoval na své mule z východu, vypadal jako každý druhý tady – zkrátka snědý Turek v turbanu, s hustým plnovousem – objednal si celou kozu a na čekání si plynulou francouzštinou poručil: „To nejlepší burgundské, co tu máte!"

Když se nedočkal ničeho než překvapených pohledů Franků a rozezlených mumlaných kleteb od svých souvěrců, vytáhl z mošny skleněnou láhev: „Když nemáte, obsloužím se s dovolením sám!" Odšpuntoval ji zuby, mocně si přihnul a pak chvíli mžoural do hrdla. „Na to sám nestačím!" zhodnotil výši hladiny a rozhlédl se po místnosti. „Kdo se chce napít se mnou? No tak, vždyť jsme pod střechou, sem Alláh nevidí!"

Od Drslava se dočkal jen okázalého nezájmu, a tak s pokrčením ramen zašermoval lahví směrem k jediným dalším strávníkům, dvěma muslimským zemědělcům. Očividně jeho francouzštině rozuměli; už se chystali vstát a pořádně ho za rouhačství ztrestat, když tu mužíkovi jakoby náhodou vykoukla zpod burnusu čepel velmi nebezpečně vyhlížejícího dlouhého nože. Všiml si toho, s opatrným výrazem zbraň vytáhl a položil na stolek před sebe.

„Na tuhle mršku pozor, přátelé. Kouše hůř než písečná zmije a dneska byla celý den o hladu."

Oba muslimové si zase sedli. Chlapík si podruhé přihnul, zatřásl s lahví, zadumaně zkontroloval hladinu, opět se rozhlédl – a teprve teď si všiml znaku na Drslavově štítu. Vzrušeně vstal, přešel přímo k němu a naléhavě se rytíře zeptal: „Co ty máte společné š Jaromír Hrot, čžižinec?"

Řekl to šišlavou češtinou, směšně zpotvořenou – ale češtinou.

„Jsem jeho syn!“ odpověděl Drslav bez vytáček. Pro jistotu si však poposedl, aby zvládl tasit meč – i když si Turek zapomněl nůž na stole.

Vzápětí však již držel v ruce láhev vína a poslouchal nekončící šišlavou tirádu Alího ibn Alího o jeho dobrodružné a nebezpečné službě Divišovi z Moučnic.

„Co vlastně víš o otcově životě tady u nás, ctěný pane?“

Alí vyslyšel Drslavovu prosbu a přešel zpět do francouzštiny, která mu přeci jen šla o poznání lépe. Když rytíř přiznal, že za minulé křížové výpravy ani nebyl na světě a o druhé otcově cestě do Orientu slyšel jen to, co mu bylo přečteno z Divišova dopisu, mužík se s rozzářenou tváří pustil do vyprávění čtyřicet let staré historie putování Jaromíra Hrota pod zástavou knížete Vladislava.

„On i můj pán ze svatého zápalu předešli zbytek družiny a přidali se k vojsku německého císaře Konráda, které v tu dobu již táhlo po stopách slavné první výpravy Godefroye z Bouillonu, prvního krále jeruzalémského, skrz seldžuckými Turky zamořenou Malou Asii. Kéž byl Konrád poslechl radu byzantského císaře a vydal se raději po pobřeží – jeho sláva by jistě nedoznala takových pohan…“

„Na muslima jsi z nás křižáků nějak příliš nadšený,“ zabručel Drslav podezřívavě. Vína si však mezitím dvakrát přihnul a nejenže nebylo špatné – opravdu bylo burgundské!

V téhle zemi nepřestanu vycházet z údivu…

„Och, Alláh chtěl, abych sloužil nejskvělejšímu z vás, nedůvěřivý urozenče, a pocítil k pánu z Moučnic nefalšovaný obdiv – a těm sunnitským bagdádským psům nemohl přijít na jméno už můj veliký otec. Ničeho se však neobávejte, rytířský velmoži, nejsem šílenec – rozhodně máte na straně křesťanů přehršel mužů, jimž bych svou mulu s radostí do úst močit nechal…“

Drslav si znechuceně odtrhl láhev od úst a odložil ji na stůl.

Brzy se do nejbolestnějších podrobností dozvěděl o zpackaném společném tažení císaře Konráda a jeho rivala, francouzského krále Ludvíka, které různí říšští velmožové

potupně opouštěli, aniž by dosáhli čehokoli kromě ztráty peněz, důstojnosti a životů svých vojáků. Slova z Alího padala v mocných, nezastavitelných vodopádech. Drslav byl rád, že má co pít.

Právě byl seznamován s okolnostmi Konrádovy potupné porážky u Dorylaia, kde musel císař zanechat celou svou pěchotu napospas tureckým otrokářům a jen stěží se s pouhou hrstkou rytířů probil zpět do Nikaie, když láhev vyschla a pohár trpělivosti přetekl.

„Dost už toho brebentění. Zapomněls na mého otce."

„Och ne, slovutný bojovníku! Váš kníže sice znechuceně odjel zpět do Prahy, ale udělil Jaromírovi a mému pánu svolení zůstat a dál hájit dobré jméno českých válečníků!" Turek nešetřil obdivem. „A věru to neměli lehké! Stejně jako Konrád, i král Ludvík trpěl tou zabijáckou nemocí vašich křesťanských vládců, totiž zpupností, a navzdory varování od Byzance zamířil přímo do války, která se Království jeruzalémského dotýkala stěží vzdáleně. Prý chtěl udělat dojem na svou ženu! A selhal. V Pisidii sice dobyl malého vítězství, ale k ničemu mu to nebylo – jen se dál trmácel ještě unavenější…

Tehdy tvůj otec a můj pán poznali chudého francouzského rytíře Renauda z Châtillonu, mladšího syna slavného rodu, kterého doma štěstí nečekalo, a zjistili, že se jim po jeho boku velmi dobře bojuje – i když byl často poněkud hrr…"

Drslav zpozorněl. *„Ten* Renaud? Pán mého bratra?"

„Vaše znalosti nemají hranic, ó vzdělaný rytíři," uklonil se mu Alí čelem až k desce mrňavého stolku. „Natřikrát proklatý Urostlý Arnat je skutečně lenním pánem Arama Hrota."

Slyšet jméno svého rodu vyslovené společně se jménem nevlastního bratra zkřivilo Čechovu tvář mrzutostí.

„Kyselé hrozny, že?" usmál se Alí a odněkud ze svého hábitu vytasil druhou láhev. Opět ji odzátkoval svým zažloutlým chrupem, notně upil a předal Drslavovi. „Člověk si musí zvykat."

Teď mluví o tom burgundském – nebo o mně?

Zatímco zvažoval, co se v tom podivném chlapíkovi vlastně skrývá, Alí s notným pohrdáním dštil oheň a síru na

francouzského krále: „Považ, pane, on spáchal tu nejhanebnější věc, jakou velitel svým vojákům může učinit – utekl od nich! Když ho potupné porážky a trampoty putování zlomily, odplul se svým dvorem a rytíři na několika lodích k cíli své cesty, do Antiochie, a zbytku svého vojska sdělil jen: ‚Dělejte, jak umíte!'

No co si o tom myslíš, rytíři?"

Drslav si myslel své, ale se Saracénem se o tom bavit nehodlal. Raději jen tiše pil.

„Množství kleteb, které tehdy zaznívalo na účet francouzského krále, tě jistě nepřekvapí, ó synu hrdiny. Tehdy se ukázalo, kdo je z jakého těsta! Tvůj otec a můj pán mohli jet s Ludvíkem, ale zůstali s neurozenými pěšáky a bezbrannými poutníky, kteří pod ochranou výpravy toužili dojít ke Svatému hrobu a prosit o odpuštění svých hříchů.

Ludvík v očích mnohých prokázal, jaká je ta vaše křesťanská slitovnost. Ti nebožáci se probíjeli po pevninských cestách skrz Anatolii a věru poznali, jak strašné útrapy dokáže nejen tamní země, ale hlavně ďábelský sunnita křesťanům připravit. Jen Alláh ví, o kolik víc by jich tehdy ještě zemřelo – a zda by vůbec někdo šťastně dospěl až před brány Antiochie – nebýt mužů, jako byli Hrot ze Světlé a Diviš z Moučnic…"

Drslav na to mlčky připil. V lahvi už nic nezbylo. Alí však odkudsi vyčaroval třetí, napil se, jen aby se neřeklo, a s přívětivým úsměvem ji předal rytíři.

Nějak s tím vínem zvolnil. Sice umí mluvit po našem, ale i tak mě možná zkouší opít a okrást… Drslav tedy také jen opatrně smočil jazyk a odložil láhev stranou.

Alí mezitím nasadil vážný tón: „A tehdy byl tvůj otec v jedné z mnoha šarvátek těžce raněn. Můj pán jej s těžkým srdcem ponechal v péči arménské křesťanské rodiny a s houfcem poutníků pod svou ochranou pokračoval dál – musel. Jednoho muže ti dobrodinci před svými muslimskými pány uschovat dokázali, ale poskytnout útočiště stohlavému davu franckých nebožáků se neodvažovali. Turci by je všechny bez milosti povraždili, pro výstrahu každému, kdo by také křižákům pomáhal…"

„Tehdy ji tedy poznal!“ ucedil Drslav mezi zuby a ani si nevšiml, že už zase pije. „Tehdy nás opustil!“

Alí se popleteně zamračil: „Opustil? Promiň, ale co já jsem slyšel, mladý válečníku, dorazil tvůj otec v červnu do Antiochie –v přestrojení za Arména –, opět se připojil k Ludvíkovu a Konrádovu vojsku, a dokonce se i zúčastnil onoho tuze neslavného obléhání Damašku. Samozřejmě toho litoval, neboť…“

Drslav si notně přihnul a okamžitě ztratil nit. Později si nejasně vzpomínal, že po onom ‚neboť následovala rozbouřená řeka výsměchu oběma evropským panovníkům a výčet Jaromírových hrdinských činů, které na výsledku vůbec nic nezměnily. Vzpamatoval se až ke konci, kdy se Alí na dlouhou chvíli odmlčel a nakonec smutně pronesl:

„Skutečně – ten hanebný úprk žíznícího, takřka obklíčeného rytířského vojska zpět k Jeruzalému… Ano. Po všem, co tam dokázal, to musela být Jaromírova nejhorší vzpomínka.“

Doufám, že opuštění vlastních dětí ji přebilo!

„Věru neslavně ta vaše kruciáta skončila,“ povzdychl si Alí. „Nur ad-Dín se dlouho smál – a teď už velmi sílí smích jeho nástupce, Saláh ad-Dína Júsufa ibn Ajjúba, jehož vy nazýváte Saladinem…“

Drslav zjistil, že se podíval na dno i třetí láhvi. Věděl, jak příběh pokračoval – nyní se jeho otec vrátil domů ke své ženě, aby žil nespokojený život družiníka knížete a později krále Vladislava II.

„A ani syn a dědic mu nebyl dost dobrým důvodem, aby zůstal…“

Alí se na něj zkoumavě zadíval, schoval čtvrtou láhev zpět pod burnus a zavrtěl hlavou: „Řekl bych, že mluvení bylo až dost, můj značně znavený příteli. Jistě zítra nepohrdneš mou společností? Za mírnou úplatu tě rád doprovodím na panství tvého bratra.“

Drslav mu chtěl o svém bratrovi říct něco opravdu od plic, ale místo toho jen padl naznak do podušek.

O něco později přišel ten sen.

Zpočátku se ozývalo jen vzdálené cinkání.

Potom se z temnoty vyloupla štíhlá nožka ozdobená kotníkovým náramkem z penízků. Došlápla jen na špičku, zachřestila penízky – opět to zacinkání, úder bubínku – nožka dvakrát dupla, ukázala se až po opálené stehno – bubínek zaduněl – a tajemná krasavice vystoupila na světlo.

Drslav věděl, že se mu to jen zdá, ale o takové ženě nikdy ani nesnil. Jen omráčeně sledoval, jak kolem něj víří v bouři míhajícího se hedvábí – různobarevné šátky nehalily takřka nic, ale mátly zrak, až přecházel – neviditelný bubínek duněl, činelky *sanč* v jejích prstech cinkaly, šňůry penízků jí chřestily na kmitajícím pevném zadečku – bralo to dech.

Jen se mu to zdálo, tím si byl jist. Přesto to bylo tak skutečné! Havraní vlasy za ní vlály, když se stále rychleji točila, pobízena pádící hudbou – hltal očima každou oblinu ladného těla, hmátl by po ní, ale neudělal to, ještě ne – bubínek duněl, *sanče* cinkaly, oslnivé penízky chřestily na rozpohybovaných plných ňadrech – nemohl se jí nabažit.

Mohl ji mít, o tom nepochyboval. Uhrančivé oči jej sváděly, slibovaly a vybízely – tančila mu svůj nejdivočejší tanec, takový, jaký muž vidí jen v nejintimnějších chvilkách – toužila se mu odevzdat, přijmout ho za svého pána – obemknout jej nohama kolem pasu –bubínek duněl, *sanče* cinkaly, chystala se ho vpustit pod chřestící opasek z penízků – chtěl ji obejmout a strhnout na sebe, přitisknout ústa na omamné rty, které mu šeptaly, že bude celá jeho, jen pokud se stane jejím pánem a dovolí jí splnit každé jeho přání – bubínek duněl, *sanče* cinkaly, do chřestění penízků jí zašeptal to jediné slovo:

„Nikdy.“

Bubínek praskl, *sanče* třískly, penízky utichly. „Táhni, ty saracénská děvko! Na rytíře v Kristu tvé zlé čáry neplatí!“

Zmizela ve tmě.

4. Rodinné shledání, slz štěstí poskrovnu

Nechť nepoznají důvěrností s ženami – již – pouhý pohled na ženskou tvář je nutno považovat za velmi nebezpečnou věc, které by se členové řádu měli vyvarovat. Z tohoto důvodu se žádný z vás nikdy nesmí pokusit políbit ženu, i kdyby se jednalo o vdovu, mladou dívku, matku, sestru, tetu či jinou příbuznou; a tudíž nechť se napříště rytíři Ježíše Krista vždy a za každou cenu vyhýbají objetí ženy, neboť ta skrývají mnohá smrtelná nebezpečenství, aby mohli navěky stanout před tváří Boží s čistým svědomím.

Z pravidel řádu *Pauperes commilitones Christi Templique Solomonici,* jak byla přednesena na koncilu v Troyes roku 1129

Druhý den si ze snu pamatoval jen nejasný pocit, že šlo o nějakou ženu.

Časně ráno ho vyhnala z lože kocovina – a když zjistil, že už je stejně světlo a osada se probouzí, nechal si osedlat, zaplatil hostinskému a rovnou vyrazil. Ve stájích se kolem jeho koně motal jakýsi nomádský beduín, ale nic neukradl. Jen s rozzářenýma očima nabídl za nádherného oře pět velbloudů. Rytíř bez zaváhání odmítl.

Bylo mu špatně, ale ne zas tolik, aby se tentokrát pořádně nevyptal na cestu a nepořídil si mnohem více vody. To si alespoň myslel do chvíle, než si po hodné době klimbání v sedle kdesi uprostřed vyprahlých skal uvědomil, že ve svém zbědovaném stavu zapomněl zakoupené měchy s vodou ve stáji a odjel bez nich.

Proklel Alího, který si to samozřejmě nezasloužil – prý ho obětavě pomohl uložit a nic mu nevzal –, pak proklel Burgundsko, pak svou žízeň. Obrátil oře k návratu. Vyklouzla mu přitom noha ze třmenu. Pokoušel se trefit zpět, ale marně. Nebylo divu – celý se třásl. Vlastně měl co dělat, aby se udržel v sedle. Když už byl ve všem tom klení, proklel i svou slabost a vzdal to. Zatáhl za otěže.

Na chvilku si tu odpočinu…

Kůň nezastavil. Nemohl. Netřásl se rytíř, ale sama země – věrné zvíře přešlapovalo na místě a mělo co dělat, aby se na úzké cestě udrželo. V Drslavovi hrklo: stoupající úbočí po levici obavy nevzbuzovalo, ale dno rokle po pravici bylo velmi, velmi vzdálené…

Ve skalách nad nimi to zlověstně zapraskalo.

Rytíř neslavně prohrával zoufalý souboj s rovnováhou a nezadržitelně klouzal z koňského hřbetu. Naštěstí doleva. Právě se už raději chystal dobrovolně spadnout, když oř zničehonic pohodil hlavou a poděšeně zaržál – praskání přešlo v dunivý rachot a spalující slunce zakryl stín. Úlevu však nepřinesl – Drslav zamžoural vzhůru právě včas, aby spatřil ohromný balvan padající přímo na něj.

Pustil otěže, pokusil se rukama odrazit od koňova hřbetu – ale jeho vlastní síla by už nestačila.

Oř se vzepjal na zadní a shodil rytíře do bezpečí. Drslav dopadl na záda a zoufale vykřikl – skála dál nezadržitelně mířila na jeho zvířecího společníka, ale náhle se odrazila od výčnělku, změnila směr, neškodně koně minula o pouhých pár coulů – zato rytíře málem rozmáčkla.

Odvalil se na poslední chvíli.

Ze srázu.

Pokusil se zachytit na rychle se svažujícím úbočí, ale všechno se stále třáslo a jen si rozškrábal dlaně do krve. To bylo ostatně jeho štěstí – ohromný balvan měl stále těsně za zády. Brzy ztratil nad pádem kontrolu, kutálel se přes ostré kameny – náraz do temene –mžitky před očima – naprázdno zatápal ve vzduchu…

Přepadl přes okraj útesu.

Celá rokle se pod ním rozprostřela v pohledu, který si obvykle vychutnávají pouze ptáci. *Čas vystřízlivět*.

Přiměl kocovinou zostřené smysly k poslušnosti. Soustředil se na ten jediný zlomek sekundy, v němž ještě mohl něco změnit – s křišťálově čistou myslí hmátl po maličké borovici živořící těsně pod vrcholkem popraskané skalní stěny, neomylně se jí chytil – a pak už se jen modlil, aby ji ze srázu nevytrhl i s kořeny.

Balvan proletěl těsně kolem něj.

Přesně v tu chvíli zemětřas ustal.

Borovice povolila. O píď. Pak držela.

Drslavovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že zděšeně řve.

Zmlkl a snažil se nevnímat, jak se mu nohy komíhají v prázdnu nad propastí. Vlastně se dolů raději vůbec nedíval. Prve mu to úplně stačilo.

Skalní stěna byla členitá a našel by v ní mnoho úchopů.

Jenže na ni nedosáhnu. Musel bych se k ní zhoupnout.

To se neodvažoval. Dál tedy visel a přemýšlel.

Hlavně o tom, jak rychle to jeho zakrslá dřevěná přítelkyně vzdá.

Roklí zaduněl dopad balvanu.

Možná kdyby můj kůň opatrně sešel po tom úbočí a naklonil se ke mně přes okraj útesu, dosáhl bych na otěže…

Hleděl vzhůru k ostré linii vrcholku skalní stěny. Chvíli na oře volal. Uslyšel své zvíře zaržát, ale jinak se nic nedělo.

Pak uslyšel klapot vzdalujících se kopyt.

„Ty jedna prašivá herko! Klidně se jdeš někam pást, co? Tak si tam chcípni!“

O minutu později ho však volal zpět, jen aby nebyl tak sám.

O další minutu později se klapot kopyt vrátil. Pak se skutečně cosi objevilo nad okrajem útesu – nebyl to však ořův protáhlý čumák, ale opatrný obličej beduínského obchodníka. Toho s velbloudy.

„Koníku zlatý! Tys mi přivedl pomoc!“ vykřikl rytíř. „Děkuji!“

„Ach ano. Pomoc,“ prohlásil beduín nepřesvědčené a podrbal se pod turbanem. „Ale tohle ona nebude snadná věc…“

„Jenom sem sveď mého koně a hoď mi otěže! On mě vytáhne!“

Obchodník se ohlédl na úbočí a zamračeně zakroutil hlavou: „To nemožné. To kůň nemohl sejít. A já k ty nedosáhnu. Já musel bych slézt blíž, ale já netoužím po smrti. A navíc já neměl dost času. Ty ztracený.“ Na podporu jeho slov

povolil nejvýš zachycený kořen a Drslava zasypala sprška ostrého štěrku. Muslim pokrčil rameny: „Ty pustil se, Frank, čekání na smrt ono je horší než konec sám – a modli ty k Alláhovi, aby moc ty netrpěl.“

Rytíř jen bezmocně vykřikl. Na nic víc se tváří v tvář beduínově lhostejné soustrasti nezmohl.

Obchodník však mluvil dál: „A ty jistě nenamítal nic, když já vzal tvého koně. To ono je krásné zvíře. A zbroj dobrá! Já prodám ono i onu aspoň za čtyři sta dinárů, ať něco dobrého ono vzešlo z tvého neštěstí. Ty souhlasíš? Nebo ty máš u sebe víc? Mnoho víc?“

Drslav nevěřil svým uším. Hlavně proto, že obchodníkovo nadzvednuté obočí a významný úšklebek dodávaly větám, které vypouštěl ze rtů, zcela očividného významu.

„Ty se mnou snad smlouváš, lstivý pse?! Mám si svou záchranu koupit? Takhle se vy Saracéni chováte k lidem v nouzi?“

„Křižáci oni dobře nás učili,“ utrousil beduín opovržlivě. „Tak máš ty víc? Já neriskoval život za nic!“

„Nemám u sebe nic – ale jsem Drslav Hrot! Vlastním zde nedaleko panství! Zaplatím ti bohatě!“

„U sebe ty nemáš nic…“ zamyslel se obchodník a ještě okamžik si rytíře prohlížel. „Ano, ty mluvíš pravdu.“

Pak si k rytířovu zděšení odplivl do propasti a vyrazil po úbočí zpět k cestě.

„Dám tisíc dinárů!“ zařval za ním Čech zoufale. „No tak! To nemůžeš odmítnout!“

Drslavova nabídka však s beduínem ani nehnula. Krátce poté se ozvalo pobouřené koňské odfrknutí, Saracénova konejšivá slova, pak chvíli nic – a pak hlasité cizojazyčné zaklení.

„Dva tisíce!“ vykřikl rytíř, i když mu začínalo být jasné, že tady něco nehraje. *Motal se mi ráno kolem koně… Že by něco hledal?* „Tobě nejde o peníze! Co doopravdy chceš?“

Beduínova tvář se opět objevila nad okrajem. „Ty jsi chytrák, Frank. A odvážný, když ty tak dlouho neprozradíš, kam lampu ty schoval!“

„Cože?“

Ale Drslav slyšel dobře. Jen tomu hned neuvěřil.

„Kde ty schoval lampu? Pod košili?“ Obchodníkovy oči se leskly chtivostí. „Ty dáš lampu já, já zachráním tebe!“

„Lampu!? Ty také chceš tu lampu? Co ji měl ten mág? To tu o tom ví každý?“

Beduín si lehl na okraj útesu, natáhl ruku dolů – ale ne dost daleko. Jen aby bylo vidět, že opravdu *může* pomoci.

„Ty dej mi lampu, Frank, a ještě dlouho ty budeš žít.“

Drslav nikdy nepatřil k těm snílkům, kteří si rytířský slib ztotožnili s absolutní pravdomluvností. Zvlášť ne ve chvílích ohrožení života.

„Platí, špinavce! Lampa bude tvá!“

„Přísahej při svém Bohu!“

„Přísahám při jménu Hospodinově!“ prohlásil Drslav zcela bez váhání, neboť taková přísaha daná Saracénovi neměla žádnou váhu.

Ale jestli ji někdy získám, ten slib splním!

Obchodník na něj vycenil spokojený úsměv plný zlatých zubů – odražené paprsky dopoledního slunce rytíře téměř oslepily – a konečně se napřáhl dost hluboko. Rytíř jednou rukou pustil borovici, hmátl po nabízené dlani, pevně se chytil, přestal trápit svou dřevěnou zachránkyni a na okamžik se odevzdal jen beduínově síle. Na krátký okamžik. Byl dost blízko stěny, takže se hned chytil i tam. „Máš mé díky, příteli!“

Obchodník nebyl žádný lamželezo a vytáhnout ho nezkusil, ale to rytíř ani nechtěl. Věřil, že teď už vyleze bez pomoci. Pustil se obchodníkovy ruky a pokusil se šplhat vzhůru – ale nemohl se hnout. Po dlouhém visu mu svaly přestaly sloužit: „Přeci jen tě potřebuji. Bez tebe to nedokážu!“

Obchodníkovi se po tváři rozlil vychytralý úsměv: „Nejdřív lampu.“

„Blázníš? Stěží se držím – natož abych ti něco podával!“

„Ale až ty budeš nahoře, klidně ty mohl rozmyslet. A když teď já koukám, lampu u tebe já nevidím. Jak já mohl tobě věřit?“

„Přísahal jsem ti! Předám ti tu lampu!“ *Jakmile tu ženskou vypátrám…*

„Lampa první,“ zůstával beduín neoblomný. „Pak já vytáhnu!“

Drslava popadl vztek – a s ním se mu do žil vlila i trocha síly. Vytáhl se výš, zaryl prsty do štěrbiny ve skále, našel oporu i pro levou nohu, najednou dosáhl až na vrcholek útesu –

Zvládnu to sám! Zvládnu!

– a jen stěží ucukl, než mu beduín dupl na prsty. „Co to děláš?!“

„Já nežertuji! Lampu, nebo ty zemřeš!“

„Ocitl jsem se ve spárech šílence!“

Nečekaný výtrysk síly ustal. Zhacená naděje na rytíře dolehla takovou silou, že si na zlomek sekundy přál, aby to už všechno hlavně skončilo… jakkoli.

Virgo Maria!

V tu chvíli jako by se mu ještě ke všemu rozostřil zrak. Obchodníkova tvář se přelila jako rozehřáté máslo, vousy se zavlnily podobny trávě za vichru – jen oči zůstaly neměnné. Pichlavé, zlé, chtivé oči, které Drslav konečně poznal. I ten dlouhý, nyní už ne tak parádní a zplihle povislý knír.

Šálení! Magia nigrae! Je to on!

Zrak se mu opět ustálil. V duchu poděkoval Matce Boží za pomoc a okamžitě vykřikl: „Tak dobře! Přísahej při tom svém Alláhovi, že mě vytáhneš, a já ti ji podám!“

„Bismilláh, tak se stane!“ prohlásil Saleh zcela samozřejmě.

„Dobrá, věřím ti! Ale nedosáhnu až k tobě. Nakloň se!“

Cernokněžník se ušklíbl. Zatímco Drslav předstíral, že pro něco sahá dolů k opasku, Arab proměněný v beduína si lehl a napřáhl k němu ruku – ale zůstával ostražitý. Připravený ucuknout.

Drslav se nešťastně ušklíbl. Zvolna zvedal ruku. Přímo k Arabově napřažené dlani.

„Co ono znamená?“ vyjekl mág. „Ty nic nedržet!“

Hned nabízenou ruku stáhl. Rytíř se vzepjal a se zoufalým výkřikem hmátl vzhůru – ale pozdě. Ruku už nezachytil.

Ale to ani nezamýšlel.

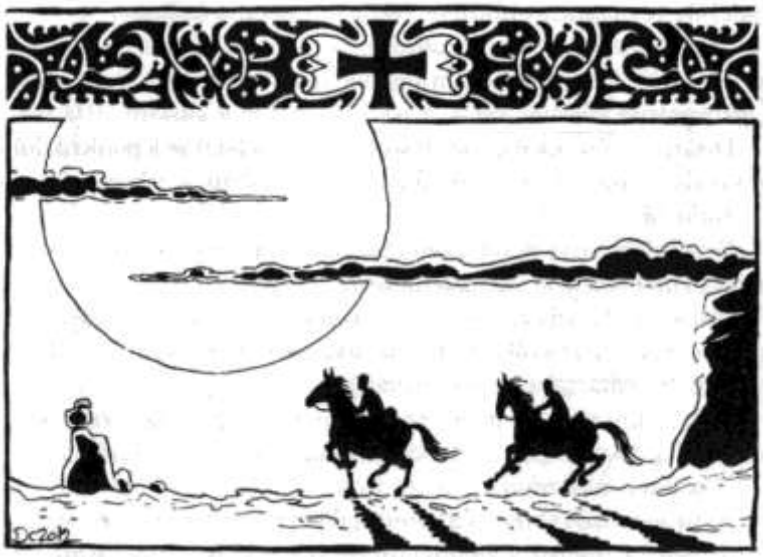

Saleh překvapeně zařval – Drslavova pěst sevřela oba konce jeho visícího kníru – jedno strašlivé trhnutí – černokněžník se pokusil zapřít, ujely mu ruce – se strašlivým řevem se po hlavě poroučel do propasti…

To ses nemohl udržet?! vykřikl rytíř v duchu zoufale, ale včas mága pustil, hmátl vzhůru podruhé, těsně než sám začal padat – a přálo mu štěstí. Prsty nad okrajem útesu nalezly úchyt.

S úporností, o níž sám nevěděl, že je jí vůbec schopen, se zachytil okraje i druhou rukou a vytáhl se do bezpečí.

Na nic víc se už nezmohl. Zůstal vysíleně ležet na úbočí a cítil, jak mu celé tělo těžkne jak olovo.

A pak se začal chechtat – to když si uvědomil, že se Salehovo ječení nevzdaluje.

Nebohá borovička dnes zažívala nejpernější den svého krušného života.

Smích Drslava rychle přešel. Dobře věděl, co teď Saleh zažívá, a nechtěl mít radost z cizího utrpení. *I když si to ten nešvara zaslouží.*

V tu chvíli se nahoře na úbočí objevila další známá postava. Rozesmátý Alí jedoucí na čilé mule zvědavě zastavil, seskočil a za okamžik už pomáhal Čechovi na nohy. Spokojeně se přitom zubil: „Snad sis nemyslel, že se mě zbavíš tak snadno, ó potácivý válečníku?“

Jeho široký úsměv překypoval oddaností.

„A co tu vlastně děláme, Drslave Hrote? Nevypadáš zrovna odpočatě, takže oddych jsi zde zřejmě nehledal… A tohle – to je krev? Jsi zraněný?“

„Jen umazaný. Ale zabít mě zkusil…“ pronesl rytíř tiše a ukázal přes okraj. „Na druhou stranu, kdyby se neukázal, bylo by po mně veta. I když, co já vím – nejspíš mohl i za to zemětřesení…“

Alí se zvědavě podíval dolů. Usmál se: „To je mi ale pěkný ptáček.“

„Ale co s ním teď, se Saracénem?“ zadumal se válečník. Sám se dolů raději nenaklánět – dobře si vzpomínal, jak strašlivý účinek měl i jediný černokněžníkův pohled, a cítil se na to příliš slabý. „Jen tak ho nechat zemřít? Důvodů mám přehršel, ale tohle už není boj. Jsem rytíř, ne mordýř… Jenže jestli ho vytáhnu, nejspíš to za nějaký čas zkusí znovu. Nepřipadá mi jako vděčný člověk.“ Povzdychl si: „Kéž by bylo nějaké snadné řešení…“

Alí pokrčil rameny.

Borovička praskla.

Salehův řev zmizel v hlubině. Neměl dlouhého trvání.

„Chudák stromeček…“ politoval Alí borovičku. „No, tak to bychom měli!“ prohlásil potom spokojeně a vyrazil zpět ke své mule. „Můžeme jet dál!“

Drslav si nebyl jistý, co se vlastně stalo. Naklonil se a pohlédl dolů do rokle. Zamračil se: stromku nepovolily kořeny – celý praskl.

Podivné.

Dno rokle pokrývalo mnoho ostrých kamenů potřísněných černokněžníkovou krví, ale Saleha nikde neviděl.

„Musí mít kouzla na všechno…“ zamumlal nevěřícně, když zpět na cestě poplácal svého radostně frkajícího oře a velmi ztěžka se vytáhl do sedla. „A určitě to nevzdá.“

„Jen žádný strach,“ ujistil ho Alí a hodil rytíři jeho měchy s vodou. „Najal sis mě jako průvodce a já už se o tebe postarám!“

„Co je tohle za zemi…“

Rytíř odzátkoval měch a dlouho pil. Tak lahodnou a osvěžující vodu ještě neokusil. Zničující únava mizela jako mávnutím kouzelného proutku.

Když se trochu vzpamatoval, došlo mu, co usměvavý Turek říkal. Zamračil se na něj: „Nevzpomínám si, že bych tě najal, Alí.“

„Po třech lahvích toho ďáblova moku se divím, že si vůbec pamatuješ mé jméno – ale já si svůj závazek pamatuji dobře!“

Pán ze Světlé se ještě chvíli kabonil, ale Alího nadšení nezlomil.

„Vy Češi jste vždy dokázali projevit uznání a já už se tvé štědrosti nemohu dočkat!“

„Bože chraň…“

Mečem Turka zahánět nehodlal, takže obrátil koně a nechal ho jet s sebou.

* * *

Za dvě hodiny minuli Nazaret a čekal je už jen poslední úsek. Drslav musel uznat, že díky Alího znalosti krajiny cestovali mnohem rychleji i pohodlněji – ale cena byla vysoká. Zaplatil za to veškerým tichem.

„Kde jsem to včera skončil, než nás tvá únava přerušila, ó nejrozpitější z rytířů? Jak tvůj otec odjel domů a můj pán zde zůstal, aby si vybojoval panství?“

Drslav neurčitě zamručel.

„Výborně! Mému pánu se celé roky nedařilo, neboť křižácké země se po té nešťastné kruciátě spíš zmenšovaly, než že by rostly – nepatřil zkrátka k těm šťastlivcům, které potkala možnost výhodného sňatku, jako se to stalo například jeho francouzskému druhu ve zbrani, Renaudovi z Châtillonu, do

nějž se zamilovala ovdovělá antiochijská kněžna a navzdory vůli samotného byzantského císaře z něj zničehonic učinila jednoho z nejmocnějších mužů Zámoří. Ano, Urostlý Arnat se dočkal velkého štěstí… jen škoda, že mu moc tolik stoupla do hlavy. Přijal sice Diviše do svých služeb, aby dostál starému přátelství, ale za ta léta se změnil. Anebo naopak zůstal stále stejný, protože, jak už jsem zmínil, byl poněkud hrr…

A nejen co se vlastního života týče. Renaud neuznával nic a nikoho. Odmítl byzantskému císaři složit lenní hold, spolčil se s arménskými nájezdníky a naplánoval loupežný nájezd proti Kypru! A protože mu chyběly potřebné prostředky a v celém jeho knížectví mu je mohla poskytnout jedině církev, neváhal trýznit svatého muže! Nechal patriarchu namazat medem a vystavit nebohého starce na rozpálené střeše!“

Drslav se zamračil. *Tak tohle si o křesťanech pohané vyprávějí? Jak se navzájem mučíme?*

„A když potom ostrov vydrancoval, učinil tak se zuřivostí, nad níž zůstává rozum stát! Zanechal po sobě rozvalená města, zpustošené kostely a zohavené obyvatele…“

„Nelži mi!“ vykřikl v tu chvíli Drslav rozezleně. „To by křesťan křesťanovi neudělal!“

„Ale ano, udělal,“ ujistil ho Alí neústupně. „A nediv se tolik – my věřící se od vás máme o krutosti ještě hodně co učit! Vše pro kořist, že? Renaud jí prý získal tolik, že ani nešla odvézt, takže odprodával dobytek zpět těm, jimž ho ukradl…

Nakonec ještě poslal do Cařihradu několik zmrzačených kyperských aristokratů, aby ukázal, že se před císařem opravdu nehodlá sklonit, a jistě byl se sebou velmi spokojen.“

Pán ze Světlé jen nevěřícně kroutil hlavou.

„Zpupnost mu však nebyla spolehlivou zbraní. Snad věřil, že se slábnoucí Byzanc k ničemu neodhodlá, ale to by své činy nesměl dotáhnout do takové krajnosti! Císař přitáhl k Antiochii s ohromným vojskem a přinutil Arnata, aby se před ním ostudně pokořil bos a v kajícnickém rouchu prosil o slitování.“

Tady si Alí neodpustil škodolibé zachechtání. „Chuť na kořist však Renauda nepustila. To se mu nakonec stalo osudným. Nadělal si tolik nepřátel, že když se po nepodařeném

loupežném nájezdu octl v zajetí, nikdo ho nechtěl vykoupit a na dlouhých šestnáct let se stal muslimským zajatcem.“

Turek se na chvíli odmlčel, aby nechal svá slova působit. Pak vykřikl: „Šestnáct! Dovedeš si to vůbec představit, ó dosud nezestárlý válečníku? A on *přesto* zůstal Urostlý!“

Drslav mezitím začal klimbat a výkřik ho nepříjemně vytrhl z dřímoty.

„Teď už ale dost, Alí,“ zavrčel popuzeně. „Jak se tohle týká mě, mého otce a tvého pána? Diviš přece zajatý nebyl – to by mi napsal! A… podílel se na těch zvěrstvech?“

„Můj pán byl vždy věrným vazalem,“ odtušil Alí s potemnělou tváří. „Nicméně zajetí se vyhnul. Z Antiochie odešel do služeb jeruzalémského krále, a když se později toho roku náhle vrátil tvůj otec a opět se k němu přidal, hned vše vypadalo slibněji. Válčilo se s Egyptem, už byl téměř váš, přiřčení léna se konečně zdálo být jen otázkou času…

Jen kdybyste počkali na podporu byzantského loďstva ještě pouhý půlrok – místo toho jste tam však zbrkle vpadli sami. K tomu naneštěstí opět mnozí dokázali, že jim nejde ani tak o víru, jako o co největší kořist, a tak tvůj otec i můj pán bezmocně hleděli, jak se křižáci pouštějí do rabování a plenění, jaké nemělo obdoby – a to na územích osídlených kopty, kteří jsou křesťané a chtěli Frankům nabídnout svou pomoc! Do té doby se egyptský vezír snažil s křižáky vycházet, neboť je považoval za menší zlo, ale teď musel chtě nechtě s prosíkem za Nur ad-Dínem…

Nebylo pak divu, že se vyhraná válka změnila v zoufalou prohru. Saladin přitáhl s velkým vojskem a jeruzalémští se museli bídně stáhnout.

Od té doby to s vámi šlo už jen z kopce.“

* * *

Když překračovali řeku Jordán, Alí se na nějakou dobu odmlčel. O polednách rozdělal oheň a k rytířovu překvapení ze záhybů svého burnusu vyčaroval nádobku s kousky jehněčího masa, naloženými v zajímavě vonícím koření. Nabodal je na tenký prut a připravil Drslavovi skvělý *kebab*.

Tehdy poprvé byl rytíř opravdu rád, že ho má s sebou.

Většina jeho myšlenek však zůstávala temných. V duchu se chystal na to, co muselo brzy přijít. Alí ho ubezpečil, že před západem slunce budou na místě.

„Alí, chci vědět jen jedno: jak můj otec přišel k panství v Zajordánsku? A vynech všechnu tu dějepravu, ano?“

„Vždyť jsem se k tomu již dostával, ó nejvýš netrpělivý strávníku – ale jak si přeješ. Nepovím ti, jak se Nur ad-Dín chystal srazit příliš úspěšného Saladina na kolena, ale místo toho zemřel. Zamlčím, jak Saladin v Káhiře potlačil šíity, postupně dobýval opět rozdrobenou Sýrii, až ji spolu se svým Egyptem spojil v největší říši od dob rozmachu Seldžuků. Nezmíním ani, že se Byzanc zmítá ve vnitřních rozbrojích, takže ponechala Saladinovi na východě volnou ruku…“

„Alí…“

„Ničeho se neobávej, pane! Nepovím ti ani, jak se jeruzalémský král odebral z tohoto života a zanechal na trůnu malomocného dědice, který se dlouho zmítal uprostřed intrik dvorské šlechty – té umírněné, která prosazovala spolupráci s Byzancí a mírové vztahy se Saladinem, i té bojovné, jež nesmiřitelně hlásala válku a do níž se bystře vpravil starý druh tvého otce i mého pána, Renaud z Châtillonu, který se sice během svého šestnáctiletého zajetí stal vdovcem, a přišel tak o knížectví antiochijské, ale opět se dokázal skvěle oženit…“

„Alí!“

„… a získat *celé Zajordánsko!*“

„Ach tak. Pokračuj.“

Drslavův průvodce se šelmovsky zasmál: „Jak si přeješ. Renaud využil nově získanou moc nadmíru moudře – přišel malomocnému králi na pomoc v bitvě u Montgisardu a zasadil se o vyhnání Saladina z křižáckých držav. Rostoucí slávu a vliv rychle zužitkoval: stejně jako v Antiochii sezval ke svému dvoru důvěryhodné muže vládnoucí bojovným duchem a učinil z nich základ své moci.

I když měl Diviš po masakru na Kypru své výhrady, Jaromír ho k opětovnému vstupu do Renaudových služeb přemluvil. Podnik, kterého se posléze zúčastnili, neměl daleko k vyprávěním z legend – zajordánský baron dal postavit galéry,

které bylo lze rozložit na kusy, vyzkoušel je na Mrtvém moři a vzápětí je dal na hřbetech velbloudů přepravit po souši do Ejlatu v Rudém moři. Okamžitě s nimi začal útočit na nic netušící pobřežní osady a obchodnické lodi, ale to nebylo jeho cílem – navzdory panujícímu příměří plánoval vyrazit na Mekku a Medínu!“

Drslav se v duchu ušklíbl. Všem těm řečem o vraždění nevinných křesťanů příliš nevěřil – zato tohle znělo obdivuhodně. *A příměří uzavřené s pohany? Stejně ho dodržují, jen když zrovna nemají sílu bojovat…*

Alí se však naopak začal rozhorlovat: „A víš, kdy se tento svůj záměr rozhodl uskutečnit? Přímo v době *hadždže,* svaté pouti! Brzy si naloupil tolik, že do Mekky ani nedojel a vítězně se vracel zpět. Saladinův mladší bratr sice sebral loďstvo, smetl jeho korzáry z vln a mnohé nechal během *hadždže* v Mekce ukamenovat, ale sám Renaud uprchl i s kořistí a stal se jedním z nejbohatších mužů Zámoří…

Přišel čas odměn. To už Jaromír s Divišem poznali, že nenávist k muslimům vynesla v povaze jejich starého přítele vše zlé na povrch a dobré naopak hluboko pohřbila – avšak po více než dvou desítkách let v Zámoří nabízená panství neodmítli. Jaromír toužil po domově pro svou rodinu a Diviš… Můj pán byl unavený. Chtěl už jen místo, kde sepíše své paměti a poklidně dožije.“

„On zemřel?“

„Ano – a předtím dlouho churavěl. Byl za svou nemoc svým způsobem vděčný. Kdyby na něj nepřišla, asi by ji musel hrát. Nebo ji možná skutečně hrál?“

„O čem to mluvíš? Proč by to dělal?“

„Jistě proto, aby nemusel sledovat následky Renaudových zločinů. Saladin požadoval navrácení zboží uloupeného za příměří a malomocný král mu chtěl vyhovět, ale Renaud rozkaz klidně ignoroval. Sultán za to – a hlavně za ono tažení namířené proti Mekce – přísahal, že pokud se mu Urostlý Arnat dostane do rukou, ztrestá jej smrtí.

Renaud si z toho však nic nedělal. Opět porušil příměří a tentokrát skutečně pustil svou nenávist ze řetězu: při

přepadu muslimské karavany vzal mnoho urozených rukojmí, která pro pobavení shazoval z vysokých hradeb své pevnosti Kerak a sledoval, jak se dole zaživa tříští na kusy… A před vězni, které nakonec propustil, tolik zesměšňoval islám a proroka Mohameda, že přinutil Saladina podruhé rozhořčeně přísahat na jeho smrt!

Ne, dle mého názoru se můj pán již nechtěl na těchto činech podílet, a proto předstíral nemoc. On si totiž narozdíl od Renauda již ke stáru dokázal představit, že by s námi Saracény mohl žít v míru, a mnohého upřímně litoval…“

„No dobrá – ale kdy Diviš zemřel? Vždyť jsem od něj nedávno dostal dopis!“

„Před několika měsíci. Krátce po tvém otci, jenž zahynul za podivných okolností.“

„Cože? Diviš psal, že otec padl během tažení proti loupeživým nájezdníkům!“

„Někdy během něj, to ano… Mnoho o tom nevím, ale jeho smrt prý vypadala spíš na práci šíitských asasínů. Je to podivné – nevím, co by ti sektáři proti tvému otci mohli mít. Jistě jim nic neudělal – a kdyby chtěli za něco ztrestat jeho pána, byl by Renaud už mrtvý. Oni si nepotrpí na nepřímé zprávy. Snad jediný, kdo jim kdy dokázal odolat, byl sám Saladin…“

„Alí! Ty proklatče!“ zaláteřil Drslav rozkaceně. „O Renaudovi mi vyprávíš celé hodiny, ale o nevysvětlené smrti mého otce se zmíníš až teď?!“

„Protože o ní skutečně nic víc nevím… A minulost je minulost. Lepší nechat ji spát. Cožpak nejsi rád, žes trochu poznal svého budoucího pána?“

Drslav se zklamaně zachmuřil a neodpověděl. Alí dál povídal něco o tom, jak si Jaromírův syn Aram vysloužil u Renauda rytířské ostruhy, ale Čech už ho nevnímal. Přemýšlel o temné sektě fanatiků, kteří prosluli až v daleké Evropě, a o důvodu otcovy smrti.

Slunce zapadalo a Alí se nemýlil.

Byli na místě.

V největší z vesnic, které Jaromír Hrot za své věrné služby získal, převažovali beduínští pastevci, ale malý kostelík si zde vystavěli i jakobité. Celé panství sice nebylo z největších, ale zdálo se, že zdejší lidé nevedou zlý život. Prohlíželi si neznámého rytíře oděného v barvách svého pána zvědavě, ale bez zášti.

Když se odněkud přihnala smečka malých černovlasých dětí, oba poutníky obklopila a s nadšením na ně hlasitě povykovala, Drslav si s překvapením uvědomil, že poznává české slovo: „Rytíš, rytíš!“

Proti své vůli se tomu usmál.

„Je tu pěkně, že?“ pronesl Alí zasněně. „Tvůj otec se díky své ženě Delfině naučil vycházet s místními a jeho křižácký zápal ochladl. Pochopil, že spásu nemusí získat jedině mečem… ale boj neodmítal, to zase ne! Svým poddaným však vládl dobře, ať byli jakékoli víry, a učil to i Arama.“

Kvůli dětem museli notně zpomalit. Drslav mířil přímo k největšímu domu. Nebyl to žádný palác, jen rozlehlejší bíle omítnutá budova z dobře sesazených cihel, s plochou střechou a velkým dvorem obehnaným zdí. Svým slohem se nelišila od okolních obydlí. Nic nenasvědčovalo tomu, že v ní donedávna žil křesťanský dobyvatel.

Když rytíř vjel dovnitř, bratr už na něj čekal. Jedno z dětí mu nejspíš běželo dát vědět, zatímco ostatní zdržovaly. Stál na dvoře sám, ale menší domky podél vnitřní strany zdi byly jistě plné služebnictva. Zvedl ruku v úsečném gestu přivítání. Ruku oděnou ve zbroji.

Drslav si tohle setkání mnohokrát představoval. Někdy vcválal dovnitř a z rozjezdu usekl bratrovi hlavu, aby ji pak zkrvavenou mrštil Delfině k nohám, načež tu běhnu probodl. Jindy chladnokrevně sesedl, neodpověděl na pozdrav a tasil, počkal, až bratr tasí též, zabil ho jako psa… a pak už to bylo stejné.

A ještě jindy ho prostě přemohl a jeho i tu děvku vyhnal ze svého panství. Odstranil ty ohromné, napuchlé saracénské pijavice přisáté k Jaromírovu majetku. Ujal se vlády nad kouskem zaslíbeného ráje Svaté země, nejbližší krajině

skutečnému království nebeskému, a vrátil jménu Hrotů čest a zesnulému otci klid…

Nad vchodem do domu visel kříž.

Takže je to pravda. Jsou to křesťané. Nebo to alespoň zdatně předstírají.

Aram mlčky stál uprostřed dvora, zadumaně hleděl na svého bratra a nehýbal se. Drslav svíral otěže a skřípal zuby – vidět toho syna špinavé poběhlice v otcových barvách a s dědičným mečem Hrotů u pasu napínalo jeho už tak těžce zkoušenou schopnost sebeovládání k prasknutí. Málem skončil u té první možnosti – rozjezd a sek –, ale upřel zrak na kříž a opanoval se.

Dostanou šanci být rozumní. Nejprve si s nimi promluvím.

Zvolna sesedl. Poté se k Aramovi obrátil čelem a čekal, až mu bude projevena patřičná úcta.

Očekávám zdvořilost náležící hlavě rodu. To je to nejmenší.

Dlouho se nehybně pozorovali. Aram si neklekal. Dokonce ani nesklonil hlavu. V Drslavovi narůstal hněv a pohled na to, jak je jeho nevlastní bratr otci podobný, také zrovna nepomáhal.

Nevidí mě rád. Nedivím se. Ale jestli ani nepozve vlastního příbuzného ke stolu, dám mu k té nelibosti skutečně dobrý důvod!

Neuvědomil si, že položil ruku na jílec meče. Aram však ano – a s ostražitě přimhouřenýma očima učinil totéž.

Takže po zlém, bratříčku?

Drslav si koutkem oka zkontroloval, odkud na něj mohou vyrazit Aramovi skrytí služebníci. S Alím v boji nepočítal. Turek opatrně zůstal v bráně a vše jen znepokojeně pozoroval.

A pak se dveře domu skutečně otevřely.

Já to věděl! Zrada!

Málem tasil. Ale zarazil se včas. Byla to jen paní domu a přinášela hostu vodu.

Hmm. Delfína nebyla ani zdaleka tak krásná jako matka v Drslavových vzpomínkách, ale stáří ji nezlomilo. Kráčela k Čechovi hrdě a vznešeně, oříškové oči obklopené jemnou sítí

vrásek se na něj přívětivě usmívaly – v milé tváři se neskrývala ani stopa nepřátelství.

Aram ke své matce okamžitě přistoupil a zadržel ji. Cosi jí říkal – naléhavě, rozzlobeně a nesouhlasně. Ukazoval přitom rukou na rytíře a rezolutně kroutil hlavou.

Drslavova macecha však veškeré rozrušené námitky odbyla pouhými několika slovy. Vyřkla je oním tónem absolutní mateřské převahy, kterým všechny matky na světě přivádějí své dávno dospělé syny k šílenství, a káravě Arama plácla přes napřaženou ruku. Nechala ho za sebou rozzlobeně stát, předstoupila před rytíře, uklonila se a dobrou češtinou se zeptala: „Přijmeš pohostinství v našem domě, synu Jaromírův? Necháš svou zbraň odpočívat?“

Drslav dlouho neodpovídal. Potlačovaná zlost jím stále cloumala. Tohle byli ti lidé, kteří mu sebrali otce…

Ale takhle ne.

„Přijímám.“

„Alláh buď pochválen!“ vykřikl s úlevou Alí. „Dá si někdo víno?“

5. Nešťastní kostlivci v rodinné skříni

O zvířatech a panoších – v časech těchto vládne v domě Božím a v chrámu Šalomounově velká nouze, pročež každý z bratrů rytířů smí vlastnit tři koně a nikoli více, pokud nezíská svolení mistra. Každému bratru rytíři budou poskytnuti tři koně a jeden panoš, a pokud řečený panoš o své vůli koná dobročinnost, neměl by jej bratr trestat bitím za žádný z hříchů, jichž se dopustí.

Z pravidel řádu *Pauperes commilitones Christi Templique Solomonici,* jak byla přednesena na koncilu v Troyes roku 1129

Maličký stůl, k němuž byl pozván, se velmi podobal tomu v hostinci – jen byl vykládán nádhernou perletí a sedělo se kolem něj na polštářích vyšívaných neuvěřitelně jemnou rukou. Pokud byla jejich autorkou Delfína, dřímala v ní zřejmě

duše umělce. Navzdory kříži visícímu na stěně však všechny výšivky i jiná výzdoba respektovaly islámský zákaz zobrazování lidských postav – snad proto, aby zde mohli být bez zbytečných sporů přivítáni i muslimští hosté.

Hlavní jídlo sestávalo z rýže, skopového, fazolí a hummusu. Nyní už na stole zůstaly jen sklenice s šerbetem a mísy s fíky, granátovými jablky a broskvemi, ale nikdo si jich příliš nevšímal. Drslav a Aram seděli čelem k sobě a zůstávali ostražití. Macecha Delfína zvolila místo mezi nimi a tvářila se smířlivě. Mnohomluvný Alí hned zpočátku pochopil, že není zván, a odešel do vesnice.

„Tak ty jsi tedy Jaromírův prvorozený," prolomila nakonec mlčení macecha po dlouhé tíživé chvíli. „Hodně nám toho o tobě vyprávěl."

„Neměl co," odtušil Drslav popuzeně. Jeho nevole byla o to větší, když uviděl, jak nesouhlasně se Aram zatvářil na slovo prvorozený. „Odjel za tebou, hned jak matka zemřela. To mi byly čtyři. Nikdy mě nepoznal."

„Ale vždy toho litoval!" ujistila ho Delfína naléhavě. „Měl v životě dvě věci, na kterých mu záleželo, a muset si mezi nimi vybrat bylo nesnesitelné!"

Drslav na ni vrhl tak vražedný pohled, že Aram málem vyrazil vpřed na její obranu. Český rytíř však nakonec jen opovržlivě utrousil: „Buď mi vědomě lžeš – anebo tomu snad i věříš. Možná ti to takhle řekl on, ale jsou to žvásty. Vždycky jsem pro něj byl jen závanem větru, který zpřehazuje věci v místnosti – otravnost, které se zbavíš, jen když ji necháš skučet venku před domem. Nestál jsem mu za *jediné slovo*."

Pohrdavě si odplivl na podlahu. „Proč myslíš, že se mi nikdy neozval? A proč jsem já přijel až nyní? Neměl zájem a já se ho nehodlal doprošovat. Nikdy mi nedal nic než své jméno, nikdy jsem ani nic jiného nechtěl. Víte, proč jsem zde? Protože jsem toužil to jméno očistit. Myslel jsem, že se spustil se Saracénkou – tak málo jsem o něm věděl…

Ale neudělal to. Zmýlil jsem se. Jenže jsem zde, ve Svaté zemi, a otcův odkaz je to jediné, co mi zbylo. Chci ho. Mám na něj právo!"

Praštil pěstí do stolu, až se exotické ovoce rozkutálelo po celé desce a spadalo dolů. Nikdo ho nezvedal.

Delfína však zaváhala jen na okamžik. „Budeme rádi, když se zde usadíš s námi," pronesla s konejšivým úsměvem. „Jsi přece Jaromírův syn…"

„Ne!" prohlásil však Aram nesmlouvavě. „Matko – už dost! Přestaň s tou přetvářkou a běž!"

Delfína si přitiskla ruku na ústa, aby zdusila zaštkání, a utekla z místnosti.

Na tohle Drslav čekal. Z jeho nevlastního bratra po celou tu dobu vyzařoval takový nesouhlas, že to jinak skončit ani nemohlo.

„Takže ty mi chceš upřít, co je mé?" zeptal se tichým tónem, v němž nijak neskrýval výhrůžku.

Aram však zavrtěl hlavou: „Ne. Jen říkám, že tady nic tvého není."

Divně zvolená slova – ale jasná.

Drslav vstal. „Odpíráš mi mé dědictví. To nehodlám strpět." Aram necouvl ani o píď. Také vstal a s kamennou tváří přikývl. „Do úsvitu jsi v mém domě hostem. Pak se s tebou sejdu za branou. Nehodlám otcův dům poskvrnit krví příbuzného." Drslav přikývl. *V tom jediném se shodneme.*

* * *

S úsvitem měl na věc stále stejný názor.

Právě si navlékl prošívanici, když do komnaty pro hosty vstoupil Alí. Rytíře to trochu překvapilo, ale mužík se choval, jako by o všem věděl. S vážnou tváří nabídl pomoc při oblékání zbroje a poprvé za tu dobu, co ho Drslav poznal, zachovával ponuré ticho.

Když ho vyprovázel přes dvůr, tiše mu nabídl: „Přeješ si v tomto boji mé pomoci, rytíři?"

„Kdybych to přijal, už bych se rytířem nemohl nazývat!" odvětil Drslav podrážděně.

„Jistěže."

U brány stála shrbená dvojice – Aramovu matku tam podpíral starý sluha z její domácnosti. Oči měla rudé od pláče a hleděla na Drslava úpěnlivým, prosebným pohledem.

Dělal, že ji nevidí.

Alí zůstal ve vesnici. Aram odvedl Drslava na rovnou planinu kousek od sídla a obrátil se k němu čelem. „Již…“

„Zadrž,“ zarazil ho český rytíř. „V jednom chci mít jasno. Otcova smrt musí být pomstěna – víš, kdo je za ni zodpovědný? Slyšel jsem cosi o asasínech…“

„Do toho *tobě* nic není!“ prohlásil Aram nepřátelsky. „Již nejsi mým hostem… bratranče.“

Jakže mi to řekl? To je jedno.

Drslav tasil a zaútočil.

Oba dva se na souboj oděli do plné zbroje.

Ta Aramova však rozhodně nebyla tak zdobná jako Drslavova, kterou si český rytíř pořídil díky svému nadání získávat nejlukrativnější zajatce na bitevních turnajích. I když se Aram o své dědictví dobře staral, bylo vidět, že při jeho pořizování a údržbě Jaromír neměl peněz na rozhazování. Kroužková brň i nohavice, které dohromady pokrývaly takřka celé tělo, nebyly z nejkvalitnějších a spravovaná místa byla jasně patrná. To však svědčilo i o tom, že jejich nositelé prošli mnohými bitvami.

Tedy Jaromír. Bratříček jistě bojoval jen v několika.

Ačkoli však otcova zbroj vypadala sešle, svou úlohu plnila stejně dobře jako Drslavova zlacená a vyleštěná. Proti úderům pádných mečů nebylo lepší obrany.

Kromě hauberku měli oba soupeři velmi podobné přilby, které jim chránily obličej pouze nosním štítkem, a v rukou oděných v rukavicích s našitými kroužky svírali těžké špičaté štíty Ať už souboj skončí jakkoli, rozhodne jej buď únava jednoho z rytířů, zlomená končetina či šťastný zásah do obličeje.

Nejprve to mládě zkusím porazit, aniž bych ho zabil.

Prvních pár ran si vyměnili opatrně. Zjišťovali, co je soupeř zač. Ocel zvonila o okované hrany štítů a neškodně odskakovala.

Bylo podivné bojovat proti muži oděnému do stejných barev. Drslav měl na okamžik dokonce pocit, že místo Arama dotírá na vlastního otce – tak si byli podobní.

On má tu drzost neuznat můj nárok! Chová se ke mně jako k nějakému lapkovi!

Do souboje nastoupil s takřka chladnou hlavou, ale teď se opět rozohňoval. Zasypal soupeře sledem zuřivých úderů – a málem toho ani nestihl litovat, když Aram poslednímu z nich hladce uhnul a přešel do protiútoku s takovou samozřejmostí, jako by se s mečem v ruce narodil.

Hrot meče prolétl Drslavovi přímo před očima. Ucukl, klopýtl zpět, ztratil rovnováhu – zachránil se jen prudkým máchnutím naslepo, před nímž Aram naštěstí uskočil a přišel tak o výhodu.

Je rychlý!

Drslav na mladšího muže pohlédl novýma očima. Zpočátku jeho odvahu pokládal za nezdravou sebedůvěru bojovníka, který dosud nepoznal skutečný boj, ale teď svůj názor poopravil. Nevyznamenal se na tolika turnajích, aby teď prohrál kvůli špatnému odhadu soupeře.

Co třeba malá lest?

Chvíli vyčkával, udržoval si vzdálenost, připouštěl jen letmé výměny seků, pak vedl útok se zdánlivě stejnou zbrkloství a zopakoval i stejnou chybu, jenže byl připraven prodloužit klamnou ránu do smrtícího výpadu. Pokud by Aram uhnul jako prve, skončil by s hrotem na krku.

A pokud neuhne, tak jsme také skončili. Definitivně.

Poslední sek – a Aram neuhnul. Vyrazil nečekaně vpřed a přijal ránu na tělo. Kroužky zbroje se rozskočily, prošívanice se zbarvila krví a mladíkovi muselo prasknout několik žeber – ale klamná rána nebyla tak silná, aby jím *opravdu* otřásla. Zůstal pevný jako kamenná socha, zamkl bratrův meč za svůj štít, vytrhl mu jej z ruky a brutálním kopnutím poslal rytíře k zemi.

Ten jebák vytušil, co udělám!

Drslav si dopadem málem vyrazil dech – tak ho to překvapilo. Drtivou ránu vedenou na své břicho na poslední chvíli odvrátil štítem, pak další na svou hlavu, tím si zakryl výhled – ale musel riskovat; opět štít stáhl, aby viděl další sek –

– kopnutí do spánku nečekal.

Hlava se mu zakývala jak hadrovému panákovi.

Neomdlel. Helma, kroužková kukla a vycpávaný batvat ho zachránily před nejhorším – a zbytek dokázala jeho zlost.

Proklel sám sebe. Aram přece nemohl být nováček. Učil ho rytíř, který strávil čtyřicet let na bojištích!

S *takovým soupeřem si nemohu hrát. Budu ho muset doopravdy zabít.*

S vypětím všech sil máchl štítem – hranou do soupeřových holení. Jen uslyšel dopad těla na zem – sám se zatím rychle hrabal vzhůru.

Uviděl svůj meč. Aram ho zahodil za sebe, aby mu nepřekážel. Drslav vstávajícího bratra vrávoravě oběhl, zůstával k němu čelem a začal couvat, vykryl jeho sek štítem, obrátil se, skočil do kotoulu, sebral přitom meč ze země, navzdory těžké zbroji se zvedl na kolena – dámy ho za tenhle silácký kousek vždy odměňovaly potleskem – protočil se na nich zpět k přibližujícímu se Aramovi a získal si prostor zuřivým máchnutím. Pak se zvolna postavil.

Aram na něj hleděl trochu nevěřícně, ale přesto sveřepě. „Na Evropana bojuješ dobře, bratranče."

„Ty na zloděje půdy také," odtušil Drslav – a popuzeně dodal: „Co máš pořád s tím ‚bratrancem'?"

Kroužili kolem sebe. Čekali na soupeřovu nepozornost. Například na přílišné ponoření do hovoru.

„Ty *jsi* můj bratranec," prohlásil Aram. „Já jsem totiž prvorozený – a *jediný* Jaromírův syn."

Cože? Co to na mě zkouší?

„Chtěl jsem tě ušetřit," zamračil se Drslav, „ale za vypouštění tak trapných lží si to nezasloužíš."

Ještě než domluvil, zničehonic uhodil do soupeřova meče. Odklonil jeho hrot stranou, přikročil a s velkým rozmachem sekl. Aram před ránou couvl. Drslav ho tlačil dál, navalil se, zasadil mu tvrdý úder do ramene, štíty se srazily s ohlušujícím třeskem, téměř shodil soupeře na zem – Aram se pevně zapřel, na okamžik uvízli na mrtvém bodě, ani jeden si nemohl uvolnit ruku se zbraní, pak Čech začal vyhrávat, opět ztrestal to samé

rameno – jeho bratr však zariskoval, povolil ještě víc, vyvedl Drslava z rovnováhy a se strašlivým řevem ho od sebe odhodil.

Čech nespadl, jen udělal dva vynuceně rychlé kroky a zastavil. V klidu se otočil zpět k soupeři a usmál se.

Skoro jsem ho měl – a on to ví.

Aram ztěžka oddychoval a unaveně se hrbil. Kroužkovou brň na levém rameni měl rozseknutou. Prošívkou prosakovala krev. Štítovou ruku už nedržel dost vysoko. Přesto stále hleděl Drslavovi zpříma do očí: „Připadáš mi jako chytrý a čestný muž. Bojuješ tak. Proč to tedy nedokážeš pochopit? Nemám důvod ti své panství postupovat! Nejsi Jaromírův syn!“

Snaží se mě vyprovokovat… a celkem se mu to daří!

„Má matka ti to nechtěla říct. Obávala se tě. Myslela, že se nás oba pokusíš zabít – ať už hned ze zlosti, nebo později z pomsty, hamižnosti či z touhy to celé utajit. Doufala, že když se o svém původu nic nedozvíš, bude ti stačit trocha peněz a odtáhneš. S tím jsem souhlasil. Proto jsem mlčel. Jenže ty chceš vše.“ Aram se narovnal a kysele se pousmál: „Dobrá. Řeknu ti vše. Dokážeš snést pravdu, nebo tě musím nejdřív spráskat?“

„Varuji tě,“ zašeptal český rytíř zlověstně. Před očima měl andělskou tvář ženy, která zemřela, když se pokoušela dát život jeho třetí sestře. „Skutečně mi hodláš tvrdit do očí, že má matka byla coura?“

„Hodlám ti tvrdit, že s ní Jaromír v době tvého početí už dávno nelíbal!“

Chladnou hlavu!

Drslav věděl, jak snadno lze porazit rozvztekleného protivníka. Slíbil si, že ať uslyší cokoli, nenechá se strhnout k neuváženosti. Přinutí Arama bolestivě zaplatit za každou urážku, kterou vysloví – ale souboj dokončí s rozvahou.

Poslouchat tě však nemusím. Dokážeš bojovat a mluvit zároveň?

Nedal do útoku mnoho. Jen se pokoušel krvácejícího soupeře ještě víc unavit, přinutit k chybě – a umlčet tu jeho nevymáchanou hubu!

Aram však s rozmyslem ustupoval, bránil se, šetřil poraněné rameno a *žvanit* nepřestával: „Tvá matka Jaromíra nenáviděla, protože ji nikdy nedokázal milovat, a kdykoli se dopustila nevěry, vítězně mu to vmetla do tváře. Nakonec smilnila i s jeho vlastním bratrem, otěhotněla – a tak jsi přišel na svět, *bratranče*!“

Chladnou hlavu! Chladnou hlavu!!!

Nutkání odhodit meč a zardousit Arama holýma rukama bylo strašlivé. *Ale přesně to chce! Rozzuřit mě k nepříčetnosti!* Ještě se ovládl. Stěží. „Zabiju tě. Za tohle tě zabiju…“

„Jediný důvod, proč s ní Jaromír zůstal, jsi byl ty! Tvůj děd se o nevěře dozvěděl a ihned přísahal, že pokud tvá hanebná nelegitimnost vyjde najevo, nechá to *zneuctění* svého rodu odstranit! Takový osud pro tebe Jaromír nechtěl – proto po jejím boku trpěl, dokud nezemřela, a po celou tu dobu dál sledoval, jak líhá s jeho bratrem… a mnoha dalšími muži!“

To byla poslední kapka.

Drslav se na Arama vrhl jako smyslů zbavený. Zasypal jeho štít drtivými údery, které by většině bojovníků ihned zpřelámaly kosti; bez nejmenšího náznaku finesy používal meč jako kyj – pak se mu najednou zatmělo před očima. Odpotácel se zpět. Zpod přilby mu po čele stékala krev.

Aram ho zasáhl klidně a zpříma. Drslav to ani necítil, ani neviděl. Vůbec v tu chvíli soupeřovy ruce nevnímal.

Ta neskutečná ztráta kontroly ho probrala. Couvl. Čekal, než se mu přestane motat hlava.

„Tohle mohla být poslední rána našeho boje,“ oznámil mu Aram sebejistě. „Neuhodil jsem plnou silou. Dlužíš mi život. Uznej to a odejdi!“

„Tohle připočítám na seznam všech ostatních lží, kterými mě dnes krmíš!“ ušklíbl se Drslav pobaveně. „Dals do toho úderu všechno, co ti zbylo. Teď se můžeš podělat strachy, že stále stojím, a zoufale na mě pliveš další jed!“

Aram mrzutě zavrtěl hlavou: „Doufal jsem, že jsi lepší člověk.“

„Rozhodně lepší než ty! Já se k hanění tvé matky nesnížím –i když mám *skutečný* důvod! Odloudila otce rodiny od tří dětí! Udělala z něj slabocha – a zrádce rodu!“

„Cože? To si myslíš? Je to jinak!“ vykřikl Aram naléhavě. „Jaromír si nezaslouží, abys o něm smýšlel takhle! Prosím – poslouchej!“

V Drslavovi už rostl ten druh mrazivého vzteku, který dlouho tiše bublá, načež nečekaně vybuchne jako nejstrašlivější vulkán a zasype sebe i širé okolí.

„Jistě, bratříčku… jen mluv,“ pronesl pochmurně. „Jen si dál mluv… a krvácej…“

Kráčel za ním, pomalu a s mečem skloněným k zemi. Pobledlý Aram před ním ustupoval a chrlil ze sebe překotná slova: „Jaromír odešel, protože neměl na vybranou! Jakmile ti byly tři, tvůj děd mu rozkázal, aby se do tvé výchovy nepletl! Nesměl na tebe ani promluvit… Chtěl však alespoň zůstat na svém panství a postarat se o dcery, ale tvá matka je naučila, aby jej nenáviděly stejně jako ona! Ať se je snažil získat sebevíc, každý den ho jen chladně žádaly, aby jim zmizel ze života! Drslave! Dovedeš si to představit? *Nikdo* ho tam nechtěl!“

„Já ano.“

„Kdyby mohl, byl by ti dobrým otcem! Dal si tolik práce, aby vás všechny do budoucna dobře zajistil! Své panství předal tvému pravému otci, aby ti ho spravoval, a jakmile se tu na něj usmálo štěstí, utratil celé jmění, aby z tebe mohlo být páže u Châtillonů! Za to zlato na své zbroji vděčíš jemu! A oběma dcerám domluvil dobré sňatky s urozenými rody!“

„Musely se vdát za obyčejné kmány!“

„Ne jeho vinou! Diviš z Moučnic mi řekl, že když zemřel tvůj děd, Jaromírův bratr všechna ujednání zrušil a provdal neteře jinak! Splatil jimi své dluhy!“

Drslav přimhouřil oči.

Tohle je to jediné, čemu bych z toho věřil. Tu vyžranou svini už zajímal jedině chlast. „Domluvil jsi?“

„Ano, bratrance. Teď víš vše.“

„Tak Jaromíra pozdravuj v pekle!“ Zbytek souboje se odehrál během tří máchnutí meče.

Ztráta krve připravila Arama o zbytek sil. První ranou mu Drslav vyrazil meč z ruky. Druhou se zpříma obořil na štít a porazil soupeře na zem.

Potom se na něj kdosi vrhl zezadu. Koutkem oka zahlédl blyštivé ostří.

Otočil se a třetí ranou rozsekl útočníka od ramene až po břicho. Delfína na něj vytřeštila oči: „Nesmíš mi… zabít… syna…“ Z úst se jí vyhrnula záplava krve. Dýka jí vypadla z ochablých prstů. Klesla na kolena. Padla tváří do prachu.

„Matko!“ vykřikl Aram zoufale. „Matko, ne!“ Vrhl se k ní. Klekl si a obrátil ji. Zuřivě si strhl z předloktí překážející štít, serval kroužkové rukavice – pohladil mrtvou ženu po tváři. Jeho krev se mísila s její.

Drslav kroutil hlavou. Nechápal, co se stalo. Proč… „Proč to udělala? Proč? Co… co…“ Ještě nikdy nezabil ženu.

Stál nad nimi se svěšenou hlavou.

Aram mu tiše řekl, ať se sebere, odtáhne pryč a nikdy se nevrací. „Jinak tě zabiju.“

Drslav by mu rád odpověděl, že si to jen myslí. *Chtěl* pokračovat. Pomstít se za to, co Aram řekl o… *Myslím, že už jsem se pomstil dost*. Sebral se, odtáhl pryč a nehodlal se vracet.

* * *

Pozdě odpoledne ho Alí nalezl v hostinci v sousední vesnici.

Před Drslavem ležel na stole jeho meč. Po podlaze kolem se válela spousta rozbitého nádobí a pět prázdných lahví. Rytíř právě načínal šestou. S potemnělou tváří hleděl přímo před sebe.

Pak od sebe stůl zničehonic odkopl a mrštil lahví přes celou místnost: „NIKDY BYCH TO NEUDĚLAL!“

Láhev narazila do stěny, roztříštila se a tmavý mok vystříkl všude kolem.

Meč spadl na zem a zůstal tam.

Majitel hostince se třásl venku před vchodem. Když u něj Alí seskakoval ze své muly, vystrašeným šeptem Turka požádal: „Prosím… jeďte a dejte o tom šílenci vědět našemu pánovi!“

„Och, to nebude třeba, příteli! Ten už ho zastavit zkoušel! Čí myslíš, že je ta krev na meči?“

„To ne… mladý pán Aram…“

„A jeho matka.“

Hostinský odběhl bědovat pryč. Alí se škodolibě uchechtl: „Ti důvěřiví křesťané…“ Vešel dovnitř. Nejprve posbíral všechen nepořádek. Pak narovnal stůl. Meče se nedotýkal. Nakonec se posadil naproti Drslavovi. „Chápu správně, že na panství rodu Hrotů jsme skončili?“ Pronesl to bezstarostně a s úsměvem.

Rytíř ho ignoroval a dál zíral do prázdna. Alí pokrčil rameny, vytáhl ze svého burnusu láhev burgundského, přihnul si, postavil ji před Drslava a pohodlně se opřel.

Čech se dlouho nehýbal. Nakonec však po láhvi sáhl.

Ale nezvedl ji. Jen ji držel.

„Možná bych se tam měl vrátit a dokončit, co jsem začal,“ pronesl mrtvolným hlasem. „Jsem přece jen parchant. Divoký výhonek. Co si neuloupím, to nebudu mít.“

„Ty tomu věříš, ó velký přemožiteli záludných vražednic?“

„Ne,“ zněla odpověď muže bez života.

„A přeješ si Aramovu smrt? Stačí to vyslovit.“

Dlouhá pauza. „Ne. Za své lži byl ztrestán dost.“

Alí opět pokrčil rameny. Usmál se: „Škoda. Když se vy křižáci zabíjíte mezi sebou, je to vždycky veselé.“

Drslav svíral láhev tak křečovitě, až mu prsty úplně zbělely.

„Zabil jsem ženu. Ale Aram mi vedl ruku. Sám si o to řekl. Já bych nikdy… nikdy!“

„Klidně rozbij i tohle víno. Ještě tu nějaké mám.“

Rytíř se zarazil. Upřel pohled vzhůru. „Nemohu za to. Nikdy bych to neudělal. Jsem rytíř, služebník Páně… Děla se vůle Boží.“

„Váš Bůh ji chtěl mrtvou? To na to šel složitě. Přivolat si kata až z království českého…“

„Vůle Boží…“ Drslav vstal. Láhev nechal bez povšimnutí stát. Zvedl svůj meč, pečlivě ho očistil a zasunul do pochvy. „Ať si nechá to proklaté panství. Touha po majetku mě zaslepila a stála život ženu, ale teď už vím, jaké je mé poslání.“

„To zní vznešeně – ale začal bych vyrovnáním útraty.“

Rytíř se neobrátil. Jen máchl rukou a praštil Alího přes ústa.

Turkův pobavený úsměv to však nevymazalo.

Drslav vysypal z měšce většinu zbylých mincí. Pak vyšli před hostinec.

„Kam teď, náhle zmoudřelý válečníku?“

„Do nejbližší templářské pevnosti.“

„Tak to bude Ahamant. Tam se ti bude líbit – v jejím okolí má nás Saracénů každý křižák dosytosti.“

Skrz záplavu dalších slov vedl rytíře přímo na východ.

6. Strastiplná cesta za přijetím kříže

„Do nadcházející bitvy se ozbrojí zevnitř vírou a zvenčí ocelí – té dají přednost před zlatem. Jsou totiž hotovi bojovat, a nikoli se krášlit, a zasévat do srdcí svých nepřátel strach, a nikoli chtivost.“

Bernard z Clairvaux: De Laude Novae Militae

Alí vydržel hovořit celých pět hodin a nezdálo se, že někdy skončí – a téměř neustále se vracel k jediné otázce:

„Opravdu se chceš dát k templářům, ó nešťastný cizince? Neodvažuji se ti to rozmlouvat, ale Satanovi lze sloužit i příjemnějšími způsoby.“

Turek se zasmál vlastnímu vtipu a Drslavova temného pohledu si nevšímal. „Mluvme však vážně. Jestli toužíš patřit mezi nejnenáviděnější křižáky Orientu, vybral sis skvěle. Celý ten řád je plný krvežíznivých a kořistichtivých šílenců natolik zaslepených pomýlenou vírou, že s nimi nelze ani vyjednávat, ani je brát za zajatce. Trpce nás naučili, že pokud jsou

propuštěni na svobodu, hned zítra přijdou zabíjet znovu a na dobromyslné ušetření svého života ani nevzpomenou…

Takže ano. Dej se k nim. Skvělá volba.“

Drslav si vzpomněl na usměvavého Marcela z Cherbourgu, který ho jako první přesvědčoval, že ne každý muslim musí zemřít, ale neříkal nic. Na hovory neměl náladu. Nechal kolem sebe Alího slova plynout stejně jako rozpálený vzduch mihotající se nad takřka pouštní krajinou, kterou se ubírali dál a dále od Jordánu.

„Renaud z Châtillonu byl templářům vždy nejlepším přítelem. Přenechal jim mnoho dobytých pevností a nového krále dosadil na jeruzalémský trůn v dokonalé shodě s velmistrem řádu Gerardem z Ridefortu. Řeknu ti, ó tichý pane, že když Alláh svedl Rideforta a Châtillona dohromady, byl zřejmě na svůj lid právě velmi rozezlen… Na druhou stranu, právě díky nim se do čela křižáků postavil Guy z Lusignanu, ten nejhorší vůdce, jakého jste kdy měli!“

„Každý náš vůdce je ve vašich očích špatný…“ utrousil Drslav na půl úst – ale vzpomněl si přitom na rozčarování Baliana z Ibelinu.

„Ach ne, ó nedůvěřivý bojovníku, nejen v našich! Vždyť sám moudrý hrabě Raymond z Tripolisu nechtěl Guye ani uznat za svého panovníka, a když proti němu vyrazila jeruzalémská armáda, dokonce se raději smluvil se Saladinem, který na jeho ochranu vytáhl s vojskem a zahnal křižáky zpět!“

Raymond z Tripolisu? Jeho jméno Balian zmiňoval… a nazval ho přítelem.

„Ten hrabě se spřáhl se Saracénem? Zvláštní znak moudrosti!“

„Ve vaší situaci ten nejdůležitější, ó poněkud zaslepený křižáku,“ odrazil Drslavův výpad Alí a bystře hovořil dál: „Skutečně o nevhodnosti volby Guye z Lusignanu nepochybuj, ó uchazeči o templářský šat. Svou válečnickou *chabost* prokázal již ve službách malomocného krále, když v čele jeruzalémského vojska zaskočil Saladina obléhajícího Châtillonovu pevnost Kerak a nezmohl se ani zavelet k útoku. Raději čekal tak dlouho, než sultán z pasti i se všemi svými

muži odtáhne! Věru se nebojím o výsledek války, v níž on stojí proti Saladinovi!

A opravdu se nediv, že učený muž velikosti Raymonda ibn Raymonda nechtěl Guye přijmout za svého vládce! Vždyť již sám dvakrát vládl celému království coby regent a dobře ví, že křižácké státy přetrvají jedině tehdy, pokud mezi muslimy a křesťany zavládne mír. Místo toho se však na trůn dere zbabělec a hlupák ovládaný dvěma válečnými štváči…“

„Alí!“ přerušil ho náhle Drslav. „Od kdy jsou obyčejní Saracéni jako ty takoví znalci nejvyšší jeruzalémské politiky?“

„Ech, to víš, ó zvídavý posluchači – musíš vědět jak a kde se ptát…“

„Ty mi lžeš!“

„Ani slovem, ó urážky chrlící nevděčníku. Já lhát vůbec neumím.“

„Pak mi jen neříkáš pravdu.“

„Co bych to byl za vypravěče, kdybych občas něco nepřikrášlil, ó nedůvěřivý cestovateli?“

„Alí… teď ale vážně,“ povzdychl si Drslav. „Proč se mnou cestuješ? Tys mě nepotkal náhodou, že ne? Můj bratr tě nepoznal – ale tvrdil jsi, že Divišovi sloužíš už dlouho! Pan z Moučnic trávil s mým otcem tolik času, že by si tě Aram jistě pamatoval! Tak kdo tedy jsi?!“

„Tvůj oddaný sluha – či spíše tvých peněz.“

„Hmm… když už o tom mluvíme, ty mi brzy dojdou.“

„V tom případě tě čeká poslední příběh a posledních pár chvil, než se rozloučíme, ó ožebračený šlechtici,“ pronesl Turek smutně. „Tohle musíš o templářích opravdu vědět: Saladin se před několika týdny rozhodl, že spojenectví s Raymondem z Tripolisu trochu využije, a požádal hraběte o svolení poslat přes jeho území v Galileji průzkumnou výpravu. Nu, průzkumnou… vedl ji jeho syn al –

– Afdal, měl s sebou více než sedm tisíc mužů a já jsem si docela jistý, že ve skutečnosti hodlal získat zpět vše, co jim Renaud z Châtillonu ukradl – ale nakonec bylo všechno jinak.

Hrabě souhlasil – vymínil si však, že vojsko na jeho území nezkřiví nikomu ani vlásek a projede jej za jediný den. Kromě

toho varoval křesťany v Nazaretu, že se vojsko v jejich blízkosti vyskytne.

Al-Afdal podmínky do puntíku splnil, a tak jeho jezdci minuli město Tiberiadu a mířili dál. Kvůli onomu varování a díky souhře náhod se však o Raymondově dohodě se Saladinem dozvěděl velmistr Gerard z Ridefortu. Neváhal ani okamžik, sebral tolik řádových i světských rytířů, kolik za jediný den dokázal, a společně s rozpačitým velmistrem johanitů Rogerem z Moulins a jeho tělesnou stráží vyrazil vojsku Saladinova syna vstříc. Setkali se s ním prvního května u Cressonských pramenů. Měli jen něco přes stovku rytířů."

Drslav nevěřícně zakroutil hlavou.

Alí se uchechtl: „O tom, co je Gerard z Ridefortu zač, nyní pochopíš vše: johanitský velmistr Roger z Moulins seznal, že muslimové mají více než padesátinásobnou přesilu, a navrhl útok odložit. Souhlasil s ním i maršál templářů, Jakub z Mailly, avšak Gerard mu pohrdavě vynadal do zbabělců. Maršál mu odvětil, že on nebude tím, kdo z bitvy uteče jako zrádce – a skutečně: ve zbytečném a zcela šíleném výpadu proti muslimskému vojsku padl jak velmistr Roger z Moulins spolu se všemi svými rytíři, tak i maršál z Mailly – zatímco velmistr Gerard společně se dvěma dalšími templáři byli těmi jedinými křesťany, kteří tu do nebe volající hloupost přežili! A ještě ke všemu se poté rozjeli do Jeruzaléma a ze všeho osočili Raymonda z Tripolisu, kterého nesmyslně nazvali muslimem a zrádcem… Takže takovému muži nyní putuješ odpřisáhnout bezpodmínečnou poslušnost, Drslave Hrote. Činíš správně?"

Drslav se zamračil. „Je támhle na obzoru před námi už Ahamant?'

„Tak jest, bystrozraký poutníku."

„Kolik jsem dlužen?"

Alí si povzdychl. „Chápu. Nechceš být viděn se Saracénem… Jsou dva dináry příliš opovážlivým požadavkem?" Dostal všechny tři. Drslav pokračoval sám.

Projížděl právě menší soutěskou, o níž si říkal, jak snadno by se v ní dala nastražit léčka, když tu vjel do nastražené léčky.

Před sebou uviděl dva holohlavé beduíny na koních. Saracéni tasili zahnuté meče a s bojovým jekem vyjeli proti němu. Jenže jen zvolna. A tropili přitom strašný hluk. Příliš mnoho hluku. Bylo mu to podezřelé, a tak se ohlédl.

No jistě.

Další dva beduínští jezdci se na něj řítili zezadu.

Drslav se bolestně ušklíbl – stále se úplně nevzpamatoval z boje s Aramem –, ale rychle se soustředil. Pustil otěže a řídil koně jen nohama. Sáhl po štítu, chytil ho jen za rukojeť, neměl čas si ho vázat – pak odepnul od sedla kopí.

Přitom neustále klel. Pokud by to proti dvěma protivníkům ve stísněném prostoru soutěsky dobře navlékl, měl by slušnou šanci vyváznout ve zdraví i bez těžké zbroje, kterou si vezl v koženém vaku na sedle – ale proti čtyřem neměl šanci.

Musel se pokusit prorazit. Nedovolit jim spojit síly. Stiskl koně holeněmi a vyrazil vpřed.

Na svém bitevním destrierovi se nad nepřáteli tyčil jako obr. Hlavou mu bleskla myšlenka, že se jeho skvělému oři nesmí nic stát – druhého takového by již nikdy nezískal…

Ale to si lupiči jistě říkali také.

Přikrčil se za štítem a řídil oře přímo proti jezdci vpravo. Už to bylo dlouho, kdy naposledy zlomil kopí o protivníka, celé roky – ale nezapomněl. Jen ho tentokrát nezlomil, protože tělem nechráněným zbrojí projelo jako špíz kebabem.

Ne, vlastně ještě snáze. Jako oblakem dýmu. Ani ho nemusel pustit…

Nestihl se tomu divit. O mrknutí oka později se na něj druhý beduín obořil těžkou zahnutou šavlí. Holohlavý lupič mířil rytíři na hlavu chráněnou jen prošívaným batvatem – víc v tom vedru Drslav nesnesl, i když si právě přísahal, že od nynějška jezdí v plné zbroji –, ale podcenil rozdíl velikostí obou koní. Nedosáhl tak, jak zamýšlel. Čech jeho ránu hravě odrazil štítem –

– a najednou byl volný.

Zavýskl, pobídl oře znovu, krátce se ohlédl, jak daleko za ním zaostávají pronásledovatelé –

– a tak si vůbec nevšiml té sítě.

Snesla se na něj shora, strhla ho z koně a vyrobila z něj na konci soutěsky velmi neúhledný potlučený balík.

Chviličku se pokoušel vymotat, ale pak to vzdal. Spousta kostí ho po tom pádu bolela tak, že je mohl mít zlomené, a nechtěl si to ještě zhoršovat. Jen doufal, že se mýlí.

Uklidnil se a trpělivě čekal, až ho beduíni zajmou. Přemýšlel, za kým jejich vyjednavače pošle, aby za něj zaplatil výkupné. Za Aramem? *Haha. Bratr spíš zaplatí za mou smrt.* Za Marcelem z Cherbourgu? *Hlásit se k templářům nebude nejzdravější…* Tak Balian z Ibelinu? *Takový pán si na mě už ani nevzpomene…*

Nikoho jiného ve Svaté zemi neznal.

Takže budu hnít v nějaké saracénské kobce, dokud se někdo z těch špinavců po desítkách let nad ubohým starcem neslituje a…

Pak mu teprve došlo, že by ho tady v té cizí končině mohli skutečně přepadnout jen kvůli koni a lupu. Ti otrhaní beduíni ho možná hned na místě zabijí, aby si s ním nemuseli dělat starosti!

Znovu se začal zmítat. Stále zbytečně.

To už se k němu přiblížil vůdce jeho uchvatitelů. Drslav překvapeně zaklel. *Že jsem to nečekal!*

Vzápětí pocítil bolest, jako by mu kdosi lil do očních důlků žhavou lávu – to se mu Salehův uhrančivý pohled opět provrtával až do zadní stěny lebky.

Pád do rokle černokněžníka očividně nezabil – Saleh byl zjizvený a bledý, ale živý. A toužil po pomstě: „Teď ty ukážeš já, Frank, kde ty viděl lampa naposled – a pak ty zemřeš!“

Drslav zalapal po dechu. Před očima se mu zničehonic opět odehrávalo, jak na ztemnělé akkonské ulici vyráží mágovi z rukou tu nádobu – a náhle to celé chápal.

Říkala, že Saleh na ni nemá právo. A já se té věci dotkl. Vlastním ji – i když ji nemám…

„To ono nemohlo být naposledy!“ vykřikl černokněžník vztekle. „Já říkám, ty ukážeš!“

Před rytířovým vnitřním zrakem probleskl obraz tančící muslimské ženy. Hned zase zmizel.

Co to bylo? Na to si nevzpomínám… nebo ano?

„Ty nepřestaneš se bránit?‘ ucedil Saleh zlostně. „Ty budeš litovat!“

Sklonil se k lapenému rytíři a přitiskl mu dlaně na spánky. Zatímco do mysli nebohého bojovníka vysílal jednu přívalovou vlnu bolesti za druhou, vemlouvavě syčel: „Tohle ono mohlo hned skončit. Jen ty vzdej se lampy. Ty zachraň sebe – jinak já roztrhám tvou duši na tolik cárů, že žádný váš bůh ji nespravit!“

Černokněžníkova vůle drtila rytířovo vědomí na padrť. Drslav se pokoušel modlit, ale spásná slova propadávala rostoucími prasklinami v myšlenkách. I když pro něj byla představa prohry s tak zavilým služebníkem pekel nesnesitelná, dál vzdorovat už nedokázal: „Vzdávám se vlastnictví la…“

„A, tady jsi!“ ozval se náhle radostný výkřik. „Já věděl, že to zase zkusíš, ty odvržený synu vyžrané prasnice!“

Arab ztuhl strachy. Pomalu se obrátil. Pak prosebně vykřikl, padl na kolena a začal lomit rukama. A jeho muži s ním.

Drslav se probral z transu.

Co se to… A-Alí?

Veselý mluvka přicválal ze soutěsky na své mule, za jízdy se sehnul a jediným říznutím svého křivého nože osvobodil Drslava ze sítě. Pak bědujícího Araba obkroužil, se zlověstným úsměvem si připravil lano, přehodil Salehovi smyčku přes hlavu a nezměněnou rychlostí ujížděl pryč.

Kdo jsi, Alí? Ani se ti neodvážili bránit…

Tělnatý mág se za mulím zadkem potácel, seč mohl, až po chvilce nemohl. Klopýtl, strašlivě zaječel, padl k zemi, ještě chvíli byl tažen – načež Alí pustil lano a vítězoslavně se vrátil k Drslavovi.

„Tohle už pochopí, ó téměř jatý téměř templáři – a pokud ne, utrhnu mu ten jeho knír i s hlavou. Žádný strach – já se postarám!“

„Alí, co to…“

Ale Turek jen obrátil mulu a odcválal soutěskou pryč. *To je skvělé. Když pro jednou chci, aby mluvil, mlčí.* Než se Drslav zvládl vymotat ze zbytků sítě a postavit na nohy, utekl i bědující mág.

Tohle ho zlomilo. Snad už mi dá pokoj…

Svého oře našel za zatáčkou i se všemi věcmi. Beduíny utíkat neviděl, ti se snad propadli do země… *Snad? A kam jinam?* Na kopí neulpěla ani kapka krve. *Projelo jím jako dýmem…*

Pokřižoval se, vroucně se pomodlil a ke své nemalé úlevě za hodinu projel branou pevnosti Ahamant.

7. Uplynul týden, pak další a pak měsíc

„Rytíř templu nikdy nepozná strachu a v plnění svých povinností nezaváhá, neb tak jako jeho tělo chrání zbroj z oceli, tak i jeho duši brání zbroj z víry. Proto je vyzbrojen hned dvojnásob a nemusí se obávat démonů ni lidí.“

Bernard z Clairvaux: De Laude Novae Militae

V květnu a červnu se stalo mnohé. Drslav byl překvapen, jak dobré přijetí mu erb Hrotů mezi templáři zajistil – a nezměnilo se to ani poté, co řádovému zpovědníkovi prozradil, proč chce do řádu vstoupit. Starý konfesor už od rytířů zřejmě slyšel i mnohem horší věci. Uložil mu pokání modlitbami, rozjímáním a bojem za Krista.

Jinak řečeno – mám být dobrým templářem.

Drslav vyrozuměl, že je obvyklé, aby si nový člen řádu přinesl vlastní výzbroj a výstroj, ačkoli podle regulí templu směl nadále vlastnit pouze svůj meč. Obával se, aby v tomto ohledu nebyl shledán nedostatečným, ale řádový zbrojíř mu

trochu smutně sdělil, že na tom není zas až tak špatně. Na novice spíš výborně.

Také očekával, že bude nějakou dobu prověřována jeho zbožnost a odhodlání, ale zdálo se, že od toho templ v posledních letech upustil. Svatá válka proti Saladinovi a katastrofálně neúspěšný útok Gerarda z Ridefortu proti jeho synovi al-Afdalovi – Alí si své příběhy skutečně nevymýšlel – zanechaly řád ve stavu, kdy si nemohl dovolit otálet. Drslav složil řádový slib a jakožto urozený rytíř oblékl bílý šat značící cudnost a čistotu.

Řádový kaplan jej poučil, že si vstupem do řádu zvolil skutečné rytířství a zavrhl to odporné, nízké, které se zvrhlo v kořistění, loupení a drancování. Nyní jej čeká zápas těla i duše – čistotou svého záměru bojovat za Ježíše Krista změní *homicidium,* tedy vraždění lidí, na *malecidium,* zabíjení zla. „Saracéni uchvátili Svatou zemi, Kristovo dědictví, a templáři nesmí couvnout před svou povinností – vždyť nyní kráčíme po stejné hroudě jako kdysi sám Spasitel!“

Drslav přijal rozhřešení i všechny povinnosti, které mu byly uloženy. Jeho život se mimo boj za víru měl od nynějška podobat řeholi premonstrátských mnichů. O čtvrté hodině ranní vstával na jitřní mši, poté následovala péče o koně. Ranní modlitby, polední hodinka, nóna, nešpory… Během všech jídel naslouchal s ostatními bratry čtení z Bible, a pokud by se někdy kvůli své účasti na válečné výpravě nemohl účastnit mše, měl se sám ráno pomodlit třináct otčenášů a pak každou hodinu sedm.

Při jídle se zachovávalo mlčení. I jindy se mělo hovořit málo, neboť přemíra hovoru nebývá prosta hříchu. Smích byl zapovězen. Vychloubání a závist též – nikdo nesměl projevit touhu po kořisti přidělené jinému bratru. V regulích též stálo, že se nemají činit žádné rozdíly na základě urozeného či prostého původu bratrů a že jediným důvodem zvýhodňování mají být velké činy, za něž jsou hrdinové řádu odměňováni – avšak o účinnosti tohoto pravidla Drslav nebyl přesvědčen.

V noci se spalo v osvětlených dormitářích a každý templář musel zůstat oděn v košili a kalhotách, v botách a se zapnutým

opaskem. Umožňovalo to velmi rychlý nástup do boje – a zamezovalo bratrům v sodomii.

Také se musel přestat holit a nechat si narůst plnovous po vzoru Krista – zato vlasy mu ostříhali všechny. Nebyl si jistý proč, ale v tom vedru to snesl.

Bylo toho ještě mnohem více, ale přišly naléhavé zprávy – král Guy z Lusignanu svolává všeobecnou hotovost do rozhodující bitvy proti natisíckrát proklatému Saladinovi, který pro svůj džihád sebral největší vojsko, jaké kdy měl – muslimové se pod jeho praporec houfně hnali z Aleppa, Mosulu, Džazíry, Arábie, Damašku i Egypta. Již hladce obsadil velkou část Zajordánska a chystal se zaútočit přes Jordán…

… což pro pevnost Ahamant nebylo zas až takovou novinkou. Za poslední měsíc snad ani neuplynul den, aby se templáři s některým ze Saladinových oddílů nestřetli.

Jedinou dobrou zprávou v té přehršli špatných bylo, že Raymond z Tripolisu odvolal své spojenectví se Saladinem a vrátil se po bok krále Guye, aby mu nabídl jak své rady, tak své rytíře. Král toužil hlavně po tom druhém. To první nechával na Renaudovi z Chatillonu a velmistru templářů Gerardovi z Ridefortu, kteří jako vždy svorně a plamenně požadovali nesmiřitelný a zdrcující útok.

A proto na konci června 1187 zazněl rozkaz: „Připravte se, hodinu po rozbřesku odjíždíme!“ Všichni templáři se měli připojit ke Guyovu vojsku. Tak se dělo po celé Svaté zemi – král ponechával v pevnostech jen hrstku nejnutnějších obránců.

Velitel Ahamantu se sice mračil, neboť věděl, že vylidněná pevnost umístěná tak daleko na východ od Jordánu jen stěží vydrží, ale vázán přísahou poslušnosti bez námitek poslechl. Musel věřit, že velmistr ví, co dělá.

Drslav měl ze své první možnosti vyjet do války pod černobílou bojovou zástavou smíšené pocity, ale byl odhodlaný splnit svou svatou povinnost a neopustit bojiště, dokud bude byť jediná korouhev vlát – jak bylo v regulích dáno.

Než šel spát, pomodlil se k Panně Marii, neboť Ježíšovu matku měl každý templář nesmírně ctít.

Potom se mu o ní zdálo.
Alespoň zpočátku.

Přišla za ním oděná svatým světlem milosrdenství a konejšivě se usmívala navzdory všem hříchům, jimiž svou duši za života zatížil. Kajícně před ní poklekl a políbil lem jejího roucha. „Nezasloužím si…“

Položila mu ruce kolem ramen a naznačila mu, aby vstal. Dívala se na něj očima plnýma něhy. Náhle měl pocit, že mu je odpuštěno, že nemusí dobývat své spásy mečem, že může stejně dobře odejít a prožít svůj život v míru a šťastně – viděl jej před sebou, jako by stačilo vykročit a vstoupit do něj – mohl nalézt překrásnou ženu, která mu povije tři zdravé syny a stejně tolik dcer, mohl vládnout vlastnímu knížectví, které mu složí k nohám věnem, mohl moudře soudit a urovnávat spory svých sousedů i poddaných, jeho pomoc by vyhledávali i sami králové a císařové..... a to jediné, co musel udělat, bylo chtít.

Odejít z řádu a zapomenout na řeholní přísahu, kterou složil ve zlosti na sebe sama…

„Tu přísahu jsem složil samotnému Hospodinovi, démone!“

Náhle držel v rukou kříž a ta, co se vydávala za Pannu, rychle pozbývala vší předstírané nevinnosti. Poznal ji – byla to opět ta, která jej pokoušela již tehdy v hostinci poblíž Nazaretu – svůdná muslimská kráska, pro niž málem zahořel.

Couvala před ním a před křížem do stínů. Nevypadala však vyděšeně. Spíš smutně.

„Prozraď mi své jméno, démone!“

Ani nevěděl, proč to chtěl. Nenáviděl ji z hloubi své zbožné duše…

… ale snad si i přál, aby nemusel. Nepřipadala mu tak ďábelská, jak saracénské démony vykresloval ve svých kázáních řádový kaplan…

Kříž v jeho rukou se zachvěl.

Zastavila se na pomezí světla a stínu a upřela na něj pohled plný naděje. Rty barvy nejsladších třešní tiše zaševelily: „Jasmína.“

„Jasmína…“

Málem za ní vykročil. Vzpamatoval se na poslední chvíli: „Ne! Nenechám se od tebe obloudit! Táhni zpět k Belzebubovi, pekelná harapanno, a vyřiď mu, ať se se mnou raději utká osobně!“

„Utká… boj?!“ Bezmocně svěsila hlavu. „Proč vy křesťané musíte se vším jen bojovat? Přišla jsem ti snad ublížit? Splnila bych ti *každé* přání, ty blázne, a tak ráda…“

Otevřel ústa, aby ji nějak utěšil – ale hned se zarazil: „Od tebe žádnou pomoc nepřijmu, nevěstko Satanova!“

Blýsklo se jí v očích.

„Ne, pomoc nechceš… ty chceš přece boj,“ pronesla zvolna a na tvář se jí vrátil svůdný úsměv. „Takže si žádáš opravdového nepřítele? Mám vrátit svou lampu Saladinovi? Tvé přání je mi rozkazem!“

„Nezaleknu se tě!“

„Och, zatím ne, ale brzy si to rozmyslíš… a já budu čekat… čekat, až se připlazíš!“

Se spokojeným smíchem začala tančit. Ozval se bubínek, činelky *sanč* třeskly, útlé nohy vířily v nebezpečných krocích, štíhlé paže se kroutily podobny lstivým hadům…

… a v jejích očích byla nabídka. Poslední možnost.

„Zvaž dobře, kdo je tvým skutečným nepřítelem.“

Byla nádherná… a bylo by tak snadné podlehnout…

… ale nezapomněl se, pozvedl kříž –

– a nad ránem se opět probudil jen s nejasným pocitem čehosi nečistě nádherného a velmi, velmi vzrušujícího.

V jasně osvětleném dormitáři plném zpocených chrápajících mužů to nebylo právě nejpatřičnější. Za regule nařizující spaní v oblečení a za svou tenkou pokrývku byl v tu chvíli velmi vděčný.

Krátce poté se rozbřesklo, ozval se řízný rozkaz a templáři z Ahamantu vyrazili na *musterplatz*.

8. Kolos, který se neměl pohnout

„Dalo by se říci, že všichni dohromady sdílejí jedno srdce a jedinou duši – až do takové krajnosti každý z nich zachází, že zcela zanedbává naplňování vlastních tužeb a poslouchá jedině rozkazů svého pána.“

Bernard z Clairvaux: De Laude Novae Militae

O několik dní později se u Seforie připojili k vojsku krále Guye z Lusignanu. Bylo druhého července 1187.

Drslav už na turnajích viděl i vybranější společnost, leckde i několik králů najednou – ale dosud nikdy nespatřil takové množství rytířů *v jedněch* barvách. Na templářské i johanitské oddíly byl děsivý pohled – ta tam byla tradičně pestrá směsice barevných praporů a čabrak. Odnikud se neozývalo obvyklé hašteření toho a tamtoho pána, kteří se zase po roce někde sešli a metali si do tváří staré spory…

Templáři vyráželi do války jako jednolitá masa bíle oděných mlčenlivých rytířů s červeným křížem na prsou; za nimi cválali neurození jízdní seržanti v černém; v posledních řadách ve hnědých hábitech pochodovali sluhové, řádoví řemeslníci, kaplani, kuchaři a mnoho dalších.

Všem pak velel jediný muž, kterého přísahali poslechnout za každých okolností a bez váhání, a Drslav se na něj právě teď díval. Gerard z Ridefortu, velmistr řádu chudých rytířů Krista a Šalomounova chrámu, přicházel od svého stanu obklopen aurou moci a sebejistoty.

„Nedívej se na něj tak zamračeně!“ zasykl mistr Marcel z Cherbourgu, který si Drslava našel hned, jak se o něm po příjezdu posádky Ahamantu dozvěděl. „Ať už jsi o něm slyšel jakékoli pomluvy, zbožnějšího člověka a lítějšího ochránce kříže jsem nikdy nepoznal!“

Od více než dvoumetrového ryšavého obra, který dokázal sám nadzvednout naložený vůz, když poutníci do Jeruzaléma potřebovali vyměnit prasklé kolo, to nebylo malé uznání.

Gerald z Ridefortu došel ke stanu krále Guye, ale ještě nevstoupil.

„Zato cokoli jsi slyšel o baronovi Renaudovi z Châtillonu, to nejspíš pravda je!“ uchechtl se Marcel vzápětí, když k čekajícímu velmistrovi přistoupil vysoký muž, jehož vlasy i vous již takřka dokonale zešedly. *Jírins Arnat* provedl muslimům takové věci, že by si je nikdo vymyslet nedokázal. Ten jeho plán s ukradením ostatků proroka Mohameda… Sice se mu to nakonec nepovedlo, ale jeho vojáci pronikli téměř na dohled od Medíny. Saladina to rozpálilo doběla!“

Spokojeně se zachechtal: „A buďme rádi! Renaud sultána vyprovokoval k vyhlášení války, kterou může jedině prohrát, a tak od toho démona konečně bude klid! Dej na mě, příteli Hrote – máme dvacet tisíc mužů, z toho dvanáct tisíc jezdců! Naše vojsko je dvakrát větší než jeho a každý náš rytíř vydá za deset jeho mamlúků!“

Drslav dosud žádného mamlúka neviděl, ale slyšel o nich něco jiného – templáři v Ahamantu si nemohli dovolit vyzbrojovat své novice falešnou odvahou. Podle nich se elitní Saladinovi válečníci vyrovnali Západaňanům více než lehce.

Přesto jen přikývl. A mlčel. Zatímco mistru řádu mohlo bujaré veselí a hlasité vykřikování snadno projít, jeho coby novopečeného člena by za podobné výlevy čekalo přinejmenším očistné bičování.

Dál si prohlížel muže, kterého Alí ztotožňoval s ďáblem. Renaud z Châtillonu dle vrásek ve tváři již jistě dosáhl pátého, možná i šestého křížku – ale stáří na jeho těle vážnější stopy nezanechalo. Barvu z vlasů mu těch šestnáct let v muslimských žalářích možná vyhnalo, ale zlomit ho nedokázalo. Dokonce i statný velmistr, s nímž mezitím zapředl tichý, ale naléhavý rozhovor, vedle něj vypadal jako neduživý chlapec, a kdyby Drslav nevěděl, že je král uvnitř stanu, nejspíš by si ho s Renaudem spletl. Opravdu dle Turkova líčení očekával spíš rohy, plameny a síru, ale Urostlý Arnat působil přátelsky a vznešeně. Za takové vzezření, vystupování i osobní kouzlo by mohl být leckterý panovník vděčný.

Teď už chápu i ty dvě ženy, i Jaromíra a Diviše. Ten muž je rozený vůdce.

„Hrmpf!“ odfrkl si náhle Marcel z Cherbourgu. „A všechno by šlo ještě lépe, nebýt toho zrádce Raymonda z Tripolisu. Kvůli jeho spolkům se Saladinem jsme u Cressonských pramenů přišli téměř o dvě stovky rytířů!“

Drslav udiveně zvedl obočí, ale vzápětí pochopil, co způsobilo to náhlé zlostné láteření – ke královu stanu právě došel třetí velmož, uvážlivě vyhlížející padesátník. Před diskutující dvojicí zastavil, neboť mu stála v cestě, a zdvořile, nicméně chladně ji oslovil. Renaud s Gerardem ustoupili stranou a nechali jej vstoupit, ale oba svorně vypadali, že by ho nejraději na místě zabili.

A Marcel jejich touhu sdílel: „Ďábel je to! Horší než Saracén! U těch alespoň víme, na které straně stojí! Když si uvědomím, že prohlásil, že nehodlá jít na pomoc své vlastní ženě a raději ji nechá padnout do rukou muslimů!?“ Všiml si Drslavova udiveného výrazu a kysele přikývl: „Vždyť ty o tom vlastně nevíš. Raymond vládne také v Galileji a včera odtamtud z Tiberiady dorazil posel se zprávou, že město hoří. Saladin se rozhodl zaútočit! Nejsou tam téměř žádní obránci. Raymondova manželka, paní Eschiva, se uchýlila do dočasného bezpečí citadely se svou osobní gardou, ale tam nemůže vydržet déle než několik dní…“

„Vyrazíme jim na pomoc?“

„To tedy nevím, ale kdyby záleželo na mně, už bychom byli na cestě! Stalo se málem zvykem, že naše i Saladinova vojska pořád jen manévrují nebo sedí na místě a navzájem se drží v šachu – on však teď konečně udeřil! Odkryl karty – tak na co ještě čekáme? Řeknu ti, co se děje: Raymond nás tu zdržuje, aby si jeho muslimští přátelé nakradli co nejvíc kořisti, a pak od nich dostane svůj díl!“

Mistr templu si málem odplivl, ale opanoval se.

Drslavovi však Raymond nepřipadal tak zlolajný. Nejenže si vzpomínal, že to byl jediný křesťanský vůdce, pro něhož měl Alí slova uznání, ale navíc dříve toho dne strávil hodinu poblíž jeho ležení a viděl, jakým způsobem hrabě k válce a ke své družině přistupuje. Pán z Tripolisu se na rozdíl od mnohých nemusel ujišťovat, zda mu všichni prokazují náležitou úctu

a jsou připraveni jej poslouchat. Místo toho svým rytířům naslouchal on. I za tu krátkou chvíli bylo poznat, jak dobře zná jejich síly i nedostatky a že ví, jak své muže v bitvě nejlépe využít.

A také ho slyšel, když svým dvěma synům vysvětloval, proč jeruzalémské vojsko jejich matce *nesmí* pomoci. Tehdy to příliš nechápal, ale nyní, když se od Marcela dozvěděl o poslovi z Tiberiady, vše zapadalo.

„Možná bychom tam mohli vyrazit a vyhrát, ale v to nevěřím," mračil se Raymond rozmrzele, když jej jeho synové vyzvali ke změně názoru snad již podesáté. „Vojsko přesunující se v tak parném létě by se proti čerstvým čekajícím nepřátelům ocitlo v obrovské nevýhodě. Mí zvědové navíc tvrdí, že nemáme ani zdaleka takovou přesilu, jak si někteří velmožové myslí – ba právě naopak! A nezapomínejme ani na námořní blokádu, kterou proti nám Egypťané zahájili v Rudém moři, a také že nás Saladinův synovec odřízl od Antiochijského knížectví. Stojíme proti všemu, co mají, a nedočkáme se ani posil, ani zásob.

Poslouchejte pozorně, chlapci: tentokrát již nečelíme rozhádaným nájezdnickým hordám. Saladin rozpoutal skutečný *džihád!* Ti všichni muslimové sem přišli vybojovat svatou válku za víru! Jakkoli nám může být islám cizí, musíme počítat s tím, že je také naplňuje odvahou a vůlí bojovat do posledního dechu, stejně jako křesťanství nás!

Proto musíme velmi střízlivě počítat s možnou prohrou – a kdo by v tom případě zbyl, aby vaši matku vykoupil ze zajetí?

Ne, já nepřestanu králi radit, aby zde dál vyčkával. Jen zůstaňme silní. Saladin proti nám nemůže vytáhnout ze stejného důvodu, jako my nemůžeme proti němu, a ničeho víc, než nyní provedl, se již neodváží. Přijdu sice o jedno ze svých měst, ale Tiberiada není tak důležitá. Jde o vějičku. Pokud se na ni nechytíme a přetrváme tuto krátkou nepřízeň osudu, nadšení muslimské svaté války opadne a matka se vám vrátí. Saladin by jí nikdy neublížil." Raymondovi synové dál nenaléhali.

Alí by s ním ve všem souhlasil. A může mít pravdu. To však Marcel rozhodně nechce slyšet.

Celý tábor svorně proklínal rozžhavené slunce.

Už od příjezdu k Seforii Drslav stále neměl na práci nic jiného, než společně s ostatními rytíři čekat na výsledek královské válečné rady.

Anebo dělat společnost ryšavému francouzskému obrovi, který je mým velkým obdivovatelem a stále si nenechá vymluvit, že jsem tehdy proti Maréchalovi měl jen nehorázné štěstí…

Ale vlastně byl rád. Lepší hlučný přítel nežli *žádný*.

Velmi hlučný.

Mistr řádu si právě vzpomněl na jakousi neuvěřitelnou historku z bitvy u Montgisardu a okamžitě ji s nadšeným gustem začal vyprávět. Jeho halasné veselí přilákalo pozornost obou diskutujících velmožů. Velmistr Gerard z Ridefortu na něj mávl, aby se k nim připojil – i s Drslavem. Mladý templář potlačil svůj údiv a tiše mistra následoval.

Tehdy mě málem nechal zabít jako psa. Teď! se na mě najednou usmívá. Proč ta změna?

„Tak tohle je Jaromírův starší syn?“ zahlaholil už zdálky baron Renaud. „No, podobný mu zrovna nejsi, chlapče, ale jestli se v bitvě oháníš jen z poloviny tak dobře jako on, čeká tě velká budoucnost!“

Tak vlídné přijetí? Zřejmě netuší, že mám na rukou macešinu krev.

„To už ponech na řádu, Renaude,“ utrousil velmistr Gerard suše. „Ale ano, jsem též potěšen, že k nám Jaromírův prvorozený našel cestu.“

Aram si své lži nechal pro sebe. Alespoň že tak. „Marceli,“ zamyslel se velmistr nahlas, „rozumím tomu správně, že Drslav samozřejmě převedl na templ zajordánský lenní hold svého nebožtíka otce? Či alespoň jeho část? Jistě k tomu přivolíš, Renaude. Jako vždy nezůstaneš škodný!“

Baron Renaud pokrčil rameny a vyčkával. Drslav se zamračil a také mlčel. *Tak proto jsem najednou oblíbený.*

Marcel odmítavě potřásl hlavou. „Nikoli, velmistře. Drslav řádu nabídl pouze české panství Světlá, které je však zatíženo velmi vysokými dluhy. Zdejší panství zůstalo rodu Hrotů."

Gerard tím nevypadal překvapen – spíš na tu větu čekal jako na vhodnou narážku. Velmi významně se pousmál: „A nebylo by vhodné to napravit?" Obrátil se na Drslava: „O zajištění svých příbuzných se obávat nemusíš. Ty sám sice již žádný majetek vlastnit nemůžeš, ale mohl bys ho pro nás spravovat jako jeden z podmistrů. Sám by ses postaral, aby tvá rodina nijak nestrádala."

Že to ale máš vymyšlené!

„Templ tu zemi opravdu potřebuje, bratře," ujistil ho velmistr. „Tvé panství má neuvěřitelně výhodnou strategickou pozici. Posloužilo by jako základ druhé linie obrany proti Saracénům z východu. Nová řádová pevnost by přinesla mnoho dobrého."

Mladý rytíř ještě okamžik zvažoval, jak přesně odmítnutí vyslovit. „Velmistře, je to jinak. Zde ve Svaté zemi po otci dědil Aram. Nemáme se v lásce, ale já se vzdal všeho světského a…"

„Aram!" zasykl Gerard neradostně. „Ano, já o něm vím. Jeho přístup k víře je přinejlepším vlažný. Odmítá nás podpořit. Když ses tu objevil, doufal jsem, že ty… Proč jen tolik rytířů odmítá vidět, jak je Boží věc důležitá? Někdy si říkám, že by udělení lenního holdu mělo být schvalováno i církví…"

Renaud z Châtillonu se kysele ušklíbl: „Ale no tak, velmistře, proč takové okliky? Vím, kam míříš, a už jsem ti jednou jasně řekl, že Hrotům panství neodeberu. Jaromír mi sloužil věrně až do smrti – prokletí asasíni! – a Aram to s mečem umí snad ještě lépe. Ze všech mých vazalů nejdéle odrážel výpady Saladinových předvojů! Takového válečníka si nehodlám popudit!"

Uchechtl se: „Ale že to ten sultánský špinavec tentokrát myslí proklatě vážně! Zůstal mi jen Kerak a Montreal! Až tu jeho armádu vší a kobylek rozprášíme, budu polovinu lén udělovat znovu… To bude radosti. A nemusíš se bát, Gerarde. Pro tu tvou pevnost se také místo najde. S Aramovým panstvím

sousedí pěkný kousek země, na kterém vám bude úplně stejně dobře.“

Konejšivě poplácal mračícího se velmistra po rameni a zamířil dovnitř do stanu: „Raději už pojďme – nechali jsme krále s Balianem a Raymondem příliš dlouho o samotě! Musíme smést ze stolu ten nesmysl o vyčkávání – já říkám: ‚Vpřed!‘ Je nás snad třikrát tolik a…“

Oba muži zmizeli ve stanu – ale velmistr ještě prohodil k Drslavovi: „Později za mnou přijď, bratře.“

Marcel z Cherbourgu na mladého rytíře hrdě pohlédl: „Sám velmistr o tebe projevuje takový zájem! Ty máš před sebou opravdu velký osud!“

V obrových očích bylo jasně psáno: Já to říkal!‘

Drslav zachmuřeně potřásl hlavou a neříkal raději nic.

Jalo ho neblahé tušení.

Královská rada skončila navečer a velmožové se rozešli do svých ležení. Ti umírnění v čele s Raymondem z Tripolisu a Balianem z Ibelinu byli spokojení. Ti druzí již tolik ne.

„…to naprostý šílenec! Proč se s ním král jen usmiřoval?“ Vzteklý hlas barona Renauda z Châtillonu se ze stanu velmistra Gerarda rozléhal na půlku tábora. „Je to zbabělec – nebo blázen! Klidně tomu kurdskému psisku odevzdá své vlastní město i ženu! Hlupák! Zrádce!“

Drslav trpělivě čekal před stanem a slyšel z něj každé slovo. Templářským strážím to nevadilo. Řádová přísaha jim všem zapovídala prozradit jakékoli velmistrovo tajemství – a vzhledem k rozčilenosti a hlasitosti hovoru obou velmožů teď o žádné tajemství ani jít nemohlo.

„Kvůli němu tu musíme jen sedět a čekat!“ soptil dál baron. „Jistě, to je *nejmoudřejší,* protože se Saladinova armáda přece porazí *úplně sama!“*

„Raymond si vlastně myslí přesně to,“ ozval se i velmistrův hlas rozmrzele. „A v lecčems má pravdu – ani ten saracénský ďábel nedokáže udržet tolik různorodých vojsk pohromadě věčně a vše se mu nakonec rozpadne pod rukama. Je parné léto a kolem Tiberiady není mnoho vody – ale! Souhlasím s tebou,

příteli! Podobné vojsko nemůžeme svolávat každý rok – vždyť královská pokladna zeje prázdnotou! Dnes jsme na tom lépe než Saladin, ale příště může mít navrch on! Musíme využít toho, že udělal chybu a podnikl první krok! Pokud teď nepřijmeme boj, příště nedostaneme na výběr

– a prohrajeme!“

„Souhlasím… ale král ne. Bože všemohoucí…“

Chvíli oba dál rokovali a postupně se utišovali – když vtom Renaud opět vykřikl: „Oba víme, že máme pravdu, ale co naplat? Je rozhodnuto! Kéž by toho Raymonda spolklo samo peklo – dokonce i jeho vlastní synové krále prosili, aby zavelel k postupu, ale on stále jen mele svou! Že by vojáci žíznili? No a? Alespoň by usilovněji bojovali, aby se dostali k vodě!“

„Neměj strach, příteli. Však krále dobře znám,“ zasmál se ale velmistr. „Zajdu teď za ním, když je sám – a jakmile bude naslouchat pouze jednomu hlasu, bude se řídit podle něj. Navíc mám něco v záloze. Před celou radou jsem nemohl říci, proč se žízně nemusíme bát… ale je to tak. Zatím zde posečkej, poslouž si mým vínem

– vrátím se s dobrou zprávou!“

Poslední věty už byly řečeny potichu a Drslav je slyšel jen proto, že stál přímo u vchodu. Vycházející velmistr se na něj podíval trochu překvapeně, ale pak se usmál a pokynul mu.

„Výborně, bratře. Pojď se mnou. Musím s tebou něco probrat.“

Drslav se k němu připojil, ale uctivě zůstával o krok pozadu. Procházeli ležením směrem ke královu zdobnému stanu. Noc již pokročila a tábor usínal, jen na jižní straně se ještě hlučelo – přijížděli poslední turkopolští žoldnéři, které si Gerard z Ridefortu najal. Velmistr se tím směrem díval velmi potěšeně – navzdory neslavné prohře u Cressonských pramenů se mu podařilo stavy templářského vojska značně doplnit a díky Turkopolům opět velel velké síle.

Marcel však Drslavovi trochu ustaraně prozradil, že na to Gerard z Ridefortu využil pětatřicet tisíc říšských marek, které řádu svěřil anglický král Jindřich II. Plantagenet na přípravu

své dosud neuskutečněné křížové výpravy. Král Guy to odsouhlasil… nehledě na budoucnost.

Ale byla by nějaká budoucnost, kdyby se čekalo, než se Angličan konečně rozhoupe? Dávno tu měl být…

Drslav dál zdvořile mlčel, dokud Gerard z Ridefortu konečně nepromluvil: „Jistě si uvědomuješ závažnost své přísahy, rytíři?“

„Jistěže, velmistře!“

„A víš, že věc templu je věc Boží – že činíme tak, jak nám Bůh káže, jakkoli tajemné jsou jeho úmysly?“

Český templář netušil, co přesně tím chce velmistr říci, ale prostě souhlasil.

„Budu chtít, abys potvrdil pravost pečeti svého bratra na závěti, v níž vyjadřuje přání, aby zajordánské državy rodu Hrotů přešly pod správu templu.“

Drslav se udiveně zamračil: „A… bude pravá?“

„Zkoumání požadovat nebudu,“ odvětil Gerard z Ridefortu. „Jen potvrzení.“

Český rytíř přikývl, neboť jej vázala přísaha poslušnosti, ale jeho pochybnosti byly zřejmě jasně zřetelné.

„Ach ano,“ usmál se velmistr, „tvůj bratr samozřejmě dosud žije, ale to víš – jdeme do války. Může se stát cokoli. Teď chci tvé ujištění, že v případě Aramovy nečekané smrti splníš svou povinnost a podpoříš zájem řádu. Jakožto svědek připojíš na závěť i svou pečeť, a až budeš vyzván, potvrdíš panu z Châtillonu, že ji bratr sepsal, než ses dal k řádu. Poté se ujmeš správcovství, jak jsem ti již nabízel… a uvidíš, že nebudeš litovat.“

Cože?

Drslav se opatrně rozhodl ignorovat zmínku o možnosti bratrova nenadálého skonu – *přece netrpím stihomamem, to by Ridefort neudělal!* – a raději se tomu snažil porozumět: „Ale… proč tak složitě? Cožpak baron Renaud jasně neřekl, že templu poskytne jiné, stejně dobré území v té samé oblasti?“

„My ale potřebujeme právě to tvé. A Renauda chci postavit již před hotovou věc. Poslední vůli jednoho z vás Hrotů se nebude zpěčovat. Nehodlám se třást, aby se najednou

nerozmyslel, nedaroval to léno některému ze svých rytířů za věrné služby a nám nepřisoudil jiné.“

Drslav se dál mračil.

„Chápu,“ usmíval se Gerard z Ridefortu stále stejně přívětivě. „Příčí se ti představa křivé přísahy. Chvályhodné – avšak nezapomínej, že templ koná ve jménu Kristově! Nemůžeme trávit nekonečné roky handrkováním o světskou spravedlnost – ta se nás netýká! Tvým pánem jsem jen já, mým pouze papež a jeho…“ Přestal se usmívat: „Zkrátka: získání panství tvého rodu je pro řád klíčové – na tom jediném teď záleží.“

Drslav dlouho váhal. Pak si dovolil o mnoho více, než by měl: „Ve skutečnosti nejde o žádnou novou pevnost, že, velmistře?“

Gerard z Ridefortu nadzvedl obočí a mírně zakroutil hlavou: „Bystří muži, tihle Češi. Do těchto řádových tajemství však budeš zasvěcen až jako podmistr – tedy hned, jak mě přesvědčíš o hloubce své oddanosti templu a Kristu. Nuže?“

„Dosvědčím to.“

„To jsem chtěl slyšet.“

O chvilku později došli ke královu stanu a Gerard z Ridefortu se nechal uvést dovnitř.

Drslav zůstal stát venku společně se strážemi. Zachmuřeně přemítal o tom, co znamená, že ‚na Aramovi již nesejde‘.

Ne, ve skutečnosti o tom nepřemítal. Bylo mu to zcela jasné.

Takže toho lháře nakonec přeci jen zabiju – i když ne osobně…

Z králova a velmistrova rozhovoru zaslechl během následující půlhodiny pouze útržky, přičemž hlas pozvedal jedině templář: „Pomni, Veličenstvo, že v Tiberiadě trpí křesťanské ženy a děti! To dopustíme? My templáři raději zastavíme všechen majetek, odložíme bílé pláště a uchýlíme se k životu žebravých mnichů, než abychom si nechali ujít tuto příležitost pomstít své bratry padlé u Cressonských pramenů! Nevím, proč nás tu ten zlosyn Raymond zdržuje – možná je ve spojení s muslimy, možná se jen touží zbavit choti –, ale nevěř

mu, že dorazíme zesláblí a bez vůle bojovat! Spatřil jsem vizi seslanou samým archandělem Michaelem: Bůh nám dopřeje zázrak!“

Druhý den za úsvitu král vydal rozkaz k pochodu na Tiberiadu.

9. Prach, popel, dým a sucho

„Vede-li tě skuhrající havran, dojdeš k mršině.“

Arabské přísloví

Byl to nejdelší den jeho života.

Drslav nemohl dospat. Ještě v noci se šel podívat k ležení vojska Renauda z Châtillonu. Až do rána pozoroval stan, u něhož vlála korouhev rodu Hrotů.

Dal se k templářům, protože chtěl začít zcela znovu. Musel sám sobě znemožnit návrat do starého života. Učinit přítrž myšlenkám na to, co by mohlo *být,* kdyby… Chtěl přestat myslet na to, že jen jeden muž, jeden *takřka cizí* muž stál mezi ním a životem vznešeného pána, o který byl v Čechách okraden.

Už žádné pokušení. Pochopil, že si sám neumí vybrat tu správnou cestu, a chtěl to nechat na jiných. Začít nový život. Lepší. Ve službě Bohu.

A teď ho ten nový život přivedl zpět.

Netrvalo to dlouho…

Díval se na prapor svého mrtvého otce a pokoušel se přinutit ke lhostejnosti. Radost z Aramovy brzké smrti cítit nedokázal, ale lhostejnost zvládnout mohl.

Ne, vlastně musel. Vždyť přece neměl na vybranou.

Věc templu je věc Boží.

Když král Guy krátce po rozbřesku vyšel před stan a zavelel k pochodu, okamžitě k němu spěchali Raymond z Tripolisu, Balian z Ibelinu i další jeho rádci, kteří se včera tolik radovali

z jeho rozhodnutí vyčkat v zajištěné pozici a držet Saladina v šachu – král jim však již nehodlal naslouchat.

„Není vaší starostí, kdo mi toto radí. Přeji si, abyste vsedli na koně a vyrazili na pomoc Tiberiadě!“

Templáři a špitálníci splnili rozkaz s nadšením. Vojsko Renauda z Châtillonu důvěřovalo svému vynalézavému pánu. Francká pěchota se srotila za Pravým křížem, zástavou jeruzalémského vojska a jednou z nejposvátnějších relikvií křesťanství – neboť právě na něm prý byl ukřižován Ježíš Kristus – a s požehnáním biskupa z Akkonu a modlitbou na rtech vyrazila na pochod.

Žoldnéři a Turkopolové se sice mračili, ale také poslechli.

Raymond z Tripolisu se tvářil, jako by ho vedli na jeho vlastní pohřeb, ale ujal se se svou družinou úlohy předvoje. Tak mu to král Guy určil – a snad proto, aby měl oba protestující velmože co nejdál od sebe, poslal Baliana z Ibelinu velet na týl.

Cesta do pekel začala.

Zatímco slunce stoupalo výš a výš nad obzor a začínalo neúprosnými paprsky spalovat vyprahlou krajinu, vojsko se dalo do pohybu. Hrkotalo s ním i několik povozů s nutnými zásobami – vezlo se na nich nářadí na stavbu ležení, stany pro urozené pány, slavnostní roucha pro oslavu vítězství, mnoho náhradních kopí, mečů a dalších zbraní…

Jen s vodou se nikdo neobtěžoval. Vojáci měli jen to, co si sami nabrali do měchů. Velmistr Ridefort s podivuhodnou jistotou krále ujišťoval, že po cestě naleznou mnoho studen i potoků, že vojsko doputuje ke Galilejskému jezeru dlouho před setměním, že na každém kroku zakopnou o pramen…

Ne však v červenci. Ne však, když muslimové očekávali pohyb křesťanského vojska a otrávili každou studnu, na kterou by Frankové mohli narazit. Ne tehdy, když z roklin v kopcích pokrytých uschlými křovisky netryskají prameny, nýbrž tryskem vyjíždějí berberští jezdci *shu'jan,* kteří bleskurychle zaútočí a zmizí. Ne v případě, že to jediné, co z nebes prší, jsou nepřátelské šípy.

„Veličenstvo, cožpak si neuvědomuješ, že je Tiberiada pouhou pastí?“ pokusil se Raymond z Tripolisu naposledy apelovat na královu opatrnost. „Cožpak nevidíš, že děláme přesně to, co Saladin chce?“

„Ne, to ty vždy děláš, co Saladin chce!“ rozkřikl se na něj Renaud z Châtillonu. „To ty si nadšeně pročítáš muslimské spisky, to ty obdivuješ jejich zvrhlé způsoby a chodíš v jejich šatech, to ty jsi s námi jistě jen proto, abys opět zradil!“

Král se na ně oba usmál a pokusil se jejich spor urovnat. Hodnou chvíli s nadšením hovořil o svatém poslání všech bojovníků kříže a o Boží přízni, která brzy zažene všechna trápení.

„Hospodin nás pouze zkouší, aby nás zanedlouho odměnil slavným vítězstvím!“

Raymond z Tripolisu si slova o brzkém zázraku mlčky vyslechl až do konce. Pak sklonil hlavu a odjel zpět do čela vojska.

„Jsem jedním z vás a až do své smrti budu.“

Slunce nezadržitelně stoupalo a žádný zázrak nepřicházel.

Vojsko táhlo dál, pomalu a pomaleji. Na každém kroku jej zdržovaly nájezdy muslimských jezdců. Skrytí beduínští záškodníci zapalovali křoviska proti větru od Franků a dusili křižáky v mračnech štiplavého kouře. Pochod skrz hustá šedá oblaka muže vyčerpával a přiváděl je k bezmocné zuřivosti – a kdykoli vojsko zastavilo, aby se s útočníky vypořádalo, dávno je už nenašlo.

Jako by v tom byly nějaké zlé čáry.

Déšť šípů přinutil rytíře obléci zbroj i helmy a zůstávat neustále ve střehu. Rozpálený kov jezdce tísnil, vařil je v propocených prošívanicích a mučil jejich oře svou tíhou na každém zoufale pomalém kroku. Obyčejně byli ušlechtilí destrierové sedláni až těsně před bitvou, neboť nést rytíře v plné zbroji znamená i pro tak silná zvířata velkou námahu – nyní se trmáceli se svými pány již celé hodiny, bitva stále v nedohlednu a vody méně než poskrovnu…

Pěšáci na tom nebyli o nic lépe. Po obou stranách kryli zástup rytířů i jízdních seržantů svými štíty, postupovali po krůčcích, oslepeni kouřem i vlastním potem do sebe naráželi a mrtvé nechávali prostě ležet… aby se k nim po chvilce také přidali.

Drslavovi se vedlo stejně jako všem ostatním. Každý templář měl jeden měch na vodu, to bylo vše, a jejich panoši a služebníci měli ještě méně. S těžkým srdcem sledoval, jak jeho oř ztuhle zvedá nohy, a nejraději by sesedl a ulevil mu – ale takový rozkaz nedostal.

Notný kus před sebou zahlédl korouhev rodu Hrotů. Jen na chvilku. Než ji opět zahalil kouř.

Jak asi je mému zlolajnému bratříčkovi? Když teď vím, co ho čeká, je mi ho vlastně líto.

Uchechtl se nad sebou.

V tu chvíli vedle něj právě jel John z Tarmontu, jeden z těch dvou templářů, s nimiž se utkal v Akkonu. Hubený rytíř mu tehdejší porážku zřejmě neměl za zlé – když se před pár dny opět setkali, jen se na něj zakřenil děravým úsměvem a pohladil si sotva zhojenou jizvu na bradě.

Teď už tak dobrou náladu neměl. Vypadal, že jej těžký štít brzy stáhne z koně, a na pochechtávajícího se Čecha se díval jako na šílence: „Čemu se směješ, bratře? To už tě jímá fantas?“

Drslav se na něj podíval a uchechtl se znovu. *To spíš tebe. Oči se ti lesknou jako zrcadla.* Jen však s úsměvem pokrčil rameny: „Možná.“

Ale Johna to vlastně nezajímalo. Naklonil se k Čechovi blíž: „V mém měchu byla díra. Nevzals vodu navíc? Zaplatím! Vskutku královsky!“

„Je mi líto.“

„Dám ti za tvůj měch deset byzantinů!“

Drslav překvapeně nadzvedl obočí. To byla skutečně vysoká suma. „Myslel jsem, že nesmíme vlastnit *žádný* majetek.“

„Co se mistr nedozví, to nemusí vědět! Tak přijímáš?“ Čech zakroutil hlavou.

John z Tarmontu ho proklel a jel zkusit štěstí jinam.

Slunce už několik hodin klesalo, ale žár se nezmenšoval. Snad i naopak.

Francké vojsko se potácelo vpřed stále pomaleji a tragická předpověď Raymonda z Tripolisu se pochmurně naplňovala. Saladin se tentokrát očividně nehodlal spokojit s kořistnickým nájezdem, ziskem několika cenných rukojmí a řinčením zbraní na území nepřátel – toužil vyprovokovat přímý střet obou vojsk a rozhodnout celou válku.

Drslav neměl pocit, že by se takto sebevědomě mohl chovat vojevůdce, který by velel slabší armádě – ne, pokud by neměl na své straně všechny výhody. Myslitelné… i nemyslitelné.

Zkazky o působení černé magie už putovaly celým vojskem. Rytíři, kteří se pokusili o marný výpad proti skrytým lukostřelcům a nikoho na skalách nenašli, dokonce tvrdili, že zaslechli děsivě nezemský ženský smích.

Král Guy se však nenechal zlomit. S očima upřenýma k nebi – a občas na velmistra Rideforta – vedl vojsko dál.

K večeru se objevily první pokusy o dezerci.

Hned však opět ustaly. Nemilosrdní mamlúčtí jezdci kroužili kolem křižáckého vojska jako hladoví supi, lovili prchající žíznivé a unavené pěšáky jako zvěř a nechávali jejich mrtvá těla jen tak ležet. A potom, když se malé skupince Turkopolů podařilo probít až do skalnatého průsmyku a zdálo se, že unikne…

Nikdo neviděl, co se tam stalo, ale výkřiky bezbřehé hrůzy a bolestivé agónie slyšeli všichni. I těm nejzkušenějším žoldákům se v tu chvíli roztřásly ruce. Zmučený řev se nad armádou odrážel se skučivou ozvěnou, jako by si samy skály chtěly navzájem sdělit, jak moc chtějí Franky slyšet trpět.

Když o několik chvil později z výšky popadaly roztrhané a zohavené zbytky těl dezertérů, nikdo už nepochyboval – na straně Saracénů bojovali démoni z nejhlubších pekel!

Cesta života vedla jedině vpřed, s královským vojskem. Sice se již zúžila na pouhou pěšinku, na níž brzy vznikne nemilosrdná strkanice, ale utéct se z ní nedalo. Jen jít dál. Krok za krokem k vytouženému Galilejskému jezeru.

Než však od předvoje hraběte Raymonda konečně přišla zpráva, že hlídky spatřily lesklou hladinu vytoužené spásy, začínalo se smrákat – a poslední paprsky zapadajícího slunce odhalily i něco jiného než malé domky vesnice Hattín a dva vrcholy kopce zvaného Rohy Hattínu.

Voj vedle voje, šik vedle šiku tam stálo seřazené, odpočaté a připravené Saladinovo vojsko – a cesta k vodě vedla jedině přes něj.

Renaud z Châtillonu drtil mezi zuby kletby, velmistr Gerard z Ridefortu probíjel čekající siluety těžkého jezdectva *ghoulamů* alespoň pohledem. Balian z Ibelinu chvíli s pochmurným úsměvem hleděl vpřed na nepřeberné množství k džihádu svolaných mutávijů, načež prohlásil: „Tady je dost spásy v boji pro každého křesťana v celé Svaté zemi."

Raymond z Tripolisu tiše čekal a jeho obličej neprozrazoval nic z myšlenek, které mu jistě táhly hlavou – i když mohl stejně dobře začít křičet: „Vždyť jsem vám to všem říkal!"

Nábožné vytržení krále Guye z Lusignanu se hroutilo jako zeď z mokrého bláta. Vypadal, že se potácí na okraji nervového zhroucení. Těkal pohledem mezi Saladinovým vojskem a velmistrem templářů. „Gerarde… Gerarde, přece jsi mi slíbil Boží přízeň! Co tvá vize? Měli nás chránit andělé!" Velmistr mlčel.

Král znovu vykřikl: „Tvůj řád nás teď přece povede do útoku, že? Pojedeme dál a zvítězíme, protože jsme toho hodni!"

Nesmyslná naděje, s níž Guy ta bláhová slova vyřkl, otřásla všemi přítomnými.

Velmistr dlouho neodpovídal, ale nakonec musel: „Bůh je s námi a nenechá nás padnout… ale koně mých rytířů jsou k smrti unavení, Veličenstvo. Dnes nás do boje již nedonesou. Musíme je nechat odpočinout."

„Že jen dnes? Bez vody síly nenaberou, ani kdybys jim předžvýkával píci!" utrousil Balian z Ibelinu kousavě. „Zítra budete sedlat své seržanty."

Velmistr se vztekle ohradil, ale král se ho nezastal. Hleděl na Renauda z Châtillonu – ale ani u něj se spásy nedočkal. Urostlý Arnat navrhl pouze: „Až vypukne bitva, proraz se svou

gardou do bezpečí, Veličenstvo. Jeruzalémský král se jim nesmí dostat do rukou.“

„Dobrý plán, Renaude!“ zasmál se opět Balian z Ibelinu. „A až se všichni Saracéni poženou za králem, ty nepozorovaně vyklouzneš na druhé straně!“

V tu chvíli jedině králova smířlivá přítomnost zamezila souboji.

„Přestaňte, prosím, pánové! Cožpak nemáme do sytosti nepřátel všude kolem?“

Opět zavládlo ponuré ticho.

Nakonec se král zoufale obrátil na Raymonda z Tripolisu: „Hrabě, snažně tě žádám, uplatni svou moudrost a vymysli nám cestu ven! Znáš Saladina a víš, jak přemýšlí – jedině ty nám můžeš pomoci!“

Raymond však jen potřásl hlavou. S kamennou tváří odvětil: „Veličenstvo, celý včerejší den jsem ti byl k službám jak svou takzvanou moudrostí, tak i věrností tobě i koruně jeruzalémské, avšak ty ses rozhodl těšit se jen z toho druhého. Nyní již nemám jiné rady, než rozbít tábor na noc, odpočinout si, jak jen bude možné, a zrána přijmout boj. Opevni se na vrcholku tamtoho kopce, můj pane, a my tě budeme bránit do posledního dechu. Nechť je nám Bůh milostiv – neboť nám již skutečně pomůže toliko Jeho zázrak.“

Drslav to celé sledoval příliš zdálky, ale ve vojsku se potom šeptalo, že král Guy neměl daleko k pláči.

10. Noc před bitvou

„Zmije svléká kůži, ale zmijí srdce si nechává.“

Asijské přísloví

Většina obranných postavení vznikala až za tmy. Podle toho také vypadala.

Král vyslal desítky mužů hledat vodu. Nevrátil se ani jediný.

Sama příroda bojovala na straně Saracénů. Tolik jedovatých hadů, pavouků a škorpiónů nikdy nikdo neviděl.

To vše a ještě mnoho dalších strastí způsobily nečisté saracénské čáry – jen málokterý křižák už o tom nebyl přesvědčen. Nedovedli si představit, co by se dělo, kdyby neputovali pod záštitou Pravého kříže.
To by je snad Saladinovi démoni rovnou všechny rdousili.

Drslav se pobaveně usmíval. John z Tarmontu stále hledal kohokoli, kdo by mu prodal svou vodu, už stihl svou nabídku zdesateronásobit na neuvěřitelných sto byzantinů – a přesto u nikoho neuspěl.

A já přitom na svou žízeň skoro nemyslím. Mít jiné starosti je zvláštním ‚požehnáním'…

Velmistrův plán mu stále ležel v hlavě. Nebyl si jistý, co si o něm vlastně myslí. Možná měl raději jít odpočívat, ale místo toho zůstal Ridefortovi nablízku, nespouštěl ho z očí a čekal, zda se něco začne dít – a skutečně. Pod rouškou noci do Gerardova stanu vstoupil muž, který sice zdánlivě patřil mezi velmistrovy sluhy, ale příliš se kolem sebe rozhlížel a působil *nebezpečným dojmem*. Přesto by si ho Drslav všiml jen stěží, kdyby někoho podobného neočekával.

Během následujících několika minut třikrát‚náhodou' prošel v těsné blízkosti a špicoval uši. Jen naposledy uslyšel něco zajímavého. Velmistr se hlasitě rozkřikl: „Idiote! Takže toho ifríta má na své straně Saladin? Jak se to mohlo stát?"

Koho že? Drslav se zamračil. *Ifrít… není to nějaký muslimský démon?* V uších jako by mu zachřestilo cinkání penízků… ale to se mu jen zdálo.

Velmistr křičel dál: „Měl jsi mi říct, že tvá moc již nepostačuje! Spoléhal jsem na tebe! Mohli jsme zůstat v bezpečí, ale já nás kvůli tvým planým slibům všechny nahnal do záhuby…"

Ten druhý cosi zamumlal. Znělo to podrážděně.

„Nech si své bezzubé hrozby – a neopovaž se mě zklamat i v tomto, nebo tě nechám podříznout jako vepře!" slíbil velmistr pomstychtivě. „Stejně nic jiného nejsi…"

Konverzace skončila.

Drslav si kousek opodál počkal, až Gerardův pochop vyjde ven, a pak jej sledoval.

Rozhodně to nebyl sluha. Zamířil do žoldáckého ležení, kde se přidal ke skupince podobně vyhlížejících rabiátů – připomínajících křesťany jen svým ošacením – a zřejmě jim tiše sdělil rozkazy, o nichž nikdo další nesměl vědět. Skupinka se rozešla do tmy, každý jinam.

Drslav ještě chvíli sledoval jejich vůdce. Na té kolébavé chůzi mu bylo něco povědomé…

A pak mu na okamžik pohlédl zpříma do tváře a uviděl jeho oči. Malé, uhrančivé, prasečí…

Saleh!

Víc vědět nepotřeboval. Zamířil přímo ke korouhvi svého bratra. *To bude podívaná!*

Ať teď zemře kterýkoli z nich… žádná škoda!

Aram přivedl svému lennímu pánu šest ozbrojenců a měl s nimi na starost hlídku v severní části Renaudova ležení. Polovina se jich právě teď snažila alespoň na chvíli usnout, druhá ostražitě hleděla do tmy. Sám Aram jim šel příkladem; přecházel mezi nimi a dělil se o poslední doušky vody ze svého měchu. Stále měl na sobě plnou zbroj. Neulevil si ani trochu, a přesto se zdálo, že má sil na rozdávání.

Za jiných okolností bych byl hrdý, že mám takového příbuzného… Drslav věděl, že by sám měl brzy nastoupit na hlídku, ale musel to vidět. *Ten mizera teď konečně dostane, co si zaslouží!*

Ukryl se mezi dvěma nedalekými stany a tiše čekal, co se stane. Minula půlnoc.

Po celou tu dobu se ze tmy za hranicí světla vrhaného zabodanými pochodněmi ozývaly výzvy a nadávky v neumělé francouzštině doprovázené muslimským smíchem. Čas od času přilétl šíp vystřelený naslepo a nezřídka v nahloučeném táboře našel svůj cíl. V křesťanském ležení vládla beznaděj, bezmocná zlost a strach.

Aram vystřídal hlídky, ale sám odpočívat nešel.

Uplynuly další dvě hodiny.

Už jsem mel nastoupit službu… ale…

Drslav se přistihl, že klimbá.

Pochodně postupně pozhasínaly, neboť jejich výměna se rovnala sebevraždě. Obráncům muselo stačit mdlé světlo měsíce. Potom však na chvíli zašel i on a stíny se pohnuly.

Zamířily k Aramovi.

A je to tu! Tohle si vychutnám. Zadostiučinění!

Aram plížící se útočníky neviděl. Za jeho zády se ozval šramot – hozený kamínek. Ohlédl se po něm.

Teď už tě žádné lži nezachrání, bratříčku!

Stíny se zvedly a rozběhly ke své oběti. Byly čtyři – ne, pět…

Zůstanu tu stát. Jsem rytíř templu. Přísahal jsem poslušnost.

Najednou pochopil, že se vlastně nešel jen podívat. To už se však hrnul vpřed.

„Arame! Útočí! Za tebou!“

Jaromírův syn se překvapeně otočil – ale pak zareagoval instinktivně a zcela bezchybně. Uskočil smrtícímu bodnutí, prvního útočníka setnul, dalšímu seku nastavil štít – nestačilo to. Snědý muž v temně šedém šatu se na něj pověsil a strhl ho na zem. Další dva přibíhali s tenkými čepelemi. Aramovi ozbrojenci také s kýmsi bojovali a nemohli přispěchat na pomoc. Drslav přeskočil ležícího bratra, který se pokoušel převalit na svého soupeře a přidusit ho vahou sebe a své zbroje, a se zvláštní rozjařeností na dvojici vrahů zařval: „Tak pojďte!“

Zaváhali. Drslav ne. Prvního zabil okamžitě. Druhý ho bodl do hrudi, ale čepel sjela po hauberku. Templář s řevem sekl shora, usekl útočníkovi ruku v rameni – a bylo po boji.

Aram vstával ze země. Jeho soupeř byl také po smrti.

Jedna hlídka zemřela, jedna umírala, třetí se podařilo nad šedým stínem zvítězit, ale také nevyvázla nezraněna. Zbylí útočníci zmizeli ve tmě.

Aram odtáhl tělo jednoho z nich za skálu, aby neskýtal terč pro lučištníky, a posvítil na něj pochodní. Okamžitě ho poznal.

„Asasín!“ vydechl překvapeně. „Ti proklatci teď jdou i po mně!“

Drslav mlčel. Zachránit bratrovi život v boji proti nečestnému nepříteli byla jedna věc. Odhalit přičinění velmistra, jemuž přísahal poslušnost – to nedokázal.

Ničeho nelitoval, ale víc udělat nechtěl.

Obrátil se k odchodu.

Aram mu však zastoupil cestu: „Tys to věděl!? Proč bys tu jinak byl? O co ti jde tentokrát?“

Drslav ho obešel: „Mně už nejde o nic. Dělej našemu jménu čest.“

Bratr se za ním díval se zmateným výrazem – ale nakonec ještě vykřikl: „Tohle mezi námi nic nemění!“

Český templář neodpověděl a prostě šel dál. Teď, když opadlo bojové vzrušení, si naplno uvědomil, v jak nezáviděníhodné situaci se ocitl.

Saleh mezi mrtvými nebyl, ale mohl boj sledovat a poznat mě. A ti dva, co utekli, také určitě viděli, že Aramovi pomohl templář. Který jiný než já? Velmistr půjde na jistotu a neuvěří, že jsem ho neprozradil.

Nemohl si pomoci – sám sobě se začal smát. *A co. Stejně zítra všichni zemřeme…*

Napětí opadlo. Zničehonic na něj žízeň a únava dolehly s takovou silou, že pod ním podklesly nohy. Do stanu, v němž mu bylo vyhrazeno místo ke spaní, se dopotácel jen stěží. Chystal se padnout na pokrývku a…

Jeden ze starších bratrů ho však zastavil: „Kde jsi byl? Minul jsi svou hlídku!“

„Plnil jsem úkol pro velmistra.“

Ta lež mu splynula ze rtů tak snadno, že se tomu nestačil ani podivit.

Starší bratr věděl, že se velmistr o Drslava zajímal, ale přesto se zatvářil nedůvěřivě. „Půjdeš na hlídku teď.“

Český templář v duchu bolestně zaúpěl, ale přikývl a odešel na určený post. Bylo to na ostrohu nad malou strží. Doufal, že neusne. Bičování za spaní na hlídce by mu teď ještě chybělo…

Ale nedostal ani příležitost. Dvě minuty zíral do tmy – pak za sebou zaslechl tiché zasyčení.

Obrátil se s dýkou v ruce. Uviděl dvě obrovské svítící oči. Svislé zornice ho přikovaly na místě, zbraň mu vypadla z ruky. Cítil, jak se mu tlusté hadí tělo ovíjí kolem krku a dusí ho…

Ten plaz měl Salehův zlovolný výraz.

Drslavovi se zatmělo před očima. Na okamžik uviděl Alího obličej – byl si takřka jistý, že mu upovídaný mužík opět přijde na pomoc –, ale současně se mu v myšlenkách objevil jasný obraz Pravého kříže.

Zrak se mu projasnil a Alí byl pryč.

Iluze hada však také. Rytíř ležel na ostrohu, na hrudi mu klečel Saleh a se šíleným výrazem na strhané tváři ho škrtil.

„Všechno ty zničil! Bez lampy já nejsem nic! Ona mstí se, ona pobije mě i všechny Franky – ale nejdřív ty zemřeš! A já odejdu spokojený! Moc spokojený!“

Drslav si uvědomil, že mu Pravý kříž jakýmsi zvláštním způsobem pomohl. Zmizení hada mu vrátilo vládu nad tělem. Dokázal se pohnout.

Svalil se s mágem z ostrohu.

Saleh zděšeně vykřikl – ale on z toho vyšel dobře. Skončil navrch. Zato Drslav dopadl zády na tvrdou zem a vyrazil si i zbytek dechu. Něco křuplo.

Zvláštní Vůbec to nebolí…

K dalšímu boji neměl sílu. Černokněžníkovy prsty mu opět obemkly krk.

Chabě zvedl ruce – vlastně jen jednu, protože to křupnutí prve bylo levé předloktí – a pokusil se ho od sebe odtlačit. Vůbec s ním nehnul. Jen se mu zachytily prsty o Salehův opasek, na němž visel měch s vodou.

Výsměšně to zašplouchalo.

O Drslava se pokoušely mrákoty. V uších mu hučely vodopády. *Příjemná představa…* „Voda – tolik vody!“

To neřekl on. Najednou se mu ulevilo. Tlak na hrudi povolil, prsty z krku zmizely.

Otevřel oči. Mág ležel kousek od něj a tentokrát někdo klečel na něm. Zoufalé hledání vody Johna z Tarmontu konečně skončilo. Templář měl v očích ještě šílenější výraz než Saleh, vůbec velmistrova chráněnce nepoznával, jednou rukou

ho nemilosrdně rdousil a druhou mu zuřivě odtrhával měch od opasku.

„Tohohle Saracéna jsem si ulovil já! Je to moje voda! Moje!“

John zlomil mágovi vaz, dotrhal zbytek řemene a utekl do tmy.

Drslav ještě vnímal, jak k němu přibíhají dva řádoví bratři. Pak konečně omdlel.

Věděl, že spí. Už jen proto, že neměl žízeň, nebyl unavený, seděl oblečený v pohodlném šatu orientálních šlechticů a levá ruka vůbec nebolela.

Opět za ním přišla. Tentokrát bez uskoků a klamů. Zjevila se z temnoty s cinkáním penízků, nejkrásnější z nočních mámení, její vůně sladce hladila na chřípí – Jasmína.

Vzpomněl si na všechno. S hrůzou pochopil, že to on ji poštval proti křižákům.

Nyní se na něj však usmívala. Vděčně.

„Saleh je mrtvý! Nikdy se ti nemohu dost odměnit!“

„Ďáblice…“ dokázal zachraptět navzdory bolestivě zhmožděnému krku. To jediné si s sebou do snu přinesl – zranění způsobené mágovými prsty. „Táhni si zpět k Saladinovi…“

Ale nedal do toho zavrčení srdce. Neposlechla, vzala ho za ruku a posadila se mu k nohám. „Saladin není tebou. A i když jeho rodu patřím, smí jen *prosit,* nikoli rozkazovat. A zatím mě k ničemu nepřesvědčil.“

„Lžeš. Připravila jsi dnes o život tolik dobrých křesťanů… Bestie! Vrhala jsi po nás kusy jejich těl a ještě ses tomu smála!“

„Z toho mě viníš? Směšné.“ Znechuceně zakroutila hlavou. „To Saleh ty běsy vyvolal a poslal je pro mou lampu – ale měli víc rozumu než on a odepřeli mu poslušnost. Není divu, že se obrátili proti vám. Hlad musel být ukojen a strach zoufalých chutná nejlépe… A vůbec, proč si stěžuješ? Chtěl jsi dobrý boj! Kdybych se do vás skutečně pustila, mohl bys za to děkovat jen sám sobě!“

Odmlčela se. Opět se začínala usmívat.

„Ale všechno ti odpouštím. Prosím, Drslave, nenuť mě zas odejít.“

Zůstal sedět a neodháněl ji. Na další odpor neměl sílu.

„Drslave… Za tisíc let jsem nikdy nebyla tak blízko svobodě. Když ten proklatý pes ukradl mou lampu a přivlastnil si mě jen pro sebe, zpřetrhal většinu mých pout k Saladinovu rodu. Teď je mrtvý a můj osud spěje k naplnění – jen díky tobě!“

Mlčky ji hltal očima. Teprve nyní, když se mu přestala nabízet každým pohybem svých do průsvitných závojů zahalených boků, po ní opravdu začínal toužit.

„Nedokážu se na tebe dál zlobit. Zkusím být trpělivá. Čekala jsem už tak dlouho – vyčkám ještě jeden lidský život. I když mi nechceš pomoci, je pro mě příjemnější pobývat s tebou, než hledat jiného muže, který by mě opět nutil páchat zlo… Pokud skutečně potřebuješ kříž, abys byl dobrým člověkem, a pokud jej tolik miluješ, nebudu tě od něj odvádět.“

„Kdo jsi?“ zachrčel ztěžka. „Jakou pomoc žádáš?“

Usmála se a v hlubokých očích jí zahořely plameny.

„Ifrít. Duch ohně. Je to už celé věky, co si mě Saladinovi předkové podmanili – předávali si mou lampu z otce na syna a každý směl vyslovit tři přání. Byli mezi nimi tací, kteří je využili moudře a vykonali velké věci, ale nebylo jich mnoho. Většina mužů toho rodu mě zneužila k páchání skutků, na které toužím zapomenout… ale na Saladina jsem se těšila. Jaká byla má hrůza, když lampu těsně po Nur ad-Dínově smrti ukradl z pokladnice právě Saleh…“

Při té vzpomínce se otřásla odporem: „Byl ze všech nejhorší. Svá tři přání vyčerpal, ale odmítl se s tím spokojit a s pomocí nejtemnější magie mne nutil sloužit dál. Potom jsi však přišel ty, Drslave, a uvolnil mne z jeho zpocených rukou…“

„Jen náhodou.“

„Na tom nesejde! Odebrals mu mé vězení! Bez něj mě už nemohl dál mučit… a mým pánem jsi ty.“

„Tu nádobu jsi chytila sama a on je mrtev. A říkáš, že Saladinovi sloužit nemusíš, takže jsi sama sobě pánem. Proč mě dál sužuješ?“

„Kletba mi odebrala svobodnou vůli. Jedině můj pán mě toho kouzla může zbavit.“

„Tak tě ho zbavuji. O to sis mohla říct hned tehdy a netrýznit mě ve spánku!“

„Omlouvám se. Nikdy jsem se nesetkala s nikým, jako jsi ty, a nechápala jsem, co jsi zač. Kletba mi přikazovala sloužit, ale tys to odmítal… Trvalo mi, než jsem tě poznala a začala ti důvěřovat, ale ty ses mezitím dal k templářům a tam jsem za tebou nemohla… Teprve teď.“

„Stále *jsem* templář!“

„Už jen svým šatem. Ten řád je prohnilý. Spřáhl se se Salehem!“

„Jen velmistr!“

„Možná. Ale *slyším* tvé pochyby.“

„Jestli mi vidíš do duše, pak také víš, že svou víru nezradím!“

„Nic takového po tobě nechci!“ ujistila ho Jasmína úpěnlivě. „Jen mi jednou rozkaž – a jakmile stvrdíš, že jsi mým pánem, smíš mi dát svobodu. Přej si! Udělám pro tebe cokoli! Mám zabít Saladina? Pomoci křižákům k vítězství? Nebo ztrestat velmistra za vraždu tvého strýce? Ach ne, to teď nedokážu – chrání ho ten proklatý Pravý kříž…“

„Za vraždu strýce? Otce! Jaromír byl můj otec!!“

Jasmína se soustrastně usmála.

To rytíře popudilo. „Tak ty chceš rozkaz?“ zamračil se. „Pomodli se se mnou otčenáš!“

Ifrítka se otřásla, jako by ji zkropil ledovou vodou. Náhle vypadala nešťastně, ublíženě a zlomeně. Na okamžik dokonce vzbudila v Drslavovi lítost.

Zvolna k ní vztáhl ruku. Chtěl ji jen pohladit po vlasech.

Znenadání se k němu přivinula a vášnivě ho políbila.

Ani se nepohnul, nezareagoval – ale musel na to vynaložit všechnu svou těžce zkoušenou vůli. Vzrušila ho až k zbláznění. Nejraději by ji svalil na záda, obsypal její čarokrásné tělo polibky a strávil celý zbytek své poslední noci v jejím horoucím objetí.

Jakkoli však po ní toužil, jeho víra byla silnější.

„Neposkvrním svou duši obcováním se saracénským démonem!“

„Drslave… tohle je přece jen sen. Nic než myšlenka… žádný hřích.“

„Nepokoušej mě.“

„A cožpak se nechystáš padnout v boji za svého Spasitele? Nečeká tě snad odpuštění všech vin?“

„*Nepřeji* si to.“

„Nechci to po tobě. Ber to jako příslib možných věcí příštích… Žádné závazky.“

Její hbité prsty se už dávno postaraly o všechno překážející ošacení. Drslav si byl jistý, že ze své rozdychtěnosti zešílí.

„Nemáš důvod mě odmítnout. Lehni si – a zbytek nech na mně, rytíři…“

„Jasmíno…“

11. Rytíř a jeho žalářník

„A konečně shledávám, že jsou stejně tak mírnější než jehňata, jakož i divočejší než lvi, a že se v nich obé vlastností setkává v tak nádherné a svérázné směsi, že takřka ani nejsem schopen rozhodnout, kým by vlastně měli být nazýváni, zda rytíři, či mnichy, pokud by ovšem nebylo nejpatřičnější je nazývat obojím způsobem, neboť jim nade vší pochybnost nechybí žádná z oněch vlastností – ani laskavá povaha mnichů, ani urputná síla rytířů.“

Bernard z Clairvaux: De Laude Novae Militae

Po nejdelším dni následoval ten nejzoufalejší.

Drslava probralo neurvalé zatřesení. Ležel ve špitálním stanu, který mu právě bourali nad hlavou. V krku mu hořelo jako plamenem, záda ho bolela na deseti různých místech a levačku měl v dlaze, přivázanou k hrudi.

„Se štítem toho tedy moc nenabojuji…“

„Nenabojuješ už nic, zloráde!“ utrhl se na něj postarší templář. To on ho vzbudil. Očividně zde stál na stráži –

a vzhledem k tomu, že ve stanu kromě Drslava nikdo neležel, hlídal zřejmě jeho.

Pouta, kterými byl rytíř svázaný, také lecčemus nasvědčovala.

„Mizero! Zrádce! Kvůli tobě se musím jen dívat, jak mí bratři umírají!“ zuřil templář – a Drslav si uvědomil, že je mu ten vlámský přízvuk povědomý. Byl to druhý z jeho starých známých z Akkonu, Jacques z Diksmuide, a zuřil stejně jako tehdy: „Prosím, udělej mi radost a pokus se přeběhnout ke svým muslimským přítelíčkům – ať tě už můžu zabít a jít do boje!“

Drslav se zamračil. „Co jsem podle tebe udělal?“

„Ha! Ty se ještě opovažuješ hrát neviňátko? Vy Češi jste pěkní šelmové, jen co je pravda!“

„Zato ty vaše Flandry jsou samý anděl… Venku se už bojuje!?“

„Ty ještě žertuješ?!“ vykřikl Vlám vztekle. „Není úniku! Saladin nás přes noc neprodyšně obklíčil a už od úsvitu na nás dotírá!“

Pod nadzvednutou plachtou stanu bylo vidět ven. Drslav chvilku pozoroval, co se tam děje. „Hm. To není útok. Jen zkusmý výpad, aby nás zaměstnal. Nemá důvod spěchat – klidně nás tu umoří žízní, zbabělec…“

„To by se ti líbilo, co?“ Starší templář vzdorně zahrozil pěstí: „Ale my se nevzdáme! Udeříme na ně vším, co máme, a dá-li Bůh, podaří se nám probít až ke Galilejskému jezeru! Korouhve jsou téměř sešikované, a dokonce i ti zbabělí Turkopolové bojují jako lvi – dobře vědí, co by je čekalo, kdyby je ďáblovi synové dostali do rukou… Brzy i ty poznáš, co se děje zrádcům!“

„Nemám důvod!“ rozzuřil se Drslav. „Řekni mi, kdo a z čeho mě nařkl, ať celá tahle fraška skončí!“

„Už tě mám dost! Ještě jedno slovo a tentokrát si budeš hledat zuby ty!“

Myslí to vážně. Úplně se na to třese.

Drslav se na Jacquese chvíli znechuceně mračil. Pak potřásl hlavou, odvrátil se a rozladěně čekal. Vlám si cosi mumlal do plnovousu a dál sledoval, jak se vojsko chystá.

Po chvíli naštěstí kolem bouraného stanu prošel Marcel z Cherbourgu a všiml si jich: „Drslave! Tady jsi! Co jsi to u všech svatých provedl?“

„To mi řekni ty! Co jsem podle vás spáchal?“

„Podle mě samozřejmě nic, příteli Hrote. Já tomu nevěřím! Jistě to dokážeš vysvětlit!“

„Ale co, u všech nevěstek babylónských? Co?“

Marcel zvážněl: „Nechal tě uvěznit sám velmistr, Drslave, a hovořilo se přitom o zradě. Málem tě už nechal popravit, ale nevypadal úplně rozhodnutý. Proto jsem se za tebe rychle zaručil… Dostaneš možnost se hájit.“ Povzdychl si. „Ptal jsem se ho, kdo tě z toho obvinil, ale neřekl. Prý je to však někdo, komu věří.“

Mladý templář se v duchu smutně ušklíbl. *O důvěryhodnosti ‚asasínů‘ nemám pochyb.*

„Navíc… dva bratři byli zabiti, a když vás našli, jejich těla ležela hned vedle tebe a na tvé zbrani byla čerstvá krev.“

„A proč z toho nepodezříváte Saleha?“

„Saleha? Proč jeho?“

„Copak… vy jste nenašli jeho tělo?“

„Velmistr mi řekl, že jsi tam byl jen ty a ti dva mrtví. Vyšetřil to osobně. Usoudil, že tě odhalili, když ses vracel od Saladina, a tak ses je pokusil zabít – ale sám jsi skončil v bezvědomí.“

Osobně? Drslav horečně přemýšlel. *Ti dva mi přiběhli na pomoc. Uviděli mrtvého Saleha a mě. Ihned přivedli velmistra, protože se vědělo, že s ním Saleh jednal… a Ridefort jeho tělo odstranil, aby se vyhnul otázkám. A ti dva bratři… nejspíš viděli moc.*

Ale proč nechal naživu mě? K čemu mu jsem?

Pokusil se zůstat klidný: „Saleh… To on byl zrádce. Připlížil se za mě a zkusil mě zabít. Bylo by po mně, nebýt… No ano,

zeptejte se Johna z Tarmontu! Zachránil mi před tím prasetem život!“

Marcel a Jacques si vyměnili smutný pohled.

„Snad není také mrtvý?“

„Ne, to ne, Drslave… ale John z Tarmontu… teď není právě nejdůvěryhodnějším svědkem. Poněkud mu přeskočilo. Když jsem s ním mluvil naposledy, spřádal plány, jak se pod Saladinovým vojskem podkopat do Galilejského jezera…“

„A stejně, Čechu,“ ušklíbl se Jacques posupně. „Proč by Saleh tolik riskoval a zkoušel tě zabít tady a teď?“

Protože byl šílený vzteky, že jsem ho připravil o moc nad ifrítkou, která se mi málem začala mstít a pomohla Saladinovi nás všechny zabít?

To by asi nebyla nejlepší odpověď. Zhluboka se nadechl. „Spřáhl se s asasíny – s těmi, co mi zabili otce – a věděl, že jsem mu na stopě.“

„Už tomu rozumím!“ rozzářil se Marcel. Poté se však opět zakabonil: „Jenže velmistrovi nebudou stačit jen tvá slova, příteli Hrote. Navíc je zde ještě tvá nepřítomnost v ležení a vynechaná hlídka. Prý jsi také lhal o tom, kde jsi byl – to ti velmi přitížilo.“

„Byl jsem za svým bratrem. Na něj asasíni zaútočili také – bojoval jsem tam. Proto jsem se nemohl vrátit. A ta lež… velmistr sám jistě ocení, že jsem raději neříkal, kde jsem byl. Uvidíš.“

„Nu…“ netvářil se Marcel přesvědčeně, „…nezdá se mi, že by ti teď zrovna byl nějak zvlášť nakloněn pomoci…“ Poté se však ohlédl ven, udeřil pěstí do dlaně a celé to hodil za hlavu: „Ale já ti věřím! Celé to bude nějaké nedorozumění a to tvé blouznění a výkřiky ze spaní přece také nemusí hned znamenat, že obcuješ s démony!“

Drslav s nesmírným úsilím zachoval nehybnou tvář: „Nic takového nepáchám!“

„Jistě, já o tom nepochybuji. Hned mi bylo divné, že bych se v tobě tak zmýlil,“ usmál se mistr templu. „Ostatně, nebyl jsi v tom křičení ze spánku sám. Dneska tu trpěl nočními můrami každý druhý.“

„Nuže?“ chtěl vědět český rytíř. „Mohu jít bojovat? Nebo je vám tu se mnou oběma tak nádherně, že se raději budeme dál nečinně povalovat?“

Marcel o tom už dál nepřemýšlel. „Přísahej, že se po bitvě bez prodlení podvolíš řádovému soudu, a hotovo.“

„Přísahám, na čest rodu Hrotů a na Pravý kříž!“

„Výborně! Zpravím o tom velmistra. Diksmuide, pusť ho.“

Jacques nevypadal příliš přesvědčeně – a Drslav se mu nedivil, přece jen šlo o přísahu člověka obviněného ze zrady víry –, ale pod Marcelovým přísným pohledem se podvolil. Pustil českého rytíře z pout a následoval ho ven.

Zatímco si Drslav hledal nějakého templářského panoše či sluhu, který by mu pomohl obléct zbroj, Vlám ho ani na chvilku neopustil: „Budu si tě hlídat!“

„Poslož si.“

Předchozí den byl úmorným peklem bez konce, zato tento pro mnohé Franky skončil nemilosrdně brzy. Rady rytířů na zesláblých ořích opět klopýtaly vpřed kryty zepředu i z boků pěchotou. Raymond z Tripolisu zůstal velet předvoji, střední korouhev vedl sám král a zadní voj dál náležel Balianovi z Ibelinu.

Zpočátku se zdálo, že křesťané nalezli nové síly i odhodlání. Biskup z Akkonu neochvějně nesl Pravý kříž a dodával vojákům sebejistotu, sevřené šiky těžké pěchoty se valily z kopce na východ a klestily cestu ke spásnému Galilejskému jezeru – poté se však ozval řízný rozkaz Saladinova sedmnáctiletého syna al-Afdala a muslimské voje se sevřely. Sesypaly se na žízní vyčerpané a zoufalé Franky jako vosy.

Krátký dojem převahy pominul. Mnozí křesťanští vojáci už ve skutečnosti ani nedokázali pozvednout štít ku své obraně – zmírali po desítkách…

„Počkal, až se pěšáci dostanou mimo ochranu jízdy, a pak teprve zaútočil,“ skřípal zuby Jacques. „Saracénští zbabělci – kéž ďábel pozře jejich duše! Vyjet proti nám v čestné bitvě by se nikdy neodvážili!“

Drslav na to nic neříkal. Vyhlížel korouhev svého rodu. Napůl očekával, že ho Aram opět bude potřebovat. *V tom lepším případě. V tom horším velmistr poslal své ‚asasíny' znovu ještě v noci. Možná už jsem poslední Hrot…*

Zvláštní. Jednou někomu zachráním život a najednou se za něj cítím zodpovědný. Nebo je to pocit viny?

Aram stále žil. Po chvíli ho zahlédl se zbytkem jeho zbrojnošů jet nedaleko od samotného Urostlého Arnata.

Úleva? Já cítím úlevu? To se ze mě najednou stal starostlivý starší bratr?

V duchu nad sebou kroutil hlavou.

Templářské šiky dál postupovaly hned po boku rytířstva Renauda z Châtillonu. Nechvalně proslulý velmož při pohledu na selhávající pěchotu vztekle klel a hnal unavené vracející se vojáky zpět do útoku. Ničeho tím nedosáhl. Ačkoli, vlastně ano – téměř stovka Franků se Saracénům pokořeně vzdala za několik měchů vody.

„Hospodine, smiluj se," zavrčel Jacques zlostně. „Vždyť jsou mezi nimi i rytíři! Zrádci Krista… Kéž nám král již konečně vydá rozkaz k útoku! Raději smrt v boji, než dál sledovat tuhle potupnou frašku!"

Guy z Lusignanu se však velení nezhostil. Obklopen rytíři jeruzalémského dvora se trmácel vpřed uprostřed vojska společně s templáři a těžkou jízdou Renauda z Châtillonu a nezmohl se ani na ubohé: „Vpřed!"

Nebýt signálu, který si baron Zajordánska volky nevolky vyměnil se svým zapřísáhlým sokem, hrabětem z Tripolisu, zastavily se křižácké voje ještě dopoledne. To však nehodlal připustit ani horkokrevný Arnat, ani uvážlivý Raymond. Dobře si porozuměli a baron krále oslovil:

„Veličenstvo, s Tvým svolením teď zvítězíme!"

Jeruzalémský vladař nejistě máchl rukou, otevřel ústa – a Renaud to vzal jako souhlas: „Nezklameme Tebe ani Hospodina! Bijte je! Za Pravý kříž! Rozneste je na kopytech svých koní!"

Křižáčtí rytíři si nemilosrdně proklestili cestu vlastní zemdlenou pěchotou a pobídli koně do trysku.

Téměř do trysku. Ani cvičení a výjimečně silní ořové už strašlivému vedru nedokázali vzdorovat. Řada se rychle rozpadla… ale naštěstí ne úplně.

Hrome!

Drslav si s údivem uvědomil, že vlastně už jede proti nepřátelům… a na poslední chvíli se probral z otupělosti. Namířil kopí, v moři nepřátelských obličejů si vybral jeden – muslimova tvář byla zkřivena hrůzou z pohledu na blížící se ocelovou hradbu templářské jízdy. Rytíř se přistihl při úsměvu: „Non nobis, Domine, non nobis, sed Nomini Tuo da gloriam!“

Na posledních dvacet kroků nasadil koni ostruhy. Zapotácel se v sedle, jak mu od hrudního pancíře odskočil šíp a zanechal za sebou hluboký vryp.

Proklatá levačka. Snad bez štítu přežiju alespoň chvilku!

Deset kroků.

Náraz!

„Tu máš, ty saracénská ponravo!“ uslyšel Jacquese kousek za sebou, zrovna když sám rozrážel panikařící nepřátele. Prohnal kopí snad dvěma najednou, pustil jej a sáhl po palcátu, se jménem Božím na rtech rozbíjel saracénské hlavy nalevo napravo, jeho zbroj se otřásala pod nárazy, z třeskotu kovu mu zalehly uši – ale utržené rány ani necítil, stejně jej nezajímaly, bděl nad ním přece sám Hospodin…

Pokoušeli se ho strhnout z koně, ale držel v sedle jako přibitý. Palcát se zdvíhal a dopadal, najednou ho o někoho zlomil, na řadu přišel meč…

Jeho skvělý oř se prodíral nepřáteli, jako by nebyli nic víc než trochu rozbouřená řeka. Nemilosrdně je srážel k zemi a drtil pod kopyty…

Drslav už ztratil pojem o tom, kolik Saracénů vlastně zabil. Mohlo jich být osmnáct, snad i dvacet. Nedivil se tomu, jeho paží proudil Boží hněv a za ostřím jeho meče se vzduchem táhla krvavá stopa…

Nepřátelé najednou došli.

Cože? Tak rychle?

Ale ne…

Ocitl se s několika dalšími templáři za první saracénskou linií a hleděl přímo na jednotku kurdských lučištníků. A jejich velitel hleděl na něj. A usmíval se.

„Zpátky!“ zařval Drslav na své překvapené bratry.

Vzápětí byl vzduch plný šípů.

Za obvyklých okolností templáři ve svých zbrojích nebyli lukostřelbou snadno zranitelní a jejich ořové by též nebyli bez obrany – ale mnozí rytíři již z horka napůl šíleli, některé části zbroje odhodili a většina zesláblých koňů pod čabrakami nenesla obvyklé brně – i tak sotva pletla nohama…

Byl to masakr.

První salvu Drslav přežil. Jen jeden šíp mu uhodil do horní části helmy – náraz mu ještě okamžik rezonoval lebkou – a několik dalších mu celkem neškodně sjelo po zbroji. Oř se mu však se zoufalým zařičením vzepjal. Rytíř neviděl, kam koně zasáhli. Modlil se, ať se nesplaší.

Většina ostatních templářů takové štěstí neměla. Dva z nich zklamala nekvalitní kroužková zbroj. Třetí chrčel s prostřeleným krkem a zvolna se hroutil ze sedla. Mnoho dalších stáhli k zemi jejich vlastní oři – zemřeli rozdrceni těžkými těly či ukopáni bijícími kopyty.

I pod Jacquesem klesl kůň. Drslav štval svého oře kolem něj zpět do ‚bezpečí‘ bitevní vřavy, ale na poslední chvíli se rozmyslel, křikl na něj a s vypětím všech sil ho vytáhl za sebe.

„Ty blázne! Oba nás neunese!“

„Tak si zase seskoč!“

Jacques se ohlédl na lučištníky, kteří právě napínali tětivy k další salvě, a raději se jen pevněji chytil.

„Dva v jednom sedle. Vypadáme jak ten náš zpropadený znak…“ zabručel místo toho. „Asi je to znamení, že ti přeci jen mám věřit, Čechu! Bojuješ jako ďábel…“

„Ty jako anděl strážný mých zad taky nejsi k zahození!“

Drslav znovu pobodl zemdleného koně ostruhami a s mečem nad hlavou vrazil zpět mezi rozprášenou saracénskou pěchotu. Jacques si přehodil meč do levačky a také nezůstal

pozadu – oba se s divokým řevem na rtech probíjeli zpět. Nepřítel naštěstí hlavně prchal a nebojoval.

Za okamžik jsme zpět u svých!

Oř náhle podklesl.

„Ne!“ bylo to jediné, co Drslav stihl vykřiknout – a také se pokusit dostat nohy ze třmenů. Pravou měl venku okamžitě, ale levá se zaklínila. Jacques se skácel kamsi dozadu. Český rytíř udidlem strhl hlavu koně vlevo, aby se padající zvíře zřítilo přes pravý bok – a na poslední chvíli se svezl dolů.

Levou nohu měl stále uvězněnou ve třmenu, ale díky své duchapřítomnosti zůstal nahoře. Oř hned vzápětí skončil na zemi ve strašlivém kotrmelci – ale jezdce do něj s sebou již nevtáhl. Jen zatočil řemen.

Drslav konečně uviděl, co se jeho skvělému zvířeti stalo. Umíralo. V těle mu vězelo několik šípů, jistě ještě z té první salvy – a přesto je *oba* doneslo tak daleko!

Přesekl zkroucený třmen. Když vstával, v koutku očí ho pálilo. Řítili se na něj dva berbeři, ale ze všeho nejdřív ukončil trápení věrného oře.

„Děkuji ti za svůj život.“

Se strašlivým řevem se pak obořil na berbery, za nimiž se v tu chvíli vynořil i Jacques.

O dva seky později si s Vlámem bok po boku začali klestit cestu zpět k hlavnímu voji křižáků.

Zkrvavení od hlavy až k patě, s prosekanými zbrojemi, stěží se držíce na nohou předstoupili před Marcela z Cherbourgu, který je zpočátku ani nepoznal – ale pak je s úlevou přivítal zpět. Nic víc. Ani ryšavý obr už neměl sílu se usmívat.

Poslal je najít si koně po některém z mrtvých bratrů a opět se zařadit do šiku. Byli jedni z mála, kdo se dokázali vrátit. Desítky ostatních rytířů buď zůstaly ležet na bojišti, nebo padly do zajetí.

Zoufalý útok přišel křižáky draho, ale přinesl i své ovoce. Současný výpad předvoje i středu konečně rozvrátil muslimské zástupy a přinesl do jejich řad chaos. Frankové zamířili podél

Severního rohu Hattínu směrem ke Galilejskému jezeru, jehož hladina se sice stále třpytila daleko, avšak…

Ne, žádné avšak. Saladinovi vojáci se pohybovali rychle, další již byli připraveni v záloze – cesta k vodě se uzavřela dřív, než se hlavní část křižáckého vojska vůbec dokázala rozpohybovat.

Krátký záblesk naděje vystřídalo ještě hlubší zoufalství.

Na osvobození obležené Tiberiady již nikdo nemyslel. Všichni toužili jen uniknout ze Saladinovy pasti. Spasit alespoň holý život.

„Ten Raymond z Tripolisu snad opravdu není zrádce," zabručel Jacques zadumaně. „Teď nás tu klidně mohl nechat a s celým tím svým předvojem odpochodovat – a přesto zůstal."

Drslav ho nevnímal. Právě si uvědomil, že na něm spočinul zrak Gerarda z Ridefortu. *Tomu říkám vražedně významný pohled.*

Velmistrův zlověstný úsměv mohl znamenat leccos. *A já si myslím, že to znamená: ‚Držím tvůj život v hrsti a brzy ho v ní rozmačkám. Pokud… mě něčím nepotěšíš. Například jedním malým panstvím.'*

Ale tenhle Hrot se jen tak nezlomí!

Vzdorně Ridefortovi pohled oplácel a neučinil jediný náznak, že by se chtěl podřídit. Velmistr zlobně zúžil oči a na okamžik to vypadalo, že snad pobídne koně a vyjede k němu – ale pak se jen ušklíbl a vrátil se k řízení templářských vojů.

Drslav začal mezi Renaudovými rytíři hledat barvy svého rodu.

Jsem blázen. Zabil jsem mu matku. Nenávidí mě. A je to lhář zasluhující smrt. Proč mi na něm záleží?

Když však uviděl bratra živého, usmál se. Aram sice nevypadal o nic lépe než oni dva a pokračoval po boku oře Urostlého Arnata pěšky, ale žil.

Možná jen chci, aby naše jméno přetrvalo.

„Co na tom našem panství může být tak strašně důležitého?" zamumlal si český templář pod nedlouhý plnovous. „Proč po něm velmistr tak touží?"

„Cože?“ zpozorněl Vlám. „Co s velmistrem?“

Drslav však jen mávl rukou a mlčel. Jacques si ho podezřívavě změřil, ale mlčel též.

Krátce poté muslimská lehká pěchota opět zapálila křoviny proti větru od křižáckého vojska a Frankové se ještě ke všemu začali dusit. Za ploužící se armádou zůstávali ležet omdlelí a vysílení vojáci, kteří již vyprahlými hrdly nedokázali ani protlačit slova: „Vzdávám se…“

„Veličenstvo, koně nás dále neunesou! Máme poslední naději –znovu zaútočit!“ vykřikl Gerard z Ridefortu. „Jinak budeme muset sesednout a bránit se zde!“

Drslav se ohlédl a uviděl, jak se Guy z Lusignanu rychle rozhlíží. Jako by zjišťoval, kolik rytířů ještě stojí mezi ním a stále veseleji pokřikujícími nepřáteli. Teprve poté zvolal: „Ať zaútočí předvoj pana z Tripolisu!“

Rozkaz byl rychle předán, ale příliš ohlasu nevzbudil. Většina vojáků sledovala šikující se rytíře hraběte Raymonda lhostejně a nijak je nepovzbuzovala. Neviděla v útoku smysl.

Poté se však ve třmenech vztyčil Renaud z Châtillonu a zvučným hlasem vykřikl: „Hrabě Raymond uspěje! Prorazí nám cestu k vodě! Pravý kříž je vztyčen nad našimi hlavami – neprohrajeme!“

A křičel dál. Jezdil mezi vojáky, neúnavně křísil jejich bojového ducha a Frankové podpořeni jeho příkladem skutečně mírně ožívali. Jásání se sice neozývalo, to věru ne – ale mnozí v duchu pocítili novou naději.

Pak i biskup z Akkonu pozvedl Pravý kříž a začal se hlasitě modlit za Raymondův úspěch. Všichni se přidávali a do očí se jim vracela důvěra v přicházející zázrak.

Když poté začalo být na druhé straně vidět, jak Saracéni při vyhlídce na další útok rytířské jízdy kolísají a ztrácejí odvahu, jiskřičky rozeseté naděje zahořely jasným ohněm svatého zápalu.

„Teď bych chtěl jet s nimi,“ posteskl si Jacques zachmuřeně. „Proč zrovna tenhle křesťanomuslim má mít tu čest zvrátit prohranou bitvu ve vítězství? Já bych jim teď toho jejich Alláha

nacpal do řitních otvorů tak hluboko, že by se museli při modlitbách točit od Mekky…“

Drslav na to nic neřekl – jen v duchu zhodnotil strhané tváře okolostojících bratrů a obyčejné jezdecké koně, na nichž teď většina templářů seděla. *Teď už opravdu nevypadáme tak hrozivě, jako když jsme vyráželi od Seforie… ale budeme bojovat! Možná tu zemřeme, ale co bychom si mohli přát víc? Dosáhneme za to vykoupení!*

Doma v českém knížectví bych už musel loupit, jen abych měl co do úst… a nakonec bych umřel v náruči nějaké laciné děvky!

Tady jsem se myšlenek na rodinu alespoň vzdal dobrovolně…

O chviličku později se s překvapením přistihl, že myslí na Jasmínu. Rozmrzele se ušklíbl, pokřižoval se a raději sledoval, jak Raymond z Tripolisu velí k útoku a navzdory svému postavení zaujímá místo přímo v čele.

„Ten tedy riskuje!“ zamračil se Jacques. „Pěkné gesto, ale jestli se nechá zabít nebo zajmout, útok se rozpadne…“

„Jen žádný strach! Jeho muži ho tak milují, že ho ochrání lépe než své ženy!“ zasmál se za nimi muž, jehož kousavý hlas Drslav hned poznal. „A dva nebo tři možná lépe než milenky.“

„Pane z Ibelinu! Rád vidím, že jsi ještě mezi námi! Přišel ses pokochat?“

„Přišel jsem závidět!“ zasmál se Balian. „Už druhý den jen zírám na zadky vašich koní a vy si užíváte všechnu zábavu… Nemáte trochu žízeň?“

Znělo by to jako prázdný úsměšek, ale velmož současně se svými slovy podával Drslavovi téměř z poloviny plný měch. Jacquesovi zasvítily oči.

Český rytíř si také olízl vyprahlé rty, ale zavrtěl hlavou. „To… nemohu přijmout. Ty jsi důležitější – musíš zůstat při smyslech.“

„O mě se nestarej. Dlužím ti to – a nehodlám si své závazky brát do hrobu.“

„Ty že mi něco dlužíš, pane?“

„Nevzpomínáš si? Pil jsem na tvůj účet, příteli, a ne málo!“

„Cože, tehdy v tom hostinci? Ale…“

„Tak teď jsi s pitím na řadě ty, zázračný šermíři. A už o tom nemluvme!“ uťal Balian veškeré další námitky. Spokojeně sledoval, jak zmatený Drslav zahání alespoň tu nejhorší žízeň – a pak uznale pokýval hlavou, když Čech většinu vody poslal Jacquesovi a dál. „Nic jiného jsem ani nečekal. Rozhazovačnost hodná nejurozenějších ry –“

Nedořekl. Napjatě ukázal: „Hleďte!“ Raymondovi rytíři vyrazili vpřed.

„Tripolis!“

Bylo vidět, že jejich koně mají potíž držet tempo, ale většina jich dokázala zachovat jednolitou linii a předvést to nejděsivější a nejlepší, co si evropští dobyvatelé do Svaté země přinesli – hřmící přívalovou vlnu blyštícího se kovu, která smete všechno a všechny.

Na podporu tripoliských se ozvaly první jásavé výkřiky. Zakrátko už bojovně křičeli svorně všichni Frankové. Na to ještě síly měli. Již se viděli u Galilejského jezera… ji

… Raymondovi rytíři dojeli na délku pouhých deseti kopí od nepřátel…

„To je divné,“ zarazil se Balian. „Proč na ně nestříleli?“… a saracénské voje se rozestoupily.

Při pohledu na předvoj mizející uvnitř muslimských šiků, aniž by na kterékoli straně padla jediná rána, Frankové šokované zmlkli.

Saladinovi vojáci nechali projet i posledního křesťana, načež se jejich řady opět uzavřely. Jako mořská hladina za hozeným kamenem.

Jako Rudé moře za Mojžíšem – a my jsme ti hloupě civějící Egypťani.

Frankové stále jen tiše čekali. Mnozí se obraceli směrem ke králi, ale od něj se vysvětlení nedočkali. A útěchy též ne. Guy z Lusignanu vypadal podivným zvratem vystrašenější než všichni ostatní.

Z vyvýšené pozice, na níž se templáři právě nacházeli, bylo vidět, jak se Raymondův předvoj na druhé straně Saladinova

vojska zastavil. Hrabě se rozjel jen s několika rytíři vzhůru do svahu, z nějž bojiště pozoroval sultán se svým synem.

„Co přijde teď?“ zavrčel Jacques v bezmocné zlosti. „Postaví se na kopec vedle svého muslimského pána a začne křičet: ‚Alláh je mocný, bijte nevěřící psy?‘“

Drslav také jen zlostně svíral pěsti: „Jak jsme mu mohli takhle naletět?“

Balian z íbelinu však zvolna zavrtěl hlavou. Ukázal směrem k jezeru: „Saracéni ho stále nepouštějí k vodě. Zavedli předvoj do údolí, které vede na špatnou stranu – nepomůže ani nám, ani Tiberiadě. A podívejte – mezi ním a Saladinem je mnoho vojáků a další se tam chystají. To není vítání přítele.“

„Pche!“ vyštěkl Jacques. „Mýlíš se!“

„To si nemyslím.“

Raymond z Tripolisu skutečně popojel jen kousek do svahu –dost na to, aby uviděl celé bojiště a mohl zhodnotit, v jaké se ocitl pozici.

„Nevím, co jsme si to před chvíli mysleli. Saladin má příliš velkou přesilu,“ vyslovil Balian to, co nikdo nechtěl slyšet. „Jen si snámi hraje. Kdyby teď Raymond zaútočil znovu, nebo tam zůstal, muslimové ho ihned sevřou do kleští – a my bychom mu nedokázali pomoct… Musí odjet. Jen se s tím ještě nesmířil.“

„Och, ten odjede rád a hned!“ vykřikl Jacques divoce. „Zbaví se spousty rivalů – však se mu po moci pána Jeruzaléma jistě stýskalo!“

„Hm. Ne. Není to zrádce.“ Balian si tím byl jistý. „Máš pravdu v tom, že bývali se Saladinem přátelé. V této bitvě však hrabě nezradil – jen to tak má vypadat. Saladin ho tím manévrem nejen ušetřil, ale ještě proti němu poštval všechny křesťany. Přinutil ho, aby své poslední síly vyčerpal v útoku, který neměl smysl – a teď mu nedává jinou možnost, než nás opustit.“

„Jestli je náš, žízeň ho nezastaví! Zaútočí!“

„A proč by to dělal? Je obklíčen. Byla by to sebevražda. Navíc svou povinnost vůči koruně splnil – byl zde a bojoval. A to král ho tam poslal! Pochybuji, že by některý z ostatních

velmožů na jeho místě jen tak zahodil život pro víru a čest! Klidně přiznám, že já ne!“

„My se obětujeme bez váhání!“

„Ale vy jste přece chudí vojáci Kristovi,“ usmál se Balian cynicky. „Od vás to Bůh čeká.“

Vzápětí diskuze ztratila smysl, protože hrabě Raymond zavelel a se svěšenými rameny odvedl své rytíře údolím Vádí Hammán pryč od Hattínu směrem k Tripolisu.

„Omluvte mě,“ zavrčel Balian otrle. „Musím se jít postarat, aby našeho hodného krále zas někdo neviděl brečet.“

12. Dokud stan stojí..

Tne-li Kristův rytíř mečem, slouží Kristu, a zahyne-li v Kristu, poslouží sám sobě.

Bernard z Clairvaux: De Laude Novae Militae

„Vzdáme se! Snad nás ušetří!“

Kdyby to vykřikl kterýkoli z vojáků, možná by nepřežil. Z úst rytíře by šlo o neodpustitelnou zbabělost, která by mu byla vyčítána až do konce jeho dní – protože o takových věcech se nemluví.

Jenže to vyřkl sám král.

Vojsko se zastavilo. Kdo zrovna nebojoval, ten se svalil tam, kde stál. Byly vydány pochmurné rozkazy k vybudování obranných pozic.

Nad Rohy Hattínu se ozval jásot Saladinových vojáků. Vzápětí se muslimové stáhli a klidně vyčkávali. Měli na své straně všechny výhody a nemuseli nikam spěchat.

Bylo jen otázkou času, kdy zdecimovaným křižákům nic než králův ‚plán‘ nezbude.

V tu chvíli však již ke králi z jedné strany mířil Gerard z Ridefortu a z druhé nesmiřitelný Urostlý Arnat.

„Veličenstvo, kapitulace nepřichází v úvahu!“ křičel templářský velmistr naléhavě. „Nesmíme zapomínat, že naše poslání je svaté! Vzdát se Saladinovi je jako vzdát se Krista!“

Král nevypadal přesvědčeně. Chtěl něco namítnout – ale Renaud z Châtillonu ho ostře přerušil.

„Dost! Zbabělé jednání ti nepomůže!“ prohlásil bez nejmenší špetky úcty. „Oni nás do zajetí brát nehodlají! Vzdej se, Lusignane, ale jen pokud už tě omrzel život!“

Jeho tón panovníkem otřásl. Guy zrudnul a rozzlobeně se narovnal.

Urostlý Arnat na něj však křičel dál: „To chceš? Nabídnout jim svůj krk, aby ho snáze podřízli? Saladin touží jen po naší krvi! Slyšte mě, křesťané,“ obrátil náhle koně a zařval tak, aby ho slyšel každý pán i kmán, „nenechte se zlomit zradou tripoliského věrolomníka! On je slaboch, ale my jsme silní! My sloužíme našemu Pánu Hospodinovi! My nesložíme zbraně, my proženeme hroty mečů skrz prohnilá srdce Saracénů! Strach a únava nám nezamezí v boji – to může jen slabost! A my nejsme slabí! Což nechápete, jak se nás ti zatracenci obávají? Využívají jen uskoků a lstí! Neodváží se nám postavit v čestné bitvě! Nedokážou čelit našemu odhodlání!“

Máchl mečem směrem ke Galilejskému jezeru: „Nyní vyjedeme vpřed a přineseme spásu Tiberiadě – a pokud zde zemřeme, přineseme alespoň spásu svým duším! Ale hlavně: přineseme muslimským psům Boží hněv! *Ira Deil Boží* hněv!“

Opět dokázal nemožné. Znavení vojáci vstávali.

Drslav sám sebe přistihl, jak pozvedá ruku s mečem.

Neuvěřitelné! Pár desítek slov. Jen pár desítek slov – tak tenká je hranice mezi beznadějí a nadějí!

V tu chvíli pochopil, jak bylo možné, že se Renaud z Châtillonu hned dvakrát během svého života prodral ode dna až na prosluněnou hladinu dvorské moci. Baronovo osobní kouzlo snad hraničilo s magií – pouhými slovy rozžehl svým posluchačům oheň v žilách. Po jeho proslovu se zemdlení rytíři i vyprahlí pěšáci se zaťatými pěstmi přidávali k sílícímu pokřiku: „Ira Dei! Boží hněv!“

I Drslav to volal. A dokonce i král.

„Modlete se za nás!“ vykřikl pak Guy z Lusignanu na biskupy z Akkonu a z Liddy. S nově nalezenou bojovností a odhodláním se hrnul ke svému koni, aby se připojil k útoku.

„Jeruzalémský král nesmí riskovat, že by padl do zajetí. To by byl konec!“ zastoupil mu však rázně cestu Balian z Ibelinu. „To my jsme zde tvůj meč a tvá zbroj – a ty jsi naše naděje!“

Guy z Lusignanu se zastavil, bezmocně zaklel – a pak již vše opět jen zvadle sledoval.

Tehdy Drslav pochopil i jeho – alespoň zčásti. *Muset zde stát a jen se dívat… Nesmět se přidat k boji a rvát se za vlastní život, záviset na jiných, vybírat jen ze samých špatných možností… Pod takovou tíhou by se shrbilo mnoho silných mužů – a ještě víc by se jich rovnou zlomilo.*

Ta myšlenka mu však proletěla hlavou letmo jak vlaštovka, zatímco už dávno sedal na koně a řídil ho do předních řad. „Ira Dei!“ Všude kolem sebe viděl templáře a johanity, jimž zářily oči v nábožném vytržení. „Boží hněv!“

V muslimském vojsku zavládl nepokoj. Všichni si nevěřícně ukazovali na řadící se křižáky a nechápali, co se to děje. Očekávali kapitulaci – ne další boj!

„Ira Dei!“ znělo dál nad ležením. Frankové se s nadšením chápali zbraní: „Boží hněv!“

„Ira Dei!“ křičely tisíce hrdel. Jejich spojený hlas vnášel děs do srdcí nepřátel: „Boží hněv!“

„Ira Dei!“ volali všichni křesťané, zatímco vyráželi do útoku, který hraničil s šílenstvím – ale nemohli prohrát! Vedl je biskup z Akkonu, jenž třímal Pravý kříž: „Boží hněv!“

Únava byla zapomenuta. Dokonce i koně rytířů uháněli vpřed, jako by je nesla křídla svatého zápalu. Drslav si uvědomoval, že jízda nechává pěchotu daleko za sebou, že se řítí vpřed přímo tam, kde byly nepřátelské šiky nejhustší, že před ním stojí štítová zeď arménské pěchoty, která se navíc disciplinovaně rozestupuje a vypouští proti hrstce rozjetých křižáků těžkou jízdu *abtal,* oděnou v kovu, odpočatou a smrtící…

„ÍÍÍÍÍÍRÁÁÁAÁ DÉÉÉÉÉÍÍÍÍÍÍÍ!“

… ale i přesto křesťané vytrvali a prorazili, roztříštili stoupající vlnu oceli kladivem svého hněvu, brodili se opadávajícím příbojem dál a dál; Saladinův praporec vlál

daleko před nimi, ale stále se k němu blížili, neumdlévali, neústupně se prodírali k cíli…

… Drslav ztratil pojem o čase; už ani nevnímal, že je jeho meč stále těžší, vlastně to dávno nebyl jeho meč, už desetkrát či víckrát prostě nechal vězet zbraň v mrtvém soupeři a sebral ze země či z rukou protivníka jinou; také už nejel na koni, i když si nevzpomínal, kdy pod ním zvíře padlo; a šestkrát zachránil život Jacquesovi a ani nevěděl, kolikrát to již dostal splaceno…

… nestihl pomoci Marcelovi z Cherbourgu, který se ocitl v obklopení Egypťanů a zdálo se, že je s ním amen, ale ryšavý obr se rozřičel smíchy, za každou utrženou ránu vrátil dvě, na konci zůstal stát jako jediný a opět se vrhl vpřed…

… poté se kolem neskutečnou rychlostí prořítil John z Tarmontu krvácející z desítek ran, s šíleným leskem v očích kosící jednoho Araba za druhým, zkrvavenými ústy řvoucí: „Utiším žízeň z potoků vaší krve!“ – načež zničehonic klopýtl a konečně zemřel, o mnoho později, než by mělo být možné…

… a pak náhle padl biskup z Akkonu a Pravý kříž zmizel pod rozbouřenou hladinou bitevní vřavy, křesťanský duch povadl, ale biskup z Liddy relikvii opět pozvedl, Frankové zajásali a obnovili útok s ještě větší vervou, pobíjeli muslimy se zuřivostí lvů a zoufalostí krys zahnaných do kouta…

… Drslav kráčel vpřed mezi prvními; jen několik kroků vlevo zahlédl Urostlého Arnata a svého bratra, kterak vedou útočný klín kamsi vpřed – a tam již vlál Saladinův praporec a sám vůdce Saracénů tam stál, rozrušeně se tahal za vous a smutně se kabonil; po boku se mu nervózně ošíval jeho syn al-Afdal; a Renaud z Châtillonu zabíjel všechny, kdož mu stáli v cestě, a nedal se zastavit; Drslav se k němu připojil…

… a Saladin vztáhl ruce k nebi a vykřikl na své kolísající voje: „Satan nesmí zvítězit!“

Drslav se náhle ocitl uprostřed vlny rozlícených fátimovců, kteří tlačili křižáky zpět od svého sultána, válečníci na obou stranách umírali se jménem Božím na rtech…

… a pak se přiřítil velmistr Gerard z Ridefortu v čele desítky templářů, s nimiž obklopil Pravý kříž, prorazil dál a křesťané

opět dotírali až na Saladinovu osobní stráž mlčenlivých mamlúků…

… dokud se nejsvatější křesťanská relikvie opět nezakymácela, nepadla k zemi a Saladinův syn al-Afdal vítězně nevykřikl: „Porazili jsme je!“

Rytířský nápor se rozpadl.

„Držte se při sobě! Nenechte se rozdělit! Za Pravým křížem!“ zařval Renaud z Châtillonu zlostně – ale proti osudu byl bezmocný. Poslední naděje zmizela.

Žalostný zbytek křesťanských rytířů ustoupil do ležení na úbočí Severního rohu Hattínu, kam se již předtím vrátily i zbytky pěchoty, které s nimi nebyly schopny držet krok – či do útoku vůbec nevyrazily a zůstaly s králem. Drslav kulhal; Jacques přišel o oko a chvílemi zvracel, ač neměl z čeho – jen stěží se doplazil k ranhojičům… Snad zázrakem zůstal takřka nezraněn Aram, který se prosekal zpět společně s nezdolným baronem Renaudem, velmistrem Gerardem, mistrem Marcelem a hrstkou zbylých templářů a johanitů.

„Kruhová obrana!“ vykřikl Guy z Lusignanu rozkaz, který stejně dobře mohl znít: ‚Nemáme již úniku!‘ Pěchota se ho zachmuřeně jala vykonat. Všichni věděli, co taktika obrany v kruhu znamená. Čekalo se v ní na posily či na vhodnou chvíli k protiúderu, který by vedli rytíři shromáždění ve středu formace – jenže sto padesát zbylých rytířů by mělo potíže z toho kruhu i jen *vyjít* a naděje na nenadálé posily též zůstala lichá. Křesťané z celé Svaté země už byli zde.

Spása čekala jen ve smrti.

Bitva na okamžik polevila. Saladin přeskupoval vojska k poslednímu útoku.

Drslav sledoval, jak uprostřed obranného kruhu vyrůstají dva stany – blahodárný stín pro několik vyvolených. Ten králův byl jasně červený a Guy z Lusignanu v něm právě hostil nejvýše postavené velmože zaprášeným jídlem bez vody. Nepřekvapivě zůstalo netknuté.

Český rytíř seděl kousek od templářských ranhojičů. Díval se, jak Jacquesovi vypalují oční důlek rozžhaveným železem – Vlám strašlivě řval, nechat se otupit lilkem odmítl –, a v duchu kroutil hlavou: *Bůh nade mnou doopravdy bdí. Já mám štít jen přivázaný k rameni – ale o oko přijde můj hlídací anděl.*

Zastavil se u něj Marcel z Cherbourgu. Zrzavý válečník napadal na pravou nohu a na levé ruce mu chyběly poslední články dvou prstů, ale úsměv z tváře mu to nevymazalo: „Tak co, příteli Hrote? Zaměstnáváme tvůj meč do sytosti, nebo se tu s námi nudíš? Nechybí ti pozornost urozených dam?“

Drslav pokrčil rameny: „Každý druhý templář bojuje jako ženská, takže v tomhle potíž nevidím.“

Marcel zařičel smíchy. Uprostřed skleslého ležení jeho veselí působilo jako výbuch sopky. Všichni se k nim obraceli – ale templářskému mistrovi to bylo jedno. Jako vždy se Čechovým vtipům smál hlasitě, srdečně a mnohem déle, než se zdálo možné.

Drslav se zatím rozhlížel po ležení. Někdo mu tu chyběl. *Aha*. „Mistře Marceli, kde je Balian z Ibelinu se svými rytíři? Přece všichni nepadli?“

„Ne,“ zašklebil se Marcel, když popadl dech a přestaly mu slzet oči. Teď se naopak začínal tvářit vážně: „Král si vzpomněl na včerejší Renaudův návrh. Rozhodl se našeho útoku využít a nařídil Balianovi, aby mu se zadním vojem prorazil cestu zpět na západ k Seforii.“

„Cože? On nás tu chtěl nechat?“

„Ano – ale ne tak, jak si myslíš. Doufal, že s sebou odtáhne i většinu muslimského vojska.“

Drslav se zamračil. Nedokázal se rozhodnout, jestli má králův pokus pokládat za zbabělost, nebo za pochopitelný strategický tah.

„Jenže muslimové opět provedli to samé,“ povzdychl si Marcel. „Baliana pustili ven bez boje a bleskurychle sevřeli řady až před královou družinou.“

„Zase? Proč? Copak i pan z Ibelinu kolísal ve věrnosti kříži?!“

„Tak to tedy ne!“ vykřikl Marcel opět o poznání hlasitěji, než bylo nutné – a bylo to snad vůbec poprvé, co ho Drslav *trochu* rozzlobil. „Balian se Saladinem nikdy žádné dohody neuzavíral! Není ani zrádce, ani zbabělec!“

„Tak proč by ho pouštěli? Proč ho raději nezkusili zajmout?“

Marcel se uklidnil rychle. Mávl rukou, jako by to bylo jasné: „Balian z Ibelinu už mnohokrát muslimům ukázal, že mu slova statečnost a upřímnost nejsou cizí. S ním ve Svaté zemi klidně žít budou. To nás chtějí dostat – nesmiřitelné templáře a špitálníky, bezbožného Renauda a jeho vazaly, krále Guye…“

Drslava trochu překvapila trpkost, s níž Marcel jmenoval dokonce i templáře. *Že bys o našem poslání pochyboval, mistře?*

„Ale musím přiznat, že *jsem* trochu zklamaný…“ dodal Cherbourg po chvilce zachmuřeného zamyšlení. „Doufal jsem, že Balian se na rozdíl od Raymonda pokusí probít zpět… ale také odjel. Nebo že by to jen předstíral?“

„Nepředstíral,“ ušklíbl se Drslav. Dobře si vzpomínal na Balianova slova. „Nezahodí svůj život jen pro víru a čest. Není templář…“

„Hm. Víra a čest…“

Marcelova nálada se najednou zvláštně zkazila. Vrhl temný pohled směrem k velmistrovi, který právě o čemsi rokoval u králova stanu, a svěsil ramena. Potom začal šeptat. Moc mu to nešlo, asi to ještě nikdy v životě nezkusil – ale snažil se: „Poslyš, Drslave… já nejsem hlupák. Je mi jasné, že je to s tím tvým obviněním ze zrady úplně jinak, a jestli tu byl i Saleh… tak určitě kvůli Ridefortovi. Jde o to vaše panství, co? Zaslechl jsem něco o zlatých dolech,..“

Zlaté doly? O tohle velmistrovi jde? O prachsprosté zlato?!!

Drslav mlčel. Templářský mistr přikývl. „Správně, neříkej nic. Přísahal jsi. Ale kdybys někdy potřeboval pomoc… Já tě sem koneckonců dostal.“

„Ne. Ty ne. Boží vůle.“

Marcel se smutně usmál: „Ano, jistě. Boží vůle.“ Pak odešel.

Slova templářského mistra v něm opět vyvolala vzpomínku na Delfínu. Na krev, která se jí hrnula z úst… *Nikdy bych…!*

Stiskl rty. *Tohle neodčiním – ale než zemřu, zbavím se té druhé tíhy.* Zamířil za Aramem.

Bratr – *nebo je to doopravdy jen bratranec?* – ho přivítal zachmuřeným pohledem. Zděděná Jaromírova zbroj byla na mnoha místech proseknutá a zbrocená krví, ale ta nejspíš nebyla všechna jeho. Stál na nohou pevně. S nezdolným odhodláním – též zděděným po Jaromírovi – rozdílel rozkazy těm několika členům své družiny, kteří mu ještě zbývali.

Dívá se na mě tak, jak bych čekal. Jako na vraha. Ale po meči ještě nesáhl.

Drslav věděl, co chce říct, ale najednou mu to nešlo přes rty.

Porušit přísahu danou samotnému Bohu není tak snadné…

Zatímco oba dva příbuzní mlčeli a tiše se navzájem probodáva-li pohledem, muslimská vojska ještě neprodyšněji obkličovala Severní roh Hattínu a chystala těžkou jízdu k útoku. Nahoře u králova stanu vládlo ticho – ani velmistr Gerard, ani baron Renaud už panovníka o ničem nepřesvědčovali. Sám Guy z Lusignanu jen nervózně stál opřený o jednu ze stanových tyčí a celý bledý hleděl tam, kde Saladin právě udělil poslední rozkaz a zaklekl k modlitbě.

Nejde to.

Tajemství otcovy smrti ho tížilo na duši a do hrobu si ho brát nechtěl, ale přísahu porušit nesměl. *K čertu s tím.*

Pokývl bratrovi na rozloučenou a obrátil se k odchodu.

Aram ho však zastavil: „Proč?“

To jediné slovo nestačilo. Těch proto bylo příliš mnoho – srazila se Drslavovi v ústech. *Věc templu je věc Boží…*

Aram se zamračil: „Chci to vědět. Slíbil jsem, že jestli tě ještě uvidím, tak tě zabiji – a tys mi přesto zachránil život. Proč?“

Drslav pokrčil rameny: „Bylo jich na tebe moc.“

Jeho bratr na něj chvíli mlčky zíral. Pak jeho pohled sklouzl na Drslavovu řádovou suknici a ztvrdl: „Myslíš si, že ti kvůli kříži na hrudi Bůh odpustí?“

„Tvrdili mi to.“

„Jestli odpouští vraždy žen, pak není spravedlivý!“

„To nebyla vražda! Myslel jsem…“ *To nemá smysl.*

Několik dlouhých minut mlčeli. Drslav nakonec také pohlédl na svou hruď. Bílé pole kolem červeného kříže bylo celé zakrvácené. Tiše nabídl: „Až budeš chtít, tak tohle svléknu. Pak mě můžeš zkusit potrestat.“

„Tohle jsi mi přišel říct?“

„Ne.“

„A co tedy?“

„Máš na svém panství zlaté doly?“

Aram se zatvářil překvapeně. „Co? Nesmysl… Ale templáři si to myslí?!“ V očích se mu zablýsklo: „Teď to konečně dává smysl. To od vás přišli ti ‚asasíni‘. Stačí jedna pohádka o pokladu a řádoví vrazi se slétají jak masařky na mršinu! To tam po vás chtějí – loupit ve jménu Krista?“

A také poskytovat křivá svědectví.

„Kdo má na svědomí smrt mého otce?“ vykřikl Aram vztekle. „Mluv!“

„Víc po mně nechtěj… bratranče.“

Už takhle jsem řekl až moc. Ale rád bych ti na něj ukázal, Arame… moc rád.

„To tedy ne, Drslave! Mluv! Zabils mi matku – a teď chceš chránit i vrahy mého otce?“

V tu chvíli se objevil Jacques. Vynořil se zpoza blízké skály jako duch. Levou stranu hlavy měl ovázanou krví promočeným plátnem, ale krok měl jistý. Zřejmě už je chvíli poslouchal.

Tohle mi chybělo.

Drslav čekal leccos – a většinou to začínalo Jacquesem běžícím přímo k velmistrovi –, ale vlámský rytíř se rozhořčeně obořil na Arama: „Jak se opovažuješ? Požaduješ po templářovi, aby zradil přísahu danou samotnému Hospodinu?“

„Ten, kdo mi zabil otce, zradil Boha už dávno. Vydejte mi ho!“

„Mlč, blázne! A ty také, Drslave! I kdyby ti Bůh odpustil porušení mlčenlivosti a všechno to byla pravda – k čemu by to bylo? V řádu není jednotlivců. Dokázal by snad Aram pobít všechny templáře na celém světě?“

„Když mi nedáte jinou možnost…“ prohlásil mladší z obou Hrotů sveřepě. „Nic lepšího na práci mít nebudu.“

Jacques se mu vysmál.

A právem. Aram by se nanejvýš tak nechal zabít – a kvůli tomu jsem ho nezachránil.

„Pojďme, Jacquesi, vrátíme se…“ Aram jim zastoupil cestu a tasil.

V ten okamžik se však nad muslimskými vojsky rozlehl Saladinův jasný hlas a opět rozdmýchal skomírající uhlíky bitvy do jasného plamene.

Jaká úleva.

„Tak co, chlapče?“ zazubil se Jacques vyzývavě. „Budeme se zabíjet mezi sebou, nebo radši zařízneš pár kurdských prasat?“

Aram se okamžik nehýbal. Pak zklamaně zasykl a bez dalšího slova se postavil vedle obou řádových bratrů.

Saladin je nenechal čekat dlouho.

Křesťanská kruhová obrana čerpala z výhody vyššího postavení – muslimové útočili do kopce a jejich těžká jízda *abtal* nemohla nabrat patřičnou rychlost. Velmistr Gerard a baron Renaud posílili nejohroženější a nejsnáze přístupná místa a nechali tam unavenou pěchotu vybudovat alespoň základní obranná postavení, pokud však doufali, že je Saladin podcení a dopustí se pod dojmem jasně vyhrané bitvy závažné chyby – například osobně povede útok a padne do zajetí –, zklamali se.

Kurdský vojevůdce ani v této chvíli nepodlehl nadšení – narozdíl od svého rozjařeně povykujícího syna al-Afdala – a řídil vojsko se stále stejnou mistrnou rozvážností. S moudrostí sobě vlastní nejprve vystavil ukořistěný Pravý kříž, aby si Frankové měli čas uvědomit, že jim Bůh již nepřeje. Pak teprve vydal rozkaz ke zteči.

Proti skleslým křižákům se rozjel mohutný příval do oceli oděných *ghoulamských* jezdců, kteří hladce rozčísli řady pěchoty a za ryku nábožných válečných pokřiků udeřili na stěží stojící rytíře.

„Za Boha, za krále, za Jeruzalém!“ snažil se své muže povzbudit Renaud z Châtillonu. „Zbabělci spásy nedojdou! Kdo zkusí utéct, toho zabiju sám!“

Těch drsných slov však nebylo potřeba. Jen málokterý z křižáků a jejich turkopolských spojenců byl ochoten věřit, že se lze vzdát – nic než smrt již neočekávali a byli odhodláni bojovat do posledního dechu.

A tak byli muslimové odraženi. A pak znovu. Řady obranného kruhu se prohýbaly a kolísaly, ale prorazit se je nepodařilo. Ani do třetice. Saladinovi Kurdové se pokaždé vraceli dolů z kopce opěšalí, posekaní, kulhající a zbavení vůle bojovat – jenže těch, kteří dychtivě nastoupili na jejich místo,

zůstávalo pod Severním rohem Hattínu takřka nevyčerpatelné množství. Křižáci oproti tomu pocítili každou jednotlivou ztrátu.

„Zvítězili jsme!“ výskal al-Afdal radostně s každým dalším útokem – a i když jej otec okřikl, že křižáci nebudou poraženi, dokud stan jejich krále zůstává stát na pahorku, bojovný syn ve svém nadšení nepolevoval.

A pak rudý stan padl.

Drslav neviděl, co se u králova ležení stalo – v tu chvíli se už kruhová obrana dávno rozpadla na osamělé ostrůvky posledních obránců, kteří vzdorovali přívalu muslimských válečníků více silou vůle než paží. Většina křižáků po stržení symbolu jejich odporu a pádu poslední korouhve už jen nechala vyklouznout zbraň z ochablých prstů a klesla vedle ní – jen templáři a špitálníci pokračovali v boji. Jejich nesmiřitelná nenávist ke všemu saracénskému s panovníkovým zajetím jen vzrostla.

Drslav také nepolevoval. S Jacquesem a Aramem si navzájem kryli záda a dosud se jim dařilo přežít. Jednooký templář řval modlitby a pobíjel nepřátele s nepříčetným leskem ve zbývajícím oku. Aram zachmuřeně a rozvážně bojoval s precizností a silou, kterou český rytíř musel v duchu obdivovat. I on však navzdory svému zlomenému předloktí stále odváděl svůj díl krvavé práce – a pevně věřil, že mu blížící se smrt poskytne rozhřešení.

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus…

Vtom kolem nich vřava maličko, na pár chvil polevila. Aram se k oběma templářům obrátil a rychle zasykl: „Bitva je prohraná, ale vy můžete žít! Dolů s řádovými barvami! Odhoďte suknice a vzdejte se se mnou! Výkupné za nás všechny tři zaplatím – výměnou mi prozradíte, co chci vědět!“

Vlámský templář mu za to věnoval tak zuřivý pohled, že od něj

Aram ucouvl, připraven se bránit. „Věrolomníku!“ zařval Jacques a ve spravedlivém rozhořčení se obrátil k Drslavovi: „Teď ukaž svou pravou tvář, Čechu! Kristus si žádá –“

– nedořekl. Jakýsi egyptský lučištník využil příležitosti a poslal mu z padesáti kroků šíp přímo do krku.

Jacques se zhroutil na Drslava a byl mrtev dřív, než ho Čech položil na zem.

Aram toho využil. Třemi rychlými řezy zbavil příbuzného templářských barev, zmuchlal suknici do krvavého hadru a zahodil ji co nejdál.

„Cos to udělal?“

„Říkals, že až budu chtít, svlékneš to!“

„Ale takhle ne!“

V tu chvíli k nim znovu dorazili kurdští nepřátelé, obklíčili je, Aram odhodil meč a vzdal se..... a Drslav nakonec též. Byli jedni z posledních.

13. Ukradená milost

„Nechci, aby si zvykali na prolévání krve tak mladí; ve svém věku nevědí, co to znamená být muslimem či nevěřícím, a budou dospívat a zvykat si na plýtvání životy druhých.“

Saláh ad-dín Júsuf ibn Ajjúb odmítá povolit svým dětem zabíjet zajatce

Saladin se po bitvě odebral k modlitbám.

Všichni urození zajatci byli shromážděni v muslimském ležení a ‚roztříděni‘. Řádové rytíře Saracéni odvedli stranou, svázali jim ruce i nohy, hlídali je velmi pečlivě a dávali jim najevo svou nenávist. Ostatní křesťany sice také ostražitě sledovali, ale spoutali jim pouze ruce, shromáždili je ve stínu a přinesli jim vodu. Prý na Saladinův výslovný rozkaz. Mnozí válečníci se v tu chvíli málem rozplakali vděčností.

Dokonce jim v rámci hlídaného prostoru ponechali i omezenou možnost pohybu. Drslav tudíž zachmuřeně stál co nejvíc stranou ostatních a díval se na své řádové bratry. Schválně se držel na slunci a odmítl se napít, aby s nimi alespoň v tomto sdílel stejný osud – bylo to však chabé gesto, které nikdo neocenil.

Mezi přeživšími templáři viděl i samotného velmistra – a on viděl jeho. Byli od sebe daleko, ale podle zlostného zamračení a mnoha zkrabacených vrásek na čele ho Ridefort poznal. Drslav v ten okamžik napůl čekal, že jej představený ihned hlasitě označí za jednoho ze svých rytířů, aby mu také zajistil horší osud – velmistr si však pouze odplivl a hleděl jinam.

To v českém rytíři vzbudilo hněv: *On si mnou dovoluje pohrdat? Ten pokrytec! To on mě sem dotlačil! Kvůli němu teď zapírám řád!*

Velmistrovo pohrdání ho popudilo, ale vlastně nemrzelo – zato pohledy ostatních templářů ano. Zvlášť těch několika přeživších z jejich pevnosti v Ahamantu, s nimiž více než měsíc žil pod jednou střechou… a teď pro ně byl jen zbabělec a věrolomník, který je zapřel.

Proč jsem se ihned neprohlásil jedním z nich? Mohl jsem přece vykřiknout, že jsem templář!

Jenže v tu chvíli, kdy jej muslimové zajali, prostě mlčel. Stále si dobře vzpomínal na Alího slova: ‚Templáři nás naučili, že pokud jsou propuštěni na svobodu, hned zítra přijdou zabíjet znovu a na dobromyslné ušetření svého života ani nevzpomenou…‘

Nedokázal sám sebe odsoudit ke smrti.

Aram byl pokušením – ale ve víře jsem zakolísal já.

Ohlédl se po bratrovi. Aram trpělivě čekal ve společnosti ostatních přeživších vazalů Renauda z Châtillonu, co jim budoucnost přinese. Právě se dohadovali o tom, jak asi dopadne jejich pán. Dobře věděli o Saladinově dvojí přísaze, co se křižáckého pustošitele karavan mezi Egyptem a Sýrií týkalo…

Renaud nakonec též skončil mezi vězni, ač bojoval jako vlk a nehodlal se nechat zajmout živý. Když muslimové vpadli do králova červeného stanu, do poslední chvíle na ně řval urážky a rozdával smrtící rány. Nebýt jeho urozeného stavu, jistě by byl zabit – avšak každý z jeho protivníků jednal pod vidinou ohromné odměny, kterou za přivedení takového zajatce od sultána získá. Podobná příležitost se nezahazuje – a tak byl Urostlý Arnat nakonec omráčen zezadu a odveden do

Saladinova stanu. Stanul tam opět po boku krále Guye, který se prý naopak na obranu vůbec nezmohl.

Když si Aram všiml, že se na něj Drslav dívá, kývl. Snad tím chtěl říci, že dohoda platí. Český rytíř se však odvrátil a sevřel pěsti. *Co je tohle za nespravedlnost? Proč jsem musel přežít? Prolil jsem tolik krve nevěřících a všechno to má být k ničemu? Zasloužil jsem si vykoupení – jenže tu teď místo toho stojím a nemohu si pomoci: doufám v milosrdenství těch, které jsem celý den ve jménu Hospodinově zabíjel!*

Nenáviděl svůj strach ze smrti. *Vždyť já od nich žádné smilování nechci! Přihlásím se jako templář, a jestli nás Saladin opravdu bude chtít popravit, zemřu spolu s ostatními! Velmistr ze mě učinil zrádce, ale Kristus mě očistí! Musím věřit!*

Přesto nevykřikl. Přesto dál mlčel a nedokázal se přimět vykročit za spásou. *Vždyť… co když se mýlím? Co když Bůh chce, abych dál žil? Když se nechám zabít, jak má smrt prospěje Kristu? Cožpak bude mít větší radost, když mu zde vykrvácí o jednoho syna víc? Víc jak dvě sta nestačí?*

Hleděl na nebe a nenacházel odpovědi.

Když mě Aram zbavil templářského šatu, vedla jej ruka Boží, nebo Ďáblova?

V tu chvíli do ležení přicválal Saladin a mezi muslimy to začalo vřít. Slavný sultán sesedl z koně, došel ke svému stanu a usedl na podušky. Přední cípy stanu byly rozhaleny, takže i mnozí zajatci viděli dovnitř. Jistě to tak bylo myšleno. Jen ať Frankové vidí, jaký osud potká jejich nejvýznačnější pány – a s jakou důstojností se s ním popasují!

Král Guy z Lusignanu a Renaud z Châtillonu tam vedle sebe stáli společně s několika nejvlivnějšími členy jeruzalémského dvora. Při pohledu na barona všem křesťanům vzkypěla krev hrdostí – Urostlý Arnat stál vzpřímeně, hleděl sultánovi do očí a ani v nejmenším se ho nezalekl. Ač byl spoutaný a z obou stran hlídaný kurdskými mamlúky, vyzařoval takovou sílu, že by se snad zajatci na jedno jediné jeho slovo i spoutaní pokusili dál bojovat…

… pokud by však současně nepohlédli také na svého krále.

Guy z Lusignanu se třásl strachy. Když kolem něj Saladin procházel ke svému stolku, nedokázal se na sultána ani podívat. Potom si kurdský vládce mávl o pití a král málem omdlel. Zřejmě si myslel, že jde o rozkaz k jeho popravě.

Jen málokterý křižák v tu chvíli pociťoval touhu následovat praporec jeruzalémský.

Saladin však strach svého protivníka jako by ani nevnímal. Pokynul mu, nechť usedne vedle něj, a přívětivě se usmál.

Drslav za svého pobývání ve Francii zaslechl mnoho neuvěřitelných pověstí o štědrém a laskavém saracénském ‚rytíři' – nesmiřitelném na bojišti, slitovným a velkodušným mimo něj – a v tu chvíli konečně pochopil, z čeho pramení: z pravdy.

Guy z Lusignanu si sedal dlouho, jako by se obával skrytých otrávených jehel.

Sultán se zatím otočil k Renaudovi a úsměv z jeho tváře vyprchal. Poté cosi vykřikl – znělo to jako obvinění –, Drslav však jeho řeči nerozuměl a tichý hlas tlumočníka k němu též nedolehl.

„Říká, že Châtillon porušil každou přísahu, kterou kdy vyřkl, a nectil žádnou ze smluv, které uzavřel," pronesl tiše Aram, který se ke svému bratrovi spolu s mnoha dalšími zajatci připojil, aby scénu sledoval, a pro všechny i překládal. „Ptá se ho, proč by s ním měl nakládat jako se šlechticem, když se chová jako zločinec?"

„On snad uvažuje o jeho omilostnění?" nevěřil Drslav svému sluchu. „Nebo si s ním jen hraje?"

„Shovívavostí by zklamal mnoho poddaných, vzepřel se vlastní přísaze a popřel důvod celé svaté války," odpověděl Aram. „Jenže… už často provedl věci, které jeho bojovný lid odmítal, a přesto tu stojí v čele jednoho z největších vojsk, jakému kdy fátimovští sultáni veleli. Myslím, že ať udělá cokoli, nakonec mu za to ještě provolají slávu… Ale Châtillon tu hru musí hrát s ním a přijmout její pravidla."

Urostlý Arnat však se sultánem nehodlal mluvit uctivě – natožpak se za něco omlouvat: „Tak jako činím já, činí každý

vladař! Nejsem ničím vinen a ty mě nemáš právo soudit, Saracéne!“

Tlumočník překládal jeho slova jen velmi váhavě.

Saladin popuzeně vykřikl: „Podvakráte jsem přísahal, že tě zabiji. Poprvé, když jsi navzdory příměří mezi mnou a tvým králem táhl na Medínu a chtěl ukrást tělo proroka Mohameda, podruhé, když jsi zajal poutní karavanu, mučil zajatce a hanobil islám – a to opět navzdory rozkazu svého krále, abys je propustil a nahradil jim škody!“

„O žádných takových rozkazech nic nevím,“ prohlásil Renaud zpupně a vyzývavě pohlédl na Guye. Ten se nezmohl ani na slovo.

Sultán však baronovu lež pominul a naléhavým tónem jej vyzval: „Tvé zločiny jsou tak obrovské, že je nemůže prominout člověk – i já jsem bezmocný. Jedině Alláh ti přinese spásu. Pokud uznáš Mohameda za proroka, ušetřím tě.“

Renaud se mu ihned vysmál do očí: „To ty bys měl přijmout křesťanství, pohane! Nech se pokřtít a vyhni se výhním pekelným a věčnému zatracení, k nimž tak usilovně kráčíš!“

Tentokrát se tlumočník zajíkal za každým druhým slovem.

Saladin přijal baronovu odpověď s kamennou tváří. Ještě chvíli na Renauda mlčky hleděl, ale pak se obrátil ke Guyovi.

Jeruzalémský panovník otvíral ústa naprázdno jako ryba na suchu a hrůzou se mu třásla brada. Sultán tleskl a jeden z jeho otroků okamžitě přispěchal s karafou vody chlazené sněhem z vrcholků pohoří Hebron. Sám Saladin poté nalil a nabídl králi číši.

Drslav uslyšel, jak vedle něj Aram překvapeně zalapal po dechu.

„Co je?“

„On ho ušetří!“

„Jak to víš?“

„Nabídl mu vodu!“

Drslav okamžitě pochopil: „Ale nám už také! Nebo…?“

„Ano – tím nám slíbil, že za nás přijme výkupné,“ potvrdil bratranec a vrhl významný pohled k templářům a johanitům. „Ale tví bývalí bratři… no, zatím nevědí. Ale mohou doufat.“

Bývalí… pomyslel si Drslav roztrpčeně, ale současně mu srdce poskočilo: *Já budu žít!*

Ihned sám sebe proklel. *Takhle snadno podlehnu? Ne! Já tu vodu ještě nepřijal!*

Guy z Lusignanu mezitím hltavými loky pil. Vyprázdnil číši a s prosebným pohledem požádal o další. Saladin mu velkomyslně vyhověl. Král plnou číši vděčně přijal – načež se otočil a dal z ní napít Renaudovi.

Ve stanu okamžitě zavládlo napětí.

Drslav se zamračil: „Znamená to, že i baron dostal…? Ví král, co udělal?“

Aram jen pokrčil rameny: „To uvidíme…“

Všichni muslimové hleděli na svého pána a zcela očividně byli připraveni okamžitě oba křesťanské velmože zabít.

Sultán však nevybuchl vzteky. Když promluvil, dokázal zachovat klidný hlas – vlídnost z něj však zmizela: „Ten muž se nenapil s mým svolením. Necítím se povinen udělovat milost.“

„Zaplatím cokoli!“ vykřikl král zoufale. „Nezabíjej nás! Řekni výši výkupného a já ji zdvojnásobím!“

Aram tiše pronesl: „Takže to neví. Stále si myslí, že i on může zemřít – ale Saladin by dané slovo neporušil. Ten ‚trik‘ králi jistě odpustí.“

Sultán si počkal, než tlumočník domluví, ale neuznal králův výkřik hoden odpovědi. Už si svých zajatců nevšímal, vstal, rázným krokem opustil stan, naskočil na koně a odjel kontrolovat vojsko. Krále, Renauda i další velmože tam nechal stát pod dohledem svých mamlúků.

Zatímco byl pryč, Drslav se dál odhodlával.

„Opovaž se vyzradit, kdo jsi byl!“ viděl mu však Aram až do žaludku. „Ty k nim nepatříš! Jakou spásu by ti přinesli vrahové? Uvědom si to už – mají na svědomí mého otce, tvého strýce! Ti nekráčí za Kristem, ale přímo do pekel!“

Já bez nich také.

„Možná je tu všechny popraví – ale jestli ne…“ Aram byl rozhodnutý naléhat: „Tak prozradíš mi už, kdo ty vrahy poslal?“ Český rytíř na svého bratra mlčky hleděl a neodpovídal.

Saladin se vrátil.

Možná odjížděl nerozhodný. Možná se potřeboval rozmyslet, aniž by hleděl na tvář svého zajatce. Snad trpěl nešvarem, který si panovníci nemohou dovolit – dobrosrdečností…

Nyní však působil dojmem plavce, který zamýšlel skočit z vysokého útesu do hluboké tůně a rozběhl se, aby si to na posledním kroku už nemohl rozmyslet.

Přijel ke stanu, seskočil z koně, přikročil k Renaudovi a zasekl mu meč do hrudi.

Dva strážci ihned přiskočili k sesouvajícímu se tělu, chytili ho pod rameny a vytáhli jej před stan. Tam mu Saladin před zraky všech usekl hlavu. Mrtvolu pak sám odvlekl za nohy přímo před krále Guye a nechal ji tam ležet.

„Buď proklat…“ zašeptal Aram bezmocně. „Buď navždy proklat…“

I ostatní křesťanští zajatci sledovali brutální popravu jednoho z nejvýše postavených šlechticů Svaté země s vytřeštěnýma očima.

Saladinův *džihád* měl jasný cíl – zničení křižáckých států – a ani své pověstné milosrdnosti nedovolil, aby mu stála v cestě. Díval se na Renaudovu mrtvolu se spokojeným zadostiučiněním.

„Tento muž byl příčinou většiny sporů, které nás všechny dovedly až sem!“ vykřikl poté vítězně. „Zabil jsem jej, neboť byl proradný a zlo čišelo z každého jeho skutku! Svatá válka však nekončí, neboť i další podobní si zasluhují smrt! Zbavím zemi jejich nečistého plemene!“

Král Guy se v tu chvíli opět roztřásl. Byl si jistý, že nyní Saladin popraví jeho.

Padl na kolena: „Milost!“

Sultán mu však věnoval pohled, do nějž se opět vrátila původní přívětivost, a ujistil jej: „I když ten zlosyn tvrdil, že činí jako každý vladař, já nevěřím, že jsi stejný. Vladař vladaře nezabíjí. Pil jsi mou vodu. Nyní budeš mým hostem v Damašku a nikdo ti již neublíží.“

Nechal Guye i s dalšími velmoži jeruzalémského dvora odvést. Poté zamířil k templářům a johanitům. Obličej mu ztvrdl do hrozivé masky spravedlivé zloby.

Drslav se napřímil a chystal se vykřiknout, aby na sebe upozornil.

Dlaň jeho bratra mu zacpala ústa: „Mám tě snad omráčit, ty šílenče?“

Český templář se mu ihned vykroutil: „Nejsem zbabělec – a nedovolím velmistrovi, aby mě Saladinovi odhalil on! Tu radost mu nedopřeji!“

Aram se mu vysmál: „Proč by tě prozrazoval? Stěží ho zajímáš! Právě viděl, jak Saladin popravil Renauda – kdo je asi na řadě? Teď mu jde o život – nebude se starat o jednoho odpadlíka! Buď rozumný a mlč!“

Drslav ho málem uhodil.

Saladin zatím vyhlásil, že každý z jeho vojáků, který toho dne zajal některého z řádových rytířů, obdrží odměnou padesát egyptských dinárů. Poté předstoupil před templáře a johanity a skrze svého tlumočníka jim učinil stejnou nabídku jako prve Renaudovi.

„Jste největší z franckých bojovníků, avšak sloužíte Satanovi! Netoužím po vaší smrti! Přijměte Mohameda za proroka, pomodlete se se mnou a já vás nejen ušetřím – vrátím vám i svobodu!“

Odmlčel se a vyčkával na odpověď.

Více než dvě stovky svázaných rytířů svorně mlčely. Mnozí z nich se ohlíželi na velmistra a očekávali, že nabídku odmítne za ně za všechny.

Chtít po templáři, aby se vzdal křesťanství, se rovná požadavku, aby přestal dýchat!

Gerard z Ridefortu však jen upřeně hleděl na Saladina a neříkal nic.

Ticho vládlo i mezi omilostněnými zajatci.

Drslav hleděl Aramovi do očí tak dlouho a tak neústupně, že to mladší Hrot vzdal: „Proč tě vlastně přemlouvám? Dělej, jak myslíš, blázne. Zasloužíš si to. Všichni si to zasloužíte.“

„Buď s Bohem.“

Český rytíř se obrátil a tiše zavolal na jednoho ze strážných: „Jsem templář. Odveď mě k ostatním.“ Prve si všiml, že zrovna tento Kurd umí trochu francouzsky. Jenže se nic nedělo. „Slyšíš? Jsem templář!“

Kurd se tvářil, že otravnému zajatci nerozumí a jeho řeč ho popouzí. Naznačoval mu, ať ztichne.

Než však Drslav rozlícené zvedl hlas, aby ho naopak uslyšeli úplně všichni, předešel ho s dalším výkřikem sám Saladin.

„Já nejsem jako Urostlý Arnat! Splním, co jsem slíbil! Přísahám, že ušetřím každého z vás, kdo opustí řád a přijme Mohameda za proroka!“ Mlčení však pokračovalo. Sultán se tvářil smutně a zklamaně: „Nemusíte umřít! A nemusíte odpovědět hned. Máte čas na rozmyšlenou do rána!“

Odvrátil se k odchodu.

„Jsem templář! Patřím támhle, ne sem!“ nevzdával se zatím Drslav, i když se Kurd schválně díval úplně na druhou stranu. „Vím, že mi rozumíš!“

„Ano, rozumím!“ obrátil se k němu strážný zničehonic a tiše zasykl. „Ty šílený?! Nikdo nevěděl, tak byl spokojený! Bude žít!“

„Nehodlám se zapírat!“

„Copak ty neslyšel? Když ty šel tam, ty umřel!“

„JSEM TEMPLÁŘ A PŘIJMU SVŮJ OSUD!“ zařval Drslav z plných plic. „ODVEĎ MĚ K OSTATNÍM!“

V tu chvíli na něj už nezíral nevěřícně jen ten strážný, ale rovnou půlka ležení. A když si jeho slova zbylí muslimové nechali přeložit, přidala se i ta druhá.

Saladin se zarazil v půli kroku a nevěřícně se obrátil. Vyhledal pohledem Drslava a potřásl hlavou.

Český templář svá slova znovu zopakoval.

„Ale přijal jsi vodu!“ namítl sultán. „Proto má milost platí!“

„Nepil jsem! Tvou milost odmítám!“

Sultán dál kroutil hlavou, jako by stále nemohl uvěřit svým uším. Stejně tak i mnozí z templářů. Ti, kteří věděli o vzneseném obvinění, se teď na Drslava dívali popleteně – nevěděli, co si o jeho činu myslet.

Velmistr Gerard ho zamračeně spaloval pohledem.

Drslav cítil, že mu srdce bije jako o závod. Ze smrti však už strach neměl. Jen z Kristova hněvu. *Do rána se budu modlit a pák zemřu. Nesmím přestat doufat, že mi Spasitel mou neposlušnost odpustí…*

Dovedl si představit, jak se od něj na velmistrův popud všichni odvracejí a nechtějí mít se ‚zrádcem' nic společného – jak se na něj ani nedívají a žádají stráže: ‚Odveďte toho lumpa pryč! Ten k nám nepatří!'

Pokud se to však stane, bude to muset vydržet.

Ticho se prodlužovalo.

A pak se zničehonic ozval další z omilostněných zajatců: „Také jsem templář! A také jsem nepil!"

Vzápětí se jich přidalo ještě sedm, templářů i johanitů. A zajatci začali hrdě jásat.

Saladin odevzdaně pokrčil rameny, se zakaboněnou tváří kývl na stráže a vrátil se do stanu, kde na něj čekaly nejnovější zprávy o obléhání Tiberiady: paní Eschiva přijala jeho nabídku a kapitulovala výměnou za volný odchod svůj i celé posádky.

Mnozí by řekli, že dosáhl dokonalého vítězství – ale křesťanská neústupnost jej zřejmě trápila natolik, že se ani neusmál.

Vyhlídka na pokračování války proti tak odhodlaným nepřátelům jej netěšila.

Stráže zatím plnily sultánovu vůli a převáděly všech osm vězňů k řádovým rytířům.

Drslav se ohlédl po ostatních a překvapeně si uvědomil, že někteří z nich dozajista k žádnému z řádů nepatří. Neměli důvod se přihlásit – učinili tak jen z touhy po hrdinství.

Já je strhl příkladem! Inspiroval jsem je k mučednické smrti!

Nevěděl, co si o tom má myslet. Byl si však celkem jistý, že toho někteří z nich do rána určitě začnou litovat.

Už procházeli kolem prvních spoutaných skupin. Drslav si s úlevou všímal, že na ně templáři hledí přívětivě a přátelsky –

jako na někoho, kdo se sice dopustil chyby, ale dokázal ji víc než napravit.

A velmistr si jich prostě nevšímal. Hleděl do země ztracen ve svých chmurných myšlenkách a neříkal nic.

Zato Marcel z Cherbourgu křičel pořádně hlasitě. Nedal muslimům pokoj, dokud Drslava nepřivedli k němu. Bít zajatce měli zřejmě zakázáno, tak mu raději vyhověli a svázali je zády k sobě.

Ryšavému obrovi přibyl uprostřed husté kštice dlouhý krvavý šrám, ale to nebyl důvod, proč se tvářil bolestně: „Drslave… ty jsi takový pošetilec! Mohl jsi klidně žít!“

„Slavně umřít je také pěkné.“

„Jste vy Češi všichni tak šíleně odvážní?“

„Ne. Většinou jen šílení.“

Marcel se začal chechtat – a Drslav se po chvilce přidal.

Bylo mu dobře. Cítil, že udělal správně. Naplnil ho klid.

Nyní se svými bratry vyčkám do rána a…

Vtom k zajatcům přistoupil sám Saladinův syn al-Afdal, ukázal přímo na Drslava a vyštěkl na stráže rozkaz.

Vojáci přikývli a bez jediné otázky začali Čecha od Marcela odvazovat.

„NE!“ zařval mistr rozlícené. „Vezměte si raději mě! On je ještě novic – to mě chcete!“

„Mlč, Cherbourgu!“ okřikl ho Drslav a schválně nebyl zdvořilý. „Jen ať mi předvedou, k čemu je ďábel nutí – jsem zvědavý!“

„Já už jejich výslech zažil, ty pískle – nemáš ponětí, co…“

Al-Afdal rozzlobeně vykřikl a vojáci mu je přivedli oba.

„Teď jsi spokojený, Cherbourgu?“

„To tvé šílenství musí být nakažlivé, příteli Hrote…“ Mladý generál jim ukázal směrem k jednomu z větších stanů na okraji ležení a vykročil. Drslav a Marcel ho následovali. Nic jiného jim stejně nezbývalo. Provaz jim umožňoval jen malé krůčky, mistr měl ruce spoutané za zády – Čech z ohledu na zlomené předloktí před sebou ale stejně nebyl hrozbou – a ze všech stran je obklopovaly sveřepé tváře muslimů dychtících po naplnění *džihádu*.

Došli až ke stanu. Prošli kolem jeho vchodu. K jejich překvapení je v tu chvíli al-Afdal oba táhl dál směrem ven z tábora. Na překvapené pohledy stráží odpověděl jen zlostným pohledem, tasil šavli a naznačil podříznutí – a Drslav pochopil, že ho zřejmě horlivý synáček předčasně popraví za zkažení otcova milosrdného výstupu.

Chtěl vypadat jako velký lidumil – a z těch templářů, kteří se zlomí a přijmou islám, by vytvořil důkaz nadřazenosti své víry. A já se mu postaral o opak.

„Omlouvám se, Marceli. Teď tu se mnou zemřeš…"

„Ach, no vida – ta tvoje kajícnost! Říkal jsem si, kam se poděla!"

Stráže zřejmě nabídly sedmnáctiletému princi pomoc a možná se i ptaly, proč poprava neproběhne všem na očích, ale al-Afdal na ně jen vztekle zavrčel a zahnal je zpět. Táhl spoutané templáře dál. O sto kroků později najednou zahnuli za skálu a tábor zmizel z dohledu.

Čekali tam na ně dva koně. Vlastně kůň a mula.

„Tak to bychom měli, ó nejosvobozenější ze všech Franků!" prohlásil al-Afdal veselým Alího hlasem a velkým křivým nožem rozřízl templářům pouta. „A teď rychle odtud!"

„Všemohoucí Bože!" vyjekl Marcel. „Co jsi zač?"

Český rytíř také šokovaně zíral, jak se mladé rysy Saladinova syna rychle přelévají a skládají do dobrosrdečné tváře jeho bývalého průvodce…

… ale poté se rozzlobil.

„Jasmíno! Já si tvou pomoc *nepřál!"*

Turek se omluvně usmál, to už však podstupoval další proměnu do své – zřejmě – pravé podoby. Drslava však tentokrát půvaby čarokrásné ifrítky nijak neobloudily. Na to pociťoval příliš velký vztek.

„Nechtěl jsem být zachráněn!"

Jen roztomile pokrčila rameny: „Opravdu? Jak podivně lidské. No tak se tam vrať."

„To také udělám!"

Marcel do té chvíle jen zaskočeně kroutil hlavou a pro jistotu se i křižoval – ale teď se ozval: „To tvé šílenství by mělo mít nějaké meze, Drslave. V útěku ze zajetí přece není hanba!“

„Cože? Mám přijmout pomoc téhle smyslné ďáblice a zradit své bratry?“ obrátil se k němu Čech nevěřícně. „To mi říkáš ty, templářský mistr?“

„Pomohla nám o své vůli, takže naše duše jsou neposkvrněné – a čím bratry zradíme? Tím, že nezemřeme s nimi? K čemu by jim to bylo? Drslave, vrátit se tam není zbožné – je to pustá hloupost!“

Český templář se zamračil: „A vzdát se vykoupení a přežít – to bude lepší? Neobrátím se k Hospodinovi zády!“

„Všemohoucí přece nechce tvou smrt!“

„O tom ať rozhodne on – a ne ifrít!“ Vzápětí se Drslav ušklíbl: „Koneckonců, netvrdils mi tehdy na lodi, že ta krádež mých peněz byla znamením? Že mi Bůh ukazuje, kam má cesta vede? Škoda, že mi to nedošlo už tehdy. Delfína by…“ Zarazil se a nedořekl. Místo toho mávl rukou: „Nu, teď to uznávám. Zůstanu.“

„Ty bláhovče!“ téměř vykřikl Marcel – a pak zaklel. „To nesmíš. Vždyť… To já tě nechal okrást.“

„Co-cože?“

„No ano,“ přikývl templářský mistr zkroušeně. Jeho medvědí postava jakoby před rytířem náhle zarůstala do země. „Tvůj sluha chtěl utéct tak jako tak, bál se plout dál – stačilo jej popíchnout a upaloval. Peníze mi donesl – za rozhřešení.“

„Takže… celou tu dobu…“ Drslav nevěřil svým uším. „To si říkáš Kristův rytíř?“

„Nebylo to pro mě!“ bránil se Marcel chabě. „Jen jsem tě chtěl k řádu připoutat přijetím pomoci v nouzi. Věřil jsem, že tě k nám čest nakonec přivede. A nezapomínej, že věc templu je věc Boží!“

Drslav pohrdavě zkroutil rty: „A věříš tomu vůbec ty sám?“

Francouz pobledl. Jasmína se tiše zasmála, ale do hovoru nevstoupila.

Marcel mlčel ještě dlouho – nakonec však tiše pronesl: „Prosím, nepochybuj: Nevedla mě zlá vůle a nechtěl jsem, abys

tu strádal. Pozdě jsem si uvědomil, že jsem se nechal unést a překročil zapovězenou hranici. Po tom všem, co se zde dělo, jsem příliš zatoužil přivést do řádu alespoň jednoho skutečného válečníka…“

„Tak proto ses tak strašně vyděsil, když jsem nařkl řád z hamižnosti!“ vzpomněl si Drslav. „Nevědomky jsem uhádl… Však mi přišlo, že se chováš nepatřičně.“

Marcel zkormouceně přitakal. „Ano. Nepatřičně.“

„Ty… ty…“ Čech se konečně vzpamatoval a musel se začít smát: „Už jsem stačil prohlédnout tu tvou dobromyslnou masku a vím, že umíš být tvrdý – ale že jsi i zloděj?!“

„Verbíř. Navíc – a tohle mi věř – bych tě ten dluh nikdy nenechal vrátit. Zvlášť poté, co jsi svůj měšec vysypal před velmistra.“

Drslav na něj dlouho nehybně hleděl a úsměv mu z tváře opět mizel.

Poté potřásl hlavou: „No dobrá. Nebylo to znamení a tys mě oklamal – ale přesto, jaký život mě ve Svaté zemi čeká? Když po tomhle všem najednou zbaběle zmizím, křesťané mě zavrhnou. Žádný dvůr mě nepřijme.“

„U Baliana z Ibelinu máš dveře otevřené. Ten je o tvých kvalitách přesvědčen.“

„Jak to?“

Marcel nešťastně rozhodil rukama: „Naznačil jsem mu, že jsme tehdy v tom hostinci pili na tvůj účet – a po tvém odjezdu ještě několikrát. A že nechceš, aby to věděl. Vzal to jako skvělé gesto.“

„Však to také *bylo* na můj účet!“

„Ano… vlastně ano. Ale říkal jsem si, že by se ti mocný přítel mohl někdy hodit.“

„Proto mi donesl tu vodu… Věru, ulevoval jsi svému svědomí, co to šlo.“

„Přiznávám. Takže máš kam jít! Rozumíš?“

„Ano, rozumím.“ Jenže Drslav se mračil dál: „Útěk však zůstává útěkem, ať vede, kudy chce. Provází jej mizérie a strach, které tě brzy zlomí spolehlivěji než ten nejsilnější

nepřítel – a tenhle navíc nemíří ke spáse, ale do samotných pekel.“

Trochu zaváhal, ale pak napřáhl k templářovi pravici: „Marceli… nemám ti nic za zlé. Ty peníze by na mém osudu nic nezměnily. Odpouštím ti – ale nikam nejdu.“

„Bože, smiluj se… Ty máš ale tvrdou palici!“

Jejich pře trvala již několik minut, ale Jasmína nevypadala znepokojeně. Klidně zpoza skály vyhlížela, zda se v táboře něco neděje. Zřejmě hádku obou templářů vůbec neposlouchala.

Jakmile se však udobřili, tiše se k nim obrátila: „Pravý al-Afdal spí ve svém stanu a procitne až za hodinu, ale stráže teď právě vidí, jak vás támhle na tom vršku stíná. Pak se bude zvolna vracet a nakonec dojde až zpět do stanu, takže by si nikdo nemusel ničeho všimnout – ale občas iluze nefungují zcela dokonale… že, Drslave? Čím dřív budeme daleko odtud, tím lépe. Nechceš koně i pro svého přítele?“

„Od tebe nechci nic!“ obořil se na ni český templář. „A stejně si může vzít mého! Proč jsi mě vlastně zachránila? Kdo se tě prosil?“

„Ty nejsi rád? Včera v noci ses na mě díval jinak…“

Usmála se na něj tak líbezně, že by se i kámen ustrnul – rytíř se na ni však stále mračil. Povzdychla si tedy a odpověděla: „Nechtěla jsem tě ztratit. Proto.“

„Copak bys mou smrtí nezískala svobodu?!“

Zavrtěla hlavou: „Jen dokud by se lampy nedotkl někdo další. A jakkoliv pečlivě bych ji schovala, Saladin je stále jejím dědicem – osud by ho k ní zavedl. Včera ji dokonce na okamžik držel v rukou a zkoušel mě přemluvit, abych mu i dnes pomáhala… ale dokud mám tebe a ty máš alespoň jedno přání, jsem v bezpečí. S tebou mohu doufat, že mě jednou propustíš nadobro.“ Pak se usmála a zajiskřilo jí v očích: „A navíc… bys mi chyběl. Uznej – jak by to vypadalo, kdyby duch plamene ronil slzy?“

Drslav se na ohnivou ženu dál škaredil: „Nesnaž se mi namluvit, že mě miluješ.“

„Miluji? Zas tolik nepřeháněj," usmívala se čtverácky. „Ale líbíš se mi. Jako pán by ses mi velmi zamlouval! Jen s málokterým člověkem jsem byla ochotná… k čemukoli."

„Já ale nechci být tvým pánem! A neposkvrním svou duši *dalším* hříchem!"

„Dalším? Já tvé přání přece ctila. Tamto *opravdu* byl jen sen." Mazlivě se usmála: „Přesto – nezapírej, že na tu noc nikdy nezapomeneš."

„Nic víc nebude!"

„Že ne?" zapředla ifrítka s kočičí přítulností. „Och, tomu sám nevěříš. Bude mnoho dalších snů – i bez mého přičinění. Zahořels pro mě."

„Mlč, démone!" okřikl ji Drslav. Připadal si jako blázen. Celý nesvůj se ohlédl po Marcelovi.

Mistr templář však nevypadal ani pohoršené, ani znechuceně –spíš stále sklíčeně. Další z jeho pověstných výbuchů smíchu rozhodně nehrozil.

To by mi také ještě scházelo!

Jasmína pochopila, že rytíře začíná její úsměv dráždit hůř než vířící šátek býka, a zvážněla: „Drslave… Vyslechni mě tedy naposledy. Já nejsem jeden z vašich ďáblů a nelíčím na tebe žádnou past. Opravdu stačí jen chtít a zajistím ti nádherný život plný štěstí, lásky a blahobytu – tři přání, kterých nikdy nebudeš želet! A ráda je s tebou prožiji… stále mladá a krásná, jen pro tebe… a až jednou budeš chtít, dáš mi svobodu. Věřím tomu, protože jsi dobrý člověk."

„Dobrý člověk? Hm. A ty bys mi jen tak dělala službu desítky let?"

„Ne, službu ne. Manželku. A matku tvých dětí. Dobře víš, že bys nelitoval!" zašpičkovala opět vyzývavě. „Za jinou se ani neohlédneš a tví synové tě naplní hrdostí!"

Marcel nedůvěřivě kroutil hlavou a přeci jen se trochu zašklebil: „No tedy… Opravdu nejsi ďábel? Zníš tak."

Drslav se však konečně usmál. Rozhodil pravačkou a přikývl: „Tak dobře, ty jedna svůdkyně. Vyhrálas, ujednáno. Splníš mi tři přání, staneš se mou ženou, poviješ mi děti a získáš svou svobodu. A ještě víc – mnohem víc!"

„Drslave!“ Jasmína se zaradovala a vrhla se mu do náruče. „Ani netušíš, jak krásně nám spolu bude!“

Rytíř ji k sobě přitiskl. Voněla stejně krásně jako v jeho snech. Snad ještě opojněji. Říkal si, jak nádherný by doopravdy mohli vést život, kdyby…

Kdyby se přeci jen opatrně nezeptala: „Ale co myslíš tím ‚mnohem víc‘?“

Vzal ji kolem ramen, podíval se jí do očí a s vážnou tváří jí to prozradil: „No přece až se necháš pokřtít, aby tvá duše došla spásy! Co víc by sis mohla přát?“

„Pokřtít?“ prskla s odporem a odstrčila ho. „Pokřtít?!?“

„Samozřejmě! Přeji si štěstí, lásku a blahobyt po boku své milované křesťanské ženy – tebe, Jasmíno!“

To už bylo na Marcela příliš. Musel se zakousnout do vlastní pěsti, aby na ně svým smíchem nepřilákal všechny muslimy ze Svaté země.

Jasmína se chvíli tvářila zrazeně, pak zmateně, potom nešťastně, na vteřinku i rozzlobeně – nakonec si však jen povzdychla: „Co jsem si vlastně myslela? Vzdávám to. Ty se nezměníš. Jestli však od zítřka začnu sloužit Saladinovi, můžeš si za to sám. Já to nechtěla. Opravdu jsem toužila zkusit… život.“

Drslav hledal v její tváři klam. Nenašel ho. A tak ji překvapil: „Předávám vlastnictví lampy svému bratrovi, Aramovi.“

„Cože?“ zaúpěla. „Další křesťan? Proč mě tak trýzníš?“

„Myslím, že tenhle má přání, kterému neodolá… Jen mi slib, že na něj dáš pozor. A jestli s ním chceš opravdu zkusit žít, tak mu nikdy neříkej, kdo jsi.“

Nakrčila obočí. Chviličku přemýšlela – a potom se její tvář rozjasnila úsměvem. „Myslím, že máš pravdu. Půjdu za ním a odevzdám svůj osud do rukou Alláhových.“

Mávnutím ruky změnila mulu i koně na bitevní oře ověšené zbraněmi a zbrojí. „Malý dárek na rozloučenou… pokud se ho nebojíte přijmout. Žij či zemři blaze, Drslave!“

Během tří kroků se proměnila v obyčejného beduína a odešla zpět k Saladinovu ležení.

Oba dva templáři tam ještě chvíli zůstali stát. Marcel zjevně hledal slova, jak změnit Drslavův názor. Nakonec však jen pokrčil rameny a vyšvihl se do sedla: „Víš co, příteli Hrote? Pokud jsi už s životem opravdu skončil, tak tě nebudu zdržovat, ale pokud ne, tak zdržuješ ty. Já odjíždím – děj se vůle Boží."

Drslav si ta slova v duchu zopakoval. *Děj se vůle Boží.* To neznělo jako špatný nápad.

Vysedl na koně a s ulehčeným úsměvem se rozjel za Marcelem… nazdařbůh.

Vilma Kadlečková

Starýma očima, za tisíc let

Z oblasti Blízkého východu se nyní přesouváme přes celou Evropu až do Anglie, abychom sledovali nový příběh družiny Roberta z Locksley známého také jako Robin Hood. Hrdinové následující povídky se zapletou s prastarou keltskou magií, která zamíchá kartami v jejich pověstném soupeření.

*Autorka tohoto originálního příběhu, Vilma Kadlečková (*1971), použila dnes již nezvyklé jazykové prostředky, které evokují oblíbený román* Ivanhoe *v překladu Antonína Starého. Kadlečková je zkušená spisovatelka, která publikovala už jako náctiletá v osmdesátých letech minulého století. Jejím nejvýznamnějším dílem je cyklus* Legendy o argenitu, *který se pohybuje v žánrech science fiction a fantasy a mapuje budoucnost lidstva se všemi jeho rozkvěty a pády. Cyklus čítá několik románů, novel a povídek, z nichž jsou nejznámější knihy* Na pomezí Eternaalu *(nové vydání: Albatros Plus, 2010) a* Stavitelé věží *(Altar, 1994). Mezi lety 2000 a 2007 měla autorskou pauzu, ale po návratu ke spisovatelskému řemeslu sklidila za své nové povídky ohlas u kritiky a také u – spíše náročnějších – čtenářů. Historickou fantasy si v následující povídce vyzkoušela vůbec poprvé.*

Starýma očima, za tisíc let

Vilma Kadlečková

Má paní dlela ve mně – bezvědomá duše, bezhlasá kletba, jedový trn. Byla prastará a temná, zkamenělá staletími. Neviditelná. Stávalo se, že desítky let přešly, aniž jsem na ni vůbec pomyslel. Jenže pak někdo nebo něco – bezděčné slovo, odlesk, zavíření listí – ji zase povolalo k životu; načež jsem si opětovně uvědomil její nekonečné, trpělivé vyčkávání, její nedobrovolnou a neodbytnou přítomnost, spojenou se mnou již napořád. Jako když zhojená rána nanovo se zjitří, vracela se do mé mysli. Znovu zvykal jsem si na bolest. Kdo propůjčí se starým silám, úniku nemá.

Toho večera Locksley postavil zesílené hlídky a poslal mě na návrší, neboť proslýchalo se mezi venkovským lidem, že baron de Wendenal hotoví se znovu k boji a šiky sbírají se na hradě v Nottinghamu, aby důkladně vymetly Sherwoodský hvozd. Obíraje se přítomným nebezpečím nepostřehl jsem zavčasu mechem obrostlé kameny na temeni pahorku; a tak překročil jsem znenadání posvátný kruh. Málo z něj zbývalo v dnešních dobách, kdy znamení kříže vyhání z kraje i z paměti zbytky pohanských zvyků; některé balvany již zcela byly vyvrácené; a přesto mě jeho moc zasáhla žárem, jako když první poryv větru v horkém odpoledni zaduje poutníkovi do tváře.

Stanul jsem nehybně. Teď už bez nebezpečí nebylo možno ucouvnout zpět. Vůkol panoval klid; i ptactvo utichlo v strnulosti. Slunce padalo k obzoru. Šípy světla vklínily se do štěrbiny v západní straně, mezi dva menhiry, jak bylo zamýšleno.

Chvatně přepočítával jsem dny. V míjejících letech zhusta ztrácel jsem ponětí o čase a svátky mi nestály za povšimnutí.

Ale dnes je Herfest, podzimní rovnodennost. Dnes skládá se účet za dary léta. Co mířilo vzhůru, obrací se k zemi. Světlo ustupuje temnotě. O věštbu nežádal jsem sice, leč odejít bez ní mi nebude dopřáno.

Znamení vtělit dokáže se do libovolné věci, na kterou jako první padne zrak. V chladné půli roku oči odvrátit se mají od shonu světa a upřít se do nitra – a tak pohlédl jsem k zemi; a u špiček svých sandálů, tkanicemi z kančí kůže šněrovaných, nalezl jsem loňskou, dávno už suchou dubovou ratolest. Sotva sevřel jsem ji v dlani, zelené listy zprudka vyrašily, zaskvěly se nakrátko v nebývalé kráse, a pak stejně náhle zase povadly.

Země překotně vydává svou sílu, praví věštba. *Ale co vzešlo v nesprávný čas, nebude mít dlouhého trvání; a síla vyčerpá se k smrti.*

V nitru obemkl mě chlad. Kdy naposled viděl jsem taková znamení? Dávno již; snad před tisíci léty; tehdy, když osud vykládal jsem – *jí. Jí, Boudicce, zlomené a prahnoucí po odvetě, v děsivé chvíli, na konci a na počátku všeho –*

V pravěkém kruhu to zavířilo. Snad letmá moje vzpomínka bezděčně napomohla tomu. Boudicca pohnula se ve mně, oblázek v tůni.

– Brzy spatříš to sám, Derrythi. Neodmítej varování; neuhýbej před ním do obyčejnějšího boje! Na nové nepřátele pohlédni starýma očima.

Její hlas! Jako by knuta zasvištěla. Dřevo málem prsty sežehlo mi; než mnohokráte horší bylo pomyšlení, co moci dalo mé souputnici toto posvátné místo ve význačnou chvíli, za Herfestu a na rozhraní dne. Nikdy předtím tak zřetelně neslyšel jsem ji k sobě promlouvat.

A nebo vskutku hrozba jevila se tak vážná – silám země i jí? Bylo znamení tak neodbytné, že i proti mé vůli přivedlo mě sem? Co divného měl jsem spatřit?

Poklidná zdála se zdejší bujně travnatá mýtina, obklopená statnými duby s krátkými pni a rozložitými korunami. Sherwoodský hvozd – nebo *Scirwurda,* jak po stáru nazýval se – byl zemí zdravou a mocnou. Leč rozhlížeje se s novým podezřením po širošírém kraji na okrajích vzdálenějších

vskutku postřehl jsem drobné známky změn. V syté zeleni okolních kopců tu a tam zely hnědavé ostrůvky uschlých stromů, které jako by předběhly čas o celé týdny a vrhaly se vstříc zimě o překot; a jinde zas barva zdála se tak neposkvrněná a svěží, jak by slušelo časnému jaru. Krom letmého pohledu nevěděl jsem o tom nic – a přesto cítil jsem náhle, že nablízku probouzí se zřídlo nezměrného stáří. V hloubi samotné země ožívá síťoví kořenů a žil. Pod každým kamenem, pod vrstvou mechu a prsti, je slyšet zrychlující se tep, vybuzený neodbytným příkazem.

Bohové! Čí vůle působí takové děje? Jaká mocnost pohrává si tu s během ročních dob?

Sotva pozornost jsem upřel tímto směrem, vůkol všecko rázem jevilo se v pohybu; větvoví stromů vzpínalo se ke mně a celý ostatek lesa ožíval. Země přetékala nevyřčeným; byl Herfest a slunce zapadalo a stačilo málo, aby ke mně promluvila prastarou, bezeslovnou řečí –

Než nebylo mi toho dopřáno. Cizí kroky protrhly kruh.

„Dobrý plácek sis vybral, Malý Johne," zahlaholil za mnou známý hlas, „na vršku, že celý kraj odsud přehlídneš, a přitom pěkně za větrem. Normanským psům zatěžko bude šplhat na poctivý saský kopec." Páter Tuck se svalil na jeden z vyvrácených menhirů a důkladně si přihnul z poloprázdného měchu.

Ticho se rozlomilo. Zvuk lidského hlasu zmrazil zemi v pohybu; vlny přelily se do nezměrna a víry ustoupily za hranice kruhu. Ratolest mi vyklouzla z prstů.

Vzpamatoval jsem se. Náš dobrý kněz nepatřil k nejhorlivějším, ale i tak nebylo radno s odpovědí otálet. „To mě ovšem obzvláště u srdce hřeje, že připíjíš na moji dobrou volbu, Tucku," opáčil jsem zrovna tak bodrým tónem, aby nepostřehl nic z mého rozpoložení. „Ale jestli chceš slyšet upřímné slovo – věřit se mi nechce, že Normanští již během noci hotovili by se k útoku. Dost starostí je stojí, aby v Sherwoodském hvozdu nezabloudili aspoň za dne! A jistě si spočítali, že tu na ně číhá nejedna nastražená past."

„Pravdu díš," pochechtával se Tuck. „V lese jsme pány my. Kdo neskončí v jámě, toho čeká Robinův šíp, a šerif Wendenal to ví moc dobře." Zavrtěl hlavou. „Ale i z dalších důvodů nevěřím, že útočit by chtěli. Pravím ti – z hradu se teď ani nehnou. Alan-a-Dale zrovna z města se vrátil, kde jako pěvec vyzvídal; potkal jsem ho dole na cestě. Veliká sláva se chystá. Proto srocují se v Nottinghamu. Šerifův oblíbenec Guy de Gisbourne našel si nevěstu."

Gisbourne. Vícekráte již k družině naší dolehlo to jméno, ale tentokrát hrozivě mi znělo – a nikoliv pro nicotné svazky a pletky milostné.

Na nové nepřátele – pohlédnout starýma očima?

Gisbourne bude první. Ne však před svědkem.

„Chce snad Wendenal všecko to vojsko pozvat na hostinu?" tázal jsem se zvesela.

„Ech!" Páter Tuck mávl rukou. „Spíš se ptej, Malý Johne, kdo je ta vyvolená! Gisbourne o ruku žádá urozenou pannu Marian."

„Zrovna tu! U svatého Dunstana! Co na to Locksley?"

„Alan chvátá teprv k Velikému dubu, aby se o novinky podělil. Ale jistě sám víš, že Robina stěží rozveselí taková zvěst. Panna Marian dočista popletla mu hlavu."

Jen jsem se ušklíbl. Robert Locksley prvně spatřil tu krásku na rytířském klání, kam z čiré ješitnosti zavítal účastnit se závodů v lukostřelbě. Jeho i Amorův šíp zasáhly terč až příliš přesně, načež to nabralo předvídatelný směr. Ačkoli se to v dnešních dobách pokládá za velikou opovážlivost, Robin a Marian vícekrát se tajně setkali; také jsem oněm piklům napomáhal, neboť jinak by s Locksleyem už vůbec nebylo k vydržení; a dlužno říci, že panna Marian nebyla již pannou více. Teď toho zajisté lituje – při vyhlídce na ten poprask, který ji čeká o svatební noci. Veliký lán cesty urazil svět od dob nespoutaných keltských žen, které milence volily si dle chuti a zodpovídat nikomu se nemusely.

Ale nešlo tu jen o Marian. „Tohle se mi ani trochu nezamlouvá, Tucku," svěřil jsem se příteli. „Cítím v tom prašivou normanskou lest. Wendenal nejspíš naznal, komu

srdce té panny doopravdy náleží, a maluje si, že Robin pokusí se o zteč – a nebo že vynasnaží se vniknout do hradu v přestrojení, aby ji unesl. Proto za hradbami srocuje se vojsko. Tak jako tak Robin z Locksley padne do pasti."

Páter Tuck v zamyšlení přejížděl si rukou po holé lbi. „Z duše mi mluvíš, brachu. Proto drápu se tu do vrchu za tebou, ačkoli vínu nikterak takové natřásání nesvědčí, ať už leží v měchu nebo u mě v žaludku! Pravím ti – Alanu-a-Daleovi nevěřím ani zbla. Vím, že Robin na něj drží, ale nic by mě to nepřekvapilo, jestli ten vrzal prodejný hotoví se povědít nepřátelům, na jakých plánech se tam dole u Velikého dubu naši druzi uradí!" Tuck pln znechucení zavrtěl hlavou. „A zrovna tak důvěru nemám k mnohým z nových přišedších, jimž tu Robin neustále útočiště nabízí. Kdo ví, který z nich dělá špeha Normanům! A proto nečekejme na Robinův rozkaz. Přistupme k činům, než rokování vůbec skončí, a nedopusťme, aby v zaslepenosti láskou muž tak dobrý a spravedlivý, jakým bezesporu je Robin Hood, učinil kdovíjakou ztřeštěnost." Odmlčel se. Hleděl na mě s obavami, doufaje v můj souhlas. Řeči takového druhu jistě pokládat se daly za zradu.

„Vidím, že tě vedou nejušlechtilejší úmysly, bratře Tucku," ujistil jsem ho, potlačuje smích.

„Tak tak. Vždy pomohu ze srdce rád." Vynutil na tváři úsměv, leč nevypadal, že by se mu ulevilo. Celý ošíval se a zdál se býti v ukrutných rozpacích; a kradmé pohledy po mně vrhal, jako by nešlo jen o to, že právě pokusil se obejít svrchovanost vůdce, ke kterému oba byli jsme poutáni přísahou věrnosti. Konečně nachýlil tučnou tvář až k mojí. „Ty přece znáš nějaký způsob, jak předávat vzkazy, Johne," dodal přidušeným hlasem. „Nic o tom nevím, jakým způsobem to děláš – jako že Bůh je nade mnou –, a vědět ani nechci, pokud jsou za tím kdovíjaké čáry; ale je zjevno, že těm dvěma planoucím srdcím vícekráte jsi zvládl schůzku dohodnout. Tak využij té cesty i teď. Wendenal a Gisbourne jistě záležet si dají, aby k hradu nikdo z našich se nepřiblížil, ale zdalipak stejnou měrou stráží opačný směr? V dnešních dobách urozená dáma nanejvýš vyčkati může, až rytíř se objeví a souboj svede za její při; ergo

dokud zachránce i s koněm k hradbám nepřibude, nic žertovného odehrát se ani nemůže. Možná by za úvahu stálo vkázat jí, nechť sama hotoví se k útěku, a to hned. Nejlépe opatřit jí přestrojení. Možná tvoje Catheryn venkovský oděv by jí zapůjčila."

Zavrtěl jsem hlavou. „Několikrát dopřáno mi bylo s pannou Marian hovořit, bratře Tucku, a snad ji trochu znám. Té netřeba posílat podobné vzkazy. Pokud v posledních dnech zrovna zázrakem nevzplanula něžným citem k Normanovi, v tuto chvíli sama již k cestě se chystá."

„Pak alespoň záhodno by bylo nad ní bdít, aby dostalo se jí pomoci, až ocitne se v lese," mínil Tuck, „vždyť na cestách bezpečno dnes není pro osamělou pannu. Krom toho, oni jistě se ji budou snažit dostihnout. Ale přesto moudřejší se mi jeví nehovořit o tom na shromaždišti, pokud mezi nově příchozími, které Robin do družiny přijal, vskutku skrývá se normanský špeh."

Ještě chvíli takto dobrý bratr Tuck spřádal rozličné plány, rozděluje zájem svůj spravedlivým dílem mezi pannu Marian a vinný měch. Několikráte přislíbit jsem musel, že vše potřebné učiním v té věci, a to neodkladně – zatímco on utajovat bude moji nepřítomnost před celou hordou rozličných špehů. I Robina o tom v příslušný čas zpraví a také vysvětlení podá Catheryn, aby příliš hlasitě mě nesháněla. Slunce zapadlo. Nebe bylo již z většiny temné, když obrátil se odchodu.

Magická chvíle pominula. S večerem nastal nový den. Teď bez obtíží i já mohl vystoupit z kruhu, neboť nevázala už mě síla rovnodennosti; ale setrval jsem ještě a pátral v sobě po ozvěně *jejího* hlasu, tak jako člověk hledá třísku pod kůží. Boudicca byla tu stále. Tlačila se do mé mysli jako bobtnající semeno, hotovící se vzklíčit. Neměla zrak, neměla smysly, nebyla naživu; a přesto tak snadné bylo uvěřit, že její oči ke mně se upírají právě teď.

Proč dnes? Nikdy předtím nezažil jsem tak silné její procitnutí. Herfest jistě tomu napomohl, že s tak mocnou hlásila se silou – ale kolik stejných svátků dřív minulo bez příhod?

Rok třicátý po Kristu prohlásili za dobu jejího narození. Rok šedesátý za dobu její smrti.

Často již myslel jsem na to, že každé kouzlo ochabne… za tisíc let.

Očekával jsem to najisto v roce tisícím šedesátém šestém, ještě než Vilémovy šiky svedly vítěznou bitvu u Hastingsu a porobily si saskou Anglii. Jak doléhaly ke mně zvěsti o normanském bezpráví, neodvratné jevilo se mi, že právě *ona* vrátí se do lidského světa a svou démonskou vůlí k moci opětovně zvrátí běh dějin. Vždyť kdo jiný by mohl Viléma Dobyvatele zastavit než dávná keltská válečnice, než moje královna? Nicméně rozumu měl jsem dost, abych sám pro její návrat ničeho neučinil. Všem posvátným místům s úzkostlivou snahou jsem se vyhýbal; a jiné síly, mocnější než já jsem, nechystaly se napomoci. Tak tisící výročí přešlo. Pak i další století. Normané zaplavili zemi, jako před nimi kmeny Anglů, Sasů a Jutů a ještě před nimi Římané; a má souputnice mlčela k tomu, spící a temná. Snad její duše vyschla jako písek. Snad všecka její vášeň dohořela a vyhasla. Byla to táž netečnost, jakou i já jsem cítil; vždyť jakou sílu by musela mít křivda, aby prorazila závoj tolikerých staletí? Nenávist k cizákům, která hnala mé současné druhy, chápal a předstíral jsem sice, ale nesdílel. Potomci jejich a potomci jejich nepřátel beztak v proudu času splynou v jedno, jako tolikrát již.

Jenže dnes se něco změnilo. Jak obracel jsem se k polední straně, kde hrad nottinghamský ležel, znovu jsem cítil to nutkání, skrz které ke mně promlouvala – *ona*.

– Neváhej, Derrythi! Čím jsou ti ještě tak drahé bytosti z krve? Jejich žití pomíjí, jako když listí padá. Co znamená to pro nás? Jeden lístek snad bude v ohrožení; a co na tom záleží? Dej panně Marian znamení, Derrythi; dej jí zprávu –

Prudce vrhl jsem se z kruhu ven, abych umlčel ten krutý hlas; než beztak nesl jsem ho v sobě i pak; vždyť na světě není místo, kam před takovou silou dalo by se uniknout.

– Nikoliv list, nikoliv větev; ty ochránit musíš celý strom. Počítat se staletími, plánovat na věčnost –

– *Nežádej to po mně; slituj se, má paní,* prosil jsem ji v duchu; leč odpovědí mi byl jenom její smích.

– *Co kladeš mi to za vinu? Co vyčítáš mně? Rozhodl ses už předtím, Derrythi, když mluvil jsi s tím knězem,* šeptala mi potměšile; *ano, už tehdy; nastojtě; a rozhodl ses ty sám!* Její zlovolný smích zařinčel mi v uších. *Lhal jsi mu, že ta děvka Marian k útěku se chystá, i když dobře víš, že by ji to ani nenapadlo. Laškovala s Robinovým kopím, když vrátit se pak mohla k sametu a hedvábí; ale netouží nikterak stlát si lože z trávy do konce svých dní! Norman po jejích polnostech prahne, a tak pomlčí o tom, že jistá drobnost chybí jí mezi nohama. Skvělá shoda panuje mezi manželi! Jestli z hradu ji máš dostat, teprve musíš si to zařídit. Ták pospěš. Přivolej ptáky. Nebyl to snad od začátku tvůj plán?*

Dusil jsem v sobě křik. Náhle sám sebe jsem našel, jak na hraně kruhu klečím a čelo tisknu ke starému menhiru; snad udeřil jsem se oň, když o útěk jsem se snažil, a nakrátko pozbyl jsem vědomí? To nezjistím již. Leč nebylo radno prodlévat. Chvatně na nohy jsem se zvedl, teď už s novým odhodláním.

Všemožné čáry druidům se přičítaly a mnohé z toho nebyla jen pověrčivost; ale popravdě nebylo cesty, jak ověřit si, co který z našich nepřátel dělá a co zamýšlí. Do cizích myslí hledět jsem nedokázal. Mohl jsem leda dohnat Normany k činům – tím, že dobrý důvod jim dám, aby museli za hradby. A nevěsta Guye de Gisbourne jim jistě bude stát za námahu.

Za tu dobu, co panna Marian tajně scházela se s Robinem Locksleym, dávno měli jsme svá znamení. Havran a sýček věštili potíže, drozd nebo Čermák nesli pozvání; na tom schůzka závisela, který z ptáků objeví se v jejím okně.

Tak drozda Robinova přivolal jsem.

Poté, co posla lásky předem vyslal jsem, i já sám rychlým krokem pustil jsem se do údolí, v stranu opačnou než páter Tuck. Sotva pruh lesa oddělil mě od něho a ostatních mých druhů, takže nikdo již náhodně nemohl být svědkem dalších podivností, mé nohy odpoutaly se od země.

Guy de Gisbourne. Jménem jeho přesycený vrhl jsem se do temnot; a *ona* se mnou.

* * *

Ona se mnou.

V každém stínu skrývala se – má královna, má vášeň a mé prokletí. Zprudka řítil jsem se nebem jako kůň bodaný do slabin; rychleji a rychleji; a přesto myšlenkám na ni nebylo lze uniknout. Každý záchvěv její drásal mě bolestí; a přesto opojného štěstí nedokázal jsem se zbýt, kdykoliv ujistil jsem se, že znovu je tak blízko… ona, Boudicca, opětovně probuzená, plnící mou duši po okraj.

Odpradávna byl jsem pro ni nádobou.

Znával jsem ji jako dívku, když světila staré svátky na posvátném ostrově Ynys Man – Mona, dnes Anglesey zvaném. Provázel jsem ji v dobách hojnosti a štěstí, kdy zrála do krásy po boku svého muže, icénského krále Prasutága, a sdílel s ní tajné cesty do dubových hájů, k božištím v kamenném kruhu. Možná se stala římskou občankou a spořádanou matkou dvou dcer, možná sklonila hlavu před jejich zvyky a předsudky, ale v srdci nikdy nepřestala být drusadou.

Jenže mezi kněží ji nepřijali.

Nedostatek pokory jí vyčítali; a přílišnou touhu po moci.

– *Jsi mými ústy, jsi mou paží, Derrythi,* šeptávala mi; *stojíš mezi tím, co já jsem, a čím toužím být*. Už tehdy mě sežehl plamen; její strašlivá, všestravující vůle. Byla královnou – a já byl služebníkem.

Kvůli ní porušil jsem druidský slib… a pak další… a mnohé jiné. V pradávných hvozdech, v místech, které zovou se dnes Eppingský les, vzývala Andraste, bohyni vítězství; a já nikdy jí v tom nezabránil. Nikdy pomoc jsem jí neodmítl. Vlastní krev dával jsem jí k rituálům, přestože následky jsem znal. Moc lesa obemkla mne, vtekla do mých žil –

Možná je načase splatit dluh, Derrythi – dnes a tady, zněl ve mně hlas, který mohl a nemusel být – *její.*

* * *

Město nepřátel vpředu, věnec kamenných zdí.

Hrad nottinghamský zbudovat nechal sám Vilém Dobyvatel, když porobil si zemi; a to místo záhy stalo se uzlem cizích sil. Nejvyšší z rytířů dnes bili se po boku Richarda Lví srdce o Boží hrob. Nejnižší mezitím stolce jim obsadili – šerif Wendenal i další. Nesoulad cítil jsem, zatímco rychlým letem blížil jsem se k cíli.

Krajina podivná se mi zdála. Směrem k městu přibývalo v lese pode mnou opadaných jasanů, jeřábů a bříz; a ledva ocitl jsem se na dohled od hradeb nottinghamských, stromy už byly listí zcela prosté, přestože podzim teprve se hlásil. Co zahlédl jsem předtím z posvátného vrchu, jasnější tu nabývalo podoby. Chtěje ujistit se více, sklouzl jsem do hloubi lesa.

Listí v kruhu zavířilo, když mé nohy dotkly se země. V kleci holých mlčících stromů, které ani náznakem se nezachvěly, mrazila mě tíseň. Dlaněmi obemkl jsem nejbližší kmen a po něm další a další v okolí. Jediný ozvuk živoucí síly ke mně nedoléhal; nepřítomná byla duše. Jako bych chladné skály se dotýkal. Nakonec k tisu jsem se dostal, holému stejně jako javory a lísky. Jak tohle ještě přičíst podzimu? Když i větve vždyzelené svoje jehličí střásají? Věděl jsem, že tyhle stromy s jarem už se neprobudí; dary léta sečteny. Chvatně opustil jsem ten lesní hrob.

Od kraje hvozdu přes šíré prostranství vzhlížel jsem k temné siluetě hradu. Hrad z dřeva byl zbudovaný, s mohutnou kamennou věží ve středu, a na strmé skále nad řekou Leen se zvedal, což bylo mu dobrou obranou; leč nebe bylo bezměsíčné a podzimní mlha od řeky sbírala se na pomoc všem, kdož pomýšlejí na útěk. Za takové noci vyplatí se obzvláštní bdělost. A přesto hrad zdál se být opuštěný, ponechaný dozoru nepočetných strážných, poklimbávajících na hradbách. Normanské panstvo možná ještě pitce se oddávalo v hodovní síni, anebo vyspávalo, přemoženo vínem a udoláno mastnou pečení. Je to neopatrnost? Nebo záměr? Než v tu chvíli můj ptačí posel na rameni mi přistál a s uspokojením pírka natřásal. Tak jako tak panna Marian bude mě čekat.

Po okraji lesa tiše dal jsem se na západ; a tam za závojem mlhy překonal jsem vodní hladinu. Dvě osady tísnily se

v pruhu země mezi Leenou a řekou Trisantonou, v dnešních dobách nazývanou Trent; dohromady jistě patnáct stovek duší čítaly, ale spolu se nemísily, neb jedna byla saská a druhá normanská. V pivovarském dvoře v okrsku saském tajná ústila chodba, z podzemních sklepů strmě se deroucí skrze skálu až do hradu. To byla trasa všech předchozích Marianiných útěků. U dobrých lidí ustájeného měl Robin koně. Několik vět a zlaťáků jsme si vyměnili, sliby a přání. Pod klenbou do rudého pískovce vytesanou pak vyčkával jsem, až ve tmě vynořil se plamínek lampy; a za ním Marian.

Z bledé její tváře zraky ustrašeně ke mně vzhlížely. Oděna byla odlišně než jindy; ne již jako urozená panna, která milému zalíbit se touží, nýbrž jako mladík přichystaný na cestu. Když spatřil jsem její skrovnou výbavu, v plátnu řemenem svázanou, aby připevnit se dala k sedlu, věděl jsem už, jak krutě jsem jí křivdil – a také čemu přičítat její strach. Dnešním rozhodnutím mnohého jmění se vzdává; a zrovna tak pohodlného života. Od toho obého nikterak lehce se člověku neodchází.

„Jsi kurážná žena, panno Marian," řekl jsem jí.

Teď v jejích očích pobaveně to zajiskřilo. „I jiným slovem zvát by se to dalo, a nikterak lichotivým!" šeptla mi, než po mužském způsobu vyhoupla se na koně. „Jen doufám, Malý Johne, že to s ním aspoň pak bude stát za to."

Obezřetně kráčeli jsme nocí. Za ohlávku vraníka jsem vedl a dlaní ho tišil; a při tom rozdmýchával jsem mlhu, až v hustých kotoučích kolem nás se valila. Přenést koně přes hlubokou vodu nebylo v mých silách, a tak další míli na východ museli jsme k brodu. Za ním Marian pobídla již vraníka ke klusu, aby koliště co nejdřív překonala, a já ji následoval vzduchem. Za jejími zády nepozorovaně nad horní okraj mlhy vznesl jsem se a západním hleděl jsem směrem.

V hradě vše beze změny. Bránu viděl jsem jasně, neboť mlžný příkrov na útěku stáhli jsme s sebou a nový zatím nepovstal. Na hradbách nic se nehnulo. Poplach nestrhl se. Nikdo ještě nepostřehl nepřítomnost nevěsty.

Nebo přece?

Zničehožnic brána nakrátko se otevřela. Ve tmě viděl jsem klesat padací most. Jediná postava přeběhla po něm, ještě než dotkl se protějšího břehu, a dlouhým skokem snesla se na cestu. Kdo vydává se z hradu vprostřed noci? Zloději strážný by neotevřel; pátrací byli by ve větším počtu; a posel zas nešel by bez koně. Když ale viděl jsem, jakou rychlostí a nelidsky dlouhými skoky ten opěšalý blíží se k okraji lesa, chladná hrůza srdce sevřela mi; a s ní jistota.

Sklouzl jsem do mlhy k Marian. „Jsou nám v patách! Ujížděj!“ křikl jsem na ni. „K Robinovi spěchej, nikterak se neohlížej!“

Marian nezaváhala. Viděl jsem, jak její paty pobídly koně do cvalu; hlavu až k hřívě nachýlila a v dalším okamžení zavřela se za ní mlha.

Sám znovu vyhoupl jsem se vzhůru. Cizinec již dvě třetiny vzdálenosti k lesu překonal. Opustil cestu a pořád tím zběsilým tryskem mířil směrem mezi východem a půlnocí, aby trasu přeťal prchající panně. To nebyl lidský běh. To není lidská bytost.

V tu chvíli učinil jsem, co věštba mi radila. Prsty propletl jsem do tvaru magického znaku a pak před tvář zvedl je a skrz ně hleděl – jak říká se, *starýma očima*.

Ohnivá postava ze tmy se vyloupla: ne už člověk, nýbrž kůň. Rudá hříva jeho chvostem letících jisker nebe rozčísla; boky oranžově planoucí zářily z mlhy, tak jako řeřavé uhlí sálá z popela. Jak řítil se kupředu v divokém běhu, jeho žhnoucí kopyta žíhala zemi a měnila ji v prach. Ať kdokoli to byl, někomu ze starých bohů duší zaprodal se; a přemítat nemusel jsem dlouho, abych odvážil se hádat, že tou bohyní je Epona. *Epona, předvěká normanská síla, zavlečená do nové země, tak bezbranně a štědře se nabízející –*

Žár mne obestřel. Složené znamení na obě strany mělo účinek: mne zase odhalilo jemu. Viděl jsem, jak kůn zvolnil a na dálku obrátil ke mně hlavu. Bohyně lačně hleděla na mě prázdnými očními důlky Normanovy *staré* podoby.

Znamení strhl jsem si z očí. Zas jen černě oděný muž zůstal dole na pláni. Co spatřil by on, kdyby starýma očima mě

zkoumal? Duše má jevila by se mu jako věkovitý strom, jak u druidů obvyklé bývá; ale především rázem odhalil by, že v mém těle nenachází se ona jako jediná.

Než Norman tak pečlivě o mně nerozmýšlel. Možná řekl si, že jen mlha jej šálí, a nebo toužil spíš dostihnout Marian. Znovu dal se do běhu původním směrem.

Teď i já prudkým letem vrhl jsem se vpřed. Každý v jiném místě vnořili jsme se do lesa – Marian první, pak já, pak on; ale naše trasy neodvratně se sobě blížily. Panna zatím měla náskok. Její vraník prodíral se sloupovím uschlých stromů ani ne dvě stě sáhů přede mnou. Jenže Norman zboku se blížil a bezpochyby rychleji. Za letu nové znamení jsem složil. Povětřím rozběhl se ledový dech.

Vlna vpadla muži do cesty. Jeho pohyb rázem se zpomalil. Norman kouzlem ztěžka se probíjel, jako by dral se proti proudu jarní řeky. Jeho zuřivé kletby až ke mně doléhaly. Teď nadběhl jsem mu. Ocitl jsem se mezi ním a Marian. Do rozsochy nejbližšího dubu za letu jsem skočil a nohy zapřel o holý kmen, abych pevnou měl ruku, až uchystám mu pěkně naostřený šíp. Kouzlem nebylo radno bojovat s bohyní; to raději po způsobu lidském zbavit ji lidského prostředníka. Luk z ramene jsem stáhl a šíp do tětivy založil.

Vtom ale vlna se obrátila. Zuřivost bohyně smetla moje kouzlo. Viděl jsem, kterak stromy v Normanově blízkosti zvolna se ohýbají, jako by drceny byly mohutnou silou. Vzápětí praskání dřeva ke mně dolehlo. Bez žáru zahučel oheň až k nebi. Rozlomené kmeny kácely se v náhodných směrech a servané větve řítily se dolů, ale dopadnout na zem již nestačily; ještě za letu totiž drolily se v prach, sežehnuty bez plamene. Černý Norman pažemi máchl, jako by vodu rozrážel, a v tu chvíli mezi ním a mnou les zmizel, dočista shořelý. Strom, na kterém skrýval jsem se, jediný v celém průseku zůstal stát.

Oblaka popela mísila se s mlhou; její cáry a sedavé vločky vzduchem stoupaly; a mně prsty na tětivě zachvěly se, protože v tom vířícím povětří zacílit jsem nemohl.

Norman vykročil ke mně. „Stojíš mi v cestě, druide," křikl. „Přisvojil sis, co ti nepřísluší; ale štěstí ti to nepřinese, to mi věř! Jestli chceš život zachovat, seber se a zmiz. A já zapomenu, že jsem tě potkal!"

Vztyčil jsem se na své vyhlídce, ale luk jsem sklonil. „Raději bych, aby sis pamatoval, Gisbourne," opáčil jsem. „Ne já; to ty jsi přišel loupit. Tvá bohyně z celého kraje sílu vysává. Nevím, co slíbila ti, když otevřeš jí cestu do nové země, ale říct ti můžu rovnou, že slib nesplní. Její oheň i tebe stráví –"

Víc nestihl jsem říct. Norman paže zdvihl a skrz ně vyšlehla nenávist bohyně.

Palčivá vlna tvář mi ovanula. Kmen mého stromu na popel se rozpadl. Na zem pružně doskočil jsem ještě a obranu chystal, ale vtom síly mě opustily. Padl jsem na kolena. Vyklouzl mi luk i nachystaný šíp. Dlaněmi o zem jsem se opřel a pak nedaly se již od ní odtrhnout. Prsty nedokázaly složit znamení.

Jako když žíznivý vrhá se k prameni, krajina lačně vsávala mé bytí. Údy mé křivily se v křeči a tělo ztuhlo ochromením. Moc druidů je mocí lesa; jejich duše hladce lesu se otevírá, kdykoliv sdílet je třeba. Teď to byl les, kdo bral si, hladově a bez míry. Životní síla prýštila z mé mysli a rozlévala se do jeho vyprahlých plání, strhávána nadlidskou silou.

Derrythi! Hlas dávné mé souputnice ostře přivedl mě k vědomí. *Derrythi, Derrythi!* Dorážel neodbytně jako divé včely, bodal mě do uší. *Neodkládej zbraně! Je čas!*

Jak dobře znal jsem tu vůli, tu vášeň! Má paní i bohům by se postavila.

Probuď se! Vstaň! Neumdlévej, sílu nenechej si vzít, teď o všechno se jedná! Kouzlo začni spřádat! Založ šíp! Bojuj, Derrythi!

Volání její strhlo mě od hranice mdlob. Konečně vzchopil jsem se a složil ochranné znamení.

Tíha povolila. A také ona ztichla. Teď mohl jsem vzhlédnout.

Normana před sebou jsem viděl, kterak s rozpřaženýma rukama bohyni vzývá; jenom pár sáhů dělilo nás a jeho hruď

měl jsem přímo před sebou. Stačilo pozvednout luk, abych lehce se ho zbavil; rytířský způsob zajisté to není, ale kdo se na to ptá? Jenže vtom jiný zvuk ke mně dolehl.

Odfrknutí koně. Volání.

Marian…?!

Panna se vracela! Z dřívějška dobře cestu znala, ona i vraník; ale dnes jako by bludný kořen překročila a nevědouc opsala kruh, volným klusem znovu se k nám blížila. Kdo ví, co viděly její oči; ale musely jí klamný dávat obraz, že tábor je nablízku.

„Robine?“ slyšel jsem za zády její jasný hlas.

Tolik radosti v něm – a mě zmrazil hrůzou.

Byla to vteřina prozření, jakou oběť zažívá, zatímco síť padá a propadlo se otevírá a smyčka se stahuje. Se strašnou jistotou ucítil jsem kolem sebe past. *Zruš kouzlo! Střílej! Teď!* křikla Boudicca v téže chvíli; a já chytil luk v zoufalé naději, že ještě se mi zdaří zvrátit pád a přetnout lano… že z pasti ještě mohu uniknout, když budu dosti rychlý; a tak vmžiku založil jsem šíp a střelil přímo před sebe.

Šíp vnořil se do Gisbournovy hrudi a za mnou se ozval tichý výkřik. Bezvládné dívčí tělo ze sedla sklouzlo, kůň poděšeně frkal; Norman nikde nebyl na dohled; a ona, *ona* mlčela.

* * *

Ona mlčela.

Mrtvo a temno v mém nitru, vyprahlá poušť.

Bezvědomou pannu Marian uložil jsem na studené listí. S krví život rychle jí unikal, ale ve vydrancované krajině nesebral jsem sdostatek sil k ozdravnému kouzlu; do živého lesa napřed musel bych vejít. Alespoň tedy roztrhl jsem vak, který Marian tak pečlivě na cestu si přichystala, a obvaz udělal. Rána byla pod ramenem, zezadu. Šíp přelomil jsem a zdobení do země ukryl, aby k poznání nebylo, že z mého toulce pochází. Jako o mnoha jiných věcech, také o této budu muset lhát.

Krátce poté Robin s Tučkem na cestě se vynořili, jedouce mi na pomoc. Vypověděl jsem, kterak Normané na prchající

pannu dotírali a kterak mé střely obrátily je na útěk. Robin spolehl se na mé slovo. Natolik rozrušilo ho Marianino zranění, že ani nesnažil se důkladně ohledávat dějiště údajného boje. Nařídil co nejrychleji nosítka zrobit a pannu do ležení dopravit.

Pro své druhy takto vysvětlení jsem našel. Pro sebe neměl jsem – žádné.

Zamlklí do tábora jsme se vraceli. Obavám o Marian snadno se dala tíživá nálada přičítat, ale mě ještě další hrůza duši svírala. *To ticho vůkol!* Strašlivá možnost, že můj šíp nejen že pannu poranil, nejen že prolomil Normanovo kouzlo, nejen že odložil nerovný souboj – ale také *ji,* mou paní, strhl s sebou.

Pokud kouzlo duši její sežehlo, jak možno mi vůbec bude žít?

Navěky – a bez ní…?!

Ještě doznával ve mně její burcující hlas, kterým na pomoc mi přispěla. Ještě cítil jsem v sobě tu vůli, tu zuřivost, to naléhání! Zatímco ujížděli jsme z temnot ku světlu, pod hladinou mé paměti jasněji než jindy vyvstala její podoba – tak živoucí, tak čerstvá, tak jasná. Kam poděly se naváté písky jedenácti staletí? Zas viděl jsem ji rozkročenou na válečném voze, jak přikládá ke rtům roh a troubí do boje. Z hlubin času ke mně probleskly její vlasy, rudé jako měď a splývající až k bokům; ve slunci zatřpytil se bohatě zdobený torques, obepínající jí hrdlo, spona pláště i pažní náramky, stočené do spirál. Zlato plálo jak tekoucí oheň; ale co byl jeho lesk proti žáru jejích očí? Nic nemohlo rovnat se té divoké nenávisti a vášni, té bezbřehé touze po pomstě.

Po smrti krále Prasutága ujala se vlády. Dle jeho závěti právě ona měla nadále spravovat propůjčenou říši; jenže Římané odmítli uznat nároky pouhé ženy. Když dovolávala se starého práva, dali ji zbičovat. Římští vojáci znásilnili její dcery – před jejíma očima. Tehdy ona, Boudicca, královna Icénů, v touze po odplatě zburcovala porobené keltské kmeny a započala vzpouru, před kterou nakrátko musela couvnout i neochvějná moc Říma.

Od těch dob znal jsem i její temnou podobu. Stál jsem při ní ve chvíli pokoření a pádu – a stál jsem při ní i pak, v dobách

vítězství, bez ohledu na to, kolik za sebou zanechala krve a popela. Hnal jsem se jí v patách, když v čele svých vojů táhla zemí a obracela v prach římské pevnosti; moje lektvary a druidská kouzla jí po boji léčily rány; ale mnohem větší dar oddanosti jsem jí skládal tím, že nikdy ani slovem nezpochybnil jsem její činy. Mlčky jsem přihlížel pádu Camuloduna a Londinia – římských měst, která tak krutě vyplenily její hordy. Stál jsem v popelu staroslavného Verulamia, zatímco římské ženy umíraly nabodnuté na kůl s ňadry vecpanými do úst – z jejího rozkazu.

A jak by to mohlo být jinak? Bohyně Andraste vtělila se do ní; vítězná dávala jí znamení a na oplátku brala si krev.

Smlouvy se starými silami pokaždé oběť žádají.

Zatímco v tichu jsem zůstával, bez své královny opuštěný, maně přemítal jsem, čím Norman asi platí; jestli jeho bohyně to byla, kdo můj šíp vedl, a jestli také život panny Marian ke smlouvě se sčítá… a jaká síla zbývá mně, odkud a kde a jak ji mohu vzít, abych proti cizákům ji postavil –

A pak náhle mrtvý les za zády nám zůstal a živoucí stromy zahrnuly mě blahodárnou silou.

V tu chvíli její hlas ke mně se vrátil.

– *Ty nevíš, v čem oporu najdeš?* šeptaly bezzvučně její dávno mrtvé rty. – *Myslíš, že lásku k téhle zemi již nesdílím? To, co děje se tu dnes, je tisíckráte krutější než vojenský vpád. Budu proti tomu bojovat, Derrythi, budu bojovat v tvém stínu, zastavím sílu, která vysává zemi… pomoc svou nabízím; jen mi dej svobodu, jen mi otevři cestu…*

Takto úporně ke mně promlouvala. Ten hlas neměl jsem jak umlčet… i kdybych nakrásně umlčet jej chtěl.

Jenže právě naopak: já naslouchal jí okouzleně, s úlevou, se závratným štěstím; na ničeho již jsem nehleděl, zapomínaje na bezvědomou dívku, neznámé kouzlo i na skleslé své druhy; vždyť ona, má paní, vrátila se ke mně… znovu blízkost její sdílím… znovu, konečně.

* * *

Pod skalním převisem dusno a tíživé ticho; odlesky ohně na kamenných zdech, vroucí voda, vůně bylin, pach krve. Starostlivá Catheryn nad ložem se skláněla. Od svojí báby umění ranhojičskému vyučila se tak dobře, že i naříčení z čarodějnictví se kvůli tomu dočkala – pročež také v lesích musela se skrývat s naší družinou; leč bylinky ani babské zaříkání zde ničemu nepomohly. Panna Marian se neprobrala.

Již utichl všechen spěch. Horečnatou snahu vystřídalo bezmocné vyčkávání. Mnozí z družiny ke spánku se uložili, když viděli, že ničím nemohou prospět; avšak někteří stále u vchodu bděli. Catheryn od lože se ani nehnula. Páter Tuck hned po příjezdu též se přidal, v koutě tu klečel a modlitbami usilovně napomáhal dle nejlepšího svého svědomí. Robin rozčileně přecházel sem tam kolem ohně. Takového lidu kolem! A já mlčky u lože stál celou tu dobu, hodiny a hodiny již – s pravicí uvnitř rukávu schovanou a prsty zaťatými ve znamení, které nešťastnou dívku násilím k životu poutalo.

– *Neváhej,* šeptl hlas ve mně. – *Neváhej s tím; v nelidských věcech lidským slabostem nepodléhej, Derrythi; zde naskýtá se příležitost, kterou nesmíš, nesmíš, nesmíš promrhat* –

Mé oči utkvěly na Catheryn, na pružné její postavě a záplavě černých kadeří, a srdce sevřelo se mi. Poslední dobou často bývali jsme spolu; dávno všichni zvykli si pokládat nás za milence; a jistě lichotivé bylo, že právě mne si vyvolila, neboť – krom Marian – byla jedinou ženou v celé družině.

Lichotivé? *Hrůzné!* Nebyl jsem bez citu, přestože možná se to tak jeví. Leccos lidského ve mně ještě zůstávalo, přece jenom. V tu chvíli málem prsty jsem povolil a znamení nechal odeznít…

Než Robin zrovna u lože se zastavil. „Bude žít? Povězte mi!“ dorážel potisící. Jeho neodbytné otázky střídaly se s chvílemi otupělého žalu, kdy jenom sklesle zíral do plamenů, a chvílemi vzteku, kdy chytal Catheryn za rameno a spílal jí, že nedokáže udělat víc. Bolest je vždycky tak opravdová. Možná to jediné, co přetrvá i tisíc let.

Catheryn vzhlédla ke mně. Zachvění jejích černých řas stačilo mi, abych rozuměl jí beze slov. Ne, ona jako léčitelka ani

nejmenší naději tu neviděla; jak noc se probíjela k ránu, najisto už se jí vzdala. Naopak v úžas ji uvádělo, že raněná ještě smrti uniká.

„Možná většího klidu bylo by k uzdravení třeba," promluvil jsem. „Poslyšte. Ponechejte nakrátko ji jenom v rukou božích." Volnou dlaní přitáhl jsem Catheryn k sobě. „Pomoz mi," šeptl jsem do hřívy jejích vlasů. „Přesvěč je. Všichni musí pryč."

Docházelo jim možná, že s Bohem nemá toto mnoho společného; než zmínka o něm zajisté pomohla. Na Catherynino jemné naléhání opustili skalní úkryt – nakonec i páter Tuck, který zdráhal se nejvíce.

Když rozbřesklo se, panna Marian z lože vstala, uzdravená a svěží.

* * *

Zvuk koňských kopyt na kamenité cestě. Pláště normanských rytířů, výkřiky, pobídky ku spěchu. Každý, kdo cestovat musel přes Sherwoodský les, co nejrychleji snažil se ocitnout se na opačné straně a nebezpečí za zády zanechat.

My byli tím nebezpečím.

Družina věhlasného Robina Hooda.

„Stůjte!" vzkřikl z úkrytu zvučný hlas panny Marian. Vzápětí další z našich druhů s meči tasenými skočili na cestu před rytíře; a jiní s šípy napřaženými zezadu cestu jim uzavřeli. „Jste v obklíčení! Je-li vám život milý, zlato a cennosti vydejte!"

Pěkné nastaly časy. Pouhých čtrnáct dní uplynulo od Marianina příjezdu a uzdravení a Robinova pokladnice útěšně zlaťáky přetékala. Ne snad že by více než dříve normanských šlechticů a kupců přes hvozd mířilo; to jen Marian lépe odhadnouti dokázala jejich zvyky a přepadení vhodně uchystat. Tam, kde Robin pozdě by na místo přijel nebo kde by v poslední chvíli zaváhal, ona neváhala nikdy. Každý útok úspěch přinášel. Zaskočení nepřátelé málokdy vůbec zmohli se na obranu a nikdy nezdařilo se jim poklady ukrýt.

A Marian dobře si zvolila. Poručit uměla Robinovi – a on pak příkazy vydal svým mužům. Sama dohadovat se s nikým

nemusela; vždyť mnozí ani nepostřehli, že je to ona, kdo družině teď doopravdy velí.

Tomu všemu jsem neklidně přihlížel – ve stálých obavách, jak je mou přirozeností… protože Měsíc od novu k úplňku se vzmáhal, protože les tak poklidný se jevil a znamení žádných se nedostávalo… a protože vítězství byla tak snadná.

Guy de Gisbourne žádnou výpravu nevyslal. Nikterak nesnažil se nevěstu svou hledat – ani ztrestat nás za její zmizení. Vskutku uvěřil, že panna Marian je mrtvá? Nebo sám o život přišel, když zmizel před mýma očima? Sežehla ho síla bohyně? V dalších nocích po Marianině uzdravení okraje hvozdu jsem obešel – všude tam, kde nějaký potok či říčka je lemovala, či skály všeliké – a na hladinu nebo na kámen ochranné znaky napsal, aby do nitra Scirwurdy cizák vstoupit nemohl; ale od té doby žádné známky jsem nepocítil, že by se snad o to vůbec pokusil.

To mlčení děsilo mě. Nemohl jsem než přemítat, čím nakonec klid se přeruší.

Normanští rytíři chvatně opouštěli rokli. Robin několik mužů určil, aby zpovzdálí je sledovali a ohlídali, že nevpadnou nám do zad. My ostatní kořist jen zběžně jsme chtěli prohlédnout, než do ležení ji odvezeme, kde se rozdělí. Robin tkanici rozvázal na váčku s mincemi, který odebral Normanovi…

Vtom Marian a vzápětí i já vpřed jsme se vrhli a poklad z ruky mu vyrazili. Naše prsty krátce se dotkly, mimoděk. Zlato rozsypalo se po mechu.

„Zpět!“ vzkřikla Marian, než kdokoliv pohnout se stačil.

„Ty mince jsou prokleté,“ dopověděl jsem já.

Muži z družiny chvatně se křižovali. Páter Tuck otčenáš začal a já mezitím větev vzal, a co vysypalo se, zpět do váčku jsem nahrnul.

Guy de Gisbourne jako by přes rameno mi hleděl; málem cítil jsem jeho dech a záchvěv zuřivosti, že plán se nezdařil. On s přepadením rytířů počítal. Záměrně mince poslal. Byla to past.

Vzhlédl jsem k panně Marian. Celou dobu vyhýbal jsem se přímému pohledu na ni, ale teď chladné zelené zraky její s mými se střetly.

Úplněk nastává.

Dnes.

„Myslím, že toto zlato neměli bychom si nechávat," řekla. „Nechť páter Tuck svěcenou vodou je zkropí, aby zlé síly přebývat v něm nemohly, a pak rozdělme tyto mince potřebným. Rychle ujíždějme, ať do večera se jich zbavíme. Pokud budou nezištně darovány, kletbu to sejme z nich i z nás."

Robin netvářil se nadšeně; nevěřil na prokletí a chtivost svářela se v něm se zamilovaností, která velela mu vyhovět každému Marianinu rozmaru.

„O šlechetnosti Robina Hooda celý kraj si bude vyprávět," prohlásil jsem, abych rozloučení s tučnou kořistí trochu mu ulehčil. Poklad prohlédl jsem a několik předmětů dalších ještě určil. „Toto vše musí pryč."

Prokleté věci do koženého vaku jsme uložili a páteru Tučkovi svěřili k úschově. „Na jih!" zavelela Marian. „Ať co nejkratší dobu v držení našem ty mince zůstanou!"

Úkosem zahlížel jsem na ni. Proč takový směr vybrala? „Možná není moudré k Nottinghamu se přiblížit –" začal jsem.

Než Robin rázně mě přerušil. „Nikdo nechystá se až k Nottinghamu! Panna Marian pravdu dí. U řeky na jihu i mnoho jiných vesnic leží; a takovým darem získáme si spojence na výhodném místě."

Několik mužů se zbytkem kořisti do ležení poslal a my ostatní s prokletými věcmi na cestu jsme se vydali. Námitek dalších jsem se zdržel. Robin vždycky podporoval Marianina rozhodnutí – buď z lásky, anebo protože snáze se mu pak dařilo vydávat je za svá vlastní. Pokud neměl jsem přímo hádku vyvolat, a tím i vůdcovství Robinovo zpochybnit – což ode mě, který vždy o nenápadnost usiloval, sotva bylo by prozíravé –, nezbývalo mi než mlčky se podvolit; avšak nejčernější chmury do mé duše se vkrádaly. Jako by ty mince byly znamením! Cizí pozornost mohou k nám přitáhnout.

Možná již nepřátelská síla na to čeká, aby skrze ně nás našla! Možná právě ona promluvila ústy Marian!

Dojeli jsme k mostu. Pod ním nevelká říčka plynula, jeden z přítoků Trentu, podobně jako Leena hlouběji na jihu. Na vodě leželo ještě moje kouzlo; ale za řekou, ve stráni na protější straně, území bylo nechráněné.

A tam les nebyl již obvyklým lesem. Až k vodě dosahoval okrsek uvadlých stromů, černé sloupoví.

Mezi nimi – kůň.

Robin též ho spatřil. Viděl jsem, jak dychtivě vpřed se nachýlil; a zvednutou dlaní dával nám znamení ke klidu. Ryzák na pohled mohutné a nádherné byl zvíře, ozdoba něčí stáje – jak jevilo se, uprchlý nejspíš, protože bez sedla. Nezvětřil nás dosud. Věčná škoda takového krasavce v lese ponechat! Robin z vlastního koně sklouzl a otěže hodil Marian, která seděla netečně a jak očarovaná vpřed zírala. Tichým krokem k mostu vykročil, aby dostal se na druhou stranu a k zvířeti nepozorovaně se přiblížil.

A já už nehleděl na to, nakolik prozíravé bude či nebude dostat se s vůdcem do sporu. Ze sedla sjel jsem a před most se vrhl, abych včas cestu mu zastoupil. „Ne, Robine!“ vzkřikl jsem. „Ten kůň –“

Robin užasle si mě měřil. Ale údiv vzápětí vystřídán byl zuřivostí. „Jakže? Ten kůň – co? Je snad taky prokletý?“ vmetl mi do tváře.

„Přesně tak!“

„Že by pro mince své si přišel?“ vysmíval se. „Aby do zubů je vzal? Nebo tu snad lesní duch straší a kletby rozsévá jak zrno zjara?“ Potřásl hlavou. „Čeho je moc, toho je příliš! Možná Catheryn o lék bys měl požádat, Johne, protože zdáš se mi rozumu mdlého!“

„Tohle není kůň. Ta bytost jenom zdá se být koněm. Ohnivé odlesky na její hřívě nevidíš? Nemůže na nás tak snadno přes vodu, ale to brzy se změní, pokud sám ji přes most převedeš. Nechoď za ní na druhý břeh. Tím zlu otevřeš cestu.“

„Ty vážně mluvíš šíleně, Malý Johne! Myslíš, že koně nepoznám?“ Do hlasu Robinova varovný tón se vkrádal.

„Nebudu tyhle řeči déle poslouchat! Dost na tom, že o zlato mě chceš připravit! Ustup mi z cesty!“

„Ne. Tenhle most nepřekročíš; jen přes mou mrtvolu!“ Pro obuch jsem sáhl, který vedle toulce a luku jsem nosil.

Robin totéž učinil. Vzápětí vrhl se na mě.

Po mostě ustupoval jsem a zuřivé jeho rány odrážel. Tyč byla tupá zbraň, ale pádná; v obou rukou držel jsem ji jako jedenapůlruční meč a jen o kryty se snažil, neboť lebku roztříštit mu nijak jsem netoužil. Zuřivost zbavila Robina veškeré rozvahy; tyč svištěla a vířila v jeho rukou v divoké snaze srazit mě z mostu. Vysokým krytem v poslední chvíli jsem odvrátil úder shora vedený a vzápětí kopem prorazil jsem Robinovu obranu. Tyč divnou kličku opsala, jak Robin ruce rozhodil a snažil se udržet rovnováhu na kluzkých kulatinách, z nichž mostek byl přitesán; a vtom můj obuch rovným výpadem zasáhl ho do prsou. Robin přes kraj mostu přepadl a po zádech do řeky se zřítil.

Vzápětí s prskáním a funěním nad hladinu se vynořil. Vody nebylo v tuto roční dobu víc než půldruhá sáhu, ale hlavu zchladila mu sdostatek; nechystal se znovu na mě útočit. Napětí povolilo. Od mužů, kteří zaraženě dosud přihlíželi,

ozýval se smích. Robin ohlížel se po koni – zbytečná to snaha, neboť ten po všem tom hluku a zmatku byl pryč.

„Marně ho hledáš. Jen přelud to byl," řekl jsem, zatímco s mostku jsem scházel.

Robin neobořil se na mne, jen hlavou pokývl. Páter Tuck přiskočil a ruku mu podal, aby pomohl mu na příkrý břeh; a on vyhoupl se na kameny a středem svých mužů ke mně vykročil. Ticho nastalo; s napětím muži čekali, jak jejich vůdce s prohraným bojem se vyrovná. Ten zachmuřeně si mě měřil. Sám také věděl, stejně jako oni, že dle starých zvyků teď místo své měl by mi přenechat.

Leč nemohl jsem dopustit žádnou takovou hloupost. Nenápadnost byla pro mě životní nutností. „Normanské čáry všem nám mohou hlavy splést. Nebýt jich, nikdy bych proti tobě zbraň nepozvedl, neboť jako svého vůdce tě uznávám, Robině," promluvil jsem, než sám se ozvat stačil; a pak poklekl jsem před ním a obušek svůj jsem mu nabídl.

Spor zažehnán. Muži provolávali slávu nám oběma a s úlevou zas dali se do řeči. Rozhodnuto bylo, že podél řeky na západ se pojede k brodu a k jiné vsi. Sotva přestal jsem být ve středu pozornosti, k řece vrátil jsem se a ochranné znamení obnovil. Neboť tohle nebylo všechno. Tohle nebylo dost. Snadné a zdánlivé vítězství, kterého nakrátko mi bylo dosáhnout, nijak neutišilo mé obavy.

Stačilo pohlédnout – na Marian.

Panna jak zmámená na břehu stála a její zelené oči nepřítomně do dáli se upíraly. Žádný zájem o nás najevo nedávala; snad nepostřehla ani, co se tu přihodilo a že došlo i k boji. Jak kolem ní jsem procházel, prsty složenými mávl jsem jí před tváří a přeťal dráhu toho pohledu. To vrátilo ji k nám, nakrátko. Potřásla hlavou, zasmála se a zvesela hned k Robinovi vykročila.

Než ničeho jsem si nenamlouval.

Ty mince byly pro ni.

* * *

Pro ni.

Jaké dary ještě? Jakou cenu bude nutno dát?

Po událostech u mostu Robin skupinu naši znovu rozdělil; od jednoho z mužů, Willa Scarletta, který postavou byl mu blízký, vypůjčil si suchý oděv a pak Tučkovi a ostatním zavelel a společně s nimi odjel mincí se zbavit. Usoudil, že nebude stačit do náhodné vesnice se vřítit a zlato na náves vysypat, neboť to by vedlo jen k tomu, že vesničané na krev by se kvůli němu servali; a tak rozhodl se místo toho blízkou tvrz navštívit, kde chudý saský rytíř přebýval, o nocleh tam požádat a o křivdách Normany spáchaných více vyzvědět, aby zabavené zlato na správném místě mohlo potřebným pomoci. Já a Will zatím vrátit jsme se měli s pannou Marian do ležení, neboť den již se chýlil a Robin obavy měl o její bezpečí. Kdykoli jindy Marian by se tomu bránila, ale teď jen netečně na koně vsedla a do tábora vést se dala; cesta plynula v tichu.

Když do ležení přibyli jsme, pod skalním převisem oheň vesele praskal a maso na rožni nás vítalo. Nabídl jsem se, že zaopatřím koně – a Will rád tomu byl a rovnou přisedl k druhům, mezi nimiž koloval již vinný měch. V pěkné náladě málokdo vůbec postřehl, že panna Marian též s námi přijela; a nikdo nepozastavil se nad tím, že jídla nedotkla se a beze slova vytratila se do lesa.

Nad hvozdem smrákalo se již. Luna záhy nad obzor vystoupí.

V jeskyni vyhledal jsem Catheryn nakrátko; v tmavém koutě beze svědků do náručí jsem ji vzal a šeptem přislíbil, že později pak se za ní zastavím; to nutné bylo učinit, aby ji ani nenapadlo jít za mnou hned teď. Pak k blízkému potoku jsem vyrazil zvířata napojit. Když koně napili se, rovnou na dlouhou opratě jsem je uvázal a sám mezi stromy vklouzl.

Tuto příležitost musel jsem Marian poskytnout; musel jsem, teď hned. Možná bude platba dostatečná takto. *Možná* –

Přistoupila ke mně tiše, nepostřehnutelně; jako přízrak prosmýkla se ze stínů. Náhle měl jsem ji za zády. Její ruce ucítil jsem na ramenou.

Koně poděšeně frkali. Pach, který větřili, nikterak se jim nezamlouval. S ramene ruku její vzal jsem a vykročil hlouběji

do lesa, než zvířata ještě víc začnou se plašit; až za nejbližší ohyb cesty, ale ne tolik, abych ke strážím v kruhu kolem tábora se přiblížil. Do starého vývratu jsem ji zavedl. Stanul jsem k ní čelem.

Zelené její oči z šera ke mně vzhlížely. Špička jazyka zakmitla mezi pootevřenými rty. Musí se to odbýt tiše, to bylo jasné; a tak rychle, aby nikdo nás nepřerušil. Šněrování na kabátci rozvázal jsem a košili rozhrnul až do pasu.

Vzlykla. Její ruce bleskově se vymrštily a drápy zaťaly se mi do ramen. Pomalu sunuly se dolů a kůži v desíti brázdách s sebou strhávaly; ale příliš mělko, příliš lehce, skoro bez krve; na něco tvrdého tam uvnitř narážely, se skřípěním razily si cestu a pak bezmocně se zadrhly. V její tváři, do níž upřeně jsem hleděl, viděl jsem problesknout odpor a vztek.

„Jaká zrůda se z tebe stala, Derrythi," zasyčela se záchvěvem bezbřehé nenávisti. „Jak málo lidského zbylo v tobě za ty stovky let?"

„Sama sobě odpovídáš, má paní. Za stovky let všechno lidské zkamení. Stávám se tím, co spatříš, když *starýma očima* se podíváš; les vrostl do mě, dřevo pod kůží se rozpíná. Takový je následek i příčina dlouhověkosti. Nikterak nelze tomu odpomoct. Jen napůl jsem člověk – a napůl strom."

Stáhla ruce. Ke rtům zvedla je a slízla pár nečetných krůpějí krve, které ze mne získala. Leč jemné nehty panny Marian byly ulámené, dubové třísky zadřené pod nimi; to jasně viděl jsem za svitu měsíce.

„Tohle nemůže mi stačit," řekla.

„Tedy vezmi si srp. Všechnu svou krev dám ti, má paní."

Rty její stáhly se ve výrazu nevýslovného pohrdání. Ruka vymrštila se a udeřila mě do tváře. „Jak se opovažuješ! Tomu snad ani sám nevěříš, Derrythi, že s takovou almužnou mohla bych se spokojit!" Stála přede mnou s očima planoucíma a snad na kolena padnout měl jsem a za odpuštění ji prosit, leč od jejího božského zjevu nedokázal jsem odtrhnout zrak. Až ledový hlas její konečně mě vzpamatoval. „Víš, co musíš učinit!"

„Ano, má paní."

Teď na souhlas pokývla. Pak mávnutím ruky mě propustila.

Otřeseně ke koním jsem se vracel. Oděv snadno jsem upravil; ale jak hrůzu z tváře smazat? Ne z toho, co událo se – ale z toho, co neodvratně se blíží? Jenže já sám to přece byl, kdo takto zvolil; rozhodnutí přijal jsem, když panna Marian na smrt raněná tu ležela. Teď pozdě je měnit.

A cožpak vybral bych si jinak – i kdybych tu možnost znovu měl?

Za Catheryn jsem zašel. Od ohně zazníval veselý zpěv; Alan-a-Dale na loutnu tu drnkal a hospodské popěvky spustil, k čemuž druzí s chutí se přidali; na stráže spoléhali a Robin tu nebyl, aby aspoň náznakem pořádek zjednal. Catheryn také přisedla si, leč kývl jsem na ni a z kruhu ji vyvedl. Se smíchem ruku mi podala a pod skalním převisem objala mě.

Hned ale zarazila se, když její dlaň pod košili vklouzla.

„Ty krvácíš!“

„Jen trochu o šlahouny ostružin jsem se otřel, když lesem jsem se prodíral,“ zasmál jsem se a přitiskl ji k sobě. „Dnes myslel jsem na tebe,“ šeptal jsem jí. „Říkal jsem si, jak smutné to je, když na cestu vyrážím a nic tvého u sebe nemám. Před záludným houštím pak vůbec nic mě nechrání – ani nemluvě o nepřátelích!“

„Že bych šáteček ti měla vyšít? Jako panna urozená, když při turnajích háže ho rytíři k nohám?“ V jejích černých očích radostně to zajiskřilo. „Nikdy jsem si nemyslela, Johne, že bys o zástavu lásky zájem projevil!“

„Dřív možná ne, ale člověk se mění. Najednou pozná, komu srdce jeho náleží.“ Ruce zabořil jsem do záplavy jejích vlasů. „Ale než plátno opatříš si a potýkat se začneš s jehlou, co kdybys mi napřed svoji kadeř věnovala? Do váčku ji schovám a s sebou ji budu brát, aby štěstí mi nosila!“

Catheryn s úsměvem mi vyhověla. Pramínek vlasů do tenkého cůpku zapletla a já pak sponu otevřel, v níž druidský srp svůj nosím, zakřivenou čepel z pravého zlata, před cizími dobře ukrytou; a takto vlasy jsem odřízl. Do prstýnku jsem je stočil a do svých věcí uschoval. „A teď pojďme!“ Dnes snadno mohli jsme si užívat beze svědků přímo v táboře, protože

zakrátko budou tu všichni akorát opilost vyspávat, ale já propletl prsty s jejími a mimo ležení ji vedl. „Je nádherná noc. Zakrátko začne být o večerech chladno a to nebude již se nám chtít vzdalovat se od ohně. Co kdybychom si na vrch zašli?“ Kol pasu objal jsem ji; dva milenci pospolu, sami na lesní cestě.

Než stačilo krátce přes rameno se ohlédnout. Třetí stín tiše se k nám přidal… v našich stopách, neodvratně, bez hlesu… *ona, má paní*

* * *

Má paní.

Myslel jsem na Boudiccu, jaká byla kdysi; vzpomínal jsem na poslední den a poslední chvíle dávného jejího života. Tehdy rozhodl jsem se věnovat jí největší a nejstrašnější dar své oddanosti. Nic horšího nenastane již. Zatímco Catheryn vedl jsem do hloubi lesa, tak dychtivou, tak živoucí, tak nepředvídavou, má paměť hrůzné mi předestírala obrazy.

V duchu viděl jsem to bojiště – icénské mrtvé a hořící vozy, na kterých předtím ženy a děti z návrší přihlížely; vždyť všechny kmeny tehdy se tam sešly, přesvědčeny o snadném vítězství, a válečníci celé rodiny s sebou brali, aby dopřáli jim tu podívanou. Armáda, v jejímž čele Boudicca stanula, byla obrovská; přes sto tisíc mužů čítala a k Římanům z jihu se blížila přes rozlehlou pláň. Guvernér Paulinus, který římským vojům velel, k ruce měl jen Čtrnáctou legii a hrstku veteránů a pomocných sil, úhrnem dvanáct tisíc hlav. Před britskou armádou stáhl se do úzké lesnaté soutěsky. Jeho pěchota a jízda zaujaly pozice na křídlech. Boudicca k útoku velela, ale v tak nevýhodném postavení nikterak nemohla početní převahy využít. Čelo armády uvítal déšť římských oštěpů. A pak Římané sami do útoku vyrazili, jako klín vpadli do britských vojů a svými krátkými meči její válečníky až k vozům zatlačili; a tam je pobili.

Jen díky kouzlu Boudicca sama unikla. Její prsty jsem svíral a za sebou ji vlekl v divokém letu, ochromenou a netečnou; zlomenou; bez vůle a bez naděje. Z mnohých ran krvácela a vědomí porážky těžce na ni doléhalo.

„Nikdy, Derrythi! Cožpak můžu dál žít?“ křičela mi do tváře, když v nejbližší osadě na lože jsem ji položil a léčivá zaříkání započal. „K čemu ještě? Když ztratila jsem všechno?! Jen po jediném ještě toužím. Připrav nápoj, který přinese mi smrt!“

Takto obracela se ke mně ve chvíli největší beznaděje a největší prohry, pokořená, zrazená a opuštěná všemi. A ke komu také jinému? Vždyť já byl jsem s ní v pádech i vítězstvích, až do samého konce, do nejtrpčí zkázy; navždy stál jsem po jejím boku, věrně a neochvějně.

Cizí oči přihlížely. Cizí ruce se pak také našly, které vykopaly jí hrob; a díky tomu události tyto ve známost vešly a zachyceny byly v římských kronikách. Cassius Dio takové zapsal svědectví, že královna Boudicca po prohrané bitvě přijala pohár s jedem, aby živá nepadla do rukou nepřátel. To byl pohár, který já jí vtiskl do rukou.

Teprve tehdy jsem ji zradil.

Tehdy jsem ji – oklamal.

* * *

Že Catheryn v ležení chybí, rozkřiklo se záhy. Ona to byla, kdo o oheň povětšinou se staral a oděvy mužům spravoval, s písní je budil a vodu vařit dával; a proto brzy všichni ji postrádali. Muži z družiny vyptávali se mě hned zrána, zdalipak něčeho o ní nevím; a já krčil rameny a se stopou hněvu líčil, jak strašlivou při jsme mezi sebou měli předchozího večera. „Z tábora spolu jsme vyšli, ale rychle se to zvrtlo! Považte! Catheryn vyčetla mi, že příliš dbám o pannu Marian! Já příkrými slovy ji odbyl, neboť nic nemůže být pravdě vzdálenější; vždyť Marian jinému celým svým srdcem je oddaná. Než Catheryn přesvědčit se nedala. Prý radši v klášteře prosit bude o přístřeší, než aby s námi tu zůstávala; a s tím vyrazila do lesa,“ vyprávěl jsem. „Vyčkejme chvíli, až hlava se jí zchladí. Pár dní na modlitbách, a jak se jí po volnosti zasteskne! Ještě ráda vrátí se k nám.“

Vyčkali pár dní.

Tolik trvalo, než našli její tělo.

Marian záměrně opačným směrem výpravy vedla a nikdo chuť ani důvod zrovna neměl na vrch s posvátným kamenným kruhem zavítat; leč potom zase mluvit se začalo o trestné výpravě, kterou šerif vyslat chce do lesa, a naráz všichni se rozpomněli, že hrad nottinghamský je plný vojáků. Jak to přijde, že šerif ničeho nepodniká? Zase na přetřes přišly prokleté mince a zmizelý kůň.

„Na kouzlo spoléhají, proto nespěchají s bojem; jsou za tím temné normanské čáry!“ mínili někteří a zbožně se křižovali, zatímco druzí vysmívali se babským pověrám; a tak Robin, aby přítrž tomu učinil, ještě dva muže vzal a na průzkum se vydal, pročež na horu vystoupal.

Na nosítkách přinesli Catheryn do tábora – zahalenou v plášti jednoho z mužů, aby skryla se nahota i to další. A přesto někdo podíval se; slyšel jsem jasně výkřiky děsu, slévající se do vřavy a ohromení. Ti, kteří na místě ještě nebyli, rychle sbíhali se, a tak přidal jsem se též. Po boku pátera Tucka jsem k ní pospíchal.

Chlapi z Robinovy družiny lecčemus byli uvyklí, ale tenhle pohled zmrazil jim krev v žilách. Boha se dovolávali, synem Božím se zaklínali; někdo hned spustil otčenáš.

„Odstup, Satane! Spalte ji na popel!“ Páter Tuck o víno najednou nedbal, ani o legrácky; rty měl děsem bílé. „Takhle ďábel na svět se prodírá! Kult pohanský nové vyznavače si našel, přímo zde, v zemi křesťanské! Hanba! Tohle je vzývání starých bohů! Někdo lidskou oběť jim vystrojil! Zapalte hranici; očistný plamen ať kacířství stráví; pospěšte, hned!“

Všichni naráz couvli od ubohé Catheryn. Někteří na kolena padali a ještě hlasitěji se modlili a jiní pro dřevo hned utíkali; panika táborem se šířila, jako by rohatý za nejbližším keřem již nedočkavě podupával; a nikdo se nenašel, jediná laskavá ruka, která by bývalé družky naší se dotkla a znovu jí zahalila tvář.

Pomalu vykročil jsem tam. Beztak čekali to nejspíš ode mne; vždyť kdo jiný byl Catheryn tak blízký? Vědělo se přece, že já ji – miloval.

Miloval?!

Mnoho nezůstalo; žádná bývalá krása. Z těla zápach se linul. Jak na krok jsem se přiblížil, zoufalý křik mi do uší vrazil, tak jako letící vlna, jako ozvěna hrůzy z minulosti, kterou tu na sobě její tvář měla – *Johne, Johne, pro lásku Boží, nedělej to! Johne! To bolí! Pomoz mi!* Ale co s láskou tu mělo něco společného? Stehna černou krví potřísněná, kde kůl do těla se vnořil; na hrudi namísto bujných znaků ženství dvě vodnaté, propadlé rány; a ústa nepřirozeně rozevřená, se zlomenou čelistí, vyplněná jejím vlastním masem, které před smrtí ještě musela sát a kterým se dusila.

Dvě ňadra, jedna ústa. Kdo z přihlížejících povšimne si? Kdo spočítá si tu nesrovnalost…?

Letmo pohlédl jsem na Marian. A náhle viděl jsem ji otřesně jasně, živě, *znovu* – ji, svou paní, vtělení bohyně; *zde stojí, ve středu všeho světa, jako před tisícem let stávala; v extázi ruce rozhazuje a divoký křik ze sebe vyráží… stará jména vzývá v kruhu z kamenů, bohyni Andraste volá; a pak její zuby ze tmy zablesknou a do syrového masa se zarývají, hladově a lačně trhají ho na cáry; ústa chvatně polykají, zatímco horká krev oběti zemi zkrápí* –

Jenže mí druhové tváře odvraceli; vidět nic takového radši nechtěli, natožpak domýšlet si; a pokud přece ano, pak to, co tělu se již nedostávalo, k vině přičetli krkavcům. Kůl sdostatek vysoký byl, aby vlci na mrtvou nemohli; ovšem ptáci vybrali si svůj díl, jak to vždycky bývá. Vždyť oči také chyběly.

Přece jen jsem se bývalé své milenky štítivě dotkl, do záplavy vlasů ruku ponořil – leč pod dlaní cítil jsem již jen ticho. Křik odezněl. Rozebráno; završeno; síla vysáta; pro bohy nic už tu nezbývá. A tak oheň dobře se hodí, aby dílo dokonal i pro bytosti lidské. Páter Tuck má pravdu. Plamen stopy smaže a paměť vyhladí… jejich, a také moji; moji především; tak starou, tak znavenou, tak těžkou.

Těžkou. Teď na mě tíha dolehla. Pod rukama náhle hlínu měl jsem namísto Catheryniných vlasů; sám sebe našel jsem, jak na zemi klečím před nosítky, a nevěděl jsem vůbec, jak tam dole jsem se ocitl. Možná opět vědomí jsem ztratil nakrátko, stejně jako onehda při Herfestu… a koneckonců již mnohokrát

dřív. A mí druhové nechali mě, přesvědčeni nejspíš, že takto drtí mě žal. K Marian můj zrak zalétl, aby opětovně ujistil se, co pravdou je a co iluzí. Leč najednou jsem viděl, že ona vůbec nestojí tam vítězně a hrdě, jak se mi předtím zdálo. Naopak; schoulena štkala v Robinově náruči, jako by z pohledu na oběť dočista byla zděšena.

Jaké divadlo to hraje? Proč tak odpornou slabost předstírá? Neslýcháno! A jak vůbec může být tak podlá, že nikterak se k tomu činu nehlásí?

Vždyť ona to přece byla, kdo obřadní ostří v ruce svíral, *jedině ona –*

Nesnesl jsem již déle tuhle faleš; ze země jsem se zvedl a k lesu prudce vyrazil, pryč od svých druhů a od obou žen, od té mrtvé i té nemrtvé. Magii náhle cítil jsem na sobě jako obludnou pavučinu. Síť svírala mě, až dech se mi krátil. Mezi stromy jsem vpadl a do houštin – do téže mělké rokle, kam předtím paní svou jsem vedl, když vlastní krev jsem jí nabízel. Děsivá hnala mě představa.

Jsem v moci kouzla.

Jsem v moci kouzla; pevně, od samého počátku.

Teď viděl jsem možnou spojitost. Gity *de Gisbourne!* Co když on to byl, kdo v den Herfestu znamení mi vyslal? Ne sama země, která o pomoc volá, nýbrž normanský mág? Záměrně podezření moje vzbudil, a tím k činu mě přiměl a k nottinghamskému hradu vylákal. Pak zblízka očarovat mě mohl. Skrze mne snaží se otevřít své cizácké bohyni cestu do Scirwurdy, která jinak vpádu jejímu dlouho mohla odolávat. Bohové! Jakým nástrojem jsem se to stal?!

S křikem do houští jsem se nořil znovu a znovu. *Zbavit se té odpornosti!* Košili strhl jsem ze sebe a dlouhými ostny vlastní kůži rval jako šílený – z hrudi, z ramen, kamkoliv mohl jsem jen dosáhnout. Skoro žádná krev z toho; a vůbec žádná bolest, ani nejmenší, přestože tolik jsem po ní prahl. Tak nezměrně cize jsem sám sobě připadal! *Derryth. Strom!* Mnohem víc dřeva v mém těle než kdy dřív, tak těsně pod povrchem. Již celého mě prorůstá! Pohlcuje to, co člověkem bývalo! V útrobách všechno se mi vzedmulo a krev konečně se objevila,

konečně, i když ne z těch ran, nýbrž zevnitř, a ústy ze mne pršela na rozdrásanou hruď.

A vtom nové prozření, návrat paměti: vždyť tohle, právě tohle činil jsem již předtím za úplňku, že v trnitém houští pomoc jsem hledal! Catheryn následně povšimla si přece škrábanců. Ano, tak to bylo; jak jsem mohl zapomenout? Copak ty šrámy mohly by způsobit Marianiny nehty? Kde v jemných jejích prstech tolik síly by se vzalo? To nikdy!

Možná že Marian vůbec u toho nebyla. To jen já si ji vysnil v tu chvíli, zatímco sám zoufale zbavit jsem se snažil toho, co na mně tíhou kletby leželo. Stejně tehdy jako teď: plnými hrstmi ostnaté šlahouny ostružin jsem bral a divoce hruď si drásal –

Takto zastihl mě páter Tuck, zpola šíleného, zabořeného v křoví. „Ubohý bratře; zoufalství ti zatemňuje mysl!“ lamentoval a z houští snažil se mě vyprostit. „Však pomni, Bůh je milosrdný a duše té dobré děvy dlí teď v Pánu; po takové smrti v rukou barbarů zajisté vystoupila ihned na nebesa –“

„To se pleteš, Tučku. Druidská víra s nebesy nepočítá; jen se stěhováním duší; a duši Catheryn pohltila bohyně,“ do tváře jsem mu vmetl s temným smíchem, „nic ji Pánubohu nepřiblíží, nic, protože za jiný návrat musela zaplatit!“

Jenže páter Tuck neslyšel. Rameno mi konejšivě tiskl a na nohy mi pomáhal; a zaskočený nijak nebyl mými slovy. Že bych snad nahlas ani nevyřkl je?

Jak držel jsem se jeho ruky, nesmyslná naděje ve mně vzplála. „Tucku! Jsi kněz! Znáš rituál vymítání!“ Naléhavě tvář jsem k němu přiblížil. „Ten ďábel do mě vstoupil! Jen bičem dostaneš ho ze mě, když kůži mi stáhneš. To udělat musíš! Slyšíš? Ke stromu mě přivaž. Bij mě, až smysly mě opustí. To jediné může mi pomoci!“

Koho jiného žádat o tohle než právě kněze?! Leč dobrý páter Tuck nebyl žádný křižák; nijak nechvátal zvedat meč kvůli nějakému hrobu, ani Božímu, a zrovna tak nehnal se do boje s mocnostmi, když takové ohavnosti jako bičování by to obnášelo. Jeho víra mnohem pevněji si stála, když její poučky deklamoval s jazykem ztěžklým od vína; zato teď, když čelit

měla ďábelskému vzývání pohanskému, vymáčkl jí ze sebe jen pomalu.

„Ehm… možná nebude hned tak zle," chlácholil mě neohrabaně. „Pár divných věcí je kolem tebe, Malý Johne, to ano, to nikdo nepopírá… úžasně rychle běhat umíš a s ptáky si rozumíš, však víme! Jenže co je na tom ďábelského? O posedlých docela jiné zvěsti se šíří… krev prý zvracejí a vzduchem též létají oni i předměty z jejich blízkosti! To přece tvůj případ není." Přešlápl. Ač předtím nelíčenou hrůzu měl z pohanského obětování, mě coby svého druha nikterak si s tím nespojil; nevěřil na ďábla ve mně, jen utišit chtěl můj žal. „Pravím ti – trocha svěcené vody poslouží stejně dobře jako katovské náčiní. Tedy… vlastně mnohem lépe! Pěkně to zařídím, však uvidíš!" Měch otevřel, který s sebou stále nosil, z něho zkropil mě a pravici na hlavu mi položil. „Přikazuji ti, Satane, nepříteli lidského spasení, aby ses vrátil tam, odkud jsi přišel!"

Síla ze mne vyprchala. Jen smát jsem se mohl své vlastní bláhovosti; vždyť jak pomoci by mi mohl tenhle narychlo provedený rituál, a navíc od člověka, který k proudu moci magické, ať už modlitbou či kouzlem směrované, daleko má jak přes sedmero vinic? Svěcená voda tohle nebyla, to se rozumí – kde vzala by se v měchu, od kterého náš dobrý páter dnem nocí se neodloučil? Pokud se mi doneslo, mezi křesťany jen jediný se našel, který dokázal vodu ve víno měnit. Těžko věřit, že zrovna náš milý Tuck zvládl by to naopak.

„Pravdu díš," promluvil jsem k němu, abych uťal směšné tohle úsilí. Košili sebral jsem a k vodě seběhl, kde předtím koně pili; krvavé stopy jsem spláchl, a pak rázně se k němu čelem obrátil. „Slyš, co ti pravím! Na tom, co nebohou potkalo, těžko něco měnit. Ale věř, že já se s tím nesmířím! Norman za tohle bohatě mi zaplatí. Krev za krev, bratře Tucku! Já nejsem bůh, abych milosrdenství dával; a přísahám tu před tebou, že můj šíp najde si nepřítele i za tisícerou zdí."

* * *

Za tohle – zaplatí.

Hranice dohořela, všecka hrůza v popel přešla; ale volání po pomstě ze všech stran se ozývalo. „Kdo ví, odkud pohanství zavlekli do křesťanské naší země! Jestli pomoc magickou chtějí si opatřit černým kouzlem, nedopřejme jim čas, aby další síly sebrat mohli!“ s divokým zápalem kázala mým druhům Marian. Před kruhem oharků tu stála, ruku Robinovu v dlani svírala a její řeč nový oheň v srdcích zažíhala. Zas znělo to jak polnice za dávných dob; tak jako tehdejší volání do boje, které mezi Trenovanty a Icény kdysi rozletělo se jak jiskra v suché trávě; vzpomínkou v nitru jsem se zachvěl, neboť má paní a královna toto dokázala vždy, tak skvěle jako nikdo další; válečníky uměla na nohy zvednout, i kdyby únavou padali a smrt na jazyku měli, a meče přimět dokázala, aby samy jim do rukou skákaly. „To není jen náš boj! Zde stojíme proti mohutné síle, která hrozbou je pro celou Anglii. Životy nevinných závisí na nás. Vymýtit musíme hadí plémě a Robin Hood povede nás do boje!“

Docela jako tehdy! V nových slovech pradávné odhodlání; nenávist stará tisíc let. Možná v Normanech viděla v tu chvíli potomky a dědice Římanů; vždyť oni v Galii déle se udrželi než tady, kde říše jejich končila Hadriánovou zdí a odkud nakonec znaveně se stáhli, když opustila je vůle vládnout. Ale spíš byla v tom hladová touha po moci; stejná, která kdysi ji hnala. Nenasytnost snadno se smísí s řečmi o nevinných a jejich životech; a kdo prvé od druhého odliší? V ušlechtilosti přítomna musí být i krutost, pokud má vyústit v jakýkoliv rázný čin. V tu chvíli ve vteřině jasnozřivosti jsem viděl, nakolik podobá se osud její a osud Robinův; jak ve vtělení cizích nadějí oba se promění… jak mocným obrazem touhy po svobodě navždy zůstanou, jakou nehynoucí věčnou legendou, ke které vzhlížet budou celá pokolení ještě za tisíc let. Až mne zamrazilo touhou vrhnout se na kolena před ní, před mou královnou válečnicí, a znovu jí věrnost přísahat –

Jenže můj zrak utkvěl místo toho na jejich spojených dlaních. Znovu a znovu se k nim vracel.

Ona *vybrala* si Robina. Nejen to v ní, co bývalo tak hloupě zamilovanou dívkou Marian, nýbrž hlavně ona sama, Boudicca,

duše mé paní. Teď náhle viděl jsem to bez příkras. Předtím na vědomí bral jsem, že zkrátka pokračuje v roli, která mou vlastní volbou nového těla jí připadla… jenže sdostatek času již uplynul, aby se od původního směrování odvrátit mohla, kdyby o to stála. Dávno mohla se s Robertem Locksleyem do sporu dát a zhrzeně odejít! Jenže Boudicca dál držela se po jeho boku a v jeho stínu; ve vůdcovství ho podporovala a jeho místo nikterak nesnažila se zaujmout. Tak jako kdysi stála v pozadí Prasutágovy vlády a vyjednávání s Římany, i teď vlastní úspěchy a plány za Robinovy vydávala. Tehdy byla matkou dvou dcer – a připadalo mi nevyhnutelné a jasné, že vbrzku další děti může počít, zas v tomto životě a s tímto mužem, kterému současné tělo její náleží. Snad připadá jí to bezpečnější, takové role se držet; snad pohodlnější… snad poučila se z minulé války a jako žena vládnout bude radši vskrytu; a nebo zkrátka jen nenahlédl jsem dřív, že koneckonců i toto je věrná a pravdivá její podoba, nezbytná součást jejího bytí, její druhá tvář… ona bohyní laskavou je do stejné míry, jako je bohyní krutou. A pokud teď po boku Robinově stojí, není to ani povinnost, ani náhoda.

To všechno je její volba.

Andrea a Andraste, bohyně laskavá a krutá… do ženských šatů oděná, které po ramenou jí kloužou rozervány… se závojem vlasů, jež ranní slunko ohněm prozáří… v divokém letu na vraném koni k hradbám ujíždějíc.

Marian vzápětí svůj plán takto představila: před úsvitem k nottinghamskému vydá se hradu, jako by ze zajetí loupeživé družiny o život prchala. Ochrany začne se dovolávat u svého ženicha, Guye de Gisbourne; pokorně přizná, jak pomýlená byla, když život v nottinghamském hradu za živoření v lese chtěla vyměnit; a aby čisté své úmysly dokázala, zprávy jim předá o tom, kde Robinovo ležení se nachází a jak stráže jsou rozmístěny. Tím vyláká je k útoku – a do pasti.

„Skvělý plán!“ souhlasil Will okamžitě.

„Lstí vždy dosáhne se víc než hrubou silou,“ mínil Alan-a-Dale.

„Sláva panně Marian!“ volali všichni o překot.

Jen Robin zdál se být zaskočen. „Co když Normané ti neuvěří? Nemohu dopustit, abys život svůj takto v sázku dávala!“

„Jen srdce, nikoliv rozum z tebe promlouvá,“ opáčila Marian. „A právě toto očekávat bude baron Wendenal. Vím, jak v Nottinghamu o tobě smýšlejí; vždyť předtím jsem tam žila! Zášť vůči tobě chovají, ale o tvých rytířských ctnostech a šlechetnosti pochyby nikdo nemá. Brzy k názoru dospějí, že to léčka být nemůže, protože Robin Hood jaktěživ by nedovolil, aby žena, a navíc žena jeho srdce, záměrně do nebezpečenství se vydala. Jenže pravý vůdce odvahu musí najít i k těžkým rozhodnutím, Robine; a rozumu naslouchat by měl, místo aby citem ruce si nechal svázat. Však neloučíme se na dlouho! Pokud za noci tam přibudu, normanští vyrazit budou muset okamžitě, aby přepadení provést stihli, než údajný můj útěk odhalíte. Zítra touto dobou dávno již bude po všem! A já věřím bezvýhradně tobě i tvým mužům, že pokud do léčky nepřátele zavedu, z obklíčení mě zas dostanete. Robin Hood zajisté své pověsti dostojí!“

Druhové slávu jí provolávali. Bezmocnost a nejistota těžce na ně doléhaly; věčné vyčkávání, zatímco normanské vojsko k útoku se chystá někde za hradbami, jim dávno bralo klid; a tak plán, který rázné řešení sliboval, do jednoho vítali. Teď již Robin neměl na vybranou, pokud neměl býti oním zde řečeným vůdcem *nepravým,* který údajné *těžké rozhodnutí* přijmout se zdráhá. Muži váhání již nepřipustili. O vhodném místě k přepadení nadšeně začali rokovat a Robin dobře cítil, jak otřáslo by jeho postavením, kdyby ještě to chtěl zvrátit a rozkaz k boji vydat odmítal. Já však mlčet nemohl.

Vyčkal jsem, až Marian z tábora na skok se vzdálí, a při návratu k ní se připojil. „To není moudré, co děláš,“ promluvil jsem k ní tiše.

„Jakže! Chceš mi snad kázat, druide?“ obořila se na mne.

Její paži sevřel jsem. „Jen varovat tě,“ šeptl jsem, „pokorně jako čaroděj svou paní, kterou cizí kouzlo mohlo zaslepit. Věštba za tímhle stojí; za Herfestu; však víš! Příliš zahráváš si, Boudicco!“

S hněvem ruku vyprostila. „Proč jinak myslíš, že za úsilí by mi to stálo, kdyby věštby nebylo?“ zasyčela mi do tváře. „Vím, jaká hrozba lesem se šíří; a jaká skrývá se – v cizákovi! Copak vyčkáváním něčeho dosáhnem?“ Kolem mne pokusila se projít.

Leč zastoupil jsem jí cestu. „Pokud tohle víš, tak tím větší úžas ve mně vyvolává ten tvůj plán. Je mnohem horší než jiné tvé válečné plány. Muži z družiny možná hloupě s tím souhlasili, ale jen protože nevědí, co my dva víme – totiž že pokud Guy de Gisbourne kouzly vládne, ihned tě odhalí. Pozná, že toto tělo vzkříšeno bylo ze smrti a že jiná duše v něm pobývá; a pak již důvěřovat nebude tvému slovu. Sebelepší výkon herecký oklamat ho nemůže. Jestli uděláš, co jsi právě vyhlásila, zpátky pojedeš svázaná na Normanově štítu; a Robin docela jiné těžké rozhodnutí bude činit. Pěkné, veselé rozhodnutí – jestli on sám za tebe se nechá vyměnit!“

Mlčela. Rty chvěly se jí čirou zuřivostí; povšiml jsem si také, jak pěsti zatíná. Jistě nebylo jí po chuti, že chyby v plánech takto odhalil jsem. Avšak nakonec překonala vztek. „Dobrá,“ promluvila stroze. „Nehodlám vzdát se toho, protože nečinnost se mi příčí; avšak přesvědčil jsi mě, Derrythi, že větší obeztřetnost bude na místě. Robinovi řeknu, aby vyslal tě jako zvěda; a ty připravíš se k boji. Jestli v ohrožení budu, pak toho čaroděje zničíš. Netřeba držet se zpátky kvůli křesťanským předsudkům. Projevy kouzla snadno se dají svést na normanskou magii.“

„Nebude pro mne snadné bojovat na jeho území, kde země nemá již žádnou sílu,“ podotkl jsem.

„Čili se bojíš?“ vmetla mi do tváře. „Ubožáku! Již kdysi poslušnost odepřel jsi, když jiný nápoj jsi mi namíchal – a teď se i bojovat zdráháš?“

„Ne, tak to není, má paní –“

Její zelené oči výsměšně si mě měřily. „Zadrž! Slovy neomluvíš zbabělost! Pokud do boje si netroufáš, vidím, že poradit si musím sama. Učiním, co jsem plánovala, to mi věř. Však druidská vzývání zrovna tak ovládám; a když nutné to bude, Gisbourna na souboj vyzvu já! Robin podpoří mne, o tom pochybnost nemám; a ty srovnej se svým svědomím,

jestli na pomoc mi také přispěješ.“ S tím do tábora zamířila; a já neodvažoval se znovu ji zastavit.

Jak bych mohl? Již neměl jsem nad ní žádnou moc.

Srdce obava mi sžírala. Ano, Boudicca válce se nevyhýbá. Taková vždycky bývala – tvrdohlavá, umanutá, rázná. Nesmiřitelná! Leč zaslepenou nikdy bych ji nenazval. Proč nevěří mi teď, když pravím, že za řekou nemohu jí kouzlem přispět, a jen zbabělost mi vytýká –jako bych jí za ta léta neposkytl sdostatek rozličných důkazů své odvahy? Proč lpí na plánu, který od válečné pomoci z naší strany ji oddělí? Sotva jednou za hradbami se ocitne, nikterak jisté není, že Gisbourne dopustí vůbec, aby vrátila se zpátky do lesa. Jak ona, která tolikeré zkušenosti má válečné, může být tak neprozíravá?

Možná ale s neprozíravostí nemá toto nic společného.

Možná spíš – s mlčením.

Do tábora proklouzl jsem; a s chmurným odhodláním rovnou pod skalní převis zamířil. Tady měla ještě svoje věci Catheryn, docela vzadu v truhle uložené, nikým nedotčené. Když při útěku šíp můj zasáhl pannu Marian a já ránu jí ošetřoval, potřebné plátno odtrhl jsem z jejích dívčích šatů, které s sebou vezla; a ty pak Catheryn k sobě vzala na zašití. Sukni opravila, avšak majitelce vrátit je již nestihla. Vzal jsem je z truhlice, a s nimi jehlu a nit. Pak ještě svůj vlastní poklad přidal jsem – to poslední, co po Catheryn mi zůstalo. Skryté místo na vršku stromu jsem si našel a do ženské práce chvatně se pustil: pramínek vlasů, pečlivě do copánku spletený, pod nabírání na živůtku všil.

K čemu zas dohnala mě moje paní? K jakému dalšímu klamu? A zdalipak povšimne si – večer, až po šatech začne se shánět, nebo v noci, až na sebe je obleče?

Avšak nevěřil jsem, že bude mít podezření. Navenek není nic vidět. Pramen dobře pod látkou je ukrytý, utajený mezi švy; a co pohled *starýma očima* zde může prozradit, když Catheryn krátce před smrtí těch šatů se dotýkala? Její stopy jsou v nich tak jako tak.

To jen já se jí právě vzdal; všeho z ní; zcela.

Než šaty na místo jsem vrátil, shon v tábořišti nastal. Marian rozkazy vydávala; zvědové vraceli se, které vyslala dávno předtím, kdy já ničeho ani nepostřehl; jeden z mužů v přestrojení ze saské osady přijel, kde hroty šípů tajně nechával si vykovat; další zásoby vezli; a ti zbývající střelbu cvičili a brousili nože. Teď k druhům svým jsem se přidal; dříky šípů přiřezával jsem a pak daleko od terče se postavil a jeden šíp za druhým do jeho středu vysílal, přesně, bez únavy; vždyť paže pevné měl jsem jako málokdo, svaly z tvrdého dřeva, docela jako věkovitý strom. Těmito věcmi navenek jsem se zaměstnal, stejně jako mí druhové… a při tom tajně myslel na ni, úporně a neustále… na to, jak mi náhle uniká… jak ona, která částí mého nitra byla tolik staletí, neodvratně vzdaluje se, nehledíc na všechny oběti, které k nohám jsem jí složil – teď i dřív.

Již nic ji ke mně nepoutá, *ji, moji paní*… již nic ji nezadrží, protože já bolest necítím a krev nemám, kterou mohl bych jí ještě dát. I milenky poněkud hloupě mi došly; žádná další není v záloze, která kvůli ní by se tu dala oklamat! A tak Boudicca vytrácí se mi a mizí skrze koně, skrze vodu, skrze mince prokleté… skrze sílu z cizí krve… skrze cizí dlaň.

* * *

Šest dní po úplňku. Druidská noc. V ní sbírá se jmelí; v ní kouzla se počínají a plány uzavřou.

Naši druhové pozici v příhodné soutěsce zaujali, podobně jako vojevůdce Paulinus před tisícem let, když k bitvě s Icény se chystal. Mezitím Marian na cestu se připravovala a s Robinem se loučila. Já sám v předstihu vyrazil též – již zvečera a bez koně, aby stopy kopyt nikde nezůstaly, kdyby snad Norman se po nich ohlížel. Taková byla dohoda s Robinem, že budu na dohled od hradu nottinghamského hlídku držet a zprávu po letícím ptáku vyšlu v případě potíží.

Napřed však oklikou jsem letěl: přes jedno místo, dobře mi známé, kde jmelí dalo se nalézt.

Jmelí! Tolikeré zkazky o něm kolují! Především povídá se, že jmelí na dubu roste – což zpráva je falešná, kterou sami

druidi kdysi rozšířili, aby lid prostý nemohl skutečnou rostlinu nalézti; vždyť pravé jmelí bílé na všemožných jiných stromech se nachází, na dubu však jen ochmet. Dále se traduje, že zlatým srpem je třeba jmelí sklízet – což je další protivenství, které mnohé odradí, pokud zlata nazbyt nemají. Malebná je to představa, kterak druid v bílé říze s vousem rozevlátým trsy jmelí zlatým srpem seká! Avšak skutečný nástroj je nevelký, oblouk zahnutého ostří ne větší než prst – jak Catheryn mohla vidět, když její vlasy jsem si jím bral. Věru zklamání! A zrovna tak se jmelím samým. Postup kouzla by lidé možná znát ani nechtěli; odporné by jim připadalo, co dělávám já.

Jmelí na hlohu jsem vybral, neboť to největší magickou sílu mívá. Sdostatek lístků do šátku z plátna jsem nalámal a dole na kameni je rozložil; země samé dotknout se nesmí žádný z nich. Než však mohl jsem pokračovat, náhle znovu se to stalo: na kolenou ocitl jsem se vedle kamene, ochromený a bezvládný, jako bych zase nakrátko vědomí pozbyl. Přízračný pocit se vrátil, jako už několikrát v předešlých dnech – jistota, která již předtím málem k šílenství mě doháněla: *jsem pod vlivem kouzla*. Trnité houští mi nepomohlo, bičem nikdo mi neuleví, nic nedostane ze mne to, co mne věznì; jsem pod vlivem kouzla; stále, i teď! Co způsobím, jestli další k němu přidám?!

Pochybnost zmrazila mi ruku. A lístky naopak pod prsty mi ožívaly, tak jako předtím o Herfestu uschlá ratolest.

Neměl bych pokoušet osud. Jestli pokračovat budu v rituálu, možná slepě do pasti padnu… a nebo naopak dovím se víc, než vědět bych vůbec chtěl. Mnohokráte bezpečnější by pro mne bylo ustoupit z cesty všemu dění… aby završilo se kouzlo, které již je v běhu, místo aby jiné je zkřížilo. *Co vzešlo v nesprávný čas, nebude mít dlouhého trvání; a síla vyčerpá se k smrti,* pravila věštba. Vždyť možná se tím míní, že cizí lačnost sama sebe stráví; po vzestupu zase přijde pád – stejně neodvratně s mým přičiněním i beze mne. Měl bych nechat věcem jejich přirozený běh. Nechat Marian, aby podnikla, co se jí zlíbí… aby v moci Normanově skončila…

Právě k tomu přece její snaha spěje. A jestli do Nottinghamu přijede, už se odtamtud nedostane.

I já mnohé domýšlel si, ač nemluvil jsem o tom. Cizák starým silám slouží; v nitru nemá lidskou podobu a mnohými kouzly vládne. Nevěřil jsem, že by snad mohl Marianinu lež neprohlédnout. Jenže co víc: čím dál pevněji byl jsem přesvědčený, že ani sám její příjezd pro něj žádným překvapením nebude. Vždyť proč jinak by se nám předtím v lese ukázal? Proč by do našeho středu prokleté mince vyslal? Skrze ně a skrze vlastní blízkost tento záměr do Marianiny mysli vložil; a takto zařídil si, aby se do Nottinghamu vrátila. Proto dnes byla tak zaslepená, tak nepřístupná, tak hluchá vůči všem námitkám.

Guy de Gisbourne dávno ví, co je ona zač; *a teď ji k sobě volá*.

Již očekává ji tam za hradbami. Možná právě zpozorněl – možná pohár odložil či na lůžku se vztyčil a úporně teď naslouchá; vždyť jistě ví, tak jako ví to každý z nás starých, že šestá noc po úplňku obzvláště je význačná. Možná již k bráně se žene. K hranici Scirwurdy zamíří. Ať si přeje vyřídit s Marian cokoliv, zajisté obezřetný bude, jako my všichni býváme, a vynasnaží se, aby se to odehrálo bez svědků. Až k sobě nechá Boudiccu přijít… možná ovládnout ji zkusí; a já, já bez kouzla nebudu mít sílu se mu postavit.

Ta myšlenka všechno mé váhání uťala. Nedopustím, aby má paní bez pomoci se ocitla; to nikdy – i kdyby konec světa nastal!

Oděv ze sebe shodil jsem a srp vzal, ale ne na dřevo; mělce pod kůži jsem řízl několikrát na obou pažích, nohou i hrudi, kde mnoho podobných jizev bylo již z dřívějška, a pak lístky jmelí do ranek vsunul, a pokud bylo třeba, plátnem upevnil. Teprve teď bolest ke mně dolehla, oslepivá, zatímco jed s krví se mísil; a hlavou blesklo mi, že naopak možná právě to listí, mnohé a mnohé částečky jmelí, nastřádané ve mně v běhu let, jsou tím, čeho tak úporně bezděky zbavit se snažím; ale prsty do hlíny zaťal jsem a touze nepodlehl, která velela mi vyrvat to ze sebe hned teď.

Bolest pomine zakrátko. Účinek kouzla projeví se ještě před půlnocí. A zítra touto dobou, pokud naživu budu, abych obvazy

sundal, na místě všech ran jenom úhledné jizvy naleznu, žádné listí. Další vrstva dřeva splyne s mým tělem, další stupeň proměny se završí; zas o něco méně budu člověkem.

Ale co již? Je to snad kdovíjak cenné, čím dříve jsem býval a nadále být nemohu?

Šaty zas oblékl jsem a rychlým letem na hranici Scirwurdy zamířil.

* * *

Na hranici Scirwurdy, na kraj živoucího lesa.

Nedaleko mostu, kde předtím s Robinem jsem bojoval a kudy zakrátko Marian na koni bude muset projet, doskočil jsem na břeh. K řece jsem se sklonil a mé prsty vodu pročísly; do znamení složily se a pak zprudka z hladiny ochranné kouzlo strhly.

Scirwurda nyní – otevřena. Bez obrany. Všemu cizímu přístupna.

On teď může přijít až sem.

Přes řeku k jihu hleděl jsem skrz les bez života, skrz kolové hradby stromů bez listí, a přemítal o cizákových záměrech a moci… o bohyni, která podobu koně na sebe bere… o střelách měnících směr… o požárech bez ohně. Jenže v světě není jiné síly, není jiných bohů; všechno jsou jen různé stránky téhož tajemství.

To tajemství právě dotklo se mne. Mohutný proud nezadržitelně mne strhával. Takto jmelí již přicházelo ke slovu: cítil jsem, jak kouzlo začíná působit… jak narůstající síla v žilách mi kolotá – právě včas.

Od břehu ustoupil jsem a za keře na scirwurdské straně se ukryl – a pak již pohnout jsem se nemohl. Stejně jako posvátná rostlina kořeny svými do dřeva stromu vniká, moje mysl s lesem srůstala. Řeč bytostí rostlinných náhle hlasitě ke mně doléhala; každý záchvěv větví cítil jsem, jako by mými vlastními údy se staly; a když korunami stromů jsem zatřásl, zahučely mi nad hlavou. Pohyby zvěře v sobě měl jsem všude. Kdesi hluboko pak skomírající oheň – Robinovo ležení, kde již jen stráže zůstaly. A zrovna tak roklinu… kroky mužů a také dotyky kopyt, kde Marian na cestu se dala. To všechno

přístupno! Cokoliv v hvozdu se dělo, mohl jsem vědět. Stal jsem se Scirwurdou. Les a já splynuli jsme v jedno.

Ke své paní pozornost jsem napřel. Jasně vnímal jsem, jak její kůň prodírá se mlázím čím dál blíž. Kdybych chtěl, ještě pár stromů stihl jsem srazit a cestu jí uzavřít… anebo malebným listím klín jí zasypat… anebo naopak roj zemních včel nechat procitnout a vyslat ho proti ní, abych ji přiměl změnit plány a do bezpečí se vrátit; nic mi nebylo nemožno; avšak já místo toho v podivném napětí vyčkával, ochromený tím, jak větve tu a tam sklouzávají po jejím těle… jak listy co chvíli zapletou se jí do vlasů nebo ramena pohladí; tak těsně jsem byl u ní, natolik jí nablízku, jak by to v lidské podobě své a mojí nikdy nedopustila. Před tisícem let, ačkoli tak často bývali jsme spolu, jaktěživ dotknout jsem se jí nesměl. Jejím služebníkem, jejím rádcem a druidem jsem byl, nikdy milencem. Avšak znal jsem chvíle, kdy lásce podléhala a rozličné muže si volila. Teď zrovna tak ujíždí sem v horečnatém spěchu; v nepřehledné tmě nebezpečně koně pobízí, jako by dočkat se již nemohla… jako by na schůzku chvátala, poslušná touhy a volání –

Náhle však zvolnila. Na mýtinu vyjela a tam úplně koně zarazila. Sotva tři míle zbývaly jí k řece. Očima ptáků, v okolním větvoví ukrytých, jsem na ni hleděl a každý její pohyb sledoval. Do váčku sáhla, který u pasu jí visel, a vyňala minci. Mezi dlaně vložila ji a začala ji třít.

Co tím sleduje? Jaké kouzlo volá?!

Hraboši krčili se v trávě a špicovali uši; každý noční tvor, který nablízku se ocitl, teď pro mne naslouchal. Boudicca do dlaní foukla. „Guyi," zašeptala. „Rytíři Guyi! Naproti mi pospěš. Je čas!"

Sok ochromil mne. Mrtvolné ticho v lese nastalo, jako by vše živé zkamenělo; nehybné větve, každé stébélko trávy v napětí; jistě mohla si všimnout, že já ve všech těch věcech dlím, kdyby v tu chvíli pozornost okolí věnovala; leč ona minci zpátky do váčku vhodila a zase koně k běhu pobídla, napravo nalevo nehledíc, a rovnou řítila se k mostu.

Jen zvolna z té hrůzy probíral jsem se… jen neochotně možnosti domýšlel.

Vskutku je s Normanem domluvená? Ne v omámení a bez vlastní vůle, nýbrž naprosto záměrně k nepříteli míří?

Ta mince! Kde vůbec kouzelnou minci mohla vzít?

Nedávný okamžik v duchu jsem si připomněl… po přepadení cizích rytířů, když o prokletých zlaťácích mluvit se začalo. Kdosi peníze sebral některému ze zajatých Normanů; váček mezi ostatní kořistí ležel; a pak Robin tkanici rozvázal a současně já i Boudicca jsme po mincích vztáhli ruku –

Ne. Ne oba naráz. *Ona byla první.* Volala na naše druhy, aby se těch peněz nedotýkali; a teprve potom postřehl jsem i já, že mince jsou kletbou stižené. Zvláštní věc! Boudicca odjakživa o magii se zajímala a některá kouzla upříst zvládla, ale opravdový druidský výcvik nikdy nedostala; jak tedy mohla odhalit nesrovnalost dříve než já?

Zde jediné vysvětlení se naskýtalo, úplně prosté. Věděla předem, co ve váčku leží.

Sama ty mince musela kouzlem upravit. Z dřívějšího lovu je měla, ne od rytířů; a tajně přidala je mezi poklad. Když našly se, rychle snažila se zabránit tomu, aby něčí prsty kouzlo setřely. Do těch mincí ukryla zprávu. Skrz ně poslala přes hranici Normanovi vzkaz.

Zoufalství a zuřivost svářely se ve mně. Jako by vichřice se strhla, větvemi stromů divoce jsem zabouřil. *Jak mohla mě takhle zradit? Jak mohla?!* Pocit, že má paní uniká mi – stále, vytrvale, *záměrně!* –, nebylo lze snésti. Celý les žalem sténal; vždyť lidský neměl jsem hlas.

Ta hrůza! Ano, její tělo mi nikdy nepatřilo; a co mi bylo po něm? Vždyť nepatřilo ani jí. Ale co jí nikdy, nikdy neodpustím, je tahle nebetyčná faleš! Boudicca skryté místo má ve své duši, se kterým svěřit se mi odmítá. Nějaký plán ukula, ke kterému já nepronikl. Něco utajit mi dokázala, přestože celá staletí v sobě jsem ji chránil! Co pěkného asi Gisbournovi řekne, až se s ním tady setká?! Jaké divadlo mi ještě sehraje?

Po téhle noci věru nebude bez viny.

I Robina zradí, jako zradila mne –

Na ten sladký obrázek jsem pomyslel – na spojené dlaně a vzornou lásku Robina Hooda a panny Marian; na tu směšnou

vylhanou příchylnost, kterou má paní Robertu z Locksley tak okázale najevo dávala. Ještě zvečera za opravdový cit jsem to pokládal. Celé hloubky klamu a ohavnosti vůbec jsem nedohlédl! Zato teď jsem se jí zděsil. Teď jsem již nepochyboval.

Bylo to tak zjevné! Boudicca ani na okamžik neměla v plánu to, co předestřela mužům – a mně; a já byl slepý, že jsem to neviděl! Vždyť druhové naši jsou pro ni jako letní býlí, které s další zimou pomíjí; jen závan větru, vlnka na vodě, jediný kámen v lavině věčnosti; a tomu nelze odpomoci. Boj, který s Normany vedou oni, věru není bojem královny Icénů; nikdy jím nebyl a být ani nemůže. Co přirozenějšího lze čekat, než že prastará duše své vlastní sleduje cíle? Obzvlášť ta, která rodem je královnou? Sblížení s Robinem důvěru jí získalo. Teď s podporou jeho druhů do Nottinghamu vyrazila, ale podle všeho nikterak v úmyslu nemá Normanům lhát a do Scirwurdy je lákat. Možná falešnou polohu tábora vůbec jim nevyzradí. A možná naopak řekne jim – tu pravou.

Pročpak taky nespojit se s nimi? Šerif Wendenal blízko má ke králi Janovi, který namísto zajatého Richarda Lví srdce dnes Anglii vládne; a přes Guye de Gisbourne Boudicca nakonec až k němu vystoupá. Bytost, která střídat umí lidská těla, nikterak malé si nemusí klást cíle. Tím jejím snadno může být cokoliv; třeba sám anglický trůn.

Čili o jiné pocty stojí? A beze mne chce panovat? Málo jí bylo, co já jí nabízel?

Zloba vyšlehla ve mně; hořkost nezměrná. Tolik staletí byl jsem jí útočištěm – a po tisíci let, když kouzlo ochablo a ona znovu na svět musela se vrátit, hned využije toho ke zradě?! Než ovládnout jsem se stihl, daleko odsud větvemi stromu jsem zatřásl. Sýček, který na kořist tam číhal, poplašeně křídly máchl a zprudka směrem k rokli vyletěl; táhlý zvuk vyšel z jeho hrdla; a skrz jeho oči viděl jsem vzápětí, jak Robin hlavu zvedá a s obavami k jihu se obrací. A nový ptačí křik! Temný, výmluvný, naléhavý! Teď neváhal již náš vůdce. Postřehl dobře, že to je zpráva ode mne. Toulec s šípy přes rameno hodil a ke koni se hnal.

A dobře tak! Jen blíž! Nechť Robert z Locksley na vlastní oči spatří tu nebetyčnou proradnost!

Dvě míle Boudicce zbývaly. Představou obíral jsem se, kterak do cesty smyčku jí házím z břečťanu a psího vína, a ta vraníku nohy omotá a jezdkyni k zemi srazí… jak šlahouny ruce jí poutají a ve všech ztřeštěnostech jí brání… pro její vlastní dobro! Avšak místo toho jen listí mé zavířilo v bezhlasém nářku, v zoufalé prosbě, v neslyšném volání… v bezedném strachu.

Vyslyš mě, má paní! Cokoliv, cokoliv učiním pro tebe! Najdu ti potravu a proliji krev; ničeho se nezaleknu, vše složím k tvým nohám…

dám ti svou bolest i cizí smrt; jen neopouštěj mě! Pro všechny síly světa, pro lásku i nenávist boží – prosím, neopouštěj mě.

Ona však nevnímala; a přes pláň za hranicí lesa letěl ke mně stín.

* * *

Skrz mrtvý les rychlým během kůň se blížil, právě k mostu, oheň mezi sloupovím. Guy de Gisbourne hnal se mi vstříc. Teď již nic ho nedrželo, žádná obrana z kouzel. Skočil na most a dvěma skoky přehoupl se přes něj.

Zde však zprudka se zarazil. Ve střehu stanul a obezřetně se rozhlížel. Chvějivá podoba koně tu mizela, tu se zase zjevovala; a mezi ní chvílemi se vynořoval on, černě oděný muž. Teď konečně jeho tvář jsem viděl, přepadlou a strohou, bledou jak sám měsíc… a přesto prostoupenou odhodláním mrazivým a tvrdým jako led; vždyť všechen oheň v té druhé podobě se držel, a tady zbyla jen chladná vůle.

„Vím, že tu jsi, druide!“ vykřikl náhle. „Na všech stranách tvou blízkost cítím! I jméno tvé znám! Jsi *Derryth,* zrůda, strom! Ukaž se mi, jestli se nebojíš!“

K smíchu! Takovým trikem že bych se měl nechat vylákat? Větve zvolna dal jsem do pohybu, jako by nad hvozdem vítr dul, neboť tak nejsnáze ho zmatu. Kouzlo jmelí bylo pevné a nic než stromy a stromy vůkol Gisbournovy zraky spatřit

nemohly, ani kdyby *starýma očima* mě hledal. Který z věkovitých dubů je zde navíc? Jestlipak hádat zkusí?

Zdálo se však, že nepřítomnost posluchače nikterak ho neodradí. „Vím, že mne slyšíš!“ znovu vykřikl. „Skrývej se, když chceš; to mne neodradí. Říkala, že nemá smysl s tebou vyjednávat. Že starýma očima hledíš, a proto tím víc slepota nesmírná zastírá ti zrak ve věcech lidských… takže nikdy nedohlédneš skutečné hloubky hrůz, které pácháš. Ale já nevěřím, že v božím světě taková je bytost, ve které nezůstává ani špetka dobrého! Mluvím k tobě, druide. Hleď, beze zbraně tu stojím! Svědomí tvého se dovolávám! Nevinnou duši do vězení jsi uvrhl málem navěky. K šílenství ji doháníš! Ona po ničem jiném neprahne, než abys svobodu jí dopřál. Celé roky o pomoc volá. Tak slituj se konečně! V míru nech ji odejít.“

Ten blázen! Jaké pomatené řeči tady vede? Zbraň možná nemá v ruce, ale meč u pasu se mu blyští až až. A já věru nespáchal ničeho! Svou paní zachránil jsem před neodvratnou smrtí; útočiště jsem jí poskytl na úkor sebe sama; všechno, co mé je, k nohám jí pokorně skládám; a cokoliv, cokoliv obětuji pro ni! Jen po jediném prahnu – abych sloužit jí směl až do konce svých dní!

„Před tebou mne varovala!“ vedl ten šílenec dál svou. „Rituál obludný jsi spáchal, jen abys opatřil si zbraň proti ní! Raději na popel mám tě spálit, abys nemohl tajnou zbraň použít a znovu její bytí do temného vězení uvrhnout! Ale já věřím, že i nejčernější duše může dojít spásy, pokud upřímnou lítost projeví. Copak smrt obou těch dívek tě netíží? Nelituješ zrady? Jak daleko chceš ještě zajít, Derrythi? Copak před Bohem žádnou bázeň nemáš?“

Lhář! Jakého boha se tu dovolává? Snad Ukřižovaného?! A to věřit mám muži, který sám tu kouzla sesílá ve jménu pohanských sil?

Již nečekal jsem na nic. V divokém poryvu zášti zvířata povolal jsem. Hejno ptáků z šera se zvedlo, denních i nočních, a vrhlo se proti mému nepříteli s divokým křikem. Keře zapraskaly, jak jeleni a srnci drali se blíž. První divočák z podrostu se vyřítil a za ním další.

Norman k mostu uskočil a po meči sáhl. Vida, tolik k ruce beze zbraně! Vzduch houstl zkrvaveným peřím. Zvířata hnala se k němu, ale vtom kouzla začal svolávat. Divočákům srst najednou vzplála a vysoké zrovna tak; zasažení tvorové z moci mé se vymkli a k řece letěli, šílení bolestí a děsem. Kolem Normana pustý se šířil kruh, vlna prachu a popela. Mečem smyčku opsal a náhle jako by ve středu hradeb stál; ani rys, který chtěl se k němu ještě prosmýknout v trávě, se za čáru nedostal.

„Pokání nečiníš? Na souboj jsi mě vyzval?“ vzkřikl. „Máš to mít!“

Druhou rukou švihl. Oheň vzduchem zahučel a nedotčenou sílu lesa strhávat začal do víru. Větve na popel se rozpadaly. Jejich moc k Normanovi proudila; teď i Scirwurda se mu poddávala, stejně jako předtím les za řekou.

„Tak znovu!“ vzkřikl a do korun stromů hleděl. „Ukaž se mi, druide! Jinak ve jménu Andraste přísahám, že celý hvozd tu v popel obrátím!“

Ve jménu – Andraste?!

Takovou bohyni že tu vzývá? Takže pro ni ze země sílu upíjí?

Její jméno lítostí mne ochromilo. Boudicca právě bohyni Andraste je zaslíbená; z ní pochází a za její vtělení se pokládá! *A Guy de Gisbourne jí – slouží?!* Všechno zlo cizáckým bohům jsem přičítal, ale možná tu není žádných normanských bohů; vždyť kdo tu kdy jaké spatřil?

Možná stojí za tím jen ona, jen *ona, jen ona* –

Ale proč obrací se proti mně? Jak dokázala mi to tajit? Proč zrazuje mne moje paní?!

Než nebyl čas na otázky. Kolem Normana spálené země přibývalo; stromy sténaly a praštěly, jak míza je opouštěla; kolik musel bych jich obětovat, abych sám sebe utajil? Panna Marian na vraníku další míli urazila. Již neváhal jsem. Ať skoncujem to dřív, než ocitne se na dohled!

Touží-li mne Norman spatřit, ať mě tedy najde! Budu všude kolem něj!

Moje podoba ze dřeva vystupovala hned tu a hned zas tam, aby ho zmátla; z kůry stromů se vynořovala na všech stranách; a jak vítr mezi větvemi vanul, můj hlas konečně nad hvozdem se rozlehl.

„Takže mne vyzýváš kvůli ní? Myslíš, že prospěšnější jí budeš nežli já? Pravím ti – jestli posloužit chceš naší paní, táhni do svého hradu! To já slíbil jsem jí ochranu! To ke mně se uchýlila! Jenom bludu podléháš, když věříš v její přízeň. Od tebe nežádá si nic!“

V úžasu stanul. Na všechny strany se rozhlížel, jako by postřehnout chtěl, odkud z listoví moje tvář hledí… a v každém koutu vskutku ji nacházel. „Ty prašivý podvodníku!“ křikl na mne. „Boudicca dávno o nic tvého nestojí! Jak zklamala se v tobě! To, co jí děláš, je všechno nejhorší!“ Vlnu ohně vrhl proti mně a přitom nepřestával mi kázat. „Kdysi svěřila se do tvých rukou, a tys ji bez váhání zradil. Záludný nápoj jsi připravil – jen abys na stovky let ji mohl uvěznit! Ty zradíš kohokoliv, druide; lidskost vzdálila se ti již natolik, že nic ti není svaté; žádná podlost nezdá se ti zakázaná, žádná krutost nemožná; ani křik tvé ženy ti srdce neobměkčí; kteroukoliv bytost lidskou, jež ti věřila a cit ti věnovala, obětuješ bez milosti… a to vše jen proto, abys *ji* mohl ovládat. Toužíš mít Boudiccu ve své moci – a nic ti není zatěžko, nic ti není stydno –“

Zuřivost zachvátila mě. Co mi tu neustále za vinu dává ten zpropadený lhář? Jak brát si do úst může *její* jméno?! Jeho nesmyslné řeči jen odvést mají pozornost od útoku, který chystá!

Nezaváhal jsem. Jeho hradba zadržela zvěř, nikoliv stromy. Mohutná větev z dubu se odlomila; a než k obraně se vzchopil, zřítila se dolů a srazila ho k zemi. Velikou tíhou drtila mu hruď. Než zpod ní stihl se vymanit, další haluze serval jsem, v místě zlomu vyostřené jako kopí, a vrhl jsem je přesným směrem; a ty paže mu proklály a přibily ho k zemi. Lesem ukřižovaný! Teď pěkně vydaný mi na milost!

Mým hlasem zašuměly stromy. „Dost těch mizerných lží! Sám hvozd stojí proti tobě, Gisbourne. Nad ním nezvítězíš

nikdy! Teď budeš trpět, tak jak já si přeju; a všecku kůži z těla ti servu, než zemřít ti dovolím!“

Neodpovídal. Snad bolest smysly mu zastírala… nebo jen síly sbíral, protože jeho prsty náhle křečovitě sevřely se a složily znamení. Větve, které ruce mu poutaly, divokým ohněm vzplály; Normanův křik až k nebi se chvěl, když plameny do masa se zaťaly; ale vtom už byl volný a vzápětí novou sílu našel k proměně. Oheň ohni neublíží; hořící větve se sršící hřívou pekelného koně splynuly; a vzápětí stromy zčernaly v celém okolním kruhu, jejich tvary zbortily se a k zemi padaly – již žádný živý tvar, žádná hmota dřeva, jen vířící oblaka popela. Vlna zkázy ke mně málem doléhala; nic nepomáhalo, že další servané větve jsem proti němu metal, protože již za letu měnily se v prach.

A do toho ržání a dusot kopyt. Náhle ona sem vpadla.

S vlasy rudě planoucími a divými zraky vřítila se na mýtinu; pevně seděla na vzpínajícím se koni, odhodlaná a nenávistná, ohnivá a prudká jako kdysi – *Andraste, Boudicca, bohyně; ona, má paní* –

Avšak já to nebyl, koho hledala.

„Guyi!“ vykřikla. Ze sedla sklouzla a koně nechala běžet; beztak byl napůl šílený z těch zvuků, z ohně a z pachu kouzel a jen přehoupl se přes most a ve tmě zmizel. K jinému koni se vrhla, ke Gisbournovi v jeho koňské podobě. Do jeho hřívy ruce zabořila – anebo mám říct do vlasů? Po tom dotyku už zas v lidském těle jsem ho viděl – mladíka či skoro chlapce, s tváří o to bledší, čím víc mokvaly krví rukávy jeho košile; ale nic na to nedbal, na rány a na bolest nehleděl; vždyť to všechno bylo pro ni, jen pro ni. Jeho horečnaté oči vzhlížely k ní se stejnou oddaností a touhou, kterou sám od sebe jsem znal.

„Jsi krásná, Boudicco,“ zašeptal… tak nepatřičně v tu chvíli, jako by na les, na mne, na boj, na kouzla i na všechny plány rázem zapomněl.

Ve větvích zapraštělo; tohle vskutku mě rozesmálo. Přece jen je to hlupák. U ní takovými žvásty sotva něco získá!

Avšak přesto i já to cítil. Ten bídák aspoň v něčem mluví pravdu: *ona je krásná. Ona, Boudicca, navždy; v jakémkoliv*

těle, v jakémkoliv čase; ten podmanivý obraz, který tisíce let přetrvá –

Leč v tu chvíli rázně odtrhla se od něj. „Na to není čas! Pomoz mi, Guyi! Teď kouzla, ne lichotky! On je stokrát záludnější, než si dokážeš představit!“ Po lese rozhlédla se. „Tohle! Tohle je on!“ vzkřikla; a pak přímo na mne ukázala. „Zapal tenhle strom; rychle!“

Konec skrývání. Jediné mávnutí její ruky všechny falešné odrazy smetlo. Má podoba z kmene prudce vystoupila… *tvář mezi listovím, duch lesa, zelený muž.* Nic mne již neutají; a přitom kořeny k půdě jsem přikován! Věděl jsem dobře, že jakmile můj nepřítel zaútočí, před další vlnou ohně uhnout nedokážu.

Proč, proč musela mne moje paní zradit?! Ubohá, zaslepená žena! Zemřu pro ni bez lítosti; ale jak ochránit ji mám před její vlastní nerozvážností, když sama zbraně z rukou mi vyráží…?!

Guy de Gisbourne obrátil se ke mně. „Tak tohle jsi doopravdy!“ vyrazil ze sebe s nezměrným odporem. „Taková zrůda! Ďábel! Žalářník! Kaj se, a bude ti odpuštěno –“

Než Boudicca znovu úpěnlivě za ruku ho chytla. „Spěchej!“ vykřikla. „Než do zad nám vpadne! Bůh s tímhle nemá nic společného! Když zabít ho neumíš sám, dej mi tu sílu! Všechnu naráz. Teď!“

Gisbourne se zarazil. Jeho tvář zkřivila se nelíčenou hrůzou. Jako by propast prolomila se mu u nohou! Když viděl jsem to leknutí, v hvozdu znovu zabouřilo to mým smíchem; ale jen hořkost v něm byla, páchnoucí po staletích; ani stín veselí. Bohové, hloupost toho chlapce je doopravdy bezmezná! Že by snad takovou žádost nečekal?

Copak nepochopil dávno, že *pro ni* bude muset – zemřít?!

Avšak strach ihned překrylo odhodlání; vždyť muži nikdy vzepřít se neuměli, když královna Boudicca rozkaz vydala. Ten ubožák s oddaností k ní vzhlížel, bezmeznou a slepou; a na kolena padl a dlaně jí nabídl.

A ona si brala. Jako by lavina kamení po svahu se řítila, to všechno svažovalo se k ní; co shromáždila cizí magie, teď

prudce se do ní vlévalo… moc života, moc kouzel… moc lidské víry, pošetilosti, touhy, šílenství… moc nepolevující, nepomíjející naděje; ta nekonečná síla – sebeklamu.

Bohyně povstávala před mýma očima. *Žena neskutečné krásy; mohutný přízrak, který hranice světa přesáhne… stín prastaré duše, která neuznává čas; nezemská a skvělá, divoká a mocná, zřídlo síly dávných dob*. Její velkolepost drtila mne; všechno, všechno vůkol sbíralo se k ní! Každá částečka kouzla k tomu proudu se přidávala. Jak dobře jsem to znal! Nic nedokázalo jí odolat.

Krusta magie ze mne spadla. Svrchní vrstva nejčerstvějšího rituálu zlomila se první; účinky jmelí vmžiku byly pryč. Spojení s hvozdem přervalo se. Zase byl jsem jen sám sebou, nic než člověk, dočista jako nahý ve vlastním těle; a bezmocně jsem tu stál. Jenže vzápětí i další vlákna z mého hrdla sklouzla.

Jiné kouzlo! Cizí. Neznámé!

Tušení, které tu a tam mne přepadalo – ten neurčitý pocit, že nacházím se pod vlivem nějakého zaklínání – rázem změnilo se v jistotu. Náhle viděl jsem ty sítě jasně před sebou. Snadno mohl jsem v nich číst.

A věděl jsem.

Upředla je – *ona*.

Doteky jejích prstů kolem sebe jsem nacházel: *záměr, plánování, zradu*. Po tisíci let každé kouzlo ochabne; to věděla má paní stejně jako já. Již před stoletím přála si uniknout a nové vtělení si zajistit; jenže já byl obezřetný. Všem posvátným místům důsledně jsem se vyhýbal. A tak slabosti mé využila. Během chvil, kdy o sobě jsem nevěděl, stoupence si našla. Guy de Gisbourne zaníceným býval křesťanem, ale na svoji stezku ho strhla. Měl dar kouzel a ona mu znalosti propůjčila, takže její magií vládl, dokud sama byla bez těla. Na její žádost sílu země k sobě připoutal; pak pannu Marian si vyvolil a zásnuby oznámil; a mezitím Boudicca sama věštbu mi podsunula a přiměla mne, abych Marian k útěku zlákal. Předstíraným útokem učinila hrozbu tak naléhavou, že vtělení jsem dopustil. Byl to její pokus prolomit kouzlo, které její duši

ve mně drželo. Teď viděl jsem zrůdnost a obsáhlost celého toho plánu… tu strašnou, nekonečnou špinavost!

Co mi udělala má paní? Jak mohla mě takhle zradit?

Ona vnukla mi tu věštbu! Ona vedla mě k hradu! Ona přiměla mě šíp vystřelit, aby tělo si opatřila! Bohyni oběť dala, aby znásobila svoje síly, a moc, kterou tu Norman nashromáždil, jen pro sebe získává! Ona. Ona. Ona!

Za všechny hrůzy jen ona může!

Ne já!

Zuřivost mysl mi sežehla. Již neměl jsem lesa, ve kterém bouři bych mohl strhnout a větve polámat; nebylo odkladu, nebylo cesty, nebylo úniku. Všechno kypělo ve mně; nenávist vybuchla mi v srdci spalujícím ohněm; a nikterak nedokázal jsem ji zadržet. Prsty do znamení jsem složil. Kouzla vytratila se, ale nelze snad seslat nová? Když zástavu tak prozíravě jsem si připravil? *Vždyť tak dávno to znám – znám Boudiccu, znám její proradnost, záludnost, mocichtivost! Je zlá, je prolhaná, je krutá; proklínám ji, proklínám ji na věky věkův –*

Pramínek vlasů na svou chvíli čeká. Teď proti ní se obrátí!

Ještě tu stála, opojená mocí a svobodou, ale smyčka již na prsou se jí pohnula; a sotva rukou jsem mávl, švy protrhla a z látky šatů se vymanila. *Spletený cop! Černý had! Již ožívá ta zkáza!* Z hrstky vlasů hadí hlava se vynořila, jedový zub, z bolesti Catheryn získaný. Dlouhý ocas vzduchem švihl a panně Marian kolem hrdla se omotal; a vzápětí strhl ji k zemi. Ruce rozhodila a uvězněná síla prudce z ní vychlístla, jako když voda přes břehy se přelije; vlna po lese se rozběhla. Život do uschlých větví zprudka se vracel, ve vírech prachu a listí bouřil… do vyprahlé země zpátky se vpíjel; všechno zas jako dřív.

Země překotně vydává svou sílu, pravila věštba. *Ale co vzešlo v nesprávný čas, nebude mít dlouhého trvání; a síla vyčerpá se k smrti.*

K smrti!

Panna Marian do oprátky zoufale prsty zatínala; marně servat se ji snažila, zatímco dech se jí krátil. Vztek v žilách mi tepal; jejímu chroptění lačně jsem naslouchal a na poslední

záchvěvy těla čekal, ale nebylo, nebylo to dost; tak kámen vzal jsem a za vlasy ji chytil a divoce udeřil ji do tváře, znovu, znovu, znovu, až jen mokvající změť tu přede mnou zbyla, žádná lidská podoba; a pak rozdrcené maso z tváří rval jsem a hltavě je pozřel i s kůží a šedavou kaší jejího mozku, protože takto mi neunikne, tak se nevymaní a její vzpurná duše zase bude mou –

Poslední sousto jsem polkl; zas vtáhl jsem ji do sebe.

Sotva duše byla pryč, tělo rozkladu podlehlo zprudka. Vždyť kolik týdnů již byla panna Marian po smrti? S odporem ze země jsem se zvedl. Mršinu za cíp šatů jsem uchopil a do křoví ji odtáhl; pár balvanů bude muset stačit na mělký hrob! Kouzlo pomohlo mi; kamení a hlínu z okolních svahů strhlo, ze kterých mohyla se navršila během několika chvil.

Na kolena jsem na ni klesl.

Ach, moje paní! Cos mi to učinila? Proč oklamat jsi mne chtěla? Cožpak nevíš, k jakým strašlivým činům mne pak nutíš, k jakým obětem mne dohániš? Je to tvoje vina! Tvoje vina! Na tvoji hlavu padá všechna ta krev!

Slzy z očí mi tryskaly; nezměrná lítost kypěla ve mně... nad ní i nad sebou.

Miluji tě, má paní... miluji tě hlubokou, upřímnou láskou bez hranic. I kdybys tisíckrát proti mně se postavila, přesto učiním všechno, všechno, abych tě před tebou samou ochránil!

Jak obvinit mne vůbec mohli, že nic lidského ve mně nezbývá..?!

* * *

Nakonec se vlastně nic tak podstatného neudálo. Mohli jsme si spočítat, že panna Marian k Normanům se přidá; vždyť to byla dáma ze šlechtického rodu, uvyklá jinačímu životu. To se rozumí, že neměla chuť vracet se k družině loupežníků, a ještě k tomu před zimou! Později již ničeho jsme o ní neslyšeli. Dokonce ani zmínit jsme nesměli jméno té zrádkyně, protože Robert z Locksley to důrazně zakázal. Přesto mezi lidem dál kolovaly zkazky o lásce Robina Hooda a věrné

panny – a v tom měl ovšem prsty Alan-a-Dale, protože pěkných pár písní o jejich horoucím citu složil, a když po okolních městech zpíval, bylo mu líto jen tak bez náhrady tyhle kousky stáhnout ze scény.

Té noci však o její proradnosti ještě ničeho jsem netušil. Možná projela kolem mne a já to nepostřehl, protože poté, co souboj svedl jsem s normanským čarodějem a duši své paní z jeho moci osvobodil, zřejmě nakrátko vědomí jsem ztratil – a nebo snad dokonce usnul, kouzly zmožený – na neznámém kamenném svahu kus cesty od mostu. Až hlukem jsem procitl, když docela jiná skutečnost do uší mi vtrhla. *Dusot kopyt. Třeskot mečů. Křik!*

Skrze větvoví vyhlížel jsem. Tam u řeky souboj se odehrával: Guy de Gisbourne, opěšalý a napůl v koňské podobě, která po odlivu všech kouzel nevratně zůstala mu, tam s Robinem Hoodem zápolil. Jak to přijde, že dávno není mrtvý? Ani to Boudicca nedokázala, aby jeho sílu vzala si do dna; dost mu jí ponechala, aby život si zachoval! Ani na vteřinu nevěřil jsem, že by snad ušetřila ho záměrně; tohle je jen opomenutí, které lehko půjde napravit. Než vůbec z houští stihl jsem se vymanit a Robinovi na pomoc přispět, jeho meč vzduchem zasvištěl a bídnému Normanovi hlavu sťal.

„Podivný chlapík, ten Gisbourne," dal se pak slyšet Robin; „po lese v masce koně pobíhat! Asi byl ducha pěkně mdlého."

Z duše jsem souhlasil. Divný člověk to byl; nějaké šílenství předtím vykládal mi, jakousi snůšku lží – ale nic z toho nedokázal jsem si přesně vybavit. U řeky klečel jsem a jakousi krev ze sebe smýval; komu z nepřátel asi patřila?

Robin s očistou pomáhal mi a na pannu Marian se vyptával. „Ne, nemám ani tušení, jestli tudy jela," po pravdě přiznal jsem mu. „Nepotkal jsem ji vůbec. Se stromem byl jsem svázaný –"

„Zajali tě? Jak dokázal jsi uniknout?"

„Nevím. Možná odtamtud jsem se probil – co na tom sejde?" Zasmál jsem se a svého druha po ramenou poplácal. „Můžeme tvrdit, že za hlavu Guye de Gisbourne jsi mne vyměnil! Nebo ještě lépe: že jeho masku koně na sebe sis vzal,

jeho hlavu za svou vydával, a tím Normany dočista zmátl! To bude znít pěkně, až jednou Alan-a-Dale složí o tom baladu!“

Tak jsme se špičkovali, zatímco k našim druhům jsme se vraceli.

A při tom neustále, neodvratně, *nedočkavě* zas hlasům ve svém nitru jsem podléhal.

Boudicca znovu dlela ve mně – bolestný neklid a nekonečná rozkoš; jen moje, jen moje, napořád! Ano, za tisíc let i to nejsilnější kouzlo povolí. Tušil jsem již teď, že má paní zajisté znovu uniknout mi zkusí; že znovu donutí mne, abych kvůli ní proléval krev; a pak zase setkáme se tváří v tvář. Vždyť to je její přirozenost; právě to zbožňuji tak nevýslovně v hrdé a vzpurné její povaze! Boudicca nikdy nepoddá se bez boje. Taková vždycky byla: *ona, Andraste, Vítězná…* královna, kněžka i válečnice… bohyně sama, krutá moje paní.

Navždy budu klečet u jejích nohou… jako v roce šedesátém, kdy před smrtí jsem ji zachránil… jako v roce tisícím šedesátém, kdy bránil jsem jí v neuváženém vtělení… a jako dnes. Rok dvoutisící šedesátý leží v budoucnosti tak vzdálené, že se jako mlha na obzoru jeví; ten čas vymyká se vší představivosti lidské; ale jistě setkáme se spolu, má paní a já, a znovu pohlédneme na sebe.

Starýma očima, za tisíc let… ve století dvacátém prvém.

Alexandra Pavelková

Řeka

*Slovenská spisovatelka Alexandra Pavelková (*1966) se v devadesátých letech minulého století věnovala především povídkám v žánru science fiction, které shrnula ve sbírce* SF001 *(PrintServis, 1996). Následně se stala autorkou vůbec prvního slovenského fantasy románu* Piesok vo vetře *(Epos, 1999). Čtenářům se představila také jako spoluautorka „první slovenské fantasy trilogie“* Miešanci *(Epos, 2000 až 2002), která měla paradoxně čtyři díly. Větší popularitu jí však přinesl až povídkový cyklus o vědmě Vimce, jejž shrnula v knize* Přísaha *(Slovart, 2007). Nyní se psaní beletrie nevěnuje v podstatě vůbec. V posledních pěti letech jí vyšla pouze jediná povídka. Tou je* Barva *v antologii* Memento mori.

Následující povídku Řeka *Pavelková publikovala v roce 2005 v prvním vydání antologie* Písně temných věků. Řeka *se odehrává v polovině třináctého století v Horních Uhrách, čili na nynějším Slovensku. Jednou z postav je známý uherský král Béla IV., který čelil vpádu Mongolů. Ti se však posléze stáhli a zůstalo po nich jen vydrancované a vylidněné území, které Béla postupně kolonizoval. Téměř pohádkově laděný příběh vypráví o bytostech, které nemají pro Bélovo šíření civilizace pochopení.*

Řeka

Alexandra Pavelková

Leželo zapadlé ve sněhu, ale Branko ho spatřil už zdáli, protože nejdelší výsady čněly k nebi. Chvíli počkal, rozhlédl se kolem a nasál zmrzlý vzduch. Známou vůni hnědé srsti neucítil, proto se beze strachu rozběhl ke shozu. Vyhrabal paroží holýma rukama, i když ho mráz kousal za nehty a kůži si rozedřel na křupavé ledové skořápce. Ten kousek stál za to. Potěžkal jej, spočítal hroty obroušené mnohými souboji a pro sebe se spokojeně usmál.

Stopy ve sněhu se táhly od jednoho stromu k druhému, ty na pravé straně hlubší než na levé. Kůra mladého dubu byla sedřena až ke dřevu, její cáry pokrývaly sníh u kmene. Lovec si dýchl do dlaní, aby rozehřál ztuhlé prsty, vytáhl konopný provaz a uvázal paroží na silnou větev; později se pro ně vrátí. Ta druhá polovina jelena tíží a nutí ho naklánět hlavu. Bude se jí chtít zbavit co nejdřív.

Branko přimhouřil šikmé oči a nadhodil si luk na rameni. Kráčel zimním lesem neslyšně, jako by byl sám jeho součástí. A možná, že i byl. Nesnášel být zavřený mezi čtyřmi zdmi, nenáviděl otčímův pohled, který se mu zavrtával mezi lopatky jako pohrabáč, kdykoliv seděl před domem a vyřezával z paroží píšťalky nebo střenky nožů. Jen když mohl běžet přes pole s větrem o závod, když se nadechl vůně tlejícího listí nebo si ocákal tváře vodou z lesní studánky, anebo když s uchem přitisknutým na drsnou kůru poslouchal sny spících stromů, jen tehdy se cítil opravdu svobodný.

Tady jsem doma, pomyslel si.

Nad větvemi se rozlehlo klepání, jako když klučina tluče hůlkou do dutého kmene, jenže silnější, netrpělivější. Zvuk

přinutil Branka zastavit a zmizet za stromem. Tiše a zhluboka dýchal, odhadoval vítr, vzdálenost. Teprve pak se začal plížit kupředu. Ukrýval se za skály a smrky, zvolna se přibližoval, zatímco bušení sílilo.

Pak ho uviděl. Majestátní pán lesa úmyslně zašel do hustšího porostu, potřásal hlavou a snažil se oprostit od starého paroží, protože ho už nad čelem svědilo nové. Srst měl pokrytou jiskřičkami prašného sněhu, který se na něj sesypal, když tloukl do kmene jedle. Konečně se paroh s tlumeným lupnutím uvolnil, na okamžik se zachytil na uschlé větvi a pak zapadl do závěje. Jelen s úlevou zvedl hlavu a rozšířil nozdry. V tom okamžiku spatřil lovce, jak stojí v houští.

Chvíli na něj nehybně civěl. Od tlamy se mu odlepovaly chomáčky páry a dolů jeho krásnou hlavou tekl tenoučký proužek krve, zatímco mladík pomaloučku skládal z ramene luk, založil šíp a zamířil. Dívali se jeden druhému do očí, strnulí jako dvě dřevěné modly.

Pak Branko povolil tětivu.

„Stejně mi necháš i tu druhou polovinu. Dáváš mi dost, víc od tebe nechci," řekl tiše.

Jelen prudce vyfoukl ještě jeden bílý obláček, otočil se na místě a zmizel mezi stromy. Lovec počkal, než zvířecí kroky odezní, pak zvedl paroží a pronesl pár děkovných slov k bohům. Matka bude spokojená. Když kupci z jihu dobře zaplatí, snad se na chvíli rozpustí její smutek, i když modřiny nezmizí. Branko nikdy nepochopil, zda ji otčím bije pro tu hanbu, se kterou si ji vzal, nebo proto, že mu nikdy nedala další děti.

Stiskl čelisti a vydal se zpátky po svých stopách. U jedlí zaklel.

„Kde jsi?" vykřikl a jeho hlas se v tichém lese rozlehl jako burácení hromu. „U Peruna, vrať mi to, co není tvoje!"

Pln zuřivosti se opět zadíval na zářící bělobu. Teprve tehdy si uvědomil, že kromě jeho a jeleních šlépějí ve sněhu jiné nejsou. Po zádech mu přejel mráz, zcela jiný než ten, který mu hryzal uši a ruce.

Za jeho zády něco neslyšně zašustilo, jako když spadne sněhová vločka.

„Hledáš tohle?“

Otočil se. Oči, jindy jenom úzké štěrbiny s černými panenkami, se mu rozšířily údivem.

„Tohle je teď tvoje?“ zeptala se jasněji.

Přikývl, protože víc nemohl. Připadala mu jako zjevení, s těma zelenýma očima a dlouhými vlasy, které se leskly jako leštěná mosaz. Navzdory mrazu stála bosá a její oblečení bylo spíš jen lehkou košilí než něčím, co by se dalo nazvat šaty. Svlékl si kožich a chtěl jí ho přehodit přes ramena, ale ona ustoupila. Musela být velice lehoučká, protože tenká ledová skořápka ji udržela a její nahé nohy se do sněhu nebořily.

„Mohl jsi ho zabít. Viděla jsem to. Proč jsi to neudělal?“

„Máme co jíst. Potřeboval jsem jen jeho paroží, abych ho mohl prodat.“

„Tak si ho vezmi a jdi domů,“ napřáhla se k němu. I když byl paroh těžký, držela jej v jedné ruce, jako jiné dívky drží kytici polních květů.

Polkl. „Ty jsi samodiva,“ vydechl. „Samodiva. Ale… vždyť je zima!“

Rozesmála se a její smích zazněl jako kapičky květnového deště v mladém obilí. „I pod ledem můžeš najít život. A ne všechna voda v zimě zamrzá.“

„Pak musíš být… paní naší řeky. Slatina.“

„Uhodl jsi,“ řekla jsem.

Viděla jsem jej ve svých snech, ještě dřív než přišel na svět. Sledovala jsem ho, když jako malý kluk běhal po Zvolenském lese se zajíci a liškami, protože lidé k němu nebyli vlídnější. Nezazlívala jsem jim to. Lidské bytosti mají své vlastní cesty ke štěstí i neštěstí, a pokud ubližují jen sami sobě, mne se to netýká.

Poznala jsem ho hned, jak jsem ho uviděla poprvé, protože jsem kdysi utopila jeho otce. Ale totéž by udělala i jeho matka, kdyby věděla, který z těch mužů ji oné noci obtěžkal. Vzala jsem si vodu toho malého, horkokrevného bojovníka

v kožešinové čapce, když na svém koni plaval na druhý břeh. Vzala jsem vodu i mnoha dalším jeho druhům a zbytek jsem použila na zúrodnění svých jílovitých břehů. Pouze několik mrtvol jsem vpletla do větví vrb a olší, pro výstrahu ostatním, kdyby ještě někdy dostali chuť znásilňovat a plenit v této zemi.

Pár let poté si v osadách na březích řeky hrálo mnoho dětí, jejichž oči byly tmavší a šikmější než oči zdejších lidí. Těmto dětem bolesti a ponížení se málokdy dostávalo lásky. Měla jsem ty cizí muže utopit dřív, spláchnout je do řeky přívaly deště, nedopustit, aby se jejich krev smíchala s krví plavovlasých osadníků, se kterými jsem staletí žila v míru. Ale to jsem si říkala předtím. Než jsem poznala Branka.

„Je to pravda, Slatino?“ zeptala se Skalnička a proměnila sněhovou kouli ve směšnou medvědí panenku.

„Co?“

„Že se setkáváš s člověkem.“

„Všechny se setkáváme s lidmi. Každý den.“

„Ale já…“ zajíkla se studniční víla ze strachu, že mne urazila. „Myslela jsem toho hezkého nevysokého mladíka.“

„Setkávám.“

„Ale proč?“ zvedla ke mně oči barvy lesní tůně. „Na takové věci jsi ještě mladičká. Dokonce i ten muž je starší než ty.“

„Ale jednou…“

„Jednou třeba i ty někoho potkáš,“ řekla jí Zlatná, paní říčky, jejíž třpytivé tajemství lidé dosud neobjevili, protože v horkém létě stahovala svou vodu pod zem.

„Když budeš mít štěstí,“ zachroptěla stará a klidná Neresnica.

Měsíc potáhl nový sníh stříbřitým závojem. Skalnička na něj usedla, nabrala přehršli vloček, udělala z nich další kouli a mrštila jí do smutných, osamocených vod Hronu. Řeka byla téměř zmrzlá, sirotek bez života. Jen díky dobrodiní toků, které se do ní vlévaly, se na dně občas objevila nějaká ryba.

„Slatino! Vílo Slatinooo!!!“

Neresnica se na mne s účastí podívala a odvrátila se. Na mrtvém břehu zazářily oblaky páry, které se rychle vytratily s větrem. Zůstala jsem sama.

„Slatinooo! Ukaž se, paní!“

„Tady jsem.“

Muži v sedlech nesli pochodně. Nelíbili se mi, zvonili železem a mosazí a na jejich pláštích bylo o mnoho víc kožešiny, než bylo nutné. Páchnoucí světlo vypudilo přísvit měsíce a pomalovalo jejich vousaté obličeje stíny.

„Proč mě rušíte?“ pronesla jsem otráveně.

„To jsem já, paní, župan tohoto silva regalis Miko, syn Detrika. Přijel jsem z vůle krále. Mám ti tlumočit jeho přání.“

Mluvil jiným lidským jazykem, než na který jsem byla léta zvyklá. Jeho slova byla cítit jižními plody, smrky, jejichž jehličí roste obráceně, velkými městy z kamene a písku.

„Proč za mnou zase posílá tebe? Kdy jednou přijede sám?“

Koně znervózněli, i když zrovna oni neměli žádný důvod k rozrušení.

„Je králem této země, paní. Nemusí nikam jezdit.“ Já také nemusela s nikým vyjednávat, ale jeho drzost mě pobavila. „Dobrá tedy. Pověz, co zase chce.“

„Žádá tě, abys s tím přestala.“

„S čím?“ přišla jsem blíž a vzala jeho koně za uzdu. Zvíře se zklidnilo, ale jezdec ucukl, ačkoli měl na rukou silné kožešinové rukavice.

Světla pochodní poněkud pohasla, jen z dáli se pořád ozýval tlumený dupot kopyt.

„Podívej, nechali tě se mnou samotného, župane. Ale možná se jen jejich koně potřebovali proběhnout.“

Ohlédl se za svým doprovodem, ale zůstal. „Přestaň bourat jeho mosty, paní.“

„Jeho mosty? Dovolila jsem Bélovi, aby obnovil hrad v mém lese, jako kdyby už nestačil ten jižní, který musí na svých zádech snášet Neresnica. Dovolila jsem tomu muži Pertoldovi, který si říká stavitel, aby zhyzdil nejhezčí vrch nad mou řekou, protože hradiště mělo chránit osadníky před cizími nájezdníky. Ale proč stavět další mosty a pevnosti, když je všude mír?“

„Král potřebuje víc než vojenský hrad, když se chce vlichotit jiným velmožům. Zvolenský les oplývá zvěřinou a hony byly

odnepaměti oblíbenou kratochvílí šlechty. Nenič královo úsilí o rozkvět krajiny, paní.“

„Nevidím rozkvět v zabíjení zvěře pro radost.“

„Jakže, paní?“

„Ne.“

Hvězdy pobledly, zatažené obláčky páry. Z kníru nad Mikovými rty opadly drobečky jinovatky.

„Paní, tvůj postoj zbytečně prodlužuje dobu, než dojde ke změnám, jež je nutno udělat co nejdřív.“

Usmála jsem se. „Lidé jsou zde příliš krátce, než aby se čas dal měřit podle jejich životů.“

„Ty si neuvědomuješ, že…“

„Běž domů, člověče. Mohl bys taky třeba zmrznout.“

„Vyhrožuješ mi, paní?“

„Nikdy nevyhrožuji, alespoň to dosud nebylo zapotřebí. Každý věděl, kde je jeho místo. I lidští králové. Ale možná bys měl vědět, že valnou část tvého těla tvoří voda. A ta v zimě zamrzá.“

„Tak přijedu na jaře,“ řekl opatrně a otočil koně na cestu zpátky.

„Ať přijede raději on. A sám!“

Řekla jsem to, protože jsem byla pořád v dobrém rozmaru z Mikovy nafoukanosti. Teď nevím, možná jsem ho vůbec neměla zvát, možná jsem je měla nechat kácet další stromy, zabíjet ryby a zvířata a stavět… Jenže kdoví, kde skončí kapka, jež se zrodila u pramene?

* * *

Bylo to krásné jaro. Horské sněhy tály podle starých dohod, plnily horská oka, jezírka a toky ledovou vodou, a ta pospíchala dolů, do údolí. Kmeny stromů přetékaly mízou, na paloucích zazářily petrklíče, větve vrb se ohýbaly pod hnízdy ptáků.

„Letos jsem narazil už na třetího parukáře.“

„Co jsi s ním udělal?“

Branko zamyšleně drtil mezi zuby stéblo trávy. „Zastřelil. Jako ty dva předtím. Z masa se nají půlka vesnice, kůže se hodí na nové rukavice pro mámu a ještě kus zůstane.“

„Tak proč se tak chmuříš? Bylo ti ho snad líto? Takový srnec nikdy nebude mít zdravé potomky. Kdybys to neudělal ty, dříve nebo později by ho strhli vlci.“

Jeho pohled se vrátil z velké dálky ke mně. „Já přece vím. Ale lidé říkají, že je to špatné znamení, stejně jako dvouhlavé jehně.“

„Lidé toho napovídají. Někdy je lepší, když neříkají vůbec nic,“ usmála jsem se na něj úsměvem samodivy.

„A já jsem zase rád, že mi nezpíváš. Kdybys mi ještě i zpívala…“

Můj smích se odrazil od listí na větvích dubů. „Co bys udělal?“

„Zůstal bych tady. Už nikdy bych se nechtěl vrátit mezi lidi.“

Co jsem na to měla říct? Slova byla zbytečná, a proto jsme raději mlčeli. Dlouho, a přece krátce… Když se slunce pomalu ploužilo k západu, vstala jsem a smetla z šatů vlhké lupínky hlaváčku.

„Měl bys jít.“

„Proč?“ posadil se a mrštil do vody plochý kamínek. Udělal žabičku snad desetkrát, než se potopil.

„Přichází někdo, kdo by tě se mnou neměl vidět.“

„Tvé… družky? Těch se nebojím. Ať si se mnou třeba chtějí zatančit.“

Vzala jsem mezi prsty pramen jeho vlasů, tak temných, jaké můžou mít jenom lidé. „Nechtěly by s tebou tančit tak, jak si to představuješ, můj strážce lesa. Je mi líto, opravdu už musíš jít.“

Zvedl hlavu a i on uslyšel dupot kopyt. „Královi muži. Roztahují se tady čím dál tím víc, pomalu pro jelena nebude žádný les dost hluboký.“ Z černých očí mu vystřelil šíp, když pohlédl na cestu, kterou vydupali kolem vody koně a vymlela kola povozů. „Nenechám tě tady samotnou.“

„O mě nemusíš mít strach. Jdi už.“

Potřásl hlavou, ale zvedl se, sesbíral své věci a pozpátku se vzdálil mezi skály. Byl tichý jako rys, rychlý jako vítr, možná i proto jsem ho měla ráda. Zůstala jsem sedět na břehu,

pozorovala, jak se hladina jemně vlní každým úderem kopyta. Lidé si takových věcí nikdy nepovšimnou.

Takže přece přijel. Když mě uviděl, seskočil z koně a udělal na své hrudi znamení toho svého nového boha, znak ve tvaru pomyslného kříže.

„V lidské podobě jsi stejně krásná jako před dvaceti lety, paní," řekl místo pozdravu.

Zato on byl jiný, měnil se rok od roku. Jeho prořídlé vlasy nabyly barvy křemene. Kůži na hladce oholených tvářích měl zmačkanou jako zmrzlé jablíčko, pod očima mu visela ve dvou váčcích. Rty svíral do hraného úsměvu, dvě svislé vrásky vedle úst se prohloubily. Taky vypadal čím dál tím menší.

Ale nejvíc se změnily jeho oči. Tehdy se leskly odhodláním, zuřivostí, jak se chtěl vypořádat s bezmocí. Proto jsem mu pomáhala, pro ten pohled a pro lidi, které chtěl příště už doopravdy ochránit.

„Řeka je krásná v každé podobě, králi. Ale zajisté tady nejsi jen kvůli tomu, abys mluvil o mé hebké pleti."

Od vody zafoukal vítr, vlhký a poněkud chladnější než doposud. Král si přitáhl plášť těsněji k tělu.

„To taky… ale chci si s tebou promluvit i o jiných věcech."

„Třeba o nových osadnících? Putují podél Neresnice pořád, cizinci, jejichž řeči stěží rozumím. Táhnou se většinou pěšky, ubožáci, ale za pár let tady bude stejně plno."

„Nebo za pár lidských životů, Slatino. Uvažuješ jinak než my."

Ne, hloupý nebyl, tehdy ani teď. Jen nezkušený. Ale je teď zkušenější? A jestli ano, v čem?

„Proč jsi tedy přijel? Co chceš ode mne tentokrát?"

Upravil si kožešinovou čapku, zbytečnost v takový vlahý jarní večer, ale chlad, ten opravdový, nebyl ve větru, byl v jeho srdci. „Nežádám tě o nic… Jen abys trochu… ustoupila."

„Řeka může jen téct. Nechávám myslivce lovit zvěř a rybáře rybařit, dokud to dělají proto, aby přežili. Sedláky nechávám kácet stromy a sázet, dokonce jejich pole zjara zvlažím a pohnojím. Jen když to přeženou, když začnou ubližovat, zaliji

jim úrodu a zničím domy. A pokud to udělají znova, donutím je odstěhovat se. Tak to dělám už staletí. Ale ustoupit? Jak může řeka ustoupit?“

„Víš dobře, jak to myslím! Tebe tady všechny poslouchají, ty tvé družky. Bráníte mi v mém dílu, a já chci přece jen chránit tuto zemi.“ Neklidně zamrkal, protože kolem jeho hlavy se slétlo hejno drobných komárů.

„To nejsou obranné hrady, co stavíš. A nejsou to vojáci, kterým je dáváš darem.“

„Politika ti není blízká, rusalko.“

Stmívalo se. Nad hladinu vyskočila mřenka, tiše pleskla zpátky a na okamžik proměnila vodní povrch v stříbřitá kola. „Máš pravdu, já znám jenom vodu. A tak neuděláš další kamenný most přes mou řeku. Protože voda ho nechce.“

„Postavím.“

„Já ti ho podemelu.“

„To nemůžeš! Ty nejsi paní této země, to já jsem její král!“

„Tak proč jsi ze země, kterou prohlašuješ za svoji, utekl, když tě nejvíc potřebovala? Proč ses ukryl daleko na jihu, v kamenném hradě na břehu moře?“

Ztuhl a potřásl hlavou, jenže vzpomínky nejdou jen tak vytřást z hlavy, stejně jako kamínky uvízlé v síti. „Ty tomu nerozumíš. Zůstat a bojovat proti tolika nepřátelům znamenalo jistou smrt. Nedokážeš si představit, jak úděsné to bylo!“

Udělala jsem krok směrem k němu a on ustoupil, protože svému odrazu v mých očích čelit nedovedl. „Já tam byla, Bélo. Viděla jsem to.“

Řekla jsem pravdu. Viděla jsem to očima Slané. Těla, desetitisíce těl ležících podél cest jako kameny, jako kmeny stromů. Viděla jsem blátivé břehy prosáklé krví. V kapkách deště jsem slyšela křik pestře oděných královových mužů, ryk koní šílených strachem a bolestí, pobíhajících tam a zase zpátky, dokud jejich utrpení neukončil meč nepřítele nebo bažina. Říkaly mi o tom chomáče mlhy, obtěžkané vzdechy a kletbami. Ubohá liknavá Slaná, zvyklá na své poklidné, blátivé dno, jak moc se musela snažit, aby všechno to ostré železo zrezavělo dřív, než řeka zemře? Tehdy sotva stačila

polykat všechnu tu vodu, na její hladině plovaly nafouklé mrtvoly, zachytávaly se v rákosí, než se konečně vzchopila a odevzdala své neštěstí Tise.

„Slatino, to je minulost a já nechci, aby se to ještě někdy opakovalo. Proto musím stavět!“

„Už jednou jsi rozhodl a to rozhodnutí bylo špatné. Já ti už nevěřím, Bélo.“

Zrudl. „Nezáleží mi na tom, komu věříš. Zbytečně s tebou ztrácím čas. Budu si zde dělat, co chci!“

„Lžeš sám sobě.“

Plácl se dlaní po tváři. Na jeho kůži zůstala rudá skvrna a zlámané tělíčko komára. „Přes Hron jsem už udělal několik kamenných mostů.“

„Hron je mrtvý a mrtví se nebrání.“

„To tys vyšívala jeho ochránkyni!“ vykřikl a podíval se na mne se záští, jak se dívají lidé, kteří čekají zášť od všech ostatních.

„Hronka odešla z vlastní vůle. Zanedlouho – v našem pojetí – se narodí jiná víla a převezme její povinnosti.“

Ne, to tys ji vyhnala, četla jsem v jeho očích. *A já zjistím, jak se dá vyštvat rusalka… Nebo třeba i zabít.*

Usmála jsem se jeho myšlenkám, když vysedl na koně a otočil se k odchodu. Ale do smíchu mi nebylo. Pak se znova zavlnila voda ve vzduchu kolem a hned mi bylo lépe.

„O čem jste spolu mluvili? Nerozuměl jsem mu.“

Obrátila jsem se k lesu. „To tak bývá, že lidé země nerozumějí svým králům. Protože ti obvykle nechtějí rozumět své zemi. Proč jsi neodešel?“

Ukázal na měsíc, který se stále jasněji odrážel na hladině řeky, ukázal bílé zuby a začal si rozvazovat tkaničku na košili. „Jak bych mohl odejít teď, když je tady tak hezky? Vlastně mám štěstí, že jsi k tomu všemu ještě nezačala zpívat.“

Lidé mají spoustu pověr. Nedivím se jim, jejich život je těžký, den ode dne se potkávají s věcmi, které je děsí. Jarní krupobití zpustoší obilí, blesky spálí střechy domů, hluboké lesy si ponechají jejich zbloudilé děti. Když se pak potřebují

zbavit strachu z něčeho, co nechápou, vymyslí si malou lež. Stokrát opakovaná lež se stává pravdou, nebo alespoň pověrou…

Někteří třeba věří, že samodivy jsou v lidské podobě zranitelné, dokonce smrtelné. Kdoví, kdo vymyslel, že rybí kost namalovaná střepem z pálené hlíny na říční kámen dokáže vyvolat ve víle zvědavost a donutí ji, aby se přišla podívat? Rusalky se přece pořád zdržují poblíž řeky, potoku nebo studánky. Jak by je mohly nehlídat? Někoho napadlo, že síť a pouta spletená z břečtanu vodní bytost nikdy nedokáže potrhat. Jak na to přišli? Vždyť břečtan je jen rostlina, podobně jako každé žijící tělo plná vody.

Musím ale přiznat, to jejich odhodlané snažení bylo velice zábavné. Navíc jsem už dávno toužila uvidět to velké hradiště, jež čnělo nad mou řekou. A bylo se na co dívat. Až jsem žasla, co všechno lidé za tak krátký čas dokážou. Když jsem procházela vstupní branou, která svou věží převyšovala mnohaleté smrky, kameny ve zdivu udiveně šeptaly svým těžkopádným jazykem. Šeptaly dlouho, tak tlustou zeď jsem ještě neviděla, ale vojáci si toho nevšímali. Uvnitř se tyčil hrad s doškovou střechou, samé rohy a hrany, dům, v jakém dokážou bydlet jenom lidské bytosti. Nezastavovali jsme se. Kráčela jsem z kopce v průvodu ozbrojených mužů, mé bosé nohy se dotýkaly cesty postavené z kamene, písku a dřeva a na místech, kam jsem šlápla, zůstávaly tmavší skvrny. Ale oni nebyli schopni vidět ani vlhkost, kterou mi nabízelo kamení a mrtvé stromy, jako kdyby za to, že na sebe navlečou železo a uzavřou se do čtvercových domů, museli platit zrakem a sluchem.

Kamenné opevnění se táhlo podél celého hřebenu, až na místo, kde stál další hrad. Tam jsme šli dlouho nahoru po schodech a pak mě zavřeli, zajistili silnými dubovými dveřmi, studenými zámky. Jak můžou být takoví? Copak se tím, že jej rozdrtí kladivem a vypálí ohněm, dá ze železa vyhnat všechna voda? Dokáže se snad někdo zmocnit mlhy? Opravdu jsou zábavní, protože těm svým kouzlům sami nevěří. Proč by se jinak na mne dívali s takovou bázní?

Jen v jeho očích nebyla hrůza, teď ne.

„Vidíš, přece jsem na tebe vyzrál," řekl, skrčil čelo, protože ve slabém světle stěží mohl něco rozeznat, a kázal přinést další pochodeň.

„Vidím," ušklíbla jsem se.

Břečtan na mých zápěstích se zachvěl. Kdyby taková popínavá rostlina uměla myslet, řekla bych, že to bylo smíchem.

„Ty nemáš strach?" Zašustilo to, když se poškrábal na tvářích. Byl zarostlý, několikadenní strniště jej dělalo ještě starším.

„Mám," přiznala jsem podle pravdy. Každý, komu na něčem záleží, má čas od času strach.

„Taky máš z čeho mít. Dokud neodpřísáhneš, že přestaneš mařit moje dílo, zůstaneš tady."

Rozhlédla jsem se kolem sebe. Zamřížovaným okénkem, které šlo přikrýt dlaní, stěží protékaly nějaké sluneční paprsky i za nejjasnějšího dne. Na kamenech ve zdech voněly kapky vody, mech a plíseň, alespoň kousek života na takovém místě. „Ne."

„Vílo," naklonil se ke mně, protože břečtan na mém zápěstí mu dodal odvahu. „Budeš toho litovat."

„Ne."

„Pochodeň!" zařval a jeho panovačný hlas v malém, uzavřeném prostoru na okamžik nabyl tvar kostky.

Voják se pokřižoval a bázlivě přiblížil oheň k mé levé tváři. Odvrátila jsem se.

„Neboj se jí, nic ti nemůže."

Plamen mě pronásledoval, až nebylo kam uhnout. Pak zhasl. Mezi muži to zašumělo, většina z nich ustoupila.

„To jsou ty tvé čáry," zasyčel Béla. „Ale na mne neplatí. Přiveďte kněze!"

Snad ještě nikdy žádný voják nesplnil rozkaz s takovým spěchem – jen aby byl ode mne co nejdál. Ale stejně se musel vrátit – i s holohlavým nemladým mužíčkem v dlouhých černých šatech. I tenhle byl vylekaný, po jeho hubeném obličeji

se plazily krůpěje potu. Sáhl někam do záhybu svého oděvu a vytáhl odtud lahvičku.

„Oheň tě nespálí," přikývl král. „Ale svěcená voda ano."

„Nečistá bytosti lesa, sukubo vilný, zaklínám tě ve jménu Otce, Syna i Ducha!" vykřikl lysý chlápek, otevřel láhev a na mou nahou kůži dopadly chladné kapky.

Jak jsem se mohla udržet a nezasmát se? Smála jsem se ještě pořád, i když jejich kroky duněly úzkým schodištěm, poté co ten poslední uzamkl dveře třemi železnými zámky a za nimi pomalu slábnul králův hlas.

„Budeš tady zavřená, dokud si to nerozmyslíš," křičel. „A nemysli si, že ti pomůže, když budeš zpívat. Ani moji muži, ani tvé družky tě neuslyší!"

Tak jsem zůstala obklíčena zdmi a tím, co lidé nazývají tichem a tmou. Kolem mne tančila noc. Slyšela jsem, jak na zdech roste mech, jak si v kamenech povídají žíly. Za okénkem zašustila sova, posvítila na mě jedním okem a houkla svou otázku.

„Můžeš. Já se tady asi ještě chvíli zdržím."

Zapleskala křídly a odletěla. O několik úderů lidského srdce později v dáli vypískla myš. Živé bytosti přicházejí a odcházejí, jen voda zůstává. Jenže právě život je ze všech podob vody nejzajímavější.

Zabývala jsem se pavouky a světluškami a čekala jsem na ráno, když něco kovově cinklo. Kapka oleje se tiše plazila mezi kolečky a zoubky. Usmála jsem se a usedla na zem.

Panty malinko zaskřípěly, mužský hlas neslyšně zaklel a na chladnou, vlhkou podlahu dopadl chomáček světla.

„Neublížili ti?" Přiskočil ke mně a objal mne, aby mě zahřál.

„Jsem v pořádku. Co to máš na sobě?" Ucukla jsem, když jsem pocítila stejné železo, jaké nosili královi vojáci.

„Musel jsem se převléct, abych se sem dostal. Pojď, rychle." Zvedl mě, vzal mě za ruku a táhl pryč.

Utíkali jsme dolů, Branko napřed a já za ním. Občas ve spěchu klopýtl a já se bála, že si pádem ze schodů zlomí krk. Naštěstí nezraněni jsme proběhli kolem strážnice.

„Těch dvou na dlažbě si nevšímej. Musel jsem je přetáhnout klackem, abych se dostal ke klíčům. Nezabil jsem je," dodal, když se polekal, že mi pohled na smrt uškodí.

Tak jsem si jich moc nevšímala. Trochu mě udivilo, když jednoho z nich svlékl a přiměl mě vzít si jeho oděv a zbroj, ale poslechla jsem. Kráčeli jsme takhle ustrojeni k dolní bráně zvolna a sebejistě, jako kdybychom sem patřili. Připadala jsem si zbytečně těžká, ale proč ne? Nikdo nás nezastavil, nikdo se na nic neptal. Byla jsem na něj pyšná, jak to vymyslel, jak to všechno zvládl.

Byla jsem hloupá.

* * *

Některým věcem se nedá naučit, i když vám je tisíc let. Víla nesmí důvěřovat nikomu, nejméně sobě. Ale někdy to nejde. Někdy prostě zapomeneme, že náš čas plyne pomalu, zatímco život jiných bytostí se zatřpytí a vypaří, jako když první ranní paprsek vstřebá kapičku rosy.

Ale možná právě to je na tom to krásné.

„Kam jdeme?"

„Neslyšíš?"

Musel je slyšet, on ano, i když nechtěl věřit svým smyslům. Od narození ho učili, že má spoléhat na svůj zrak a sluch, ale ony se nedaly vidět očima, ani slyšet ušima. Přesto o nich věděl, můj strážce lesa. O lehounkých závanech páry, které šeptaly jeho jméno, o neviditelných nožkách, tančících na listí ve větvích dubů. Vzduch se chvěl jejich štěbetáním, bzučel potlačovanými vzdechy údivu.

„To je on?" ptaly se ty, které ho viděly poprvé.

„Přestaň," řekla jsem Olšince, když mu foukla do tváře hrst jedlového pylu.

„Nic jsem neřekl," rozkašlal se Branko a já se musela rozesmát, když mu náhlá letní sprška smyla pyl za košili. „To dělají… ony?"

„Ano."

„Proč?"

„Protože se rády baví. A protože ti chci ukázat něco, co se lidem obvykle neukazuje.“

Na víc se neptal. Nikdy se neptal, když nebylo proč se ptát. Kráčel se mnou poledním lesem, čas od času prolézal kořeny stromů nebo skály, ale stoupali jsme pořád výš. Nad hlavami nám švitořili ptáci a zpovzdálí nás sledovali jeleni a lišky. Ne, nebáli se, věděli, jakým je lovcem. Řekly jim to moje přítelkyně, prozradily jim to studánky, kam chodívali pít, i jejich druhové, kteří už Branka potkali.

„Opravdu to musí být?“ neslyšně zašelestila Stříbronoska ukrytá v peruti kapradí.

„Nemusí. Ale já chci.“

Slunce se přehouplo do druhé poloviny své cesty, ale v lese se setmělo. Stromy tu byly hustší, nakláněly se k sobě, jejich větve visely dolů a splývaly s podrostem z maliní a hlohu, takže kmeny smrků, borovic a buků nebyly ani vidět.

„Dej pozor, nebo se poškrábeš.“

Chytla jsem ho za ruku a vtáhla do houští. Jeho košile byla ulepená od pavučin a zelená jehličím, když jsem se konečně zastavila.

„Jsme na místě,“ řekl namísto mne a odhrnul dlouhou, pichlavou paži ostružiny. „To je krása.“

Kdo jednou uslyšel píseň řeky, pochopil, proč víly zpívají tak zřídka. Nač by to dělaly, když mohou každý den poslouchat sladký hlas země? I Branko usedl na plochý kámen porostlý mechem a na chvíli zapomněl i dýchat.

„To je tvůj pramen, Slatino.“ V koutcích jeho černých očí se zaleskly kapky. „Proč jsi mne sem přivedla?“

Neodpověděla jsem. Voda se prodírala na povrch s úlevným sténáním, v slabém světle měnila barvu z černé na tmavě zelenou. Korýtkem těsným jako ústa štiky se odvážně pouštěla na cestu dolů, prokousávala se kamením, zatím ukryta pod ochrannou střechou větví a kmenů. Na své dlouhé pouti narazí na lesní studánku, s vděkem přijme její sílu, aby pak o něco mohutnější pokračovala do dolin, kde sbírala další potůčky a říčky, až dokud sama nenaplní svým životem mrtvé, opuštěné břehy Hronu.

„Lidé jsou nespokojení, protože královi hosté zabíjejí stále víc zvěře. A on nutí lidi kácet les a lámat kámen na další hrádky pro své vazaly… Myslím, že už ti rozumím, Slatino."

Slunce malovalo skrz listoví na jeho košili a nahou kůži pohyblivý vzorek. Mlčky jsem se natáhla a dotkla se jeho tváře.

„Když vykácí příliš mnoho stromů, voda se ztratí. A když se ztratí voda, zahyne les, zvěř i ptáci, protože jedno je od věků svázané s druhým. To je to, cos mi chtěla říct? Ale já to přece dávno vím!"

„Třeba to nevědí jiní. Teď se nad tím nezamýšlej, prostě se dívej a poslouchej."

Dlouho byl zticha, syn muže, kterého jsem kdysi zabila. Naslouchal žblunkotu mého pramene, sledoval, jak se na chlupatých lístečcích krušiny pomaloučku usazuje vlhkost. Kolem beze spěchu prošlo stádo srn, ale nepolekalo se. Dva mladí kolousci zastavili opodál a pohlédli na nás zvědavýma hnědýma očima. Bečivé napomenutí jejich matek je probralo z dětského okouzlení a jejich tenké nožky se zamíhaly v kapradí.

„Zazpívej mi, Slatino. Chci s tebou zůstat napořád. Tady… nebo jinde."

„Toho bys litoval."

„Ne. Znám tě. Nechci se vrátit domů, do vesnice. Otčím pak nebude bít matku a já… budu v lese šťastný."

„Ale to nejde, Branko."

„Tak odejdeme spolu někam daleko. Chci s tebou vidět svět, moře… Ty ho znáš. Jaké je?"

Jako ty, krásné, nespoutané a něžné zároveň. Jestli může víla doopravdy milovat, tak možná to byla právě ta jeho neklidná duše, co jsem milovala nejvíc.

„Mám tady povinnosti. Tohle je můj život."

„Říká se mezi lidmi, že král má v úmyslu s tebou bojovat. Prý chtěl vypálit lesy, aby tě vyhnal, ale rozmyslel si to, protože právě o ty lesy mu jde. Ale určitě něco chystá, něco ošklivého."

„Neboj se. Je to jen člověk, nemůže mi ublížit."

„Já jsem taky jen člověk.“

Tehdy jsem se poprvé po dlouhém čase kousla do jazyka. Jeho dehtové oči na okamžik pohasly a Branko se postavil.

„Máš pravdu, raději abychom už šli,“ promluvila jsem, abych prolomila náhlé ticho, a v té chvíli se pode mnou podlomila kolena.

„Slatino? Co je s tebou?“

Slyšela jsem jeho hlas z veliké dálky, ale přehlušilo jej dunění jiných hlasů. Povely, smích i klení pramenící ze strachu, z pověr, ale nejvíc ze všeho její křik. Viděla jsem, jak kusy bláta a písku dopadají do studánky, rozšlapané kopyty koní a vysokými botami ozbrojených mužů, až se voda změnila na mazlavý marast, rozvláčený po celém lese. V tom samém okamžiku vzplála její duše, její vědomí, na hranici ze starého, trouchnivého dřeva. Neměla se kam vrátit, šílená strachem a bolestí nepřemýšlela, nevěděla, odkud čerpat další sílu, jen křičela o pomoc a my u ní nebyly… Vše trvalo tak krátce. Její křehká dívčí podoba se změnila v plápolající uhlík, v šedý prach.

„Skalničko!“ vzlykla jsem, když nad vrchy zaječel vichr a obláček páry se připojil k bezejmenným mráčkům, plujícím po letním nebi. V uších mi stále zněl její výkřik a pláč mých družek truchlících pro její smrt. *Ne, to není možné,* říkala jsem si, *na to nemohl přijít ten holohlavý vyháněč běsů, a on by to stejně neudělal, ne!*

„Jenomže ona je mrtvá. A už se nevrátí.“

„Kdo?“ zeptal se člověk vedle mne a já jsem na kratičký okamžik pocítila nenávist, stejnou jako tehdy, když ti druzí zmrzačili Slanou.

Pak jsem je ucítila. Slétaly se ke mně s nářkem, s obavami, se záští. Vystupovaly ze země, kapaly z bukových listů, snášely se přímo z nebe jako déšť. Z mlhy se formovaly nohy, které jsou schopny dupat, ústa, kterými lze spílat, paže s dlouhými prsty, které mohou na někoho ukázat.

„To tys tomu vinna,“ šplíchla mi do tváře Lukavica s vlasy žlutými jako zralá pšenice.

„Protože nevnímáš, co se kolem děje. Nechceš, protože veškerou pozornost věnuješ tomuhle… člověku!“ Ljubica, jindy poklidná a ostýchavá, byla teď naplněna bolestí a obavami.

„To máš za to, že se s nimi spolčuješ!“ zamumlala Hučava.

„Měla bys je smést! My na to nemáme dost síly, ale ty bys to dokázala. Nejdřív jeho a pak všechny ostatní!“

„Ne, prosím!“ Branko udělal několik kroků vstříc Lukavici, ani si nevšiml, že z půdy pod jeho nohama se s každým krokem ozve začvachtání. „Prosím, nedělej to, paní. S viníky by umřeli i nevinní. Ne jenom lidé, ale i koně a psy, ovce a krávy…“

„Neposlouchej jeho lživý jazyk!“ vykřikla Ljubica. V očích se jí dosud odrážela hrůza, protože každá z nás pocítila to samé, co nebohá mladičká víla. „Co bude s námi? Když dokázali zabít Skalničku, nebudou mít slitování ani s námi!“ Zajíkla se a pustila se do zoufalého pláče.

Pod větvemi se zdánlivě setmělo, když na vlhký mech majestátně vplula Neresnica, celá zahalená do stříbra svých vlasů. V tváři se jí zračil smutek a utrpení, ale poloviční úsměv vlil do prochladlých žil Ljubice trochu naděje. „Skalnička byla jen studniční samodiva a studánky někdy vysychají i samy od sebe. Všechno je jen voda, dítě, síla je ve vědomí. Jednoho dne zase někde vytryskne pramínek a poblíž se zrodí nová duše, která jej osídlí. Za nějakou dobu se voda vyčistí a objeví se v ní mloci a vodní pavouci. Třeba se pak paní té studánky bude zase jmenovat Skalnička.“

Byla jsem jí vděčná za ta slova, ale Lukavica mě obvinila po právu. Podcenila jsem ho, podcenila jsem lidskou zlobu a chamtivost, možná opravdu proto, že se na všechny ostatní dívám očima toho lovce. Jenže Branko se nemýlil. Ne, ten kluk za to nemohl, král by to udělal tak či tak, byla to moje válka.

„Ví, že mu nemůžu ublížit. Kdybych chtěla potrestat Bélovy lidi, zničila bych spoustu jiných životů, krátkých, neopakovatelných. To nesmím a nedovolím to ani vám.“

„Takže se chceš poddat, Slatino? Máme nechat toho lidského muže stavět mosty a hráze přes naše toky? Má lámat kámen a budovat hrady, aby v nich bydleli další muži, kteří

budou znečišťovat naši vodu, střílet naši zvěř a chytat naše ryby?“

„Já…“

„Poslyš.“ Branko přešel po prosáklé zemi ke mně. Snědá kůže se mu leskla potem, košile se mu lepila na tělo a vlasy mu v mokrých slepencích visely do obličeje. Jenom oči mu žhnuly. „Král tě chce zlomit, Slatino. Ale ty se mu nesmíš dát. Měla jsi pravdu, ne on, to ty jsi tady napořád.“

Rozhlédla jsem se kolem, na své sestry, jak tam napůl stály, napůl se vznášely v povětří. „Budu pomáhat těm, kdo si to zaslouží. Tak jako dosud,“ řekla jsem nesmlouvavě. Na Branka jsem ale nedokázala pohlédnout, po tom, co se stalo, už ne. Pak jsem se rozplynula.

Někdy samodivy dělají stejné chyby jako lidé.

Sedm dní poté přijela k Zolné spousta lidí. Táhli se na vozech naložených dřívím a kamením, kolem nich klusali vojáci ozbrojení železem a ohněm. Za koly zůstávaly hluboké rýhy, jizvy, ve kterých dlouho neporoste žádná tráva. První sestoupil ten plešoun v dlouhých černých šatech. Opatrně kráčel po kamenitém břehu až tam, kde sráz zvolna klesal ke dnu, podíval se k nebi a pronesl dlouhou řeč složenou ze slov, kterými už žádný živý národ nemluví. Pak zapálil oheň, nebo spíš rozehnal dým, a pocákal břeh i hladinu řeky vodou ze své lahve. Mlčky jsme tomu se Zolnou přihlížely.

Béla spěchal, jako kdyby mi chtěl dokázat, že je stejně rychlý jako neoblomný. Dnem i nocí se lesem rozléhalo bušení obrovských kladiv, vzduch zhoustl zápachem lidského potu, vápna a písku. Tlusté kůly ze stromů zbavených kůry vnikaly do země nejdřív na břehu, později i do dna řeky. Dřevené lešení bylo připravené nést řemeslníky, kteří začali pracovat s kamenem. První obrovité balvany pleskly pod hladinu, a když je proud nedokázal odvalit dál, sloupy začaly růst, až vysoko přesáhly rozzlobené vlny. Nad řekou se valil černý smolný dým, listí na nejbližších stromech zežloutlo, zvířata utekla.

A my se pořád jenom dívaly.

„Kde jsi, Slatino? Polekala ses?“ křičel na mne, když přiklusal na svém koni, pohlédl na své dílo a plný radosti rozdupával zbylé kopretiny podél toku.

Nepolekala jsem se. Když po několika týdnech měl jeho most dosáhnout protějšího břehu, nebe se zatáhlo. Spustil se letní deštík, jemný jako holubicí peří. Na vodní hladinu padaly droboučké kapičky jako jemné upozornění, smočily hlavy a záda dělníků. Ale daleko odsud, v horách, zuřila bouře. Mohutný liják, stékající po mohutných bradlech, země nestačila spolykat. Voda naplnila horské bystřiny a ty utíkaly se svým nadělením do dolin, spájely se do potoků, do říček.

A poté se všechny potkaly v Zolné.

Bublavá kalná zeď se valila korytem, které jí teď nestačilo. Hnala se vpřed, strhávala s sebou další potůčky, jenž se s radostí přidávaly k její rostoucí síle. Pak udeřila. Dříví zapraštělo, kámen se rozloučil s kamenem. Vše zalil bahnitý proud, chvilku si pohrával s troskami, kutálel je před sebou, až se rozhodl vyvrhnout je na břeh jako nestrávená semínka. Pak voda opadla. Jen těla těch, které déšť předtím nezahnal do úkrytu mezi stromy, se převalovala v opět mělké, pročišťující se řece. Většina z nich se zachytila na větvích stromů, a když ostatní přiběhli, aby jim pomohli, tu a tam se ozýval kašel a klení. Uplakané vdovy dělníků nebyly naším záměrem.

Dva dny nato Béla zasypal pramen pod Rozeklanou skálou a upálil jeho samodivu. Mezi ostatními vílami to vřelo. Podemlely králi další dva nové mosty a příval deště zatopil základy jeho nového hradu v Rybářích.

Nedlouho po těchto událostech se na řece začaly objevovat květy, jako obvykle zjara, kdy se topily ledy. V doprovodu mladých mužů přicházely dívky, zpívaly a prosily o odpuštění a ochranu. Snažily se zahodit věnce co nejdál doprostřed proudu a riskovaly tak, že sklouznou do hluboké vody a samy se stanou obětí. I jiné samodivy říkaly, že potkávají stařešiny, kteří nosí k vodě chléb a med, dokonce uvazují ke břehu kůzlata. Strach vytváří nové pověry. Tak velice se tito lidé bojí lijavce a krupobití, tak strašnou hrůzu mají z toho, že voda zaplaví jejich pole a domovy, že nám dávají z toho mála, co

sami mají, i když my to nespotřebujeme… Bylo by to k smíchu, kdyby to nebylo tak vážné.

Přes to všechno Béla tvrdošíjně stavěl. Už se mi neposmíval, když se jezdil podívat na své dílo. Čišela z něho zuřivost a v očích měl lesk člověka, který přeskočil svůj vlastní břeh. Nejdřív odměnami, pak knutami pobízel rolníky a rybáře, aby rozbíjeli hory na stavební kámen. Nechtěli, ale král nesnesl neuposlechnutí a lidé nevěděli, čeho se mají bát víc. Práce se jim nedařila, protože byli příliš prosáklí strachem z toho, že musí ubližovat této zemi, ale on jim slíbil ochranu svého boha. Všude v jeho stopách zůstávaly kříže – namalované živicí na pobřežní balvany, přibité hřebíky na kmeny stromů, jinde trčely ze země, zatlučené hluboko, aby je déšť nevyvrátil. Ale všechna ta znamení vyrostla ze dřeva a dřevo roste z vody.

Zatímco jsme střídavě bouraly královy stavby a oplakávaly některou ze svých družek, po lesích chodil jeden muž a volal moje jméno. Namlouvala jsem si, že se mu vyhýbám, že ho nechci vidět, ale ve skutečnosti jsem ho sledovala. Kráčela jsem v jeho šlépějích, pozorovala jsem ho z houští korun stromů. Celé dny a noci se toulal hvozdem, snad už ani nechodil domů, nejedl, nepil, nespal.

„Slatino! Slatinóóó! Ukaž se! Vím, že tady jsi, cítím tvůj dech, slyším tě v listoví… Prosím!“ žebronil, když kráčel korytem potoka nebo rozkvetlým mokřadem a za třemi horami v téže chvíli králově muži upalovali vílu.

Nemohla jsem, nechtěla. Jenže i když jsem se vznášela v jeho šlépějích v podobě mlhy, nedovedla jsem nevidět, jak se ztrácí, plný zoufalství z mého mlčení.

„Miluji tě, Slatino! Vím, že mě slyšíš, a vím, že máš taky srdce. Miluji tě!“

Opravdu mám srdce. Když chci, je celé z vody, stejně jako srdce každé živé bytosti na této zemi. I Bélovi jedno tluče v hrudi, žene jeho krev do plic, do hlavy, do rukou, někdy snad i do toho místa mezi jeho nohama.

Srdce s tím nemá nic společného, jen lidi potřebují nějak nazvat věci, na kterých jim záleží.

„Tady jsem, můj strážce lesa," řekla jsem tiše a zůstala stát za jeho zády.

Obrátil ke mně propadlé tváře, oči jako žhnoucí uhlíky se mu leskly nevyspáním. Šaty na něm visely jako větve vrby. Na šedé kůži se mu temnělo několikadenní strniště, jeho černé vlasy uprostřed čela prořízl bílý pruh.

„Proč?" vydechla jsem užasle.

Kolena se mu podlomila a on klesl do mokré trávy. „Co proč?"

„Proč se tolik trápíš?"

„Protože bez tebe nemůžu být, Slatino. Já chápu, že je teď mezi tebou a králem válka, chápu, že ty jsi samodiva a já člověk, ale já... já patřím sem, do lesů. Nemůžu jinak žít než tě milovat."

Všude dokola se zvedl oblak páry a náhle se oteplilo. Přišla jsem blíž a rozprostřela kolem něj kousek letního dne. „Promiň."

Vzhlédl ke mně. „Co ti mám prominout?"

„Že jsem byla tak hloupá."

Usedla jsem vedle něho a později jsem si lehla do suchého kapradí.

A on mi prominul.

* * *

V dolince pod Šamilovcem stála mlha. Rozlévala po louce pohlazené ledovými prsty prvního mrazu, její jazyky se natahovaly až k Dubí, kde olizovaly opadlé laločnaté listí. Kráčela jsem údolím a mléčný kouř mi ustupoval z cesty, protože moje zdejší družky doposud nepoznaly to, co jsem cítila já.

Byla jsem šťastná. Navzdory zbytečně prolité vodě, navzdory všemu, co se dělo v lesích, na březích řek a ve vesnicích, ze mě tryskala píseň, pro lidské ucho doposud neslyšitelná.

„Jak můžeš?" prskla Lukavica a její pára se mi ovinula kolem nohou.

„Protože chci."

„Abys nedopadla jako Skalnička," řekla Stříbronoska a po bledé, průsvitné tváři jí skanula bezbarvá slza. „Chtěla být jako ty. Ale ten jinoch, co k ní chodíval pít, sloužil králi. Zradil ji, věděla jsi o tom?"

„Samozřejmě."

„Já ti to nezazlívám, Slatino," drobná víla stříbrného potoka se vznesla a rozprostřela se ve větvích osamělé jabloně. „Taky bych chtěla prožít něco podobného. Ale teď není vhodná doba na dobrodružství s lidskými muži."

„Pro nás není nikdy vhodná doba," posteskla si Neresnica, ustaraná a přetékající myšlenkami na rybí potěr jako obvykle.

Ale já jsem je neposlouchala. Byla jsem šťastná, chtěla jsem si vychutnat tu vzácnou chvilku, i když pro lidi to byl snad den, dva dny, týden.

Jenomže Branko už nepřišel. Čekala jsem ho na obvyklém místě, až mi nohy mrazem přirůstaly ke břehu. Brouzdala jsem se lesem, ptala se jelenů a veverek, ale nikdo ho neviděl. Volala jsem jeho jméno, jako on volával moje, snad bych kvůli němu sestoupila i dolů, do vesnice.

Pak jsem se rozzlobila. U lidí přece nikdy nic dlouho netrvá, ani láska, ani vděčnost, ani jiné přísahy, copak jsem to už tolikrát neviděla? Má je řeka, můj je les a věčné hory kolem, a těm ostatním patří jen krátká chvilka jejich životů.

Jenomže i ten hněv jsem si namlouvala. Byla to jen lež pro uklidnění strachu, stejná pověra, jaké si vymýšlejí oni. Tušila jsem to ještě dřív, než vyšel měsíc a zapleskala křídla nočních ptáků, než se hladina zvlnila dupotem kopyt.

Tak jsem stála a čekala, až přijede ten, kdo mi to poví.

„Slatino? Slatino, ukaž se, paní!"

Shlédla jsem na něj. Byl sám, ten ctižádostivý župan Miko, syn Detrika. Posbíral větší odvahu než zjara a já byla zvědavá proč.

Nabyla jsem svou podobu v okamžiku, protože tělo je jen voda a té je všude dost. „Co chceš?"

Našel mě očima a krev mu zmizela z tváří, jak se to mužům někdy stává, když osamějí se samodivami. Nesesedl, snad mu

koňský hřbet dodával větší jistotu. „Mám pro tebe poselství, paní, a není pro mne zrovna příjemné splnit tento úkol.“

„Od krále? Co mi máš vzkázat?“

Prsty levé ruky si neklidně mnul knír. „Nejdřív ti chci připomenout, že já jsem jen posel a nemám nic společného s tím, co se na hradě děje. Naopak, radil jsem králi, že lze nalézt i jiná řešení než přilévat olej do ohně.“

„Jenomže tě neposlechl.“

„Ne.“

„Tak řekneš mi už konečně, proč jsi sem přijel?“

Kůň potřásl hlavou a Miko sebou trhl. „Král se doslechl o člověku, se kterým se setkáváš. Branko se jmenuje, Střelec.“

Na okamžik jsem ztuhla na kus ledu. O nás říkají, že neznáme smilování, ale i mezi bytostmi, které chráníme, se najdou slabé a zrádné. „Setkávám se s mnohými lidmi, župane. Nepamatuji si jména všech.“

„Ale tento mladík, jak se proslýchá, tráví v lesích víc času, než je pro člověka zdrávo. Poslední dobou trpí všemi známkami očarování rusalkou, jak mohou dosvědčit ve vesnici. A taky vás prý spolu viděli.“

Slabší povaze by z mého shovívavého úsměvu zmrzla krev v žilách. „Vesničanům se často zdává kdeco. Nemám k tomu víc co říct.“

Miko se na mě dlouho upřeně díval, snad chtěl něco vyčíst z mých očí, ale kdo může číst z očí samodivy, když ji předtím nemiloval?

„Takže můžu klidně jít, paní. Jen pro úplnost – král nabyl klamného dojmu, že ti na tom lovci záleží. Dal ho lapit a zavřít do temnice. Budou ho tam držet, dokud neodpřísáhneš, že už nikdy nebudeš mařit královo úsilí.“

„Nemusel jsi mi to říkat, župane,“ sekala jsem slova tvrdá a chladná jako ledové kry. „Mně do lidských věcí nic není.“

„Potom promiň, že jsem obtěžoval. Jen kdybys náhodou chtěla navštívit krále, zdržuje se v této době nahoře na hradě. Prý můžeš přijít kdykoliv. Bylo mi ctí, paní.“ Upravil si čepici, neslyšně oddechl a pobídl koně k odjezdu.

Zůstala jsem stát. Zdálo se mi, že námraza na očích se rozpouští věky.

* * *

„Opravdu tam chceš jít?“

„Opravdu.“

„Kvůli nějakému člověku?!“

„On není ledajaký člověk, Lukavico,“ zašuměla Neresnica a rozhodila sítě oparu podél břehů své řeky. „Branko přesvědčil vílu, aby ho milovala. Za to si zaslouží trochu pozornosti.“

Lukavica vystoupila z vody a podívala se na mne zpod záplavy svých žlutých vlasů. „To chceš pro člověka obětovat všechno, za co jsme bojovaly? Opravdu chceš králi odpřísahat poslušnost, jen abys zachránila toho muže?“

„Slatina není tak pošetilá, kapičko,“ usmála se stříbrná víla.

„A co chceš vlastně udělat?“

„Setkat se s králem a promluvit s ním.“

„Ale to je nebezpečné!“

„Ona má za sebou celou řeku, Lukavico. Nemůže jí jen tak ublížit jako Skalničce nebo Pomiaselce.“ Neresnica usedla na skálu a v šatech jí zazářily rybí šupinky. „Jenže taky bych ráda věděla, co si vlastně od toho slibuješ, Slatino.“

„Nevím. Ale od jara je to poprvé, co za mnou Béla neposílá své sluhy a je ochoten setkat se se mnou tváří v tvář. Já té příležitosti využiji. Mám dost všech těch zbytečných smrtí na obou stranách. Je to mezi námi dvěma.“

„Týká se to nás všech,“ šplouchla starší samodiva tiše. „Celé naší země. Budeme za tebou stát, Slatino.“

Přikývla jsem. „Já vím.“

„Takže přece jen nejde o toho mladíka?“ vypískla Lukavica s nadějí v hlase.

Věnovala jsem jí dlouhý, tvrdý pohled, až nakonec mladší sestřička ucukla hlavou a obrysy její postavy se mírně zamžily. „Ale jde, kapičko. O toho jde především.“

* * *

Chomáče mlhy se plazily mezi kmeny dubů a habrů. Vznášela jsem se nahoru pomalu a těžce, ale nějakou chvilku teď bude pro mne všechno o něco těžší. Několik kroků od brány jsem shromáždila okolní vlhkost a umístila do ní naše vědomí. V podobě ženy, na kterou jsem si s věky zvykla a kterou měl můj lesní strážce tak rád, jsem kráčela dál.

Pak jsem zabušila na bránu pěstí.

Je okouzlující, kolik zbraní se v tak kratičkém okamžiku najde na takovém místě. V tomhle Béla nepřeháněl, opravdu vybudoval obranný hrad. Hroty šípů a kopí, které na mne mířily ze střílen, se zaleskly v ostrém podzimním slunci. Železa pantů zařičela sytým hlasem a já mohla spatřit, že meče a dýky stráží u vrat jsou také nabroušené a pečlivě udržované.

„Jdu za králem," pronesla jsem.

Obklopili mě, jako když vosy obléhají přezrálou hrušku. Jejich žihadla směrovala na moje srdce, i když jsme společně v jednom houfu kráčeli ke vnitřnímu hradu. Všude kolem se ozývalo volání a vzrušený šepot, okna se zaplnila hlavami mužů i několika žen. Pak jsem uviděla Mika, jak mi běží vstříc, i když se mu kožešinou olemovaný kraj jeho dlouhého, zlatem vyšívaného pláště pletl mezi nohy.

„Král tě očekává, paní. Pojď za mnou," řekl a podlehl nutkání uklonit se.

Zastavila jsem a můj doprovod ztuhl také. „Zůstanu tady. Ať vyjde ven."

„Je nedůstojné krále, aby rokoval na dvorku. Nahoře, v síni, je vše připraveno."

„Je pro něj důstojnější ukrývat se mezi kamennými zdmi? Když nechce vyjít na vzduch, odejdu."

Svaly na Mikových čelistech se zavlnily. Pravá ruka mu vyběhla k zlatému řetězu, který nosil na hrudi jako znamení své hodnosti – a poslušnosti ke králi, protože co jiného řetěz dokáže než poutat?

„Půjdu a zkusím s ním promluvit. Setrvej zatím tady, prosím. Přineste někdo židli pro paní!"

Plášť mu plandal kolem kotníků, když se otočil. Temná díra vchodu do věže župana spolkla jako hladová velryba, ale lidí

všude kolem mě přibývalo. Šeptání dam oblečených v hedvábí, šíje ověšené šperky, kožešinové pláště, kradmé, zvědavé pohledy. Oděv mužů, kteří své společnice podepírali, byl také honosný, ačkoliv zbraní měli pomálu. Jejich vysoko zvednuté brady, dlouhé vlasy a pěstěné vousy se snažily vzbuzovat respekt. Tohle nebyli vojáci, usídlení v hradě, jenž měl sloužit k obraně.

Usedla jsem na dřevěnou židli s polštářkem rudým jako západ slunce. Čekala jsem, obklíčena ozbrojenými strážci, zvídavým panstvem, kamennou hradbou a lesem plným života i umírání. Trvalo to dlouho, než vnitřek konečně vyplivl Mika, ale než župan něco stačil říct, vyšel i král.

Pod jeho nohama šustilo napadané listí, drcené podrážkami bot na prach, který se zvedal se závany Bélova pláště. „Tak přece jsi přišla," řekl zbytečně a zastavil se, s rukama zkříženýma na prsou.

Zůstala jsem sedět, přestože lidé věří, že ten, kdo se na vás dívá shora, má vyhráno. „Kde je?"

Ten kratičký pohled vlevo, jen nepatrný tik okem, se mi vůbec nelíbil. „Vidím, že neztrácíš čas." Posadil se na židli, o něco okázalejší než tu, kterou přinesli mně. „Je tam, vzadu, v dolní věži. S řetězy, pod zámkem, v temnici bez oken a s dalšími strážci u dveří. Nemůžeš ho odtud dostat tak, jak jsi unikla ty. Je to jen člověk, z masa a kostí."

Oddechla jsem si, protože mi prozradil víc, než chtěl. Alespoň že Branka nepodezíral z mého útěku.

„Promiňte. Můžu ti nabídnout něco k pití, paní?" vlísal se Miko a pokynul chlapci se stříbrným tácem plným džbánků.

„Nebuď směšný, župane," štěkl na něj král. „Ona je říční víla, nikdy nemá žízeň. Nebo ano?" obrátil se ke mně s nadějí a já pochopila, že to na mne hrají společně, že zkoušejí každou skulinku, kterou by mohli ke mně proniknout.

Ale řeka není nezkušená lesní studánka.

„Ráda bych okusila víno z jižních hroznů. Teď však nemáme čas dopřávat našim tělům radosti života, Bélo. Přišla jsem jednat."

Přeložil si nohu přes koleno té druhé. „Tak mi řekni, s jakým návrhem přicházíš?“

„Přestaňme.“

„Přestaňme co?“

„Ty přestaň kácet stromy, lámat kopce a budovat hráze tam, kde to řeky a les nemají rády. My přestaneme bourat tvoje stavby.“

„Přestaňte bourat moje mosty a hrady a já přestanu zabíjet tvoje sestry.“

„Nevíš, co činíš, Bélo. Když zničíš studánku anebo pramen, potrvá léta, desetiletí, než se někde vytvoří nový. Pro nás je to krátká doba, ale pro vás třeba celý život. Děláte příkoří sami sobě.“

„Ty jsi ta, která neví! Nemáš zdání, jaké je to vládnout tak velikému území. Pořád, ve dne v noci krajině hrozí jak nepřítel zvenčí, tak zrada těch, kdo se mi už zavázali sloužit nebo pomáhat!“

„Vím všechno o této zemi.“

„Na tom nezáleží, co si myslíš ty. Já jsem tady králem a ne nějaká povětrná bytost z lesa. Já budu rozhodovat o tom, co se tady bude dít!“

Rozhlédla jsem se, ale v tvářích lidí, kteří stáli kolem, jsem našla jen souhlas s královými slovy. Opravdu žijí a dozrávají příliš rychle, abych si toho stihla povšimnout. „Ani sami bohové nerozhodují, kde se zvedne pohoří, kde vyroste les a kudy poteče řeka.“

Zaťal prsty do dřeva své židle a naklonil se ke mně. „Ty a ti tví bohové! Co dokážou? Nic! Život je pokrok, vílo. Vy neumíte opravdu tvořit, nedokážete pohlédnout do budoucnosti. Ale já tě přinutím, abys pochopila.“

Někde v hlubinách myšlenek zažblunkal hněv. Má tvář však zůstala klidná jako hladina mrtvého ramene Hronu. „Jak to chceš udělat?“

„Nechám si ho tady, toho tvého miláčka. Dokud se nepodvolíš.“

Podívala jsem se do jeho oteklých očí a on se pokřižoval, jako bych byla schopna někoho uhranout. „Neřekla jsem, že

mám tady nějakého miláčka. Ale ať tu je kdokoli z lidí z vesnice, nemohu dovolit, aby nevinně trpěl. Doufám, že mu nebylo ublíženo.“

Zachvěl se, navzdory kříži nedokázal snést můj pohled. „Nikdo mu neublíží, pokud budeš rozumná, rusalko.“

„Já neumím být nerozumná.“

Lhala jsem. Ve skutečnosti jsem tolikrát chybila… Možná právě to mě poutá k lidem, snad jejich schopnost být nerozumný, a přesto přežít, zasluhuje obdiv.

V korunách stromů zašuměl vítr a snesl další lístečky na klobouky mužů i žen. Většina z nich měla tváře zarudlé chladem a podupávala, aby nějak přestála neobvyklou podívanou. Přestože do večera bylo ještě daleko, někde u zdi věže houkla sova. Zvedla jsem zrak k siluetě, jasně se rýsující proti zataženému nebi. Panstvo ani vojáci si jí nevšímali, sovu mohou vidět každý večer, kdežto samodivu ne.

„To jsem rád, že se mnou konečně v něčem souhlasíš.“

„Neřekla jsem, že souhlasím s tebou.“

Křídla zapleskala. Noční lovec zakroužil nad shromážděním a klesl níž.

„Húú,“ řekl, když mi usedl na rameno.

Uvnitř mé hrudi vyrostl střípek ledu. Nechtěla jsem si ho všímat, létavci přece rádi vidí věci po svém. „Odežeňte ji pryč,“ řekl Miko stráží. „Húú,“ zopakovala sova. „Zabijte ji!“ vykřikl král. Narovnala jsem se.

„Já myslel toho ptáka, Slatino, zůstaň!“

Sova seskočila z mého ramene a obloukem se vznesla k nebi. Sledovala jsem její let, kráčela jsem směrem, kterým mi řekla, i když už to předtím prozradil král. Částečně. Za mnou a proti mně se rozběhli vojáci, bez rozkazů zmatení, svými šípy a hroty mečů mířili spíš jeden na druhého než na mě.

Neřekla jsem ani slovo, když jsem přešla mezi těmi, kteří stáli nejblíže, a zamířila ke věži. Slyšela jsem za zády králův hlas, jeho ostrá slova, ale bušení vody v mých skráních bylo silnější. Les kolem se také rozkřičel, ptáci polekaně vzlétli, veverky a zajíci s rychle bušícími srdéčky se rozběhli pryč, co nejdál.

Dva ozbrojení muži s kopími se pokusili zastoupit mi cestu, ale náhle odskočili jako zasaženi bleskem. Podívala jsem se na dveře, okované, zamčené. Oblak mlhy, který je zahalil, byl průhledný, takřka neznatelný. Železo zaplakalo, krůpěje rosy se zaleskly a odpařily v tom samém okamžiku, kov změnil barvu z černé na zrzavou. Dřevo zavrzalo, nabobtnalo a zkroutilo se.

Nebylo zapotřebí ani fouknout. Překročila jsem hromádku troudu smíchaného se rzí a vešla jsem dovnitř. Dotkla jsem se zdi a konečně jsem je slyšela, ospalá slova kamenů, žalovala, potvrzovala to, co mi prozradila sova. Rozběhla jsem se, ale ne nahoru, jak tvrdil král. Sklouzla jsem schodištěm do podzemí, až ke skalnímu podloží, i když jsem věděla, že teď už běžet nemusím.

Měla jsem to udělat dřív. Měla jsem to vědět, nenechat se ukolébat svou vlastní nezranitelností, měla jsem... Poslední zámek se rozsypal na piliny a prach dveří vynesl ven průvan. Bylo tu vlhko. Byla tu tma, ale já jsem nepotřebovala světlo, abych viděla. Klekla jsem si do louže ztuhlé krve, abych se ho mohla dotknout dlaní, ale bylo už pozdě, už tehdy, kdy kopyta Mikova koně rozezvučela hladinu mé řeky.

Bránil se, když pro něj přišli. Přečetla jsem to kůží svých dlaní, svým dechem. Snad tušil, že mě má láska udělá slabší, vstřícnější Bélovým návrhům. Nechtěl s nimi odejít. Když vytáhli provazy, on na ně vzal nůž. Když ukázali kopí, chopil se sekery. Ale proti tolika mečům sám bojovat nedokázal.

Řekla jsem těm nemnoha podzimním mouchám, ať letí pryč. Mé vlasy se smáčely v narudlé vodě, stojící na podlaze všude kolem, když jsem ho zvedala do náruče. Jeho tělo už bylo ztuhlé, ale v mých rukách povolilo, zvláčnělo, jako kdyby se do něj vrátil život. Jenomže zvrátit smrt, to ani já nedokážu.

Stoupala jsem s ním nahoru po schodech a v mém srdci se míchal smutek se záští. Když jsem překročila práh žaláře, kamenné zdi se začaly potit. Obloha se zatáhla a první kapky lijáku s hlasitým lupnutím dopadly na šindelovou střechu. Ale já to nevnímala. Kráčela jsem se svou zátěží ve vichru, který se zvedl tak nečekaně, jak ulétli poslední ptáci, hnízdící kolem hradu. Dva strážní, kteří mi stáli v cestě, spěšně ustoupili. Ti tři další, již neměli tolik rozumu, klesli k zemi a v jejich cévách se tříštil led. Nebylo mi jich líto. Šla jsem dál, bosá v dešti, má chodila tiše klouzala po vrstvičce vody, pokrývající mrazem spálenou trávu. Panstvo na nádvoří spěšně volalo na své sluhy, muži si drželi klobouky a ženy utíkaly dovnitř, a já jim neřekla, že před tím, co přijde, mezi kameny úkryt nenajdou.

Do věže udeřil blesk a vzápětí se nebe roztříslo dunivým zahřmením. Za mými zády se ozvaly poděšené výkřiky, když se z téměř černého nebe začaly sypat tvrdé valounky. Bubnovaly do střech a bez těžkostí je prorážely, rozbíjely se o vysoké zdi, které se ještě stále tyčily k oblakům. Srážely k zemi všechno, co mezi hradbami vyrostlo. Ze stromů během několika nádechů opršelo listí a změnilo je na žlutohnědou kaši. Brouzdala jsem se navršeným ledem. Navzdory chladu zpod mých nohou stoupala pára a kameny dolní věže se potily čím dál tím víc.

Pak se současně s dalším zahřmením rozběhl lesem jiný zvuk, hlubší, temnější. Lidé se v zajetí hradeb rozkřičeli hrůzou, když se zdi začaly bortit. Pomalu, jak se největší kameny rozpadaly v menší a ty zase ve štěrk a písek, propadala se věž sama do sebe. Vnější hradby ji o mnoho déle nepřežily.

Kolem mě se míhaly nohy vojáků i šlechty, utíkali dolů, aby unikli kamennému a ledovému dešti. Snad doufali, blázni, že jim řeka, žíznivá po nové vodě, dovolí přeplout. Někteří lezli na stromy, odírali si chladem zkřehlé ruce a nohy do krve, aby pak našli o to rychlejší smrt, když je krupobití smetlo na ostré hroty polámaných větví.

Výkřiky bolesti a umírání se mísily s rachotem hromů. Nevšímala jsem si jich. Opatrně jsem se svým křehkým břemenem kráčela ze svahu, nehleděla na uvolněné kusy skály, které mě předbíhaly na cestě k řece. Některé se zastavily o silný kmen dubu, než je voda potrhala na menší kousíčky. Liják je za chvíli spláchl z kopce spolu s těly vojáků a žen v pestrých šatech, pokud se nezachytily v spleti keřů a padlých kmenů.

Podívala jsem se dolů. Hladina vřela a nad ní se dmula mlha, jedna štíhlá ručka oparu v druhé, stříbřité kadeře propletené se zelenými. Tančily na hladině tanec běsů, pod jejich nožkama se točily víry. Rozrušené mým hněvem se mé sestřičky samy plnily zuřivostí a strachem.

„Vystoupím z břehů a zaliji všechno lidské pokolení, co se usídlilo na mých lukách! Mám se rozvodnit, Slatino? Mám?“ hlasitě se domáhala své msty Lukavica, ale já jí neodpověděla.

„Už přestaň, Slatino, už dost!“ volaly na mě ty střízlivější, ale já neslyšela ani je, utopená ve svém bolu.

A tak mi pomáhaly všechny, přestože nerozuměly, protože já jsem víla a ony také. Osedlaly mraky, aby se nerozlétly rozsívat spoušť dál, než se rozprostíraly Bélovy hradby. Tišily prameny, rozechvělé bubláním podzemní vody, připravené kdykoli a kdekoli vybuchnout. Podepíraly mé břehy, aby nespoutaná voda nezaplavila osady rolníků, rybářů a lesníků, kteří zjara čistili studánky a do našich toků házeli květinové věnce na usmíření.

V dešti a krupobití jsem došla do vesnice až před práh jeho domu a můj hněv pomalu vyhasínal. Zůstala jen bolest, kousek ledu, navždycky zapíchnutý v mé paměti. Složila jsem ho k nohám jeho matky, uplakané ode dne, kdy ho královi vojáci krvácejícího a polomrtvého odvedli na hrad. Jeho otčím se na něj podíval zpoza své ženy, snad poprvé v životě ji krátce objal

kolem ramen a šel pro další chlapy z vesnice, aby mu s mrtvým pomohli.

Dovolila jsem jim, aby ho pohřbili podle svých zvyků. Trpělivě jsem čekala opodál, pořád v podobě ženy, než se rozešli smutnit do svých domovů. Až poté jsem si vzala jeho vodu a všechnu ji proměnila na slzy.

Ronila jsem je na mrtvém břehu Hronu, a zatímco tiše kapaly na hladinu, zpívala jsem. Zpívala jsem pro Branka i pro tebe, má malá.

Béla se mýlil, jako obvykle. Nikdo ji nevyštval, protože to ani nejde. Hronka byla už příliš stará, aby zde nacházela nějaké potěšení. Odešla z vlastní vůle, rozplynula se, vznesla se k slunci. A my jsme čekaly, já, Neresnica a jiné starší, které ještě vědí. Čekaly a doufaly, až jsme samy zapomněly, na co čekáme a v co doufáme… Když jsem Branka přivedla k pramenu, chtěla jsem mu ukázat, jak živá bude jednou i tato opuštěná řeka. Chtěla jsem mu říct, že voda je všude a ve všem, jen vědomí je důležité. Myslím, že tehdy pochopil. Jenom já, pošetilá samodiva, jsem tomu nechtěla uvěřit, nechtěla jsem si připustit, že i člověk může porozumět.

Někteří si zaslouží být nesmrtelní. Béla si to nezasloužil, a přesto jsem právě jeho nechala uniknout, aby mohl do smrti přemýšlet o tom, co udělal špatně. Stejně to dlouho nepotrvá. Bláhově doufal, že na břehu moře, kam utekl, ho mé vody nedostihnou. Vždyť přece každá kapka jednou skončí v moři, i tohle věděl můj strážce lesa.

Vždycky snil o moři, o modrém obzoru plném soli a velkých ryb. Jednou ho tam dovedeš, moje malá, moje budoucí Hronko. Až se narodíš a pojmeš do sebe všechnu vodu své veliké řeky, rozezpíváš její vlny a zaplníš je životem. Pak popluješ se svým otcem, v každé kapce, v každé bublince pěny, protože až do konce svých dní budeš nést jeho vědomí.

A já se přidám k vám.

Pavel Renčín

Hněv Boží

*Pavel Renčín (*1977) pracuje jako marketingový ředitel Lagardère Active ČR (mj. rádia Frekvence 1 a Evropa 2). Čtenářům je známý především jako autor městské fantasy. V roce 2009 vydalo nakladatelství Argo reprezentativní průřez jeho dosavadní povídkovou tvorbou pod názvem* Beton, kosti a sny. *Na základě děl obsažených v této sbírce je Renčín všeobecně považován za jednoho z nejzajímavějších povídkářů současné generace českých spisovatelů. Renčínův debutový román* Nepohádka *(Straky na vrbě, 2004) sice lze zařadit do žánru městské fantasy, více je však osobitou reakcí na Endeho* Nekonečný příběh. *Krátký román* Jméno korábu *(Knižní klub, 2007) je určen spíše mladším čtenářům a naplno nechává vyniknout jednak Renčínovu smyslu pro poetično, jednak jeho jazykovému mistrovství. Zatím nejvýraznějším autorovým počinem je románový cyklus* Městské války, *který zatím čítá čtyři díly vydané v letech 2008 až 2011 v nakladatelství Argo. Právě* Městskými válkami *se Renčín definitivně zařadil mezi nejoblíbenější české autory fantasy literatury. Jeho vize oživlých měst patří mezi nejzajímavější koncepty, které se v posledních letech ve fantastice objevily.*

V následujícím příběhu čtenáře zavádí do Itálie poloviny čtrnáctého století, do doby děsivé morové epidemie. Právě černá smrt se stala hlavním motivem místy až hororové povídky, která vypráví příběh života a smrti, příběh víry, cti a odhodlání.

Hněv boží

Pavel Renčín

Je zima, až praští. Kopce jsou bílé jako kosti. Voják ale dobře ví, že kosti ve skutečnosti nejsou bílé, jsou nažloutlé, bledé jako zkvašené mléko, sedavé jako plíseň na ztrouchnivělém dřevě. Jejich barva je v dnešní době každému dobře známá, stejně jako pach hnijícího masa. Přišel konec světa. Věk nenávisti. A ti, kdo ještě vzhlíží každé ráno k nebi, jsou prokletí.

Každý krok na namrzlém sněhu skřípal, kožené škorně klouzaly po kamenech skrytých pod bílou krustou. Muž zahalený ve vojenské brigantině a odřeném kožešinovém plášti našlapoval opatrně, nad ramenem mu čněla rukojeť obrovitého meče, který se mu houpal v pochvě na zádech. Tvář měl zahalenou šátkem, obličej se ztrácel ve stínu, z něhož blýskaly jen šedé oči, hledící k ohořelým ruinám, které ještě nedávno byly vesnicí. Stačila malá vrstva sněhu, aby pokryla zřícené krovy a hlínu popraskanou žárem, tenké zhroucené zdi, které se vysypaly do ulice. Jen tenká vrstva sněhu, aby pokryla lidská těla… a vesnice znovu působila skoro mírumilovně.

Voják vypadal jako veterán, bezpochyby za život viděl už mnoho mrtvých. Stačil mu jediný pohled: někteří byli popálení k nepoznání, těla dalších hyzdily mokvající rány, odpudivé černé boláky a vychlípená kůže, které praskla a vylila hnis smíšený s krví.

Zakručelo mu v břiše. Už tři dny nejedl, a tak navzdory husí kůži, kterou mu to místo nahánělo, zamířil k nejbližšímu z ponurých stavení. Dům byl černý od plamenů, na ohořelých dveřích stále visela závora, kterou byly zvenčí zapřeny. Zalomcoval s ní, zuhelnatělé dřevo se rozdrolilo na několik

kusů. Ještě než vstoupil do černého jícnu dveří, vyštrachal z torny smolnou svíci a zapálil ji.

S plápolavou bludičkou se ponořil do tmy, která se kolem něj sevřela jako krunýř.

Opatrně našlapoval, plížil se mrtvým domem. Hledal cokoli užitečného, co by zvýšilo šanci na přežití dalšího dne. Několik plátěných pytlů obsahovalo jen hadry a shnilé zrní. Vzal do ruky ohořelé vědro, chybělo mu ale dno. Sehnul se k prasklé hliněné nádobě, když něco zaslechl. Tiché šramocení kdesi vzadu. Zlá předtucha se vrátila. Voják ztišil dech. Čekal s rukou položenou na jílci meče, od úst mu při každém výdechu stoupala pára. Zvuk se znovu neozval.

Vešel do světnice a do tváře ho udeřil hnilobný zápach. Na zemi před ním ležela rozesetá těla rodiny, ležela tiše, s vypoulenýma očima a zčernalými jazyky. Kůži posévaly popraskané boláky, vyhřezlou černou krev zatavil oheň v posmrtné tetování. Voják zavrávoral, pach nemoci mu zvedl žaludek. Pach Božího trestu.

Před očima mu ožila vize – nad lidskými těly se hrbila šestice ďáblů, kteří z nich zaživa stahovali kůži. Místo pekelných nástrojů ale pracovali se stahovacími noži. Byli tak zabraní do své práce, že si ho dosud nevšimli, sálalo z nich horko a nenávist a náhle jeden z nich zvedl planoucí oči. Muž mrkl a noční můra zmizela.

Vycouval z domu. Rozhlédl se – i dveře několika dalších ohořelých domů byly zvenčí přebity závorami. Slyšel vyprávět o vesnicích, jako byla tato. Mor zabíjel, země ale byla zmrzlá a mrtvých příliš mnoho, aby je stíhali pohřbívat. Někde prý nebožtíci nedošli pokoje a probouzeli se z nevědomí smrti, aby působili neskutečnou hrůzu ve světě živých. Proto mrtvé v některých obcích raději po pohanském způsobu spalovali. A někdy i živé…

Znovu zaslechl ten zvuk, podivné úpění či ztrápený vzdech. Pohyb na hranici zorného pole. Mrtvola nachýlená přes okraj studny se pohnula. Pokroucená, hrůzná bytost s kůží bledou tak, že nemohla být živá, s košilí přilepenou na mokvající rány.

Svezla se na zem, vzápětí se ale zachvěla. Trhaně se k němu začala plazit.

Voják stiskl zuby a vytáhl meč. Nebyl už tak rychlý jako kdysi, ve chvíli děsu ho ale ovládl cvik. Nohy našly pevnou oporu, mírně se přikrčil a obouručák napřáhl před sebe. Na rytinami pokryté vlnité čepeli se odráželo mdlé slunce, hrot mířil na stvoření, které se sunulo stále blíž a vztahovalo k němu ruce…

Byla to žena. Voják před ní ustupoval v podivném vytržení. Byla příliš slabá, aby chodila. Plazila se k němu, prsty rukou zatínala do země jako drápy. Připadalo mu, že ukazuje k jednomu z domů…

Strnul s napřaženým mečem. Chvěl se.

„Pro… sím…," zachraptěla umírající. Vyhublá lidská bytost ztuhla uprostřed pohybu s očima široce otevřenýma. Dívaly se skrz něj, plné děsu. Konečně sklopil meč.

Úlek odvanul rychle, zůstala jen nepříjemná pachuť a studený pot na zádech. Znovu mu zakručelo v břiše. Pohlédl k siluetám prázdných domů, které se rýsovaly proti chmurnému nebi. Ve vzduchu byla cítit vánice. Nejradši by odsud odešel, ale potřeboval doplnit zásoby, protože když ztratí sílu, umře.

Blížila se vánice, za okny se setmělo a prudce se zvedl vítr. Skučel jako vlčí smečka, na okamžik se mu zdálo, že slyší i poštěkávání, před očima se mu blýskaly tesáky, slyšel cvakání jejich zubů a zvuk masa trhajícího se od kosti. Nuceně uvolnil sevření meče. „Je to jen vítr…"

Nepamatoval si, že by v Itálii za jeho dětství napadl sníh. Nyní byla celá země zamrzlá, slunce často vysvitlo jen na chvilku, aby se opět skrylo za neprostupnou hradbu mračen, teplota kolísala tak, že se každý hned potil a hned zase mrzl. Sama příroda se v agónii připravovala na Apokalypsu, která se blížila závratnou rychlostí.

Zamířil k menšímu domku. Začal prohledávat šerou světnici, do tlumoku si přibalil dlouhý kus provazu a otlučený hrnek. Překročil tělo muže, který ležel čelem k zemi, a ze zad mu trčely dřevěné vidle. Voják smrt ctil, ale nebál se jí, vždyť se

poslední dobou staly mrtvoly stejnou samozřejmostí jako kameny podél cest. Svět končil…

Zajistil násadou vstupní dveře. Rozdělal malý oheň uprostřed světnice a přiložil na něj nohy rozlámané židle. Sekerou, kterou našel zabalenou v kravské kůži, rozbil na kusy stůl, aby si zajistil alespoň jednu noc v teple. Kožená blána v okně byla protržená, přivázal tedy k okrajům plátno, aby tolik neprofukovalo.

Obloha mezitím úplně zčernala, z oblak se sypaly náruče těžkého sněhu. Oheň uvnitř praskal a ozařoval okolí narudlým světlem. Voják se ohlédl k mrtvému – nebyly na něm patrné stopy moru, spát v jedné místnosti s mrtvolou ale nebyla příjemná představa.

Z úvah ho vytrhlo podivné škrábání. Že by krysa? Ani zvířata nebyla proti strašné nemoci odolná. Voják si dobře pamatoval, jaký děs vzbudily tisíce krys na všech dvorcích a ulicích Sieny. Krysy odporné, pištící, zmatené, agresivní, šílené bolestí, útočící na vše živé. Jak se ale situace ve městě zhoršovala, nakažené i zdravé se stávaly cenným zpestřením jídelníčku. Maso bylo vzácností a hlad zabíjel stejně spolehlivě jako mor.

Vytáhl nůž a potichu se vydal za zvukem. Našlapoval na špičky, plížil se pokojem, stále více si byl jist, že zvuk vychází z velké truhly. Napřáhl dýku, ještě krok a položil levačku na masivní víko. Jedním trhnutím je otevřel.

Mihl se před ním drobný půlměsíc bledého obličeje, ošuntělé hadry a živá kostřička, která se choulila mezi zmuchlaným plátnem na jejím dně. Dítě. Zůstal na něj zírat, jako by ho uštkla zmije. Ležel před ním zmrzlý, asi desetiletý, rozcuchaný kluk s vytřeštěnýma očima. Brada se mu třásla hrůzou a zimou tak, že nedokázal promluvit. Voják si uvědomil, že se nad ním stále nahýbá s napřaženým nožem a tak ruku sklonil. Odstoupil.

„Vylez," poručil klukovi. „A teď se svlékni! No tak, dělej!"

Dítě nereagovalo. Když k němu natáhl ruku, kluk sebou trhl. Chtěl uskočit, ale nohy ho zradily a on upadl na zem. Začal se po čtyřech hrabat pryč, ale byl tak promrzlý a vyčerpaný, že

mu nezbyla žádná síla. Voják jej dostihl dvěma kroky. „Chci si tě prohlídnout. Sundej si ty hadry."

Jako hypnotizovaný se kluk začal svlékat. Stále si vojáka měřil velkýma očima, nespustil ho z nich, ani když si přetahoval přes hlavu potrhanou košili. Třásl se. Žebra se mu na hrudi rýsovala jako brázdy po ocelových hrábích, břicho měl odulé hladem, krk tenký jako stopku, na jejímž konci se kolébalo jablko hlavy, pokryté střapatými vlasy.

Dřív než se nadál, popadl ho voják za ruku a zvedl mu ji nad hlavu. To samé zopakoval s druhou. Držel ho za dlaň, pečlivě kluka otáčel ve světle ohně. Plameny se odrážely na téměř průsvitné bledé kůži, po morových nádorech ale ani stopy. Zdálo se, že to vojáka uspokojilo.

„Dneska v noci se vyspíš v teple, cvrčku," řekl. „Co na mě zíráš? Už se můžeš obléct."

Během minuty se dítě proměnilo v živý zámotek tenkých končetin a hadrů, který se stulil tak blízko ohně, až hrozilo, že každou chvíli vzplane. Voják se ho chtěl na pár věcí zeptat, ale chlapec okamžitě usnul. Za okny zuřila vánice. Vítr skučel skrz komín, spíš díru ve stropě, kterou se teď plazil šedivý dým.

Voják seděl na zemi, díval se do plamenů a vzpomínal. Občas zalétl pohledem k mrtvému, ze kterého stále trčely vidle… Odtáhl ho co nejblíže k východu, aby zůstal v chladu. Do rána to musejí přečkat. Potom v horkém popelu upekl placky z mouky a vody, kterou si rozpustil ze sněhu, protože vody ze studny se bál. Jednu placku odložil stranou a druhou přemýšlivě dlouho žvýkal, ani nevnímal, jak mu mezi zuby vržou zrnka písku a slupky z obilí.

Pohlédl k zámotku, který se nepohnul už několik hodin. Kluk nepřežije. Je to chodící mrtvola. Před očima stále viděl ty nesmírně hubené ruce a nohy a obrovské vystrašené oči. Nepřežije ani den. Krátce na to usnul.

Stál znovu na Piazza del Campo. Znovu viděl vyděšené oči, stejné jako měl ten kluk. Měšťané v oknech řvali a pískali. Házeli kameny. Ubožáky, oděné v cárech, hnali gardisté středem ulice jako zvířata. Špinavé. Páchnoucí. Nemocné… a bezmocné. Děvčátko zakoplo a jeho vlastní otec mu šlápl na

ruku. Matka se pro ně zkusila sehnout, ale i ona byla poražena davem. Stará žena se drápala po své vlastní sestře výš, aby unikla ušlapání. Špice kopí je hnaly před sebou, nikdo se nesměl zastavit, kdo upadl, zemřel… Tiskly je do houfu, do nekonečné fronty, na jejímž konci čekala smrt. Zvuk bubnu udával krvavý rytmus, zubatý meč se zdvihal a padal jako neúnavný mechanismus.

Probudil se zpocený, přestože oheň už dávno vyhasl, a on se chvěl zimou. Ze zámotku kůží a hadrů ho sledovaly obrovské černé oči.

„Co čučíš? Ulítly ti včely?“

Kluk mlčel.

Voják se přestal mračit. Zachrchlal a odplivl si, promnul si oči a odstranil ospalky. „Dobře. Tak jak se vlastně jmenuješ?“ Mlčení.

„Neumíš mluvit? Nemusíš. Vlastně ani nechci vědět, jestli támhleten zapíchnutý patří mezi tvoje příbuzné.“ Voják i tak tušil, co se tu událo. Nebylo to jiné než to, co viděl tolikrát předtím.

Do vesnice vtrhl mor, kterým Bůh trestal nehodné a hříšné. Lidé začali umírat a jejich vlastní sousedi zešíleli děsem. Pro vyšší dobro, za které vydávali vlastní bezpečí, se rozhodli poznamenané vymýtit jako plevel. První nakažené možná vyhnali. Samotný však člověk nepřežije, a tak se někteří vraceli. A zdejší brzy přišli na to, že mor vyhnat nedokázali. Potom začali nakažené zabíjet, zavírali je v chalupách i se vším poskvrněným majetkem. Očišťovali je ohněm a zpívali přitom žalmy. Ani to je ale neochránilo. Jako by je něco mohlo ochránit před Božím hněvem!

Vražedné běsnění nedokázalo mor zastavit. Většina umřela, ti, kteří mohli, utekli. Vesnice zůstala opuštěná, náhrobek nad otevřeným hrobem, ve kterém těla ještě nestačila shnít, a uprostřed toho všeho tenhle cvrček, který právě zapomněl na svět a celou bytostí se věnoval pšeničné placce. Pěchoval si ji do malých úst, až se dusil.

„Odvedu tě do kláštera menších bratří u Pelaga. Je to jen den cesty na sever," vyslovil nahlas myšlenku, se kterou si už chvíli hrál. Samotného ho to překvapilo.

„Ne," promluvil poprvé s plnou pusou kluk.

„Beze mě umřeš. A já to mám stejně při cestě…"

Mlčení. Nesouhlas.

„Je to tvoje volba," řekl voják a začal balit tlumok. Naskládal do něj ovčí kůži, provaz, křesadlo a pytlík mouky a hliněnou nádobku s tukem, kterou objevil v kuchyňské jámě. Kývl na pozdrav. Překročil mrtvého u vchodu a vstoupil do bílého obdélníku dveří.

Chlapec sledoval jeho vzdalující se záda přes násadu vidlí. Uplynula jen chvilka, než se rozběhl za ním.

* * *

Viděl, že se kluk snaží. Byl ale příliš zesláblý. Ušli skoro deset mil a on už umdléval. Mrazy polevily a včerejší sníh na mnoha místech roztál. Cesta byla tak blátivá, že bylo lepší jít mimo ni, a tak většinu odpoledne pokračovali po rozmoklé louce. Odbočili do lesa na zkratku, kterou voják kdysi znal, terén se ale ukázal zrádnější, než čekal. Pěšina byla zarostlá, místy se úplně ztrácela. Hodně se změnilo od dob, co tu byl naposled. A vše ke zlému, napadlo ho. „Svět zešílel," zašeptal. V listoví stromu zahlédl výsměšnou tvář fauna s krysí tváří, který se na něj šklebil. Odvrátil oči a vize zmizela. Nezmizela ale šílená příroda, která Itálii zasypávala náručemi sněhu, bouřemi a šlehala ji do krve mrazivým počasím.

„Pohni, nebo snad myslíš, že tě ponesu?!" pobídl kluka, ten ale sotva pletl nohama. Když scházeli z kamenitého kopce, upadl do žluté trávy a nebyl už schopný vstát. Oblečení mu nasáklo bahnem, když zvedl tvář, její půlka byla černá. Voják chvíli klel, potom ale bezmocně pokrčil rameny.

„Dnes se utáboříme tady. Stejně už slunce začíná klesat."

Přesunuli se na loučku obklopenou nízkými smrky. Z jejich větví a voskovaného plátna postavil přístřešek, který víc než stan připomínal hromadu smrkových větví. Rozdělil se s klukem o poslední placku, z potoka doplnil vodu v měchu

a natahal dostatek dřeva, protože bez ohně byla noc v divočině ledová a dlouhá.

„Vidíš, tamhle na obzoru? Ten tenký proužek dýmu? To je klášter Panny Marie Andělské, sídlo menších bratří a náš cíl. Františkáni jsou moudří lidé, a navíc hlásají lásku ke všemu na zemi. Uvidíš, že se ti tam bude líbit."

Kluk pokrčil rameny. Oči měl zarudlé, přestože si voják za celý den nevšiml, že by ho viděl plakat. Svůj zármutek skrýval, což bylo v jeho věku překvapivé.

„Když zítra ráno vyrazíme, v poledne tam jsme."

„Mám hlad."

„Já taky. A teď už jdi spát."

* * *

„Nekřič! Nekřič, proboha!"

Chlapec sebou zmítal, jako by se dusil. Šermoval rukama, křičel hrůzou a stále víc se zamotával do změti pokrývek a smrčí. K ránu se na ně zřítila střecha, protože plátno i větve v dešti navlhly a klacek podpírající střechu praskl.

„Už je to dobré," opakoval voják, konečně se mu podařilo kluka znehybnit v sevření pevných paží.

„Nech mě!" ječel. „Nesahej na mě!"

Voják nedbal na to, že se mu drobné zuby zahryzly do předloktí, držel drobné tělo, dokud šílené zmítání nepominulo a dech se nezklidnil. Teprve potom ho pustil.

Vyhrabali se z trosek přístřešku a dívali se na šedivou oblohu, na které nebylo ani stopy po slunci, přestože přicházelo ráno.

Voják uvařil čaj z mladého jehličí. Nemluvili spolu. Jeden druhému se vyhýbali pohledem.

„Kousnul jsem tě," řekl kluk.

Voják se na krvavé otisky na kůži ani nepodíval. „Však ti to jednou vrátím."

* * *

Bylo poledne, krajinu zalévalo bledé světlo bez jasného zdroje, ze kterého bolely oči. Odpočívali u ohně, mimoděk se o sebe opírali bokem, protože jim bylo zima.

„Mám hlad," řekl chlapec.

„Máš pořád hlad."

Povedlo se mu ulovit lišku. Byla tak usouzená nedostatkem potravy a zimou, že stěží pajdala. Trefil ji kamenem a potom dobil klackem. Narychlo ji opekl a většinu z ní snědl, chlapci nechal obrat kosti.

„Chci víc," byl nespokojený kluk.

„Když nebudu mít sílu já, je po nás. Spokoj se s tím, co máš, a děkuj Pánu."

Velké oči se do něj zlobně zavrtávaly, voják na kluka ale mrkl. „V klášteře se najíš dosyta."

Okusoval poslední zbytky masa a cítil, jak je horké, a přitom zpola syrové, jak mu červená šťáva stéká do vousů. Vychutnával a pečlivě žvýkal každé sousto, díval se do plamenů, které tančily žlutooranžový hypnotický tanec. Bylo to tu zase. Mezi plameny se zjevovala těla. Hrozivé křepčení umrlců. V hlavě mu hřměl hněv Boží jako údery zvonu. Archanděl smrti stál na nejvyšší zvonici světa a zvěstoval blížící se konec. Kostry ožívaly a vztahovaly ruce k nebi a peklo se připravovalo na poslední bitvu, po které nastane tisíciletá říše Kristova. Možná…

Vize zmizela, zůstal jen mráz, přejíždějící vojákovi po zádech.

„Jak se vlastně jmenuješ?" zeptal se pro změnu chlapec. Voják mlčel, vypadal jako duchem nepřítomný Kluk už otázku nezopakoval.

* * *

Klášter Panny Marie Andělské tvořil kamenný dvorec obehnaný dřevěnou palisádou, stodola, rozlehlé hnojiště, po kterém popocházely slepice, a stará cihelna. Největší budovou byl kostel, ke kterému přiléhal mnišský dormitář, k němuž se tiskly chlévy a ohrada pro dobytek. Vítr k nim přinášel pach hnoje.

Voják se hlouběji zahalil do kápě, která kryla jeho tvář. Chlapci se zdálo, že jeho společník je ostražitější než v divočině. Jako by se do jeho pohybů vloudilo něco kradmého, změnilo se i jeho držení těla.

U brány kláštera postávalo několik gardistů s halapartnami a krátkými meči. Jakmile si všimli obouručního meče, který vyhlížel za ramenem vojáka, spolehlivě jim vykročili vstříc.

„Kdo jste a co tu pohledáváte?“ zaskřípal nepříjemný hlas velitele stráže.

„Odkdy stráží kláštery knížecí vojáci?“ zamumlal voják. „Je snad omezen přístup do chrámu Páně?“

„Nejde o to, kdo do něj vstoupí, ale zda se dostane ven. Radím ti dobře, cizince, vrať se raději tam, odkud jsi přišel. Tohle není dobré místo.“

„Hledám opata Giacoma,“ odvětil voják pevně.

Gardista si ho nedůvěřivě změřil. Naklonil mimoděk hlavu, jak se snažil zahlédnout tvář krytou stínem kápě. „Nemůžu vás vpustit. Ve zdech kláštera řádí smrt. Není to místo pro muže ani pro dítě… Vypadáš, žes prošel nejednou bitvou, nezahazuj život tak lehce.“

„Mor je trest Boží a já jsem Jeho věrný služebník. Nemám se čeho bát. Chci vidět Giacoma. Ohlas mu, že… Vyřiď, že ho hledá ten, kterému přezdíval Hadilov Nalezenec.“

„Klášter je uzavřen,“ řekl pevně druhý gardista s pohledem upřeným na kluka.

„Musím mluvit s Giacomem!“ zvýšil hlas voják, vzápětí se ale ovládl a tišeji dodal: „Vyrostl jsem v tomto klášteře a nyní jsem se vrátil, abych jeho zdem svěřil chlapce. Vydávám se na výpravu, která zvrátí osudy mnohých. Požádám padreho o požehnání. A odpuštění…“

Gardista sevřel pevněji halapartnu, očima přivolal svého druha. Podezřívavě pokukoval po obouručním meči: „Sundej si, prosím, kápi, pane, ať víme, s kým máme tu čest.“

„Raději ne. Světlo mě bodá v očích,“ zavrčel voják.

Skrze mříž ve dveřích kláštera je už chvíli sledovala postava v kutně. Nyní promluvila zvučným hlasem:

„Přišel jsi pozdě. Otec Giacomo zemřel před dvěma lety. Dostalo se mu mučednické smrti, podobně jako svatému zakladateli našeho řádu.“

Voják se zarazil, pohlédl k nově příchozímu. Snažil se nedat najevo, jak jím ta zpráva otřásla.

„A co Palmino? Co Federico a Pietro. Co otec Salvatore?“ Mnich se na něj dlouho díval. „Pusťte je dovnitř…“

* * *

V kamenné cele proti nim seděl muž se zarůstající tonzurou. Byl již stár, podobně jako vojákovi, i jemu mohlo být kolem čtyřiceti. Po zvyku menších bratří byl oblečen v žíněném rouchu a nepohodlné drsné kutně převázané lýkovým provazem. Díval se na ně vodnatýma modrýma očima, které jako by někam neustále unikaly.

„Pokoj Páně s tebou,“ pozdravil jej voják, a prozradil tak františkánskou výchovu.

„Pokoj Páně i s vámi,“ odpověděl muž. „Jsem padre Emilio, představený tohoto kláštera. Ptal ses po milém Giacomovi…“

„Ano, otče. Zpráva o jeho smrti mě zarmoutila.“

„Opravdu? Tak málo říkáš, Hadilove Nalezenče. Je to od tebe opovážlivost, vrátit se na tuto svatou zem. Přicházíš pozdě a to, že se tváříš zkroušeně, na tom nic nezmění. Tyto zdi si tě dosud pamatují. Způsobil jsi starému Giacomovi hodně bolesti.“

„Nevím, na co narážíš…“

„Nevíš, nebo nechceš vědět?! Už v klášteře jsi byl uličník, a přesto na tobě Giacomovi záleželo. Byl jsi pro něj jako syn, viděl v tobě budoucnost. Věřil, že církvi jako mnich vrátíš všechno to, co ti jako sirotkovi poskytla. Byl to tvůj dluh!“

„Kdybych zůstal, byl by ze mě špatný mnich,“ zašeptal voják se sklopenýma očima.

„Odplížil ses pod rouchem noci jako prašivý pes. Když se padre dozvěděl, že žiješ, děkoval Pánu. Pak jsme celá léta občas slýchali zprávy a každá další jako by byla hřebíkem do jeho rakve… Prý jsi vstoupil do armády a bil se za knížete, později ses dokonce nechal najímat jako žoldák. Na mnoho let ses mu

ztratil z dohledu. Myslel, že jsi zemřel, a pak se sem donesla zpráva, že se muž stejného jména nalodil v Janově na trojstěžník Santa Silvia a vyplul na objevitelskou plavbu!“

Voják mlčel.

„Věřil, že se jednou vrátíš…“

Kluk po mužích pokukoval a klátil nohama. Když už ticho začínalo být dlouhé, zazněl vojákův hlas skoro omluvně: „Život mě odvál na moře. Chtěl jsem poznat svět.“

„Rychle jsi zapomněl na naše učení.“

„Cožpak sám svatý František nepřikázal, aby bratři vyrazili na cestu, nebrali s sebou nic, leč toliko hůl, ne mošnu, ne chleba, ani peníze do opasku? Stejně tak jsem se vydal na cestu já. S prázdnou kapsou a…“

„Abys šířil víru?! Neobtěžuj svou duši dalším hříchem lži! Nechrne toho, není nás to hodno, navíc na tom už málo záleží. Kromě dvou bratrů tě tu už nikdo nezná. Nikdo si tě nepamatuje. Sešels z cesty světla a uchýlil ses do šera, tvoje nesmrtelná duše je v ohrožení.“

Tma ve vojákových očích se prohloubila. „Jednou budeš vzpomínat na tuto chvíli. Až vyléčím mor… „ řekl pomalu.

Františkán se zarazil. Ačkoli se zdálo neuvěřitelné, že by toho jeho bledé tváře byly schopné, vstoupila do nich krev. Probodával vojáka očima. „Není takový lék. Mor je Boží trest. Je to zkouška naší víry.“

„Ano, to vím. Ty se ale přece také snažíš zmírnit utrpení nemocných. Při cestách jsem prošel kus světa a viděl tolik utrpení, že to už nedokážu snést… Pokud se svět Bohu znelíbil, je třeba ho změnit.“

Nával zloby z Emilia vyprchal stejně rychle, jako se objevil. Zůstala jen únava, vykreslující tmavé kruhy pod očima. „Kdo jiný pomůže trpícím než my? Jsme jejich pastýři, průvodci na cestě zpět ke Kristu. Z tebe však mluví pýcha. Vyprávíš mi tu o moru, o světě a změně, kterou potřebuje. A přece netušíš, čemu čelíme.“

„Překvap mne, otče. Řekni mi něco, co nevím.“

Představený se na něj díval unaveně. „Devět z deseti nemocných umírá. Zkáza se šíří celou Evropou a nelze ji

zastavit, stejně jako nelze zastavit čas. Bůh na nás seslal trest za lidské hříchy, za všechny hereze, kacířské výpravy, za námořní cesty, o kterých jsi mluvil. To janovští mořeplavci a další hlupáci, kteří nežijí podle Písma, na nás přivolali zkázu. Na lodích nemoc přinesli do Evropy z pohanských krajů a stejný díl odpovědnosti patří i zlořečeným alchymistům, zkoumajícím ve svých laboratoriích ďábelské vynálezy. V Khitáji prý nemoc pobila miliony. Šíří se hrozivou rychlostí, zabíjí i v zemích, které dosud nemají jméno. Musíme se kát… konec světa se blíží, Soudný den přichází… Nelze to zastavit."

„A co?! Budeš tu radši sedět a čekat, až všichni pomřou?!"

„Co si to dovoluješ?!"

„Omlouvám se…" zašeptal voják. „Nechal jsem se unést, protože i já blázním z utrpení, které požírá svět. Odpusť mi."

Emilio mlčel a hleděl na své vráskčité ruce s propletenými prsty. Audience skončila. Voják ale neodcházel.

„Netušil jsem, že na mě Giacomo nezapomněl… překvapilo mě to… děkuju."

Duchovní mlčel.

„A ještě – věděls o mně tolik… Víš i to, jak jsem prožil posledních pět let?"

Emilio mlčky kývl, těžce skrýval své opovržení. „Proč?"

„To, co se stalo letos v Sieně. Už jsem to nedokázal snést. Já… odešel jsem. Teď to musím napravit."

„Některé věci nejdou napravit. Propadl jsi peklu."

„Přijmeš mě ke zpovědi?"

Františkán sklopil oči. „To po mně nežádej… Ne v tomto domě božím. Jsi poznamenaný. Není tu místo, vyhrazené pro tobě podobné."

Voják jako by se nahrbil. „Nesu těžké břemeno. Nesmím Pána zklamat…"

Kněz odvrátil tvář.

„Splň mi alespoň toto. Kluk, co posedává támhle u dveří… našel jsem ho polomrtvého ve vesnici asi den cesty odtud. Je to sirotek a je zdravý. Přijmi ho do dormitáře a já odejdu a už o mně neuslyšíš."

„Máme tu nemocné," odvětil Emilio. „Klášter je plný umírajících. Nemohu ho přijmout."

„Já tu nechci zůstat," pípl kluk, voják ho ale ignoroval.

„Otče, prosím tě o to. Tam, kam mířím, s sebou nemůžu táhnout dítě. Musíš ho přijmout!"

„Nebudeš mi říkat, co musím a co ne. Zvlášť ty ne! Tam u brány ses odvolával na Palmina, Federica a Pietra… Všichni jsou mrtví. Zabil je mor. Zabije každého, kdo přijde do styku s nemocnými."

„Tebe Bůh ochránil. Zapřísahám tě…"

Emilio se zamračil. Vážně se na vojáka podíval a potom si rozhrnul kutnu na hrudi. V místech uzlin se už rýsovaly zduřeniny. Kůže tam byla vypouklá, pokrytá tmavými skvrnami.

„Otče…"

„Dobrá. Počkejte na dvoře."

* * *

Emilio cosi pošeptal mnichovi, který na ně čekal za dveřmi cely. Málomluvný muž s dřevěným křížem na krku je odvedl na vnitřní dvůr kláštera, kde je beze slova zanechal, snad aby vyčkali na příchod kněze.

Voják se rozhlížel kolem a připadal si jako ve zlém snu. Přestože na tomto místě prožil dvanáct let, vůbec ho nepoznával. Zelenina zplaněla, zčernalé pomrzlé nati se plazily u země jako krky umírajících labutí, květinový záhon zalil příval plevele a shnilé křoví krčící se u zdi ani trochu nepřipomínalo jabloně. Pod převisem střechy prasečince se povalovala páchnoucí těla zamotaná v hadrech – nešťastníci, pro které už nezbylo místo uvnitř kláštera. Převalovali se jako tencí bledí červi. Havran smrti již roztahoval křídla nad jejich hlavami… Voják se propadal do propasti. Obrazy před očima nabývaly nebývalé ostrosti, vystupovaly v detailech, které ho navracely do nejhorších okamžiků, které zažil v Sieně. Dítě přisáté k prsu ženy, jež bezvládně ležela s očima zvrácenýma v sloup, z úst jí vytékal pramen slin a černé krve. Stařec, opírající se o dvě berly, vlekoucí za sebou ochrnuté nohy jako

brouk, kterého přišlápli podpatkem. A další chlap s drolící se kůží a tělem omotaným špinavými obvazy páchnoucími hnilobou. Ti, kdo se dokázali pohybovat, se k nim krok za krokem zvědavě blížili, kruh nakažených se kolem nich stahoval a zápach nemocného dechu je obaloval jako dusivý mrak.

„Ustupte!“ vyštěkl hlas. Nebyl to ale hlas vojáka, nýbrž dvou gardistů s tvářemi zahalenými šátky, kteří na dvůr vešli s napřaženými halapartnami, jimiž si drželi všechny od těla. Odehnali mátohy, několik nemocných utrpělo krvavé rány.

„Odlož meč,“ poručil gardista vojákovi a na hruď mu zamířil špicí halapartny.

„Dobře.“ Voják se natáhl po meči, levačkou sevřel řemen. Když pomalu sahal po rukojeti, strážný náhle bez varování bodl. Vše se stalo rychle. Bodec halapartny zasvištěl místem, kde stál voják ještě před okamžikem. Ten od sebe ale odrazil kluka a využil energie pohybu, aby ho dostal z dosahu zbraně. Odnesl to šrámem přes hruď. Druhý gardista vykřikl a také se na něj vrhl, bodaje dlouhou zbraní.

Voják se bleskově prohnul a opět unikl jen o vlásek. Neměl čas vytáhnout se zádového závěsu dlouhou čepel, a tak od pasu vytrhl tesák. Jeho paže se kmitla jako zmije. Zbraň opsala stříbřitou obrátku a projela plícemi bližšího gardisty. Ještě než dozněl zvuk praskajících žeber, zasvištěla druhá halapartna a ostřím sekery padala na vojákovu hlavu. Vyrazil proti ní prázdnýma rukama a zároveň skočil vpřed. Zkřížil předloktí nad hlavou, a když do nich narazila násada, zařval bolestí. Podlomily se mu nohy, gardista zakolísal, starý voják ho svou rychlostí zaskočil. Byli skoro u sebe, příliš blízko, aby se znovu rozmáchl dlouhou zbraní. Pustil halapartnu a začal u opasku tápat po krátkém meči. Voják se ale bleskově uklonil a nad jeho hlavou zasvištěla rukojeť obouručáku vytahovaného ze závěsu a narazila hruškou přímo do gardistova obličeje. Z roztříštěného nosu se vyvalila krev. Tentokrát měl voják dost času, aby dokončil pohyb a vytáhl zbraň. Rozmáchl se, vlnité ostří zasvištělo a meč se zaoblenou špičkou utnul hlavu, která odlétla obloukem a s cáknutím se zabořila do louže močůvky.

Po prvotním překvapení se zvedl jek a řev nemocných. Vrhali se před vojákem na kolena, utíkali a tiskli se ke zdem. Rychle se rozhlédl. Srdce mu bušilo, cítil, jak se třese. Hrůzné obrazy zahltily celý vesmír, náhle byl štvancem na hraně útesu. Pokoušela se o něj závrať.

Sebral zbytky příčetnosti a vyrazil k místu, které si pamatoval z klukovských let. Zeď tam byla pobořená, vypadané kameny mu na výpravách mimo klášter tolikrát posloužily jako schody. Cestou vytrhl tesák z gardisty bublajícího jako krvavý kotlík. Několika skoky byl na zdi, udeřil se přitom do kolene tak, že se mu zatmělo před očima.

„Počkej!“ křičel kluk.

Voják se nerozhodně ohlédl. Na dvoře přetékajícím zápachem moru, krve a moči poskakovala vyděšená postavička. „Podej mi ruku!“ ječel kluk.

* * *

Voják ležel na zádech a skrze větve stromů vzhlížel ke hvězdám. Koruny rámovaly oblohu neproniknutelnou černí, bledá světla se jimi propalovala jako svíčky. Jako nekonečná jeskyně, kde hořel jeden plamínek za každý život. Chvěly se v neviditelném vichru osudu. Zhasínaly. Voják v nich poznával přízračný řetěz tváří, u kterých se mu nevybavovala jména, pletly se jedna přes druhou, bezhlavé trupy padaly jako kostky domina, hořící kříže se propalovaly z pekla na povrch… Blázním, uvědomoval si voják. Za poslední roky viděl víc, než dokázal snést. Už víc než hodinu ignoroval neslyšný pláč, kterým se otřásal jeho společník.

„Co je?“ zeptal se ho nakonec a hlas, který se mu prodral suchým hrdlem, ho zaskočil, protože zněl jako chrapot.

„Nemůžu spát…“ ozval se tiše kluk.

„Ani já ne. Někdy je lepší bdít než snít noční můry.“

Leželi vedle sebe pod noční oblohou. Malý oheň hřál dost na to, aby nemrzli, teplo jim ale nebylo. Křepelka, kterou voják s notnou dávkou štěstí ulovil po poledni, jim zaplnila žaludek jen na krátko. Po celodenním pochodu divočinou byli vyčerpaní. Voják hnal kluka až za hranice jeho možností,

protože věděl, že se jakmile vyjde najevo jeho totožnost, pronásledovatelé se nezastaví.

„Nemysli na to, co se stalo v klášteře, cvrčku. Zapomeň jeho jméno."

„Zabils je, už nás nechytnou, že ne? Proto jsme dnes šli lesem."

„Mlč."

Kluk to dlouho nevydržel. „Je to takové všude? Onemocní a umřou na mor nakonec všichni lidi?"

Zaskočilo ho to, a tak jen pokrčil rameny.

„Proč se to stalo? To všechno?" ptal se malý dál.

Ticho začínalo být neúnosné. Bušilo mu do spánků jako rány kladivem, musel nějak odpovědět.

„Říká se, že mor je trestem za hříchy lidí i církve, protože se odklonili od Víry. Další zas říkají, že je trestem za objevitelské výpravy, které podnikají mořeplavci s pomocí nejnovějších ďábelských vynálezů, které jsou proti Bohu, protože člověk by se měl držet svatého slova a půdy, na které se zrodil. Těžko říct… i já se plavil po světových mořích a nemám pocit, že bych se zprotivil Bohu…"

Chlapec se zavrtěl. „My jsme se ale Bohu neprotivili! Nikdo z našich…"

„Další zas viní židy a jejich zvrácené rituály, které na nás přivolaly zkázu. Po celé Evropě se šíří pogromy proti sektářům. A co bys řekl, židů ve městech ubývá, a mor je přesto stále silnější."

„Nikdy jsem žida neviděl…"

„Potichu se také mluví o prospěchářství a hříšnosti duchovenstva, které se rozbujely po celé zemi. Nejeden z těch, kteří nosí kutnu, prodal Víru za zlatý dukát. Další zas obcují se ženami, jako by nesložili slib celibátu… A je tu ještě jeden důvod, který se týká samotné hlavy naší svaté církve – papežské schizma. Na stolec ve francouzském Avignonu zasedla bestie, lžipapež Klement, aby sloužila francouzským králům, pekelný vyslanec, který ještě jako papežský legát nechal vyvraždit město Cesenu. Sama Víra je pošpiněna, Boží

trůn ale patří pouze do Říma!“ při posledních větách bylo vidět, že se voják stěží ovládá.

„Já ti nerozumím…“

„Je spousta důvodů, proč by na nás mohl padnout Boží trest. Vyber si sám, čemu chceš věřit,“ odsekl voják. „Vyprávěj mi o cestách…“

„V klášteře jsem se naučil latinsky, na lodi i španělsky, jeden čas jsem pracoval jako písař, občas i překládal. Na moři jsem pomáhal mistru lodivodovi kreslit mapy. A ve službách knížeti jsem se naučil zabíjet.“

„Proto ses nestal knězem? Chtěl jsi bojovat? A plavit se po světě?“

„To je najednou otázek. Víš co? Co je ti po tom? Pojďme radši vymyslet, jak se tě konečně zbavím. Máš někoho? Nějakého vzdáleného příbuzného v blízkém městečku?“

Kluk mlčel.

„Na něco jsem se tě ptal.“

„Můžu jít s tebou? Říkal jsi přece tomu padremu, že jsi na výpravě. Že jdeš někam daleko. Tak bych mohl jít s tebou…“

Voják se na něj podíval, jako by ho viděl poprvé. Ještě před pár dny kluk vypadal na umření. A dnes? Byl jako malé zvířátko, nepřemýšlel, neztrácel čas, místo toho bojoval o každý ždibec života, který dokázal urvat. Chvílemi z těch černých očí zmizel i neodbytný a všudypřítomný strach.

Nebylo to ale možné. „Musím jít sám.“

Zbytek noci mlčeli.

* * *

„Co je s tebou?“ zeptal se kluka už potřetí. Ten neodpověděl.

Voják byl podrážděný, koleno ho bolelo, vystřelovala do něj tupá bolest. Chodit ale zatím mohl. Jednou za nimi zahlédl dým stoupající z lesa. Mohli to být pronásledovatelé, ale také jen uhlíř pálící dřevo ve svém milíři.

Pokračovali kus cesty potokem ledovým tak, až jim trnuly nohy. Přinutil ale kluka, aby si nestěžoval. Ten, přestože se mu po tvářích valily slzy bolesti, za ním ťapal a vodu měl po

kolena. Voják si byl jist, že se jim podařilo pronásledovatele setřást.

Obloha byla jasná, modř se prolínala se slunečními paprsky. Celé dopoledne si drželi slunce po levé ruce. Sníh ve větvích stromů odtával, neustále z nich padal v podobě drobných kapek. Řeka v údolí zurčela a dravě si hledala nové cesty, koryto se při tání vylévalo z břehů.

Kluk kráčel dál a po tvářích mu stékaly slzy. Trvalo to už celé dopoledne.

„Přestaň, zatraceně, nebo ti naložím, abys měl proč," ztrácel nervy voják. Cvrček fňukal skoro neslyšně, jenom se mu otřásala záda, občas se zajíkavě nadechl. Najednou to už voják nevydržel a ohnal se po něm. Zasáhl ho dlaní za ucho a srazil ho na zem. Kluk k němu zvedl rudé oči a bylo v nich překvapení, křivda a strach.

Voják nevěděl, proč to vlastně udělal. Pohled mu sklouzl k vlastní dlani, jako by od ní čekal odpověď. „Promiň," vypravil ze sebe. Nabídl chlapci ruku, aby mu pomohl vstát. Cvrček ji ignoroval a postavil se na nohy sám. Zkusil si očistit oděv, jen po něm ale rozmazal bláto.

Dlouho pokračovali mlčky.

„Vím, že se ti stýská po rodině, a neumím ti pomoct. Řeknu ti ale, o čem mi nedávno vyprávěl jeden anděl…" začal voják. „Na severu je prý země, kterou chrání dobré síly. Mor tam neznají, nikdo tam není nemocný."

„Hmmm," zamračil se kluk a po chvíli dodal. „Ty tomu věříš?"

„Proč ne?"

„Já ne."

„Já tomu věřím."

„Tam jdeš? Do té země?"

„Ne. Já mířím do Avignonu," odpověděl voják.

„A proč?"

„Pro slepičí kvoč."

„Stejně ta země neexistuje," obvinil ho kluk. „A andělé nechodí za lidmi!"

„Jak chceš."

„A jak se tedy jmenuje?“

Voják odpověděl pomalu. „Nevím.“

V noci kluk ze spaní křičel a plakal, nedokázal se ale probudit. Nakonec ho raději voják vzbudil sám – vzal ho za drobná ramena a zatřásl jím. Kluk vykřikl a zaryl mu nehty do tváře.

„Co se ti zdálo?“ zeptal se ho voják.

„Nic.“

„Jak myslíš.“

„Nepamatuju se,“ chlapec byl bledý. Třásl se. Možná si noční můru nepamatoval, možná se ji snažil ze všech sil zapomenout. Voják se na něj díval unavenýma, smutnýma očima.

„Byl tu, když jsi spal…“

„Kdo?“ zarazil se kluk.

„Můj anděl. Byl tu. Řekl mi něco moc důležitého.“

„Lžeš.“

Voják pokrčil rameny a odvrátil se. Zahrabal se do pokrývek. „Lžeš,“ trval na svém kluk. „Nelžu ti,“ zamumlal muž. „Co ti tedy řekl?

„Nejsi připraven se to dozvědět, protože mi nevěříš…“

„Ale já ti věřím,“ zalhal chlapec.

Uběhla čtvrthodina. Opět usínali. V temnotě lesa začínali zpívat ptáci, kteří jako každý den poznali, že se blíží ráno. „A co ti tedy chtěl ten anděl?“ zašeptal kluk.

„Cože?“

„Jak jsi říkal, že tě navštívil anděl, když jsem spal. Co ti chtěl?“

Voják se narovnal. „Řekl mi, že ta země leží víc než sedm set mil na sever.“

„To je hodně daleko?“

„Je. Ale stojí za to ji hledat. Anděl také řekl, že máš dobré srdce a že ji jednou najdeš, když budeš dost chtít.“

„Je ta země jako ráj? Musím nejdřív umřít?“

„A nakonec mi prozradil tvé jméno.“

„Moje jméno?“ kluk se tvářil pochybovačně.

„Je to Domenico.“

Teď na něj chlapec zíral s otevřenou pusou. Jeho rty němě vykroužily: *Domenico*. Pak si ale něco uvědomil. „Mluvil jsem ze spaní? Řekl jsem to?“ Voják jen vrtěl hlavou. „Opravdu mi nelžeš?“

„Ta země je pod ochranou Nebes.“

„Musí to být země dobra… Dobrozem,“ zašeptal kluk. „Chtěl bych ji vidět.“

* * *

Krčili se spolu v houštině na kraji lesa a shlíželi do malého údolí. Voják bez hnutí pozoroval brod, který před nimi přerušoval divokou řeku. Vody bylo hodně, v posledních týdnech střídavě sněžilo

i tálo. Říčka se hnala přes zpěněné balvany, přeskakovala kusy dřeva a strhávala je pod led, který na některých místech měnil hladinu v naleštěné zrcadlo. U mostu postávala stráž a kontrolovala pocestné a projíždějící vozy. „To kvůli nám?“

„Pochybuju. To spíš kvůli moru.“

„Co když ale hledají nás? Už tři dny se jenom plížíme lesem. Vyhýbáme se cestám i lidem, máme hlad a v noci je nám zima… Říkals, že nás nenajdou.“

Pokrčil rameny. „I kdyby, ono je to za pár dní přejde.“

„A co když ne?“

Voják neodpověděl. Sebral tlumok a vydal se hloubi lesa, aby proti proudu nalezli brod, na kterém bude led dost pevný, aby je udržel.

* * *

Druhého dne v poledne se napojili na prašnou cestu, aby pokračovali rychleji. Voják se často rozhlížel, neustále hledal pronásledovatele, kteří se mohli vynořit za každým ohybem cesty. Minuli několik vesnic a jedno malé město, jehož jméno jim nic neříkalo. Bylo obehnáno dřevěnou palisádou, a když zkusili požádat o něco k snědku, poštvali na ně psy. Voják musel dva z nich zabít, než ti ostatní dali pokoj.

Míjeli jen málo kupeckých vozů, častěji jejich cestu křížili uprchlíci a žebráci. Většinou si ale každá skupina držela odstup

od ostatních poutníků, když se míjeli, lidé spolu nemluvili a jeden na druhého hleděli s obavami. Nikdo v těchto dnech nevěřil nikomu a každý se děsil znamení smrti.

V poledne si nedaleko cesty rozdělali malý oheň. Vypili sedm kropenatých vajec, na která šťastně narazili v hnízdě u stezky.

„Na co máš vlastně tak velký meč?“ ptal se kluk a snažil se olíznout si žloutek, který mu ulpěl na nose.

„Co myslíš, na co jsou meče?“

„Umíš dobře šermovat?“

„Přestaň, cvrčku.“

„Umíš?“

„Tímhle mečem se nešermuje, ale zabíjí.“

„To nechápu. A proč…“

„Naber radši čerstvou vodu do měchu. Támhle je potok.“

„A můžu jít s tebou do Avignonu?“

„Nemůžeš.“

„Ale já chci.“

* * *

Večer dostal voják horečku. „Asi jsem něco špatného snědl. Bude to dobré,“ řekl klukovi, který ho přikryl houněmi. Nebylo to dobré. Muž se tak roztřásl zimnicí, že si málem překousl jazyk. Chlapec na něj nakupil všechny pokrývky, které měli, a sám udržoval oheň. Přikládal vojákovi obklady vymáchané v ledové vodě potoka. Když šel spát, lehl si k němu a přitiskl se k jeho zádům, aby se vzájemně hřáli.

„To není mor,“ trval na svém chlapec a voják mlčel, svíjel se v křečích, do očí mu stékal pot, chvílemi blouznil a volal cizí jména. Zdály se mu divoké sny. Jeho kůže byla tak horká, že se z ní pářilo. Upadl do podivného blouznivého stavu mezi snem a bděním.

Voják se třásl. Krajinu rozbřesku halily cáry mlhy, které se po něm natahovaly jako drápy zásvětí. *Jdeme si pro tebe,* slibovali všichni, které připravil o život. Byly jich desítky, stovky. Natahovali se po něm, jejich mlžné drápy páraly zemi na cáry a byly stále blíž… Voják viděl své tělo hořet připoutané

ke kůlu. Zmítal jím žár, který nedokázal uhasit. Žízeň byla spalující, zalepila mu ústa, kostěná jehla probodala jeho rty a stáhla je k sobě režnou nití. Krk se stal žhavým komínem, žíhaným vlnami horka.

Mrkal otevřenýma očima. Sen ale nemizel. Po cestě se k němu pomalu blížily postavy. Pohlédl na kluka, ten ale vyčerpaně spal, z úst mu kapala tenká slina. Sténající dav se k nim blížil. Vojáka ovládla hrůza. Zmítal sebou na hranici vize a reality, neschopen odlišit jedno od druhého. Satan v podobě havrana usedl na uschlý strom a pobaveně scénu sledoval očima rudýma jako karbunkly.

„Pomoc," šeptal voják.

Hrůzný dav se šoural stále blíž. Už bylo slyšet sténání a naříkání. Rozeznával špinavá těla, poznamenaná krvavými šrámy. Odraní mužové a ženy v hadrech, úpící dav, živý had utrpení. Zarostlí, zanedbaní, kráčeli bosí a v jejich stopách zůstávaly v prachu rudé kapky. Sami sebe švihali provazy, které nasákly krví, ubližovali si metlami a biči, drásali si kůži kameny, bědovali a modlili se, zaklínali se křížem a někteří z nich padali vysílením. Jeden z mužů si probodal dlaně hřebíky a další za sebou táhl velký dřevěný kříž. Strašlivý průvod se přiblížil k místu jejich ležení. Před očima vojáka se jako apoštolové zjevovaly všechny oběti, které ochutnaly čepel jeho meče.

Nedokázal se pohnout, díval se, jak v samém jejich čele kráčí s monstrancí v ruce Smrt. Černý vlající plášť, kápě a obličej bledý jako měsíc v úplňku, v něm dva krátery temných očí. Chtělo se mu vykřiknout, ale hlas odumřel, najednou se nedokázal ani nadechnout. Hrůza přicházela a procházela kolem něj a skrz něj. Dav ho míjel. Cítil jejich pach, cítil kapénky krve, které odletovaly od lidí, kteří sami sebe trestali a pomalu zabíjeli. Nedaleko jeden upadl vysílením. Nikdo se k němu neotočil. Nikdo ho nepodepřel, jako by jej neznali, neviděli, jako by se stal vzpomínkou.

„Flagelanti," zašeptal chlapec.

Voják si uvědomil, že nesní. Že dav sebetrýznících bytostí je stejně reálný jako studené ráno. Strnule se za nimi díval

zachvácen hnusem i hrůzou. Pomalu si uvědomoval, že podobné zahlédl i v Sieně.

„Oběť," zašeptal voják. „On ji podstoupil, aby smyl naše hříchy…"

„Tím, že se ubičují k smrti, chtějí porazit mor?"

„Pojďme pryč," zašeptal bledý voják.

„Zvládneš to?"

„Jsem v pořádku. Nedívej se na mě tak, není to mor. Čas od času se mi vrací stará nemoc z mořských cest."

„Měl jsi vidiny? Mluvil jsi o přízracích, blouznil jsi," trval na svém kluk. „Říkal jsi, že musíš někoho zabít."

„Už je mi dobře."

Chlapec viděl, jak je muž otřesený. Jak strnulou má tvář a shrbená záda… Přesto voják trval na tom, že budou pokračovat. Každou chvíli odpočívali, museli se vrátit na cestu, protože voják byl příliš vyčerpaný, aby se proplétal rozbahněným lesem. Během dopoledne ušli jen několik mil. Když se na cestě objevily dva vozy tažené volky, zrovna odpočívali. Ani si nevšimli, že bočnice byly pomalovány městskými znaky Sieny.

„Zeptám se, jestli nás kousek nesvezou," nabídl se kluk.

Voják se na něj podíval pobaveně i smutně. „Hodně štěstí."

Na kozlíku prvního vozu seděl muž v zelené haleně a hrubých kalhotách, u pasu mu poskakovala dlouhá dýka. Mezi prsty jemně držel otěže, ne že by spřežení volů, vytrvale a líně kladoucích nohu před nohu, nějaké vedení potřebovalo. Když se před spřežením objevilo dítě, ani nezpomalil.

„Počkejte, pane!" zavolal kluk. „Mohli byste nás s otcem kousek svézt?"

Kočí po něm střelil nepřátelským pohledem. „Kliď se z cesty, lůzo!" rozpřáhl se bičem.

V tu chvíli voják, stojící opodál, vytáhl z pochvy meč. Pomalu, tak aby kov drhl o kov, a ten zvuk sám účinkoval jako úder zvonu. Ztěžka se postavil a opřel se o jeho záštitu. Byla to planá hrozba, stěží teď čepel držel, natož aby s ní mával. Kočí zaváhal a kluk to pochopil tak, že uvažuje o jeho prosbě.

Okenice zakrývající okno vozu se odšoupla a ven vyhlédl šedovlasý kmet.

„Prosím, pane, svezte nás aspoň kousek. Máme společnou cestu… Nebo nám dejte trochu jídla!“

Ruka kočího kmitla a bič švihl chlapce přes tvář, na které se otevřel rudý šrám.

„Vykašli se na ně,“ zavrčel voják na překvapeného kluka. „Tihle pancharti nám za to nestojí.“

„Prrrr. Zastav spřežení!“ ozval se náhle hlas z vozu. Vystoupil z něj muž v modrozelených kupeckých šatech. Byl velmi starý, vlasy i vousy měl úplně šedé. „Odkud máš ten meč, chlape?“

„Co je vám po tom,“ procedil voják mezi zuby.

„Vyznám se ve zbraních dost, abych poznal, že je to katovský meč. Jsi katem?“

„Už ne. Je to dlouhý příběh.“

Liščí oči starce se ztratily ve vráskách. „Rád si ukrátím cestu.“

* * *

Seděli v krytém voze, na jehož střechu vytrvale bubnoval ledový déšť. Chlapec škodolibě pomyslel na kočího, který mokl na kozlíku, přikrytý jen koženou kápí. Uvnitř se zatím odehrával ten nejpodivnější rozhovor, jaký kdy slyšel. Muži si už vyměnili mnoho slov, některým z nich nerozuměl, chápal ale, že mnohem důležitější je to, co se odehrává mezi řádky.

„Je špatná doba pro obchod,“ říkal právě obchodník.

„Je špatná i pro meč,“ přizvukoval voják. Popíjel kořalku, kterou mu nabídl hostitel.

„Naše rodina, kam až pamatuji, vždy patřila mezi nejvyhlášenější platnéře ve městě.“

„Ve městě?“

„Pocházím ze Sieny a tam jsem prožil i celý svůj život.“ Vojákovi unikl překvapený pohled, který zalétl ke tváři obchodníka. Zdálo se ale, že muž je zamyšlený a vzpomíná. „Co je v Sieně nového?“

Stařec se zasmušil. „To jméno mi přineslo tolik bolesti, že bych ho nejradši nevyslovil do konce života… Umírání začalo

vloni v květnu. Bylo to ukrutné a strašné, vlastně nevím, jak to sdělit slovy. Téměř každému se zdálo, že musí oněmět při pohledu na tu bolest.“

„Nad Sienou andělé plakali…“ zašeptal voják.

Stařec pokračoval, jako by ho neslyšel. „Oběti umíraly téměř ihned. Otékaly pod pažemi a ve slabinách a padaly mrtvé k zemi třeba i uprostřed řeči. Otec opouštěl dítě, žena muže, jeden bratr druhého; protože ta nemoc zachvacovala dechem a pohledem. A tak umírali. Tou dobou jsem byl jedním z radních a nedokázali jsme nalézt nikoho, kdo by zakopal mrtvé, ať za peníze nebo z přátelství. A tak rada vybrala tři občany, kteří od sienské obce obdrželi sto zlatých florénů, určených na ubohé nemocné a na zakopání mrtvých.

Členové domácnosti nosili své zesnulé do příkopu, bez kněze, bez bohoslužby. Ani zvony za mrtvé nezněly. Na mnoha místech v Sieně se vykopávaly velké jámy a plnily se množstvím mrtvých. Lidé umírali po stovkách ve dne v noci a všichni byli vhazováni do těch jam a zahazováni hlínou. A když se jámy naplnily, vykopávaly se další. A já, Agnolo, jsem vlastníma rukama zakopal svých pět dětí.“

Voják kýval. „Tys pochovával děti, zatímco já jsem konal službu, za kterou bude moje duše jednou souzena. Dělal jsem vše, co mi poručili, protože řekli, že to zastaví mor.“ Chraplavě se rozesmál.

Stařec měl oči skelné. Vyprávěl. „Někteří byli jen tak málo pokryti hlínou, že je psi vytahovali ven a po městě požírali těla. Přemnožily se krysy a byly jich plné ulice, živých i mrtvých, byly jako řeka. A zápach se vznášel nad hradbami jako oblak, přísahám, že byl viditelný, hnědý bzučící mrak smrti. Nebyl nikdo, kdo by plakal pro něčí smrt, pro všechny ty mrtvé. A umíralo tolik lidí, že všichni věřili, že je to konec světa, a žádný lék či jiná ochrana nebyly k ničemu.

Nic takového nepamatují ani nejstarší. Ve městě a předměstích zemřelo víc než osmdesát tisíc lidí a nyní v Sieně přežívá méně než deset tisíc.“

„Co myslíš, je možné zastavit mor tak, že zabiješ všechny malomocné, poznamenané, každého, kdo měl nějakou vadu

kůže, mysli či těla, každého, kdo vykázal podezřelé známky nemoci?“

„Mluvíš o tom hrozivém masakru, kterým vyvrcholilo utrpení? Nebyl jsem při tom, ale zaslechl jsem, jak se událo, že zabili knížete. Prý zešílel jeden z mužů jeho vlastní eskorty a nebohého velmože rozsekl téměř vedví. Příliš zabíjení, říkali… Rudé šílenství.“

„Řekni mi raději, jak vypadá Siena dnes?“

„Ti, kdo přežili, jsou zmatení a bez citů. Mnoho domů bylo opuštěno a všechny stříbrné, zlaté a měděné doly, které se nacházely na sienském území, zejí prázdnotou, protože zbylo jen málo těch, kteří by pracovali; mnoho pozemků a vsí bylo opuštěno a nikdo tam nezůstal. Nechci ani mluvit o tom, co jsem viděl cestou, o vlcích a divokých zvířatech, která žrala nezcela spálená těla, a o dalších krutostech, jež by byly příliš bolestné pro všechny, kteří si město pamatují jako nádhernou perlu… Teď se zdá Siena skoro neobydlená a velký a vznešený plán zvětšení sienské katedrály, který byl započat před roky, byl zrušen…“

„Vzpomínej na Palio,“ zašeptal voják. Prožil ve městě příliš mnoho let, aby o něm dokázal mluvit bez bolesti. „Vzpomínej na hřebce cválající ulicemi. Na jejich kopyta jako hromobití dopadající na kamenné kostky. Na rozesmáté ženy, na všechny ty barvy a pyšný souboj nejskvělejších městských čtvrtí o roční nadvládu nad Sienou. Takovou Sienu si uchovej v paměti, Agnolo, takovou jednou znovu vybudují ti, kteří přijdou po nás…“

Stařec upřeně hleděl před sebe, oči rozevřené a nehybné jako oči slepce. Po tvářích se mu v bludišti vrásek koulely slzy. „Víš, proč jsem tě svezl? Chtěl jsem poznat muže, jehož rukou zemřel můj bratr Paolo. Možná se na něj ještě pamatuješ? Jsou to už čtyři roky…“

Voják se zarazil.

„Příliš podceňuješ věhlas svůj i věhlas svého meče, nebo snad nejsi Antonio zvaný Hadilov, kat jeho knížecí Milosti, který se řízením osudu stal i jeho katem a na jehož hlavu je vypsaná vysoká odměna?“

Napětí mezi muži bylo takřka hmatatelné.

„Tvého bratra si nepamatuji… Je mi to líto… Bylo jich za ty roky hodně," řekl voják tiše.

„Paolo byl prvorozený, převzal po otci živnost. Podváděl ale knížete na daních a ten ho nechal popravit… Proto si tě tak dobře pamatuji."

„Nenávidíš mne?"

„Byla doba, kdy jsem nenáviděl knížete. Tys byl jen nástrojem. Když jsem se dozvěděl, že ses po tom masakru vzbouřil, smál jsem se nevyzpytatelné Boží spravedlnosti. A dnes? Lze na hraně bytí samotného světa ještě nenávidět? Buď rád, že máš zdravého syna."

„Ty jsi opravdu kat?" ozval se nesmělý hlas, který až dosud mlčel. Kluk se bojácně díval na vojáka, jako by ho viděl poprvé.

„Nepotřebovals to vědět…"

„Řekni mi jedno, Hadilove," požádal stařec. „Proč ses mu postavil až po tom, co jste všechny poznamenané zabili? Proč jsi to neudělal dřív?"

„V noci po masakru mě navštívil anděl," přiznal voják.

* * *

„Proč jsme s tím pánem nepokračovali dál na sever? Byl k nám dobrý… a dal nám jídlo," mumlal kluk.

„Proč jsi předstíral, že jsi můj syn?"

Kluk zrudl. Pokrčil rameny.

„Ten kupec cestoval do Bologni, my ale musíme dál na západ. Jakmile ale dorazíme do Janova, platí, co jsem řekl předtím – naše cesty se rozdělí. Najdu pro tebe místo v klášteře, nebo rodinu, která tě přijme. Do Avignonu už popluju sám."

„Ale proč nemůžu jít s tebou?!" zakvílel kluk.

„Zdržoval bys mě," odsekl voják a nechtěl o tom dál mluvit.

„Ale…"

Voják se zastavil. Prudce se obrátil k chlapci, který sebou trhl leknutím a instinktivně si chránil hlavu.

„Není to kvůli tobě…" sklonil se k němu a vážně se na něj zadíval. „Posledních pět let jsem sloužil zlu. Byl jsem mečem bez vlastní vůle, ve službách knížete jsem zabíjel nakažené,

malomocné, podezřelé žebráky, hrbáče i beznohé, mladé i staré, ženy i děti, kohokoli, kdo se lišil, protože mor bouřil kolem jako neviditelná zkáza a oni byli poznamenaní. Jednoho dne mi ale Bůh seslal zjevení.“

„Zjevení?“

„Nelžu ti. Jedné noci mě navštívil anděl, stejný, jako mi prozradil tvoje jméno. Řekl mi, proč na nás byla tato zkáza seslána. A že jsem byl vyvolen, abych nás všechny vysvobodil. Abych zachránil svět.“

Chlapec se na něj díval s otevřenou pusou.

„Byl jsem vyvolen,“ zopakoval kat. „Musím tu výzvu přijmout.“

„Půjdu s tebou!“

„Nechci o tom už slyšet.“

„Půjdu s tebou,“ trval na svém kluk.

„Jestli ještě cekneš, zmaluju ti záda řemenem.“

„Půjdu s tebou…“

* * *

„Ve městě řádí mor. Hrůza! Jako když peklo vtrhne na zem. Radím vám dobře, vyhněte se Janovu obloukem!“ bědoval plešatý muž, opírající se o sukovitou berlu. Na zádech nesl špinavý pytel, který pravděpodobně uchovával celý jeho majetek. Nehezká žena s tvářemi podobanými od neštovic za ním táhla vozík plný vydělaných kůží, hadrů a koželužského vercajku. Otřela si pot, který se jí rosil na zjizveném čele, a položila oj, aby odpočinula pažím. „Janov je ztracený. Pyká za prokleté námořníky, kéž by jim oči zaživa shnily! Beztak jsou to oni, kdo to všechno zavinil!“ pohled měla jedovatý jako zmije.

„Když mluvíte o námořnících, jak to vypadá v přístavu?“ zeptal se voják, zatímco sledoval proud uprchlíků ze západu, který se táhl snad až k piniovému lesu na obzoru.

„Hořelo tam, půl čtvrti lehlo popelem, i nějaké lodi. A dobře tak. Je mi fuk, jestli nevyplují do skonání světa. Ať jdou všichni ke dnu, tfuj, ať se jim utopí rodiny do třetího pokolení, a potvory z hlubin ať je kousek po kousku ožírají,“ odplivla si žena.

„Mlč už, Rosalino!“ zavřískl náhle plešatec. „Mám už dost toho všeho a tebe taky!“

„Ale otče…“

„Buď už chvíli zticha!“ utnul její protesty a znovu se obrátil k vojákovi. „Moje dcera je prostořeká, mluví z ní ale zármutek. Malé jí umřelo na mor. S městem má ale pravdu. Janov je v agónii. Jestli můžeš, pane, otoč se a odejdi co nejdál odsud, stejně jako každý rozumný člověk.“

Voják pohlédl na chlapce. „Potřebuji ve městě něco zařídit, tak mě napadlo, jestli byste se mi nějaký čas nepostaral o chlapce. Není to můj syn, je sirotek. Jakmile splním svůj úkol, tak vás na smluveném místě vyhledám.“

„To zrovna!“ vyjekla Rosalina. „Další hladový krk je to poslední, co potřebujeme.“

Plešatý zamyšleně shlédl ke klukovi. „Jsem koželuh. Máme málo i pro sebe…“

„Sám jste říkal, že Janov teď není místem pro dítě…“

„Já nechci!“ zuřil kluk. „Jdeme do Dobrozemě, Janov je mi ukradený!“

„Dobrozemě?!“ rozesmál se koželuh a odhalil vyhnilé zuby. „No to se povedlo. O takové zemi jsem ještě neslyšel.“

„To není divu,“ odvětil klidně kluk. „Je daleko. A není tam mor.“

„Aha, no tak to tam musí být krásně. A pečení holubi tam asi lítají do huby, ne?“

„Vy tomu nerozumíte.“

„Rozumím, nerozumím, chlapče, ty možná cestuješ do Dobrozemě, ale mnohem víc to vypadá, že s otcem jdete do Janova.“

„Není můj otec. A s vámi nikam nepůjdu.“

Rosalina se zazubila. „Zrovna tebe si uvážeme na krk. Takového spratka! Máš vůbec sílu? Pojď sem, popadni ten vozík.“

Vezmi mě s sebou, prosily chlapcovy oči. Voják váhal jen okamžik, pak se rázně otočil a vyrazil směrem k městu, aniž by se ohlédl. V duchu se modlil, aby tam chlapec zůstal. V duchu se tím trápil.

„Héj!“ uslyšel za sebou ženský výkřik.

„Buď rozumný, prosím. Zůstaň tam,“ šeptal tiše. Kráčel pryč a do zad mu narážel katovský meč.

„Co si sakra myslíš, chlape?! Že nám tu necháš dítě a zmizíš?“ prořízl rostoucí vzdálenost ječák. „Aspoň něco zaplať!“

Voják šel dál, neohlížel se, protože věděl, že kluk se za ním dívá a v očích má bolest a zradu. Byl unavený, tak unavený… a jeho břemeno bylo stále těžší. Do tváře ho bodal vítr, on ji ale nesklonil.

* * *

Na šedé obloze nebyly vidět mraky, působila jako jednolitá temná clona, ze které se řídce sypal sníh. Opuštěné a zplanělé vinice připomínaly hnědé křoví, voják se u nich zastavil a hledal mezi listy scvrklé hrozny. Našel jich jen několik, ale jejich dechberoucí sladkost v něm probudila vzpomínky na dětství a klášterní vinici.

Pokračoval proti směru cesty většiny poutníků, kterých stále ubývalo, a když se přiblížil k Janovu, přestal je potkávat úplně. Kdo mohl, nejspíš už odešel. Ve městě zůstali jen nemocní a umírající, několik příliš lakomých, aby opustili svůj majetek, a spousta tak chudých, že jim nic jiného nezbývalo… a také lidé, kteří rabovali opuštěné příbytky a živili se z cizí smrti.

Cesta vedla krajinou předměstí, která dřív bývala hustě obydlená, nyní však zůstala opuštěná stejně jako samo město. Tu a tam bylo možné zahlédnout nakupené mohyly, hroby se kopaly mělké, protože půda byla buď rozbahněná, nebo věčně zmrzlá. Výjimkou nebylo ani tělo, které někdo nechal ležet a jen k jeho hlavě zapíchl prostý dřevěný kříž.

Voják došel ke dřevěnému mostu přes malou říčku, spíš potok, který cestu přetínal a pochopil, proč již hodnou chvíli nikoho nepotkal. Most byl stržen, pouhé trosky a trny polámaných nosníků vyčnívaly nad led pokrývající hladinu.

Rozhlédl se oběma směry, jestli neuvidí nějaký brod, strom padlý přes vodu, nebo snad provizorní most, který někdo

zbudoval, aby obnovil spojení s městem. Možná by stačilo vrátit se na hlavní kupeckou stezku, ze které včera sešel. Její půda ale pro něj byla příliš horká. Nepochyboval, že po něm po celé zemi pátrají stovky mužů. Potřeboval se vydat na lodi do Francie a konečně zmizet všem z očí.

Uběhly už skoro dva dny od chvíle, kdy nechal chlapce u koželuhovy rodiny a bez rozloučení odešel. Nepochyboval, že se rozhodl správně, a přesto se mu ten okamžik stále vracel. Nedokázal na to přestat myslet. V duchu vedl dialog s Bohem a chvílemi se přistihl, že k Němu mluví nahlas. Nevadilo to, protože nikdo jiný poblíž nebyl.

Teď se díval na ledovou hladinu a váhal. Představil si, že by se měl sedm mil vracet a napojit se znovu na hlavní cestu, přitom už ale téměř viděl věže města. Seběhl ze srázu do koryta říčky a opatrně šlápl na led. Díval se skrz průsvitný povrch, pod nohama mu proudila zpěněná voda. Přesunul druhou nohu a přenesl váhu. Led tiše zaskřípěl, ale udržel ho. Voják si odfrkl, aby si dodal odvahy. Byl vyvolený Bohem, strach ho teď nesměl zastavit.

Při devátém kroku se pod ním led prolomil a on zajel pod hladinu. Voda mu vtrhla do očí, uší i nosu. Byla tak ledová, že ji vlastně necítil. Zuřivě kopal. Nohama hledal oporu. Marně, nedosáhl na dno. Oblečení mu okamžitě nasáklo vodou a bez slitování ho táhlo dolů. Voják sebou zmítal, ale Satan ho zachytil drápem za rameno a rostoucí silou ho stahoval do bezedné jámy. Kolem se rozsvěcovala rudá světla, ohně pod pekelnými kotli. Voják bojoval ze všech sil, nedokázal se nadechnout, neviděl nic, spíš tušil bludičku světla kdesi nad hlavou. Konečně se mu podařilo vyprostit se ze zádového závěsu, který klesl i s těžkým obouručákem ke dnu. To teď nebylo důležité…

Zoufale vyrazil vzhůru. Ve výbuchu ledové tříště se na okamžik vynořil, vzápětí mu ale opět tvář překryla ledová voda. Tápal rukama, nohama ve vysokých škorních kopal jako o život. Tmělo se mu před očima. Bylo zvláštní, že chlad necítil. Něco mu stisklo plíce tak, že se nedokázaly nadechnout, celé tělo ztuhlo křečí, ale konečně se mu podařilo se nadechnout.

Zachytil se okraje ledu, ten se mu ale lámal pod rukama. Řezal ho do rukou, zatímco proud říčky do vojáka narážel a strhával ho zpět pod led. V černé vodě se rozpíjela jeho krev z pořezaných dlaní. Pokaždé, když se pokusil vyhrabat na hranu ledu, prolomil se pod ním další kus, a on znovu sklouzl a znovu musel bojovat s temnými proudy, aby se ještě vynořil. Nakonec se už jen vyčerpaně držel a cítil, že ho opouští síla.

Najednou se objevila šmouha proti bílému nebi. Anděl, ozářený bledou aureolou slunce, k němu přicházel na perutích z oblaků.

„Chyť se!“ Na ledu ležela malá postava a podávala mu ruku.

Byl tak sevřený křečí, že nedokázal odpovědět. Stěží funěl a vzduch, deroucí se do jeho plic, zněl jako sípání. Necítil nohy. Objímala ho smrtelná zima, umdléval.

Někdo zatápal po jeho ruce. „Neudržím tě! Chyť se mé dlaně!“ křičel mu skoro do ucha kluk.

Voják zaostřil, viděl chlapce, který ho svíral za zápěstí. V pase se kluk převázal provazem, který byl smyčkou zachycen o vrbu nahýbající se nad vodou. Voják vydechl a sevřel prsty kolem dětského předloktí. Zabral z posledních sil…

O hodinu později ležel polomrtvý vyčerpáním jen několik metrů od zmrzlého potoka. Připadal si jako ochrnutý, necítil nohy ani ruce, ani teplo ohně, který kolem něj chlapec rozdělal. Kromě praskání dřeva bylo nejhlasitějším zvukem cvakání zubů.

„Zz-i-mma,“ vyrazil ze sebe.

„Víc tě zahřát nedokážu,“ řekl kluk a pozoroval ho obrovskýma vystrašenýma očima. Voják koutkem očí viděl, že kluk má pravdu, že všude kolem něj byla země vypodložená dřevem, po kterém tančily malé plameny. Ležel skoro nahý pod kupou pokrývek a hadrů, které kluk dokázal shromáždit, zatímco mokré věci ležely na hromadě opodál.

V hrnku se ohřívala voda, nedokázal se sám napít, a tak přijal pomoc od chlapce a skoro vroucí ji polykal. Jak tělo přicházelo k sobě, dorazila i bolest. Strašná, šílená bolest. Zatínal zuby, kousal se do rtů, ale nedokázal zastavit slzy, které se mu valily z očí. Chlapec kolem něj bezradně pobíhal.

Když padla noc, ještě se ochladilo. Kluk přes odpoledne natahal hromadu dřeva, aby mohl až do rána udržovat oheň. Potom si zalezl k vojákovi, jehož tělo bylo i pod pokrývkami stále studené a přitiskl se k němu. Tak leželi a hřáli se.

„Děkuju ti," zašeptal voják.

Krátce na to usnul, a když se probudil, byla stále noc, oheň stále plápolal, chlapec s černými kruhy pod očima se choulil u něj. Musel být vyčerpaný bezmála jako on.

„Ještě dvě hodiny a vysvitne slunce," zašeptal voják.

Kluk otevřel oči, jako by vůbec nespal. Zkoumavě se na něj zadíval. „Slunce," zopakoval, jako by mu v mysli ještě doznívat nějaký sen.

„Můj život teď patří tobě," řekl vážně voják. Jeho hlas byl chraplavý šepot. On ale musel mluvit. „Patřil Bohu, ale teď ho On vložil do tvých rukou."

„Jenom nechci být sám."

„Byl jsem v Sieně katem, ještě než přišel mor, pak se ale moje práce změnila. Nedívej se tak... Zabíjel jsem, koho mi ukázali, kohokoli označili na poskvrněného... Modlil jsem se k Němu a ptal jsem se, jestli je to správné? Jestli to takhle opravdu chce. A on neodpovídal... Nedokázal jsem to už snášet... Bůh mě ale jednoho dne vyslyšel a seslal mi anděla." Voják musel přestat, protože jeho řeč přerušil záchvat kašle. Když se konečně uklidnil, chtěl pokračovat.

„Řekneš mi to, až ti bude líp," nabídl kluk.

Voják ho ignoroval. „Z nebe sestoupil anděl a uložil mi pokání. Řekl, že Bůh si mě vyvolil. Mám zbavit svět poskvrny, která uráží našeho Pána a je příčinou, proč na nás seslal strašný trest. Mám jít do Avignonu a zabít toho, kdo se prohlásil papežem. Teprve až kacíř padne a nejsvětější trůn Víry se navrátí do Říma, tehdy pomine i mor. Rozumíš? Je to mé svaté poslání, proto jsem tě nechtěl vzít s sebou. Jdu zabít lžipapeže."

Chlapec dlouho mlčel, jen se na vojáka smutně díval. „Nechci, abys někoho zabíjel. Musíme najít Dobrozem. Já věřím... vím, že existuje. Zem, kde není mor. Slíbils mi to."

Teď mlčel dlouho voják. „Mysli na všechny ty lidi, které můžeme zachránit, když uspěju."

„Mně ale nezajímají ostatní lidi. Já chci, abys žil ty a já…"

Čas běžel. Oheň pomalu dohoříval, ale úsvit byl stále daleko. Voják se opět rozechvěl zimou, která na něj útočila zevnitř i od promrzlé země. „Bůh svěřil můj život tobě. Jestli chceš, vyrazíme zítra na sever hledat Dobrozem."

Kluk se usmál.

* * *

Bylo před rozedněním. Chvíle, kdy i hvězdy ulehnou a noc potemní tak, jako by ráno nikdy přijít nemělo. Nastala minuta beznadějné hrůzy, ve které zanikají světy a ve spánku umírají hříšníci, kteří propadli peklu, minuta, ve které procitají démoni, aby jako ženci stínali lidské duše a vysávali morek z kostí dosud živých. Voják to cítil a byl připravený.

Blížilo se to… Z oblohy stékala tmavá krev, pršela jako hustý déšť, měla odpornou hořkou chuť a byla všudypřítomná, nešlo se před ní skrýt, protože temný buben, který udeřil s každým úderem srdce, rozrážel všechny ochrany.

Nepřítel přicházel. Arcidémon moru se přehoupl přes kopec, vyrostl z něj jako pyramida kolébající se na nohách mrtvol, které pokrývaly ostny, z nichž každý byl jedovatou dýkou bodající do kůže samotné země. Nad ostnatým krunýřem přetékalo rosolovité břicho, plné boláků, z nichž vyhřezávaly gejzíry tělních tekutin i plynů. Hlava na hmyzím krku byla lidská, ikona s vypíchnutýma očima, plochá a bledá tvář se strnulými rysy. Když se otočila k vojákovi, zažehla se kolem ní rudá svatozář. Tenká ústa bez rtů se rozchlípila jako sečná rána, chraptěla i syčela zároveň, zatímco mezi úzkými černými zuby projížděl rozdvojený jazyk. Démon zaburácel ohlušujícím řevem.

„Spletl ses," odpověděl voják a ztěžka se vyhrabal na nohy. „Jsem Vyvolený. Mor nade mnou nemá žádnou moc."

Bestie znovu zařvala a z bledých úst se vyřinul proud černé krve. Dopadala na zem a zabíjela ji, propalovala si cestu skrz překážky ne k němu, ale k chlapci. Voják pochopil a zastoupil jí cestu.

„To ti nedovolím!“

Démon rozevřel tlamu tak, že hlava praskla a rozdělila se na dvě zubaté polokoule. Zlobně zabubnoval šavlovitýma nohama do trávy, vzduch zhoustl kamením a rozervanou hlínou. Paprsek světla prorazil oblohou a jako ruka vyzvedl z vody meč, který připlul do vojákovy napřažené dlaně.

Srazili se v materiálním plánu i ve svých myslích a síla toho nárazu rozezněla nebeskou klenbu jako skučení prasklého zvonu. Katovský meč svištěl a v jeho stopě řičely stovky duší, které kdy

si v čepeli nalezly zavržení nebo vykoupení. Morový démon se vrhl vpřed, aby muže rozdrtil. Provalil se kolem, voják v posledním okamžiku unikl půlobratem, který navíc využil k širokému švihu mečem. Zbraň dopadla se strašnou silou jako protizávaží a zasekla se do démonova boku. Duše zaječely, přetekly po čepeli a začaly démona trhat na kusy. Ten ale zdaleka nebyl poražen.

Prudce se otočil, a vytrhl tak vojákovi rukojeť. Zasypal ho bouří nenávisti, která na něj dopadla jako smrtící blizard, nešlo se před ní skrýt, rozřezala mu šaty, kůži i maso, rozkrájela jeho oči, ústa, kosti, plíce, žaludek. Srdci ale nedokázala uškodit, marně narážela na jeho povrch, který tepal a žhnul jako pec. Těla nebyla důležitá, už dávno je opustili, voják si vlastně ani nevšiml kdy…

Démon vychrlil jedovatý oblak děsu, méněcennosti a beznaděje, který zametl povrch jako drátěný hřeben. Voják pozvedl poslední, co mu zbylo, štít oddané Víry, a nastavil ho nemilosrdné smršti. Držel jej nad chlapcovým tělem, zatímco ho démonovy útoky rvaly na kusy. Držel ho, jako by ho nikdy neměl pustit, a démon poznal, že i kdyby vojáka tisíckrát zabil, něco z něj tam zůstane a bude držet ten štít.

Stejně tak ale ani démon neušel zkáze. Po celou dobu jej trhaly duše z popravčího meče, pozdě si všiml, že rozchlíply ránu v jeho boku a vnikly do něj. Stačila jen chvilka nepozornosti, aby nakladly larvy čisté Víry, které se teď rozlezly jeho tělem a živily se zkaženým masem, propalovaly se jím a prodíraly se zpět na povrch jeho kůží… a když na obzoru

vyrazil první paprsek vycházejícího slunce, démon poznal, že zanikne.

A pak vše ustalo.

* * *

Chlapce probudilo jasné denní světlo. Vzápětí si ale uvědomil, že záře, která k němu klesá z oblohy, je jiného původu. Plameny ohniště už vyhasly, popel se zvedl, roztočil se ve větrných vírech, protože poryvy vzduchu na ně dopadaly jako máchání obrovských křídel. Kluk se obrátil na vojáka, ale tělo, ke kterému se tiskl, bylo chladné, bez života. K jejich nohám dosedl anděl. Nejistě se pousmál a přiložil prst ke rtům. Potom se sklonil a zvedl mrtvého vojáka do náručí. Upřel své zlaté oči do chlapcových hnědých.

Domenico celou scénu sledoval jako u vytržení. Věděl, že se mu to zdá, nedokázal se pohnout ani promluvit. Slyšel cinkání zvonků. Anděl držel vojáka v náručí. Usmíval se bez úsměvu, potom máchl křídly a prudce se vznesl. Stal se zářivým kolem a potom jen tečkou, která postupně zanikla mezi posledními ranními hvězdami.

Na chlapce padla taková únava, že se stočil do klubíčka a znovu usnul.

Když se probudil podruhé, bylo vojákovo tělo pryč. Chvíli pro něj plakal, zároveň ale věděl, že není proč, protože je o něj dobře postaráno. To Domenicova cesta byla teprve na počátku. V srdci už věděl, že Dobrozem existuje, a že když ji bude hledat, jednoho dne ji najde.

Ohlédl se k vodě, protože věděl, že tam bude. Z ledu, těsně u břehu, vyčníval tvar, který připomínal svatý Kristův kříž. Chlapec k němu přistoupil a sevřel ho v ruce. Zabral ze všech sil a led povolil překvapivě lehce. Meč byl těžký, Domenico ho stěží uzvedl, věděl ale, že jednoho dne jím bude vládnout.

Zahleděl se na obzor, kde se k nebi zvedaly Alpy, omývané z jihu mořem. Uplyne možná hodně let, on ale nakonec najde Dobrozem, anděl mu to slíbil. Předtím ale musí udělat jednu věc…

Jan Č. Galeta

Doborská skála

V závěrečné povídce se ocitáme na samotném počátku patnáctého století. Středobodem příběhu je tažení Zikmunda Lucemburského do Bosny, tedy na geograficky strategické území, které bylo trvale sužováno válkami. Výpravy se účastnili rytíři ze všech koutů ovládaných Lucemburky. Ne všichni se však umí vyrovnat se strachem a uchylují se k zoufalým činům, tak jako nezkušený Vlad.

Doborskou skálu *napsal Jan Č. Galeta (*1982), kterého znají především hráči her na hrdiny jako spoluautora herního světa* Asterion. *Galetovo jméno najdeme nejen na rozšiřujících modulech hry, ale také u souvisejících povídek. Společně se Zbyňkem Holubem napsal také asterionský román* Cesty snů *(Zoner Press, 2010). Vedle tohoto projektu, kterému se věnuje již mnoho let, přispěl také do netradičně pojaté antologie* Wilth Ahwa *(Zoner Press, 2010), jež vypráví příběhy české národní řeky. V žánru historické fantasy zůstal i ve svém debutovém románu* Lvi Lucemburští *(Zoner Press, 2010), kde vystupuje stejný hlavní hrdina jako v následující povídce. Galeta nyní píše sérii* Stíny Erinu, *akční městskou fantasy, která také okrajově spadá do asterionského světa. Zatím vyšel první román* Šíp v zádech *(Mytago, 2011), který si čtenáři pochvalují zejména díky jeho čtivosti a zábavnosti. Přestože lze Galetu označit ještě za začínajícího autora, má již osvojené spisovatelské řemeslo a svou dobrodružnou fantasy stihl oslovit řadu čtenářů.*

Doborská skála

Jan Č. Galeta

Za oblakom mjesec sinu. Přepade se grozna sjena,
a nad Bosnom brzom, bučnom krvava se dlže pjena.
Nasmija se glava okrunjena,
a u Bosni nesta tužnog plijena.
Pod Doborom drevnim gradom brza Bosna bučno buči,
nemirna je, masni plijen útrobu joj i sad muči.
A s Dobora gledaju grobari,
kako tonu bosanski boljari.

Dragan Dujmušič: Pod Doborom, úryvek

Stíny sklepní komnaty rozháněla jen malá pochodeň. Mladý muž ji zastrčil do zrezivělého držáku na vlhké stěně a ve světle mihotavého plamene vytáhl z vaku kůzlečí kůži. Příšerně páchla a pokrývaly ji zbytky tkání a šlach. Do mládence se opřela nevolnost, ale obsah svého žaludku udržel. Ne jako když kůzle zabíjel a stahoval – to se pozvracel několikrát.

Čtyřmi hřeby z dětské rakve, které s trochou štěstí koupil u jednoho alchymisty, přišpendlil kůži do podlahy z ušlapané hlíny tak, aby aspoň trochu tvořila kruh.

Krevelem se pak na ni pokusil nakreslit trojúhelník. Kámen nezanechával na kůzlečině žádnou kresbu, jen rýhu, jak ostrou hranou trhal zbytky šlach a svalů.

Snad to bude stačit, povzdechl si mladík v duchu.

Na hrany trojúhelníku nalevo a napravo od sebe postavil dvě svíce zaručeně vyrobené pannou. Zapálil je a vstoupil do magického obrazce.

Zatmělo se mu před očima a na jeho sluch zaútočil uštěpačný smích. Pevně sevřel víčka, aby se uklidnil.

Mladík si vzpomněl, že autor grimoáru, kterým se řídil, varoval před touto chvílí slovy: *Nechť se při tom nikdo neděsí žádného zvuku.*

To se snadno řekne, pomyslel si ustaraně.

Smích utichl a vystřídalo jej strašlivé kvílení. Mládenec se proti němu obrnil a vytáhl z taštice malou misku. Naplnil ji vrbovým dřevem a to zapálil. Jakmile se plameny rozhořely, vhodil do nich kostku kadidla a začal zaříkávat.

„Předkládám ti, ó veliký duchu, nejčistší kadidlo a nejlehčí dřevo. Dávám ti je, ó duchu, z celého srdce i duše. Rač je laskavě a příznivě přijmout."

Sám sebe překvapil silou a čistotou hlasu. Ani jednou se mu nezachvěl, ani na chvíli z něj nezazněla nejistota, ani na chviličku se nezadrhl.

„Duchu převeliký, tebe velebím v úctě nejhlubší a důvěře největší," pokračoval mladík ve slovech rituálu. „V tvou posvátnou a vážnou ochranu se svěřuji. Nejupřímněji věřím, že jsi mým stvořitelem, dobrodincem, oporou i pánem, a prohlašuji, že jiné vůle neznám, než tobě patřiti na věčné časy."

Hlas měl stále pevný, ale ruce se mu třásly, takže je raději zaťal v pěst. Po čele mu stékal pot, zatímco v zádech jej mrazilo. Divně se mu točila hlava.

To je jen ze smradu kadidla, namlouval si.

Přihodil do misky další vrbovou větvičku, pomalu vydechl, aby se soustředil, a znovu spustil:

„Císaři Lucifere! Vládce všech duchů, o tvou přízeň žádám, když volám prvního ministra tvého Lucifuga Rofokala a chci s ním uzavřití smlouvu. I tebe žádám, princi Belzebube, ochraňuj mne v mém záměru. O, vévodo Astarote, přízeň svou mi dej a dopusť, ať se mi Lucifug této noci zjeví a ať smlouva s ním přinese mi vše, jak potřebuji. Ó, velký Lucifugu, žádám tě, přijď ke mně, jinak tě donutím mocí svou! Zjev se, nebo tě budu týrat slovy mocnými!"

Když to mladík vyřkl, padla na něj únava. Před očima mu tančily černé skvrny, těžká vůně kadidla jej zcela prostoupila. Nohy měl jako z kamene, mysl mu umdlévala.

Za kruhem z kůzlečí kůže se zatetelil vzduch.

„Ano!“ zajásal mládenec v očekávání triumfu.

Tmavý sklep ozářily plameny pekelné. Vytryskly odnikud v mohutném gejzíru. Ohnivé jazyky se natahovaly na všechny strany a olizovaly stěny.

Mladík podvědomě ustoupil a zakryl si tváře dlaněmi.

Necítil však žádný žár. Rudý oheň obtékal jeho ochranný kruh, šlehal po zdech i klenbě a vysušoval staletou vlhkost.

Jinoch se otočil a polekaně si uvědomil, že stojí na samém kraji svého ochranného znamení! Stačil jen malý krůček, aby porušil magický kruh, a vydal se tak démonovi napospas!

„Sakra!“ vynadal si a třesoucí se rukou otřel pot z čela.

Místností zaduněl jízlivý smích a zavoněla síra.

„Zde jsem. Čeho žádáš a proč rušíš můj klid!“ ozval se hluboký, chrčivý hlas a z plamenů povstal démon.

Černou, jakoby spálenou kůži měl zbrázděnu dlouhými rudými jizvami. Stál na mohutných kopytech obalených zaschlou krví a švihal okolo sebe štětinatým ocasem. Strašlivou tvář s černě planoucíma očima zdobily silné, zakroucené rohy, mezi kterými mu místo koruny hořely nazelenalé plameny.

„A do prdele,“ zakvílel vyděšený mladík. Měl co dělat, aby se nestočil do klubíčka a nerozplakal jako malé dítě.

„Do prdele ti můžu zarazit leda pěst!“ zasmál se Lucifug Rofokal, až se z klenby sypaly kousky malty.

„Z… ž… žádám ť… tě, abys… abys… abys se mnou uzavřel tu… onu… smlouvu,“ koktal mladík. Celý se třásl a zalykal strachem. Toužil utéct, ale věděl, že už nemůže.

„Smlouvu? Tak povídej,“ vyzval jej démon a ušklíbl se, čímž odhalil velké zažloutlé tesáky. Ze rtů mu odkápla slina, dopadla na zjizvenou hruď a se zasyčením se odpařila.

„Ano, smlouvu!“ vzmohl se mladý muž. „Jinak tě potýrám slovy moci,“ zahrozil slabým hlasem.

„To bych chtěl vidět,“ odfrkl si Lucifug pochybovačně. „Co bys rád, človíčku?“

Mládenec sáhl po kožené taštici a vytáhl listinu. Rozechvělou rukou ji hodil směrem k démonovi.

Pergamen však zavířil vzduchem a spadl zpět k mladíkovým nohám.

Démon se pohrdlivě ušklíbl. Ponížený jinoch se pro listinu sehnul a tentokrát ji hodil pořádně.

Lucifug ji zachytil levou pazourou a sevřel černými drápy. Pozvedl pergamen k rypáku a začichal.

„Hm, krev," prohodil zálibně a olízl mladíkův podpis dlouhým jazykem.

Ne, ne, ne! Och Bože, odpusť! prosil v duchu mládenec. Litoval, že se do invokace pustil. Věděl však, že pro Boha je již navždy ztracen.

„Tak to máš pravdu," potvrdil démon jeho myšlenky. „Takže mi za svou tužbu nabízíš do dvou měsíců dvě sta duší, které sám pošleš do smrti? To je slušná nabídka. Nedodržíš-li ji však, budeš po uběhnutí lhůty můj!"

Mladík zavřel oči a přikývl. Bylo mu do breku z vlastní hlouposti. Spílal si, že ho kdy napadlo spřáhnout se s podsvětím. *Pokud nedodržím smlouvu, budu litovat navždy. V plamenech pekel…*

„Dobrá, smlouvu přijímám. Setkáme se za dva měsíce," pravil Lucifug Rofokal a pohltily jej plameny.

Mladík uprostřed ochranného kruhu klesl na kolena a plakal.

Když se po chvíli sebral, uhasil oheň v misce, uhlíky vysypal na zem a nádobku spolu se svícemi a kůží sbalil do vaku. Vyšel ze sklepení budínského hradu a zamířil nádvořími a ochozy k baště, která se tyčila nad vodami Dunaje. Vylezl na její vrchol, pozdravil se se strážným a vak hodil do zpěněných vod řeky.

Zhluboka se nadechl studeného vzduchu a čekal, dokud nevyjde slunce počínající první den po svátku Nanebevzetí Panny Marie, léta páně 1408.

* * *

Vladyka Jakub Štěně z Bělin se s povzdechem zhluboka napil vína. Hodovní sál budínského hradu byl rozlehlejší než mnohé kostely a jeho lomené klenby se zvedaly do závratných výšin. Stěny mezi svazkovými příporami zdobily fresky italských malířů, které se Jakubovi hrubě nelíbily

Jiný kraj, jiný mrav, pomyslel si. Staré přísloví se mu dnes vybavilo snad již posté.

Seděl u jednoho z dlouhých stolů, obklopen davem hučících uherských rytířů. Většina z nich byla ožralá jako dobytek. Zpívali, pořvávali, bouchali korbely o sebe, někteří měřili sílu paží v páce.

Dostalo se mu té pochybné cti, že byl coby hejtman moravského oddílu posazen blíže králi, zatímco jeho společníci – obyčejní nižší šlechtici – seděli daleko vzadu a mohli být vlastně rádi, že vůbec byli na hostinu pozváni.

Zrovna se natahoval pro pečené vepřové koleno, když mu na pravé rameno dopadla těžká ruka. Naštvaně se otočil, připraven, že bude čelit nějakému opilému Uhřínovi.

Překvapeně se proto usmál, když viděl, že ruka patří Pípovi Spanovi, hraběti z Ozory. Italský kondotiér se usmíval ve své

kníraté tváři, a ačkoliv mu líce trochu zrudly vínem, opilý nebyl.

„Rád tě vidím, Giacomo," pozdravil vladyku česky.

„I já tebe, Pípo Vlachu," oplatil mu Jakub radostně a potřásli si rukama. „Co kdybychom se prošli?" navrhl Florenťanovi.

Vzali s sebou džbán vína a poháry a vyšli si na ochoz, který se vinul okolo sálu. Bavili se o všem možném, vzpomínali na staré časy, kdy se poznali v Zikmundových službách. Pípa byl jedním z předních generálů uherského krále, přesto jej s moravským vladykou pojilo hluboké přátelství.

„Je dobře, že jsi tu," přiznal Florenťan.

Jenže Jakub tak nadšený nebyl. „Raději bych byl doma, v Ostravě mě čeká žena a dvě malé děti. Janovi už jsou skoro čtyři, ale Judita je ještě mrně přisáté k prsu."

„Však se k nim vrátíš," chlácholil jej Pípa. „A taky se zase přisaješ k prsu," zažertoval.

Jakuba to rozesmálo.

„To doufám. Myslel jsem si, že už budu mít klid. Jenže král přikázal a já mu nemohu odmítnout."

„Tohle je velká výprava, Jakube. Bude nás skoro třicet tisíc. Pořádně s Bosňáky zatočíme."

„Hm," zabručel Moravan. „Moc tomu nerozumím, Pípo. Slyšel jsem sice nějaké řeči o kacířích a že sám papež pověřil Zikmunda vedením křížové výpravy. Ale že bych tomu moc věřil…"

„Máš recht, spousta lidí v Bosně sice patří k nějaké jejich vlastní církvi, ale ta je křesťanská. A král Štěpán Tvrtko II. je dokonce katolík. Jenže znáš Zikmunda, má obratný jazyk. Potřeboval co největší vojsko, takže papeže přesvědčil k vyhlášení kruciáty. A zabralo to, dobrovolně se k nám přidaly celé zástupy rytířů ze všech koutů Evropy, kteří o Bosně nikdy neslyšeli a považují ji za osmanské panství. A král jim to vymlouvat nebude, hodí se mu to. Má na Bosnu nárok přes svou první ženu Marii, chce království připojit k Uhrám a udělat z něj nárazníkové pásmo proti Osmanům. Bojí se, že

zůstala-li by Bosna samostatná, brzy padne do rukou muslimským psům.“

„Hm,“ zabrblal znova Jakub. „Připadám si tu úplně ztracený, Pípo. Poslední roky jsem si užíval maloměstský klid a divoké hony v lesích pod Beskydami. Meč jsem vytáhl z pochvy, jen abych ho naolejoval. Dneska mě posadili mezi rytíře, které vůbec neznám. Trčel jsem u stolu jak kůl v plotě.“

„Ale Jakube. Král si tě vyžádal, protože tě chtěl zase vidět. Neukázal ses na jeho dvoře za čtyři roky ani jednou. Nikoho tu neznáš, pravíš. Ale myslím, že na mladého Jánoše Garaie si vzpomínáš!“

„Baže,“ přitakal vladyka. „Ale nemyslím, že zrovna on by stál o to, abych se mu připomínal. Přišel tehdy o otce…“

„Všichni jsme tehdy u Měnína o někoho přišli…“

„Hm,“ přitakal Jakub. „A Garai jede s námi?“

„Díky Bohu ne,“ zasmál se Pípa a Jakubovi se ulevilo.

„A Stibor ze Stibořic tu není?“ ptal se Jakub na dalšího známého.

„Ne,“ zavrtěl Vlach hlavou. „Řeší pro krále něco v Polsku. Ale má tady více než obstojnou náhradu. Támhleten černovlasý kudrnáč s knírem je Závis Černý z Garbowa. Jeden z nejznámějších polských rytířů, na kolbišti mezi šraňky učiněný běs. Nosí moc pěknou černou zbroj.“

„Slyšel jsem o něm,“ ozval se Jakub. „Prý chvíli bojoval i na Moravě na straně markraběte Prokopa. Ale nějak jsme se minuli. Myslíš, že i v bitvě si povede stejně dobře jako na turnaji?“

„Nu, to uvidíme,“ usmál se Pípa. „Zkus se s ním seznámit, je to fajn chlapík, stejně jako jeho bratři, co sedí vedle něj. Před pár lety jste byli nepřátelé, jistě si budete mít o čem povídat.“

„Pff,“ odfrkl si Jakub pochybovačně.

„A ten rytíř s erbem lví hlavy, které jde z tlamy plamen, je Mykolas Kesgaila, velitel litevských pánů, kteří vyslechli Zikmundovu výzvu do boje. Trošku se s ním znám a myslím, že byste si rozuměli.“

„Litevec? Slyšel jsem, že polovina z nich jsou ještě pořád pohani.“

„Aj, Giacomo! Možná bude lépe, když tě s Mykolasem neseznámím. Hm," Pípa se zamyslel.

„Tamten," ukázal na mladého muže v prvotřídním kabátci s erbem, jehož levá půle byla zlatá a pravá zlato-zeleně pruhovaná. Měl dlouhé, rovné černé vlasy a knírek s konci trčícími vzhůru. Velkýma očima pozorně sledoval dění v sále.

„To je Vlad Basarab, nemanželský syn valašského vojvody Mircey, který jej dal na výchovu sem. Ve Valašsku je to divoké a bratři a bratranci by Vladovi nemuseli přidat na zdraví. Zato tady se mu dostává kultivované západní výchovy. Je to tichý, příjemný mladík. Studovaný."

„Studovaný?" podivil se Jakub. „Takže bych si s ním měl povídat o čem, prosím tě? Mimochodem nevypadá zrovna na válečníka."

„Taky mu to s mečem moc nejde," přiznal Pípa. „Víš, Giacomo. Hm… na rovinu. Zikmundovým přáním je, aby ses o mladého Vlada během tažení postaral a dohlížel na něj."

„Cože?" vyjel Jakub trošku vztekle. „To si král myslí, že jsem nějaká chůva?"

„To ne, oceňuje však tvé dovednosti," usmál se Pípa lišácky. „Podívej, Osmani jsou na postupu. Poddalo se jim Srbsko a jistě mají zálusk na Uhry. Ovšem Valašsko na východě machometům pořád odolává. Zikmund nepotřebuje vojvodu Mirceu nasrat tím, že nechá v bitvě zabít jeho syna. Mohlo by se pak stát, že se Mircea domluví se sultánem. Už teď na něj osmanští vyslanci vyvíjejí tlak, nabízejí skvělé podmínky a hrozí zničením, jestliže odmítne."

„Tak proč jej král do války vůbec bere?"

„Protože by rád, aby se o něm vědělo, že na svém dvoře umí z chlapců vychovat rytíře, opravdové *milites Christi*. Vlad nejen že musí přežít. Bylo by dobré, kdyby se navíc ukázal jako bojovník."

Jakub poodešel od zábradlí, opřel se o stěnu a rezignovaně se zeptal:

„Stejně nemám na výběr, že?"

„Nemáš," usmál se Vlach a pozvedl číši k přípitku.

Jakub se vrátil dolů do sálu. Přisedl si ke svým Moravanům a zapředl řeč s Mikulášem z Čertovy Lhoty. Po očku však sledoval Vlada Basaraba.

Jakmile mladý následník valašského trůnu vstal a vydal se pryč ze síně, uháněl Jakub za ním. Dostihl jej na nádvoří. Vlad stál s hlavou zakloněnou a pozoroval hvězdy.

„Můj pane," oslovil jej vladyka německy.

Mladík se otočil a Jakub si ho tak mohl ve světle pochodní pořádně prohlédnout.

Je mu tak patnáct, šestnáct, uvědomil si Moravan překvapeně. Jemu bylo o deset více. *Jestlipak taky svádí služky jako já v jeho věku?*

„Jsem Jakub Štěně z Bělin. Král Zikmund mě pověřil být tvým společníkem a patronem," představil se.

Vlad Basarab stočil hnědé oči od hvězd k Jakubově tváři. Hodnou chvíli si vladyku mlčky měřil, načež se usmál.

„Rád tě poznávám. Bylo zřejmé, že mi král obstará nějakého mentora, když mě přinutil vyrazit s ním na tažení."

„Vlastně ani já neměl na výběr, co se týče účasti na kruciátě," přiznal Jakub.

„Pak máme něco společné, Jakube. A to nám pomůže spřátelit se. Pojď se projít po hradbách. Jistě máš z boje mnoho zkušeností, o které se můžeš podělit."

Vladyka se ušklíbl. Mladý Vlad působil zvláštně, vypadal jako floutek, ale zdálo se, že je ve skutečnosti hloubavé a mírné povahy.

Tohle bude zajímavé, říkal si Jakub, když Valacha následoval.

* * *

Větší část vojska včetně krále plula na jih po Dunaji. Menší skupina, v níž byli i Moravané, se plahočila v sedlech.

Jízda přes panonské úrodné roviny byla pro Jakuba nečekaným zážitkem. Byl zvyklý na hory a kopce – vyrůstal v Liptovské župě pod Tatrami a poslední roky strávil na úpatí Beskyd. Už když se z Prešpurku plavili do Budína, připadal si

jako Bruncvík plující zachránit princeznu Afriku. A teď byl vladyka zcela u vytržení – nekonečné roviny, zvlněné sotva jako hladina řeky, se zdály táhnout do nekonečna, přičemž výhled nerušil ani jediný strom.

Vlad Basarab si z něj kvůli tomu dělal legraci, Jakub to však snášel. Mladík byl příjemný společník a snažil se zapadnout do poněkud obhroublé společnosti. Moravanů bylo skoro pět stovek – na deset tuctů šlechticů a zbytek jejich vojáci.

Zikmundovo vojsko netáhlo Uhrami a Slavonií v jednom proudu, ale ve skupinkách, které od sebe byly vzdáleny až desítky mil. Jen tak se našlo pro všechny dost jídla. Obstarat si jej ale nebylo vždy lehké.

Rytíři a knechti byli zvyklí brát si od poddaných, co se jim zlíbilo – zeleninu, obilí, dobytek i drůbež, peníze a také dcery a manželky. Jakub však ve své korouhvi takové chování netrpěl. Držel se zásady, že venkovanům musí zůstat dost pro jejich vlastní potřebu.

„Řekni mi, Jakube, proč bereš na ty vidláky takové ohledy?“ zeptal se ho Vlad poté, co se na ně v jedné dědině lidé vrhli s vidlemi a kosami. Vladyka rychle zavelel k ústupu, i když jeho muži měli chuť hlínorypům ukázat, zač je v Lucku perník.

„Copak,“ zasmál se Jakub, „líbila se ti nějaká děvečka a chtěls ji položit na seně na lopatky?“

Vlad se zachmuřil. „Víš dobře, že ne. Nemám zapotřebí takhle se ženami zacházet. Jde mi spíš o to, že dneska večer budeme hlady.“

„Ale kdeže,“ namítl Jakub. „Pořád máme pár placek z předvčerejška a zbytek nasoleného masa z té kravky, co jsme porazili někde za Budínem. Uděláme si vývar.“

„To bylo před týdnem!“ zaúpěl Vlad, čímž si vysloužil smích několika Moravanů.

„Beru na ně ohledy,“ pustil se Jakub do odpovědi na mládencovu původní otázku, „protože vím, jak se jim žije. Jsem šlechtic, ale rozhodně ne z urozené, ani zámožné rodiny. Udělal jsem kariéru jako voják a Zikmund mě bohatě odměnil, vyrůstal jsem však na dvorci, který se od nuzného srubu vesničana lišil jen kamennou podezdívkou a několika

místnostmi navíc. Vím moc dobře, co to je spát v jedné jizbě se slepicemi."

„Hm," zachmuřil se Valach. „Nemusíš narážet na můj urozený původ, ani na to, že jsem ve zdech budínského hradu nepoznal zimu a hlad."

„Tak jsem to nemyslel. Chtěl jsem jenom naznačit, že si uvědomuju, jak těžký mají ti lidé život. Taky musí něco jíst. Když poddaným všecko sebereš, umřou ti hlady, skolí je nemoci, nebo utečou do lesů. A příští rok zjistíš, že už nemáš komu brát a sám budeš hladovět."

Mladý princ jel několik minut mlčky a přemýšlel. Jakub už si zvykl, že Vlad nad vším dlouho dumá. Bylo mu to sympatické, byť se jinochovi snažil vysvětlit, že v boji by ho to stálo krk.

„Máš pravdu," pronesl konečně Vlad. „Nikdy jsem si to neuvědomil. Jenže já zatím nevládl ani malému panství, nemám s tím žádnou zkušenost. Tvá rada je mi tedy cenná, Jakube. Až usednu na valašský trůn, budu se jí řídit," odpověděl mládenec a trochu tak Jakuba uvedl do rozpaků.

Vida, jsem teď rádce panovníků, pomyslel si vladyka s úsměvem.

* * *

V Brodu na Sávě překročili nejen řeku, ale i hranice mezi uherskou říší a bosenským královstvím. První šarvátku s oddíly protivníka svedli den poté.

Jakubovi Moravané spolu s mnohem početnějšími Poláky, vedenými Závišem z Garbowa, se utkali s několika stovkami bosenských rytířů a knechtů.

Vladyku překvapilo, že výzbroj, výstroj ani styl boje Bosňanů se nijak neliší od toho, na co byl zvyklý z domova. Podvědomě očekával barbary v kaftanech se šavlemi – napůl Turky. A přitom proti němu stáli rytíři, jak se patří. Zbroje se na slunci leskly a barevné štíty ukazovaly jejich erby.

Obě vojska se seřadila na vrcholcích dvou protilehlých lysých kopečků, mezi nimiž leželo mělké údolí.

Jakubovi se kroutil žaludek a po zádech mu přejížděly prsty strachu. Už léta nepozdvihl meč ve skutečném boji. Vzpomněl

si, co mu kdysi řekl Pípa Vlach. *Boj je jako chůze, když se to jednou naučíš, je to napořád v tobě.*

„Snad měl pravdu," povzdechl si vladyka, zavřel oči a tiše se začal modlit: „Svatý Jiří, opatruj nás v boji. Aby proti zlobě a úkladům Šelmy byl nám ochranou, přikaž jemu, Bože, tak pokorně prosíme."

Záviš z Garbowa Jakubovi přidělil speciální úkol. Měl se svými Moravany – kteří byli beztak spíše lehce vyzbrojeni – počkat na odvráceném svahu kopce, kde je Bosňáci neuvidí. Až se obrnění rytíři střetnou, měli vlétnout Bosňanům do boku.

Není to sice zrovna rytířské, pomyslel si Jakub, ale více to neřešil. Dobře věděl, že se počítá jen vítězství a přežití. Doba čestného boje a rytířských pravidel už dávno minula. *Pokud kdy vůbec existovala i někde jinde než v písních minnesängrů.*

„Dostaneme se vůbec k boji?" chtěl vědět nervózní Vlad. Měl pocit, že je Záviš odsunul z hlavní zteče kvůli němu.

Jakub se zašklebil. „Víc, než bych si přál," odpověděl a notně tak valašskému princi zvedl náladu.

Zahlaholila trubka a Jakub cítil, jak zemi na druhé straně kopce rozechvěla kopyta stovek koní. Obrněné voje se tryskem vydaly do údolíčka. Jejich srážka se rozlehla krajinou jako hlas hromu.

Nečekali dlouho. Zvěd, ležící na vrcholu kopce, dal Jakubovi rukou signál, že můžou vyrazit a že to mají vzít od východu.

Vladyka vytasil meč. „Jdeme na to, braši!" Houkl ke svým mužům, a než pobídl koně, přikázal ještě Vladovi: „Drž se u mě, princi." Valachova odpověď zanikla v dusotu kopyt.

Objeli vršek kopce a otevřel se jim výhled na bitvu. Dva šiky ocelových jezdců se zaklesly do sebe a propletly se jako vlákna uzlu z Gordia. Zbroje a štíty rachotily pod údery zbraní, koně ržáli a dupali a muži bez života padali ze sedel. Do boje už se zapojily i druhé sledy obou vojsk, složené z lehce ozbrojených knechtů.

Moravané tryskem objeli chumel bojujících a širokým obloukem se stočili na západ. Jakub v čele se dmul hrdostí. Jeho muži – nižší šlechtici nebo jen prostí chlapi – drželi ukázkovou formaci. Bosňané si jich už všimli, ale nedařilo se

jim otočit spořádaně celé křídlo, aby mohli nečekanému útoku čelit. Když Jakubův šik udeřil do boku bosenského oddílu, postavilo se mu jen pár bojovníků a ti byli hned smeteni. V plném trysku se hnali skrze zaskočené rytíře a knechty a nemilosrdně je kosili. Bosňany to sice otřáslo, jenže je to nezlomilo. Zanedlouho Moravané ztratili rychlost a museli se semknout k sobě. Naštěstí nebyli daleko od polské linie.

V tu chvíli se valašský princ vzepřel Jakubovu příkazu. Místo, aby se držel za jeho zády, pobídl koně a vrhl se do nejhustší vřavy.

Co to do něj vjelo? ptal se Jakub sám sebe a zaryl zvířeti ostruhy do slabin. Moravané jej následovali.

„Zikmund!“ zařval královo jméno. Doufal, že ho Poláci uslyší, a až se potkají, nespletou si je s Bosňany. Muži se dali v bitvě rozeznat jen podle erbů, jenže málokdy bylo uprostřed vřavy dost času na heraldiku.

Sekl po nepříteli.

Čepel se skřípotem sklouzla po Bosňanově štítě a zajela jeho oři do boku. Zraněné zvíře zaryčelo, vzepjalo se na zadní a jezdce shodilo. Rytíř dopadl na zem v břinkotu železa a už nevstal. Zraněný kůň, šílený bolestí, si razil cestu pryč z bojujícího houfu.

To už se Jakub musel krýt vlastním štítem – palcátem do něj bušil další bosenský rytíř. Vladyka pod přívalem ran pobídl svého hřebce ke kroku, aby se tak odpoutal od nepřítele a mohl přejít do protiútoku.

Nebylo to však potřeba. Za Bosňanem se objevil Vlad a škvírou mezi nárameníkem a zadním plátem mu ponořil meč do těla.

„Teara Rumânească!“ ječel přitom Basarab přeskakujícím hlasem.

Jakub neměl čas poděkovat. Vykryl další sek a oplatil jej svou pasovskou čepelí, kterou mu kdysi daroval král Zikmund. Zazvonila o hrudní plát protivníka a promáčkla jej.

Bosňan hekl, napřáhl se k další ráně, jenže už neudeřil. Nějaký Polák mu zarazil sekeru do hlavy – přilbice nepřilbice.

„Zikmund!“ zařval Jakub, aby dal najevo, ke které straně patří.

„Zygmunt!“ zaznělo z polských hrdel. Moravané a Poláci se spojili do jednoho šiku a hnali Bosňany na západ. Bitva byla rozhodnuta, ale ještě trvalo mnoho úderů mečem, než skončila. Zatímco zbytky Bosňanů prchaly, pronásledovány částí Poláků, Jakub zastavil koně. Úlevně si oddechl a zvedl špičaté hledí svého hundkapu. Zbroj měl sice posekanou a jeho erbovní beran na štítě schytal zásahů ještě víc, ale jemu až na pár pohmožděnin nic nebylo.

„Chvalme Pána,“ poděkoval s pohledem upřeným k nebesům.

„Jakube, Jakube! Dostal jsem jich pět,“ křičel Vlad, který k němu právě přijížděl. I on měl zvednuté hledí svého moderního šalíře. Hnědé oči se mu leskly vzrušením, hrdostí a spokojeností.

Co *to s tím klukem je?* divil se Jakub. Celý měsíc měl dojem, že Vlad po boji nijak netouží, a teď byl jako utržený ze řetězu. Ovládl pokušení svému svěřenci vynadat, že se mu v boji ztratil.

„Díky, Vlade. Zachránils mě,“ přiznal místo toho.

„Ale kdepak,“ bránil se mladík. „Poradil by sis, já ti to jen usnadnil. Moje první bitva, Jakube! A pět mužů skončilo na mé čepeli,“ usmíval se spokojeně.

* * *

Večer se spolu s Poláky utábořili pod zalesněnými vršky poblíž břehu Sávy. Jakub odpočíval ve stanu, kde jej vyrušil Mikuláš z Čertovy Lhoty. S hřmotným a bradatým manem se Jakub spřátelil, když se stal ostravským purkrabím. Čertova Lhota ležela jen kousek od ostravských hradeb, takže se vídali často.

„Zdař Bůh,“ pozdravil Mikuláš, když se usadil ve vladykové stanu. Jakub mu nabídl medovinu. Teprve když ji man vypil a utřel si vous, dal se do řeči.

„Sledoval jsem dneska v boji toho kluka. Mám ho docela rád, i když si myslím, že je to změkčilý dvořenín. Víš, jednu chvíli jsem si ale myslel, že je po něm.“

„Cože?“ povytáhl Jakub obočí.

„No, zrovna se bil s jedním rytířem – teda bil, spíše krčil za štítem a snažil se zmizet – a další Bosňák ho přetáhl sekerou přes záda. Jakube, přísahám, že to byla rána, jaká by prosekla zadní plát a prošla páteří. Jenže místo toho Vladova zbroj jen zazvonila a čepel bradatice od ní odskočila takovou silou, že to útočníka shodilo ze sedla. A Vlad si toho vůbec nevšiml! Na rozdíl od toho rytíře, co mu mlátil do štítu – ten to viděl, zarazil se a Vlad mu zakydlil meč do škvíry v hledí.“

Mikuláš bezmocně rozhodil rukama. Jakub mu nalil další medovinu.

„Co na to mám jako říct?“ odpověděl vladyka. „Ne, že bych nevěřil tvým slovům a očím, ale jsi si jistý, že to nemohlo být trochu jinak? Že ten sekerník prostě minul a ze sedla jej vymetla síla vlastního úderu?“

Mikuláš vyprázdnil pohár, a než odpověděl, nechal si znova dolít. „Mohlo to tak být,“ připustil. „Samosebou, že mohlo. A bylo by to lepší a jednodušší vysvětlení.“

„Dobře,“ přikývl Jakub, zatímco man pil medovinu. „Takže budeme dělat, jako by to tak bylo. Ale kdybys zase něco divného viděl, dáš mi vědět.“

„To si piš,“ potvrdil Mikuláš. „Dej mi ještě chodníčkovou, Jakube,“ poprosil a zase nastavil pohár.

Jakub mu s povzdechem dolil a vyprovodil ho ze stanu.

Místo spánku přemýšlel nad Mikulášovými slovy. Sám zažil věci vymykající se rozumu a neměl důvod příteli nevěřit. Dal by však měšec zlata, kdyby se to vysvětlilo nějak přirozeně…

Druhý den jel Vlad dlouho zamlkle, načež začal klást podivné otázky.

Když chtěl vědět, kolik Jakub zabil lidí, přišlo to sice vladykovi zvláštní, leč popravdě odpověděl, že to budou desítky, ačkoliv přesně neví.

Když se však Valach zeptal: „Kolik myslíš, že se dá v jedné bitvě skolit protivníků?“ to už na něj Jakub hleděl překvapeně.

Vlad Basarab se tvářil nevinně. Až příliš. Jakub hned poznal, že se za jeho otázkou něco skrývá.

„Proč se, u všech svatých, ptáš na takové věci?!“

Jinoch se v sedle ošil. „Jen mě to tak napadlo, asi to byla hloupá otázka, co?“ nasadil provinilý výraz a Jakub nedokázal poznat, nakolik to myslí upřímně.

„To byla. Včera sis vedl dobře, ale zabíjení není pěkná věc, měj to vždy na paměti, Vlade. Zabít někoho v boji je v pořádku, protože tak to Bůh chtěl. Ale jiná věc je užívat a vychutnávat si to. Takové choutky stvořil Ďábel a těm není dobré podléhat.“

Mladík se po těch slovech schoulil do sebe a zase ho chytla zádumčivá nálada.

Jakub, spokojený, že si Vlad vzal jeho řeč k srdci, jej poplácal po zádech a pobídl koně, aby se dostal do čela družiny.

* * *

Během následujícího týdne prošly polská a moravská korouhev, které pod vedením Závise z Garbowa stále operovaly dohromady, ještě čtyřmi šarvátkami a musely dobýt jednu malou tvrz, obehnanou palisádou.

Slavného vítězství nad kacíři se však zatím nedočkali. Čistili severní Bosnu od domácích sil a probleskovaly zprávy, že král Tvrtko k sobě shromažďuje velké vojsko, které má invazi zastavit.

V bitkách přibývalo zraněných a mrtvých, smrt nečinila rozdíl mezi Poláky a Moravany, mezi šlechtici a obyčejnými knechty.

Při Vladovi i Jakubovi stála štěstěna – neměli ani škrábnutí. Vlad si poctivě počítal, kolik mužů již sešlo jeho mečem. Dostal se zatím k číslu třináct.

Moravané i Poláci si z něj za to dobrácky utahovali. Vlad je však ignoroval a stahoval se více a více do sebe. Mluvil málo a často se stranil společnosti. Ani Jakuba u sebe nestrpěl vždy.

Počátkem listopadu se přesunuli k hradu Doboj, který dobyl Pípa Vlach. Pod pevností se shromáždilo a rozložilo skoro celé Zikmundovo vojsko a vyčkávalo příchodu Bosňanů. Čím déle čekali na rozhodující střet, tím byl mladý Basarab nervóznější.

„Nemůžeš se dočkat boje?“ ptal se jej vladyka.

„Vlastně ano, nemůžu. Chtěl bych, aby to už bylo za námi,“ přiznal Vlad a víc z něj Jakub nevypáčil.

Na bitvu nečekali dlouho. Od jihu se blížila Tvrtkova armáda a Zikmund po poradě s hejtmany rozhodl, že se s ní střetnou u Doboje.

Pod hradem se shromáždilo nějakých dvacet tisíc vojáků uherské armády. Další stovky Uhřínů operovaly po severní Bosně, držely dobyté hrady a kontrolovaly města a obchodní cesty.

Vstříc jim přitáhlo skoro dvacet tisíc Bosňanů. Síly se zdály vyrovnány.

* * *

Hrad Doboj vyčníval na kopci nad stejnojmenným městem, a vévodil tak celému údolí řeky Bosny, jinak plochému jak prkno. Pod hradním návrším se do dlouhé linie seřadili Zikmundovi obrnění jezdci. Na jihu se houfovalo vojsko nepřítele.

Jakub měl po pravici Vlada. Ten jediný z jeho společníků byl dost zámožný, aby měl plnou plátovou zbroj nejen na sebe, ale i pro svého oře. Další bojovníci moravské korouhve – slaběji pancéřovaní – stáli ve druhém či dokonce třetím sledu. Nebyli dost urození ani bohatí, aby se jim dostalo rytířské pocty jet v čele útoku.

Zikmund Lucemburský, král uherský, chorvatský, dalmatský et cetera, na bojišti nebyl. Obklopen sborem poslů vše sledoval z dobojské věže. V poli vojsku velel Pípa Vlach. Stál vprostřed linie s mečem v ruce, připraven vyrazit.

Jakub se pod vší tou zbrojí potil, až ho štípalo v podpaží. Měl strach, protože takhle velké bitvy se dosud neúčastnil. Zažil léta bojů v markraběcích válkách mezi lucemburskými bratry Joštem a Prokopem, jenže tam spolu bojovaly nejvýše stovky mužů.

Toužil se vrátit k rodině a ne zemřít na dalekém jihu pod kopyty válečných ořů. Ještěže měl hledí dole, jinak by si jeho strachu mohl někdo všimnout.

A já bych možná viděl strach ve tvářích okolo sebe, napadlo jej a trošku ho to povzbudilo.

Daleko od Jakuba pozvedl Pípa Vlach meč a pomalu, jako zaříkadlo, se od Florenťana oběma směry začala řadou rytířů

linout modlitba. Její slova, tlumená přilbicí, dolehla až k Jakubovi a on se připojil, byť ji latinsky správně neuměl.

„Pánem nostrum kvotidiánum da nóbis hodě," recitoval vladyka s tisícovkami svých bratrů ve zbrani.

Posvátná slova odezněla. Korouhevníci v oddílech začali na Pípův rozkaz signalizovat k hradu.

Z dobojské věže zalétl na pláň vysoký a radostný hlas trubky, který je zval k útoku.

Pípa Vlach máchl čepelí a rytíři ze všech koutů Uher, Polska, Litvy i Říše pobídli komoně jako jeden muž. Bosenští rytíři jim vyjeli v ústrety.

Zvířata rychle přešla do cvalu. Zem duněla pod tisícovkami kopyt tak silně, že to Jakub cítil celým tělem. Zbroj se na něm chvěla a jednotlivé pláty skřípaly o sebe. Přilba sice tlumila okolní zvuky, přesto však Jakubovi třeštila hlava.

Všechen rachot jedoucího rytířského vojska ale přehlušily rány z bombard. Jakubovi zahřměly jejich výstřely v uších, až měl pocit, že se svět trhá vedví.

Dělostřelci se rozložili na dobojských hradbách, vysoko nad bitevní plání. Několik desítek děl vyplivlo v zážehu černého prachu kamenné kule a vrhlo je po úhledné křivce do řad rychle se blížících bosenských obrněnců. Přidalo se k nim i několik mechanických praků. Projektily dopadly do vyrovnaných řad nepřítele. Odrážely se od země a svou silou kosily muže i koně po desítkách. Jakub viděl, jak jedna kule roztrhla koně vejpůl, až se vnitřnosti rozprskly a zbarvily mnoho rytířů do ruda.

Jen tak tak udržel vladyka oběd v žaludku. Sotva se ještě stačil nadechnout a už se cválající řady rytířů srazily.

Jakub vůbec nevěděl, co se děje. Někoho v plné rychlosti trefil kopím, v sedle se při tom nárazu udržel jen zuby nehty. Odhodil zlomené kopí a tasil meč.

Před očima měl tmu, sekal naslepo, popoháněl koně ostruhami. Levici se štítem držel zvednutou. Údery na jeho tarč jen pršely, ruka ho bolela od nárazů a schytal i několik ran do zad a boků. Železné pláty je naštěstí zastavily.

Zrak se mu konečně vyjasnil. Všude okolo třískalo železo o železo, ten rachot se skoro nedal snést.

Postup obou vojsk se zastavil. Zaklínila se do sebe a na pomoc z týlů přijížděli lehce vystrojení bojovníci s pěšáky, prodírali se mrtvými a snažili se protlačit k nepříteli.

Jakub zastavil koně. Ocitl se na palouku, obklopeném lesem bojujících. Masy mužů zakutých v železe se okolo něj přelévaly.

„Kurva," povzdechl si a pozvedl ruku s mečem.

„Hukvaldy!" zařval jméno svého hradu, pobízeje přitom hřebce ostruhami. Najel přímo do bosenského rytíře – jejich koně do sebe narazili a Jakub zmateného protivníka sekl po přilbě. Hlava zasaženému poskočila a muž se bezvládně sesunul ze sedla.

Šťastnou náhodou zachytil Jakub štítem hlavici válečného kladiva, která se mu chystala zakousnout do boku. Vrátil úder vlastní čepelí a další rána kladivem již nepřišla – protivníka strhl dav bojujících z vladykova dosahu.

Sekal kolem sebe jako pominutý. Ztratil pojem o čase. Netušil, kolik Bosňanů dostal. Z čela mu do očí tekl pot, ruce mu umdlévaly. Čepel pasovského meče se ztupila a posely ji zuby.

Řady bojujících řídly. Víc a víc mužů leželo bez života.

Když se mu do zadního plátu zabořil palcát, nechápal, co se děje. Až když jej ochromila bolest, seznal, že byl raněn.

Zasténal, zamrkal a pokusil se natočit v sedle, aby mohl protivníkovi čelit. O štít mu třeskla silná rána, levá ruka vypověděla službu a bezvládně klesla podél těla.

Stočil hřebce, ale mohl se jen bezmocně dívat na hlavici palcátu, která se k němu blížila.

Zbraň mu uhodila do kyrysu, ten zaskřípal, prohnul se a bolest Jakuba udeřila do hrudi.

Vykřikl a rozhodil ruce. Vylekaný kůň se postavil na zadní a vladyka neohrabaně spadl. Zády narazil na kopyty rozrytou zem a vyrazil si dech.

Ležel v absolutní tmě a tichu, lehký jako pírko. Věděl, že se blíží konec, jen prosil Boha, aby jej vedl. Ržání válečných koní se změnilo v dětský smích. Otevřel oči a uviděl svou ženu

a děti. Stáli na sluncem zalité louce a mávali mu, zatímco on jakoby stoupal k nebi, ku zlatému světlu, před kterým musel přimhouřit oči.

„Jakube!“ Mladý mužský hlas jej náhle vrátil mezi živé.

Pomalu zvedl ztěžklá víčka. Hlava mu třeštila, svět se s ním točil. Škvírami v hledí viděl modrou oblohu.

„Jakube!“

Pokusil se zvednout, ale bolest mu to nedovolila. Otočil hlavu.

Na koni se nad ním tyčil Vlad – Jakub jej poznal podle erbu i honosné zbroje. Valach divoce dorážel na bosenského rytíře ozbrojeného palcátem. Zasadil mu ránu do tarče, na němž se skvěli tři bílí psi na černém pozadí.

Bosňana to však nijak nerozhodilo. Rozmáchl se palcátem, uhodil do jinochova štítu, až se mladík otřásl a nemohl ránu oplatit. Palcát dopadl znova. A znova…

Jakub si už myslel, že je s Vladem amen.

Mladík umdléval a na další ránu se nezmohl. Bosňan mlátil do jeho štítu, jako by neznal únavu. Vladova levice poklesla. Další úder palcátem vedl rytíř na hruď.

„Ne!“ vykřikl Jakub malátně.

Leč místo aby se Vláďův pancíř promáčkl a mladík se bolestivě zhroutil v sedle, hlavice palcátu od krunýře odskočila, aniž by jej škrábla. Naopak odraz musel být velmi silný, protože zbraň Bosňanovi vyletěla z ruky.

Jakub slyšel, jak se Vlad pod šalířem směje, a nevěřícně sledoval, jak Valachův meč udeřil do protivníkova ramene tak drtivě, až odsekl plátový nárameník. Druhou rychlou ranou Vlad zarazil hrot meče rytíři skrz nechráněné rameno hluboko do hrudi.

V tu chvíli se v Jakubově výhledu objevil další Bosňan a pokusil se zaneprázdněnému Vladovi setnout hlavu. Jeho čepel se však o mladíkovu přilbu se zaskřípěním zlomila a zdálo se, že Valach sílu úderu ani nepocítil. Rychle otočil koně a začal do bezbranného rytíře bušit, dokud nenašel spáru mezi pláty a nepropíchl jej.

Jakub si vzpomněl, co mu před pár dny nad medovinou povídal Mikuláš z Čertovy Lhoty. Myšlenku však neudržel, hlava se mu zatočila a propadl se do temnot…

* * *

Vladyku probral hlasitý jásot. Tisíce mužů křičely jméno krále Zikmunda a děkovaly Bohu.

Otevřel oči a zvedl se na pravém lokti. Celé tělo ho bolelo, hlavně levá ruka a noha. Obojí měl nejspíše zlomené – ruku od úderu palcátem, nohu od pádu z koně. Dýchal ztěžka, jak mu na hruď trochu tlačil promáčklý kyrys.

Snad to žebra ustála, zadoufal, odepjal si přilbu a rozhlížel se po bojišti. Krátce poté, co spadl, se bitevní linie musela přesunout, protože jinak by ho ušlapali koně.

„Díky, Bože, díky ti," zašeptal.

Bylo zřejmé, že se dočkali vítězství. Z dálky zněl dusot prchajících zbytků Bosňanů, velká část vojska se je jala pronásledovat. Další rytíři odzbrojovali zajatce – těch byly celé zástupy

„Vlade," zachrchlal Jakub, když poznal mladého vojvodu. Stál kousek od něj, o koně přišel, a ačkoliv měl zbroj od bahna, škrábanec od utržených ran na ní nebyl ani jeden.

„Jakube!" hlesl mladík nepřítomně. Tvář měl ustaranou. „Jsi v pořádku?"

„Docela ano. Ruka mě bolí, ale dá se to snést," uklidňoval jej Jakub. „A co ty?"

„V pořádku a v prdeli!" zanaříkal mládenec. „Mám jich jen čtyřiatřicet! Chápeš? To je kurva málo!" zakvílel nešťastně a uhnul pohledem.

„Co?" zarazil se Jakub.

„Ďábel mě semele…" bědoval valašský princ. Náhle se však zarazil a usmál, jak jej něco napadlo. Beze slova se rozběhl pryč. Jakub za ním marně volal. *Co se s ním děje?* ptal se sám sebe.

Odpověď mu nikdo nedal, a tak si zase lehl a koukal na mraky. Okolo něj se ploužili přeživší a hledali zraněné a mrtvé kamarády.

Jak dlouho bude trvat, než je vystřídají okradači mrtvých? napadlo vladyku. Netušil, kolik času uběhlo. Jen tak ležel a odpočíval. Bitva jej strašlivě vyčerpala a bolest mu také ubírala sil.

„Tady jsi, Jakube!“ zasupěl za ním unavený hlas mana z Čertovy Lhoty.

„Mikuláši!“ vladyka se radostně otočil. Udýchaný man se opíral o kolena a ztěžka funěl.

„Můžeš chodit?“ chtěl vědět Mikuláš, zatímco popadal dech. Jakub zavrtěl hlavou. „Levá noha mi nevydržela.“

„Ďas aby to…,“ zanadával man. „Seženu ti koně.“

„Počkej, proč tak hrr?“

„Tvůj svěřenec, Vlad Basarab, se chová jako pominutý a nikdo neví, co s ním.“

„Cože?“ nechápal Jakub.

„Chodí po bojišti, doráží raněné Bosňáky a počítá je.“

Jakub nebyl mocen slova. Hleděl na Mikuláše s ústy dokořán.

„Co to říkáš?“ vykoktal konečně zmateně a doufal, že jde o žert.

„Zabíjí raněné, mečem jim protne krk. Počítá si, kolik jich dostal. Nikdo ho není schopný zastavit. Pár jich to zkoušelo, ale odehnal je mečem. Je široko daleko nejurozenější a není tu nikdo, kdo by se odvážil jít na něj po zlém. Pípa Vlach taky leží zraněný, Zikmund je na hradě. Prostě si na Vlada nikdo netroufne.“

„Do pekel,“ vydechl tiše Jakub. „Dobře, běž pro koně,“ vybídl přítele a pomalu si začal sedat.

Ruka bolela, ale noha byla nejspíš jen pohmožděná, protože ačkoliv na ni Jakub nemohl pořádně došlápnout, bolest byla snesitelná. A pláty zbroje navíc držely kosti pevně jako dlaha.

* * *

Jet mohl jen s obtížemi, Mikuláš mu koně spíše vedl. Mířili k hloučku rytířů, v jejichž středu stál Vlad Basarab. Obnažený meč třímal v pravici, zbroj měl zbrocenou krví a u nohou mu chladlo tělo bosenského rytíře s proseknutým hrdlem.

Mladý Valach vypadal jako divoké zvíře zahnané do kouta smečkou loveckých psů. Oči se mu leskly, cenil zuby na všechny okolo a z čela mu stékaly kapky krve.

„Vlade!“ zvolal Jakub.

Mladík jako by neslyšel, avšak rytíři se po vladykovi překvapeně ohlédli. Mnozí jej poznali a uvolnili cestu. Byl mezi nimi i Záviš Černý z Garbowa, který Moravana oslovil obstojnou češtinou.

„Příteli Jakube, je dobře, že jsi přijel. Vlad se chová jako smyslů zbavený. Popravdě je krvežíznivější než upír,“ z hlasu polského rytíře byla cítit bázeň.

„Silná slova, Záviši. Byla to jeho první bitva, možná toho na něj bylo příliš,“ odpověděl Jakub a naznačil Mikulášovi, ať vede koně k Vladovi.

Valašský princ si jej všiml, teprve když před ním zastavil. Překvapeně na vladyku valil oči.

„Jakube!“ vykřikl zoufale. Upustil meč, padl na kolena a ruce skryl do dlaní v plátových rukavicích.

„Do hajzlu, Mikuláši, pomoz mi ze sedla,“ poručil Jakub.

Sesedl a s Mikulášovým přispěním se dobelhal k Vladovi. Klekl k němu a vzal jej kolem ramen.

„To bude dobré, Vlade,“ chlácholil jej. Mládenec se otřásal pláčem. Jakub pořádně nevěděl, co si počít – přišlo mu vhod, že se bitevním polem rozezněla trubka.

„Král, jede král!“ ozývalo se z mnoha stran.

Zikmund Lucemburský se vydal prohlédnout si své vítězství.

„Takže ty pravíš, Jakube, že bude v pořádku?“ otázal se vladyky panovník.

Ve zlatem vyšívaném kabátci, plášti lemovaným hermelínem a s čelenkou posetou drahokamy vypadal Zikmund impozantně. Přispívala k tomu i jeho rozložitá, vysoká postava. Zrzavé vlasy a vousy, kroutící se v kudrnách, mu začínaly šednout.

„Pevně tomu věřím, pane. Nemám tušení, co do něj vjelo. Předchozí poklidný život v paláci jej myslím ani zdaleka

nepřipravil na hrůzu bitevní vřavy. Jeho mladá mysl se musela tím vším na chvíli zatemnit.“

Po boji se Zikmund rozhodl přesunout se se svými nejvěrnějšími na Dobor, což byl další mocný hrad, nějakých šest mil severně od Doboje, blízko hranice s Uhrami. Také Dobor ležel na břehu řeky Bosny a jeho palác tvořily dvě mohutné válcové věže shlížející z útesu na zvlněnou hladinu.

Jakub teď odpočíval v jedné z doborských komnat, kde jej král přišel navštívit.

„Myslíš tedy, že se pomátl na rozumu?“ panovník tou představou nebyl nadšený.

„Ano, v tu chvíli v bitvě asi ano. Ale věřím, že to už pominulo a Vlad se vzpamatoval. Promluv si s ním sám, pane. Se mnou se odmítá bavit,“ vyzval jej vladyka.

„To jsem již učinil,“ odvětil Zikmund a zatahal se za dlouhý, pěstěný vous. „A máš pravdu, zdá se být v pořádku. Vím, že jsi na něj dohlížel nejlépe, jak to jen šlo. Nekladu ti jeho chování za vinu. Pokud jde o mne, splnil jsi mé přání a já jsem ti opět zavázán.“

„V žádném případě, králi,“ bránil se Jakub. „Je mi ctí ti sloužit a není důvod, proč bys mi měl být dlužen.“

„Jen nech být,“ ohradil se Zikmund. „Skoda, že tě Bosňáci tak domlátili, dnes večer budeme slavit vítězství. Velkolepá hostina při níž víno poteče proudem ti, zdá se, unikne.“

Vladyka nevěděl, zdali se mu král vysmívá, nebo jej lituje, ale v Zikmundovi bylo vždy těžké se vyznat.

„Lékař mi zakázal vstávat, pane, ale věřím, že se nade mnou někdo smiluje a kus žvance a džbán vína mi donese.“

Král se usmál. „Sám ti něco nechám poslat od svého stolu,“ slíbil.

„Děkuji, můj pane,“ odvětil poctěný Jakub. Zikmund se s ním rozloučil a zanechal ho samotě a úvahám.

Ty se vladykovi točily kolem Vlada Basaraba. Mladík se mu vyhýbal, neviděli se čtyři dny – od té doby, co jej Jakub utěšoval mezi mrtvými na bitevním poli. Zato bylo o valašském princi hodně slyšet.

„Je nezranitelný,“ zněla jedna fáma, ta nejvíce rozšířená.

A volky nevolky musel Jakub přiznat, že na ní bude kus pravdy – sám přece viděl, jak od něj zbraně nepřátel zázračně odskakují.

Ta nejděsivější historka, která se ve vojsku vyprávěla, říkala, že jeden Bosňan se pokusil zanořit Valachovi meč do průzoru v hledí. Mířil přesně, ale na poslední chvíli prý jeho čepel odklonila nějaká podivná síla, takže Vlada minul.

„Pije lidskou krev," pravila druhá pověra, která se během pár dnů rozšířila.

O téhle Jakub věděl, že je lživá, leč vyvrátit drby nedokázal. Snažil se všem napovídat, že Vladova rodina Bosňany nenávidí a Vlad přísahal, že nenechá žádného žít. Jenže málokdo tomu věřil. Pití krve po upírském způsobu bylo zajímavější historkou.

Rád by zjistil, co do jinocha vjelo, jenže nevěděl jak. Poslal mu několik vzkazů s prosbou, aby se u něj zastavil. Nedostal však odpověď a Vlad se neukázal. Jakuba to mrzelo, neboť si Valacha oblíbil.

Mýlil jsem se, když jsem myslel, že i on mne pokládá za přítele? dumal v tichosti své doborské komnaty Na přemýšlení měl času více, než mu bylo milé.

Na jeho zraněních byla dobrá jediná věc. Tažení pro něj skončilo, a jen co se trochu vyzdraví, vyrazí domů na Moravu. Ženě už poslal vzkaz a nemohl se dočkat, až ji i s dětmi vezme do náruče.

* * *

Den se přechýlil k večeru a se soumrakem přišla noc. Jakubovi se nedařilo usnout.

Zvuky oslavy se rozléhaly celým hradem. Po chodbách hartusili opilí rytíři, proháněli služky i harapanny a klátili je, kde se dalo. Další se bavili hlasitým, leč falešným zpěvem, z nádvoří se ozývaly zvuky boje, jak si rekové dokazovali sílu v soubojích.

I přes ten křik a rámus by Jakub nejspíše usnul. Jenže myšlenky se mu toulaly sem a tam a nedařilo se mu vyhnat je z hlavy. Vzpomínal na domov a rodinu a pořád plánoval, co a jak doma udělá, až se vrátí.

Hrůzyplný jekot odněkud z venku mu však nit konečně přetrhl.

Zmatený vladyka se na posteli posadil a od svíčky zapálil olejovou lampičku. Komnata se prosvětlila a on se vyhrabal na nohy a dobelhal k oknu, které vedlo na nádvoří.

Otevřel okenice a dovnitř vtrhl chladný vzduch a hmyz.

„Svině jedna," zanadával, když rozmázl komára, který se mu přisál na krk.

Vyklonil se ven. Tmu noci prozařovaly hvězdy a četné ohně z hradu. Už se chystal okno zavřít, když si všiml pohybu na útesu pod druhou z hradních věží.

Plály tam pochodně. Mhouřil oči, až rozeznal dlouhý zástup lidí, tísnících se na skále pod hradbami. Okolo nich stáli další muži s pochodněmi, křičeli, smáli se a nadávali.

Pak z útesu něco spadlo dolů a se šplouchnutím zmizelo v řece.

Jakub se nemohl ubránit pocitu, že to vypadalo jako člověk.

Taková blbost, pokáral v myšlenkách sám sebe.

Noc rozřízl další výkřik. A hned po něm další a další a…

Zástup lidí se vlnil. Někdo je popoháněl a shazoval do řeky pod útesem! Další a další těla padala a rozbíjela se o kamenité břehy řeky Bosny.

Z útesu zněly nářky, zlostné výkřiky, ale také smích a opilý jásot. Všechny ty hlasy se slévaly, takže nešlo rozumět jedinému slovu.

„Kurva!" zaklel Jakub, s oporou berle se došoural ke dveřím a pokračoval dolů na nádvoří.

Šlo mu to zoufale pomalu. Co chvíli zaslechl další vyděšené výkřiky padajících mužů, mnohdy i několika naráz. Jinak ruch na hradě utichal.

V půli cesty na nádvoří na něj narazil Záviš Černý z Garbowa.

„Kurva!" ulevil si Polák. „Vylekals mě, Jakube. Tebe bych nečekal, myslel jsem, že ležíš… Nevíš, co se tu, u svatého Jerzyho, děje?"

„Nevím, ale viděl jsem, jak někdo shazuje lidi do řeky."

Polák sebou trhl překvapením.

„Do dupy!“ zařval a rozběhl se pryč.

„Stůj!“ Zkoušel ho zastavit Jakub. Povedlo se.

„Zikmund je ožralý, jak zákon káže,“ vysvětloval Jakubovi rychle. „Přikázal shromáždit všechny zajaté Bosňáky – je jich na tři stovky, nejpřednější šlechtici téhle země. Mysleli jsme, že je chce rytířsky uctít pozváním k hostině…“

„Chceš říct, že shazují z útesu zajaté rytíře?!“ nechtělo se vladykovi věřit.

„Koho jiného, do chuja!“ zanadával polsky a rozběhl se pryč.

„Stůj, ty chuju!“ řval za ním naštvaný Jakub moravsky, leč bez úspěchu. Záviš zmizel v chodbách Doboru.

Vladykovi nezbylo, než se o berli plahočit dál. Naštěstí natrefil na pár zbrojnošů s uherskými erby na varkočích. Zastavil je a přikázal, aby mu pomohli. Tvářili se sice vzpurně, ale Jakub se nedal, oháněl se Pípou Vlachem i králem Zikmundem a řval, co mu plíce stačily. Nakonec ho poslechli. Chytli jej pod rameny a s jejich podporou sešel z věže.

Z nádvoří neměl přes hradby na útes výhled, ale zřetelněji sem doléhaly křik, prosby a nadávky.

Hluboký hlas německy křičel: „Chcípnete, kacíři, chcípnete!“ Do toho se ozýval opilecký smích.

„O suta optzeci!“ zaznělo z útesu hlasitě a radostně. Jakub nevěděl, co to znamená, ale poznal ten hlas – patřil Vladu Basarabovi.

Hned nato se ozval jekot dalšího svrženého zajatce.

To je snad zlý sen, žasl Jakub. Uherští zbrojnoši se na něj vyděšeně dívali. Vůbec netušili, která bije.

„Gyorsan!“ pobídl je vladyka, když z paměti vylovil to správné uherské slovo.

Poslechli a štrachali se s ním po nádvoří k malé brance, která vedla skrz hradby na útes. Tísnilo se před ní asi deset šlechticů. Jakub díky černým kudrnám rozeznal Záviše z Garbowa a jeho bratry.

„Co se tu děje?“ ptal se Poláka.

„Branka je zamčená a tihle nás tam nechcou pustit, kurva!“ odvětil Záviš a ukázal na dva Zikmundovy gardisty. Ti si

nervózně prohlíželi bojovně naladěné rytíře. Meče raději nevytahovali z pochev.

„Nasrat, nemůžou nás zadržet! Chopte se jich a branku vyrazte!“ rozkázal Jakub a sám se podivil, kde se to v něm bere.

Proč by mě měli poslouchat? Ptal se v duchu, když se rozhlédl po šlechticích okolo.

Škoda, že tu není Pípa, pomyslel na Florenťana, který ležel s těžkým zraněním z bitvy a bojoval o život.

„Na králův příkaz nikdo nesmí projít,“ ozval se jeden gardista, ale hlas měl vystrašený a nejistý.

„Dřisty na hlisty,“ odbyl ho Jakub. „Nevíme, co se tam děje. Jsou tam stovky Bosňáků, ale kolik je se Zikmundem našich, co? Král je v nebezpečí!“ tu poslední větu skoro vykřikl a na šlechtice to mělo kýžený účinek – aspoň na ty, co rozuměli česky nebo slovansky. Raději to ještě zopakoval německy.

Dali na jeho slova – rychle se vrhli na gardisty. Jeden z nich vytáhl zbraň, aby se bránil, ale dostal ránu jílcem meče do hlavy a svalil se na zem. Druhý se poddal dobrovolně.

Závis jim sebral svazek klíčů, odemkl visací zámek, odsunul mohutnou petlici a branku otevřel.

Jakub, podpíraný Závišem, prošel jako první, za nimi Polákovi bratři a ještě jeden rytíř. Dalším přikázali zůstat venku a hlídat.

„No to mě poser!“ vydechl vladyka ohromeně nad scénou, která se mu naskytla.

„Ja pierdolej“ ulevil si Polák.

Zajatí bosenští rytíři se k sobě tísnili v neuspořádaném davu. Ruce měli spoutané provazy a vypadali jako stádo dobytka před porážkou. Byla jich pořád ještě aspoň stovka a Jakub se přes ně marně snažil zahlédnout Zikmunda či Vlada.

Několik desítek uherských knechtů vyzbrojených kopími na vězně dohlíželo. Dlouhé zbraně drželi před sebou a mířili jimi do davu. Jakmile si zbrojnoši Jakuba a ostatních všimli, rozrušeně je sledovali pohledem.

Jsou poděláni až za ušima, uvědomil si vladyka, když se jednomu z nich zadíval do tváře. Muž ji měl staženou strachem a bezmocností.

„Moc se jim nelíbí, co tu musí dělat," poznamenal Záviš**.**

„Kde je král?" křikl Jakub německy na jednoho z knechtů.

„Na kraji útesu. Zastav to šílenství, pane," zaprosil voják. S nadějí na Jakuba a Záviše hleděli i další zbrojnoši.

Chudáci, politoval je Jakub. Museli se účastnit tohohle šílenství na příkaz krále, kterému si nemohli dovolit odporovat.

„Zastavím, vojáku," slíbil vladyka pevným hlasem. To rozhodnutí jej nestálo mnoho přemáhání. „Začněte zajatce vodit zpět do hradu," přikázal. „Kdyby se vás někdo ptal, je to králův rozkaz."

Knechti s úlevou poslechli a začali zajatce popohánět k brance. Spoutaní Bosňané se nechali odvést jako ovce, hodně jich vypadalo lhostejně ke svému osudu.

Možná je něčím omámili… uvažoval Jakub, když viděl tu netečnost.

„Pánové," obrátil se vladyka na ostatní rytíře, „dohlédněte na to. Těch zajatců je strašná spousta, snadno by se tu mohlo něco podělat." Závišův bratr Petr přikývl.

„My se podíváme po králi, co říkáš?" navrhl pak Závišovi. Polák souhlasil a podepřel Jakuba. Spolu s nimi šel i další Závišův bratr Jan.

Obcházeli vlnící se zástup zajatců. Bylo jich tolik, že ačkoliv je Poláci a zbrojnoši na jedné straně odváděli pryč, na opačném konci houfu se to nijak neprojevilo.

Do cesty se jim postavil nějaký mladý šlechtic. Byl sťatý pod obraz, nos i tváře červené. Na nohou se sotva držel, přesto si pořád přihýbal vína z měchu. V pravici svíral meč.

„Co tu chcete?!" zaječel vychlastaným hlasem. „Táhněte, nebo skončíte jako oni," vyhrožoval německy a mával přitom mečem tak divoce, až mu zbraň vypadla a zazvonila o šutr.

Jakub – opírající se o Záviše – strčil šlechtice svou berlou přímo do břicha. Mladý muž se na nejistých nohou neudržel,

svalil se na skálu a začal zvracet. Záviš na něj plivl a pak spolu s Jakubem konečně obešli dav vězňů.

Pár kroků před nimi seděl na zemi král Zikmund – skelnýma očima se díval do blba a svět vůbec nevnímal. Na hraně útesu stál Vlad Basarab obklopen asi desítkou mladých a notně přiopilých šlechticů.

„Král je zpitý jak prase, odveďte ho pryč," požádal vladyka Záviše a Jana. Oba se k panovníkovi sehnuli, vzali jej pod rameny a vyrazili s ním směrem k brance.

Jakuba si nikdo nevšiml, mládež se dál věnovala své zábavě. Vladyka v hrůze sledoval, jak tři šlechtici vytáhli z houfu zajatce a hodili jej ze skály. Jejich šílený smích dokonce přehlušil zoufalý jekot padajícího nebožáka.

Mladý Vlad se na své kumpány nesouhlasně zašklebil.

Sláva! zajásal v duchu Jakub v naději, že se toho všeho Basarab účastní jen omylem.

Jenže valašský princ chytil za rameno dalšího vězně a smýkl jím k okraji skály. V druhé ruce držel meč, kterým muže ohrožoval. Bosňan jej prosil o smilování, ale nic to nepomohlo.

Vlad po něm ťal čepelí, zajatec reflexivně ukročil do prázdna a už padal na ostré kameny hluboko dole ve vlnách Bosny

„Vlade!" zařval Jakub.

Mladík strnul. Překvapeně koukal očima plnýma strachu.

„Co to děláš?!" křičel vladyka.

Vlad sebou škubl, avšak neodpověděl. Houf zajatců řídl, jak je knechti odváděli zpět do hradu. Vlad to zpozoroval až teď.

„Neeee!" zavřískal vzteky, až se Jakub lekl.

Valach se po zajatcích rozehnal mečem. Jednomu proťal hrdlo, dalšího zranil. Utočil tak divoce, že oddělil skupinu Bosňanů od zbytku vězňů.

„Kurva!" zaklel Jakub a kulhavým krokem vyrazil k mladíkovi.

Noha jej bolela čím dál víc. Přidal, ale nešťastně došlápl na nerovnou skálu a bolestivě dopadl na ostré kameny.

Mohl už jen sledovat, jak Vlad Basarab osobně shodil z útesu dalších dvanáct vězňů.

„Douá sute," pronesl mládenec úlevně, když jejich křik dozněl. „Douá sute," zopakoval a vykřikl na Jakuba: „Dvě stě, dvě stě! Je to za mnou!"

Z hlasu mu zněla taková radost a úleva, až se Jakubovi udělalo zle.

Jak jsem si mohl myslet, že toho kluka znám? divil se v duchu.

Vtom ze země vedle Vláda vykvetly plameny a na nebi se zahřmělo, aniž by uhodil blesk.

Valachovi opilí společníci zmateně uskakovali a utíkali pryč, přesto některé z nich ohnivé jazyky spálily na popel během mžiku oka. Jeden nebožák raději skočil z útesu a vyzkoušel si tak osud, který sám připravil mnoha zajatcům. Když padal, ječel hrůzou.

Zápach síry naplnil vzduch a oheň se šířil po skále, jako by byla politá olejem.

Vlad stál nehnutě. Plameny jej obkroužily a uzavřely, aniž by mu ublížily. Ve středu ohnivého kruhu se vedle valašského prince zatetelil vzduch a z temnoty se vyloupla strašlivá postava – démon velký jak vrata od stodoly. Z jeho rudé, zjizvené a jistě rozpálené kůže se dýmilo a mezi mohutnými zakroucenými rohy na holé hlavě hořely zelené plamínky.

Těch pár zajatců a zbrojnošů, kteří ještě zbyli venku na útesu, se začalo vyděšeně cpát k brance do hradu. Křičeli strachy a doslova se prali o to, kdo vchodem projde dřív. Jeden z nich omdlel a ostatní na něj bezohledně šlapali.

Jakub zalapal po dechu a protřel si oči, zdali jej nešálí zrak. Opřel se do něj žár síly kovářské výhně. Zastínil si tvář a otíral pot.

„Kriste Ježíši a všichni svatí, zvláště ty, svatý Juro, nenechte mě tu zahynout…" modlil se v hrůze moravský vladyka.

Pohlédl k brance – byla strašně daleko. Věděl, že se zraněnou nohou se tam nikdy nedobelhá a jen by na sebe toho ďábla upozornil.

Schoulil se jako dítě hledající matčino objetí a zpod přivřených víček sledoval, jak démon roztrhal nějaký pergamen a hodil ho do plamenů, kde to jen zasyčelo.

„Naše dohoda je splněna, lidské mládě," pronesl běs strašlivým hlasem, při kterém se třásla celá doborská skála.

Jakub se chvěl strachy a pořád se v duchu modlil.

Vlad stál mezi plameny – sotva krok od démona. Pot z něj tekl v celých pramenech, oblečení mu již doutnalo a kouřilo se z něj.

„Děkuji, Lucifugu Rofokale, první ministře pekel, a propouštím tě navždy. Naše smlouva jest řádně ukončena," recitoval Valach. Hlas měl pevný, ale zcela bezbarvý, odevzdaný.

Pekelník se znova zasmál a vydechl k nebi sloup rudého ohně.

„My se ještě uvidíme, Vlade Basarabe, tím si buď jistý," slíbil a uhodil kopytem do země. Ze skály se vyvalil dým a další plameny, ve kterých ďábel zmizel.

Vlad se zhroutil, ohně uhasly. Spustil se déšť a chladil rozžhavenou skálu, ze které pomalu stoupala pára. Bílá oblaka brzy zahalila celý útes. V jejich dusivém přívalu omdlel i Jakub a nevnímal proto, jak jej Záviš z Garbowa a další rytíři odnesli do hradu.

* * *

Vladyka Jakub Štěně z Bělin sledoval přes bok lodi zvlněnou hladinu Dunaje. Plul domů, za rodinou.

Ačkoliv chtěl myslet na svou milovanou ženu, její tvář mu z hlavy pořád vyháněly myšlenky na Vlada.

Tu strašlivou noc bylo z doborské skály shozeno sto dvacet šest bosenských rytířů. Král Zikmund prohlásil, že si vůbec na nic nepamatuje, a totéž tvrdili i mladí uherští a němečtí šlechtici, kteří přežili zjevení ďábla. Král nemohl přiznat, že mladý Vlad využil jeho opilosti a navedl ho do pekelného obřadu.

Zikmundovi nevadilo, že stovka přeživších Bosňanů, které brzy ze zajetí vyplatí jejich příbuzní, rozšíří po celém Balkáně řeči o strašlivém rituálu, který měl uspokojit hlad pekla po duších. Král se naopak zdál potěšen, že taková historka zastraší jeho nepřátele. Jakubovi to tak alespoň přišlo.

Než odjel, bylo mu dovoleno setkat se s Vladem. Mládenec byl pro jistotu držen pod zámkem a Zikmund ještě nerozhodl, co s ním. Bylo ale zřejmé, že místo Budína jej čeká nějaký zapadlý uherský hrad, kde bude pěkně pod dohledem.

Vlad nejdříve nechtěl na Jakubovy otázky odpovídat. Vypadal zničeně, uhýbal pohledem, schovával tvář do dlaní.

„Byl jsem hlupák," přiznal nakonec, když nemohl snést Jakubovo naléhání. „Musel jsem peklu odevzdat dvě stě duší, jinak by propadla ta moje, chápeš?"

Nechápal, a tak mu Vlad vysvětlil, jak si ze strachu ze smrti v bitvě koupil nezranitelnost a sílu paží.

Vladyka při mladíkově vyprávění jen vrtěl hlavou, a když Vlad skončil, beze slova vstal a bez ohlédnutí se odbelhal. Vyprovázel jej jinochův zoufalý pláč.

Jakub hodil do Dunaje kus chleba a díval se, jak si pro něj okamžitě přiletěl racek a slupnul jej z hladiny. Vladyka pohlédl do prázdných dlaní.

„Bojoval jsem pod korouhví ďábla."

Obsah

Předmluva 10

Leonard Medek: Život za život 14
1. Poslední drakkar 14
2. Tábor na skalině 18
3. Had závisti 22
4. Ďačín 25
5. Medovina k masu 31
6. Trávový kruh 36
7. Do temnot noci 39
8. Podzemní lid 42
9. Zákon 47
10. Oběť svítání 51
11. Jeskyně ve středu světa 58
Epilog 61

Martin D. Antonín: Saladinova lampa 65
1. Stalo se v květnu léta Páně 1187 65
2. Podivné mravy 74
3. Žíznivý den 93
4. Rodinné shledání, slz štěstí poskrovnu 104
5. Nešťastní kostlivci v rodinné skříni 120
6. Strastiplná cesta za přijetím kříže 131
7. Uplynul týden, pak další a pak měsíc 139
8. Kolos, který se neměl pohnout 144
9. Prach, popel, dým a sucho 154
10. Noc před bitvou 160
11. Rytíř a jeho žalářník 169

12. Dokud stan stojí.. 184
13. Ukradená milost..... 196

Vilma Kadlečková: Starýma očima, za tisíc let 216

Alexandra Pavelková: Řeka 277

Pavel Renčín: Hněv boží 313

Jan Č. Galeta: Doborská skála..... 354

Obsah 388

Ondřej Jireš (ed.)

Memento mori

296 stran
vázaná s přebalem
298 Kč
členové SFK TRIFID
228 Kč

Tehdy se středověk prolínal s nástupem novověku - inkvizice vedla procesy s čarodějnicemi, vznikl pražský orloj, u Moháče se střetly armády dvou náboženství, objeven byl nový zámořský svět, zrodila se úchvatná díla renesančních umělců... Nejen tato témata se stala základním kamenem příběhů plných napětí, temné atmosféry, charismatických hrdinů, ale také humoru a poutavých nápadů.

Špička domácí spisovatelské scény se ukazuje ve vynikající formě a předkládá zbrusu nové, dosud nepublikované povídky.

Povídková antologie Memento mori je prvním příspěvkem do volného cyklu Fantastická historie, který spojuje velkolepou tradici české historické prózy s moderním přístupem současných tvůrců podivuhodného žánru fantasy.

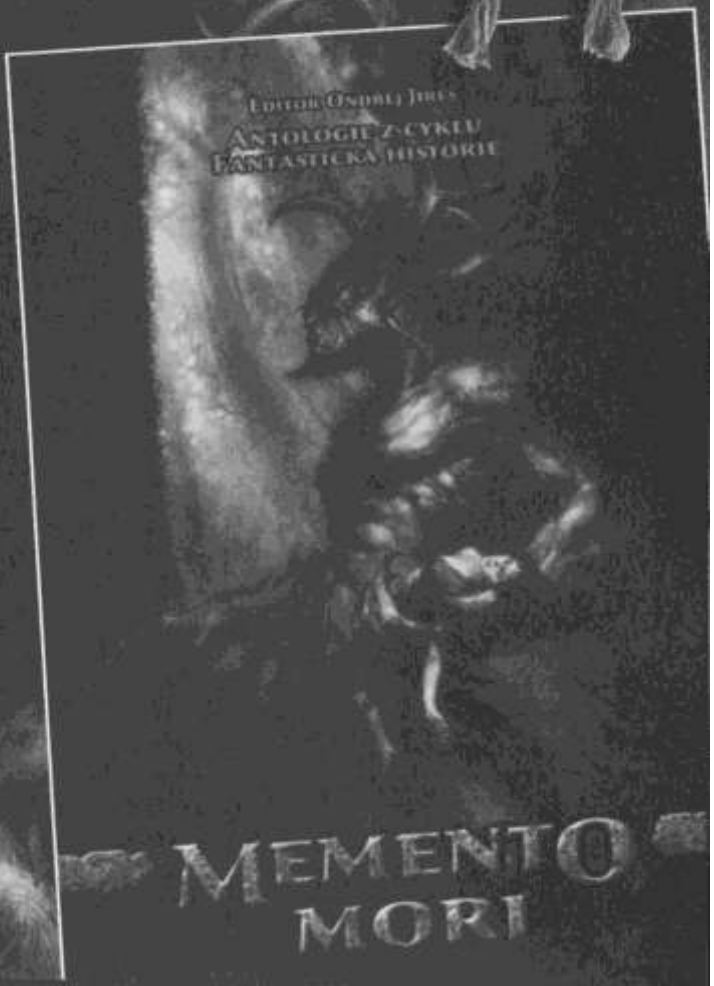

Do antologie Memento mori přispěli:

Juraj Červenák
Jana Jůzlová
Leonard Medek
Petra Neomillnerová
František Novotný
Alexandra Pavelková
Pavel Renčín

Vydalo nakladatelství TRITON, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10. Objednávejte na www.tridistri.cz

Patrick Rothfuss

série Kronika Královraha

Jmenuji se Kvothe. Unášel jsem spícím mohylovým králům ukradené princezny. Spálil jsem město Trebon. Strávil jsem noc s Felurian a odešel živý a při smyslech. Byl jsem vyloučen z Univerzity ve věku mladším, než na ni lidé obvykle vstupují. Mluvil jsem s bohy, miloval ženy a skládal písně, při kterých minstrelové vzlykali. Možná jste o mně slyšeli.

„Je to vzácné a vítané potěšení objevit autora píšícího nejen se smyslem pro přesné vyjádření toho, co chce sdělit, což mi připadá jako absolutně nezbytná vlastnost pro psaní fantasy, ale také se skutečnou hudbou nesoucí se v pozadí jeho slov."

Ursula K. Le Guinová, autorka románů Čaroděj Zeměmoří a Levá ruka tmy

Vydává nakladatelství Argo a Triton.

- ***Jméno větru*** *(648 stran, vázaná s přebalem, 498 Kč)*
- ***Strach moudrého muže*** *(cca 1000 stran, vázaná s přebalem, 548 Kč)*

pevnost

VÁŠ PRŮVODCE FANTASTICKÝMI SVĚTY

LITERATURA

RECENZE, POVÍDKY,
KOMIKS, ROZHOVORY...

KINO & DVD

FILMOVÉ NOVINKY,
ANIME, TV SERIÁLY...

HRÁČSKÉ DOUPĚ

RPG, DESKOVÉ,
KARETNÍ A VIDEOHRY...

LIVING FANTASY

MYTOLOGIE, LARP, MAGIE...

PEVNOST PLUS

VARIANTA S KNIŽNÍ PŘÍLOHOU!

VÁŠ PRŮVODCE FANTASTICKÝMI SVĚTY

www.pevnost.cz

Ondřej Jireš (ed.)

Krvavá čest

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON
v Praze roku 2012
jako svou 1636. publikaci,
v edici TRIFID svazek 471.
Vydání první.
Ilustrace na obálce Jan Doležálek.
Grafická úprava obálky Jan Doležálek.
Vnitřní ilustrace Dan Černý.
Odpovědný redaktor Ondřej Jireš.
Jazyková redakce a korektury Jana Jůzlová.
Sazba Petr Teichmann.
Vytiskla tiskárna Centa Brno.

ISBN 978-80-7387-619-7

www.tridistri.cz